

**ДЕРЖАВНИЙ ВИШИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДВНЗ «УжНУ»
Протокол № 1 від 28.01.2025 р.

(Із змінами, внесеними відповідно до
наказу № 302/01-04 від 22.04.2025 р.
«Про запровадження базової
загальновійськової підготовки
у 2025/2026 навчальному році»)

**ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**

**ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО), ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) ТА
ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Зміст

Вступ	14
Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	15
Авторське та суміжне право в Україні та ЄС.....	15
Адаптація тварин до змін клімату	16
Англійська для кар'єрного успіху (у сфері ІТ).....	17
Англійська мова для професійної комунікації (у сфері інформаційних технологій)	18
Англомовна комунікація для STEM фахівців/ English Communication for STEM Professionals	19
Антикорупція та академічна доброчесність	20
Аптечка вдома: від А до парацетамолу. Основи долікарської допомоги	21
Базові медичні знання та перша домедична допомога	22
Бджільництво	23
Безпілотні літальні апарати (БПЛА).....	24
Біоекобезпека.....	25
Блогінг	26
Бонітування ґрунтів.....	27
Брендинг	28
Виборче право.....	29
Виборче референдумне право	30
Види рухової активності за вибором	31
Відеозйомка інтерв'ю та подкастів на смартфон	32
Відеозйомка та монтажні програми	33
Водопостачання та водовідведення	34
Гендерна медицина	35
Гендерна рівність	36
Гендерна рівність та право.....	37
Гендерний підхід у бюджетному процесі	38
Геохімія	39
Гідроекологія	40
Глобальна історія Закарпаття від Королева над Тисою до України над Дніпром	41
Глобальні цілі сталого розвитку	42
Говори красиво: курс сучасної української мови для життя	43
Громадянська компетентність педагога	44
Громадянська культура	45
Ґрунтознавство та оцінка якості ґрунтів	48
Демократія: від теорії до практики	49
Державно-конфесійне право	50
Ділова іноземна мова (англійська/іспанська/німецька/словацька)	51
Договори у сфері інтелектуальної власності	52
Домашні тварини.....	53
Дослідження в сфері суспільних наук.....	54
Друга іноземна мова (іспанська/німецька/словацька)	56

Друга іноземна мова (для гуманітарних спеціальностей)	57
Друга іноземна мова (для природничих спеціальностей)	58
Друга іноземна мова (для технічних спеціальностей)	59
Екологічна безпека Карпатського Єврорегіону	60
Екологічна журналістика	61
Екологічна культура	62
Екологічні наслідки збройних конфліктів	63
Екологічні наслідки природних та антропогенних катастроф	64
Економіка машинобудівного підприємства	65
Економіка та організація інформаційного бізнесу	66
Екосистемні послуги	67
Електронне урядування	68
Електропостачання та електричні мережі	69
Енергія, фокус уваги і тайм-менеджмент у креативних професіях: як не вигорати і завжди з наснагою працювати	70
Етика ділових відносин	71
Етика ділового спілкування	72
Ефективне лідерство	73
Ефективний копірайтинг українською	74
Ефективні тексти: комунікація, вплив, результат	75
Європейські стандарти права на справедливий суд	76
Запобігання та протидія насильству	77
Засади сталого управління лісовими екосистемами	78
Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг	79
Захист прав людини в ЄСПЛ	80
Захист прав та публічне урядування	81
Зйомка мобільного відео для персонального бренду	82
Зобов'язальне право	83
Інженерна екологія	84
Іноземна мова спеціальності («Середня освіта (Історія)», «Історія та археологія»)	85
Іноземна мова для маркетологів	86
Іноземна мова для менеджерів	87
Іноземна мова за професійним спрямуванням (для галузі знань «Інформаційні технології»)	88
Іноземна мова (іспанська, німецька, словацька (за вибором))	89
Історія науки і техніки	90
Історії успіху відомих компаній, брендів і людей	91
Історія хімії та екології	92
Китайсько-конфуціанська цивілізація у всесвітній історії, культурі та сучасній політиці ..	93
Кібергігієна та протидія кібербулінгу	94
Колоніалізм і деколонізація: глобальні процеси та локальні історії	95
Компетентність в освіті	96
Комунікативна компетенція професійно-орієнтованої особистості	98
Комунікативний менеджмент	99
Комп'ютерні інтерфейси	100
Комунікація в освітній сфері діяльності	101
Конституційне право людини на охорону здоров'я	102

Конституційне право України	103
Конституційні права і свободи	104
Конституційно-правові засади захисту персональних даних та доступу до публічної інформації.....	105
Конституційно-правові засади участі народу у реалізації судової влади.....	106
Конфліктологія та теорія переговорів.....	107
Культура повсякдення доби Античності	108
Культурно-цивілізаційний код та кулінарні традиції народів світу	109
Лікарські рослини	111
Лінгвокультурні особливості іншомовної комунікації у сфері гостинності	112
Майстерність успішної комунікації	113
Маркетинг в соціальних мережах	114
Маркетинг і менеджмент в діяльності підприємств та організацій	115
Маркетинг та брендинг територій (дестинацій).....	116
Медичне право	117
Медіаграмотність. Цифрова грамотність.....	118
Медіа-освіта	119
Методологія та організація наукових досліджень	120
Метрологія.....	122
Метрологічне забезпечення наукових досліджень	123
Механізми міжнародного співробітництва.....	125
Мистецтво публічного виступу	126
Мистецтво сторітелінгу	127
Міграційне право	128
Міжнародне кримінальне право	129
Міжнародне право.....	130
Міжнародні відносини: теоретичні та практичні аспекти	131
Міжнародні організації	132
Мікросоціологія.....	133
Модне право (Fashion Law)	134
Муніципальне право	135
Національна, інформаційна та громадська безпека.....	136
Неоекологічні проблеми України	138
Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.....	139
Нетрадиційні релігійні вірування.....	140
Озеленення інтер'єрів та фітодизайн	141
Онлайн сервіси та офісні додатки	143
Ораторське мистецтво.....	144
Ораторське мистецтво для сучасних лідерів	145
Органи виконавчої влади в Україні	146
Організаційна культура.....	147
Організація роботи сомельє.....	148
Організація та методика занять плаванням і аквафітнесом	149
Освітнє право	150
Освітня аналітика та статистика	151
Основи віктимології.....	152
Основи гендерної педагогіки	153

Основи графічного дизайну.....	154
Основи екології та неоекології	155
Основи етичного хакінгу	156
Основи здорового способу життя	157
Основи інклюзивної педагогіки.....	158
Основи інноваційної діяльності.....	159
Основи інтелектуальної власності.....	161
Основи конфліктології	162
Основи кримінального права України.....	163
Основи латинської мови у гуманітарно-природничому контексті	164
Основи мікроклонального розмноження рослин.....	165
Основи наукової діяльності	166
Основи оподаткування.....	167
Основи педагогіки та психології.....	168
Основи реклами	169
Основи розробки ігор (gamedev).....	170
Основи сенсорного аналізу алкогольних крафтових напоїв	171
Основи статевого виховання: «відкрито про інтимне»	172
Основи технології виробництва міцних крафтових напоїв.....	173
Основи фінансової грамотності	174
Основи штучного інтелекту	175
Основи STEM-освіти	176
Особистий бренд	177
Особливості трансплантування анатомічних матеріалів в Україні та світі	178
Особливості укладення трудового договору (контракту)	179
Охорона здоров'я дітей	180
Охорона праці та безпека життєдіяльності	181
Паблік рилейшнз у професійній діяльності	182
Паразитоценологія.....	183
Патентне право в Україні та ЄС.....	184
Педагогіка сімейного виховання	185
Педагогічна комунікація.....	186
Пермакультура та органічне землеробство в індивідуальних господарствах.....	187
Персональний бренд та управління діловим іміджем педагога.....	188
Персональний бренд у соцмережах для експертів	189
Персональні фінанси	190
Перша допомога при невідкладних станах	191
Політичні системи романо-германських країн	193
Порівняльне сімейне право.....	194
Права людини	195
Права людини в умовах особливого правового режиму.....	196
Права людини у цифровому просторі	197
Право міжнародної відповідальності	198
Право на донорство в Україні	199
Право на життя у мирний та воєнний час.....	200
Правова система України.....	201

Правове забезпечення стартапів.....	202
Правове регулювання волонтерської діяльності	203
Правове регулювання державної мовної політики	204
Правове регулювання туристичної діяльності	205
Правовий статус внутрішньо переміщених осіб	206
Правові основи діяльності Європейського Суду з прав людини.....	207
Правознавство	208
Практика спілкування (англійською мовою)	209
Практичний курс з іноземної мови для підготовки до ЄВІ (для гуманітарних, природничих та технічних спеціальностей).....	210
Практичні основи виноробства	212
Презентація соціологічних досліджень.....	213
Природні та штучні токсиканти.....	214
Природоресурсне право	215
Присадибне городництво	216
Присадибне садівництво	217
Прогнозування соціально-економічних процесів	218
Професійна комунікація: орфоепічний тренінг для студентів	219
Психологія	220
Психологія конфліктів	221
Психологія криз особистості.....	222
Психологія стресу	223
Раціональне використання та охорона земель.....	224
Рекламний менеджмент	225
Розробка стартап-проектів	226
Слово в дії: практика публічного мовлення.....	227
Службове право	228
Соціальна інженерія	229
Соціобіологія медоносної бджоли	230
Соціологічні студії та соціальні моделі	231
Соціологія	232
Соціологія культури та історії.....	233
Спортивна журналістика.....	234
Спортивне право.....	235
Спортивний менеджмент та маркетинг	236
Стандартизація	237
Стратегії адаптацій до змін клімату	238
Стратегічно-екологічна оцінка планової діяльності	239
Суспільно-політичний переклад.....	240
Сучасні волоконно-оптичні технології	241
Сучасні процеси Європейської інтеграції	242
Сучасні фінансові послуги / Modern Financial Services.....	243
Тематичне картографування.....	245
Теорія електричних і магнітних кіл.....	246
Техніка професійного мовлення	247
Туристичні атракції світу.....	248
Українська міфологія та демонологія	249

Українська націологія.....	250
Управління науковим потенціалом	251
Управління проєктами.....	253
Фінансові основи підприємництва	254
Фінансово-економічна грамотність.....	255
Формування стратегічного планування в адміністративно-територіальних одиницях...	256
Харчова хімія.....	257
Хімія для психологів.....	258
Хімія довкілля.....	259
Цивільний захист та екологічне право.....	260
Цифровізація бізнесу	262
Ціноутворення: теорія та застосування / Pricing: Theory and Application	263
Школа у сучасній культурі: теорія і практика НУШ.....	264
Юридична англійська мова	265
Юридичні стартапи та інновації	266
GDPR та захист даних	267
HR-менеджмент	268
Smart громади	269
SMM: специфіка ведення бренд-акаунтів та lifestyle блогів у соцмережах – маркетингові кампанії, storytelling, SMM-дизайн, «прогрів холодної та теплої аудиторії»	270
Soft skills та їх роль в професійній діяльності	271
Civic Culture	273

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти 276

Абетка цукрового діабету - для пацієнтів та їхніх близьких	276
Адміністративно-деліктне право	277
Адміністративно-процедурне право	278
Академічна доброчесність та етика академічних відносин	279
Актуальні проблеми педагогіки вищої школи.....	280
Аналіз соціальних ситуацій та малих соціальних груп	281
Аналіз якісних даних	282
Аналітика та її роль в сучасному світі	283
Англійська мова для професійної комунікації (у сфері інформаційних технологій)	285
Англомовна комунікація без кордонів (для фахівців у сфері ІТ).....	286
Арткритика.....	287
Банківське право	288
Бізнес-етика та ділові комунікації.....	289
Вакцинація для підтримання здоров'я.....	290
Виконавче провадження.....	291
Вирішення виборчих спорів.....	292
Виробнича логістика	293
Виробничий потенціал Закарпаття на основі природних сорбентів та регіональної сировини	294
Від голосу до успіху: практичний курс із публічних виступів	295
Гендерна педагогіка.....	296
Генетична та клітинна інженерія.....	298

Генетичні аспекти стоматологічних захворювань.....	299
Гігієна праці	300
Глобалізація, політика національної та інформаційної безпеки	301
Глобальні проблеми сучасності	302
Евтаназія в Україні та світі	304
Екосистемні послуги	305
Енергетичний менеджмент та аудит	306
Енергозберігаючі технології	307
Євроінтеграційні процеси	308
Європейська та євроатлантична політика України.....	309
Методологія правотворчості у конституційному праві.....	310
Європейське соціальне право.....	311
Європейський стандарт дуальної освіти	312
Європейські компетентнісні підходи у контексті дуальної підготовки фахівців фінансової сфери / European competency approaches in the context of dual higher education (dhe) training of financial spheres	313
Захист персональних даних	315
Іміджологія в науці	316
Інновації в науці	317
Інтерпретація результатів лабораторних аналізів.....	319
Історія лінгвістичних учень	320
Казка і сценарії розвитку особистості	321
Компетентність та її роль в сучасному світі	322
Комунікативний менеджмент /Communicative management	324
Комунікація під час маніпуляції в кабінеті стоматолога	326
Комунікація та перша допомога в кабінеті стоматолога.....	327
Конституційні права і обов'язки громадян	328
Конституційно-правове будівництво в умовах надзвичайних правових режимів: пошуки оптимальних моделей	329
Концепція сталого розвитку та її реалізація у закладах освіти.....	330
Космічний моніторинг рослинного покриву Землі	331
Лабораторна діагностика.....	332
Лідерство та керівництво в організації	333
Маніпулятивні інформаційні технології.....	334
Маркетинг наукових досліджень	335
Медична паразитологія	337
Медичне право	338
Медіація в Україні та ЄС.....	339
Менторство як інструмент розвитку кадрового потенціалу.....	340
Методика викладання у вищій школі	341
Методологія та організація наукових досліджень.....	342
Міжнародне гуманітарне право.....	343
Міжнародні екологічні організації.....	344
Міське комунальне господарство.....	345
Молекулярна біологія з основами молекулярної медицини	346
Моніторинг стану серцево-судинної системи при фізичних навантаженнях (сучасні технології).....	347

Моніторинг якості освіти	348
Мультикультуралізм, права етнічних меншин і розвиток громад	349
Науково-дослідне стажування	350
Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії.....	351
Нутріоніка. Правильне харчування для запобігання хворобам	352
Ожиріння - лайфхаки щодо попередження та ефективного лікування	353
Організаційно-правові засади запобігання та протидії корупції.....	354
Організація наукової діяльності	355
Освітній менеджмент	357
Основи інклюзивної педагогіки.....	358
Основи ландшафтної архітектури	359
Основи маркетингу і менеджменту	360
Основи національної безпеки	361
Основи оздоровчого харчування	362
Основи психогенетики	363
Основи раціонального призначення антимікробних препаратів.....	364
Основи спілкування в медичній практиці	365
Основи формування наукового світогляду	366
Особливості гендерної нерівності.....	368
Особливості особистих немайнових прав особи в умовах диджиталізації	369
Особливості сурогатного материнства.....	370
Особливості та специфіка презентації наукових результатів	371
Особливості усиновлення та патронату в Україні та ЄС.....	373
Оцінка впливу на довкілля планової діяльності.....	374
Парадигма Українського конституціоналізму	375
Парламентаризм.....	376
Пацієнт із хворобою в кабінеті стоматолога	377
Педагогіка вищої школи.....	378
Педагогічні технології в умовах дистанційного та змішаного навчання	379
Планування й організація освітнього процесу у вищій школі.....	380
Право на життя і здоров'я в Україні та ЄС	381
Права особи в теорії конституціоналізму	382
Правове регламентування виникнення та припинення життя в медицині	383
Правове регулювання донорства крові та її компонентів і трансплантації анатомічних матеріалів людини	384
Правовий статус політичних партій та громадських об'єднань	385
Правові основи інвестиційної діяльності	386
Правові основи формування екологічної правосвідомості громадян.....	387
Правові основи штучного запліднення та репродуктивних прав	388
Парадигма Українського конституціоналізму	389
Проблеми державотворчих процесів та конституційного права сучасності	390
Професійна мобільність в умовах євроінтеграції в освіті.....	391
Професійний педагогічний етикет.....	392
Психологічні проблеми і хвороби. Як розірвати вадове коло	393
Психологічні розлади і можливості самопомоги	394
Психологія менеджменту.....	395
Психологія професійного спілкування	396

Регіоназнавство	397
Рациональне застосування антимікробних препаратів у стоматології	398
Сімейне право	399
Слово до слова: секрети грамотного спілкування українською мовою	400
Соціальна екологія.....	401
Стрес та імунітет. Як уникнути хвороби за умов постійного стресу	402
Субтропічні та нішеві культури.....	403
Сучасна українська література	404
Сучасні аспекти медичної генетики та основи еволюційної медицини	405
Сучасні технології здоров'язбереження	406
Сучасні технології організації занять оздоровче-рекреаційною руховою активністю	407
Стратегії адаптацій до змін клімату	408
Стратегії управління біоризиками в медицині та біології	409
Сталий розвиток: від теорії до практики.....	410
Технології функціонального фітнесу	411
Толерантність як складова професійної діяльності.....	412
Трансформаційні процеси у правовому полі.....	414
Тривожний розлад і депресія, якість життя людини	415
Три кроки до здоров'я: поради сімейного лікаря	416
Україна в інтеграційних процесах: сучасний стан та перспективи розвитку	417
Українська для кар'єри: особливості ділового спілкування.....	418
Українське фентезі й міфологія	419
Управління командою наукового проєкту	420
Управління науковими проєктами.....	422
Управління проєктами в Європейському Союзі	424
Управлінські компетенції та лідерство Management / Competences and Leadership.....	426
Фізичні основи діагностичних та фізіотерапевтичних методів у медицині.....	428
Функціональні захворювання ШКТ та психосоматика – важлива проблема сьогодення	429
Цивільно-правова відповідальність	430
Цифрова грамотність.....	431
Час роботи та час відпочинку у трудовому праві.....	432
Штучний інтелект та його роль в освітньому процесі.....	433
Юридична аргументація	434
Business Correspondence and Communication in English	435
International environmental organizations	436
International Legal English	437
STEM-компоненти професійної майстерності.....	438
Tolerance as a component of professional activity	439
Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти	441
Академічна доброчесність.....	441
Світовий інноваційно-інвестиційний розвиток в умовах глобальних трансформацій економіки та безпеки	442
Сталий просторовий розвиток транскордонних громад і територій у системі глобально-глокальної бінарності (Cross-border без імітацій)	443

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти	444
Академічна доброчесність.....	444
Аналіз і візуалізація даних.....	445
Антропогенез - становлення людини як виду	446
Аудит власного бізнесу.....	447
Базова загальновійськова підготовка*	448
Біологічні та екологічні основи пандемій	450
Бьордвотчінг' як антидепресант	451
Військове право.....	452
Воднева енергетика	453
Гігієна порожнини рота. Практичні аспекти.....	454
Глобальні ланцюги постачання та їх трансформація	455
Гроші та екосистемні послуги.....	456
Державна символіка України: історія та сучасність.....	457
Державотворчі процеси на території сучасної України	458
Діловий етикет.....	459
Екологічна освіта у школі та поза школою	460
Економіка	461
Економіка для неекономістів	462
Економічний аналіз бізнесу	463
Екосистемний менеджмент та основи реставраційної екології	464
Електронний документообіг бізнесу	465
Етика ділового спілкування	466
Етика і естетика.....	467
Забезпечення прав людини в діяльності поліції	468
Запобігання та протидія домашньому насильству	469
Засади бізнес-комунікації	470
Застосування математичних пакетів до розв'язання прикладних задач	471
Захворювання, пошесті та пандемії в культурі та соціально-політичній історії.....	472
Іміджологія.....	474
Інформаційне право.....	475
Інформаційні основи обліку.....	476
Історичне краєзнавство	477
Історія жінок: від забуття до рівності	478
Історія світових цивілізацій.....	479
Історія становлення світових релігій та їх трансформація в сучасному світі	480
Історія та культура Чехії	481
Історія філософії	482
ІТ право.....	483
Квантові комп'ютери і квантові обчислення	484
Комунікативний курс словацької мови.....	485
Комунікативний курс чеської мови	486
Криптовалюта.....	487
Ктитори і меценати в історії української культури	488
Культурологія	489

Логіка.....	490
Маркетинг у соціальних мережах.....	491
Машинне навчання	492
Мистецтво управління майном	493
Митне право	494
Міфи та реальність: як історія формує національну ідентичність	495
Моделювання та аналіз цифрових схем	496
Навички, що врятовують: тренінги з основ парамедичної допомоги.....	497
Навчання і штучний інтелект.....	498
Нетрадиційні засоби оздоровлення.....	499
Нові професійні ролі вчителя/викладача	500
Новітні цифрові технології в шкільній освіті	501
Облік і контролінг в ІТ	502
Облік та оподаткування у ФОП	503
Оздоровчі засоби у профілактиці хвороб	504
Оздоровчо-рекреаційні заходи для осіб постраждалих в наслідок бойових дій.....	505
Оподаткування підприємницької діяльності.....	506
Організація власного бізнесу у часи невизначеності	507
Основи автоматики та робототехніки	508
Основи бухгалтерського обліку.....	509
Основи національної безпеки	510
Основи підприємництва.....	511
Основи веб-дизайну.....	512
Основи міжнародного туризму	513
Основи створення сайтів без кодування	514
Особливості застосування OSINT технології в промисловості.....	516
Політологія	517
Постмодерністська філософія	518
Психофізіологія поведінки	519
Право інтелектуальної власності.....	520
Практичний курс OSINT технологій в академічних дослідженнях	521
Профілактика та корекція відхилень поведінки	522
Радіобіологія	523
Релігієзнавство.....	524
Релігійні конфлікти в історичному просторі.....	525
Рослини та кліматичні зміни.....	526
Світоглядно-методологічні концепції сучасного природознавства.....	527
Соціальні комунікації.....	528
Старт і розвиток власного бізнесу	529
Сучасна нутриціологія та wellness-технології	530
Сучасне мистецтво Закарпаття	532
Сучасні інформаційно-вимірювальні комплекси і системи.....	533
Сучасні статистичні методи обробки та аналізу даних наукових досліджень	534
Теорія та практика ділового спілкування.....	535
Українська еміграція: історія і сучасність	536
Університети Європи: історія та сучасність	537

Управління часом.....	538
Фауна Карпат у контексті збереження біорізноманіття	539
Філософія історії.....	541
Філософія лідерства та самореалізації особистості.....	542
Філософія мови і теорія дискурсу	544
Філософія науки та методологія наукових досліджень	545
Філософія освіти	547
Філософія та біоетика	548
Філософія та методологія наукового пізнання	549
Фінансовий аналіз	550
Фінансовий план-інструкція з використання або «Як добре жити і не працювати?!» (Інструменти дієвої економіки)	551
Фінансові технології та інновації / Financial Technologies and Innovations	552
Цифрові інструменти в освітній діяльності.....	553
Шерингова економіка	554
Digital English. Integrating Technology into Language Learning.	555
English for Global Explorers	556
English for Public Relations in the Modern Society.....	557
English for SMM	558
History of Philosophy	559
Noch ein Grund, nach Europa zu fahren	560
Smart технології в бізнесі.....	561
Survival English Abroad.....	562

**Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського),
другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти 563**

Англійська мова для успішної кар'єри. Основи ділового етикету	563
Апімоніторинг	564
Біологія поведінки людини	565
Грантрайтинг	566
Еволюція поведінки та антропогенез.....	567
Емоційний інтелект	568
Зоопсихологія та порівняльна психологія	569
Мозок. Інструкція з використання.....	570
Наукові основи раціонального природокористування	571
Обчислювальна геноміка.....	572
Основи етології	573
Порівняльна психологія з основами зоопсихології	574
Репродуктивні біотехнології	575
Філогенетика (класична біоінформатика).....	576

Вступ

Відповідно до п. 15 статті 62 розділу X Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р. (зі змінами), здобувачі вищої освіти мають право на вибір освітніх компонент в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою (не менше ніж 10 відсотків для спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання). При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати освітні компоненти, що пропонуються для інших освітніх програм та рівнів вищої освіти, відповідно до положення про організацію освітнього процесу в закладі вищої освіти.

Вибіркові навчальні дисципліни – це дисципліни вільного вибору здобувачів вищої освіти для певного освітнього рівня, які вводяться в освітню програму та навчальний план з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб, освітньо-культурних запитів та інтересів здобувачів вищої освіти, посилення їх конкурентоспроможності на ринку праці, врахування регіональних потреб та ефективного використання можливостей університету, сприяння академічній мобільності здобувачів вищої освіти.

Загальноуніверситетський каталог вибірових навчальних дисциплін містить анотований перелік дисциплін, які пропонуються для обрання здобувачами вищої освіти згідно з навчальним планом на наступний навчальний рік відповідно до Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

- здобувачі 1 року навчання обирають дисципліни для другого року навчання;
- здобувачі 2 року навчання обирають дисципліни для третього року навчання;
- здобувачі 3 року навчання обирають дисципліни для четвертого року навчання.

Здобувачі вищої освіти другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти обирають дисципліни згідно з навчальними планами на відповідні роки навчання в строки, визначені Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Для деяких вибірових дисциплін зазначається цільова аудиторія здобувачів вищої освіти в залежності від передумов вивчення відповідних дисциплін. Мінімальна кількість здобувачів вищої освіти в групі для вивчення вибірових дисциплін із загальноуніверситетського каталогу визначається відповідним наказом ректора по університету.

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Авторське та суміжне право в Україні та ЄС

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Розуміння основних принципів авторського та суміжного права в Україні та ЄС; вміння порівнювати й аналізувати законодавство про авторське право в різних контекстах; здатність застосовувати знання про авторське право в практичних ситуаціях, включаючи охорону та захист авторських прав; оцінка взаємодії між українським та європейським правом у сфері авторського та суміжного права; здатність аналізувати та оцінювати сучасні тенденції в розвитку авторського та суміжного права в контексті цифрового середовища;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна спрямована на вивчення основних аспектів авторського та суміжного права в контексті українського та європейського законодавства. Студенти досліджують поняття, принципи, об'єкти та суб'єкти авторського права, а також його взаємодію з європейським законодавством. Дисципліна також охоплює питання, пов'язані з правами виконавців, виробників звукозаписів та мовлення, а також їх захистом в Україні та ЄС.

Тема 1. Поняття та принципи авторського права в Україні та ЄС.

Тема 2. Види творів, що охороняються авторським правом.

Тема 3. Процедура отримання та охорони авторського права в Україні та ЄС.

Тема 4. Ліцензійні угоди в системі авторського права.

Тема 5. Порухення авторського права: поняття, приклади, та правові наслідки.

Тема 6. Авторські права в цифровій сфері: особливості та виклики.

Тема 7. Суміжне право: поняття та специфіка застосування в Україні та ЄС.

Тема 8. Міжнародний аспект авторського права: вплив міжнародних угод на національне законодавство.

Адаптація тварин до змін клімату

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ECTS
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття, самостійні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: різноманітність тваринного світу, його коротка класифікація, пристосувальні властивості тварин, охорона навколишнього середовища та її значення у збереженні зникаючих видів тварин.

Уміння, навички та інші компетентності: уміти раціонально використовувати наявні природні (тваринні) ресурси, розробляти заходи щодо збереження та відтворення зникаючих видів тварин, вміти роз'яснити основні принципи побудови тваринного світу всім оточуючим та можливі загрози, які можуть викликати подальше збідніння тваринного світу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Зміна клімату: наслідки та заходи.
2. Сучасний тваринний світ.
3. Особливості існування тварин у різних середовищах.
4. Тваринний світ України.
5. Основні екологічні чинники, які впливають на пристосувальні можливості тварин.
6. Адаптації тварин до світла.
7. Адаптації тварин до вологості.
8. Адаптації тварин до температури.
9. Охорона тваринного світу.

Англійська для кар'єрного успіху (у сфері ІТ)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Іноземна мова (англійська)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної лінгвістики
Інформаційне забезпечення	Силабус, навчально-методична література, фахова навчальна література, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів, система електронного навчання Moodle, система електронного навчання Canvas
Форма проведення занять	Практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою курсу "Англійська для кар'єрного успіху" (у сфері ІТ) є розвиток практичних навичок володіння іноземною мовою професійного спрямування. Курс спрямований на формування англомовної фахової комунікативної компетентності, необхідної для застосування англійської мови у різних сферах професійної діяльності. Студенти здобувають навички читання професійних текстів англійською мовою з подальшою передачею змісту як усно, так і письмово. Особлива увага приділяється розвитку сприйняття на слух (аудіювання) автентичного англомовного матеріалу та відтворенню інформації у контексті міжкультурної професійної взаємодії.

Основні завдання курсу охоплюють опанування всіх видів мовленнєвої діяльності:

Читання: розвиток навичок оглядового, інформативного та аналітичного читання з використанням фахової літератури в сфері ІТ.

Говоріння: практичне використання мови у ситуаціях професійного та ділового спілкування з урахуванням соціокультурних аспектів англомовного середовища.

Аудіювання: розуміння та сприйняття автентичного матеріалу англійською мовою.

Писемне мовлення: розвиток вмінь створення текстів ділової та професійної тематики у сфері ІТ.

Загальні компетентності: здатність до самонавчання, пошуку, оброблення та аналізу фахової інформації з різних джерел; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність спілкуватися англійською мовою; міжособистісні навички та вміння, здатність до професійної комунікації іноземною мовою;

Фахові компетентності включають здатність пропонувати практичні рішення за фахом іноземною мовою.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

«Кар'єра в ІТ», «Сучасне програмне забезпечення», «Інтернет-безпека», «Комп'ютерні мережі та доступ до інтернету», «Тренди в комп'ютерних технологіях», «Пристрої для зберігання даних», «Стартап-ідеї в ІТ», «Штучний інтелект», «Онлайн-платформи для роботи та навчання».

Англійська мова для професійної комунікації (у сфері інформаційних технологій)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Іноземна мова (англійська)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Теорії та практики перекладу
Інформаційне забезпечення	Силабус, навчально-методична література, фахова навчальна література, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів, система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета вивчення навчальної дисципліни «Англійська мова для професійної комунікації» (у сфері інформаційних технологій) полягає у практичному опануванні студентами іноземної мови професійного спрямування, формування фахової англомовної комунікативної компетентності для використання англійської мови в різних сферах професійної діяльності; у формуванні навичок читання англомовних текстів за фахом і вмінні передавати отриману інформацію в усній та писемній формах; у розвитку навичок сприйняття на слух англомовної інформації і її відтворенні у ситуаціях міжкультурного професійного спілкування.

Завданням курсу є оволодіння усіма видами мовленнєвої діяльності: – читанням (оглядовим, інформативним і глибинним) у роботі з фаховою літературою; – говорінням у ситуаціях професійно-ділового та повсякденного спілкування з урахуванням соціокультурного аспекту англійської мови; – аудіюванням на автентичному матеріалі англійською мовою за спеціальністю; – писемним мовленням в межах ділової і професійної тематики.

Загальні компетентності:

- здатність до самонавчання, пошуку, оброблення та аналізу фахової інформації з різних джерел;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність спілкуватися англійською мовою
- міжособистісні навички та вміння, здатність до професійної комунікації іноземною мовою;

Фахові компетентності включають здатність пропонувати практичні рішення за фахом іноземною мовою.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Структура та зміст навчальної дисципліни «Англійська мова для професійної комунікації» (у сфері інформаційних технологій) адаптовані до вимог навчального плану спеціальності. У процесі вивчення здобувачам пропонується фахова інформація за такими лексичними темами: «Кар'єра у сфері Інформаційних технологій», «Сучасне програмне забезпечення», «Безпека в інтернеті», «Комп'ютерні мережі та доступ до інтернету», «Тренди в комп'ютерних технологіях», «Пристрої зберігання даних», «Стартап ідеї в ІТ», «Штучний інтелект», «Онлайн платформи для навчання».

Англомовна комунікація для STEM фахівців/ English Communication for STEM Professionals

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Іноземна мова (англійська)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної лінгвістики
Інформаційне забезпечення	Силабус, навчально-методична література, фахова навчальна література, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів, система електронного навчання Moodle, система електронного навчання Canvas
Форма проведення занять	Практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета вивчення навчальної дисципліни «Англомовна комунікація для STEM фахівців» полягає у практичному опануванні студентами іноземної мови професійного спрямування, формування фахової англомовної комунікативної компетентності для використання англійської мови в різних сферах професійної діяльності; у формуванні навичок читання англомовних текстів за фахом і вмінні передавати отриману інформацію в усній та писемній формах; у розвитку навичок сприйняття на слух англомовної інформації і її відтворенні у ситуаціях міжкультурного професійного спілкування.

Завданням курсу є оволодіння усіма видами мовленнєвої діяльності: читанням (оглядовим, інформативним і глибинним) у роботі з фаховою літературою; говорінням у ситуаціях професійно-ділового та повсякденного спілкування з урахуванням соціокультурного аспекту англійської мови; аудіюванням на автентичному матеріалі англійською мовою за спеціальністю; писемним мовленням в межах ділової і професійної тематики.

Загальні компетентності: здатність до самонавчання, пошуку, оброблення та аналізу фахової інформації з різних джерел; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність спілкуватися англійською мовою; міжособистісні навички та вміння, здатність до професійної комунікації іноземною мовою;

Фахові компетентності включають здатність пропонувати практичні рішення за фахом іноземною мовою.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

«Вступ до STEM-комунікації англійською мовою», «Структура та написання наукових статей, звітів та технічної документації», «Підготовка пітчів для ІТ-продуктів», «Лексика для опису експериментів, моделювання, результатів у сфері ІТ та математики», «Комунікація у міждисциплінарних STEM командах», «Small Talk на конференціях», «Нетворкінг у сфері STEM», «Культурні особливості комунікації в міжнародних STEM-командах», «Захист даних і конфіденційності в ІТ-комунікації», «Лексика для Agile-методологій».

Антикорупція та академічна доброчесність

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): уміння застосовувати набуті знання, вміння й навички на практиці, здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності; здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків; здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення; здатність викладати юридичні дисципліни на високому теоретичному й методичному рівні, впроваджувати інноваційні технології, методи і засоби навчання; здатність ефективно здійснювати правове виховання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття, причини, наслідки та правові основи запобігання корупції. Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції. Правові основи діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції та Національного антикорупційного бюро України. Корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення. Антикорупційна політика. Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням. Фінансовий контроль та інші механізми запобігання та протидії корупції. Загальні засади запобігання корупції у діяльності юридичної особи.

Аптечка вдома: від А до парацетамолу. Основи долікарської допомоги

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання медичної біології, анатомії, фізіології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Сімейної медицини та амбулаторної допомоги
Інформаційне забезпечення	Міжнародні рекомендації по зберіганню, утилізації лікарських засобів, підручник із сімейної медицини
Форма проведення занять	Лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс розроблений для всіх, хто бажає раціонально підходити до формування домашньої аптечки, для тих, в кого немає ліків вдома, для тих в кого забагато всього, але не зрозуміло, що робити, коли захворів. Також ми пропонуємо слухачам ознайомитися із основними правилами долікарської допомоги при найчастіших захворюваннях та загрозливих станах.

Мета курсу: Знати, що має входити в домашню аптечку, які є групи препаратів, особливості зберігання та використання та утилізації різних лікарських засобів, перелік загрозливих станів, що потребують втручання лікаря та негайного звернення за медичною допомогою. Вміти сформулювати аптечку, використати лікарські засоби та, при необхідності, надати першу долікарську допомогу при опіках, травмах, загрозливих станах. Знати, яке медичне обладнання доцільно зберігати вдома, а від чого варто відмовитись. Змінити ставлення до препаратів з недоказаною ефективністю та до підбору ліків для домашньої аптечки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Перелік тем лекційних занять: Тема 1. Аптечка: види аптечок. Гіпертермія та антибіотикотерапія в медсестринстві. Тема 2. Менеджмент пацієнтів із болем. Тема 3. Захворювання шлунково-кишкового тракту. Тема 4. Невідкладні стани в практиці медичних сестер. Тема 5. Поняття про рани, травми, опіки. Тема 6. Види медичних засобів та обладнання. Тема 7. Комунікація в медсестринстві. Фаховий тип поведінки медичних сестер.

Перелік тем для практичних занять: Тема 1. Аптечка в домі. Чи всім потрібна аптечка? Як зберігати? Як формувати? Практичний розбір аптечки. Тема 2. Висока температура, нежить, кашель, біль в горлі: доказові ліки в аптечці. Коли до лікаря? Вірус чи бактерія? Як визначити? Як собі допомогти? Тема 3. Антибіотики в аптечці: доцільність, показання. Тема 4. Біль, види болю, знеболення при різних типах болю. Перелік медикаментів в аптечці при болю. Тема 5. Нудота, блювання, діарея, закреп. Ліки для аптечки. Коли до лікаря? Отруєння. Перша допомога. Коли варто звертатись за медичною допомогою? Тема 6. Алергія. Що? Де? Коли? Перша допомога при алергії. Як жити із алергією? Алергія чи псевдоалергія- в чому різниця? Поняття про перехресну алергічну реакцію. Тема 7. Підсумкове заняття: аптечка для дорослих та основи долікарської допомоги дорослим. Тема 8. Невідкладні стани в медсестринстві. Практичні рекомендації. Тема 9. Невідкладні стани: відпрацювання навичок. Тема 10. Травми, опіки. Ліки для аптечки. Коли до лікаря? Практичні рекомендації щодо транспортування, положення при травмах. Тема 11. Аптечка для дітей: температура, кашель, нежить. Що робити? Нудота, блювання, діарея: ліки в аптечці. Коли не можна зволікати? Синці, подряпини, травми. Йод, зеленка, перекис водню – чи доцільно тримати в аптечці. Червоні прапорці в дітей. Тема 12. Вітаміни в аптечці. Показання до прийому. БАДи – замітники їжі/ліків? Доцільність та безпечність прийому. Тема 13. Медичне обладнання в домі: доцільність? Практичні рекомендації та раціональне використання. Вимірювання життєво-важливих показників організму людини. Тема 14. Підсумкове заняття: загальні відомості про зберігання та утилізацію ліків, види лікарських засобів. Розбір аптечок слухачів курсу.

Базові медичні знання та перша домедична допомога

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Основ медицини
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання кафедри; методичні вказівки з дисципліни; Сучасні керівництва та настанови з надання домедичної допомоги
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: основні симптоми та гострі стани при захворюваннях різних органів і систем, а також необхідний мінімум медичних знань щодо їх виявлення, усунення та профілактики; основні групи лікарських препаратів та їх лікувальна дія; форми і способи застосування лікарських препаратів; ознаки внутрішньої й зовнішньої кровотечі; ознаки непритомності, травматичного шоку, коми та невідкладні заходи при них; основні ознаки життя й смерті; правила проведення непрямого масажу серця і штучного дихання та серцево-легеневої реанімації.

Розуміння: основних методів і прийомів надання першої домедичної допомоги при нещасних випадках, травмах, кровотечах, отруєннях і загрозових для життя людей станах.

Оволодіння: навичками надання першої домедичної допомоги у випадках гострих станів при різних захворюваннях, нещасних випадках та отруєннях, надання невідкладної допомоги при непритомності, травматичному шоці і комі; проведення реанімаційних заходів; здійснення зупинки кровотечі, накладення стерильних пов'язок на рани різних частин тіла; здійснення транспортної іммобілізації; підготовки потерпілого до транспортування спеціалізованим або підсобним транспортом.

Аналіз: різних ситуацій та навчитись швидко приймати рішення щодо вибору методів і прийомів надання першої домедичної допомоги при нещасних випадках, травмах, кровотечах, отруєннях і загрозових для життя людей станах.

Оцінювання: готовності надати першу домедичну допомогу у випадках гострих станів при різних захворюваннях, нещасних випадках та отруєннях, надати невідкладну допомогу при непритомності, травматичному шоці і комі; провести реанімаційні заходи; здійснити зупинку кровотечі, накласти стерильну пов'язку на рани різних частин тіла; здійснити транспортну іммобілізацію; підготувати потерпілого до транспортування спеціалізованим або підсобним транспортом.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Перша домедична допомога у разі гострих патологічних станів при захворюваннях органів дихання та серцево-судинної системи, органів шлунково-кишкового тракту (ШКТ), сечовиділення та ендокринної системи.
2. Перша домедична допомога при гострих патологічних станах, що супроводжуються порушенням свідомості.
3. Перша домедична допомога у разі гострих отруєнь різними засобами.
4. Особливості застосування лікарських засобів у разі невідкладних станів та нещасних випадків.
5. Перша домедична допомога при поверхневих і глибоких ушкодженнях шкірних покривів (ранах).
6. Кровотечі, їх види. Перша домедична допомога при різних видах кровотеч.
7. Поняття про десмургію, пов'язку та перев'язку.
8. Перша домедична допомога при розтягненнях (розривах) зв'язок і сухожиль, вивихах, при переломах кісток кінцівок, транспортна іммобілізація.
9. Перша домедична допомога при важких ушкодженнях голови, хребта, грудної клітки, черева, тазу. Нещасні випадки та невідкладна допомога при них.
10. Перша домедична допомога при зупинці кровообігу та дихання. Реанімаційні заходи.

Бджільництво

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології
Інформаційне забезпечення	навчально-методичний посібник, монографія, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання з предметної області включають: морфологічні особливості різних порід бджіл; проблеми збереження генофонду бджіл; методи розведення у бджільництві; роль маток і трутнів у племінній роботі, їхні генетичні особливості; розмноження бджолиних сімей та умови застосування різних способів розмноження сімей; роль материнських сімей для ведення племінної роботи; найбільш розповсюджені види медоносних рослин в різних ґрунтово-кліматичних зонах, їх ботанічна та виробнича характеристика; класифікація медоносних рослин; методи та способи покращення кормової бази бджільництва; використання бджолиних сімей для запилення ентомофільних культур; підвищення запилювальної діяльності бджіл і спрямуванням їх на відповідні сільськогосподарські угіддя; роль диких комах у запиленні рослин і охорона їх у природному середовищі; форми організації бджільництва в багатогалузевих, міжгосподарських підприємствах, кооперативах, товариствах, на пасіках фермерів.

До практичних умінь та навичок входять: усвідомлення місця бджоли у системі тваринного світу, уявлення про еволюцію, філогенію та формування нині існуючої біологічної різноманітності; уміння виготовити та вивчити мікропрепарат за допомогою лупи, мікроскопа; володіння навичками морфологічного дослідження вологих та сухих препаратів і колекційного матеріалу; вміння проведення специфічних робіт на пасіці (відкачування меду, підготовку бджолосімей до зимівлі і тощо).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Модуль 1. Медоносна бджола, як найцінніший вид серед соціальних тварин та її практичне значення
Змістовий модуль 1. Біологія, технологія утримання бджолиних сімей і виробництва продукції бджільництва. Розведення бджіл і племінна робота на пасіках. Тема 1. Вступ до курсу «Бджільництво». Основні етапи розвитку бджільництва. Тема 2. Характерні особливості будови медоносної бджоли.

Тема 3. Розмноження бджіл. Життєдіяльність бджолиної сім'ї в різні періоди року. Тема 4. Здатність сім'ї регулювати функціональну діяльність матки і бджіл. Роїння бджіл, як природний спосіб розмноження сімей. Тема 5. Пристосування бджіл до зимівлі. Формування зимового клубу. Тема 6. Правила поведінки з бджолами і техніка огляду сімей. Інвентар і приладдя для догляду за бджолами.

Модуль 2. Особливості кормової бази бджільництва, хвороби бджіл та шкідники бджолопродуктів.
Змістовий модуль 1. Кормова база, запилювальна робота, хвороби і вороги бджіл та шкідники бджолопродуктів. Тема 7. Особливості кормової бази бджільництва, значення її для розвитку галузі та підвищення продуктивності бджолиних сімей. Тема 8. Класифікація медоносних рослин. Пилконосні рослини. Спеціальні медоносні рослини. Тема 9. Біологічний запас нектару і використання його бджолами. Покращення кормової бази бджільництва. Тема 10. Загальні відомості про хвороби бджіл, причини виникнення їх на пасіках, поширення збудників. Тема 11. Незаразні хвороби бджіл. Заходи запобігання і ліквідації. Тема 12. Інфекційні хвороби бджіл, клінічна картина, заходи запобігання і боротьба з ними. Тема 13. Інвазійні хвороби, клінічна картина, діагностика, профілактика, лікування. Шкідники та вороги бджіл, заходи боротьби з ними.

Безпілотні літальні апарати (БПЛА)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Твердотільної електроніки та інформаційної безпеки
Інформаційне забезпечення	Електронний конспект лекцій, робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок з розробки та експлуатації безпілотних літальних апаратів (БПЛА), включаючи їх конструкцію, принципи роботи, програмне забезпечення для управління та навігації, а також оволодіння сучасними технологіями пілотування, як на симуляторах, так і в реальних умовах. Дисципліна також передбачає навчання забезпеченню безпеки польотів, виконання операцій в різних умовах і підготовку до професійної діяльності в сфері використання БПЛА для цивільних та комерційних задач. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: основи аеродинаміки та принципи роботи безпілотних літальних апаратів (БПЛА); конструкцію та технічні характеристики різних типів дронів; програмне забезпечення для керування, навігації та планування польотів БПЛА; нормативно-правову базу, що регулює використання БПЛА в публічному просторі; основи безпеки та процедури при польотах дронів; принцип дії та застосування РЕР та РЕБ; етичні аспекти використання дронів у приватному просторі; *уміти*: здійснювати налаштування та попередню підготовку БПЛА до польоту; використовувати симулятори для відпрацювання навичок керування дронами; виконувати польоти на БПЛА в різних умовах: від тренувальних до реальних місій; проводити аналіз та обробку даних, зібраних за допомогою БПЛА; забезпечувати безпеку польотів та управляти БПЛА в надзвичайних ситуаціях; виявляти та протидіяти засобам БПЛА за допомогою РЕБ та РЕР; працювати в команді під час операцій з використанням дронів; критично мислити та вирішувати нестандартні завдання у процесі управління БПЛА; адаптуватися до нових технологій у сфері безпілотних систем.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основи конструкції та функціонування безпілотних літальних апаратів; Аеродинаміка та механіка польоту БПЛА; Практичні основи складання та вибору комплектуючих для збірки дронів. Програмне забезпечення для керування БПЛА; Симуляційне навчання керуванню дронами; Нормативно-правове регулювання використання БПЛА у цивільному просторі; Практичні польоти на навчальних безпілотах; Основи дії та використання засобів РЕР та РЕБ. Безпека польотів та управління в екстремальних умовах; Застосування БПЛА у цивільних та комерційних сферах; Технології автоматизації та автономного польоту; Перспективи розвитку безпілотних технологій.

Біокобезпека

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни в кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	Методичні рекомендації, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси.
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

аналізувати потенційну загрозу подвійного використання біологічних об'єктів; визначати екологічні чинники, що впливають на поширення інфекційних захворювань; аналізувати механізми впливу екологічних факторів на прогресування епідемій; оцінювати ризики використання біологічних об'єктів у наукових дослідженнях; аналізувати етичні проблеми генної терапії та клонування людини і тварин; порівнювати і аналізувати статистичні дані щодо масштабів інвазій епідемічних захворювань; визначати основні екологічні та біологічні засоби ураження людей, тварин, рослин, продуктів, кормів, води, ґрунту; правові та нормативні міжнародні документи у галузі екобезпеки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття екобезпеки, екологічного ризику.

Тема 2. Небезпеки біологічного та екологічного походження.

Тема 3. Інфекційні агенти для людини, тварин, рослин.

Тема 4. Механізми передачі інфекції.

Тема 5. Біологічні основи механізмів розвитку епідемічного процесу.

Тема 6. Екологічні фактори впливу на поширення епідемій та пандемій.

Тема 7. Генетично-популяційні основи патогенності та вірулентності мікроорганізмів і вірусів.

Тема 8. Екологічна та біологічна зброя, біотероризм, агротероризм.

Тема 9. Історія використання екологічних та біологічних засобів.

Блогінг

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр (осінній/весняний)	Осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Обладнання телерадіостудії, мультимедійне обладнання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування практичних навичок створення якісного цифрового контенту особистого, комерційного спрямування, створення сторітелінгу в межах оформленого контент-плану, робота з диджитал-інструментами, програмами, застосунками в межах наповнення сайтів, блогів, акаунтів у соціальних мережах; опанування студентами принципів роботи з цифровим контентом, комп'ютерними програмами та телефонними застосунками для обробки відео, звуку, правилами подачі контенту, наповненням контент-плану, основними екранними формами; набуття практичних навичок роботи зі знімальною технікою та супутніми пристроями для відеозйомки, зокрема накамерне світло й редагування відео, аудіо, текстів, SMM-стратегії.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Диджитал-інструменти під час створення блогу: огляд та ефект від їхнього застосування. Огляд основного технічного оснащення для введення блогу: смартфон, камера, мікрофон, штатив, портативне світло, «кільце», fлyсам. Крупність планів, панорамування. Точка зйомки та фокус. Рір-проекція. Види світла. Монтажні програми для роботи в соціальних мережах. Просування інформації як продукту. Основні жанри в соціальних мережах та персональних блогах. Рилз, сториз, сториз-спіч, опитування, публікація. Форми розповсюдження контенту (авторський, репост, копіювання, рекомендація). Поява блогера в кадрі. Правила ефективного просування на різних етапах реалізації проєкту. Основні тренди на фото та відео. Органічне відео, відхід від класичного маркетингу. Особистий та корпоративний акаунт. Короткі відеоеlementи: сториз, рилз. Як їх готувати, знімати та монтувати. Прямі ефіри та їхній базовий функціонал. Регулярність та різноманітність контенту. Тьюторіал – комбінована відеоформа з корисним контентом у вигляді інструкції. Із історії появи тьюторіалів. Правила подачі тьюторіалів. Лайфхаки та як подавати їх аудиторії. Серійність та регулярність подачі.

Бонітування ґрунтів

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: мультимедійний проектор, відео матеріали та інші електронні ресурси. Обладнання: ПК з програмним забезпеченням (Word, Excel, Power Point). Для дистанційного навчання: сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»; платформа дистанційного навчання Google meet.
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність здійснювати безпечну діяльність.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1.

- Тема 1. Поняття про бонітування ґрунтів, його завдання та призначення.
- Тема 2. Історія землеоціночних робіт та розвитку бонітування ґрунтів.
- Тема 3. Складові частини бонітування ґрунтів.
- Тема 4. Якісні показники ґрунту.
- Тема 5. Природно-виробниче районування України.

Модуль 2.

- Тема 6. Агровиробниче групування ґрунтів як передумова їх бонітування.
- Тема 7. Методологічні підходи у бонітуванні ґрунтів.
- Тема 8. Сучасна технологія бонітування ґрунтів.
- Тема 9. Бонітування ґрунтів природних зон України.
- Тема 10. Використання бонітетів.

Брендинг

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, індивідуальні завдання для самостійного виконання, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	Лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення цієї навчальної дисципліни студент повинен *знати*: основні категорії: бренд-менеджмент, брендинг, марочна політика, індивідуальність бренду; особливості стратегії позиціонування бренду, структуру формування комунікації бренд менеджменту, моделі створення бренду, принципи організаційного моделювання в управлінні брендингом; стратегії розвитку бренду; можливості та принципи брендингу в управлінні маркетинговою активністю; можливості створення бренду та оцінка його потенціалу; принципи організації робіт із брендингу; основи моделювання в управлінні брендингом; критерії диференціація брендінгових комунікацій; формування марочної стратегії та політики. У результаті вивчення цієї навчальної дисципліни студент повинен *уміти*: практично застосовувати на практиці методи дослідження брендів, брендингу та їх впливу на успіх продукту; використовувати методи аналізу бізнес-комунікацій у бізнесі; застосовувати практично здобуті навички з підготовки моделей створення брендів та оцінювання їх потенціалу; розробляти типові схеми написання брендів у каналах товарообігу; володіти основами управління успіхом підприємства на основі брендів та брендингу; бути готовим до кооперації з колегами, роботи в колективі; знаходити організаційно-управлінські рішення та відповідати за них; оцінювати умови та наслідки прийняття організаційно - управлінських рішень; аналізувати взаємозв'язки між функціональними стратегіями компаній для підготовки збалансованих управлінських рішень; аналізувати поведінку споживачів і формування попиту; знати економічні основи поведінки організацій; аналізувати специфіку просування брендів на зовнішніх ринках.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Бренд-менеджмент: поняття, зміст. Класифікація брендів. Тема 2. Позиціонування та бренд-менеджмент. Тема 3. Моделі формування та розвитку бренду. Тема 4. Психологічні аспекти брендингу. Тема 5. Особливості управління брендингом. Тема 6. Стратегія розвитку бренду як рушійна сила стратегії розвитку бізнесу. Тема 7. Територіальний брендинг. Брендинг країни. Тема 8. Бренд – менеджмент. Розробка бренду. Тема 9. Вимірювання марочного капіталу. Аудит бренда. Тема 10. Просування бренда.

Виборче право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення Дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: - теоретичні основи виборчого права; - сутність виборчої системи та її типи; - основні етапи виборчого процесу; - особливості захисту виборчих прав та розгляду виборчих спорів. **Вміти:** - застосовувати юридичні категорії та поняття з галузевої дисципліни, працювати у малих групах, проявляти лідерські якості; - набути навиків критично мислити, правильно аналізувати типи виборчих систем, їх особливості у рамках українського та зарубіжного досвіду; - проводити правовий аналіз виборчого процесу та забезпечення практичної реалізації кожного етапу; - оцінювати ситуацію, розв'язувати проблеми та будувати ефективні аргументи щодо захисту виборчих прав суб'єктів виборчого права

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Загальні положення виборчого права: поняття та джерела. Тема 2. Принципи виборчого права в Україні. Тема 3. Загальнотеоретичні основи класифікації виборів. Тема 4. Характеристика основних етапів виборчого процесу в Україні. Тема 5. Сутність, риси та типи виборчих систем. Тема 6. Виборчі системи в Україні. Тема 7. Юридична відповідальність за порушення виборчого права. Тема 8. Особливості захисту виборчих права.

Виборче референдумне право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни у кредитах	3 ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з правознавства, достатніх для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Очна/дистанційна
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання національних та міжнародних стандартів правничої професії; знання міжнародних стандартів прав людини, доктрини та принципу верховенства права; знання основ теорії права, структури правничої професії та її ролі у суспільстві; навички реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права; здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції; уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій; здатність проводити юридичну експертизу нормативно-правових актів; здатність застосовувати юридичну аргументацію та тлумачити правові норми; навички самостійної підготовки проектів актів правозастосування;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Виборче референдумне право як навчальна дисципліна; Джерела виборчого референдумного права України; Організація виборчого процесу; Мажоритарні виборчі системи; Пропорційні виборчі системи; Змішані виборчі системи; Конституційно-правові засади проведення виборів в Україні; Референдум як форма безпосереднього народовладдя; Порядок організації та проведення всеукраїнського та місцевого референдумів.

Види рухової активності за вибором

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Фізичного виховання
Інформаційне забезпечення	Робоча програма з дисципліни
Форма проведення занять	Лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- володіти основами методики фізичної культури і спортивного тренування;
- вміти здійснювати навчання руховим діям та розвиток фізичних якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами ;
- використовувати засвоєні уміння й навички під час занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості;
- застосовувати набуті теоретичні знання для творчого розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна «Види рухової активності за вибором» розроблена на засадах особистісно-зорієнтованої парадигми освіти, враховує диференційований підхід до навчання у вищій школі. Дисципліна розглядається як варіативна складова змісту професійної підготовки майбутніх фахівців освітнього ступеня «бакалавр», укладена згідно загальноприйнятих педагогічних та методичних засад, має оздоровчо-рекреаційне спрямування. Вивчення дисципліни передбачає ознайомлення з історією розвитку популярних видів рухової активності та спортивного фітнесу, його традицій, правил організації і проведення змагань; використання термінології та класифікації вправ, оволодіння основами техніки базових вправ, зокрема із фітнесу, та різними варіантами рухів. Унікальність дисципліни полягає в тому, що здобувачам вищої освіти пропонуються різні варіанти рухової активності та способи оцінювання результатів занять за вибором.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів умінь та навичок до систематичних занять обраними видами рухової активності, покращення здоров'я та формування стійкої мотивації до активних занять фізичною культурою і спортом, що сприятиме їх фізичному вдосконаленню і самореалізації.

Відеозйомка інтерв'ю та подкастів на смартфон

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр (осінній/весняний)	Осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Обладнання телерадіостудії, мультимедійне обладнання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування спеціальних компетентностей щодо процесу підготовки до зйомки, відеозйомку та цифрового нелінійного монтажу, використовуючи програми відеомонтажу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основи підготовки до інтерв'ю та подкастів (планування сценарію та структури; вибір локації для запису; підготовка запитань і робота з гостями).
2. Техніка мобільної зйомки (налаштування камери смартфона; використання стабілізаторів (gimbal), штативів та аксесуарів; позиціонування камери для зйомки інтерв'ю).
3. Освітлення для інтерв'ю та подкастів (природне та штучне освітлення; техніки розміщення світла для кращої якості відео).
4. Звукозапис на смартфон (використання зовнішніх мікрофонів (петличні, накамерні, USB-мікрофони); техніки для уникнення шумів і поліпшення якості звуку; монтаж відео та аудіо на мобільних додатках; огляд додатків для монтажу (InShot, Kinemaster, iMovie, Adobe Premiere Rush); синхронізація аудіо та відео; накладання субтитрів та графіки).
5. Підготовка до онлайн-трансляцій (технічні налаштування для прямих ефірів; робота з додатками для стримінгу (StreamYard, OBS, Instagram Live)).
6. Практичний проєкт (створення власного інтерв'ю або подкасту від підготовки до фінальної публікації).

Відеозйомка та монтажні програми

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Обладнання телерадіостудії, мультимедійне обладнання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування спеціальних компетентностей щодо процесу підготовки до зйомки, відеозйомку та цифрового нелінійного монтажу, використовуючи програми відеомонтажу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основні правила та процес відеозйомки. Технічні засоби для здійснення відеозйомки. Експлуатаційні можливості відеокамер та мобільних телефонів. Композиція кадру. Внутрішньокадровий монтаж. Можливості об'єктивної та суб'єктивної камери. Основи монтажу. Монтаж як невід'ємна складова відеовиробництва та просування в соціальних мережах. Програми відеомонтажу: налаштування, монтажний стіл, характеристика та дія інструментів. Процес монтажу: масштаб, нарізка, видалення, вставка, перетягування, програвання. Монтаж зображення. Принципи монтажу. Правила монтажу «рухливих» кадрів. Правила зйомок та монтажу відео для соціальних мереж.

Водопостачання та водовідведення

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міського будівництва та господарства
Інформаційне забезпечення	Мультимедійне обладнання, навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У процесі вивчення даної дисципліни студенти здобувають досвід проєктування зовнішніх та внутрішніх водопровідних мереж, знайомляться з прийомами вибору оптимального варіанта прокладання інженерних комунікацій населеного району.

Програмою вивчення даної дисципліни на практичних заняттях передбачені питання розрахунку водопровідних і каналізаційних мереж, особливості прокладання та розміщення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Системи та схеми водопостачання.
2. Джерела водопостачання і водозабори. Споруди, методи і способи поліпшення якості води.
3. Споруди й мережі водопостачання.
4. Системи й схеми водовідведення.
5. Очищення стічних вод.
6. Системи й схеми внутрішніх водопроводів.
7. Системи й елементи внутрішньої каналізації.

Гендерна медицина

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення Дисципліни	«Правознавство», «Економіка», «Публічне управління», «Соціологія», «Анатомія»
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	Підручники і посібники з питань застосування гендерного підходу в сфері охорони здоров'я, національні та міжнародні нормативно-правові акти, навчальні фільми, документальні відеоматеріали та інші.
Форма проведення занять	Лекція, лекція-бесіда, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни: вивчити особливості застосування гендерного підходу у професійній діяльності працівників сфери охорони здоров'я.

Завдання дисципліни: з'ясувати зміст та сутність поняття «гендерна медицина»; вивчити можливості та особливості застосування гендерного підходу в медицині; дослідити гендерну специфіку «жіночих» і «чоловічих» захворювань; з'ясувати специфіку формування здорового способу життя у різних груп жінок та чоловіків; проаналізувати можливості застосування оцінки гендерного впливу у сфері охорони здоров'я.

Компетентності дисципліни: розуміти сутність концепції гендерного підходу; вміти ідентифікувати виклики щодо здоров'я жінок та чоловіків у суспільстві, крізь призму їх гендерних ролей; вміти використовувати гендерну статистику та дані про гендерні розриви у медицині; вміти запобігати та протидіяти ситуаціям гендерного насильства в особистому житті та професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основними (базовими) поняттями навчальної дисципліни є: гендерна медицина, гендерний підхід у сфері охорони здоров'я, гендерна статистика та гендерні розриви, гендерна перспектива сфери охорони здоров'я в Україні; гендерне насильство в умовах війни; програми підтримки постраждалих осіб в медицині; гендерна чутливість.

Перелік тем:

1. Гендерна медицина: зміст поняття та його складові.
2. Що таке гендерний підхід в сфері охорони здоров'я?
3. Гендерна перспектива «жіночих» та «чоловічих» захворювань.
4. Гендерна статистика та гендерні розриви в медицині.
5. Наслідки гендерного насильства медичних працівників.
6. Гендерна чутливість як ознака фаховості медичних працівників.

Гендерна рівність

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Здатність визначення нових перспективних напрямів наукових досліджень у сфері актуальних проблем гендерного права; здатність аргументовано викладати у процесуальних документах свою правову позицію, а також логічно та послідовно її відстоювати; здатність обирати найоптимальніші процесуальні механізми охорони прав та свобод особи, у тому числі і відновлення порушених прав та свобод особи; здатність аргументовано висловлювати свою правову позицію з використанням посилань на нормативні акти, судову практику, матеріали роз'яснювального характеру державних органів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): дискримінації та дискримінації за ознакою статі; підходи до виявлення та визначення прямої та непрямой гендерної дискримінації та утиску; алгоритми надання правової допомоги у справах, пов'язаних з гендерною дискримінацією; норми національного законодавства та міжнародних актів у сфері гендерної дискримінації та прав жінок; особливості правового регулювання трансгендерів.

Тема 1. Гендерна рівність: поняття, розвиток та вплив на законодавство та права людини.

Тема 2. Гендерна рівність у міжнародному праві.

Тема 3. Тіло, влада, гендер і захист від гендерного насильства.

Тема 4. Права жінок та чоловіків та медіа.

Тема 5. Поняття гендерної дискримінації за національним та міжнародним правом.

Тема 6. Гендерна дискримінація у спорах, які виникають з трудових правовідносин.

Тема 7. Гендерна дискримінація у спорах, які виникають із сімейних правовідносин.

Тема 8. Гендерна дискримінація у кримінальних справах.

Гендерна рівність та право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Правознавство», «Соціологія», «Філософія»
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	Підручники і посібники національні та міжнародні нормативно-правові акти, навчальні фільми, документальні відеоматеріали та інші
Форма проведення занять	Лекція, лекція-бесіда, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни: розуміти зміст та складові концепції гендерної рівності, крізь призму права; вміти застосовувати складові гендерного підходу у галузі права; знати і вміти використовувати алгоритми надання правової допомоги у гендерночутливих справах.

Завдання дисципліни: 1) здобути поглиблені знання у межах концепції гендерної рівності; 2) опанувати навичками гендерного аналізу та гендерної експертизи у галузі права; 3) розуміти теоретичні та практичні аспекти надання правової допомоги у межах різних категорій справ, пов'язаних з гендерною дискримінацією; 4) застосування засвоєних знань у практичній роботі правника/ці та повсякденній діяльності.

Компетентності дисципліни: вміння обґрунтовувати та мотивувати правові рішення щодо запобігання та протидії гендерній дискримінації, давати розгорнуту юридичну аргументацію вибору конкретної тактики захисту; вміння критично оцінювати та прогнозувати ефективність захисту прав, свобод та інтересів осіб правовими механізмами, наприклад, з метою визначення наявності підстав для захисту від гендерної дискримінації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основними (базовими) поняттями навчальної дисципліни є: гендерна рівність, гендерні права, рівні права та можливості, гендерна дискримінація, гендерне насильство.

Перелік тем:

1. Правова природа фемінізму та гендерного підходу.
2. Підхід орієнтований на права людини.
3. Гендерна рівність у міжнародному та національному праві.
4. Правові механізми та інструменти запобігання та протидії насильству.
5. Протидія сексизму. Механізми оскарження сексистських висловлювань та дій.
6. Форми гендерної дискримінації у національному та міжнародному праві.
7. Сексуальне насильство пов'язане з конфліктом як різновид гендерного насильства: соціально-правові аспекти.

Гендерний підхід у бюджетному процесі

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Правознавство», «Економіка», «Публічне управління», «Соціологія», Філософія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	Підручники і посібники з застосування гендерного підходу у бюджетному процесі, гендерного бюджетування, національні та міжнародні нормативно-правові акти, навчальні фільми, зокрема з гендерного бюджетування, документальні відеоматеріали та інші.
Форма проведення занять	Лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни: вивчити специфіку застосування гендерного підходу у бюджетному процесі.

Завдання дисципліни: з'ясувати зміст поняття «гендерна політика»; вивчити особливості застосування гендерного підходу у бюджетному процесі; вивчити методiku проведення гендерного аналізу бюджетних програм; дослідити гендерні розриви у цільових/бюджетних програмах та бюджетах різних рівнів; вивчити значення гендерної статистики у бюджетному процесі.

Компетентності дисципліни: вмiти проводити гендерний бюджетний аналіз; вмiти визначити гендерні розриви; вмiти ідентифікувати соціально-гендерний вплив цільових/бюджетних програм та бюджетів; вмiти розробляти гендерні індикатори та результативні показники цільових/бюджетних програм; вмiти проводити гендерний моніторинг.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основними (базовими) поняттями навчальної дисципліни є: гендерний підхід, гендерний підхід у бюджетному процесі, гендерний бюджетний аналіз, цільова програма, бюджетна програма, гендерночутливі програми, гендернонейтральні програми, гендернонечутливі програми, гендерночутливі результативні показники (індикатори).

Перелік тем:

1. Гендерна політика: її зміст та складові.
2. Гендерний підхід у бюджетному процесі.
3. Методика проведення гендерного бюджетного аналізу.
4. Прийняття рішень за результатами гендерного аналізу бюджетних програм.
5. Моніторинг гендерночутливих бюджетних програм. Гендерні індикатори.
6. Результативні показники виконання цільових та бюджетних програм.
7. Сутність та складові оцінки гендерного впливу.
8. Гендерна статистика та бюджетний процес.

Геохімія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з наступних курсів дисциплін: Загальна та неорганічна хімія. Фізика. Обчислювальна техніка і основи програмування в екології. Комп'ютерні технології в хімії. Основи екології.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Неорганічної хімії
Інформаційне забезпечення	Тексти лекцій, презентації, посилання на літературу та інтернет-ресурси, методичні розробки до виконання лабораторних та практичних робіт та інші дидактичні матеріали на сайті електронного навчання ужну e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач буде ознайомлений з основними теоріями походження хімічних елементів та їх поширеністю у природі; формами знаходження та геохімічною класифікацією хімічних елементів; особливостями розподілу та міграції хімічних елементів у геосферах Землі; геохімією ендегенних та екзогенних процесів; геохімічною еволюцією Землі. На основі одержаних відомостей здобувач отримує вміння оцінювати вплив різних факторів на перерозподіл атомів у природі; визначати міграційну здатність тих чи інших елементів за даних умов; за діагностичними ознаками визначати основні мінерали та гірські породи.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Тематика та зміст навчальної дисципліни
2. Походження хімічних елементів та їх поширеність у Всесвіті та геосферах Землі.
3. Будова Землі та її хімічний склад.
4. Геохімія геосфер.
5. Міграція хімічних елементів, геохімічні процеси.
6. Геохімічні цикли елементів

Гідроекологія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній, весняний
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Екології та охорони навколишнього середовища
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні видання, наукові публікації, конспект лекцій, презентації, тестові завдання
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): розуміння морфології, морфометрії, фізико-географічних характеристик та особливостей формування водного балансу гідроекосистем (річок, озер, водосховищ, морів, океанів), причин та наслідків забруднення водних систем, сучасних концепцій й технологій їх екологічного та біологічного моніторингу; вміння оцінювати екологічний стан водних екосистем за різними показниками і розробляти заходи з їх відновлення та охорони; розуміння діючої системи моніторингу за станом водного середовища.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Гідроекологія як наука: предмет, завдання, методи.

Тема 2. Гідроекологія річок.

Тема 3. Гідроекологія озер та водосховищ.

Тема 4. Гідроекологія морів та океанів.

Тема 5. Іонні компоненти та їх екологічна роль у водних системах.

Тема 6. Біотичні фактори водойм.

Тема 7. Біоресурси водних систем.

Тема 8. Причини та наслідки забруднення водних екосистем.

Тема 9. Критерії оцінки якості водних екосистем.

Тема 10. Раціональне використання природних водних ресурсів та їх охорона.

Глобальна історія Закарпаття від Королева над Тисою до України над Дніпром

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Шкільні предмети «Історія України» та «Всесвітня історія», Історія та культура України (в університеті)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Доступ до мережі Інтернет; Фонди та електронні каталоги бібліотек, музеїв, архівних установ; Віртуальне навчальне середовище Moodle https://moodle.uzhnu.edu.ua/ Навчально-методичний комплекс дисципліни та дидактичні матеріали для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких знань, умінь та компетентностей, як: здатність розв'язувати комплексні/спеціалізовані та практичні проблеми; здатність до науково-пошукової діяльності в галузі та галузі історії, зокрема з вивчення історії найзахіднішого регіону України – Закарпаття, аналізу результатів дослідження; здатність вчитися протягом всього життя; здатність працювати в команді; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо; здатність компетентно розрізняти навчально-дослідницьке призначення крайової історії в загальнонаціональних та регіональних дискурсах; здатність вільно володіти фактичним матеріалом з історії Закарпаття від найдавніших часів до тепер; здатність самостійно тлумачити фактографічні, понятійні та термінологічні особливості крайової історії.

Метою навчальної дисципліни є оволодіння здобувачами освіти теоретичними знаннями та набуття практичних навичок з історії найзахіднішої області України – Закарпаття, ознайомлення з глобальною історією «землі з багатьма іменами» на протязі тривалого лінійного часу від Королівської археологічної стоянки раннього палеоантропа, виявленого на березі Тиси і датованого 1,5–1 млн. років тому, до входження краю до складу України після 1945 р., набуття студентами практичних навичок використання теоретичних знань про історію підкарпатського регіону Європи.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ до дисципліни «Примиритися з минулим: глобальна історія Закарпаття від Королева над Тисою до України над Дніпром». Тема 2. Давні археологічні культури на території сучасного Закарпаття (1 млн. років тому– I ст. до н. е.). Тема 3. Територія Верхнього Потисся під владою даків, аварів, болгар, мораван, угорців, печенігів та інших (I ст. до н. е. – X ст.). Тема 4. Під владою династії Арпадів: «Руська марка» в складі Угорського королівства XI–поч. XIV ст. Тема 5. Під владою європейських династій Анжу, Люксембуржців, Матяша Гуняді Корвіна та Ягелонів: верхні комітати Угорського королівства у 1308–1526 рр. Тема 6. Під владою династії Габсбургів: верхні комітати Угорського королівства в складі Священної римсько-німецької імперії 1526–1804 рр. Ужгородський дистрикт (1785–1790). Тема 7. Під владою династії Габсбургів: «Угорська Русь» в складі Австрійської імперії 1806–1867 рр. Ужгородський руський дистрикт (1849–1850). Тема 8. Під владою династії Габсбургів: «Угорська Русь» в складі Австро-Угорської монархії 1867–1918 рр. Тема 9. Руська Країна в складі Угорської Республіки (грудень 1918 – березень 1918 – червень 1919 р.). Тема 10. Губернія Підкарпатська Русь в складі Чехословацької Республіки (верес. 1919 – жовт. 1938 р.). Тема 11. Автономна Підкарпатська Русь та Карпатська Україна в складі Чехо-Словацької Федеративної Республіки (11 жовтня 1938 – 15 березня 1939 р.). Тема 12. Окупована Підкарпатська територія в складі Угорського Королівства (18 березня 1939 – 23 жовтня 1944 р.). Тема 13. Квазі-державна Закарпатська Україна (26 листопада 1944 – 22 січня 1946 р.). Тема 14. Закарпатська область в складі України від 22 січня 1946 р.

Глобальні цілі сталого розвитку

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Весняний /осінній
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Екології та охорони навколишнього середовища
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні видання, конспект лекцій, презентації, тестові завдання
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.

Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Еволюція визначення цілей сталого розвитку: від ЦРТ до ЦСР (2000-2015).

Тема 2. Відображення екологічної складової сталого розвитку у глобальних цілях.

Тема 3. Національна доповідь. Цілі сталого розвитку: Україна.

Тема 4. Цілі 1-4. Завдання та індикатори.

Тема 5. Цілі 5-8. Завдання та індикатори.

Тема 6. Цілі 9-13. Завдання та індикатори.

Тема 7. Цілі 14-17. Завдання та індикатори.

Тема 8. Порівняння глобальних завдань ЦСР з національними.

Тема 9. Принципи циркулярної економіки для досягнення цілей сталого розвитку.

Тема 10. Врахування цілей сталого розвитку міст та спільнот у повоєнній відбудові України.

Говори красиво: курс сучасної української мови для життя

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української мови
Інформаційне забезпечення	Навчальні посібники та підручники, мультимедійні та онлайн-ресурси, інтерактивні застосунки, словники
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою курсу є сформувати у студентів впевненість у використанні сучасної української мови для щоденного життя, професійного спілкування та публічних виступів, розвинути навички виразного мовлення, культурної комунікації та створення власного мовного стилю, які сприятимуть ефективному самовираженню й успішній інтеграції в різні соціальні та професійні середовища.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Як розширювати словниковий запас і застосовувати його в щоденному спілкуванні. Ввічливість і природність у мовному етикеті в різних життєвих ситуаціях. Типові мовні помилки та способи їхнього уникнення для грамотності. Толерантна і гендерно-нейтральна мова в сучасному суспільстві. Секрети ефективного ділового спілкування та самопрезентації. Як будувати переконливі промови для публічних виступів і дискусій. Техніки аргументації у вирішенні конфліктів і складних розмовах. Використання метафор, ідіом та прислів'їв для багатства мовлення. Мистецтво сторітелінгу як спосіб залучати і переконувати слухачів. Як передавати емоції словами для створення щирого й надихаючого мовлення. Сучасна українська мова в соцмережах і онлайн-комунікації. Як писати грамотні резюме, листи й пости для професійного середовища. Основи публічного мовлення: як звучати впевнено і переконливо. Мовний стиль у різних професійних сферах і уникнення калькування з інших мов. Створення власного мовного стилю для щоденної комунікації.

Громадянська компетентність педагога

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Філософія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

володіти базовими знаннями про структуру, сутність, особливості, проблеми та тенденції розвитку громадянської освіти у світі та в Україні; володіти базовими поняттями, пов'язаними з місцем людини в соціокультурному просторі; виявляти обізнаність та розуміння інноваційних підходів Нової української школи у формуванні громадянськості дітей дошкільного віку; володіти комплексом завдань для формування громадянських компетентностей педагога. Виявляти здатність до їх розвитку у процесі реалізації індивідуальної професійної траєкторії; розуміти перспективи розвитку громадянської освіти, її стратегічні напрями та завдання в умовах сьогодення; виявляти здатність до самоосвіти, саморозвитку та самовдосконалення у процесі формування методологічної культури педагога.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Становлення системи громадянських цінностей у філософсько-історичній та педагогічній думці.

Тема 2. Людина в соціокультурному просторі.

Тема 3. Компетентнісний та наскрізний підходи у формуванні громадянськості на засадах Нової української школи.

Тема 4. Зміст громадянських компетентностей педагога. Основні вимоги до їх формування.

Тема 5. Комплекс завдань для формування громадянських компетентностей педагога.

Тема 6. Стратегічні напрями та завдання громадянської освіти в умовах сьогодення.

Тема 7. Комунікативні й громадянські компетентності та позитивне мислення вихователя закладу дошкільної освіти як складові методологічної культури.

Тема 8. Особливості розвитку сучасної громадянської освіти. Ціннісні орієнтири в сучасній освіті: теоретичний аналіз та практичний досвід.

Громадянська культура

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Перелік дисциплін, які вивчаються раніше: «Історія України», «Правознавство», «Загальна психологія», «Соціологія», «Педагогіка», «Філософія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	Підручники і посібники з громадянської та політичної культури, з основ громадянської освіти, основ демократії, з основ прав людини, національні та міжнародні нормативно-правові акти, навчальні фільми, зокрема з прав людини, документальні відеоматеріали та інші.
Форма проведення занять	Лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Мета дисципліни – формування громадянської компетентності у здобувачів вищої освіти, що забезпечить їх активну громадянську позицію, здатність відповідально реалізовувати свої права та обов'язки. у суспільстві.

Завдання дисципліни:

1) формування громадянської свідомості у здобувачів вищої освіти, орієнтованої на демократичні цінності, почуття приналежності до свого народу, спільних історичних, політичних і культурних цінностей української держави;

2) формування поваги до людської гідності й дотримання прав людини, демократичних цінностей, верховенства права, справедливості, неупередженості, та рівності у суспільстві;

3) формування толерантності, інклюзії та поваги до етнічного і культурного різноманіття, різних поглядів, релігій та звичаїв, вміння знаходити порозуміння з іншими людьми задля досягнення суспільно значущих цілей;

4) формування знань та вмінь щодо побудови соціальних партнерств у розв'язанні суспільних проблем;

5) розвиток політичної, правової, економічної, соціальної, культурної, інформаційної грамотності здобувачів вищої освіти, гнучкості й адаптивності, комунікабельності, готовності до співробітництва, здатності розв'язувати конфлікти й запобігати дискримінації.

6) забезпечення цілеспрямованої підготовки здобувачів вищої освіти до функціонування у системі суспільних відносин мультикультурного світу, глобалізації, соціальної взаємодії та активної відповідальної громадянської участі в суспільній діяльності.

Формування цілісного громадянського світогляду здобувачів вищої освіти та набуття ними інтегративних знань:

- морально-етичних: усвідомлення особистістю суспільних цінностей, громадянських ідеалів, формування етичних норм поведінки, моральних якостей, громадянської відповідальності, громадянської самосвідомості;

- політико-правових: засвоєння знань про права, свободи людини та механізми їхньої реалізації, способи суспільно-політичної участі; розуміння громадянського обов'язку, політичних подій і суспільних процесів;
- економічних: формування знань про економіку в повсякденному житті родини, місцевої громади, українського суспільства та розвиток ключових економічних компетентностей громадянина;
- глобалізаційних: розуміння сучасних викликів глобалізації та цілей сталого розвитку, усвідомлення їхньої актуальності, розвиток особистої відповідальності за стан навколишнього природного та соціального середовища;
- інформаційних: розвиток здатностей шукати, обробляти, використовувати та перевіряти інформацію, вміння критичного аналізу різнобічної інформації та створення власних медіаповідомлень;
- інтеркультурних: оволодіння сукупністю здатностей, необхідних для життя у багатокультурному суспільстві на засадах толерантності, соціальної чутливості; виховання культури соціальних відносин та ефективною комунікації.

Навчальна дисципліна «Громадянська культура» спрямована на формування громадянської компетентності здобувачів вищої освіти, зокрема:

- соціально-комунікативної: вміння й навички спілкування та встановлення конструктивних відносин між людьми, діалогу і громадського обговорення суспільних проблем;
- інформаційної: вміння критично мислити; навички пошуку, аналізу та оцінки інформації, критичної оцінки повідомлень у засобах масової інформації на основі аналізу джерел, соціальної ситуації;
- соціального діалогу – вміння розв'язувати соціальні суперечності; формування установки на толерантне розв'язання конфліктів;
- відповідального соціального вибору й прийняття рішення – готовність до ухвалення обґрунтованого рішення на основі усвідомленого й вираженого вибору;
- громадянської участі: установка на відповідальну суспільну діяльність; навички участі в соціальних та політичних процесах.

Навчальна дисципліна спрямована на формування й розвиток таких умінь:

- критично мислити, визначати проблему та бачити шляхи її розв'язання;
- аналізувати різні джерела інформації та аргументувати власну думку;
- вести конструктивний діалог, співпрацювати з іншими, знаходити компроміс, поважати думку інших, проявляти толерантність, емпатію;
- реалізовувати свої громадянські права/обов'язки та захищати їх, допомагати іншим людям у захисті їхніх громадянських прав.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Людина, особа та особистість. Особистість та її ідентичність. Громадянська ідентичність. Змінний характер ідентичності. Особиста гідність. Самореалізація і розвиток. Життєві цінності й пріоритети. Активна громадянська позиція.

Тема 2. Права і свободи людини. Права і обов'язки громадянина. Людська гідність – основа природного права. Основоположні права і свободи людини. Взаємовідносини «людина – держава». Громадянські права та обов'язки.

Тема 3. Місце та роль людини і громадянина у соціокультурному просторі. Поняття суспільства. Соціальна структура суспільства. Соціальна згуртованість, солідарність і відповідальність. Соціальні цінності. Соціальна (гендерна, етнічна, конфесійна та ін.) різноманітність. Роль спілкування в житті людини й суспільства.

Тема 4. Демократичне суспільство та його цінності. Виникнення і зміст демократії. Цінності демократії. Демократичні інститути. Конституція та її призначення. Законодавча, виконавча та судова влада в демократичних країнах. Принципи виборчого права. Етапи виборчого процесу. Роль політичних партій в розвитку демократії. Правовий статус політичних партій в Україні. Діяльність та вплив політичних партій на демократію. Громадські організації: правовий статус, діяльність та вплив на демократію.

Тема 5. Громада та громадянське суспільство. Поняття громади. Роль громади в житті людини,

суспільства, держави. Реалізація та захист громадою своїх прав і законних інтересів. Вплив громадян на вирішення проблем громади. Поняття громадянського суспільства. Функції громадянського суспільства. Роль громадян у становленні й функціонуванні громадянського суспільства. Громадянське суспільство та правова держава.

Тема 6. Громадянська участь. Громадянська участь. Роль громадянина у демократизації суспільства. Культура громадянськості. Активна громадянська позиція.

Тема 7. Комунікація, інформація і демократія. Роль інформації та медіа в сучасному світі. Вплив мас-медіа на формування громадської думки та власної позиції людини. Свобода слова. Маніпулятивний вплив засобів масової інформації. Критичне сприйняття та протидія маніпуляціям мас-медіа.

Тема 8. Взаємодія громадян і держави у досягненні суспільного добробуту. Економічні потреби та блага. Сталий розвиток. Державний бюджет, податки, напрямки видатків. Причини та наслідки корупції в економіці та політиці. Шляхи подолання корупції.

Тема 9. Стереотипи, упередження та дискримінація. Конфлікти. Поняття стереотипів і упереджень. Поняття дискримінації. Основні форми та прояви дискримінації. Толерантність та інклюзія. Поняття конфлікту та його види. Стадії конфлікту. Способи подолання конфліктів. Консенсус і компроміс.

Тема 10. Інтеграція та глобалізація. Поняття інтеграції та глобалізації. Вплив глобалізаційних процесів на людину та суспільство. Витоки та процес європейської інтеграції. Міграційні процеси. Види та форми сучасної міграції. Виклики сучасного світу. Участь України в ООН, ОБСЄ, Раді Європи, СОТ тощо. Європейський вибір України. Угода про асоціацію Україна – ЄС.

Ґрунтознавство та оцінка якості ґрунтів

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення Дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Ґеодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: мультимедійний проектор, відео матеріали з розділів дисципліни «Ґрунтознавство» та інші електронні ресурси. Обладнання: ПК з програмним забезпеченням (Word, Excel, Power Point). Для дистанційного навчання: сайт електронного навчання ДВНЗ «Ужну»; платформа дистанційного навчання Google meet.
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Здатність працювати в команді.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1.

Тема 1. Основи ґрунтознавства.

Тема 2. Генетико-морфологічна будова ґрунту. Процеси, чинники та умови ґрунтоутворення.

Тема 3. Склад, складники, структура та властивості ґрунту.

Тема 4. Режимы ґрунту.

Тема 5. Основи класифікації ґрунтів.

Тема 6. Генезис, класифікація та географія ґрунтів України.

Модуль 2.

Тема 7. Ерозія ґрунтів.

Тема 8. Особливості агровиробничого групування та бонітування ґрунтів.

Тема 9. Нормативна грошова оцінка земель.

Тема 10. Експертна оцінка земель.

Тема 11. Моніторинг ґрунтів.

Тема 12. Охорона ґрунтів.

Демократія: від теорії до практики

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародних студій та суспільних комунікацій, Центр сталого розвитку
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання з відео, аудіо та інтерактивними матеріалами з дисципліни, навчально-методичні посібники, інші ресурси
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

мислити абстрактно, аналітично, синтезувати інформацію; використовувати інформаційні і комунікаційні технології; здійснювати пошук, обробку та аналіз інформації з різних джерел; бути критичним і самокритичним; виявляти ініціативу та підприємливість; використовувати ефективні навички міжособистісної взаємодії; приймати обґрунтовані рішення; мотивувати людей та рухатися до спільної мети; генерувати нові ідеї (креативність); застосовувати знання у практичних ситуаціях; планувати та управляти часом; працювати в команді; виявляти, ставити та вирішувати проблеми; розробляти та управляти проектами; цінування різноманітності та мультикультурності; здатність бути критичним і самокритичним; усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем; визначеність та наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); визнання людиною потреби брати на себе особисту, політичну та економічну відповідальність як громадянина; повага до цінності та гідності кожної людини; повага та довіра до інституцій влади; повага до верховенства права; толерантність до поглядів та стилів життя, що відрізняються від власних; відчуття здатності ефективно впливати на досягнення змін у своїй спільноті; відчуття громадянської відповідальності, що розглядається як сприяння здоровій, дієвій демократії через поінформовану, вдумливу та ефективну участь у суспільному житті.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Філософські засади демократичного врядування.
- Тема 2. Принципи демократії.
- Тема 3. Права людини.
- Тема 5. Конституціоналізм та ліберальна демократія.
- Тема 6. Механізми демократії в Україні.
- Тема 7. Характеристики громадянського суспільства.
- Тема 8. Громадянське суспільство у східній Європі.
- Тема 9. Виклики, пов'язані з громадянським суспільством.
- Тема 10. Громадянство і демократія.
- Тема 11. Типи громадян.
- Тема 12. Активні громадяни.

Державно-конфесійне право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

оволодіти основними категоріями державно-конфесійного права; вміти порівнювати українське державно-конфесійне законодавство із міжнародним та європейським, встановлювати його подібність або відмінність з метою пошуку пріоритетних підходів до регулювання державно-конфесійних відносин; вірно тлумачити і застосовувати норми міжнародного державно-конфесійного права, самостійно поповнювати і поглиблювати свої знання; обґрунтовувати і відстоювати свою правову позицію, застосовувати здобуті знання для застосування норм законодавства у сфері свободи совісті..

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вступ до дисципліни «державно-конфесійне право». Загальна характеристика та джерела державно-конфесійного права. Генезис та взаємозв'язок релігійних і правових норм у процесі становлення та розвитку державно-конфесійних відносин. Формування та розвиток міжнародного законодавства про свободу совісті. Моделі державно-конфесійних відносин у сучасному світі. Міжнародні нормативні правові акти в сфері відносин держави і релігійних організацій. Принцип свободи совісті та його реалізація в сучасних країнах світу. Типологія держав стосовно релігії та церкви. Конкордатне право. Конвенції. Правове регулювання державно-конфесійних відносин в Україні в історичній ретроспективі. Основні етапи історії взаємовідносин радянської держави і релігійних об'єднань. Конституційно-правові основи державно-конфесійних відносин та адміністративний статус релігійних організацій в Україні. Проблеми правового регулювання державно-конфесійних відносин у сучасній Україні.

Ділова іноземна мова (англійська/іспанська/німецька/словацька)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська, іспанська, німецька, або словацька
Передумови для вивчення дисципліни	Опанування таких навчальних дисциплін: Ділова українська мова, Вступ до спеціальності, Іноземна мова, та інших гуманітарних дисциплін
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Полікультурної освіти та перекладу
Інформаційне забезпечення	Інтернет-ресурси, аудіо та відеоматеріали, електронні підручники, презентації, Дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів, пакети завдань для оцінювання рівня засвоєння матеріалу.
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

По закінченню курсу «Ділова іноземна мова» студенти будуть здатні:

- належним чином поводити себе у типових світських, академічних і професійних ситуаціях;
- створювати тексти та короткі описи (есе) на підставі історичної інформації, які можуть бути використані в журналістиці, місцевих органах влади, музеях тощо.
- розуміти автентичну академічну та професійну кореспонденцію, готувати та вести ділову кореспонденцію;
- писати з високим ступенем граматичної коректності резюме, протоколи та ін.
- телефонувати з конкретними цілями академічного і професійного характеру
- розуміти різні корпоративні культури в конкретних професійних контекстах і застосовувати міжкультурне розуміння у процесі безпосереднього усного і писемного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

1. Професійне середовище, робота в офісі, права та обов'язки.
2. Встановлення та розбудова ділових контактів. Ділове спілкування телефоном: розуміння, пошук інформації, етикет телефонних розмов.
3. Відрядження: організація, процедури реєстрації, написання плану подорожі, вирішення організаційних проблем; розуміння культурних особливостей представників країни, куди здійснюється подорож.
4. Сучасні засоби ділових комунікацій. Знаходження, розуміння та обробка автентичної інформації
5. Пошук роботи за фахом. Підготовка особистого резюме та листа до потенційного працедавця. Підготовка до та проходження співбесіди. Професійний портфоліо фахівця.
6. Бар'єри в ділових комунікаціях.
7. Комунікації в організації. Напрямки комунікаційних потоків у компанії.
8. Ефективне письмове спілкування в діловому середовищі.
9. Усні комунікації в діловому середовищі.
10. Усна презентація ділового звіту.

Договори у сфері інтелектуальної власності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Аналіз різних типів договорів у сфері інтелектуальної власності, таких як ліцензійні договори, переказ прав на інтелектуальну власність, тощо; аналіз вимог, умов та обмежень, які зазвичай встановлюються в договорах у сфері інтелектуальної власності; дослідження всіх правових аспектів договорів у сфері інтелектуальної власності, включаючи правовий захист та порушення прав на інтелектуальну власність; рекомендації щодо покращення процесу укладання та виконання договорів у цій галузі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

У цій дисципліні вивчаються різні типи договорів у сфері інтелектуальної власності, такі як ліцензійні угоди, франчайзингові угоди, угоди про передачу прав, конфіденційність і технічний трансфер. Зокрема, розглядаються правові вимоги, процедури, обмеження та застереження, які пов'язані з цими договорами.

Тема 1. Загальна характеристика договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.

Тема 2. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності: поняття та види.

Тема 3. Ліцензійний договір.

Тема 4. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

Тема 5. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.

Тема 6. Договір комерційної концесії (франчайзингу).

Домашні тварини

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ECTS
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття, самостійні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: різноманітність тваринного світу, різниця між домашніми та дикими тваринами, способи утримання та розведення домашніх тварин.

Уміння, навички та інші компетентності: уміти раціонально підійти до питання вибору домашньої тварини, навчитись правильно доглядати за домашніми тваринами враховуючи їх біологічні потреби та специфіку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Різноманітність домашніх тварин.
2. Законодавство у сфері утримання домашніх тварин (світова практика та ситуація в Україні).
3. Сучасні породи домашніх собак.
4. Сучасні породи домашніх кішок.
5. Деякі інші домашні тварини.
6. Утримання та догляд за деякими найпоширенішими видами домашніх тварин.

Дослідження в сфері суспільних наук

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр (осінній/весняний)	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проектор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Дослідження в сфері суспільних наук» студенти повинні **знати**: основи методології суспільних наук; поняття та принципи досліджень у суспільних науках; основні парадигми та підходи (позитивізм, інтерпретативізм, критичний підхід тощо) в суспільних науках; методи збору та аналізу даних; як правильно формулювати наукову гіпотезу, питання дослідження та визначати цілі; як розробити план дослідження, вибирати методи та інструменти для збору даних; етичні принципи в дослідженнях; аналіз соціальних, економічних та культурних явищ; як правильно оформляти наукові роботи, публікації та звіти з досліджень у сфері суспільних наук; як презентувати та обґрунтовувати результати досліджень для академічної та практичної аудиторії; основи аналізу і статистики.

Після вивчення курсу «Дослідження в сфері суспільних наук» студенти повинні **вміти**: формулювати наукові питання та гіпотези; розробляти план дослідження; збирати та обробляти дані; аналізувати та інтерпретувати результати досліджень; застосовувати етичні принципи в дослідженні; писати наукові звіти та статті; використовувати статистичні та аналітичні інструменти; критично оцінювати існуючі дослідження; презентувати результати досліджень; управляти проектами досліджень.

Після вивчення дисципліни «Дослідження в сфері суспільних наук» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

– **загальні компетенції**: здатність аналізувати різні наукові підходи та методи досліджень; уміння оцінювати та порівнювати різні джерела інформації, виявляти сильні та слабкі сторони наукових результатів; вміння ефективно та коректно презентувати свої наукові дослідження, пояснювати результати і висновки як усно, так і письмово; вміння вести наукові дискусії, обґрунтовувати свої погляди та аргументи; здатність організувати і планувати дослідницьку діяльність, створювати чіткі та структуровані плани досліджень; уміння працювати з різними видами джерел інформації (як кількісними, так і якісними), а також застосовувати різноманітні методи для збору та обробки даних; здатність працювати з етичними дилемами, уникати маніпулювання даними і фальсифікацій; здатність інтерпретувати отримані дані та робити обґрунтовані висновки, враховуючи наукові теорії та контекст досліджуваних явищ; уміння організувати власну роботу, дотримуючись термінів та вимог наукових досліджень; уміння працювати в команді; здатність знаходити рішення для складних дослідницьких проблем, зокрема для аналізу та інтерпретації соціальних феноменів;

здатність пропонувати нові ідеї та методи в рамках досліджень, шукати креативні рішення для складних соціальних питань.

– **фахові компетенції:** Здатність вибирати і застосовувати відповідні методи дослідження (якісні та кількісні) в залежності від об'єкта та мети дослідження; Уміння формулювати дослідницьке питання, розробляти гіпотези та обирати методологію дослідження; Планувати етапи проведення дослідження, включаючи етапи збору, обробки та аналізу даних; Здатність аналізувати отримані дані та інтерпретувати їх з соціологічної та психологічної точки зору, виявляючи соціальні закономірності та тенденції; Оцінювати результати досліджень, проводити статистичний аналіз, порівняння та верифікацію отриманих результатів; Уміння проводити критичний аналіз наукових статей і досліджень, оцінювати їх методологічну цінність і наукову новизну; Здатність підготувати наукові звіти, статті та інші публікації з результатами досліджень, оформлені згідно з вимогами академічного стандарту; Знання принципів управління дослідницьким проектом: планування бюджету, організація роботи команди, контроль термінів виконання та якості результатів; Здатність інтерпретувати результати досліджень у контексті соціальних явищ і процесів, таких як соціальні зміни, політичні тренди, економічні і культурні зміни.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основи наукових досліджень у сфері суспільних наук.
2. Методи збору та обробки даних.
3. Етапи наукового дослідження.
4. Етика досліджень у соціальних науках.
5. Наукове письмо та публікація результатів.
6. Інтерпретація результатів дослідження.

Друга іноземна мова (іспанська/німецька/словацька)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Іспанська, німецька, словацька (за вибором)
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Полікультурної освіти та перекладу
Інформаційне забезпечення	Інтернет-ресурси, аудіо та відеоматеріали, електронні підручники, презентації, дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів, пакети завдань для оцінювання рівня засвоєння матеріалу
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Успішно закінчивши цей курс, студент буде знати:

- граматичний матеріал в обсягах, передбачених програмою;
- висловлювати думки, почуття та ставлення, взаємодіяти з іншими письмово та в режимі онлайн, дотримуючись норм літературної мови;
- вживати граматичні структури, необхідні для вираження відповідних понять;
- розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході обговорень та бесід;
- визначати позицію і точку зору мовця;
- розуміти основний зміст чіткого нормативного мовлення на теми, близькі і часто вживані на роботі, у навчанні, під час дозвілля, тощо;
- просто і зв'язано висловитись на знайомі теми або теми особистих інтересів, описати досвід, події, сподівання, мрії тощо.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

1. Знайомство. Я, моя родина і друзі.
2. Помешкання. Дім, квартира, моя кімната, умеблювання, види помешкань.
3. Людина I. Зовнішність людини. Професії.
4. Людина II. Гігієна, стан здоров'я; у лікаря.
5. Відпочинок і дозвілля I. Захоплення та розваги.
6. Відпочинок і дозвілля II. Магазины, покупки, ресторани.
7. Харчування. Посуд, продукти, страви.
8. Пори року.
9. Школа. Навчальні предмети, розклад, улюблений предмет.
10. Державні символи країни, мова якої вивчається.

Друга іноземна мова (для гуманітарних спеціальностей)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Німецька, іспанська, англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова» (англійська, іспанська, німецька)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародних комунікацій
Інформаційне забезпечення	Навчально-методична література, сервіси Google; програми для перекладів: Lingoos, Screen Translator, Promt Professional, Client for Google Translate 6.0, Q Translate, Мультитран; система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу «Друга іноземна мова (для гуманітарних спеціальностей)» (німецька, іспанська, англійська) – формування у здобувачів іншомовної професійної комунікативної компетенції в усіх видах мовленнєвої діяльності (читанні, говорінні, аудіюванні, письмі), а, також, вдосконалення набутих на попередньому етапі навчання загальних (соціокультурних знань, міжкультурного усвідомлення, вміння вчитися, мовної й комунікативної свідомості, загальних фонетичних здібностей, евристичних вмінь) та комунікативних компетенцій (лінгвістичної, лексичної, граматичної, семантичної, фонологічної, орфографічної).

Завдання курсу – набуття навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої потребами сфер майбутньої діяльності (особистої, публічної, професійної, освітньої) та вдосконалення вже набутих вмінь із лексики та граматики через опрацювання новітньої автентичної інформації, продукування діалогічного та монологічного мовлення у межах побутової, загальноосвітньої та професійної тематики; переклад рідною мовою автентичних іншомовних текстів загального й професійного характеру; володіння специфічною термінологією, навичками спілкування з іншомовними партнерами; оформлення (технічної) документації; написання мейлів та репортів; підготовка презентацій іноземною мовою.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Загальні: Гнучкість мислення. Набуття гнучкого способу мислення, який дає можливість зрозуміти й розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до усталених наукових концепцій.

Популяризаційні навички. Здатність проводити усну презентацію іноземною мовою, підготувати за результатами проведених наукових, науково-технічних досліджень публікацію (статтю, тези доповіді тощо).

Етичні установки. Досягнення необхідних знань і розуміння ролі іншомовної комунікації в суспільстві з метою адекватної роботи за майбутніми професіями та врахування впливу на соціокультурні проблеми.

Фахові: Комунікаційні навички. Здатність спілкування з колегами з даної області на загальному рівні, здатність робити усні та письмові звіти, обговорювати побутові, загальні й наукові теми рідною та іноземною мовами.

Застосування спеціальних знань. Здатність ефективно використати на практиці набуті професійні знання в області іншомовної та полікультурної комунікації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Структура та зміст навчальної дисципліни «Друга іноземна мова (для гуманітарних спеціальностей)» (німецька, іспанська, англійська) адаптовані до вимог навчального плану спеціальності. У процесі вивчення здобувачам пропонується всебічна інформація за наступними темами: «Інформація про особу: я й моя родина, сімейні зв'язки», «Країни та їхні жителі», «Здоров'я та медичне обслуговування», «Пори року, погода й клімат», «Подорож, види подорожей, дорожньо-транспортний рух, розміщення, дозволя та відпустка», «Проживання: типи розміщень, винайм помешкання», «Їжа, напої та покупки», «Комунікації та сфера побутового обслуговування: телефон, пошта, банк, поліція, державні установи», «Освіта й освітні послуги: школа, університет, вибір професії, підготовка резюме», «Ділове листування: листи-прохання; листи-звернення; листи-пропозиції; листи-запити; листи-вимоги, листи-рекламації та ін.». На основі представлених передбачено розширення фонетичних, орфографічних, синтаксичних та лексико-стилістичних знань у контексті розвитку навичок двостороннього перекладу й комунікації. Граматичний інвентар: іменник, займенник, дієслово, числівник, прикметник, прислівник, прийменники, синтаксичні особливості.

Друга іноземна мова (для природничих спеціальностей)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Німецька, іспанська, англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова» (англійська, іспанська, німецька)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	міжнародних комунікацій
Інформаційне забезпечення	навчально-методична література, сервіси Google; програми для перекладів: Lingoos, Screen Translator, Prompt Professional, Client for Google Translate 6.0, Q Translate, Мультитран; система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу «Друга іноземна мова (для природничих спеціальностей)» (німецька, іспанська, англійська) – формування у здобувачів іншомовної професійної комунікативної компетенції в усіх видах мовленнєвої діяльності (читанні, говорінні, аудіюванні, письмі), а, також, вдосконалення набутих на попередньому етапі навчання загальних (соціокультурних знань, міжкультурного усвідомлення, вміння вчитися, мовної й комунікативної свідомості, загальних фонетичних здібностей, евристичних вмінь) та комунікативних компетенцій (лінгвістичної, лексичної, граматичної, семантичної, фонологічної, орфографічної).

Завдання курсу – набуття навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої потребами сфер майбутньої діяльності (особистої, публічної, професійної, освітньої) та вдосконалення вже набутих вмінь із лексики та граматики через опрацювання новітньої автентичної інформації, продукування діалогічного та монологічного мовлення у межах побутової, загальноосвітньої та професійної тематики; переклад рідною мовою автентичних іншомовних текстів загального й професійного характеру; володіння специфічною термінологією, навичками спілкування з іншомовними партнерами; оформлення (технічної) документації; написання мейлів та репортів; підготовка презентацій іноземною мовою.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Загальні: Гнучкість мислення. Набуття гнучкого способу мислення, який дає можливість зрозуміти й розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до усталених наукових концепцій. Популяризаційні навички. Здатність проводити усну презентацію іноземною мовою, підготувати за результатами проведених наукових, науково-технічних досліджень публікацію (статтю, тези доповіді тощо). Етичні установки. Досягнення необхідних знань і розуміння ролі іншомовної комунікації в суспільстві з метою адекватної роботи за майбутніми професіями та врахування впливу на соціокультурні проблеми.

Фахові: Комунікаційні навички. Здатність спілкування з колегами з даної області на загальному рівні, здатність робити усні та письмові звіти, обговорювати побутові, загальні й наукові теми рідною та іноземною мовами. Застосування спеціальних знань. Здатність ефективно використати на практиці набуті професійні знання в області іншомовної та полікультурної комунікації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Структура та зміст навчальної дисципліни «Друга іноземна мова (для природничих спеціальностей)» (німецька, іспанська, англійська) адаптовані до вимог навчального плану спеціальності. У процесі вивчення здобувачам пропонується всебічна інформація за наступними темами: «Інформація про особу: я й моя родина, сімейні зв'язки», «Країни та їхні жителі», «Здоров'я та медичне обслуговування», «Пори року, погода й клімат», «Подорож, види подорожей, дорожньо-транспортний рух, розміщення, дозвілля та відпустка», «Проживання: типи розміщень, винайм помешкання», «Їжа, напої та покупки», «Комунікації та сфера побутового обслуговування: телефон, пошта, банк, поліція, державні установи», «Освіта й освітні послуги: школа, університет, вибір професії, підготовка резюме», «Ділове листування: листи-прохання; листи-звернення; листи-пропозиції; листи-запити; листи-вимоги, листи-реклами та ін.». На основі представлених передбачено розширення фонетичних, орфографічних, синтаксичних та лексико-стилістичних знань у контексті розвитку навичок двостороннього перекладу й комунікації. Граматичний інвентар: іменник, займенник, дієслово, числівник, прикметник, прислівник, прийменники, синтаксичні особливості.

Друга іноземна мова (для технічних спеціальностей)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Німецька, іспанська, англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова» (англійська, іспанська, німецька)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародних комунікацій
Інформаційне забезпечення	Навчально-методична література, сервіси Google; програми для перекладів: Lingoos, Screen Translator, Promt Professional, Client for Google Translate 6.0, Q Translate, Мультитран; система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу «Друга іноземна мова (для технічних спеціальностей)» (німецька, іспанська, англійська) – формування у здобувачів іншомовної професійної комунікативної компетенції в усіх видах мовленнєвої діяльності (читанні, говорінні, аудіюванні, письмі), а, також, вдосконалення набутих на попередньому етапі навчання загальних (соціокультурних знань, міжкультурного усвідомлення, вміння вчитися, мовної й комунікативної свідомості, загальних фонетичних здібностей, евристичних вмінь) та комунікативних компетенцій (лінгвістичної, лексичної, граматичної, семантичної, фонологічної, орфографічної).

Завдання курсу – набуття навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої потребами сфер майбутньої діяльності (особистої, публічної, професійної, освітньої) та вдосконалення вже набутих вмінь із лексики та граматики через опрацювання новітньої автентичної інформації, продукування діалогічного та монологічного мовлення у межах побутової, загальноосвітньої та професійної тематики; переклад рідною мовою автентичних іншомовних текстів загального й професійного характеру; володіння специфічною термінологією, навичками спілкування з іншомовними партнерами; оформлення (технічної) документації; написання мейлів та репортів; підготовка презентацій іноземною мовою.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Загальні: Гнучкість мислення. Набуття гнучкого способу мислення, який дає можливість зрозуміти й розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до усталених наукових концепцій. Популяризаційні навички. Здатність проводити усну презентацію іноземною мовою, підготувати за результатами проведених наукових, науково-технічних досліджень публікацію (статтю, тези доповіді тощо). Етичні установки. Досягнення необхідних знань і розуміння ролі іншомовної комунікації в суспільстві з метою адекватної роботи за майбутніми професіями та врахування впливу на соціокультурні проблеми.

Фахові: Комунікаційні навички. Здатність спілкування з колегами з даної області на загальному рівні, здатність робити усні та письмові звіти, обговорювати побутові, загальні й наукові теми рідною та іноземною мовами. Застосування спеціальних знань. Здатність ефективно використати на практиці набуті професійні знання в області іншомовної та полікультурної комунікації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Структура та зміст навчальної дисципліни «Друга іноземна мова (для технічних спеціальностей)» (німецька, іспанська, англійська) адаптовані до вимог навчального плану спеціальності. У процесі вивчення здобувачам пропонується всебічна інформація за наступними темами: «Інформація про особу: я й моя родина, сімейні зв'язки», «Країни та їхні жителі», «Здоров'я та медичне обслуговування», «Пори року, погода й клімат», «Подорож, види подорожей, дорожньо-транспортний рух, розміщення, дозволя та відпустка», «Проживання: типи розміщень, винайм помешкання», «Їжа, напої та покупки», «Комунікації та сфера побутового обслуговування: телефон, пошта, банк, поліція, державні установи», «Освіта й освітні послуги: школа, університет, вибір професії, підготовка резюме», «Ділове листування: листи-прохання; листи-звернення; листи-пропозиції; листи-запити; листи-вимоги, листи-рекламації та ін.». На основі представлених передбачено розширення фонетичних, орфографічних, синтаксичних та лексико-стилістичних знань у контексті розвитку навичок двостороннього перекладу й комунікації. Граматичний інвентар: іменник, займенник, дієслово, числівник, прикметник, прислівник, прийменники, синтаксичні особливості.

Екологічна безпека Карпатського Єврорегіону

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Екології та охорони навколишнього середовища
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні видання, інтернет-ресурси, презентації, тестові завдання
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання здобувачів вищої освіти щодо особливостей Карпатського Єврорегіону з позицій біокліматичних, геолого-тектонічних і політико-географічних умов, розуміння екологічних проблем регіону та їх причин, а також необхідності забезпечення екологічної безпеки в контексті сталого розвитку.

Вміння екологічно мислити, спонукати до особистого ставлення щодо екологічних проблем Карпатського Єврорегіону та шляхів їх вирішення, усвідомлення необхідності міжнародного співробітництва задля забезпечення екологічної безпеки регіону.

Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

Здатність інформувати громадськість про екологічний стан територій. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Карпатський Єврорегіон: біокліматичні, геолого-тектонічні та політико-географічні умови.

Тема 2. Концепція екологічної безпеки, небезпеки та ризик. Екологічна безпека як складова національної та міжнародної безпеки.

Тема 3. Екологічний стан території Карпатського Єврорегіону: причини, динаміка, тенденції.

Тема 4. Політичні та територіальні конфлікти, як джерела екологічної небезпеки. Екологічний ризик: соціально-економічні, медичні та екологічні аспекти.

Тема 5. Природні джерела небезпеки Карпатського Єврорегіону, ризик екологічних катастроф.

Тема 6. Міжнародна співпраця в галузі екологічної безпеки: стан і перспективи.

Екологічна журналістика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Обладнання редакції газети «Погляд»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс покликаний дати студентам знання про екологічну журналістику та розвинути практичні навички в написанні матеріалів на екологічну тематику. Завдання: здобувачі фаху повинні засвоїти головні поняття, які застосовуються в екологічній журналістиці; у ході практичних занять мають виробити навички написання матеріалів на екологічну тематику в різних жанрах та для різних ЗМІ, за підсумками занять уміти давати об'єктивну оцінку оприлюдненим публіцистичним текстам на екологічну тематику.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Екологічна журналістика як поняття. Зародження та розвиток екологічної журналістики. Екологічна проблематика: труднощі і їхнє подолання. Складні теми в екології і медійні підходи до них. Журналістські підходи у виборі теми й жанру. Особливості підготовки до інтерв'ю на екологічну тему та шляхи ефективного його проведення. Специфіка та проблеми екологічних «паблік рилейшнз». Журналістський професіоналізм у вирішенні складних екологічних питань. Підготовка матеріалу для різних типів ЗМІ та в соціальні мережі.

Екологічна культура

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Екології та охорони навколишнього середовища
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні видання, наукові публікації, конспект лекцій, презентації, тестові завдання
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські)
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): розуміння головних підходів та концепцій у галузі екологічної культури, просторових меж людської життєдіяльності та її наслідки, гуманітарні чинники екологічної культури: екологічну етику, екологічну освіту та виховання, екологічну свідомість і мислення, релігію; уміти аналізувати різні підходи та теорії щодо проблем екологічної культури, порівнювати ставлення людини до природи в різні історичні періоди, пропонувати нові екологічно чисті технології у виробництві; розуміння еколого-економічних аспектів природокористування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Екологічна культура як діяльність.
- Тема 2. Екологічна культура українського етносу.
- Тема 3. Роль екологічної культури у формуванні свідомості людини.
- Тема 4. Екологічна етика як складова екологічної культури.
- Тема 5. Екологічна свідомість та екологічне мислення в контексті екологічної культури.
- Тема 6. Екологічна освіта та виховання.
- Тема 7. Екологічні аспекти життя людини.
- Тема 8. Екологія та її вплив на здоров'я.
- Тема 9. Екологізація науки та техніки.
- Тема 10. Екологічна культура як засіб самоорганізації системи «людина – біосфера».

Екологічні наслідки збройних конфліктів

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Екології та охорони навколишнього середовища
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні видання, конспект лекцій, презентації, тестові завдання
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.

Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.

Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Історичний огляд екологічного впливу воєн (від античності до сучасності). Міжнародно-правові аспекти охорони довкілля під час воєн (протоколи, конвенції, закони).

Тема 2. Екологічна деградація через бойові дії: вплив бомбардувань, артилерійських обстрілів і мінування на ґрунти, води, рослинність; руйнування інфраструктури: промислових об'єктів, нафтових сховищ, хімічних заводів.

Тема 3. Використання та утилізація військової техніки (танки, літаки, кораблі) і її екологічний слід. Використання важких металів, радіоактивних та хімічних речовин у боєприпасах.

Тема 4. Біорізноманіття та війна: вимирання видів через руйнування екосистем, переміщення видів через війни (інвазивні види, зміна ареалів проживання).

Тема 5. Радіоактивні наслідки збройних конфліктів: вивчення наслідків атомних вибухів (Хіросіма, Нагасакі, випробувальні полігони).

Тема 6. Забруднення річок, озер, підземних вод під час воєнних дій. Руйнування гідротехнічних споруд і наслідки затоплення.

Тема 7. Екологічна міграція та її наслідки: Вимушене переміщення населення та його вплив на природні ресурси. Перенавантаження екосистем у районах, де перебувають переселенці.

Тема 8. Кліматичні наслідки воєн: викиди парникових газів під час бойових дій та їхній вплив на зміну клімату. Феномен "ядерної зими" у контексті глобальних конфліктів.

Тема 9. Методи екологічного моніторингу зон конфлікту. Відновлення пошкоджених екосистем (рекультивация, ремедіація). Роль міжнародних організацій у ліквідації наслідків (ООН, UNEP, Червоний Хрест).

Тема 10. Кейси з історії: Аналіз конкретних прикладів екологічних катастроф під час війн: війна у В'єтнамі (агент Orange), війна в Перській затоці, війна на Балканах, війна в Україні.

Екологічні наслідки природних та антропогенних катастроф

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Екології та охорони навколишнього середовища
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні видання, конспект лекцій, презентації, тестові завдання
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Поняття про катастрофи. Класифікація катастроф (за причинами виникнення, залежно від розмірів заподіяної шкоди і негативних наслідків). Найбільші екологічні катастрофи в історії людства та їх вплив на біосферу.
2. Природні катастрофи. Роль катастроф в еволюції біосфери. Види природних катастроф (геологічні, гідрологічні, метеорологічні, агрометеорологічні) і їх динаміка.
3. Роль екосистем у пом'якшенні наслідків природних екологічних катастроф. Механізми пристосування фауни та флори. Стратегії відновлення біорізноманіття після природних екологічних катастроф.
4. Природні екологічні катастрофи в Україні (землетруси, паводки, зсуви, пилові бурі, пожежі, випадання граду, сильні снігопади, зливи, селі, лавини, ураганні вітри, посухи), їх географія та наслідки.
5. Антропогенні катастрофи та їх причини. Характеристика антропогенних катастроф (хімічного, фізичного, інженерно-геологічного, мілітаристичного та комплексного характеру).
6. Вплив військової агресії росії на стан навколишнього природного середовища в Україні (на земельні ресурси, атмосферне повітря, водні ресурси та рослинний і тваринний світ).
7. Найбільші і найтяжчі за наслідками антропогенні екологічні катастрофи в Україні (Куренівська трагедія, аварія на Чорнобильській АЕС, підриг Каховської ГЕС). Причини та наслідки антропогенних екологічних катастроф у Закарпатській області (Соляний рудник Кунігунда, паводки).
8. Заходи запобігання антропогенним катастрофам.
9. Зв'язок між природними і антропогенними катастрофами.
10. Очікувані майбутні природні і антропогенні екологічні катастрофи. Особливо уразливі території, акваторії, об'єкти.

Економіка машинобудівного підприємства

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр (осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Технології машинобудування
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, підручники, навчальні посібники, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вміння здійснювати пошук економічної інформації, проводити економічний, стратегічний аналіз та оцінку постачання підприємств та держав - учасників зовнішньоекономічної діяльності.

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Навички міжособистісної взаємодії. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. Здатність управляти виробничими процесами. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні поняття, сутність та правові основи функціонування підприємств.
2. Види та регулювання міжнародним підприємством.
3. Управління підприємством.
4. Формування персоналу підприємства.
5. Матеріальні та нематеріальні активи підприємства.
6. Фінансові кошти підприємства.
7. Інфраструктура міжнародного підприємства.
8. Інноваційні процеси на підприємстві.
9. Поточні витрати та собівартість продукції підприємства.
10. Формування цін на продукцію підприємства.
11. Формування та використання виробничої потужності підприємства.
12. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.

Економіка та організація інформаційного бізнесу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр(осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Комп'ютерних систем та мереж
Інформаційне забезпечення	Презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання ужну, бібліотека ДВНЗ «ужну», електронні ресурси
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Освоєння ґрунтовних знань з основ економіки підприємства. Знайомство з методами організації ефективного господарювання на рівні основної ланки суспільного виробництва – підприємства. Набуття вмінь, спрямованих на отримання заздалегідь окреслених результатів господарювання шляхом оптимального використання трудових, матеріальних, фінансово-кредитних ресурсів та інших ресурсів підприємства. Набуття практичних навичок у прийнятті науково обґрунтованих господарсько-управлінських рішень в умовах ринкової економіки. Презентувати, обговорювати та захищати власний вибір та засоби реалізації проектів виконаних в усній чи електронній формах в межах лабораторних робіт та індивідуальних завдань.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Інформаційна економіка. Інформаційна політика промислово розвинених країн світу. Інформаційна політика України. Інформаційний бізнес та господарське середовище. Поняття та закони розвитку інформаційного виробництва. Організаційно-правові форми бізнесу. Інформаційний ринок та механізм його функціонування. Правові засади підприємництва в інформаційній сфері. Вибір засобів реалізації підприємницької ідеї. Технологія організації власної справи. Створення виробничої системи інформаційно-обчислювальної фірми.

Екосистемні послуги

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни в кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

оцінювати екосистемні послуги в конкретних екологічних і географічних умовах; розробляти плани збереження та відновлення екосистем, що забезпечують важливі послуги; пропонувати заходи щодо зменшення негативного впливу діяльності людини на екосистеми; аналізувати вплив антропогенних факторів на функціонування екосистем і їх здатність надавати послуги; усвідомлювати значення екосистемних послуг для стабільності навколишнього середовища та сталого розвитку; прогнозувати наслідки втрати екосистемних послуг для екосистем і суспільства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1: Природа та механізми кліматичних змін.

Тема 2: Глобальні кліматичні процеси та їх вплив на біологічні системи.

Тема 3: Нормативно-правова база щодо адаптації до змін клімату.

Тема 4: Вплив кліматичних змін на екосистеми, біорізноманіття та популяції.

Тема 5: Стратегії збереження видів в умовах змін клімату.

Тема 6: Кліматичні загрози в медицині: вплив змін клімату на здоров'я людини.

Тема 7: Вплив екстремальних погодних явищ (теплові хвилі, повені) на здоров'я.

Тема 8: Зміни клімату та їх роль у поширенні інфекційних захворювань (малі кліматичні зміни та епідемії).

Тема 9: Міжнародний досвід та співпраця в галузі боротьби з наслідками змін клімату.

Тема 10: Інноваційні технології в адаптації до змін клімату. Перспективи розвитку адаптаційних стратегій.

Електронне урядування

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Економіки, підприємництва та торгівлі
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, підручники, навчальні посібники, сучасні інформаційні системи і технології, пакети прикладних програм, онлайн-сервіси і додатки
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні роботи, самостійна робота
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни «Електронне урядування» є розгляд і розкриття основ сучасної теорії та технології державного управління - електронного урядування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: теоретичні положення та методи вирішення практичних завдань з економіки, управління та розвитку територіальних систем, підготовки та надання консультаційних послуг щодо їх діяльності при розробці нормативної бази та нормативів для використання в економічному механізмі функціонування територіальних громад та регіонів; вміння: на місцевому та регіональному рівнях упроваджувати е-урядування та вміння використати набуті знання у практичній діяльності, а також ознайомитися з кращими світовими практиками в цій сфері і підходами з їх подальшого застосування в умовах України; організувати та розробляти заходи щодо впровадження еурядування в різних сферах публічного управління та адміністрування, зокрема на місцевому та регіональному рівнях; розробляти стратегічні документи розвитку е-урядування на регіональному і місцевому рівнях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Теоретичні засади впровадження е-урядування як однієї з базових технологій інформаційного суспільства.
2. Електронна демократія та електронна держава.
3. Роль держави та державної політики в розвитку інформаційного суспільства та е-урядування.
4. Зарубіжний та вітчизняний досвід впровадження е-урядування.
5. Організаційно-правове забезпечення та стандартизація е-урядування в Україні.
6. Інформаційна структура е-урядування. Інформаційні ресурси.
7. Розвиток е-урядування на регіональному та місцевому рівнях.
8. Електронні адміністративні послуги. Тема 9. Інформаційна безпека в е-урядуванні.

Електропостачання та електричні мережі

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр (осінній/весняний)	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Опанування певних розділів таких навчальних дисциплін, як вища математика, фізика
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Приладобудування
Інформаційне забезпечення	Сайт дистанційного навчання, підручники, навчальні посібники, навчально-методичні матеріали
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- розуміння електротехнічної термінології,
- забезпечення можливості вибору необхідних електротехнічних матеріалів, пристроїв і обладнання, уміння їх експлуатувати в оптимальному режимі,
- інформованість стосовно правил улаштування електроустановок, правил і норм техніки безпеки при експлуатації електричних мереж.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Класифікація електричних кіл.
Умовні графічні позначення елементів.
Основні явища в електричних колах і величини, що їх характеризують.
Електричні кола постійного і змінного струму.
Трифазні електричні кола.
Електричні вимірювання і прилади.
Електромагнітні пристрої.
Будова, принцип дії і застосування трансформаторів.
Основи електропостачання.
Розрахунок електричних мереж.
Безпечність експлуатації схем електропостачання.
Апарати управління і захисту.

Енергія, фокус уваги і тайм-менеджмент у креативних професіях: як не вигорати і завжди з наснагою працювати

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Інтернет-сайти, презентації від запрошених експертів-практиків, власні напрацювання, матеріали від професійних спільнот у соцмережах
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення цього предмету студент розумітиме, як не тільки знаходити більше часу для завдань, а й генерувати енергію та якісно фокусувати увагу. Під час практичних занять він побачить, як якісно працювати в креативних індустріях попри зовнішні подразники. Йому буде продемонстрована важливість балансу роботи та особистих цілей задля кращих показників в усіх сферах життя.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Не тайм-менеджментом єдиним, або чому токсична продуктивність не є ефективною. «Нема часу» – відносне поняття. Як навчитися генерувати енергію та фокусувати увагу, аби за короткий час робити більше. Чому треба мріяти не про більше годин у добі, а працювати над відновленням енергії та концентрацією уваги. Як абстрагуватися від пошуку натхнення і працювати завжди, всюди і попри все. Аналіз перших і проміжних результатів ефективності практик для покращення енергії та фокусу уваги.

Етика ділових відносин

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, індивідуальні завдання для самостійного виконання), підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	Лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання дисципліни є розвиток у студентів комплексних знань у сфері менеджменту комунікацій, професійного спілкування та вміння ефективно організувати наради, співбесіди, ділові зустрічі й переговори, а також мати достатню кваліфікацію для проектування та розробки нових засобів і методів комунікації на підприємстві. *Завдання* вивчення навчальної дисципліни є: оволодіння методами управління інформаційною взаємодією в різних сферах предметної діяльності; вивчення основних задач, функцій та методів комунікативного менеджменту; оволодіння методами організації проведення комунікаційних досліджень; дослідження механізмів реалізації комунікативної політики організації. У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен *знати*: знати місце етики у діловому спілкуванні та у бізнесу, знати типи ділових стратегій та їх використання на підприємстві; специфіку символічної, візуальної, подієвої, міфологічної складової етики у діловому спілкуванні; якими є механізми впливу таких комунікативних технологій ділового спілкування як зв'язки з громадськістю (паблік рілейшнз); іміджмейкінг; менеджмент новин; реклама; пропаганда; риторика; основні засади та принципи ділового спілкування; основні методи, технології етики ділового спілкування; концептуальні основи і стратегії етики ділового спілкування; обов'язкові елементи та фази комунікативного спілкування; порядок формування ефективних комунікацій на підприємстві; соціальну природу поняття «етики ділового спілкування», його мету та зміст; канали, засоби, моделі комунікацій; особливості використання інформації в менеджменті; основні елементи забезпечення ефективних комунікацій; методи вирішення комунікаційних конфліктів; особливості формування іміджу менеджера та корпорації (організації); розробляти рекомендації, які допоможуть вирішити складні задачі, що постають перед сучасними керівниками в різних сферах комунікаційної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Спілкування як частина культури управління. 2. Види ділового спілкування. 3. Конфліктні правила вирішення конфлікту. 4. Діловий етикет. 5. Гуманістична спрямованість етики спілкування та її значення. 6. Комунікативна позиція. Способи впливу на особистість у спілкуванні. 7. Поняття комунікативної рівноваги. Бар'єри у спілкуванні, чинники їх виникнення. 8. Моделі спілкування. Стратегії та тактики ділового спілкування. 9. Характеристика вербальних і невербальних засобів спілкування. 10. Невербальні засоби спілкування. Особливості їх використання у діловому спілкуванні. 11. Форми ділового спілкування. 12. Ділове спілкування народів світу. 13. Психологія педагогічного спілкування як різновиду ділової та професійної взаємодії. 14. Конфлікти у діловій і професійній сферах. Методи та стратегії їх регулювання.

Етика ділового спілкування

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, Наукова бібліотека ДВНЗ «УжНУ», мультимедійний проектор, ноутбук, віртуальне середовище Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу: оволодіння теоретичними знаннями та набуття практичних навичок дотримання етичних принципів та норм майбутньої професійної діяльності, ознайомлення із основними принципами психолого-етичних аспектів ділового спілкування, а також особливостями професійної та корпоративної етики.

Завдання: формування soft skills студентів, апробація проблемно-орієнтованих ситуацій та завдань, що мають зв'язок з конкретними навчальними, дослідницькими чи виробничими проблемами, оволодіння навичками розв'язання конфліктних ситуацій з урахуванням корпоративних інтересів.

Дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

- Здатність діяти на основі етичних міркувань;
- Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо;
- Здатність працювати в колективі та самостійно, виявляти ініціативу, уникати некритичного слідування авторитетам;
- Здатність брати участь у дискусіях з певної наукової або виробничої проблеми, у різних формах ділової комунікації;
- Здатність використовувати сучасні методи і технології комунікації;
- Набуття навичок публічного мовлення;
- Формування комунікативної культури особистості.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Предмет етики. Особливості функціонування моралі.
2. Категорії етики.
3. Професійна етика.
4. Корпоративна етика та корпоративна соціальна відповідальність.
5. Етика науки, освіти, бізнесу.
6. Ділове спілкування в координатах етики і моралі.
7. Вербальна і невербальна комунікація у діловому спілкуванні.
8. Адміністрування і лідерство: характерні особливості і специфіка.
9. Комунікативні стратегії розв'язання конфліктів.
10. Діловий етикет, його становлення та особливості.
11. Національні особливості ділового етикету.
12. Комунікаційні інструменти для побудови власної репутації.

Ефективне лідерство

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення Дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Економіки, підприємництва та торгівлі
Інформаційне забезпечення	Робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет ресурси
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- основні аспекти менеджменту;
- значення лідерства в менеджменті;
- суть та необхідність ефективних комунікацій в лідерстві;
- використання функцій PR в ефективному лідерстві;
- вміння делегувати повноваження;
- вміння використовувати інструменти мотивації для досягнення результату;
- формування навиків, необхідних для управління конфліктними та стресовими ситуаціями;
- вміння ефективно управляти часом.

Метою викладання навчальної дисципліни «Ефективне лідерство» є сформувати у студентів необхідний обсяг теоретичних і практичних знань про лідерство, умінь і навичок практичної реалізації лідерських якостей.

Основними завданнями дисципліни «Ефективне лідерство» є забезпечення студентів знаннями та навичками, необхідними для формування лідерських якостей кожного з них.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Суть та значення менеджменту в діяльності організації.
2. Поняття лідерства, як однієї з функцій менеджменту.
3. Відмінність між керівництвом та лідерством.
4. Ефективні комунікації як складова лідерства.
5. Значення PR в ефективному лідерстві.
6. Значення делегування повноважень в лідерстві.
7. Використання методів мотивації в системі лідерства.
8. Управління конфліктами та стресами.
9. Ефективне управління часом.

Ефективний копірайтинг українською

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української мови
Інформаційне забезпечення	Навчальні, навчально-методичні посібники, підручники, лінгвістичні словники, словники-довідники, наукові статті, офісні додатки, сервіси «Moodle», «Google Meet»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Метою курсу є надання учасникам знань та навичок, необхідних для створення привабливого та дієвого контенту українською мовою. Здобувачі повинні опанувати основи копірайтингу, техніки написання, що привертають увагу, а також розробку стратегій для задоволення потреб цільової аудиторії. Курс включає практичні вправи, аналіз успішних кейсів та роботу над власними проектами, що дозволить здобувачам набутися впевненості у створенні текстів, які сприяють досягненню бізнес-цілей, підвищують конверсію та встановлюють ефективну комунікацію з потенційними клієнтами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Що таке копірайтинг та його основні принципи. Різновиди копірайтингу: рекламний, SEO, контентний тощо. Структура ефективного тексту. Основні елементи: заголовок, підзаголовки, основний текст, заклик до дії. Як останні впливають на конверсію. Правила написання заголовків. Як створити привабливі заголовки. Використання цифр та питань у заголовках. SEO-копірайтинг. Основи SEO: ключові слова та їхнє використання в текстах. Як оптимізувати контент для пошукових систем. Копірайтинг для соціальних медіа. Специфіка написання контенту для Facebook, Instagram, Twitter тощо. Як залучити аудиторію через соціальні мережі. Техніки переконання. Використання *persuasive language* в копірайтингу. Методи побудови довіри в текстах. Технології та інструменти копірайтера. Програми та онлайн-сервіси для аналізу та оптимізації тексту. Як використовувати аналітику для покращення результатів. Створення брендованого контенту. Як розробити унікальний стиль голосу бренду. Приклади успішного брендованого контенту. Правила граматики та стилістики. Важливість граматичної точності в копірайтингу. Основні стильові правила для української мови. Аналіз та редагування тексту. Як правильно редагувати власні тексти. Методи самооцінки якості копірайтингу. Копірайтинг для електронної пошти. Як писати ефективні листи та розсилки. Приклади успішних email-кампаній. Авторське право в копірайтингу. Уникнення плагіату та захист інтелектуальної власності. Створення контенту для сайтів. Кейси успішного копірайтингу.

Ефективні тексти: комунікація, вплив, результат

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української мови
Інформаційне забезпечення	Навчальні, навчально-методичні посібники, підручники, лінгвістичні словники, словники-довідники, наукові статті, офісні додатки, сервіси «Moodle», «Google Meet»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Мета дисципліни «Ефективні тексти: комунікація, вплив, результат» полягає в розвитку навичок створення тексту, який не лише передає інформацію, але й досягає конкретної комунікаційної мети. Здобувачі вивчатимуть принципи ефективної комунікації, методи впливу на аудиторію та стратегії для досягнення визначених результатів через письмовий текст.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основи ефективної комунікації: структура тексту та його елементи. Ключові складові ефективного тексту. Важливість логічної структури та чіткого викладу думок. Психологія сприйняття: як читачі реагують на текст. Дослідження когнітивних процесів при читанні. Вплив емоцій на сприйняття інформації. Стиль тексту: формування унікального голосу. Визначення особистого стилю та його вплив на комунікацію. Приклади використання стилю для досягнення цілей. Місця та контекст: адаптація текстів до цільової аудиторії. Аналіз цільових аудиторій та їхніх потреб. Тактики адаптації тексту залежно від контексту. Аргументація та переконання. Основи логічного і емоційного аргументування. Техніки переконання для різних форматів текстів. Візуалізація даних: як графіка підсилює текст. Роль візуальних елементів у сприйнятті інформації. Приклади ефективного використання графіки в текстах. Крос-культурна комунікація: виклики та можливості. Дослідження культурних відмінностей у сприйнятті тексту. Стратегії для успішної комунікації з міжнародною аудиторією. Медіаграмотність: критичний підхід до інформації. Вміння аналізувати та оцінювати тексти з різних джерел. Шляхи підвищення медіаграмотності читачів. Соціальні медіа: специфіка комунікації в цифровому просторі. Адаптація тексту для різних платформ соціальних медіа. Зворотний зв'язок: як поліпшити текст через критику. Значення зворотного зв'язку для вдосконалення тексту. Техніки конструктивної критики та самокритики.

Європейські стандарти права на справедливий суд

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Теорії та історії держави і права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати:

- Джерела, сутність та особливості європейських стандартів права на справедливий суд;
- Зміст та обсяг права на справедливий суд, зокрема: поняття суду, критерії незалежності та безсторонності, поняття справедливого судового розгляду, суб'єктивний та об'єктивний тести тощо;
- Поняття презумпції невинуватості. Мінімальні права обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення.

Вміти:

- Надавати консультації про зміст європейських стандартів права на справедливий суд;
- Обґрунтовувати судові рішення ЄСПЛ у контексті ст.6 Конвенції про захист прав та основоположних свобод;
- Розробляти пропозиції щодо наближення законодавства України до європейських стандартів права на справедливий суд.

Короткий зміст дисципліни, що буде вивчатися (перелік тем):

Європейські стандарти справедливого судового розгляду. Право на справедливий суд (стаття 6 Конвенції про захист прав та основоположних свобод). Критерії Ескелінена щодо державних службовців. Кримінально-правовий аспект п.1 ст.6 Конвенції. Презумпція невинуватості (п.2 ст.6 Конвенції). Мінімальні права обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення (п.3 ст.6 Конвенції). Структура та обґрунтування рішень ЄСПЛ. Аргументи з питань факту. Аргументи з питань права. Доступ до правосуддя в Україні. Актуальні проблеми судового розгляду в Україні.

Запобігання та протидія насильству

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Правознавство», «Економіка», «Публічне управління», «Соціологія», «Філософія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	Підручники і посібники з питань запобігання та протидії гендерному насильству, національні та міжнародні нормативно-правові акти, навчальні фільми, документальні відеоматеріали та інші
Форма проведення занять	Лекція, лекція-бесіда, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни: вивчити підходи та способи запобігання і протидії різним формам насильству у суспільстві, у межах особистого життя та професійної діяльності.

Завдання дисципліни: з'ясувати зміст та сутність форм насильства; дослідити причини виникнення різних форм насильства; вивчити форми домашнього насильства та гендерного насильства в умовах війни; сформувати знання та навички щодо запобігання різним формам насильства; проаналізувати сучасні перспективи поширення різних форм насильства в Україні та світі.

Компетентності дисципліни: вміння ідентифікувати різні форми насильства у суспільстві; вміння ідентифікувати безпекові виклики щодо потрапляння у ситуації гендерного насильства, зокрема і в умовах війни; вміння запобігати та протидіяти ситуаціям насильства в особистому житті та професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основними (базовими) поняттями навчальної дисципліни є: насильство, форми насильства, запобігання насильству, протидія насильству, гендерне насильство в умовах війни; програми підтримки постраждалих осіб, корекційні програми для кривдників.

Перелік тем:

1. Насильство: поняття та форми. Хто і чому може потрапляти у ситуації насильства?
2. Нормативно-правові документи, що регулюють питання запобігання та протидії різним формам насильства в Україні
3. Система запобігання насильству на національному та місцевому рівнях та її складові.
4. Протидія різним формам насильства та її складові.
5. Гендерне насильство в умовах війни.
6. Наслідки поширення різних форм насильства у суспільстві.
7. Розробка Порядку взаємодії та Алгоритмів дій суб'єктів взаємодії щодо запобігання та протидії різним формам насильства.
8. Розробка державних та місцевих цільових програм з питань запобігання та протидії насильству.

Засади сталого управління лісовими екосистемами

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумова для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	Методичні рекомендації, навчальні посібники, сайт електронного навчання Moodle, електронні бази даних
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування розуміння структури та основ функціонування лісової екосистеми та її компоненти; формування усвідомлення місця лісової екосистеми в типології екосистем; розуміння значення лісів, їх ролі та функцій, розуміння основ фітоценотичної характеристики лісів та основ сталого лісокористування; вміння оцінювати біологічне різноманіття лісових екосистем, вміння застосовувати принципи та підходи до створення та організації лісових об'єктів природно-заповідного фонду в Українських Карпатах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ. Ліс, як природна екосистема.

Тема 2. Ліс, як рослинно-ландшафтна категорія.

Тема 3. Основи типології лісів.

Тема 4. Основи фітоценотичної характеристики лісів.

Тема 5. Компоненти лісового фітоценозу.

Тема 6. Ліс як природний ресурс.

Тема 7. Лісокористування.

Тема 8. Природно-заповідні об'єкти Закарпатського держлісфонду, їх значення та перспективи розширення.

Тема 9. Біологічне різноманіття і проблеми його збереження; рівні біологічного різноманіття; оцінка біологічного різноманіття в лісах.

Тема 10. Пралісові екосистеми, проблеми вивчення та збереження: значення пралісових екосистем як еталонних лісових екосистем.

Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Поглиблене розуміння учасників цивільного обороту щодо значення індивідуалізації в контексті товарів та послуг; оволодіння знаннями про різні засоби індивідуалізації, їх види та методи застосування. розвиток навичок з планування та реалізації заходів щодо охорони індивідуалізованих товарів та послуг; використання стратегій забезпечення конфіденційності та безпеки індивідуалізованих даних у часи швидкої цифрової трансформації;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): досліджує методи та прийоми, які дозволяють відрізнити учасників цивільного обороту, товари та послуги для захисту їх прав та інтересів. Вона охоплює вивчення різноманітних засобів ідентифікації, маркування та захисту товарів та послуг, зокрема патентів, товарних знаків та авторських прав. Дисципліна спрямована на забезпечення ефективного функціонування ринку та захисту прав споживачів.

Тема 1. Поняття засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг.

Тема 2. Джерела інституту засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг.

Тема 3. Правова охорона комерційних найменувань.

Тема 4. Правова охорона торгівельних марок.

Тема 5. Правова охорона географічних зазначень

Тема 6. Особливості засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг в Україні та ЄС.

Захист прав людини в ЄСПЛ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): здатність брати участь у розробці нормативно-правових актів; уміння діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури; здатність забезпечувати дотримання законодавства суб'єктами права; здатність здійснювати професійну діяльність у повній відповідності до закону; розуміння необхідності поваги до честі та гідності особи, захисту прав і свобод людини і громадянина; вміння виявляти та усувати причини й умови, що сприяють вчиненню правопорушень.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Загальна характеристика Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод; ЄСПЛ: порядок формування, структура та юрисдикція; Процедура розгляду справ ЄСПЛ та порядок виконання його рішень; Особливості тлумачення норм Європейської Конвенції; Роль прецеденту в діяльності Європейського суду з прав людини; Основні концепції, що визначають зміст «права на справедливий суд» у статті 6 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод; Особливості статті 8 Конвенції про захист прав людини та основоположних «право на повагу до приватного і сімейного життя»; Застосування положень статті 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод; Застосування положень статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод «право на свободу та особисту недоторканість»; Концепція приватного життя в мережі Інтернет: прецедентне право ЄСПЛ; Захист прав дітей: практика ЄСПЛ; Правила заповнення формуляру заяви до ЄСПЛ.

Захист прав та публічне урядування

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

науково-теоретичні та практичні положення про захист прав людини та публічне урядування; особливості правового регулювання суспільних відносин у сфері публічного урядування; основні міжнародно-правові акти; норми чинного законодавства України, що регулюють правовідносини у сфері публічного урядування, порядок застосування вищевказаних норм законодавства України; спеціальну науково-методичну та іншу юридичну літературу; правильно визначати види, об'єкти і суб'єкти у публічному урядуванні.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Міжнародні стандарти захисту прав людини. Національні механізми захисту прав людини. Судовий захист прав людини. Поняття та принципи публічного урядування. Система органів публічної влади. Механізми взаємодії держави та громадянського суспільства. Електронне урядування та цифрова трансформація. Урядування в сфері охорони здоров'я. Урядування в освітній сфері. Урядування в економічній сфері. Урядування в екологічній сфері.

Зйомка мобільного відео для персонального бренду

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Інтернет-сайти, презентації від запрошених експертів-практиків, власні напрацювання, матеріали від професійних спільнот у соцмережах
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення цього предмету студент орієнтуватиметься в ключових аспектах: як швидко формувати та втілювати ідеї відеоконтенту для свого персонального бренду в соцмережах; які застосунки варто використовувати; як швидко знімати й монтувати відео; як міксувати актуальну інформацію, вічнозелені теми і тренди; як просувати контент і «продовжувати його життя».

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Персональний бренд і створення відеоконтенту в соцмережах: явище, тенденція, тренд, необхідність. Створення ідеї та стратегії майбутнього відеоконтенту на власних сторінках. Вибір тематики і видів відеоконтенту для персонального бренду в соцмережах. Написання контент-плану відеопублікацій для персонального бренду в соцмережах. Написання сценарію, розкадрування та плану відео. Аналіз перших результатів відеоконтенту. Роль трендів, мемів, жартів у створенні відеоконтенту. Аналіз проміжних результатів роботи над відеоконтентом для персонального бренду.

Зобов'язальне право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): здатність до абстрактного, логічного, критичного та креативного мислення, аналізу положень зобов'язального права; здатність до ефективного пошуку, оброблення та комплексного аналізу інформації, зокрема тієї, що міститься в міжнародних правових актах та національних нормативно-правових актах, із доступних, в тому числі цифрових, джерел; здатність аналізувати та оцінювати особливості розвитку договірного права; правильно застосовувати законодавство, що регулює зобов'язальні відносини; ефективно взаємодіяти з аудиторією і в команді, презентувати ідеї, проводити обговорення проблемних питань; аналізувати практичні казуси.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Засвоєння студентами джерела зобов'язального права та його структуру; елементи зобов'язальних правовідносин; особливості суб'єктного складу зобов'язальних правовідносин; підстави припинення зобов'язань; специфіку договірних зобов'язань; підстави виникнення та припинення позадоговірних зобов'язань.

Тема 1. Правова природа зобов'язальних правовідносин.

Тема 2. Зобов'язання, що виникають внаслідок розпорядження майном.

Тема 3. Зобов'язання з виконання робіт.

Тема 4. Зобов'язання з надання послуг.

Тема 5. Зобов'язання у сфері інтелектуальної власності.

Тема 6. Зобов'язання, що виникають на підставі спільної діяльності.

Тема 7. Зобов'язання у сфері інвестицій та зовнішньоекономічній діяльності.

Тема 8. Недоговірні зобов'язання.

Інженерна екологія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Технології машинобудування
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, підручники, навчальні посібники, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти будуть знати: предмет та завдання інженерної екології; еволюція взаємовідносин людини та природи, виникнення штучного середовища; етапи виникнення, основні поняття, закони та принципи загальної екології; принципи та методи вивчення функціонування природно-промислових систем, поняття про екологічний паспорт виробництва; ознайомлення із основними методами метрології екологічних систем. Вміти узгоджувати функціонування природних і технічних систем, значно підвищуючи ефективність останніх.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Загальна частина. Еволюція поняття екології. Основні поняття екології та її значення. Місце екології в системі наук та її підрозділи. Задачі інженерної екології. Концепція інженерної екології.
2. Теоретичні основи інженерної екології. Класифікація структури інженерної екології та її принципи. Градація критеріїв промислового техногенезу. Природна рівновага в природно-техногенних геосистемах.
3. Правові аспекти екологічної безпеки. Основні документи і положення екологічного права. Права і обов'язки громадян з питань екології.
4. Методологічні основи та структура природно-промислових систем. Визначення природно-промислових систем. Об'єкт і структура екосистеми. Структура природно-промислових систем (ППС)
5. Моніторинг, паспортизація і експертиза стану довкілля. Види екологічного моніторингу. Екологічна паспортизація. Екологічний аудит. Екологічна сертифікація. Екологічна експертиза.
6. Інженерно-екологічний вплив виробництва на навколишнє середовище. Дія виробництва на природне середовище. Інженерно-екологічні показники та їх параметри. Управління впливом на природне середовище. Інженерно-екологічні заходи.
7. Методи очищення промислових викидів та переробка відходів. Інженерно-екологічний паспорт промислового підприємства. Очищення промислових викидів в атмосферу. Методи очищення промислових стічних вод. Методи переробки промислових відходів.
8. Вплив підприємств на навколишнє середовище. Вплив машинобудівного підприємства на навколишнє середовище.
9. Методи та прилади екологічного моніторингу. Особливості проектування сучасних приладів контролю параметрів навколишнього середовища.
10. Комплексна економічна оцінка природоохоронних заходів.

Іноземна мова спеціальності («Середня освіта (Історія)», «Історія та археологія»)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Рівень володіння англійською мовою студентами 1 року навчання - B1, 2 року навчання – B2 (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти) та опанування навчальних дисциплін освітньої програми підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр попередніх років
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Полікультурної освіти та перекладу
Інформаційне забезпечення	Інтернет-ресурси, аудіо та відеоматеріали, електронні підручники, презентації, дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів, пакети завдань для оцінювання рівня засвоєння матеріалу
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Успішно закінчивши цей курс, студенти будуть здатні:

- розуміти загальний зміст і більшість суттєвих деталей в автентичних радіо і телепередачах, пов'язаних з академічною та професійною сферами;
- виступати з підготовленими презентаціями; вести монолог з широкого кола тем, пов'язаних із спеціальністю;
- чітко аргументувати свою думку відносно актуальних тем в академічному та професійному житті (напр., в семінарах, дискусіях)
- розуміти автентичні тексти, пов'язані з навчанням та спеціальністю, з підручників, газет, популярних і спеціалізованих журналів та Інтернет-джерел;
- працювати із джерелами інформації, критично аналізувати та оцінювати історичні джерела.
- готувати і продукувати професійну кореспонденцію;
- застосовувати міжкультурне розуміння у процесі безпосереднього усного і писемного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

2 курс

- 1) Освіта та працевлаштування.
- 2) Гроші та бізнес.
- 3) Промислова революція.
- 4) Американська революція.
- 5) Французька революція.
- 6) Работоргілля.
- 7) Громадянська війна в США.
- 8) Перша світова війна.
- 9) Друга світова війна.
- 10) Холодна війна.
- 11) Деколонізація.
- 12) Падіння комунізму.
- 13) Війна з терором.

3 курс

- 1) 7 блискучих військових відступів.
- 2) 7 незвичайних військових частин.
- 3) 7 жорстоких облог.
- 4) 7 невдалих прогнозів з історії.
- 5) 8 дивовижних стародавніх місць в Америці.
- 6) 8 таємничих підземних міст.
- 7) 8 легендарних стародавніх бібліотек.
- 8) 8 чудових ранніх карт.
- 9) 6 історичних постатей, які могли не існувати.
- 10) 6 дітей-монархів, які змінили історію.
- 11) 7 людей, які прикидалися королівськими особами.
- 12) 7 історій президентських війн.

Іноземна мова для маркетологів

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Рівень володіння англійською мовою – B1+ (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти). Опанування навчальних дисциплін освітньої програми підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр з «Маркетинг» попередніх років навчання
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Полікультурної освіти та перекладу
Інформаційне забезпечення	Інструменти Google for Education. Google Class підтримка 24/7. Аутентичні підручники та сучасні поточні публікації професійного характеру
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

По закінченні курсу студенти отримують покращену здатність спілкуватися іноземною мовою в професійному міжнародному контексті з використанням сучасних інформаційних і комунікаційних технологій.

Студенти надалі розвиватимуть робочі *знання* мови, що є необхідними в академічній та професійній сферах для гнучкого вираження відповідних функцій та понять та для розуміння і продукування широкого кола усних та письмових висловлювань професійного мовлення.

Студенти також *опанують соціолінгвістичними та прагматичними компетенціями* задля

- розуміння різних корпоративних культур в конкретних професійних контекстах;
- застосування міжкультурного розуміння у процесі безпосереднього усного і писемного спілкування;
- належної поведінки в типових професійних ситуаціях відповідно правил взаємодії між людьми у таких ситуаціях.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

- Тема 1. Сучасні тренди маркетингу та реклами
- Тема 2. Робота та професійні обов'язки.
- Тема 3. Дослідження ринку.
- Тема 4. Корпоративна ідентичність. Фірмовий стиль,
- Тема 5. Брендинг.
- Тема 6. Розробка нового продукту.
- Тема 7. Пошук замовника.
- Тема 8. Планування маркетингової стратегії.
- Тема 9. Створення реклами.
- Тема 10. Маркетингові інструменти.

Іноземна мова для менеджерів

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Рівень володіння англійською мовою – B1+ (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти). Опанування навчальних дисциплін освітньої програми підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр з «Менеджменту»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Полікультурної освіти та перекладу
Інформаційне забезпечення	Інструменти Google for Education. Google Class підтримка 24/7. Аутентичні підручники закордонних видавництв та сучасні поточні публікації професійного характеру
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

По закінченні курсу студенти отримують покращену здатність спілкуватися іноземною мовою в професійному міжнародному контексті з використанням сучасних інформаційних і комунікаційних технологій.

Студенти надалі розвиватимуть робочі *знання* мови, що є необхідними в академічній та професійній сферах для гнучкого вираження відповідних функцій та понять та для розуміння і продукування широкого кола усних та письмових висловлювань професійного мовлення.

Студенти також *опанують соціолінгвістичними та прагматичними компетенціями* задля

- розуміння різних корпоративних культур в конкретних професійних контекстах;
- застосування міжкультурного розуміння у процесі безпосереднього усного і писемного спілкування;
- належної поведінки в типових професійних ситуаціях відповідно правил взаємодії між людьми у таких ситуаціях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Ведення бізнесу в різних культурах. Люди та компанії. Посадові інструкції.
2. Результати діяльності компанії.
3. Спілкування на роботі. Канали комунікації.
4. Лідерство. Прийняття рішень у різних культурах.
5. Підбір та навчання персоналу: процедури та методи.
6. Переговори між культурами. Стилi переконання.
7. Міжнародний бізнес. Шляхи виходу на нові ринки.
8. Етика на робочому місці.
9. Управління та відносини між працівниками в різних культурах. Мотивація на робочому місці.
10. Обслуговування клієнтів. Контракти між культурами.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (для галузі знань «Інформаційні технології»)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська, німецька
Передумови для вивчення дисципліни	Вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова» (англійська, німецька)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародних комунікацій
Інформаційне забезпечення	Навчально-методична література, сервіси Google; програми для перекладів: Lingoos, Screen Translator, Prompt Professional, Client for Google Translate 6.0, Q Translate, Мультитран; система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу «Іноземна мова за професійним спрямуванням (для галузі знань «Інформаційні технології»)» – формування у здобувачів іншомовної професійної комунікативної компетенції у всіх видах мовленнєвої діяльності (читанні, говорінні, аудіюванні, письмі), а, також, вдосконалення набутих на попередньому етапі навчання загальних (знання світу, соціокультурні знання, міжкультурне усвідомлення, вміння та навички, «компетенція існування», вміння учитися, мовна і комунікативна свідомість, загальні фонетичні здібності, евристичні вміння) та комунікативних компетенцій (лінгвістичної, лексичної, граматичної, семантичної, фонологічної, орфографічної). Завдання курсу – набуття навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої потребами сфер майбутньої діяльності (особистої, публічної, професійної, освітньої) та вдосконалення вже набутих вмінь з лексики та граматики через опрацювання новітньої автентичної інформації, продукування діалогічного та монологічного мовлення у межах побутової, загальноосвітньої та професійної тематики; переклад рідною мовою автентичних іншомовних текстів загального й професійного характеру; володіння специфічною термінологією ІТ-сфери (ІТ-сленгом), навичками спілкування з іншомовними партнерами; оформлення технічної документації; написання мейлів та репортів; підготовка презентацій іноземною мовою.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні: Гнучкість мислення. Набуття гнучкого способу мислення, який дає можливість зрозуміти й розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до усталених наукових концепцій.

Популяризаційні навички. Здатність провести усну презентацію та написати зрозумілу статтю за результатами проведених досліджень, а також щодо сучасних концепцій в комп'ютерних науках та інформаційних технологіях для нефахівців.) Етичні установки. Досягнення необхідних знань і розуміння ролі комп'ютерних наук та інформаційних технологій в суспільстві з метою адекватної роботи за майбутніми професіями та врахування впливу на соціальні проблеми.

Фахові: Комунікаційні навички. Здатність комунікувати з колегами з даної області щодо наукових досягнень, як на загальному рівні, так і на рівні фаховому, здатність робити усні та письмові звіти, обговорювати наукові теми рідною та іноземною мовами, володіючи термінологією ІТ-сфери. Застосування спеціальних знань. Здатність ефективно використати на практиці набуті професійні знання в області іншомовної та полікультурної комунікації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Структура та зміст навчальної дисципліни адаптовані до вимог навчального плану спеціальності. У процесі вивчення здобувачам пропонується всебічна інформація за наступними темами: «Важливість вивчення іноземної мови для здобувачів вищої освіти у сфері ІТ-технологій», «Комп'ютери сьогодні. Життя у цифровому віці», «Складові комп'ютерів. Комп'ютерна система», «Покупка комп'ютера», «Пристрої вводу та виводу інформації. Друкуй, клікай та розмовляй!», «Робота із зображенням», «Екрани моніторів та ергономіка», «Вибір принтера», «Пристрої для людей з обмеженими можливостями», «Пристрої зберігання інформації», «Основне програмне забезпечення. Операційні системи», «Обробка текстів», «Електронні таблиці та бази даних», «Інтернет. Всесвітня павутина. Електронна пошта», «Чати та відеоконференції», «Інтернет-безпека». На їхній основі передбачено розширення фонетичних, орфографічних, синтаксичних та лексико-стилістичних знань у контексті розвитку навичок двостороннього перекладу й комунікації.

Іноземна мова (іспанська, німецька, словацька (за вибором))

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Німецька, іспанська, або словацька
Передумови для вивчення дисципліни	Рівень володіння мовою А1-А2 (згідно з Національною програмою словацької мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Полікультурної освіти та перекладу
Інформаційне забезпечення	Інтернет-ресурси, аудіо та відеоматеріали, електронні підручники, презентації, дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів, пакети завдань для оцінювання рівня засвоєння матеріалу
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Успішно закінчивши цей курс, студенти будуть здатні:

- розуміти загальний зміст і більшість суттєвих деталей в автентичних радіо і телепередачах, пов'язаних з академічною та професійною сферами;
- виступати з підготовленими презентаціями; вести монолог з широкого кола тем, пов'язаних із спеціальністю;
- чітко аргументувати свою думку відносно актуальних тем в академічному та професійному житті (напр., в семінарах, дискусіях)
- розуміти автентичні тексти, пов'язані з навчанням та спеціальністю, з підручників, газет, популярних і спеціалізованих журналів та Інтернет-джерел;
- працювати із джерелами інформації, критично аналізувати та оцінювати історичні джерела.
- готувати і продукувати професійну кореспонденцію;
- застосовувати міжкультурне розуміння у процесі безпосереднього усного і писемного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

1. Засоби масової інформації.
2. Природа і навколишнє середовище. Природні явища.
3. Охорона навколишнього середовища; довкілля.
4. Свята і традиції країн. Місце, час, дата проведення свята чи події.
5. Подорожі по країнах. Види транспорту. Назви столиць, населених пунктів.
6. Участь у міжнародних організаціях.
7. Молодь країн.
8. Стажування у країнах, мова яких вивчається, для студентів інших країн. Erasmus +, Visegrad Scholarship Program.

Історія науки і техніки

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua , необмежений доступ до мережі Інтернет, фондів та електронних каталогів наукової бібліотеки ДВНЗ «ужну», електронного репозитарію ДВНЗ «ужну» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsru/), де містяться навчально-методичні матеріали з дисциплін навчального плану; - наукова бібліотека, читальні зали; - віртуальне навчальне середовище Moodle (https://e-learn.uzhnu.edu.ua/); https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fhistory_relati/specs , де міститься інформація про освітній процес; - дидактичні матеріали для самостійної роботи студентів з дисциплін;
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою дисципліни, з огляду на кардинальне значення техніки, технологій, фундаментальної і прикладної науки в розвитку матеріальної цивілізації і людства в цілому є сприяння освоєнню й осмисленню фактів і тенденцій розвитку наукового знання і техніки в історичному часі з метою вироблення наукового світогляду, відповідного сучасному рівневі наукознавства. Дисципліна забезпечує набуття студентами *наступних компетентностей*: здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду; здатність використовувати методологію історії як науки; здатність орієнтуватися в історичному часі, застосовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу, використовувати категоріально-понятійний апарат і хронологію історичної науки; здатність ефективно й грамотно працювати з різними джерелами історичної інформації; здатність розкривати загальну структуру історичної науки на основі взаємозв'язку основних історичних подій та постатей; здатність чітко і логічно відтворювати базові історичні знання, оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної історичної картини світу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Еволюція поняття науки. Предмет, завдання та джерела історії науки і техніки. 2. Інформаційне середовище історії науки і техніки: концептуальні уявлення про світ і людину і їхній зв'язок з науковими теоріями. 3. Рівень знань і технологічних можливостей доцивілізаційного етапу розвитку людства. 4. Рівень техніко-технологічного розвитку і наукових знань у стародавніх цивілізаціях Сходу. 5. Наукова і технічна культура античності. 6. Наукове знання і технологічні досягнення Стародавнього Риму. 7. Наукове знання і рівень техніки в середньовічній Західній Європі. 8. «Східна гілка» середньовічної науки і техніки (Далекий Схід, Індія, країни арабського Сходу, Київська Русь). 9. Зруйнування старого «космосу» і становлення нової картини світу в добу Відродження. 10. Наукова революція XVII ст. Сцієнтизація європейського суспільства. 11. Механістична картина світу і класична наука. Промислова революція. 12. Електродинамічна картина світу і початок формування основних елементів квантово-польової картини світу. Індустріалізація і некласична техніка. 13. Системне бачення світу і постнекласична наука і техніка. Прогрес технологій як фактор еволюції. 14. Сучасна наука як цілісна інформаційна система. Проблеми соціальної відповідальності вченого й інженера.

Історії успіху відомих компаній, брендів і людей

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Мережа Інтернет; фонди та електронні каталоги наукової бібліотеки ДВНЗ «ужну», репозитарій ДВНЗ «ужну» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsui/), наукова бібліотека, читальні зали; віртуальне навчальне середовище Moodle (https://e-learn.uzhnu.edu.ua/); https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fhistory_relati/specs
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У сучасному світі особлива увага й цікавість людей прикута до того, що нині називають історіями успіху. *Метою курсу* є ознайомлення студентів з історіями успіху відомих компаній, брендів і людей. Чимало компаній, брендів зародилися з простої ідеї, але з часом стали відомими та успішними по всьому світу. Історії успіху окремих людей засвідчують, що не тільки талант, але й наполегливість, старанність та віра в себе допомогли конкретним особам у досягненні мети. У результаті вивчення курсу студенти знатимуть історії успіху найвідоміших компаній та брендів з різних галузей – від високих технологій до моди, приклади їх лідерства на світових ринках, шляхи розвитку, в тому числі через адаптацію до змін на ринку та технологіях; а також дізнаються секрети успіху відомих людей та отримають потужні джерела натхнення та мотивації. *Компетентності:* уміти організувати взаємозв'язок своїх знань і впорядковувати їх, уміти працювати з інформацією та аналізувати її; організувати взаємозв'язок минулих і дійсних подій; критично ставитися до того чи іншого аспекту розвитку нашого суспільства; займати позицію в дискусіях та формувати власні думки; уміти співпрацювати та працювати в групі; уміти використовувати нові технології інформації та комунікації; уміти знаходити нові рішення; уміти організувати свою роботу, бути мотивованим та уміти знаходити нові рішення; уміти адаптуватись до нових умов, показувати стійкість перед труднощами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Коротка історія брендингу: від Стародавнього Єгипту до сучасності.
2. Історія успіху компаній Coca-Cola та Pepsi.
3. Історія відомих спортивних брендів Adidas, Nike та Puma.
4. Історія успіху Коко Шанель та модного бренду Chanel.
5. Історії успіхів будинків моди (Hermes, Louis Vuitton, Dior, Dolce&Gabbana).
6. Історія успіху Стіва Джобса та бренду Apple.
7. Історія успіху Джеффа Безоса та компанії Amazon.
8. Історія успіху Ілона Маска та компанії Tesla.
9. Історія успіху Білла Гейтса та корпорації Microsoft.
10. Найуспішніші українські компанії та бренди в історії країни.

Історія хімії та екології

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з наступних курсів дисциплін бакалаврату: Загальна та неорганічна хімія. Основи екології. Фізика.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Неорганічної хімії
Інформаційне забезпечення	Тексти лекцій, презентації, посилання на літературу та інтернет-ресурси, методичні розробки до виконання практичних робіт та інші дидактичні матеріали на сайті електронного навчання ужну e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

В результаті засвоєння дисципліни здобувач одержує знання з історії розвитку знань про природу речовин і способи їх перетворень, про властивості речовин і їх здатність впливати на навколишнє середовище. Здобувач отримує знання про природу світу в хімічному аспекті, про вклад великих хіміків минулого в розшифровку будови речовин, їх властивостей та можливостей перетворень, про сьогодення у розвитку хімії та хімічної промисловості, про необхідність запобігати шкідливому впливу речовин та технологічних процесів їх одержання на навколишнє середовище. На конкретних прикладах розвитку хімічної науки та науки про екологію здобувач набуває вміння шляхом інтерпретації результатів експериментальних досліджень робити теоретичні висновки та висувати гіпотези, набуває здатності вчитися і оволодівати сучасними знаннями, навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, прагнення до збереження навколишнього середовища; здатність розпізнавати і аналізувати проблеми, здатність оцінювати ризики та формулювати етичні та соціальні проблеми, які стоять перед хімією та екологією.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Загальна характеристика курсу. Практичні відомості з хімії у народів Стародавнього Світу.
2. Натурфілософія в Стародавній Греції та Римській імперії.
3. Арабська цивілізація і розвиток наук. Алхімія та ятрохімія.
4. Початки практичної хімії. Перші хіміки-технологи.
5. Хімія в Київській Русі та Московській державі (до середини XVII ст.)
6. Період формування хімії як науки.
7. Відкриття стехіометричних законів хімії. Атомно-молекулярне вчення в хімії.
8. Систематизація хімічних елементів та хімічних сполук (друга пол. XIX ст.)
9. Розвиток неорганічної хімії в XIX ст.
10. Органічна хімія в XIX ст.
11. Розвиток аналітичної та фізичної хімії в XIX ст.
12. Основні напрямки розвитку хімії та екології в XX ст.
13. Біоорганічна хімія в XX ст.
14. Екологічні катастрофи.
15. Екологічні проблеми в Україні.
16. Історичний огляд розвитку хімії та екології в Україні.

Китайсько-конфуціанська цивілізація у всесвітній історії, культурі та сучасній політиці

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2 /3 /4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Шкільний предмет «Всесвітня історія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua , - мережа Інтернет, фонди та електронні каталоги наукової бібліотеки ДВНЗ УжНУ», електронного репозитарію ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui); - віртуальне навчальне середовище Moodle (https://e-learn.uzhnu.edu.ua/); https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fhistory_relati/specs , - дидактичні матеріали для самостійної роботи студентів з дисциплін;
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою дисципліни «Китайсько-конфуціанська цивілізація у всесвітній історії, культурі та сучасній політиці» є формування у здобувачів цілісного, системного наукового уявлення про всесвітньо-історичний процес, як про взаємодію народів, держав, цивілізацій і культур в історичні часи. Відмова від трактування всесвітньої історії в європоцентричному сенсі, що визнано сучасною наукою застарілим підходом, не відповідаючим історичним реаліям, органічно включає формування толерантного ставлення до культурно-цивілізаційних досягнень народів Сходу й Африки, з-поміж котрих Китай посідає чільне місце як осердя китайсько-конфуціанської цивілізації, адекватне розуміння специфіки його соціально-політичного та господарського ладу, форм державності, особливостей націєтворення, духовної культури, мистецтва, літератури та ментальності, моделі відносин з Україною. Це передбачає ознайомлення з основними подіями, значимими фактами і процесами, які характеризують тенденції розвитку Китаю на тлі світової історії від зародження китайської цивілізації і держави 5000 років тому і до сучасності. Дисципліна забезпечує набуття студентами *наступних компетентностей*: здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; до смислових узагальнень та висновків, виявлення в інформаційних даних і концептах хиб та вразливих місць, суперечності та неповноти аргументації; готовності до пізнання нового, до опанування нових знань; здатності відрізняти суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних та аргументованих, вміння надавати перевагу останнім; до критичності і самокритичності мислення; схильності до самоперевірки отриманих результатів; здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, викладати історію та культуру Китаю, його соціокультурний та цивілізаційний досвід, розуміти сучасні тенденції історії та історичних процесів у Китаї; здатності виявляти та опрацьовувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти з історії та культури Китаю, китайсько-українських відносин та узагальнювати цю інформацію; здатності критичного усвідомлення зв'язків між теперішніми подіями та минулими процесами історії та культури Китаю, українсько-китайських зв'язків нового і новітнього часу та сучасності; здатності брати участь у дискусії з певної наукової проблеми, у різних формах наукової комунікації з історії та культури Китаю; формування позитивного ставлення до вивчення історії Китаю, до суспільно-корисної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні тенденції історичного розвитку Китаю від давнини до сьогодення: регіональна й цивілізаційна специфіка.
2. Китайська цивілізація, державність і традиційна культура у давнину. Конфуціанство.
3. Перехідна доба від давнини до середньовіччя. Розквіт країни за правління династії Тан (III-X ст.).
4. Китай за часів середньовічних династій Сун, Юань та Мін. (XI – середина XVII ст.).
5. Класична китайська культура доби середньовіччя.
6. Цивілізаційне піднесення Китаю за часів династії Цин в сер. XVII –XVIII ст.
7. Перетворення Китаю у «хвору людину Азії» у XIX ст.: причини та прояви занепаду країни.
8. Модернізаційні процеси у Китаї на початку XX ст. Сінхайська революція 1911-1913 рр.
9. Китайська республіка у міжвоєнний період: особливості соціально-економічного ладу, політичної системи та зовнішньої політики (1918-1936).
10. Китай за японської збройної агресії та в роки Другої світової війни (1936-1945).
11. Виникнення КНР і утвердження китайського варіанту тоталітаризму. Маоїзм як політична доктрина і політика.
12. Модернізація КНР: концепції, хід перетворень, наслідки (1978-2012).
13. Сучасне становище Китаю в умовах процесів глобалізації: тенденції політичного та господарського розвитку.
14. Зовнішньополітичне позиціонування Китаю як регіонального і світового лідера. Українсько-китайські відносини.

Кібергігієна та протидія кібербулінгу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Твердотільної електроніки та інформаційної безпеки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Кібергігієна та протидія кібербулінгу» є набуття знань, умінь та навичок студентами, а також удосконалення їх компетентності щодо основ інформаційної та кібербезпеки, особливостей та перспектив забезпечення інформаційної безпеки особи та суспільства, методів протистояння соціальній інженерії, захисту персональних даних, а також протидії кібербулінгу.

Завданням даного курсу є оволодіння студентами практичних та теоретичних навичок у сфері кібергігієни та протидії кібербулінгу, а також формування у них компетентностей необхідних для ефективного застосування кібергігієни в різних сферах діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Загальні поняття та важливість кібергігієни.
2. Безпека мобільних пристроїв: загальні засади, дозволи застосунків, шкідливе ПЗ.
3. Безпечна робота з онлайн-сервісами та застосунками: політика конфіденційності, безпека паролів, двофакторна автентифікація, контроль над власними даними, використання публічних мереж Wi-Fi, використання VPN.
4. Соціальні мережі та їх вплив, розповсюдження приватних даних.
5. Безпечна робота з ПК: огляд шкідливого ПЗ, використання антивірусного ПЗ, безпечне використання фізичних накопичувачів.
6. Соціальна інженерія, методи та захист від її використання.
7. Фейки та дезінформація, вплив, види, розпізнавання та протидія.
8. Кібербулінг, його ознаки та різновиди. Боротьба з кібербулінгом.

Колоніалізм і деколонізація: глобальні процеси та локальні історії

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua , - мережа Інтернет, фонди та електронні каталоги наукової бібліотеки ДВНЗ УжНУ», електронного репозитарію ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui); - віртуальне навчальне середовище Moodle (https://e-learn.uzhnu.edu.ua/); https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fhistory_relati/specs , - дидактичні матеріали для самостійної роботи студентів з дисциплін;
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення дисципліни є ознайомлення студентів з історією колоніалізму та процесами деколонізації, аналізом їхніх глобальних і локальних наслідків, а також розвиток навичок критичного мислення щодо постколоніальних процесів.

Компетентності: знання основних етапів колоніальної експансії та процесів деколонізації; розуміння соціально-економічних та культурних наслідків колоніалізму; аналіз політичних і культурних змін у колишніх колоніях після здобуття незалежності; вміння працювати з історичними джерелами та постколоніальними теоріями; здатність дискутувати про сучасні проблеми, пов'язані зі спадщиною колоніалізму.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Колоніалізм: визначення, причини та основні етапи.
2. Імперії та колонії: Іспанія, Португалія, Велика Британія, Франція.
3. Азійський колоніалізм: Індія, Індокитай та Китай.
4. Африка під владою колонізаторів.
5. Деколонізація після Другої світової війни.
6. Національно-визвольні рухи в Азії та Африці.
7. Постколоніальні держави: виклики та проблеми.
8. Неокolonіалізм: нові форми залежності.
9. Деколонізація у культурі та мистецтві. Сучасні дебати про колоніалізм та деколонізацію.

Компетентність в освіті

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр (осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Компетентність в освіті» студенти повинні знати: визначення компетентності; структура компетентності; складові елементи компетентності; типи компетентностей; роль компетентностей в освіті; роль компетентнісного підходу в сучасних освітніх стандартах і програмах; відмінності між знаннями та компетентностями; підходи до впровадження компетентнісного навчання в освітній процес; методи й інструменти для вимірювання рівня сформованості компетентностей; фактори, що впливають на формування компетентностей; компетентності у вищій освіті; проблеми впровадження компетентнісного підходу; перспективи розвитку компетентнісного підходу.

Після вивчення курсу «Компетентність в освіті» студенти повинні вміти: планувати й створювати навчальні програми; упроваджувати в навчальний процес ключові компетентності; застосовувати інтерактивні методи навчання; створювати критерії, що дозволяють об'єктивно оцінювати рівень сформованості компетентностей; використовувати сучасні інструменти для оцінки знань, навичок і компетентностей; проводити моніторинг навчального прогресу і визначати слабкі місця в процесі формування компетентностей; співпрацювати в міждисциплінарних командах; організувати та планувати навчальний процес із урахуванням компетентнісного підходу; аналізувати власну педагогічну діяльність; упроваджувати новітні освітні технології та підходи для створення сучасного середовища навчання.

Після вивчення дисципліни «Компетентність в освіті» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

– загальні компетенції: здатність ефективно спілкуватися в усній та письмовій формі, в тому числі професійною мовою; налагодження конструктивного діалогу й партнерських стосунків; здатність працювати в команді, враховувати різні точки зору й забезпечувати толерантність у міжособистісних відносинах; повага до культурного, соціального, релігійного й гендерного різноманіття; здатність аналізувати інформацію, оцінювати її достовірність і обґрунтованість; розуміння проблем освітньої практики й здатність шукати ефективні шляхи їх вирішення; уміння планувати власний професійний розвиток, визначати зони для вдосконалення; здатність до самооцінювання власної діяльності; здатність генерувати нові ідеї й застосовувати інноваційні підходи в освітній діяльності; здатність користуватися сучасними цифровими технологіями для пошуку, обробки, збереження й передачі інформації; усвідомлення ролі освіти в суспільстві та

відповідальності педагога; здатність ефективно працювати в умовах змін, непередбачуваних обставин або високого навантаження; дотримання норм професійної етики в освітній діяльності.

– фахові компетенції: вміння аналізувати, розробляти й адаптувати освітні програми з урахуванням компетентнісного підходу; вміння використовувати сучасні методи, технології та підходи до навчання для розвитку компетентностей; застосування диференційованого та індивідуального підходів до навчання; вміння розробляти критерії та інструменти оцінювання компетентностей; використання різноманітних методів оцінювання; здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології у навчальному процесі; використання онлайн-платформ для дистанційного або змішаного навчання; розробка адаптованих навчальних програм і стратегій для забезпечення доступності освіти; здатність мотивувати учнів та студентів і підтримувати їхню зацікавленість у навчанні; вміння впроваджувати інноваційні технології та підходи в навчальний процес; здатність до самооцінки та аналізу власної професійної діяльності; дотримання етичних принципів у педагогічній діяльності; вміння планувати, організувати та управляти освітнім процесом; здатність працювати в команді, брати участь у міждисциплінарних проектах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сутність і структура компетентності.
2. Компетентнісний підхід в освіті.
3. Типи та рівні компетентностей.
4. Моделі компетентнісної освіти.
5. Теоретичні основи компетентнісного підходу.
6. Методи і технології формування компетентностей.
7. Оцінювання компетентностей.
8. Цифрова компетентність.
9. Інклюзивна освіта.
10. Інновації в освіті.

Комунікативна компетенція професійно-орієнтованої особистості

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Філософія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні; здатність ініціювати, планувати та управляти змінами для вдосконалення існуючих та розроблення нових освітніх систем; здатність фахово аналізувати інформацію, оцінювати повноту та можливості її використання здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Комунікативна компетентність як найважливіша складова професійної підготовки фахівців.

Тема 2. Професійне спілкування як функціональний стиль української літературної мови.

Тема 3. Структура і техніка ділового спілкування.

Тема 4. Специфіка мовлення фахівця.

Тема 5. Презентація як різновид публічного мовлення.

Тема 6. Ділові переговори.

Тема 7. Комунікативні бар'єри: види й способи подолання.

Тема 8. Інтернет як засіб масової комунікації.

Комунікативний менеджмент

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, індивідуальні завдання для самостійного виконання, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	Лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: знати місце комунікацій в менеджменті, знати типи ділових стратегій та їх використання на підприємстві, в чому специфіка комунікативного менеджменту в сучасному інформаційному суспільстві; специфіку символічної, візуальної, подієвої, міфологічної складової комунікативного менеджменту; в чому специфіка комунікативних технологій в межах комунікативного менеджменту; якими є механізми впливу таких комунікативних технологій як зв'язки з громадськістю (паблік рілейшнз); іміджмейкінг; менеджмент новин; реклама; пропаганда; риторика; основні засади та принципи комунікативного менеджменту; основні методи, технології комунікативного менеджменту; концептуальні основи і стратегії комунікативного менеджменту; обов'язкові елементи та фази комунікативного спілкування; порядок формування ефективних комунікацій на підприємстві; соціальну природу поняття "комунікативний менеджмент", його мету та зміст; канали, засоби, моделі комунікацій; особливості використання інформації в менеджменті; основні елементи забезпечення ефективних комунікацій; методи вирішення комунікаційних конфліктів; особливості формування іміджу менеджера та корпорації (організації); перспективи комунікативного менеджменту в інформаційному суспільстві.

Вміти: приймати управлінські рішення з метою підвищення комунікаційної ефективності організації; організувати та проводити за відповідними методиками комунікаційні дослідження; розробляти стратегію та тактику діяльності фірми в сфері комунікативного менеджменту; орієнтуватися в теоретичних концепціях сучасного комунікативного менеджменту і уміти застосовувати їхні алгоритми в реальному управлінні; аналізувати процеси, що відбуваються у комунікативному просторі; застосовувати соціологічні методи до вивчення символічної, візуальної, подієвої, міфологічної форм комунікативного менеджменту комунікативного простору; планувати роботу у сфері комунікативного менеджменту; оцінювати ефекти застосування форм комунікативного менеджменту; виявляти причини відхилення від плану, недоліків в роботі та виявленні невикористаних резервів в сфері організаційних комунікацій; самостійно розробляти моделі ефективних комунікацій на підприємстві; аналізувати ефективність автоматизованого робочого місця керівника підприємства та різних категорій спеціалістів; проводити функціональний аналіз та контролінг діяльності ділового середовища організації; самостійно розробляти програми залучення ЗМІ до поширення інформації про підприємство; розробляти рекомендації, які допоможуть вирішити складні задачі, що постають перед сучасними керівниками в різних сферах комунікаційної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Комунікативний менеджмент: основні положення і базові характеристики. 2. Стратегія комунікативного менеджменту. 3. Технології і інструменти комунікативного менеджменту. 4. Ділова комунікація як значущий засіб забезпечення цілісності і функціонування організації. Тема 5. Форми ділового спілкування в комунікативному менеджменті. 6. Типологія ділових комунікацій. 7. Основні проблеми комунікацій в організації. 8. Ефективні ділові комунікації. 9. Ділове спілкування народів світу. 10. Конфлікти у діловій і професійній сферах. Методи та стратегії їх регулювання. Конфліктні правила вирішення конфлікту. 11. Характеристика вербальних і невербальних засобів спілкування. 12. Невербальні засоби спілкування. Особливості їх використання у діловому спілкуванні.

Комп'ютерні інтерфейси

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр (осінній/весняний)	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Комп'ютерні та комунікаційні технології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Приладобудування
Інформаційне забезпечення	Конспект лекцій, методичний посібник для виконання практичних робіт
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: сутність інтерфейсу; основні режими обміну даними по комп'ютерних інтерфейсах; класифікацію інтерфейсів комп'ютера; порівняльні характеристики основних інтерфейсів; загальну характеристику комп'ютерних паралельних інтерфейсів та їх портів на базі міжнародного стандарту IEEE1284; фізичний і електричний інтерфейси стандарту IEEE128; режими передачі даних в стандарті IEEE 1284; особливості послідовних комп'ютерних інтерфейсів; особливості роботи послідовних сучасних портів USB й Fire Wire; моделі й протокол передачі даних в інтерфейсах USB; роль системної шини в архітектурі комп'ютера.

Уміти: аналіз перспектив розвитку та використання сучасних комп'ютерних інтерфейсів; розуміння принципів роботи сучасних паралельних і послідовних комп'ютерних портів та системної шини комп'ютерів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття інтерфейсу.

Види інтерфейсів.

Специфіка та завдання інформаційних систем.

Типи користувацьких інтерфейсів і їх реалізація.

Організація взаємодії комп'ютера і користувача.

Засади проектування інтерфейсу.

Програмна модель інтерфейсу.

Поняття і створення «меню».

Елементи управління програмного інтерфейсу.

Поняття «Вікна».

Критерії якості інтерфейсу.

Комунікація в освітній сфері діяльності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Комунікація в освітній сфері діяльності» є засвоєння студентами теоретичних і практичних засад спілкування, а також формування комунікативних умінь і навичок для ефективної взаємодії в освітній сфері діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*:

- суть базових теоретичних понять комунікації;
- види, функції, структуру спілкування як процесу;
- механізми і форми взаємодії в професійній сфері;
- професійні вимоги до комунікативної компетентності фахівця;
- особливості стилів спілкування і стилів управління в освітній сфері професійної діяльності;
- комунікативні засоби екологізації сучасного освітнього середовища;

уміти:

- ефективно спілкуватися в різних професійно орієнтованих ситуаціях;
- застосовувати сучасні технології комунікативної взаємодії в обраній сфері діяльності;
- володіти методиками саморегуляції в складних комунікативних ситуаціях;
- проявляти перцептивні й фасилітативні комунікативні здібності в процесі спілкування;
- використовувати превентивні засоби емоційного вигорання в професійній діяльності;
- займатися самодіагностикою комунікативності як особистісно-професійної якості.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Комунікація як інструмент професійної діяльності та екологізації освітнього середовища.

Тема 2. Теоретичні засади поняття «професійна комунікація».

Тема 3. Види, функції, структура комунікації як процесу.

Тема 4. Механізми і форми взаємодії в професійній сфері.

Тема 5. Комунікативні професійні уміння і навички для роботи в команді.

Тема 6. Комунікативна компетентність керівника. Принципи управлінського спілкування.

Тема 7. Прояви мобінгу в колективі.

Тема 8. Емоційне вигорання в професійній діяльності.

Тема 9. Діагностика комунікативності як особистісно-професійної якості. Методика саморегуляції.

Тема 10. Професійний комунікативний тренінг.

Конституційне право людини на охорону здоров'я

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Осінній
Обсяги дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники, силабус навчальної дисципліни
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності): знання ключових принципів та механізмів захисту права людини на охорону здоров'я; знання місця права людини на охорону здоров'я у системі прав людини; знання поняття та значення основних позицій захисту права на охорону здоров'я; особливості структури права людини на охорону здоров'я; знання ролі та значення, механізмів здійснення права людини на охорону здоров'я.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Роль права людини на охорону здоров'я. Порівняльна характеристика права людини на охорону здоров'я у системі основоположних прав людини. Сутність законодавства у процесі реалізації права людини на охорону здоров'я. Дія нормативних актів у часі, просторі і за колом осіб щодо права людини на охорону здоров'я. Поняття і види систематизації медичного законодавства щодо реалізації права людини на охорону здоров'я. Право людини на охорону здоров'я і медична допомога: співвідношення і взаємозв'язок. Динаміка співвідношення права людини на охорону здоров'я і медичного регулювання. Прогалини в медичному законодавстві. Застосування права за аналогією до регулювання реалізації права людини на охорону здоров'я. Юридична відповідальність у сфері порушення права людини на охорону здоров'я: поняття, цілі, принципи, види, підстави, порядок накладання. Стимули та обмеження в процесі реалізації права людини на охорону здоров'я.

Конституційне право України

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: - методи та принципи конституційно-правового регулювання суспільних відносин; - структуру, функції, юридичні властивості Конституції України, її роль і місце в національній правовій системі; - загальні засади конституційного ладу України; - конституційно-правовий статус особи, гарантії реалізації основних прав і свобод громадян України; - виборчу систему України, нормативно-правове регулювання організації та проведення виборів і референдумів; - конституційно-правові засади організації та здійснення законодавчої, виконавчої і судової влади; - конституційно-правові основи територіального устрою та місцевого самоврядування в Україні;

Вміти: - орієнтуватися у системі конституційного законодавства; - проводити науковий аналіз, порівняння та оцінку конституційно-правових явищ; - обґрунтовувати власну точку зору щодо реалізації норм Конституції України та інших конституційно-правових актів; - використовувати отримані знання у подальшій навчальній, професійній та іншій практичній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Конституційне право як галузь права України та юридична наука.

Тема 2. Загальні засади конституційного ладу України.

Тема 3. Поняття конституційно-правового статусу особи. Громадянство України.

Тема 4. Народне волевиявлення та форми його здійснення в Україні. Конституційний механізм державної влади.

Тема 5. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України та її органів.

Тема 6. Конституційно-правовий статус Президента України.

Тема 7. Конституційно-правовий статус органів виконавчої влади.

Тема 8. Конституційний суд України. Конституційно-правовий статус органів суду і прокуратури.

Тема 9. Територіальний устрій України. Конституційно-правові основи місцевого самоврядування.

Конституційні права і свободи

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни , методичні рекомендації, силабус навчальної дисципліни
Форми проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння, інші компетентності): поняття та систему конституційних прав та свобод; конституційні обов'язки громадян України; особливості конституційно-правового статусу іноземців, осіб без громадянства, біженців та внутрішньо переміщених осіб; специфіку обмеження прав та свобод людини і громадянина в умовах воєнного та надзвичайного стану; національний та міжнародний механізм захисту конституційних прав та свобод; особливості реалізації конституційних прав та свобод дитини.

Короткий зміст дисципліни(що буде вивчатись): поглиблене вивчення студентами проблем у сфері конституційних прав та свобод, аналіз класифікації прав та свобод людини і громадянина, дослідження проблем реалізації конституційних прав та свобод, визначення особливостей національного та міжнародного механізму захисту конституційних прав та свобод, дослідження прав та свобод іноземців, осіб без громадянства, а також внутрішньо переміщених осіб, вивчення особливостей обмеження прав та свобод людини і громадянина в умовах особливих правових режимів.

Конституційно-правові засади захисту персональних даних та доступу до публічної інформації

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення Дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Підручник, монографії, електронний формат лекцій
Технічне забезпечення	Проектор, комп'ютер Програмне забезпечення: windows, paver point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Аналізувати процеси внутрішнього та міжнародного розвитку конституційно-правового регулювання захисту персональних даних та доступу до публічної інформації. Розуміти роль держави у забезпеченні прав людини на доступ до публічної інформації. Розмежовувати конституційно-правові засади забезпечення прав людини на приватність, захист своїх персональних даних та суспільну необхідність суспільства в отриманні своєчасної, достовірної і вичерпної інформації про діяльність держави, її посадових осіб та важливі політичні процеси. Самостійно обґрунтовувати і вирішувати питання про підстави притягнення до конституційно – правової відповідальності суб'єктів, уповноважених на збирання, зберігання та поширення персональних даних, а також, за надання доступу до публічної інформації. Готувати процедурні документи, моделювати і прогнозувати конституційно – правовий розвиток досліджуваного інституту в Україні у порівнянні із зарубіжними країнами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Конституційно-правове регулювання інституту доступу до персональних даних та публічної інформації. Теоретико-правові засади формування інституту «захисту персональних даних». Основні засади реалізації прав та обов'язків суб'єктів доступу до публічної інформації. Порядок здійснення контролю за додержанням законодавства про захист персональних даних та доступу до публічної інформації. Правопорушення у сфері захисту персональних даних та доступу до публічної інформації, як підстава конституційно-правової відповідальності державних органів, посадових осіб та інших учасників інформаційних правовідносин. Відповідальність державних органів і посадових осіб, уповноважених на захист персональних даних та доступу до публічної інформації: поняття, особливості та види. Сучасний стан регулювання правовідносин у сфері захисту персональних даних за умов розвитку та поширення інформаційно-комп'ютерних технологій та телекомунікаційних мереж в Україні та світі. Інформаційна політика держави як фактор утвердження демократичного суспільства.

Конституційно-правові засади участі народу у реалізації судової влади

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній
Обсяги дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники, силабус навчальної дисципліни
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

застосовувати юридичні категорії та поняття з галузевої дисципліни, набути навиків критично мислити, правильно аналізувати типи виборчих систем, їх особливості у рамках українського та зарубіжного досвіду, проводити правовий аналіз виборчого процесу та забезпечення практичної реалізації кожного етапу, оцінювати ситуацію, розв'язувати проблеми та будувати ефективні аргументи щодо захисту виборчих прав суб'єктів виборчого права.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Доктрина виборчого права. Виборчі системи і виборчий процес. Виборчі спори: Юридична відповідальність за порушення виборчого права. Особливості захисту виборчих права (позасудовий та судовий).

Конфліктологія та теорія переговорів

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародних студій та суспільних комунікацій
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, навчально-методичні посібники, інші ресурси
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Мета навчальної дисципліни «Конфліктологія та теорія переговорів» полягає в тому, щоб сформувати певну здатність по-науковому аналізувати конфліктні ситуації, виявляючи дійсні чинники їх загострення та реалістично виходячи з цього, відшукувати способи розв'язання та профілактики цих конфліктів.

Після вивчення дисципліни студент повинен **знати**: розвиток конфліктних ідей за час існування людства; закономірності, функції, принципи та методи конфліктології; елементи внутрішнього та зовнішнього впливу на конфліктні ситуації; основи динаміки процесу розвитку конфліктів; типологію конфліктів; особливості сімейних конфліктів; моделі кризового розвитку політичного конфлікту; методи діагностики та аналізу конфліктів; прийоми і методи профілактики конфліктів в організаціях і системах;

По закінченні вивчення дисципліни студент повинен **уміти**: розробляти ефективну систему організаційного попередження, прогнозування і профілактики конфлікту в організаціях; діагностувати і аналізувати конфлікт з визначенням основних конфліктних понять; правильно застосовувати різноманітні методи управління конфліктами в конкретних умовах; застосовувати адекватні моделі поведінки особистості в конфліктній взаємодії за ситуаційним підходом.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Розвиток конфліктології як науки і навчальної дисципліни.
2. Теоретичні джерела сучасних концепцій політичного конфлікту.
3. Основні сучасні теорії конфліктів.
4. Природа і типологія соціального-політичного конфлікту.
5. Міжнародні конфлікти.
6. Особистісні та групові конфлікти.
7. Економічні, етнічні і конфесійні суперечності – джерело конфлікту.
8. Розвиток конфлікту, основні етапи.
9. Медіація конфліктів.
10. Шляхи і способи розв'язання та регулювання конфліктів.
11. Теорія переговорів.

Культура повсякдення доби Античності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, Наукова бібліотека ДВНЗ «УжНУ», мультимедійний проектор, ноутбук, віртуальне середовище Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу: систематичне, комплексне, об'єктивне вивчення та аналіз Античної (греко-римської) цивілізації у вигляді її двох складових – сфери повсякдення (побуту та матеріальної культури) і ментальності (способу життя). Заплановано здійснити аналіз нових тенденцій та наукових поглядів на окремі аспекти повсякденного функціонування Античної цивілізації. Такий підхід дозволить реконструювати так зване «обличчя цивілізації», відчути своєрідний колорит епохи. Повсякденна історія відкриває для нас світ простих людей, які дуже рідко фігурують в історії, перебуваючи в тіні великих особистостей. Повсякденна історія безпосередньо пов'язана із ментальністю та поведінкою людини, її активністю та творчістю, специфіку мислення. Названа дисципліна сприятиме формуванню у студентів комплексного бачення та сприйняття особливостей Античної цивілізації та її культури, її досягнень та внесків в історію та культуру європейської цивілізації та в історію усього людства.

Завдання: в процесі вивчення курсу студенти-бакалаври повинні доповнити та остаточно сформуванню уявлення про унікальність Античної (греко-римської) цивілізації, з'ясувати особливості і закономірні риси формування відповідної моделі відносин в суспільстві і специфіку мислення людини того часу. Завдяки вивченню названої дисципліни студенти спроможні сформуванню уявлення про специфіку розвитку Античної цивілізації, з'ясувати особливості і закономірні риси формування специфічної моделі відносин між людиною доби Античності та державними, політичними, ідеологічними, соціальними інститутами, різними сферами культурного й релігійного життя.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ до курсу. Етимологія ключових понять та джерельна база.
2. Сім'я та родинні відносини доби Античності.
3. Жінка та дитина доби Античності.
4. Культура харчування доби Античності.
5. Поховальні традиції доби Античності.
6. Рабство доби Античності.
7. Правова культура доби Античності.
8. Релігія у ментальності та повсякденні античної людини.
9. Побут античної людини.
10. Сфера дозвілля античної людини.
11. Видовища доби Античності.
12. Культура сексуальних відносин в добу Античності.
13. Медицина та культура догляду за тілом в добу Античності.
14. Музична культура доби Античності.
15. Ментальність та поведінкові особливості стародавніх греків та римлян.

Культурно-цивілізаційний код та кулінарні традиції народів світу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредита ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua , - мережа Інтернет, фонди та електронні каталоги наукової бібліотеки ДВНЗ УжНУ», електронного репозитарію ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui ; - віртуальне навчальне середовище Moodle (https://e-learn.uzhnu.edu.ua/); https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fhistory_relati/specs , - дидактичні матеріали для самостійної роботи студентів з дисциплін; Спеціалізовані пошукові системи google.scholar, academia.edu, EBSCO, researchgate.com, archive.org, http://research.nbu.gov.ua/ . Офіційні сайти академічних інститутів НАН України http://history.org.ua/uk ; https://www.oriental-studies.org.ua/uk/home/ ; http://archeos.org.ua/ ; https://ipiend.gov.ua/ ; Національної бібліотеки України ім. В.Вернадського http://www.nbu.gov.ua/ .
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою дисципліни є необхідність освоєння й осмислення фактів і проявів впливу раціону харчування та кулінарних традицій на індивідів, спільноти та цивілізації в історичному часі та просторі від давнини до сьогодення з метою вироблення наукового світогляду, відповідного сучасному рівневі розробки цього кола проблем. Актуальність цього дисциплінарно-тематичного підходу є непересічне значення природної сфери буття на розвиток людського суспільства в його біосоціальних основах, той вплив, котрий виробництво продуктів, раціон харчування та кулінарні традиції справили на культурно-історичний образ цивілізацій та модуси етноцивілізаційної ідентичності, на соціальні практики людських спільнот, на специфіку соціокультурної ситуації в конкретних історичних обставинах та на відображення зазначеного феномену у культурі та мистецтві, публічній сфері та рекламі.

Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних **компетентностей**: здатність розв'язувати різноманітні загальні і спеціалізовані практичні завдання в галузі професійної діяльності, що передбачає застосування концептуальних методів окремих наук, конкретизованих предметних знань, психології, теорії та методики дослідження, навчання та ретрансляції знань і вмінь, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації професійної діяльності, як в індивідуальних формах, так і в групі та колективі; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, інтелектуальні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології, вести здоровий спосіб життя; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність спілкуватися іноземною мовою; здатність застосовувати знання дисципліни у практичних ситуаціях; мати навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність до формування загальних і предметних

компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків; володіти основами цілепокладання, планування та проєктування процесу професійної діяльності; здатність здійснювати об'єктивний контроль і самооцінювання рівня власних досягнень; здатність до пошуку ефективної мотивації до саморозвитку (самопізнання, усвідомленого ставлення до здобуття нового знання); здатність мотивувати та здійснювати соціалізацію, формувати досягнення певного культурного рівня, загальної обізнаності, ерудиції та начитаності; здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної діяльності, оцінки професійного досвіду; здатність використовувати епістемні підходи історії повсякденності; здатність орієнтуватися в історичному часі, застосовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу, доцільно використовувати категоріально-понятійний апарат й історичну хронологію; здатність ефективно й грамотно працювати з різними джерелами історичної інформації, будувати усні й письмові судження щодо факторів розвитку людської цивілізації, та перешкод, котрі об'єктивно виникають на цьому шляху, визначних постатей, котрі визначали парадигму виробництва продуктів харчування, видозмінювали традиції та впливали на етико-естетичні практики їхнього вживання; з'ясування онтологічних, ментальних та культурно-цивілізаційних аспектів виробництва продовольства та використання кулінарних традицій, їх просування; виробляти обізнаність з науковими засадами соціальної гігієни, сталого розвитку; здатність розкривати загальну структуру історичного процесу на основі взаємозв'язку різних природних та соціальних структур, основних історичних подій та постатей; оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування цілісної культурно-цивілізаційної картини світу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Людина і людство як біосоціальні феномени. Предмет, завдання та джерела до вивчення дисципліни.
2. Осілий та кочовий спосіб соціального життя в доцивілізаційну епоху, формування відмінностей раціону та кулінарних традицій. Теорія Джарета Даймонда.
3. Виробництво продовольства та багатоманіття кулінарних традицій у стародавніх цивілізаціях Сходу.
4. Особливості виробництва продовольства у материковій Греції та колоніях, соціо-культурні регламенти харчування.
5. Гедоністична цивілізація Стародавнього Риму: продовольче виробництво, торгівля й раціон, культ споживання.
6. Соціальна ієрархія західноєвропейського середньовіччя (V-XV ст.) і продовольча сфера суспільного буття. Раціон та кулінарні традиції у різних прошарків феодального суспільства.
7. Соціальна ієрархія середньовічних цивілізацій Сходу і продовольча сфера суспільного буття. Вплив ментальних та релігійних традицій на раціон та кулінарні технології різних цивілізацій Сходу.
8. Вплив географічних відкриттів та світової торгівлі на виробництво й споживання продовольства. Естетика європейської кулінарної традиції ранньомодерних часів (XVI-XVIII ст.).
9. Продовольче виробництво і кулінарні традиції козацько-гетьманської України (XVI-XVIII ст.).
10. Товаризація сільського господарства і становлення харчової промисловості в капіталістичну епоху. Кулінарні традиції і соціальні дисбаланси XIX ст.
11. Вплив світових воєн та соціально-економічної модернізації на продовольче виробництво, раціон та кулінарні традиції. Нормування продовольчого забезпечення.
12. Харчове виробництво в СРСР: коливання між відносною забезпеченістю та споживчою кризою. Міф про сталінське «благополуччя».
13. Соціальна політика у розвинених країнах світу і вирішення проблеми продовольчого забезпечення. Вплив глобалізації на кулінарні традиції.
14. Здоровий спосіб життя – нова філософія харчового виробництва та харчування.
15. Кулінарні традиції та цивілізаційно-культурні коди у літературі, мистецтві, рекламному бізнесі.

Лікарські рослини

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ботаніки
Інформаційне забезпечення	Презентації, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui); сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» (e-learn.uzhnu.edu.ua); офіційний сайт УжНУ (https://www.uzhnu.edu.ua); корпоративна електронна пошта УжНУ; інформаційні ресурси в мережі Інтернет
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати ботанічну характеристику широко вживаних лікарських рослин, поширення найголовніших лікарських рослин у природних зонах України, отруйні та шкідливі рослини України, їх токсикологічне значення; біологічно активні речовини, що містяться у рослинах та механізм їх дії; теоретичні та методичні основи використання лікарських рослин для оздоровлення людини; правила використання методів оздоровлення за допомогою фітозасобів;

Вміти використовувати лікарські рослини і засоби рослинного походження для профілактики та в комплексному лікуванні на різних етапах захворювання, а також реабілітації хворих; враховувати фітотерапевтичну дію рослинних засобів, що найчастіше застосовуються в медичній практиці; вибирати фітозасоби загальної та специфічної дії залежно від наявних функціональних розладів у хворих різного профілю; набути практичних навичок з заготівлі лікарської рослинної сировини і виготовлення фітозасобів (настоїв, відварів, настоек, косметичних засобів тощо).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Різноманіття дикорослих та культивованих представників флори України як джерела лікарських препаратів рослинного походження. Ботанічна характеристика лікарських рослин.
2. Стан розвитку і ресурсна база лікарських рослин України.
3. Поняття лікарських рослин і лікарської рослинної сировини. Види лікарської рослинної сировини. Форми препаратів, що виготовлюють з лікарських рослин. Правила збирання, сушіння та зберігання лікарської сировини.
4. Біологічно активні сполуки лікарських рослин та їх оздоровча дія. Взаємозв'язок між хімічним складом і фармакологічною дією ЛРС.
5. Загальні принципи застосування фітотерапії. Можливості інтеграції лікування лікарськими рослинами з сучасними традиційними методами лікування. Профілактика і лікування різноманітних захворювань за допомогою фітотерапії. Лікарські рослини у лікуванні інфекцій бактерійного та грибного походження. Рослини — натуральні антибіотики. Показання та протипоказання до включення фітозасобів у комплексне лікування хворих різного профілю.
6. Способи використання фітозасобів. Принципи формування фітокомпозицій. Фітозасоби загальної дії.
7. Лікувальна цінність харчових рослин. Основи дієтотерапії.
8. Основи і принципи ароматерапії.

Лінгвокультурні особливості іншомовної комунікації у сфері гостинності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах*	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська, німецька
Передумови для вивчення дисципліни	Ефективність засвоєння даного курсу підвищує попереднє вивчення таких навчальних дисциплін як «Іноземна мова», «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)».
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра міжнародних комунікацій
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: мультимедійний проектор, дошка, комп'ютер, мобільні телефони, ноутбуки. Програмне забезпечення: сервіси Google; програми для перекладів: Lingoos, Screen Translator, Prompt Professional, Client for Google Translate 6.0, Q Translate, Мультитран; система електронного навчання Moodle.
Форма проведення занять	Практичні заняття - очно/дистанційно
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу. Лінгвокультурні особливості іншомовної комунікації у сфері гостинності є необхідною для проведення міжкультурної комунікації у сфері гостинності, що тісно пов'язано із сучасним станом розвитку культури країн, мова яких вивчається. Відтак йдеться про формування у здобувачів іншомовної професійної комунікативної компетентності у всіх видах мовленнєвої діяльності, а, також вдосконалення набутих на попередньому етапі навчання загальних (знання світу, соціокультурні знання, міжкультурне усвідомлення, вміння та навички, «компетенція існування», вміння учитися, мовна і комунікативна свідомість, загальні фонетичні здібності, евристичні вміння) та комунікативних компетентностей (лінгвістичної, лексичної, граматичної, семантичної, фонологічної, орфографічної).

Завдання курсу – набуття навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої потребами сфер майбутньої діяльності (особистої, публічної, професійної, освітньої) та вдосконалення вже набутих вмінь з лексики через опрацювання новітньої автентичної країнознавчої інформації, продукування діалогічного та монологічного мовлення у межах загальноосвітньої та професійної тематики; переклад рідною мовою автентичних іншомовних текстів загального й професійного характеру; навичками спілкування з іншомовними партнерами в межах міжкультурного взаєморозуміння та взаємоповаги; оформлення технічної документації; написання мейлів та репортів; підготовка презентацій іноземною мовою.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні: Гнучкість мислення. Набуття гнучкого способу мислення, який дає можливість зрозуміти й розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до усталених наукових концепцій.

Популяризаційні навички. Здатність проводити усну презентацію, написати зрозумілу статтю за результатами проведених досліджень, а також щодо концепцій полікультурної взаємодії.

Етичні установки. Досягнення необхідних знань і розуміння ролі міжкультурної комунікації в сучасному мультинаціональному суспільстві з метою адекватної роботи за майбутніми професіями та врахування впливу на соціальні проблеми

Фахові: Комунікаційні навички. Здатність комунікувати з колегами з даної області щодо наукових досягнень, як на загальному рівні, так і на рівні фаховому, здатність робити усні та письмові звіти, обговорювати наукові теми рідною та іноземною мовами.

Застосування спеціальних знань. Здатність ефективно використати на практиці набуті професійні знання в області іншомовної та полікультурної комунікації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

У процесі вивчення здобувачам пропонується всебічна інформація за наступними темами: «Лінгвокультурні особливості та їх роль у сучасному світі»; «Культура та культурні стандарти країн, мову яких вивчають»; «Міжкультурна компетенція та її складові»; «Враховання лінгвокультурної складової у процесі становлення ділових відносин у сфері гостинності»; «Проблеми міжкультурної комунікації у сфері готельно-ресторанного бізнесу»; «Стратегії подолання труднощів при іншомовному спілкуванні»; «Способи удосконалення навиків опанування лінгвокультурних особливостей»; «Культурні стандарти України, особливості представлення для іншомовних туристів»; «Культурні стандарти Закарпаття, особливості представлення для іншомовних туристів»; «Культурні стандарти країн, мова яких вивчається»; «Культурні стандарти інших народів світу».

Майстерність успішної комунікації

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Матеріали на сайті електронного навчання ужну, навчально-методичні посібники
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Студенти розвинуть уміння чітко й переконливо висловлювати думки та ідеї в різних комунікативних ситуаціях, працювати в команді; удосконалять майстерність підготовки публічних презентацій; покращать рівень письмової комунікації; опанують діловий етикет, етику професійного спілкування, основи тайм-менеджменту; доповнять знання про інструменти покращення комунікації, її особливості в соціальних медіа; ознайомляться із засадами міжкультурної комунікації; загалом поліпшать власну комунікативну ефективність.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Курс спрямований на розвиток навичок, необхідних у професійній діяльності й побудові успішної кар'єри, і передбачає огляд засад ефективного спілкування, основних принципів комунікації та її ролі в професійному середовищі; інформацію про особливості, найважливіші складові й етику усного ділового спілкування (зокрема побудови й виголошення ділових промов, прийоми їх візуалізації тощо), специфіку міжкультурної комунікації та комунікації в соціальних медіа; удосконалення навичок продуктивної організації робочого часу; осмислення впливу технологій на професійне спілкування.

Маркетинг в соціальних мережах

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, кейси, власні кейси із практики smm
Форма проведення занять	Лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою дисципліни «Маркетинг в соціальних мережах» є розвиток у студентів компетентностей у сфері просування продукції та послуг через соціальні мережі.

Основні завдання дисципліни: вивчення сутності інтернет-маркетингу, SMM, бізнесу онлайн; розуміння ролі фото та відеоконтенту у просування бізнесу через соціальні мережі; вивчення механізму таргетованої реклами та рекламних креативів; усвідомлення ролі копірайтингу в систему онлайн бізнесу; вивчення системи продажу в мережі та комунікацій в соціальних мережах.

Спеціальні компетенції: здатність логічно і послідовно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу в соціальних мережах;

здатність критично аналізувати й узагальнювати положення предметної області сучасного маркетингу в соціальних мережах; здатність коректно застосовувати методи та інструменти маркетингу в соціальних мережах для просування бізнесу ; здатність формувати цільову аудиторію та проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності через соціальні мережі ; здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу в соціальних мережах на результати просування бізнесу;

здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності; здатність технічно розробляти рекламні оголошення, аудиторії та налаштовувати таргетовану рекламу на платформах Інстаграм та Фейсбук

Перелік тем навчальної дисципліни:

1. Вступ до курсу «Маркетинг в соціальних мережах».
2. Стратегія маркетингу в соціальних мережах.
3. Сучасні платформи соцмереж у просування бізнесу.
4. Фото контент у SMM.
5. Відеоконтент у SMM.
6. Копірайтинг.
7. Блогери, інфлюенсери.
8. Механіки залучення аудиторії
9. Таргетована реклама.

Маркетинг і менеджмент в діяльності підприємств та організацій

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Навчальні посібники
Форма проведення занять	Лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

Виявляти навички організаційного проектування.

Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації

Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Додаткові очікувані результати навчання з дисципліни: демонструвати навички застосування теоретичних знань з маркетингу та менеджменту в практичній діяльності підприємств.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні поняття маркетингу, його сутність, функції та принципи.
2. Маркетингові дослідження.
3. Маркетингова товарна політика.
4. Маркетингове ціноутворення.
5. Маркетингова політика розподілу.
6. Маркетингова політика комунікацій.
7. Управління маркетинговою діяльністю.
8. Основні положення і сфера менеджменту.
9. Організація як об'єкт управління.
10. Планування як загальна функція менеджменту.
11. Організація як функція менеджменту.
12. Мотивація як загальна функція менеджменту.
13. Контроль як загальна функція менеджменту.
14. Забезпечення результатів управлінської діяльності.

Маркетинг та брендинг територій (дестинацій)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення дисципліни «Маркетинг та брендинг територій (дестинацій)» є формування у студентів глибокого розуміння сучасних концепцій маркетингу та брендингу територій (або дестинацій, що означає певне географічне місце, яке приваблює людей – туристів, інвесторів, резидентів). Курс спрямований на розвиток навичок аналізу, розробки та впровадження стратегій, які сприяють соціально-економічному, культурному й екологічному розвитку територій через створення їх унікального образу. Студенти навчаться: виявляти, аналізувати сильні сторони територій, визначити їх потенціал і аудиторії; будувати комунікаційні стратегії для просування територій; створювати бренди, що викликають довіру, інтерес і позитивний емоційний зв'язок з аудиторією; розуміти, як маркетинг і брендинг впливають на розвиток території, її економіку, культуру та екологію.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню в студентів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності: здатність до критичного мислення й аналізу інформації; розуміння глобальних тенденцій у сфері маркетингу, брендингу та розвитку територій; розвиток навичок міжкультурної комунікації та роботи в команді.

Фахові компетентності: знання основ маркетингу та брендингу; навички розробки стратегій просування територій; розуміння соціально-економічних і культурних аспектів брендингу; здатність оцінювати ефективність маркетингових кампаній для територій.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ до маркетингу та брендингу територій. Основи маркетингу й брендингу, особливості територіального маркетингу, багатовимірність дестинації (туристичний, інвестиційний, резидентний аспекти). 2. Аналіз і планування маркетингових стратегій для територій. SWOT-аналіз, визначення цільових аудиторій (інвестори, туристи, нові жителі), створення маркетингового плану території. 3. Брендинг територій як інструмент розвитку. Створення бренду території: визначення цінностей, місії, унікальної ідентичності, роль культури та історії. 4. Комунікаційні стратегії для просування територій. Інструменти комунікації (соцмережі, ЗМІ, події), сторітелінг, цифрові технології (таргетинг, аналітика, SEO). 5. Туризм як двигун розвитку дестинацій. Створення туристичних продуктів, вплив туризму на економіку, збалансований розвиток і екологія. 6. Брендинг територій для інвестицій та економічного зростання. Приваблення інвесторів, глобальне позиціонування, бізнес-кластери та інноваційні екосистеми.

Тема 7. Соціальний брендинг територій. Вплив бренду на локальне населення, роль громад і партнерств у створенні бренду. 8. Кризовий маркетинг та управління репутацією. Реакція на кризи, відновлення іміджу, довгострокові репутаційні проекти. 9. Цифровізація у брендингу дестинацій. Використання Big Data, штучного інтелекту, створення «смарт-дестинацій». 10. Соціальна відповідальність і сталий розвиток. Етичний брендинг, вирішення екологічних і соціальних проблем через маркетинг і брендинг. 11. Кейси успішного брендингу територій. Аналіз успішних світових кейсів (Барселона, Дубай), висновки з помилок невдалих кампаній.

Медичне право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

опанування головних теоретичних положень курсу і набуття навичок практичного застосування норм медичного права до конкретних, взятих з практики судових органів ситуацій; вивчення загальних понять і категорій науки медичного права в їхній системі; формування у студентів спеціальних знань щодо з'ясування у процесі навчання поняття та особливостей медико-правових відносин; оволодіння методикою правового аналізу норм медичного права й заснованої на них діяльності медичних закладів і суспільних інститутів; з'ясування впливу факторів політичного, економічного, культурного й морального характеру на медико-правові норми й практику їхнього застосування; у всім різноманітті варіантів медико-правового регулювання виділити найбільш доцільну модель, орієнтовану на загальнолюдські цінності, і з'ясувати можливості її застосування в тих або інших історичних умовах; вивчення загальних понять і категорій науки медичного права в їхній системі; оволодіння методикою правового аналізу норм медичного права й заснованої на них діяльності медичних установ і суспільних інститутів; з'ясування впливу факторів політичного, економічного, культурного й морального характеру на медико-правові норми й практику їхнього застосування; у всім різноманітті варіантів медико-правового регулювання виділити найбільш доцільну модель, орієнтовану на загальнолюдські цінності, і з'ясувати можливості її застосування в тих або інших історичних умовах; напрацювання студентами навичок тлумачення медико-правових норм, їх застосування при розв'язанні задач, виконанні тестових завдань; ознайомити правників із міжнародно-правовими стандартами в галузі прав людини та охорони здоров'я; розкрити національне законодавче забезпечення сфери охорони здоров'я, у тому числі надання медичної допомоги; висвітлити правовий статус суб'єктів медичних правовідносин; з'ясувати форми, способи і засоби захисту прав суб'єктів медичних правовідносин; окреслити правові умови і підстави здійснення окремих видів медичної діяльності; охарактеризувати види юридичної відповідальності в царині охорони здоров'я.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття та особливості медичного права. Законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні: історико-правовий огляд сучасний стан і перспективи розвитку. Права і обов'язки пацієнтів і медичних працівників. Правовий статус закладу охорони здоров'я. Медична допомога: поняття, види, порядок надання. Інформована згода на медичне втручання. Форми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері охорони здоров'я. Правове забезпечення лікарської таємниці. Правове регулювання здійснення певних видів медичної діяльності (трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів людини, психіатричної допомоги). Правове регулювання медичних експертиз. Правова кваліфікація дефектів надання медичної допомоги. Ятрогенна патологія і її медико-правове значення. Правове регулювання репродуктивних технологій. Правове регулювання репродуктивних технологій. Правове регулювання забезпечення населення лікарськими засобами. Правове регулювання сімейної медицини в Україні. Порівняльне медичне право. Поняття і принципи міжнародного медичного права.

Медіаграмотність. Цифрова грамотність

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Обладнання телерадіостудії, мультимедійне обладнання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

– формування комплексу загальних та спеціальних компетентностей, необхідних для формування у студентів механізму критичного мислення та корегування інформації, отриманої через різні види ЗМІ, відпрацювання особистісної системи ціннісних орієнтацій та формування умінь інтерпретації інформації, розуміння її суті, адресної спрямованості, мети інформування; – створення ефективного механізму критичного осмислення і корегування інформації, отриманої через засоби масової інформації, відпрацювання особистісної системи ціннісних орієнтацій та формування умінь інтерпретувати інформацію, розуміти її суть, адресну спрямованість, мету інформування, викриття прихованого значення мають усунути негативний вплив на свідомість громадян, особливо учнівської та студентської молоді.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Інформація та масмедіа. Місце медіа та інформації у сучасному світі. Масмедіа, комунікація, журналістика, медіатекст. Поняття «медіаосвіти» і «медіаграмотності». Різновиди медіа. Преса, фото, реклама. Радіо, кіно, телебачення. Інтернет, мобільний зв'язок. Свобода масмедіа як важливий показник демократичності суспільства. Загальні тенденції в сфері нових медіа. Усвідомлене медіаспоживання. Процес відбору новин. Носії і платформи нових медіа, їхні характеристики (мобільність, мультимедійність, конвергентність, інтерактивність). Засоби комунікації в інтернеті: соціальні мережі, форуми, чати. Історія, вплив, аналіз позитивних та негативних факторів використання. Поняття блогу та блогової журналістики (публіцистики). Онлайн-журналістика. Безпека та етика поведінки в мережі. Специфічна мова інтернет-середовища. Маніпулятивні можливості масмедіа, профілактика маніпулятивних технологій масмедіа. Технології підсвідомого впливу ЗМІ. Пропаганда. Контрпропаганда. Критичне сприйняття та протидія маніпуляціям масмедіа. Фейк як один із механізмів інформаційної маніпуляції. Критичний аналіз медіа текстів – основа медіаграмотності. Складові аналізу медіатексту: «категорія», «агентство», «технології», «мова», «аудиторія», «репрезентація».

Медіа-освіта

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність до проведення досліджень на професійному рівні; здатність фахово аналізувати інформацію, оцінювати повноту та можливості її використання; здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні; здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність); здатність до реалізації настанов толерантності та гуманності у контексті сучасної мультикультурності на основі загальнолюдських цінностей; здатність оперувати термінологією педагогічної науки; розуміти системність, взаємозв'язок і цілісність різних педагогічних явищ і процесів, багатогранність практичної спрямованості педагогіки; володіти педагогічною технікою і майстерністю; доцільно застосовувати інноваційні технології навчання; знаходити оптимальні засоби реалізації принципу творчої співпраці між всіма суб'єктами освітнього процесу; здатність виявляти наукову сутність проблем у професійній сфері, знаходити адекватні шляхи щодо їх розв'язання; здатність вести дослідницьку діяльність, включаючи аналіз проблем, постановку цілей і завдань, вибір способу й методів дослідження, а також оцінку його якості: працювати із літературними джерелами, виступати із доповідями, демонструючи знання, отримані на лекції та під час самостійної підготовки, брати участь у дискусіях; здатність планувати та здійснювати власне наукове дослідження, присвячене суттєвій проблемі сучасної науки у галузі освіти / педагогіки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Медіа-освіта: історія виникнення, основні напрямки.

Тема 2. Теорії і технології медіа та медіа-освіти.

Тема 3. Загальне поняття про медіа.

Тема 4. Медіа-грамотність та розвиток критичного мислення.

Тема 5. Інфомедійна грамотність.

Тема 6. Роль медіа у формуванні полікультурної картини світу.

Тема 7. Інформаційна грамотність та цифрова безпека.

Тема 8. Можливості засобів масової інформації і їх використання в освітній діяльності закладів освіти.

Методологія та організація наукових досліджень

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр (осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проектор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» студенти повинні знати: основні поняття науки, принципи класифікації науки, загальні питання наукових досліджень, методологічні основи наукових досліджень, принципи організації наукового дослідження, джерела інформаційного забезпечення наукових досліджень, технологію наукової діяльності, психологію наукової діяльності, основні правила оформлення кінцевих результатів наукових досліджень.

Після вивчення курсу «Методологія та організація наукових досліджень» студенти повинні вміти: організувати процес наукових досліджень, розробити план і послідовність виконання етапів наукового дослідження, здійснити інформаційне забезпечення процесу наукового дослідження, обрати об'єкт та предмет дослідження, забезпечити системний підхід до виконання наукового дослідження, підготувати звіт про виконання наукового дослідження, створити сприятливу робочу атмосферу у колективі виконавців наукових досліджень, презентувати результати дослідження.

Після вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

загальні компетенції: здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність генерувати нові ідеї (креативність при вирішенні дослідницьких і практичних завдань); здатність до формування напряму наукових досліджень, здатність до використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій; здатність брати участь у роботі українських та міжнародних наукових зібраннях та заходах; здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні; здатність до пошуку, обробки на аналізі інформації з різних джерел; здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку; готовність до втілення результатів наукових досліджень в об'єктах інтелектуальної власності; здатність здійснювати аналіз ринкового попиту результати наукових досліджень здатність до планування часу; здатність до роботи в команді, вміння мотивувати інших у просуванні до спільної мети; здатність комунікації на фахову тематику з нефахівцями.

фахові компетенції: володіння методологією та принципами організації наукових досліджень; володіння культурою наукового дослідження, в тому числі з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій; здатність виявляти актуальні наукові проблеми та знаходити оптимальні шляхи їх вирішення, виявляти причинно-наслідкові зв'язки та здійснювати теоретичний аналіз наукової проблеми; пропонувати та обговорювати гіпотези; вміння формулювати мету наукових досліджень та цілеспрямовано її досягати; вільне володіння

професійною лексикою; здатність здійснювати збір, аналіз та обробку даних, необхідних для розв'язання поставлених дослідницьких задач; здатність представляти результати наукової діяльності в усній і письмовій формі; вміння усно представляти наукові результати на українських та міжнародних фахових конференціях, вміння представляти результати наукових досліджень у вигляді наукових статей.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Наука: основні поняття та класифікація
2. Загальні питання наукових досліджень
3. Методологічні основи наукового дослідження
4. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень
5. Дослідницькі принципи науки, методи наукового пізнання
6. Інформаційне забезпечення наукових досліджень
7. Організація наукового дослідження
8. Теоретичні дослідження
9. Системний підхід, його місце та роль у науковому пізнанні
10. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень
11. Експериментальні дослідження
12. Планування експерименту та аналіз його результатів
13. Технологія наукової діяльності. Звітність наукових досліджень
14. Психологія наукової діяльності
15. Наукові колективи та школи як особливі структури в науці
16. Етика наукових досліджень

Метрологія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр (осінній/весняний)	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Приладобудування
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, навчальні посібники
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- оволодіння студентами основних фундаментальних положень з області метрології;
- формування у студентів навиків експериментальної роботи на приладах і установках з наступною обробкою результатів вимірювань;
- одержання навичок застосування фундаментальних знань до розв'язку конкретних практичних метрологічних задач;
- застосовувати різні методики проведення вимірювань;
- навички самостійної роботи із проведенням вимірювань із забезпеченням необхідної їх якості та точності;
- демонструвати вміння визначення основних похибок вимірювань;
- вміння підготовки документів для організації метрологічного нагляду;
- забезпечувати метрологічне супроводження автоматизованих технологічних процесів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Роль метрології у забезпеченні єдності вимірювання.

Види вимірів. Одиниці ФВ. Міжнародна система одиниць СІ.

Похибки вимірів. Систематичні похибки. Випадкові похибки.

Обробка результатів спостережень, які включають випадкові похибки.

Засоби вимірювання. Похибки засобів вимірювання.

Повірка та випробування засобів вимірювання.

Метрологічна служба України. Міжнародне співробітництво в галузі метрології.

Метрологічне забезпечення наукових досліджень

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр (осінній/весняний)	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проектор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Метрологічне забезпечення наукових досліджень» студенти повинні знати: основні терміни та поняття в області метрології, основні принципи точних вимірювань фізичних величин, основи теорії похибок, методи оцінки точності вимірювань, добре орієнтуватися в одиницях та системах одиниць фізичних величин, розумітися в системі забезпечення єдності вимірювань, знати критерії вибору того чи іншого методу та засобу вимірювання для конкретної вимірювальної задачі. володіти навиками математичної обробки результатів вимірювань та оцінки похибки вимірюваної фізичної величини.

Після вивчення курсу «Метрологічне забезпечення наукових досліджень» студенти повинні вміти: приймати обґрунтовані самостійні рішення про відповідність нормативних документів та метрологічне їх забезпечення, аналізувати параметри засобів вимірювань, встановлювати їх відповідність діючим нормам, організувати процес наукових досліджень, розробити план і послідовність виконання етапів наукового дослідження, правильно застосовувати методи і засоби вимірювань при проведенні експериментальних досліджень, аналізувати технічні і метрологічні характеристики засобів вимірювань при виборі методу вимірювання і вимірювальної апаратури для вирішення конкретного вимірювального завдання, зробити обґрунтований вибір методу та засобів вимірювань, виходячи із заданої точності отриманих результатів, виконувати вимірювальний експеримент, проводити статистичну обробку результатів вимірювань, забезпечити системний підхід до виконання наукового дослідження, підготувати звіт про виконання наукового дослідження, оцінити ефективність виконаних наукових досліджень.

Після вивчення дисципліни «Метрологічне забезпечення наукових досліджень» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

загальні компетенції: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватися іноземною мовою; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність до проведення досліджень на відповідному рівні; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; навички міжособистісної взаємодії; здатність працювати автономно

фахові компетенції: здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів; здатність брати участь у плануванні і виконанні експериментів та лабораторних досліджень властивостей фізичних систем, фізичних явищ і процесів, обробленні й презентації їхніх результатів; здатність брати участь у виготовленні експериментальних зразків, інших об'єктів

дослідження; здатність брати участь у впровадженні результатів досліджень та розробок; здатність до постійного розвитку компетентностей у сфері прикладної фізики, інженерії та комп'ютерних технологій; здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні поняття про вимірювання.
2. Види вимірювань.
3. Принципи та методи вимірювань.
4. Поняття про засоби вимірювальної техніки.
5. Характеристики засобів вимірювальної техніки.
6. Класифікація засобів вимірювальної техніки.
7. Похибки засобів вимірювальної техніки.
8. Класифікація засобів вимірювань по точності.
9. Метрологічні характеристики засобів вимірювальної техніки.
10. Поняття єдності вимірювань.
11. Загальні поняття про еталони.
12. Класифікація еталонів.
13. Зразкові і робочі засоби вимірювань.
14. Державний метрологічний нагляд.
15. Похибки вимірювань фізичних величин.
16. Основні поняття теорії випадкових похибок.
17. Обробка результатів вимірювань, вільних від систематичних похибок.

Механізми міжнародного співробітництва

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародного права
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Розуміння теоретичних засад та принципів міжнародного співробітництва. Аналіз ролі міжнародних організацій та інституцій у сприянні співробітництву між державами. Розвиток навичок критичного мислення, щоб орієнтуватися в складних питаннях міжнародних відносин і пропонувати рішення для ефективної співпраці. Оцінка ефективності різних механізмів, таких як договори, угоди та дипломатія, у сприянні співробітництву. Вивчення тематичних досліджень та реальних прикладів, щоб застосувати теоретичні знання до практичних сценаріїв міжнародного співробітництва. Покращення навичок комунікації та ведення переговорів для участі в дипломатичних зусиллях та сприяння співпраці між різними зацікавленими сторонами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сутність міжнародного співробітництва та організаційно-правові форми.

Тема 2. Становлення сучасної системи міжнародного співробітництва.

Тема 3. Принципи міжнародного співробітництва.

Тема 4. Розвиток транскордонного співробітництва в Україні

Тема 5. Співробітництво в рамках міжнародних організацій.

Тема 6. Співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю.

Тема 7. Механізми здійснення міжнародного співробітництва на рівні міжнародних судових установ.

Тема 8. Діяльність та співпраця України у міжнародному співробітництві.

Мистецтво публічного виступу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Дидактичні матеріали на сайті електронного навчання, навчально-методичні посібники, підручники
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Студенти здобуть знання про історію й теорію публічного мовлення; розвинуть уміння чітко й переконливо висловлювати думки, використовуючи різні риторичні прийоми; оволодіють стратегіями, що підвищують успіх публічних виступів; здобудуть навички взаємодії з аудиторією, імпровізації; удосконалять техніку мовлення (покращать мовленнєве дихання, дикцію й силу голосу); попрацюють із методами візуалізації публічного виступу; розвинуть навички критичного аналізу власного виступу та промови інших; загалом поліпшать навички ефективного спілкування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна спрямована на розвиток навичок публічного мовлення, які будуть корисними в різних сферах професійного й особистого життя студентів. Курс включає короткий огляд історії світового красномовства, опрацювання засад риторики, основних риторичних прийомів і стратегій; інформацію про специфіку побудови промов різних видів і жанрів, аргументацію думок, методи управління стресом перед виступом, особливості взаємодії з аудиторією, прийоми візуалізації й критичного аналізу публічних виступів.

Мистецтво сторітелінгу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Обладнання редакції газети «Погляд»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс покликаний дати студентам знання про сторітелінг та його практичне застосування та розвинути практичні навички в підготовці та презентації матеріалів, спрямованих на публіку.

Завдання: здобувачі фаху повинні засвоїти головні поняття, пов'язані зі сторітелінгом; у ході практичних занять мають виробити навички підготовки та презентації матеріалів для публічного оприлюднення, за підсумками занять уміти давати об'єктивну оцінку уже підготовленим та презентованим для публіки матеріалам.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Поняття про сторітелінг і його особливості.
2. Розробка ідеї і вимоги до сторітелінгу.
3. Техніка сторітелінгу. Уроки сторітелінгу.
4. Презентаційний інструментарій.
5. Мистецтво публічного звернення.
6. Сторітелінг і реклама.

Міграційне право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання основних понять та категорій правової науки у сфері міграційного права; Здатність визначати, формулювати проблемами правового регулювання у сфері міграції та міграційних відносин, аналізувати нормативно-правові акти, які регулюють розвиток правового регулювання міграційних процесів в Україні, здійснення аналізу правового статусу різних категорій мігрантів в Україні (іммігрантів, іноземців та осіб без громадянства, яким надається притулок, біженців, репатріантів); Здатність формулювати власну правову позицію із посиланнями на нормативні акти, судову практику, наукові джерела; Здатність застосовувати теоретичні знання на практиці, вирішувати практичні кейси (типові ситуації), складати проекти процесуальних документів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вступ до міграційного права. Міграційне право як галузь права. Суб'єкти міграційного права. Правове регулювання в'їзду в Україну та виїзду за її межі. Правове регулювання імміграції, притулку та репатріації. Правовий статус внутрішньо переміщених осіб. Юридична відповідальність у міграційному праві. Міжнародне міграційне право.

Міжнародне кримінальне право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародного права
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Розуміння походження та розвитку міжнародного кримінального права, включаючи його історичний контекст та еволюцію в часі. Ознайомлення з різними міжнародними кримінальними трибуналами та судами, такими як Міжнародний кримінальний суд (МКС), їхньою юрисдикцією та функціями. Здатність аналізувати та тлумачити міжнародні договори та конвенції, пов'язані з міжнародним кримінальним правом. Розуміння ролі міжнародних організацій, таких як Організація Об'єднаних Націй, у переслідуванні та запобіганні міжнародним злочинам. Застосування правової аргументації та навичок критичного мислення для аналізу та оцінки складних питань у міжнародному кримінальному праві. Знання основних принципів та концепцій міжнародного кримінального права, таких як злочини проти людяності, геноцид, воєнні злочини та агресія.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Основи міжнародного кримінального права.
- Тема 2. Історичний розвиток міжнародного кримінального права.
- Тема 3. Основні поняття та принципи міжнародного кримінального права.
- Тема 4. Міжнародні кримінальні трибунали та суди.
- Тема 5. Юрисдикція та прийнятність у міжнародному кримінальному праві.
- Тема 6. Злочини за міжнародним кримінальним правом.
- Тема 7. Захист в міжнародному кримінальному праві.
- Тема 8. Сучасні проблеми міжнародного кримінального права.

Міжнародне право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/ 3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародного права
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, форми та способи їх реалізації; види суб'єктів міжнародних відносин, їхню роль у сучасних міжнародних відносинах і міжнародній політиці. Уміти надавати консультації щодо використання міжнародних конвенцій. Уміти надавати консультації щодо використання міжнародних конвенційних та інституційних механізмів захисту прав людини;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Юридична природа міжнародного права;
- Тема 2. Джерела міжнародного права. Суб'єкти міжнародного права;
- Тема 3. Норми міжнародного права;
- Тема 4. Інститут визнання та правонаступництва в міжнародному праві;
- Тема 5. Реалізація норм міжнародного права та міжнародні відносини;
- Тема 6. Міжнародно-правова відповідальність;
- Тема 7. Міжнародно-правові санкції, міжнародна законність та правопорядок;
- Тема 8. Право міжнародних договорів;
- Тема 9. Міжнародне гуманітарне право;
- Тема 10. Територія та міжнародне право.

Міжнародні відносини: теоретичні та практичні аспекти

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародних студій та суспільних комунікацій
Інформаційне забезпечення	Підручники, посібники, презентації
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті засвоєння навчальної дисципліни студенти повинні **знати**: головні поняття та парадигми теорії міжнародних відносин, які пояснюють ті чи інші міжнародні явища та процеси; геополітичні, цивілізаційні та глобалізаційні аспекти міжнародних відносин; тенденції, особливості та закономірності міжнародних відносин; основні аспекти взаємодії на міжнародній арені головних її елементів – міжнародних акторів.

Опанувавши курс, студент має **вміти**: з'ясувати головні тенденції розвитку сучасних міжнародних відносин; критично оцінювати різні школи та напрями науки про міжнародні відносини та виокремлювати їхню центральну проблематику; спираючись на наукові знання, самостійно пояснювати та оцінювати події, що відбуваються на міжнародній арені.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Реалістичний напрям міжнародно-політичної думки. Політичний реалізм.
2. Ліберально-ідеалістичний напрям суспільно-політичної думки з міжнародної проблематики. Політичний ідеалізм.
3. Погляди представників марксистської парадигми на міжнародні відносини.
4. Теорія ігор та міжнародні відносини. Трестороння коаліційна гра. Дилема ув'язнених.
5. Неореалізм. Неолібералізм. Неомарксизм.
6. Поняття та структура міжнародної системи. Типології міжнародних систем. Історична еволюція міжнародних систем.
7. Зміст понять учасник, актор, суб'єкт міжнародних відносин. Типологія учасників міжнародних відносин.
8. Держава як головний міжнародний актор.
9. Недержавні учасники міжнародних відносин (неурядові організації, транснаціональні корпорації, терористичні організації, релігійні спільноти тощо).
10. Сила як інструмент зовнішньої та міжнародної політики. «Жорстка сила». «М'яка сила». «Розумна сила».
11. Центри сили в сучасному світі. Глобальне співвідношення сил.
12. Сутність, типи та стадії міжнародних конфліктів.
13. Проблеми війни та миру в міжнародних відносинах.
14. Способи врегулювання міжнародних конфліктів.
15. Поняття геополітики. Основні геополітичні концепції.
16. Цивілізаційний підхід до міжнародних відносин.
17. Сутність, види та механізми забезпечення міжнародної безпеки.
18. Головні загрози міжнародній безпеці.
19. Поняття глобалізації та її основні ознаки.
20. Критика глобалізації. Антиглобалістський рух. Альтерглобалізм.

Міжнародні організації

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародних студій та суспільних комунікацій
Інформаційне забезпечення	Матеріали на сайті електронного навчання УжНУ moodle.uzhnu.edu.ua; мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні, підручники, посібники, презентації
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті засвоєння навчальної дисципліни студенти повинні знати види міжнародних організацій у системі регулювання міждержавних відносин, у тому числі економічної співпраці; знати організаційний механізм міжнародного та інституційного базису світових господарських зав'язків; знати структуру, цілі та механізми діяльності міжнародних організацій.

Опанувавши курс студенти мають вміти визначати функції та пріоритети міждержавних організацій; вміти професійно оцінювати конкретну ситуацію в міждержавних організаціях, здійснювати політичний та економічний аналіз проблем і перспектив їх розвитку, впливу на міжнародні економічні відносини України; вміти організувати ефективну взаємодію з міжнародними спеціалізованими (галузевими) організаціями у контексті забезпечення національних інтересів і безпеки України, з іншими країнами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Міжнародні організації в системі міжнародних відносин.
2. Механізми функціонування міжнародних організацій.
3. ООН і загальні функціонування.
4. Роль ООН в сучасному світі.
5. Спеціалізовані установи ООН: загальна характеристика.
6. Міжурядові регіональні організації.
7. Міжурядові організації у сфері безпеки.
8. Рада Європи та її роль у міжнародних відносинах.
9. Європейський Союз.
10. Роль міжнародних неурядових організацій в сучасному світі.

Мікросоціологія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Соціології та соціальної роботи
Інформаційне забезпечення	Фахова навчальна література, підручники, електронні каталоги бібліотек, інтернет-джерела
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс допоможе студентам зрозуміти специфіку повсякденних ситуацій, соціальних взаємодій та соціальних відносин, а також:

- Знати специфіку мікросоціологічного знання.
- Знати етапи становлення мікросоціології.
- Знати сучасні мікросоціологічні концепції та вміти їх застосовувати для аналізу соціальної дійсності.
- Вміти аналізувати та інтерпретувати соціальні ситуації повсякденного життя.
- Розуміти мікросоціологічні емпіричні дослідження.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Мікросоціологія як частина соціологічного знання.
2. Етапи та становлення мікросоціології.
3. Сучасні мікросоціологічні концепції.
4. Мікросоціологічний аналіз соціальних явищ.
5. Аналіз та інтерпретація соціальних ситуацій.
6. Емпіричні дослідження соціальних ситуацій та малих соціальних груп.

Модне право (Fashion Law)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність до абстрактного та критичного мислення про фешен право; здатність визначення нових перспективних напрямів наукових досліджень у сфері актуальних проблем модної індустрії; здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в сфері модної індустрії, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності; здатність забезпечення захисту прав інтелектуальної власності та уникнення порушень і підробок у модній індустрії; здатність визначити причини порушення прав людини в модній сфері; розуміння природи правових недоліків та знаходження шляхів їх вирішення для майбутнього розвитку фешен права в Україні.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Правове регулювання діяльності у сфері фешен права, правове регулювання діяльності в індустрії моди, здійснення та охорону прав інтелектуальної власності в індустрії моди, захист прав інтелектуальної власності в індустрії моди.

Тема 1. Поняття модного права.

Тема 2. Модне право і бізнес.

Тема 3. . Модне право в кримінальному праві.

Тема 4. Договірне модне право.

Тема 5. Фешен право та право інтелектуальної власності.

Тема 6. Дизайн моди та права інтелектуальної власності: міжнародна перспектива.

Тема 7. Захист модного права.

Муниципальне право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

здатність до аналізу та синтезу інформації та правових проблем, що стосується діяльності муніципальних органів; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (доктринальних, нормативних, правозастосовних); креативність та здатність продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та правового регулювання діяльності представницьких та виконавчих органів місцевого самоврядування; здатність застосовувати знання у практичній юридичній діяльності, вести діалоги й аргументувати під час наукових і ділових дискусій; здатність здійснювати аналіз законодавчих та підзаконних актів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Муниципальне право як галузь права та навчальна дисципліна. Теорії місцевого самоврядування. Міжнародно-правове регулювання місцевого самоврядування. Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування. Правовий статус місцевих рад. Правове регулювання порядку діяльності місцевих рад. Правовий статус сільських, селищних, міських голів, старост. Правовий статус виконавчих органів місцевого самоврядування. Правове регулювання служби в органах місцевого самоврядування. Матеріально-фінансове забезпечення місцевого самоврядування. Повноваження суб'єктів місцевого самоврядування щодо управління комунальною власністю. Відповідальність в системі місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування і державна влада: взаємозв'язок. Зарубіжний досвід організації та функціонування органів місцевого самоврядування. Реформа місцевого самоврядування в Україні.

Національна, інформаційна та громадська безпека

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, індивідуальні завдання для самостійного виконання, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	Лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета: оволодіння студентами систематизованими знаннями про особливості, проблеми і перспективи реалізації національної та громадської безпеки; набуття навичок соціальної взаємодії, співробітництва, адаптації та дії в нових ситуаціях.

В результаті вивчення дисципліни студент має *знати:* структуру та особливості функціонування сфери національної та громадської безпеки; стандарти, принципи та норми діяльності у сфері національної та громадської безпеки; основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері національної та громадської безпеки; розуміти особливості комунікації та взаємодії між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування; використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку у сфері національної та громадської безпеки; уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов, зокрема у разі запровадження надзвичайного та воєнного стану.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Національна безпека України. 2. Інформаційна безпека України (Стратегія інформаційної безпеки від 28.12.2021 №685/2021). 3. Воєнна безпека: законодавче та нормативно-правове забезпечення. 4. Воєнна безпека як важлива складова національної безпеки. 5. Політична безпека як складова національної безпеки. 6. Економічна безпека як складова національної безпеки. 7. Енергетична безпека як складова економічної безпеки. 8. Продовольча безпека як складова економічної безпеки. 9. Соціальна безпека як складова національної безпеки. 10. Кібербезпека України. 11. Захист персональних даних - складова національної безпеки України. 12. Мова як чинник національної безпеки. 13. Соціогуманітарна безпека як важлива складова національної безпеки. 14. Екологічна безпека як важлива складова національної безпеки. 15. Релігійна безпека як складова національної безпеки. 16. Наукові підходи до трактування понять «громадська безпека», «громадський порядок», «публічна безпека». 17. Закордонний досвід забезпечення громадської безпеки та громадського порядку. 18. Державні інституції

забезпечення громадської безпеки та громадського порядку в Україні. 19. Пріоритети забезпечення громадської безпеки на місцевому рівні в Україні.

Неоекологічні проблеми України

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Екології та охорони навколишнього середовища
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні видання, інтернет-ресурси, презентації, тестові завдання
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання здобувачів вищої освіти щодо неоекологічних проблем України, причин їх виникнення та перспектив вирішення, розуміння значення неоекології в контексті сучасної екологічної кризи, усвідомлення можливих наслідків антропогенної діяльності для довкілля, екологічних збитків збройної агресії росії проти України та перспектив їх відшкодування.

Вміння екологічно мислити, спонукати до особистого ставлення щодо сучасних екологічних проблем України та шляхів їх вирішення, усвідомлення необхідності євроінтеграції України.

Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

Здатність інформувати громадськість про екологічний стан територій. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Україна в контексті екологічної безпеки: причини екологічних проблем, їх стан та перспективи покращення. Наслідок кліматичних змін.

Тема 2. Техногенна трансформація території України як причина екологічних проблем. Екологічний імператив.

Тема 3. Промисловий комплекс України як джерело екологічних проблем.

Тема 4. Екологічні проблеми аграрного комплексу України: стан та перспективи.

Тема 5. Екологічні проблеми урбанізації в Україні. Комунальна сфера і транспорт як джерела екологічної небезпеки.

Тема 6. Екологізації суспільно виробництва, як шлях мінімізації антропогенної діяльності на природне середовище.

Тема 7. Збройна агресія росії проти України в контексті екологічної безпеки: екологічні збитки та перспективи їх відшкодування.

Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Поняття нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності, які включають товарні знаки, географічні зазначення, індикації походження товарів, патенти на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, авторські права на програми для ЕОМ, топології інтегральних мікросхем, секрети виробництва тощо; ознайомлення з основними нормативно-правовими актами, що регулюють нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності; дослідження процедури охорони та реєстрації нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вивчає нестандартні форми інтелектуальної власності, які виходять за межі традиційних патентів, авторських прав і товарних знаків. Ця дисципліна досліджує такі об'єкти як культурні надбання, географічні індикації, топології інтегральних мікросхем, індустриальні зразки, нові сорти рослин, та багато інших; з'ясуванні правового статусу нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності та розгляді питань володіння, захисту і використання таких об'єктів;

Тема 1. Загальні положення про нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 2. Наукове відкриття як об'єкт інтелектуальної власності.

Тема 3. Правова охорона раціоналізаторських пропозицій.

Тема 4. Правова охорона компонування інтегральної мікросхеми.

Тема 5. Сорт рослин, порода тварин як об'єкти права інтелектуальної власності.

Тема 6. Комерційна таємниця як об'єкт права інтелектуальної власності.

Нетрадиційні релігійні вірування

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, Наукова бібліотека ДВНЗ «УжНУ», мультимедійний проектор, ноутбук, віртуальне середовище Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета: є вивчення нетрадиційних релігійних систем (неорелігій, псевдорелігій, квазірелігій, неокультів – сукупності релігійних віровчень, які з'являються з середини ХІХ ст. і активно функціонують у ХХ-ХХІ ст. Метою курсу є підвищення загальної релігієзнавчої культури, формування цілісного уявлення про феномен нетрадиційних релігійних рухів і культів в зарубіжних країнах і в Україні, вміння з позицій сучасного релігієзнавства самостійно характеризувати доктринальні і інші особливості конкретного типу нових релігійних утворень, їх місце в житті українського суспільства, набуття досвіду аналізу ступеня, форм, і способів поширення нових релігійних рухів серед різних верств населення, в тому числі молоді.

Завдання: Курс «Нетрадиційні релігійні вірування» має своїм завданням ознайомити студентів з причиною появи нетрадиційних релігійних вірувань у минулому та у наш час, з її специфічними рисами та особливостями, з процесами, що відбувалися протягом її формування. Курс висвітлює основні концепції релігії, історію виникнення, розвитку і сучасний стан нетрадиційних релігійних вірувань, генезу, географію і динаміку поширення релігійних конфесій у світі та в Україні. Особлива увага звертається на тоталітарні культури, котрі наносять шкоду громадянам та суспільству.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Визначення нетрадиційних релігій.
2. Неохристиянські рухи.
3. Релігії орієнталістського напрямку.
4. Езотеричні об'єднання.
5. Неоязичницькі релігії.
6. Об'єднання синтетичних неорелігій.
7. Саєнтологічні рухи.
8. Сатанізм.
9. Релігії "Нового століття" (New Age).
10. Політично орієнтовані ідеології і культури.

Озеленення інтер'єрів та фітодизайн

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ботаніки
Інформаційне забезпечення	Презентації, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui); сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» (e-learn.uzhnu.edu.ua); офіційний сайт УжНУ (https://www.uzhnu.edu.ua); корпоративна електронна пошта УжНУ; інформаційні ресурси в мережі Інтернет
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Отримання знань щодо ролі кімнатних рослин в оздоровленні та покращенні мікроклімату приміщень, загальних біологічних та природних декоративних властивостей кімнатних рослин, методами та прийомами озеленення різних типів приміщень, з основними сучасними тенденціями в оформленні приміщень та фітодизайні, здобути практичні навички щодо оформлення букетів та композицій, а також визначення основних видів шкідників і хвороб рослин та методів боротьби з ними.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Предмет і завдання дисципліни. Історія розвитку озеленення інтер'єрів та фітодизайну. Наукові основи озеленення. Нове в сучасному фітодизайні.

Тема 2. Характеристика видів кімнатних рослин. Біологічні характеристики груп кімнатних рослин. Декоративно-квітучі рослини. Декоративно-листяні рослини. Виткі та ампельні рослини. Кактуси і сукуленти з інших родин. Деревя та чагарники. Кімнатні рослини і екологія житла. Оздоровчі рослини. Запашні рослини.

Тема 3. Догляд за квітковими і декоративно-листяними рослинами. Вимоги кімнатних рослин до умов зростання. Органічні та мінеральні добрива. Грунт для кімнатних рослин. Кислотність та лужність ґрунтів. Гідропоніка, аеропоніка: перспектива і значення. Особливості догляду за кімнатними рослинами: поливання та обприскування, підживлення, пересадка рослин. Труднощі та проблеми, що можуть виникати в процесі вирощування та догляду за кімнатними рослинами.

Тема 4. Розмноження кімнатних рослин. Насіннєве розмноження. Вегетативне розмноження квіткових і декоративно-листяних рослин вусиками, відділками, живцями, цибулинами, діленням куща, повітряними відгілками.

Тема 5. Вигонка квітково-декоративних рослин. Період спокою. Переривання органічного спокою. Три періоди вигонки. Асортимент вигоночних рослин. Вигонка гілок декоративних дерев і чагарників. Вигонка тюльпанів, нарцисів, гіацинтів, крокусів, конвалій, лілій, троянд.

Тема 6. Захист від шкідників і хвороб. Основні види шкідників. Хвороби кімнатних рослин. Хімічні та біологічні засоби боротьби з шкідниками та хворобами кімнатних рослин.

Тема 7. Мікроклімат приміщень і підбор рослин для інтер'єрів. Тепловий режим. Водний режим. Повітряно-газовий режим. Світловий режим. Режим живлення. Особливості режиму живлення в умовах закритого ґрунту. Гідропоніка.

Тема 8. Розміщення кімнатних рослин в інтер'єрі та основні прийоми створення композицій. Декоративні ємності для розміщення рослин: стаціонарні та пересувні. Горщики для кімнатних рослин. Дизайн горщиків. Піддон з галькою. Вертикальне озеленення інтер'єру. Зелене вікно. Кімнатний садок. Зимові сади. Епіфітне

дерево. Флораріуми. Тераріуми. Особливості посадки та умов догляду за водними та акваріумними рослинами. Основні прийоми створення композицій: пропорції композиції, колір, форма, фон. Основи проектування, підбору ґрунту та рослин для створення ландшафтної композиції в інтер'єрі. Створення каркасів та рамок для вертикальних композицій. Різні варіанти заповнення «зелених картин» ґрунтосумішшю та рослинами.

Тема 9. Озеленення інтер'єрів різного призначення. Озеленення приміщень дитячих установ: дитячі садки, школи тощо. Озеленення дитячих приміщень. Кімнатні рослини, що сприяють очищенню та покращенню повітря. Небезпечні і отруйні види. Сукуленти – як об'єкт безпеки для дітей, домашніх тварин. Рослини-алергени. Озеленення рекреаційних приміщень. Озеленення службових приміщень. Озеленення балконів, лоджій, веранд, терас, сходів. Озеленення дахів. Ампельні рослини в дизайні інтер'єрів. Фітодизайн офісних приміщень. Рослини що покращують працездатність. Фітодизайн офісів – як ознака заможності та рентабельності компанії і поваги до працівників. Сучасна концепція «Зелений офіс». Види кашпо. Контейнерні рослини. Стрінг-гардени, або сади на струнах. Створення зелених інтер'єрів на виробництві. Озеленення житлових приміщень.

Тема 10. Складання букетів, аранжування кошків та декорування приміщень. Зрізування квітів. Способи продовження життя зрізаних квітів. Теорія складання букетів. Посуд для квітів. Пристрої для ставлення квітів. Стабілізовані та штучні квіти. Правило золотого перетину. Складання букетів. Складання вільних композицій.

Онлайн сервіси та офісні додатки

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання по використанню персонального комп'ютера та сучасних операційних систем
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кібернетики і прикладної математики
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, Microsoft Office, Open Office, Kahoot, Prezi, Google-сервіси та ін.
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні роботи
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- знати можливості безкоштовних онлайн сервісів та офісних додатків для розв'язання стандартних прикладних задач в різних сферах діяльності;
- вміти ефективно використовувати та поєднувати онлайн сервіси зі стандартними офісними додатками;
- вміти якісно і наочно подавати результати роботи за допомогою стандартних інструментів Microsoft Office та їх безкоштовних онлайн аналогів;
- набути практичних умінь та навичок розробляти та ефективно поєднувати можливості VBA та Microsoft Office задля обробки різних типів даних (математичних, текстових, фінансових, статистичних тощо) та їх подальшої візуалізації, підготовки презентацій в PowerPoint та інших онлайн сервісах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вивчення корисних можливостей додатків Microsoft Office, порівняння їх з реалізацією подібних функцій в безкоштовних аналогах, таких як додатки OpenOffice, сервіси Google та інші.

Використання табличного процесора Excel для розв'язання економічних, фінансових, математичних і статистичних задач та порівняння їх з можливостями Google таблиць.

Створення макросів.

Побудова стандартних баз даних.

Експорт/імпорт та обробка даних.

Візуалізація інформації за допомогою PowerPoint, Google презентацій, Prezi та інших онлайн сервісів.

Застосування Kahoot та Google-форм для проведення опитувань та тестувань.

Ораторське мистецтво

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Промо курсу: https://youtu.be/sdpduocr6z8
Форма проведення занять	Лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета навчальної дисципліни – формування риторичних знань та харизми, вдосконалення комунікаційних та лідерських навичок на основі теоретичних засад ораторського мистецтва та їх практичного використання в професійній діяльності.

Знати: теорію ораторського мистецтва; види виступів; технології взаємодії оратора і цільової аудиторії; бар'єри публічного виступу; структуру та алгоритм підготовки до виступу; особливості роботи над кожним зі структурних розділів промови; психологічні методи роботи з аудиторією; технології активізації та утримання уваги аудиторії; культуру публічної мови; засоби невербальних методів впливу на цільову аудиторію.

Уміти: визначати та розрізняти цілі публічного виступу; формувати композицію виступу; розробляти стратегію промови та впливу на аудиторію; використовувати різні технології активізації уваги аудиторії під час виступу; застосовувати методи мовленнєвого впливу у виступі; формувати структуру виступу відповідно до професійної сфери; аналізувати успішність власного виступу за відповідними критеріями; моделювати комунікації з різними людьми під час і після виступу; вміти само презентувати себе та свої професійні навички.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Ораторська майстерність як основа успішної кар'єри.

Тема 2. Цілі виступу та цільова аудиторія оратора.

Тема 3. Подолання страху перед аудиторією.

Тема 4. Техніка ораторського мистецтва: сила голосу та емоції.

Тема 5. Техніка ораторського мистецтва: жести, пози, міміка.

Тема 6. Аргументація, кульмінація та акценти в публічному виступі.

Тема 7. Вплив харизми, іміджу та етики спілкування на успіх оратора.

Тема 8. Форми виступів: онлайн та офлайн.

Тема 9. Зміст та структура публічного виступу.

Тема 10. Самопрезентація у професійній діяльності.

Тема 11. Психологічні «фішки» під час виступу.

Ораторське мистецтво для сучасних лідерів

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української мови
Інформаційне забезпечення	Навчальні посібники та підручники, мультимедійні та онлайн-ресурси, інтерактивні застосунки
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою курсу є розвинути в сучасних лідерів навички ефективної комунікації, публічних виступів та переконливого донесення ідей, необхідних для надихання команд, побудови довіри та успішного вирішення складних комунікативних ситуацій. Курс спрямований на формування впевненості, емоційної виразності, інтерактивності та впливовості в мовленні, а також на розвиток здатності транслювати лідерські цінності через силу слова.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основи лідерської комунікації: вправи на впевнений тон і риторику. Як говорити про цінності та місію: вправи на формування меседжів. Інструменти переконання для лідерів: вправи на підсилення довіри. Підготовка до виступу перед командою: симуляція внутрішніх зустрічей. Виступи перед великими аудиторіями: техніка захоплення уваги. Інтерактивність у лідерських промовах: робота із запитаннями. Кризова комунікація: вправи на контроль емоцій у складних ситуаціях. Як працювати зі скептиками: рольові ігри на конфліктні сценарії. Інструменти мотивації: промови, що надихають. Мовні техніки для підсилення впливу: риторичні запитання, повтори. Емоційна комунікація: як транслювати щирість і енергію. Робота з невербальною комунікацією лідера: рухи, жести, погляд. Вправи для публічних дебатів: моделювання дискусій. Сторітелінг як стратегія: вправи на створення надихаючих історій. Створення потужного заклику до дії: структура ефективного фіналу. Техніка взаємодії з пресою: як відповідати на гострі питання. Практика виступів перед камерою: як виглядати впевнено онлайн. Симуляція кризового звернення: розробка меседжів у напружених ситуаціях. Командні вправи на ораторське мистецтво: синхронізовані виступи. Фінальний виступ із лідерської тематики: презентація з фідбеком.

Органи виконавчої влади в Україні

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення Дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання національних та міжнародних стандартів правничої професії; знання основ теорії права, структури правничої професії та її ролі у суспільстві; здатність кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти; навички реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права; здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції; уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій; здатність визначати належні, достовірні та прийнятні для юридичного аналізу факти; здатність проводити юридичну експертизу нормативно-правових актів; здатність застосовувати юридичну аргументацію та тлумачити правові норми; навички самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Предмет і метод державного та регіонального управління. Поняття державної влади та теорії державного управління. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку. Роль різних гілок влади в процесі державного управління суспільств європейської цивілізації. Державне управління на регіональному рівні ХІХ - ХХ ст. Центральні органи виконавчої влади, процес становлення та розвитку період 1991-2013рр. Регіональні органи державного управління. Класифікація методів державного та регіонального управління. Місцеве самоврядування та його особлива роль в державному управлінні. Внутрішня структура організації та управління органів державної влади. Державна служба в Україні. Ефективність державного управління. Відносини органів публічної влади в системі управління. Розвиток системи державного та регіонального управління.

Організаційна культура

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, індивідуальні завдання для самостійного виконання, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	Лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Студенти повинні: *знати*: базові поняття курсу організаційна культура; основні теоретичні концепції організаційної культури; фактори і умови, що визначають організаційну культуру; зміст і показники аналізу організаційної культури; принципи і методи формування і підтримання організаційної культури; методи зміни культури організації; типологію організаційної культури.

вміти: аналізувати існуючу на підприємстві організаційну культуру; використовувати отриману інформацію для підвищення соціально-економічної ефективності функціонування підприємства; формулювати і вирішувати управлінські задачі у сфері формування і розвитку організаційної культури; визначати основні тенденції і особливості розвитку національного у організаційній культурі; використовувати вітчизняний і зарубіжний досвід організаційного проектування при формуванні організаційної культури на підприємстві.

мати компетентності: здатність застосовувати знання з теорії організаційної культури у професійній діяльності в сучасних організаціях; вміння використовувати у професійній діяльності досягнення наукових концепцій організаційної культури; володіння прийомами і методами формування та розвитку організаційної культури як ключового фактору конкурентоспроможності організацій; володіння інструментами оцінки організаційної культури; організовувати процес зміни організаційної культури як необхідної умови адаптації організації до зовнішнього середовища і стратегії розвитку; здатність здійснювати ефективні міжособистісні комунікації; уміння адаптуватися до міжнародного бізнес-середовища.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сутність організаційної культури. 2. Основні елементи організаційної культури. 3. Принципи і методи формування і підтримки організаційної культури. 4. Методи зміни організаційної культури. 5. Вплив організаційної культури на організаційну ефективність. 6. Чинники, що впливають на особливості організаційної культури. 7. Поняття і види субкультури. Сильна і слабка субкультура. 8. Типологія організаційних культур, характеристика основних типів. 9. Зміст і показники аналізу організаційної культури.

Організація роботи сомельє

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Плодоовочівництва і виноградарства
Інформаційне забезпечення	Електронний репозитарій ДВНЗ«ужну» (https://dspace.uzhnu.edu.ua); сайт електронного навчання ДВНЗ «ужну» (e-learn.uzhnu.edu.ua); інформаційні ресурси в мережі Інтернет
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Слухачі дисципліни повинні навчитися практично використовувати спектр набутих знань та умінь, в тому числі основи організації роботи сомельє, правила споживання вин, класифікацію виноградних вин, що в свою чергу підвищить конкурентоспроможність молодих фахівців на ринку праці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатись, перелік тем):

- Тема 1. Сучасний стан та розвиток роботи сомельє в Україні.
- Тема 2. Історія розвитку та особливості виноробства.
- Тема 3. Професійна підготовка сомельє, обов'язки.
- Тема 4. Оснащення робочого місця сомельє.
- Тема 5. Винна карта, особливості формування та основні вимоги.
- Тема 6. Організація роботи по формуванню винного асортименту.
- Тема 7. Культура споживання вин.
- Тема 8. Виноградні вина, їх особливості і класифікація. Сорт винограду та теруар, як основні фактори якості вина.
- Тема 9. Шампанське та ігристі вина.
- Тема 10. Вина країн Європи.

Організація та методика занять плаванням і аквафітнесом

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Обсяг дисципліни у кредитах	Осінній
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Теорії та методики фізичної культури
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання кафедри; Методика навчання техніці плавання (посібник)
Форма проведення	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю занять	Залік

Ключові результати (знання, уміння та інші компетентності):

Оволодіння теоретичними знаннями і методичними навичками організації та проведення занять з використання засобів плавання і аквафітнесу з метою розвитку і загартування організму; вдосконалення техніки плавання вільним стилем; формування необхідних знань, умінь та навичок для самостійних занять у водному середовищі; оволодіння навичками контролю і регулювання фізичного навантаження; техніка надання допомоги у воді.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Аквафітнес як вид оздоровчої фізичної культури. Значення аквафітнесу для фізичного розвитку і загартування організму. Методика первинного ознайомлення з водним середовищем і правилами поведінки на воді.. Заходи безпеки. Вдосконалення техніки плавання обраним способом. Вивчення та вдосконалення техніки виконання базових вправ з аквафітнесу. Методика проведення занять з аквафітнесу. Вивчення та вдосконалення прийомів надання допомоги потопаючому. Вивчення та вдосконалення техніки пірнання.

Тема 1. Основи методики проведення занять з використання засобів плавання і аквафітнесу.

Тема 2. Вивчення та вдосконалення техніки плавання вільним стилем.

Тема 3. Техніка пірнання та освоєння базових вправ аквафітнесу.

Тема 4. Організаційні та методичні особливості самостійних занять у водному середовищі.

Тема 5. Технології оволодіння навичками контролю і регулювання фізичного навантаження.

Тема 6. Заходи безпеки та основні способи надання допомоги у воді.

Освітнє право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Орієнтуватися в питаннях організації навчального процесу в системі вищої освіти. Визначити зміст та склад освітніх правовідносин. Організувати процес самостійної навчальної роботи. Оцінювати рівень засвоєння власних знань з визначеної дисципліни. Розбиратися в понятті, змісті і складі системи освіти України. Осягати мету і принципи управління системою освіти. Застосовувати нормативно-правові акти з освітнього законодавства України в своїй практичній діяльності. Виявляти тенденції розвитку законодавства в галузі освіти України з урахуванням інституціональних і правових наслідків входження України до Болонського процесу та впливу міжнародно-правових актів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Загальні положення про освітню діяльність; Основи правового регулювання в галузі освіти; Правовідносини в галузі освіти; Учасники цих правовідносин; Університетська освіта в контексті Болонського процесу; Управління освітнім закладом; Поняття, предмет та методи освітнього права; Система освіти в Україні; Управління системою освіти; Джерела освітнього права; Міжнародно-правові стандарти в галузі освіти; Україна і Болонський процес; Основи освітнього права зарубіжних країн.

Освітня аналітика та статистика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни є оволодіння методами проектування організації та здійснення збирання, обробки та аналізу інформації про освітню галузь для розроблення ефективних управлінських рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- основні поняття, категорії, терміни статистичних та аналітичних досліджень та їх правильне тлумачення;

- методи аналізу статистичних даних, які характеризують освітню галузь;

вміти:

- застосовувати методи визначення стану та взаємозв'язків між явищами, які відбуваються в освітній сфері та вміти охарактеризувати отримані результати;

- застосовувати методологію визначення наслідків впливу управлінських рішень на функціонування освітньої галузі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Система освіти як об'єкт статистичного вивчення.

Тема 2. Особливості статистичного дослідження в галузі освіти.

Тема 3. Напрями статистичного спостереження у сфері освіти.

Тема 4. Формування статистичних таблиць.

Тема 5. Статистичні показники, які характеризують мережу освіти.

Тема 6. Статистичні показники досягнутого населенням рівня освіти та її ефективність. Тема 7.

Особливості аналітичного дослідження в галузі освіти (показник охоплення освітою певного рівня населення відповідної вікової групи; коефіцієнт грамотності населення; рівень освіти населення; освітній потенціал суспільства; середня тривалість років навчання, соціально-економічна нормаль).

Тема 8. Показники динаміки та тенденцій явищ / процесів у сфері освіти.

Основи віктимології

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з правознавства.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кримінально-правової політики
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: Поняття і значення віктимології як науки. Основні категорії віктимології: жертва, віктимізація, типи жертв, віктимологічна профілактика. Причини і наслідки віктимізації, зв'язок між жертвою і вчиненим кримінальним правопорушенням. Особливості віктимологічної профілактики.

Уміння: Аналізувати різні типи віктимізації та особливості взаємодії жертви і особи, що вчиняє кримінальне правопорушення; оцінювати фактори, що сприяють ймовірності стати жертвою кримінального правопорушення або ж знижують таку ймовірність.

Компетентності: Розробка профілактичних заходів для запобігання віктимізації, використання віктимологічних знань для роботи в різних сферах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття, історія розвитку та значення віктимології. Жертва кримінального правопорушення та віктимізація як основні поняття віктимології. Типологія жертв кримінального правопорушення. Процес віктимізації. Психологія жертви. Віктимізація в різних сферах. Віктимологічна профілактика: стратегії мінімізації ризику стати жертвою кримінального правопорушення. Захист прав жертв кримінальних правопорушень.

Основи гендерної педагогіки

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Філософія
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Курс сприяє розвитку пізнавальних та емоційних навичок, обумовлює формування професійних умінь для ефективного впровадження гендерного підходу в освітньому процесі закладів освіти різних рівнів. Він також спрямований на розвиток здатності до самостійного критичного мислення, допомагає студентам усвідомити та відмовитися від гендерних стереотипів, підтримує гендерне виховання на засадах гуманізму та демократії, виховує гендерну свідомість та чутливість у спілкуванні. Метою викладання навчальної дисципліни «Гендерна педагогіка» є ознайомлення студентів / студенток із загальними засадами гендерної педагогіки, формування нового гендерного світогляду, розвиток професійної компетентності студентів / студенток у формуванні навичок здійснення гендерної освіти, виховання та інформаційно-просвітницької діяльності щодо забезпечення гендерної рівності на практиці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Мета, завдання, структура та особливості вивчення курсу.

Тема 2. Гендерні аспекти системи прав людини.

Тема 3. Гендерна теорія в історичній ретроспективі.

Тема 4. Гендерна диференціація в процесі виховання.

Тема 5. Гендерний підхід у системі методологічних підходів сучасної педагогіки.

Тема 6. Гендерні стереотипи в поведінці вчителя та загальному кліматі школи.

Тема 7. Гендерні аспекти профорієнтації учнівської молоді.

Тема 8. Форми здійснення гендерної просвіти (інформаційно-просвітницькі заходи, тренінги, дискусійні клуби, презентації, круглі столи, конференції, семінари тощо).

Основи графічного дизайну

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Матеріали для вивчення дисципліни доступні на сайті https://dyskurs.info – спеціально розробленій онлайн-платформі. Використання безкоштовних вебсервісів на основі облікових записів у домені @student.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення дисципліни студенти ознайомляться з основними принципами графічного дизайну, з основами композиції, використання шрифтів, поєднання кольорів тощо; опанують новітні інструменти для створення якісних візуальних матеріалів (призначених для використання онлайн і для друку), навчатимуться створювати матеріали для оприлюднення своїх досягнень – від анімованих презентацій результатів наукових досліджень до публікацій у соцмережах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Особливості роботи з різними форматами зображень.

Основи композиції.

Робота зі шрифтами.

Робота з кольором.

Створення за допомогою сучасних програм ділових матеріалів: резюме; візитні картки; бланки листів; проектні пропозиції, звіти; брошури (буклети) тощо.

Підготовка анімованих презентацій для представлення результатів наукових досліджень.

Робота з інструментами для створення матеріалів для соцмереж.

Основи створення відео для YouTube, Facebook тощо.

Основи екології та неоекології

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Екології та охорони навколишнього середовища
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні видання, інтернет-ресурси, презентації, тестові завдання
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання здобувачів вищої освіти щодо екології та неоекології як науки, основні закони формування та функціонування об'єктів навколишнього природного середовища і біосфери в цілому, наслідки появи людини та її господарської діяльності для природи, значення природоохоронної діяльності в загальній проблемі виживання людства, впливи людини на складові довкілля та шляхи їх мінімізації.

Вміння екологічно мислити, спонукати до особистого ставлення щодо екологічних проблем сьогодення та шляхів їх вирішення, пошуку основних шляхів виходу із сучасної екологічної кризи і збереження людської цивілізації.

Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

Здатність інформувати громадськість про екологічний стан територій. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Становлення екології як науки, завдання та методи екології. Неоекологія. Екологічний імператив.

Тема 2. Традиційна екологія. Основні екологічні закони.

Тема 3. Вплив людини на природу в різні історичні періоди. Екологічні кризи. Особливості сучасної екологічної кризи. Принципи природоохоронної діяльності.

Тема 4. Сучасні екологічні виклики світу. Екологічна безпека та стратегії виживання людства. Міжнародне співробітництво у природоохоронній сфері.

Тема 5. Вплив людини на стан атмосфери: можливі наслідки та шляхи їх попередження.

Тема 6. Основні проблеми водних ресурсів. Стічні води та методи їх очистки.

Тема 7. Охорона та раціональне використання земель. Проблеми твердих відходів.

Тема 8. Збереження рослинного та тваринного світів.

Основи етичного хакінгу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Знання основ мережевих технологій, основні навички програмування, базове розуміння систем безпеки
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Твердотільної електроніки та інформаційної безпеки
Інформаційне забезпечення	Презентації до лекційних занять, робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет ресурси
Форма проведення занять	Лекції та лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи етичного хакінгу» є освоєння студентами теоретичних та практичних навичок в галузі етичного хакінгу, забезпечення знань для ідентифікації та усунення вразливостей в ІТ-системах, формування відповідального ставлення до використання знань в цій області.

Основними завданнями дисципліни є теоретичне вивчення основ етичного хакінгу та кібербезпеки, проведення практичних лабораторних робіт для навичок ідентифікації та експлуатації вразливостей в ІТ-системах, розробка проекту з аналізу конкретної системи на предмет безпеки, дослідження сучасних тенденцій у кібербезпеці, вивчення етичних та правових аспектів діяльності в цій сфері. Важливою складовою є розвиток комунікаційних навичок для ефективного представлення результатів роботи та взаємодії в професійному середовищі.

Після завершення курсу студенти зможуть:

- ідентифікувати та експлуатувати вразливості в системах;
- розуміти та застосовувати принципи кібербезпеки;
- володіти навичками проведення етичних хакерських атак;
- знати етичні та правові рамки діяльності в сфері кібербезпеки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вступ до етичного хакінгу, основи кібербезпеки, методи проникнення та тестування систем на вразливості, базові методи використання спеціалізованого програмного забезпечення, аналіз захисту мереж і програмного забезпечення, тестування на проникнення бездротових мереж, етичні та правові аспекти хакінгу.

Основи здорового способу життя

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Наук про здоров'я
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни, сайт електронного навчання E-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: особливості впливу способу життя на здоров'я особи та основні принципи здорового способу життя; особливості фізичної активності людей різних вікових груп; сучасні концепції та гігієнічні основи раціонального харчування; наслідки шкідливих звичок; особливості безпечної статевої поведінки, способи контрацепції та ознаки інфекцій, що передаються статевим шляхом.

Вміння: формувати харчовий раціон з урахуванням віку та особливостей трудової діяльності; дотримуватись здорового способу життя надавати рекомендації щодо дотримання здорового способу життя, фізичної активності, загартовування, раціонального харчування, безпечної статевої поведінки; створювати інформаційні матеріали щодо здорового способу життя.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Здоровий спосіб життя як основний елемент збереження здоров'я. Складові здорового способу життя та особливості їх формування.

Тема 2. Фізична активність та раціональний режим праці і відпочинку як складові здорового способу життя, їх вплив на здоров'я.

Тема 3. Раціональне харчування як складова здорового способу життя. Основні правила та вплив харчування на здоров'я людини.

Тема 4. Загартовування як метод збереження здоров'я в рамках здорового способу життя.

Тема 5. Тютюнопаління та його вплив на здоров'я, методи профілактики. Паління кальяну та сучасних систем вживання нікотину, їх вплив на здоров'я.

Тема 6. Вживання алкоголю, вплив на здоров'я, алкоголізм та його наслідки, профілактика.

Тема 7. Вживання наркотичних речовин, вплив на здоров'я, методи профілактики.

Тема 8. Статева поведінка як складова способу життя. Ризиківана статева поведінка та її вплив на репродуктивне здоров'я. Методи контрацепції. ПСШ та їх профілактика.

Основи інклюзивної педагогіки

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Основи інклюзивної педагогіки» є засвоєння студентами теоретичних і практичних засад інклюзивної освіти, а також формування базових умінь і навичок, необхідних для соціально-педагогічної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: предметне поле і понятійний апарат інклюзивної педагогіки; теоретико-методологічні основи досліджень у галузі інклюзивної педагогіки; нормативні документи, які регулюють інклюзивне навчання в освітніх закладах; професійні вимоги до фахівця, який працює в інклюзивному освітньому середовищі; основні види та причини відхилень у психофізичному розвитку особистості; інструментарій і критерії дидактичного діагностування учнів в інклюзивному класі; організаційні форми, сучасні методи навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами; склад та функції команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

уміти: здійснювати науковий аналіз професійної діяльності вчителя в умовах інклюзивної освіти; застосовувати сучасні методики та технології соціально-педагогічної взаємодії з дітьми з особливими освітніми потребами; планувати, організовувати та аналізувати різноманітні види навчальних занять в інклюзивному контексті; аналізувати та оцінювати навчальні можливості дітей з різними особливостями психофізичного розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Інклюзивна освіта як модель розвитку сучасного суспільства.

Тема 2. Історія розвитку інклюзивної освіти в Україні та за кордоном.

Тема 3. Нормативно-правові засади інклюзивної освіти в Україні.

Тема 4. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивного навчання.

Тема 5. Інклюзивне освітнє середовище.

Тема 6. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

Тема 7. Програма психолого-педагогічного супроводу та індивідуальний навчальний план для дитини з особливими освітніми потребами.

Тема 8. Підготовка майбутнього вчителя до професійної діяльності в умовах інклюзії.

Тема 9. Організаційні форми, сучасні методи навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами.

Тема 10. Партнерство між батьками та школою в розбудові інклюзивного освітнього середовища.

Основи інноваційної діяльності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проектор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Основи інноваційної діяльності» студенти повинні знати: основи інноваційної діяльності; процес інноваційної діяльності; інноваційний менеджмент; джерела інновацій та їх оцінку; роль інновацій у розвитку підприємства та економіки; інновації та технології; законодавчі та етичні аспекти інновацій; інновації в бізнес-моделях та стартапах; міжнародний контекст інновацій; етапи інноваційного процесу: від генерування ідеї до комерціалізації інновацій; методи та інструменти, що застосовуються для розробки та впровадження інновацій; основи управління інноваційними проектами та командами; ролі керівника інноваційних проектів, принципи ефективного управління інноваційними процесами;

Після вивчення курсу «Основи інноваційної діяльності» студенти повинні вміти: ідентифікувати та аналізувати інноваційні можливості; управляти інноваційним процесом; розробляти та впроваджувати інновації; оцінювати ефективність інновацій; застосовувати інноваційні моделі і стратегії для підприємств; створювати інноваційну культуру в організації; працювати з інтелектуальною власністю; оцінювати ринковий потенціал інновацій; робити прогнози розвитку інновацій; використовувати інструменти для управління інноваціями; виявляти потенційні інноваційні ідеї на основі аналізу ринку, нових технологій та потреб споживачів; оцінювати можливі джерела інновацій і їх відповідність стратегії розвитку організації; планувати та реалізовувати етапи інноваційного процесу: від генерації ідеї до її комерціалізації.

Після вивчення дисципліни «Основи інноваційної діяльності» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

– загальні компетенції: здатність аналізувати інформацію, оцінювати можливості для впровадження інновацій, а також прогнозувати наслідки змін в умовах розвитку технологій і ринкових умов; вміння генерувати нові ідеї, знаходити нестандартні рішення для вирішення проблем та вдосконалення процесів; здатність до постійного оновлення знань і навичок у сфері інновацій, технологічних змін і нових підходів у бізнесі; уміння адаптуватися до змін та вчитися на досвіді інших компаній і ринків; здатність до планування, організації та контролю інноваційних проектів і процесів; вміння ефективно управляти ресурсами (час, бюджет, персонал) в умовах впровадження інновацій; здатність ефективно передавати ідеї та інформацію щодо інноваційних рішень різним зацікавленим сторонам (керівництву, співробітникам, партнерам, клієнтам); вміння працювати в команді, слухати інших та знаходити компроміси; здатність пріоритизувати завдання та ефективно організовувати час для реалізації інноваційних проектів; уміння працювати під тиском та в умовах обмежених ресурсів; розуміння основних принципів ведення бізнесу, створення і розвитку бізнес-

моделей, включаючи інноваційні підходи до розвитку компанії; вміння визначати потреби ринку та створювати стратегії, орієнтовані на інновації; вміння ініціювати та реалізовувати інноваційні проекти та ідеї, проявляючи підприємницький підхід і здатність до ризику в умовах інноваційного процесу.

– фахові компетенції: знання етапів інноваційного процесу (генерація ідей, розробка, впровадження та комерціалізація інновацій); вміння планувати, організовувати, координувати та контролювати етапи впровадження інновацій у різних сферах бізнесу; здатність оцінювати потенціал інноваційних ідей з точки зору ринкових можливостей, технічної здійсненності та фінансової вигоди; вміння проводити аналіз ризиків та вигод від впровадження інновацій, оцінювати ефективність і результативність інноваційних проектів; уміння створювати та адаптувати інноваційні бізнес-моделі для впровадження нових продуктів або послуг; розробка стратегії інноваційного розвитку для компаній, зокрема через впровадження новітніх технологій, бізнес-процесів та управлінських моделей; здатність оцінювати та керувати патентними правами і інтелектуальними активами на підприємстві; здатність здійснювати маркетингові дослідження і визначати ринкові потреби для інноваційних продуктів; здатність розробляти та реалізовувати маркетингові стратегії для популяризації інновацій та досягнення ринкового успіху; здатність координувати роботу проектних команд, ефективно використовувати ресурси та оптимізувати процеси в рамках інноваційних ініціатив; здатність до стратегічного аналізу і прогнозування майбутніх тенденцій у сфері технологій, ринків та конкурентів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сутність і значення інновацій.
2. Інноваційний процес.
3. Інноваційний менеджмент.
4. Джерела та оцінка інновацій.
5. Інноваційна стратегія підприємства.
6. Інтелектуальна власність та захист інновацій.
7. Фінансування інноваційної діяльності.
8. Інновації в стартапах і малому бізнесі.
9. Міжнародні тенденції та інноваційна діяльність.

Основи інтелектуальної власності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання законодавства у сфері правового регулювання інтелектуальної власності; розуміння основних принципів правового регулювання відносин щодо інтелектуальної власності; розуміння специфіки правового регулювання інтелектуальної власності, особливості використання інтелектуальної власності у цивільному обігу і порядок введення об'єктів інтелектуальної власності підприємства в господарський обіг; основні інститути права інтелектуальної власності: авторське та суміжні права; патентне право; право на селекційні досягнення; право на топологію інтегральних мікросхем; право на секрет виробництва; право на засоби індивідуалізації юридичних осіб, товарів, робіт, послуг і підприємств; право на використання результатів інтелектуальної діяльності в складі єдиної технології; законодавство про захист прав на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації; вміння орієнтуватися у системі норм права інтелектуальної власності;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основні поняття і категорії в сфері правового регулювання інтелектуальної власності; основні нормативні правові акти у сфері правового регулювання інтелектуальної власності; роль і значення результатів інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації в сучасному суспільстві, особливості використання інтелектуальної власності у цивільному обігу і порядок введення об'єктів інтелектуальної власності підприємства в господарський обіг; основні інститути права інтелектуальної власності: авторське та суміжні права; патентне право; право на селекційні досягнення; право на топологію інтегральних мікросхем; право на секрет виробництва (ноухау); право на засоби індивідуалізації юридичних осіб, товарів, робіт, послуг і підприємств; право на використання результатів інтелектуальної діяльності в складі єдиної технології; законодавство про захист прав на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації;

Тема 1. Інтелектуальна власність як право на результат творчої діяльності людини.

Тема 2. Система інтелектуальної власності.

Тема 3. Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 4. Інноваційне підприємництво та управління правами інтелектуальної власності.

Тема 5. Економіка інтелектуальної власності.

Тема 6. Захист прав інтелектуальної власності.

Основи конфліктології

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Теорії та історії держави і права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: предметної області конфліктології та розуміння її значення для професійної діяльності; базових понять та категорій конфліктології, методів дослідження конфліктів, природних та соціальних витоків, а також, причин виникнення конфліктів; особливостей структури, форм та видів, динаміки конфліктів; засобів та механізмів попередження, вирішення та розв'язання конфліктів, в тому числі й альтернативних методів їх розв'язання.

Уміння: вільно володіти та використовувати загальні поняття та категорії конфліктології; грамотно та аргументовано обґрунтовувати власну позицію щодо актуальних проблем конфліктології; знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел для якісного та правильного аналізу конфліктної ситуації; діагностувати конфлікт; виявляти причини конфлікту; розробляти ефективні механізми та стратегії для попередження та розв'язання конфліктів; професійно, швидко та якісно реагувати на конфліктні ситуації та вирішувати їх; застосовувати на практиці альтернативні способи та методи розв'язання конфліктів.

Компетентності: здатність визначати належні та прийнятні для аналізу факти в умовах виникнення конфлікту; здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації для підвищення ефективності виявлення, запобігання та врегулювання конфліктів; здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань в умовах конфліктної ситуації та з повагою ставитися до права й закону; здатність надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів людини в умовах виникнення конфліктних ситуацій.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Конфліктологія як наука та навчальна дисципліна. Конфлікт як явище соціальної дійсності. Поняття конфліктології, її предмет, об'єкт і методологія. Сутність та природа конфлікту. Соціальний конфлікт. Загальна характеристика складових елементів конфлікту. Причини та умови виникнення конфліктів. Структура та динаміка конфлікту. Типологія та критерії класифікації конфліктів. Керування конфліктною ситуацією. Теорія та практика вирішення, розв'язання та запобігання конфліктам. Основні технології, засоби та методика врегулювання конфліктних ситуацій. Альтернативні способи розв'язання конфліктів.

Основи кримінального права України

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кримінально-правової політики
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: Основ кримінального права України, зокрема поняття, значення, джерел та принципів кримінального права України, сутності кримінальної відповідальності та її підстав, поняття кримінального правопорушення та особливостей класифікації кримінальних правопорушень, поняття та видів покарань тощо.

Уміння: Відмежовувати кримінально карану поведінку від інших правопорушень, здійснювати кримінально-правову оцінку конкретних кримінальних правопорушень, застосовувати норми кримінального законодавства на практиці.

Компетентності: Здобуття знань і навиків щодо сутності та кримінально-правової оцінки заборонених законом про кримінальну відповідальність діянь, уміння діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення та правової культури, здатність забезпечувати дотримання законодавства іншими особами, забезпечувати законність та правопорядок, володіння юридичною термінологією.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття та принципи кримінального права. Закон про кримінальну відповідальність. Кримінальна відповідальність та її підстава. Кримінальне правопорушення: поняття та класифікація. Склад кримінального правопорушення та кваліфікація кримінальних правопорушень. Стадії кримінального правопорушення. Співучасть у кримінальному правопорушенні. Множинність кримінальних правопорушень. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. Покарання: поняття, система, види. Призначення покарання. Особливості відповідальності за конкретні кримінальні правопорушення.

Основи латинської мови у гуманітарно-природничому контексті

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	5
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Загальне розуміння лінгвістичних явищ та елементарні знання з мовознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра романських мов і зарубіжної літератури
Інформаційне забезпечення	силабус, навчально-методична література, фахова навчальна література, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів, система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Очікуваними результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачами є: вміти правильно відображати на письмі звуки латинського алфавіту та латинізованих лінгвістичних термінів, вміти вільно читати латинський текст, вільно володіти лексичним матеріалом і уміти класифікувати слова за відмінами з метою постановки орфографічно правильного написання закінчень, вміти здійснювати морфологічний та синтаксичний аналіз речень, набути навичок у роботі зі словником, вміти правильно перекладати латинський текст на українську мову. Мета вивчення навчальної дисципліни «Основи латинської мови у гуманітарно – природничому контексті» є розкрити студентам фонетичну систему, граматичну будову, основний лексичний склад латинської мови, її великий вплив на формування й становлення сучасних мов, передовсім на їх наукову термінологію, а також забезпечити свідоме засвоєння студентами багатьох лінгвальних і екстралінгвальних (літературознавчих, історичних, філософських, суспільних і т.д.) фактів і явищ, які наявні в угорській мові

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Фонетика. Системне вивчення іменників і прикметників I-II відмін
2. Системне вивчення дієслова. Часи системи недоконаного виду.
3. Системне вивчення іменників III, IV, V відмін та прикметників III відміни.
4. Системне вивчення дієслова. Часи системи доконаного виду.
5. Ступені порівняння прикметників. Прислівники.
6. Системне вивчення займенників та числівників.

Основи мікроклонального розмноження рослин

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття, семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після проходження курсу студенти будуть:

знати:

- основні завдання сучасної біотехнології рослин для створення цінних в народногосподарському сенсі продуктів (масового розмноження рослин, продуцентів вторинних метаболітів, продуцентів сировини для фармацевтичної промисловості);
- сучасні методи введення в культуру тканин, особливості вирощування рослин *in vitro*;
- вимоги до організації лабораторії для мікроклонального розмноження рослин;
- теоретичні та практичні основи отримання культури калусних тканин та суспензійної культури, клітинної селекції, клонального мікророзмноження, культури протопластів та соматичної гібридизації, трансгенезу рослин та ДНК-технологій.

вміти:

- працювати в біотехнологічній лабораторії та використовувати основні методи біотехнології рослин;
- вводити в культуру тканин господарсько цінні види рослин (готувати різні види поживних середовищ, стерилізувати посадковий матеріал, проводити пасажування);
- отримувати в культурі життєздатні біполярні експланти та вирощувати калусну культуру для наступного отримання з неї біологічно-цінних речовин

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Організація і техніка культивування клітин та тканин в умовах *in vitro*.

Тема 2. Методи стерилізації під час проведення робіт з культурою ізольованих клітин і тканин рослин.

Тема 3. Приготування живильних середовищ для культивування ізольованих клітин та тканин рослин.

Тема 4. Клональне мікророзмноження рослин. Ізолювання експланту, введення й ініціація його розвитку в умовах *in vitro*.

Тема 5. Отримання і культивування калусної тканини рослин.

Тема 6. Субкультивування калусної тканини на свіжі живильні середовища з різним складом гормонів.

Тема 7. Зняття ростових характеристик калусної культури. Цитологічний аналіз давленого препарату калусної тканини.

Тема 8. Культура ізольованих зародків рослин *in vitro*.

Основи наукової діяльності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр (осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Основи наукової діяльності» студенти повинні знати: основні поняття науки, принципи класифікації науки, загальні питання наукових досліджень, методологічні основи наукових досліджень, принципи організації наукового дослідження, джерела інформаційного забезпечення наукових досліджень, технологію наукової діяльності, психологію наукової діяльності, основні правила оформлення кінцевих результатів наукових досліджень, методологію оцінки ефективності отриманих результатів наукових досліджень, види ефективності наукових досліджень та методи їх оцінки.

Після вивчення курсу «Основи наукової діяльності» студенти повинні вміти: організувати процес наукових досліджень, розробити план і послідовність виконання етапів наукового дослідження, здійснити інформаційне забезпечення процесу наукового дослідження, обрати об'єкт та предмет дослідження, забезпечити системний підхід до виконання наукового дослідження, підготувати звіт про виконання наукового дослідження, оцінити ефективність виконаних наукових досліджень, організувати впровадження отриманих результатів

Після вивчення дисципліни «Основи наукової діяльності» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності: загальні компетенції: здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність генерувати нові ідеї (креативність при вирішенні дослідницьких і практичних завдань); здатність до формування напрямку наукових досліджень, набуття навичок використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій; здатність брати участь у роботі українських та міжнародних наукових зібраннях та заходах; здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні; здатність до пошуку, обробки на аналізі інформації з різних джерел; здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку; готовність до втілення результатів наукових досліджень в об'єктах інтелектуальної власності; здатність здійснювати аналіз ринкового попиту результати наукових досліджень здатність до планування часу; здатність до роботи в команді, вміння мотивувати інших у просуванні до спільної мети; здатність комунікації на фахову тематику з нефаківцями.

фахові компетенції: володіння методологією та принципами організації наукових досліджень; володіння культурою наукового дослідження, в тому числі з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій; здатність виявляти актуальні наукові проблеми та знаходити оптимальні шляхи їх вирішення; виявляти причинно-наслідкові зв'язки та здійснювати теоретичний аналіз наукової проблеми; пропонувати та обговорювати резерви та шляхи підвищення ефективності науково-дослідних робіт; вміння формулювати мету наукових досліджень та цілеспрямовано її досягати; здатність здійснити оцінку економічної ефективності науково-дослідних робіт, визначати шляхи впровадження отриманих результатів наукових досліджень.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Наука: поняття та сутність. 2. Поняття наукової діяльності. 3. Наука як сфера людської діяльності. 4. Мета та функції науки. 5. Класифікація науки. 6. Принципи науки та наукової діяльності. 7. Основні поняття і визначення з науково-дослідницької діяльності. 8. Наукова діяльність та її основні характеристики. 9. Основні цілі та завдання наукової діяльності. 10. Види наукової діяльності та її ознаки. 11. Особливості наукової діяльності. 12. Ефективність наукової діяльності. 13. Роль науки у суспільстві. 14. Етичні аспекти наукової діяльності. 15. Проблеми плагіату та фальсифікації в наукових дослідженнях. 16. Організація науки та наукової діяльності в Україні.

Основи оподаткування

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з економіки
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	Електронний конспект лекцій, робоча програма дисципліни, методичні поради до вивчення дисципліни; Нормативно-правова база, інші Інформаційні ресурси (Комп'ютерна правова бібліотека "Ліга" http://www.liga.ua , Нормативні акти України http://www.nau.kiev.ua ; Законопроекти України http://www.zakon.gov.ua ; .Вісник Податкової служби України http://www.visnuk.com.ua)
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

За результатами вивчення дисципліни «Основи оподаткування» студенти будуть володіти знаннями щодо видів податків та їх сутності; вміти ідентифікувати основні аспекти податкового законодавства та застосовувати їх в практичній діяльності; знати характеристику податків і зборів та володіти навичками їх обчислення і заповнення податкової звітності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основною метою вивчення дисципліни є набуття базових знань щодо практики оподаткування в Україні та практичних вмінь щодо нарахування та сплати податків в підприємницькій діяльності та особистого майнового оподаткування.

Тема 1. Сутність та види податків.

Тема 2. Податок на додану вартість, порядок нарахування та сплати.

Тема 3. Податок на прибуток підприємств, порядок нарахування та сплати.

Тема 4. Акцизний податок, порядок нарахування та сплати.

Тема 5. Податок на доходи фізичних осіб та єдиний соціальний внесок, порядок нарахування та сплати. Тема 6. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.

Тема 7. Місцеве та майнове оподаткування (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; плата за землю; орендна плата; туристичний збір та інші).

Основи педагогіки та психології

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, вміння та інші компетентності):

у результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати: завдання і предмет психолого-педагогічної науки; психологічні особливості особистості; рушійні сили психічного розвитку особистості; вікові психологічні особливості дітей різного віку; параметричні показники аналізу групових процесів, групову динаміку; психологію навчання та виховання дітей та підлітків; ознайомитися з психолого-педагогічною діяльністю та особистістю вчителя; соціально-психологічні проблеми школи та інших навчальних закладів та вміти: розкривати зміст основних психологічних понять, давати їх визначення; проводити аналіз процесу міжособистісної взаємодії; аналізувати динаміку психічного розвитку дитини в онтогенезі; аналізувати психологічну структуру педагогічної діяльності; визначати зв'язки між рівнем інтелектуального і особистісного розвитку учня та формами і методами впливу на його навчання та виховання; визначати психологічні факти, механізми, закономірності розвивального навчання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Вступ до дисципліни. Психологія та педагогіка як науки, їх роль і місце в підготовці фахівця.
- Тема 2. Психолого-педагогічна характеристика особистості.
- Тема 3. Пізнавальна діяльність та емоційно-вольова сфера особистості в умовах професійної діяльності.
- Тема 4. Психологія індивідуальності спеціаліста.
- Тема 5. Освіта в культурі людства. Сучасний стан розвитку освіти.
- Тема 6. Управління розвитком особистості в освітньому процесі.
- Тема 7. Виховання як процес становлення особистості фахівця.
- Тема 8. Технології, методи і засоби підготовки професіонала.

Основи реклами

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, індивідуальні завдання для самостійного виконання, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	Лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи реклами» є вивчення тем, що не входять до основного лекційного курсу, але необхідні для всебічного та глибокого опанування дисципліни, оволодіння знаннями теоретичних та практичних основ рекламної діяльності, навичками створення рекламного продукту, планування, здійснення й оцінювання ефективності рекламної кампанії; вивчення теорії і практики сучасної рекламної діяльності в Україні та за кордоном; усвідомлення сутності й особливостей основних типів рекламної діяльності, рекламної кампанії, рекламної стратегії; аналізу особливостей і перспектив застосування основних і допоміжних засобів реклами. Основне завдання – сформувати у студентів необхідні знання про рекламу, дати змогу набути практичних навичок з планування, здійснення та оцінювання ефективності рекламної діяльності. Завдання включають: з'ясування місця дисципліни «Основи реклами» у навчальному процесі, розкриття її основної мети та основних категорій; розкриття сутності реклами і рекламної діяльності, а також особливостей рекламної комунікації; розкриття функції реклами як соціального інституту; ознайомлення з основними та допоміжними засобами реклами; розкриття змісту рекламної діяльності, вивчення основних типів рекламної діяльності; дослідження ролі відділу реклами, агентства з реклами та засобів масової інформації у рекламній діяльності; вивчення основних принципів виробництва реклами, створення рекламних повідомлень, планування і проведення рекламної кампанії, розробки рекламної стратегії; вивчення основних правових та етичних принципів реклами, їх відображення у вітчизняному і міжнародному законодавстві, яке регулює рекламу і рекламну діяльність; ознайомлення з основними прийомами дослідження реклами і оцінювання ефективності рекламної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Реклама в системі маркетингу у сучасних умовах господарювання. 2. Основи розробки рекламного звернення. 3. Сучасні рекламні дослідження в ринкових умовах господарювання. 4. Планування рекламної діяльності в світі. 5. Організація рекламної діяльності як механізму стимулювання збуту. 6. Контроль та ефективність рекламної діяльності. 7. Регулювання рекламної діяльності в Україні та за кордоном. 8. Психологічні аспекти реклами. 9. Рекламний процес та його учасники. 10. Методи оцінки ефективності реклами. 11. Стимулювання збуту: визначення, типологія та особливості. 12. Методи стимулювання збуту.

Основи розробки ігор (gamedev)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Системного аналізу та теорії оптимізації
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, інтернет джерела, навчально-методичні посібники
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Створювати тривимірні об'єкти, сцени та середовища в Unity 3D.
- Реалізовувати базові елементи анімації для тривимірних об'єктів.
- Вміння працювати з Unity Asset Store для пошуку та інтеграції готових моделей, текстур та інших ресурсів.
- Здатність проектувати та впроваджувати функціональні тривимірні сцени відповідно до поставлених технічних вимог.
- Розробляти інтерактивні додатки для ПК та мобільних пристроїв.
- Робота в команді над створенням проєктів у сфері ігрової індустрії.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основи роботи з Unity 3D: інтерфейс, інструменти та структура проєкту (Ознайомлення з середовищем Unity; Панелі Scene, Game та Inspector; Створення та організація папок у проєкті; Імпорт ресурсів і налаштування).
2. Створення тривимірних об'єктів та сцен (Використання примітивів для створення 3D-моделей; Налаштування матеріалів і текстур; Розміщення об'єктів у просторі; Додавання освітлення та тіней).
3. Основи анімації у Unity (Анімація тривимірних об'єктів; Робота з Animator Controller; Переходи між станами анімації; Використання готових анімацій з Asset Store).
4. Фізика у тривимірних іграх (Застосування компонентів Rigidbody та Collider; Імітація фізичних процесів: падіння, рух, зіткнення; Використання фізичних матеріалів для створення реалістичності; Скриптинг фізичних взаємодій).
5. Розробка системи станів (State Machine) (Принципи роботи State Machine у іграх; Реалізація станів для персонажів (Idle, Walk, Run, Jump); Взаємодія між станами через умови переходів; Робота зі складними сценаріями поведінки об'єктів).
6. Розробка взаємодії з користувачем (UI/UX) (Створення елементів інтерфейсу: кнопок, меню, інформаційних панелей; Використання Canvas та його налаштування; Адаптація інтерфейсу до різних платформ; Взаємодія користувача з тривимірними об'єктами через UI).
7. Розробка тривимірних ігор для мобільних пристроїв (Особливості адаптації ігор для Android та iOS; Оптимізація текстур для мобільних платформ; Реалізація сенсорного керування; Тестування на реальних пристроях).

Основи сенсорного аналізу алкогольних крафтових напоїв

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення Дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Ботаніки
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання ДВНЗ "ужну", інтернет-джерела, навчально-методичні посібники, нормативні документи
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні роботи
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Після проходження курсу студенти будуть:

знати:

- основні відомості стосовно будови та еволюції сенсорних систем людини;
- історія вживання алкоголю людиною, його ролі в культурі і релігії людини;
- класифікацію алкогольних напоїв.
- організацію дегустаційного процесу алкогольних напоїв;
- поняття про барну культуру;
- історію та сучасний стан крафтового виробництва на Закарпатті.

вміти:

- оцінити чутливість сенсорних систем людини необхідних для оцінки алкогольних напоїв;
- організувати процес дегустації алкогольної продукції
- розрізняти основні смаки, аромати, кольорові та текстурні особливості алкогольних напоїв;
- оцінювати якість крафтових напоїв;
- робити базові коктейлі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступна частина. Історія, культурні та релігійні традиції вживання алкоголю людиною. Короткі відомості про класифікацію алкогольних напоїв.

Тема 2. Будова органів чуттів людини. Смак. Будова рецепторів, основні смаки. Аромат та ольфакція. Візуальне сприйняття. Мультисенсорне сприйняття. Когнітивні фактори сприйняття.

Тема 3. Органолептичні показники алкогольних напоїв. Державні та міжнародні вимоги та стандарти.

Тема 4. Дегустаційний процес. Організація та проведення дегустацій. Дегустаційні умови. Суддівство і конкурси.

Тема 5. Особливості дегустації слабоалкогольних крафтових напоїв. Пиво, сидри тощо.

Тема 6. Особливості дегустації міцних алкогольних напоїв отриманих з різної сировини шляхом дистиляції. Витриманих і не витриманих. Крафтових та промислових.

Тема 7. Напої з ботанікалами. Джини, бітери, лікери тощо.

Тема 8. Барна культура. Коктейлі. Оцінка якості неалкогольних та алкогольних складових коктейлів. Техніка приготування. Гарнішинг. Особливості подання.

Основи статевого виховання: «відкрито про інтимне»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання біології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Сімейної медицини та амбулаторної допомоги
Інформаційне забезпечення	Міжнародні рекомендації по плануванню сім'ї та сексуальної освіти
Форма проведення занять	Лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс створений для молодих людей, що прагнуть знати більше про культуру сексуального здоров'я та поведінки, стосунки, створення сім'ї. Курс покликаний розвіяти страхи та упередження щодо різних моментів: сексуального життя, контрацепції, стосунків, планування вагітності.

Мета курсу: вивчити основи сексуальної грамотності; зняти заборони на сексуальну сферу життя; надати знання про вплив статевого виховання на формування сімейних цінностей; як комунікувати в парі, як створити щасливу сім'ю, знати базові основи: контрацепції, профілактики, скринінгу захворювань, пов'язаних із статевим життям, ключові моменти планування вагітності знайомство з межею норми в сексуальному житті людини.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ. Комунікація – основа стосунків. Довіра, вірність, спільні цінності, переконання, готовність до змін – базові стовпи стосунків. Готовність партнерів.
2. Поняття фізичного та ментального здоров'я як елемент статевого виховання.
3. Сім'я, як фактор психосексуальної соціалізації.
4. Як запідозрити насильство в стосунках? Безпека в соцмережах, кібербулінг, секстинг та інші види насилля.
5. Поняття про особисті кордони на різних рівнях комунікації.
6. Значення поняття булінг, газлайтинг, гарасмент, лукізм, сексизм, віктимблеймінг та ін.
7. Вивчення відмінностей між чоловіком і жінкою; Вивчення репродуктивної системи чоловіка та жінки.
8. Жіноча та чоловіча сексуальність? Що впливає на лібідо? Дослідження уявних сексуальних проблем чоловіків та жінок; Визначення особливостей ерогенних зон та процесу їхнього розвитку. Чому ерогенні зони застаріле поняття?
9. Секс, статевий акт – в чому різниця? Згода на секс. Чому не треба пояснювати причину відмови? Чинники, що провокують майбутні порушення оргазму. Розлади перебігу статевого акту.
10. Знайомство з терміном «збочення» та його типами, особливостями, причинами виникнення цього явища. Визначення різниці між збоченнями, сексуальними експериментами та сексуальними іграми.
11. Трансексуалізм та його прояви в процесі психосексуального розвитку, трансвестизм подвійної ролі та його прояви в процесі психосексуального розвитку, трансформована статево-рольова поведінка дитини. Гомосексуалізм.
12. Асинхронії психосексуального розвитку
13. Порівняння хімічних та нехімічних залежностей; Шкода алкоголю наркотиків для репродуктивної системи
14. Порно: міфи і реальність. Пошук способів подолання порнозалежності.
15. Що таке еджинг? рабінг? Що робити коли не хочеться навіть хотіти? стигматизація сексуальності.
16. Методи задоволення крім сексу.
17. Менструація міфи і факти для всіх.
18. Планування сім'ї. Контрацепція. Покази, протипокази, міфи. Види, методи. Аборти, вазектомія. Пацієнти з ВІЛ, гепатитом, після пологів, в післяабортному періоді та пацієнти, що потребують екстреної контрацепції.
19. Планування вагітності. Що потрібно знати?
20. Методи екстракорпорального запліднення, сурогатне материнство.
21. Захворювання, пов'язані із статевим життям та його відсутністю.
22. Турбота про своє здоров'я: скринінг, види скринінгу захворювань, що передаються статевим шляхом.
23. Що запитати лікаря на прийомі? Як підготуватися до візиту до лікаря? Як лікар має поводитися, не поводитися під час консультації? Вакцинація, профілактика захворювань, що передаються статевим шляхом.

Основи технології виробництва міцних крафтових напоїв

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення Дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Ботаніки
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання ДВНЗ "ужну", інтернет-джерела, навчально-методичні посібники, нормативні документи
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні роботи
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після проходження курсу студенти будуть:

знати:

- основні відомості стосовно історії міцного алкоголю і його ролі в культурі;
- основні технології виробництва в промисловості та в умовах дрібносерійного виробництва (крафту);
- різницю в технологічних процесах дистиляції та ректифікації;
- характеристику основних груп алкогольних напоїв;
- організацію дрібносерійного виробництва в умовах Закарпаття.

вміти:

- оцінити якість сировини та інгредієнтів для бродіння;
- налаштувати виробничий процес для крафтової дистиляції;
- проводити контроль якості виробничих процесів;
- організувати дегустацію міцних алкогольних напоїв;
- розбиратися в питаннях маркетингу та юридичних аспектах виробництва підакцизних товарів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступна частина. Історія вживання алкоголю людиною. Міцні алкогольні напої. Класифікація та географічні особливості.

Тема 2. Техніка безпеки на виробництві.

Тема 3. Сировина. Організація бродіння. Лабораторний контроль.

Тема 4. Дистиляція і ректифікація. Характеристика обладнання та особливості у крафтовому виробництві.

Тема 5. Постобробка дистилятів: витримка, купажування, стабілізація, розлив.

Тема 6. Настоянки, наливки, лікери, джини, бітери тощо. Особливості технології виробництва в умовах крафту.

Тема 7. Сенсорний аналіз. Дегустаційна оцінка. Контроль якості.

Тема 8. Основи маркетингу. Юридичні аспекти виробництва та реалізації підакцизних товарів. Комерційні основи виробництва та реалізації.

Основи фінансової грамотності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Навчальні посібники, підручники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати: нормативні документи, що визначають державну політику в галузі економічної та фінансової освіти; основи функціонування та розвитку сучасних фінансових систем, принципи державного регулювання фінансової сфери, її значення в політичному і соціально-економічному житті; теоретико-методологічні засади впровадження фінансової грамотності.

вміти: реалізовувати теоретичні фінансові знання у практичній діяльності; планувати сімейний бюджет, грамотно управляти витратами; заощаджувати, накопичувати капітал, інвестувати; грамотно управляти власними ресурсами, створювати джерела пасивного доходу; правильно вибирати джерела фінансування, кредити; розумно користування банківськими послугами; проектувати подальшу власну фінансову безпеку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1. Власні фінанси, валютні операції та фінансова безпека.

Тема 1. Сутнісна характеристика фінансів та підхід до грошей.

Тема 2. Планування та облік особистих фінансів.

Тема 3. Фінансова безпека.

Тема 4. Іноземна та крипто валюти і операції з ними.

Змістовий модуль 2. Взаємодія з фінансовими установами: банки, податкова, страхові та інвестиційні компанії.

Тема 5. Операції банків та взаємодія з ними.

Тема 6. Податки та взаємодія з податковою інспекцією.

Тема 7. Інвестиції та взаємодія з інвестиційними установами.

Тема 8. Страхування та пенсійне забезпечення.

Основи штучного інтелекту

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	4, 6, 8
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кібернетики і прикладної математики
Інформаційне забезпечення	Системи штучного інтелекту в плануванні, моделюванні та управлінні : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. Л. С. Ямпольського, Б. П. Ткача, О. І. Лісовиченко. К. : ДП «Вид. Дім «Персонал», 2011. 544 с. Sayre K. Cybernetics and the Philosophy of Mind. – Routledge, 2014. Слободяник К., Додонова В. Філософія штучного інтелекту–філософія майбутнього //Збірник наукових праць ЛОГОС. – 2020. – С. 12-14. Ланюк Є. Ю. Проблеми застосування автоматичних алгоритмів прийняття рішень: етичний та соціальний аналіз //Актуальні проблеми філософії та соціології. – 2021. – №. 30. – С. 32-39. Грицай Д.І. «Розумні роботи»: деякі проблеми визначення правового статусу. Юридична Україна. Щомісячний правовий часопис. 2018. № 1/2 С. 104-106
Форма проведення занять	Лекції, семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Знати: 1. Специфіку функціонування та розвитку штучного інтелекту, його предмет і методологію досліджень. 2. Особливості науково-філософської дискусії щодо ШІ. 3. Основні ідеї трансгуманізму, роботоетики і концепції дружнього штучного інтелекту. 4. Основні тенденції розвитку правових аспектів функціонування ШІ.

Вміти: 1. Розрізняти види моделей та методів ШІ. 2. Аналізувати основні філософські, етичні, правові проблеми штучного інтелекту.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Історія та передумови виникнення штучного інтелекту (ШІ). Задачі та сфери застосування ШІ. Інтелектуальні системи. Підходи до побудови систем штучного інтелекту: моделі представлення знань, експертні системи, нейронні мережі, класичні моделі. Філософські проблеми ШІ. Етичні проблеми ШІ. Правові аспекти функціонування ШІ. Перспективи застосування ШІ в Україні.

Основи STEM-освіти

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Твердотільної електроніки та інформаційної безпеки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), а також оволодіння інноваційними технологіями навчання STEM-освіти з акцентом на лабораторно-практичну та проєктно-дослідницьку діяльність.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: зміст і технології STEM-освіти; дієві методи впровадження принципів наукового методу та інженерного дизайну в загальну середню та позашкільну освіту; основні технології і методи активного навчання та розвитку навичок необхідних для успішної соціалізації молоді, а також вибору професій у сфері STEM

уміти: використовувати понятійний апарат і термінологію STEM-освіти; визначати та використовувати методи STEM-навчання для різних вікових категорій учнів; використовувати відкриті STEM ініціативи та сучасні цифрові лабораторії; розробляти та реалізовувати власні інтегровані STEM-проєкти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. STEM-освіта: стан впровадження та перспективи розвитку в Україні.
2. Науково-теоретичні та методичні аспекти розвитку напрямів STEM/STREAM - освіти в дошкільній, загально середній та позашкільній освіті.
3. Проєктна/дослідницька діяльність та мейкерство: дієві інструменти формування soft skills.
4. Робототехніка та STEM: модельні навчальні програми міжгалузевих інтегрованих курсів.
5. Практика використання цифрових лабораторій в закладах загальної середньої та позашкільної освіти.
6. Дискусія за результатами навчання. STEM-педагог: можливості та ризики.

Особистий бренд

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Промо курсу: https://youtu.be/3goanuueunc
Форма проведення занять	Лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна «Особистий бренд» корисна майбутнім економістам, медикам, юристам, інженерам, архітекторам, спортсменам та всім тим, хто планує розвивати власний бізнес та отримувати додаткові бонуси внаслідок добре сформованого іміджу. Кожний фахівець має вміти професійно формувати та підтримувати свій імідж.

Знання теоретичних основ побудови персонального бренду забезпечує ефективну взаємодію з клієнтами, інвесторами та іншими учасниками зовнішнього оточення, яке впливає на ефективність бізнесу, фінансову свободу та успішну кар'єру, що і формує мету дисципліни.

Основні завдання в межах мети дисципліни: подати базові знання щодо сутності особистого бренду, його структури, ролі у професійній діяльності; сформуванню розуміння комунікативних процесів в процесі управління персональним брендом; пояснити концепцію особистого бренду у системі управління успіхом та кар'єрою; навчити технології формування моделі ідентичності персонального бренду; навчити просувати персональний бренд через соціальні мережі; вміти застосувати отримані знання для практичного використання у конкретній сфері професійної діяльності для створення власного персонального бренду.

Спеціальні компетентності і навички: вміти оцінювати власні професійні компетенції та здібності й на основі них вибудовувати стратегію особистого бренду; навички публічних виступів та самопрезентації; емоційні навички інтелекту (EQ), комунікативні навички та технології для ведення успішних переговорів, виступів перед аудиторією у процесі просування власного бренду; навички просування в соціальних мережах, як основного інструменту взаємодії з цільовою аудиторією та просування персонального бренду.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Концепція особистого бренду.
2. Компоненти персонального бренду.
3. Види особистих брендів у медіапросторі.
4. Технології формування ділового іміджу.
5. Самопрезентація як основа успішної кар'єри.
6. Емоційний інтелект та особистий бренд.
7. Ораторське мистецтво у просування персонального бренду.
8. Харизма професіонала.
9. Стратегія просування особистого бренду.
10. Просування персонального бренду через соціальні мережі.

Особливості трансплантування анатомічних матеріалів в Україні та світі

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання про історію та сучасний стан трансплантації в Україні та світі, дослідження законодавства та регулятивних положень, що стосуються трансплантації анатомічних матеріалів в Україні та у різних країнах, зокрема розвиток методів та технологій; розуміння основних етичних, юридичних, технологічних та медичних аспектів трансплантації та передачі анатомічних матеріалів; оцінка процедур пожертвування та отримання анатомічних матеріалів в контексті законодавства про трансплантацію в Україні та світі; здатність аналізувати та використовувати правові документи в контексті трансплантації анатомічних матеріалів для розв'язання конфліктних ситуацій, вміння аналізувати Закон України «Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів».

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна дозволяє студентам отримати глибоке розуміння та комплексне уявлення про трансплантацію, від її медичних аспектів до етичних, правових та соціокультурних вимірів, а також розглянути сучасні тенденції та перспективи цієї галузі.

Тема 1. Історія трансплантації в Україні та світі: правові аспекти.

Тема 2. Комплексне регулювання трансплантації органів та тканин: міжнародний та національний досвід.

Тема 3. Легалізація та адміністративні процедури для трансплантації анатомічних матеріалів в Україні.

Тема 4. Етичні та правові вимоги до донорства та отримання анатомічних матеріалів.

Тема 5. Міжнародний досвід регулювання та координації трансплантації анатомічних матеріалів.

Тема 6. Правові аспекти трансплантації анатомічних матеріалів: освітні програми та поширення інформації.

Тема 7. Юридичні аспекти використання анатомічних матеріалів у медичній практиці.

Особливості укладення трудового договору (контракту)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор. Обладнання: комп'ютер. Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Визначення сторін трудового договору або контракту, включаючи роботодавця та працівника; умови праці, включаючи робочий час, оплату, відпустки, та інші соціальні гарантії; встановлення відповідальності сторін у разі порушення умов договору або контракту; умови щодо зміни та припинення трудового договору або контракту; Визначення прав та обов'язків сторін у процесі виконання угоди; особливості укладення договорів з підрядниками та агентами у сфері праці; вплив законодавства та колективних угод на укладення трудових угод;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна охоплює правові аспекти укладення трудового договору (контракту). Студенти дізнаються про основні аспекти укладення угоди між працівником та роботодавцем, правові вимоги до тексту та умов договору, а також процедури укладення та зміни трудових договорів. Курс також охоплює важливі аспекти правового регулювання трудових зобов'язань та прав працівників та роботодавців в контексті укладення трудових договорів.

Тема 1. Поняття, ознаки, зміст та функції трудового договору

Тема 2. Види трудових договорів.

Тема 3. Вимоги законодавства до трудового договору: обов'язкові і рекомендовані елементи.

Тема 4. Контракт як особливий вид трудового договору

Тема 5. Особливості трудових договорів з окремими категоріями працівників (наприклад, інваліди, молоді, вагітні жінки).

Тема 6. Процедура укладення та зміни умов трудового контракту.

Тема 7. Особливості вирішення спорів, що виникають при укладенні та виконанні трудового договору.

Тема 8. Порівняння трудового договору (контракту) в Україні та в інших країнах.

Охорона здоров'я дітей

(для гуманітарно-природничих спеціальностей)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Пропедевтики внутрішніх хвороб
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати (знання, уміння та інші компетентності):

Оволодіння майбутніми педагогами базовими знаннями і вміннями, які б сприяли охороні здоров'я дітей, формуванню здорового способу життя та шляхи його реалізації, забезпечували надання невідкладної медичної допомоги при гострих станах дитини, загрозливих ситуаціях, що можуть виникнути в умовах надзвичайних ситуацій, при дії стихійних явищ, в дитячих таборах, на екскурсіях, прогулянках і т.п. Вивчення курсу буде сприяти розширенню кругозору, формуванню особистості і підвищенню професійного рівня вчителя, його свідомості, медико-біологічного підходу до проблеми навчання, виховання та охорони здоров'я дітей з урахуванням їх вікових та індивідуальних можливостей.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Валеологія, як комплексна наукова дисципліна про здоров'я людини
2. Основи інфекційних хвороб та їх попередження. Поняття про імунітет та дезінфекцію.
3. Науково-обґрунтований спосіб життя як основа фізичного здоров'я. Шляхи збереження і зміцнення здоров'я.
4. Соціальні і психофізичні особливості вживання наркотичних речовин та шляхи профілактики девіантної поведінки.
5. Статеве виховання як основа формування здорової сім'ї.
6. Гострі отруєння, їх види, ознаки. Принципи надання невідкладної долікарської допомоги.
7. Долікарська медична допомога при загрозливих для людини станів. Відкриті і закриті ушкодження, класифікація, причини, основні ознаки, техніка надання долікарської допомоги при них.
8. Термінальні стани: основні причини, ознаки. Загальна характеристика методів проведення реанімації. Опіки, відмороження, електротравми, утоплення. Долікарська невідкладна допомога при опіках, відмороженнях, електротравмі, утопленні
9. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної та серцево-судинної систем.
10. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях травної та сечовидільної систем.
11. Попередження психоневрологічних порушень у дітей.
12. Профілактика порушень зору, слуху та опорно-рухового апарату у дітей.

Охорона праці та безпека життєдіяльності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Пропедевтики внутрішніх хвороб
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення дисципліни „Безпека життєдіяльності та основи охорони праці” є засвоєння таких питань, як класифікація та загальні закономірності виникнення небезпек, їх властивості, наслідки впливу на організм людини; теоретичні основи безпеки життєдіяльності, зокрема, види ризику, методи його визначення та зниження; основи захисту здоров'я та життя людини і середовища її проживання від небезпек як повсякденного характеру, так і в умовах надзвичайних ситуацій. Особлива увага приділена вивченню характеристик таких техногенних факторів впливу на життєдіяльність, як шум, вібрація, електромагнітні та іонізуючі випромінювання, а також методам і приладам екологічного моніторингу. Та частина курсу, яка стосується основ охорони праці, містить наступні питання: правові – законодавство з охорони праці; технічні – техніка безпеки і протипожежна профілактика; санітарно-гігієнічні – виробнича санітарія. Значну увагу приділено таким важливим аспектам охорони праці, як організаційні питання: інструктаж, навчання, іспити, а також контроль за виконанням заходів з охорони праці. Основи охорони праці являють собою соціально-технічну дисципліну, вивчення якої потребує знань, одержаних студентами із курсів як загальноосвітнього, так і технічного напрямку. Теоретичні знання і практичні навички, набуті в процесі вивчення даної частини курсу, ставлять за мету допомогти майбутнім спеціалістам розв'язувати численні проблеми реалізації безпечних і здорових умов праці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Базові поняття: безпека, небезпека, ризик, надзвичайна ситуація, шкідливі і небезпечні виробничі чинники. Аксиоми безпеки життєдіяльності.
2. Природні небезпеки, характер їх проявів та дії на живі організми та об'єкти економіки.
3. Техногенні небезпеки. Види техногенних небезпек та вражаючих чинників.
4. Небезпеки в соціумі. Моделі формування соціально-психологічних небезпек.
5. Ризик-орієнтований підхід щодо побудови структурно-логічних моделей надзвичайних ситуацій. Загальний аналіз ризику та проблем безпеки складних систем.
6. Менеджмент безпеки. Структурно-функціональна схема державного управління безпекою та захистом при надзвичайних ситуаціях в Україні.
7. Поняттєвий апарат охорони праці. Стан охорони праці в Україні та закордоном.
8. Правові та організаційні основи охорони праці. Конституційні засади охорони праці в Україні.
9. Державне управління охороною праці. Нагляд і контроль за охороною праці.
10. Організація охорони праці на підприємстві. Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації.
11. Навчання охороні праці. Принципи організації та види навчання з питань охорони праці.

Паблік рилейшнз у професійній діяльності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, навчальні посібники, сайт електронного навчання ДВНЗ «ужну», презентаційні матеріали лекційного курсу, тести на платформі Google Form, Moodle, Kahoot, вебресурси до тем
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення дисципліни студенти опанують ключові знання та навички зі сфери паблік рилейшнз, особливості використання PR у різних професійних сферах діяльності та в просуванні власного іміджу, методику розробки та втілення усіх етапів PR-кампанії, використання найефективніших PR-інструментів для успішного результату.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Паблік рилейшнз як суспільне явище. Сутність паблік рилейшнз та його види. Принципи та функції паблік рилейшнз. З історії розвитку паблік рилейшнз як сфери професійної діяльності. Використання PR у різних галузях суспільного життя. Паблік рилейшнз у системі менеджменту та маркетингу. Аудиторія паблік рилейшнз та комунікативний уплив на неї. Методи вивчення громадської думки. Інструментарій паблік рилейшнз та його класифікація. Основні засоби реалізації завдань PR. PR-кампанія та її організація. Планування в PR. Політичні паблік рилейшнз. Формування іміджу в сфері PR. Антикризисний PR та його складові.

Паразитоценологія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумова для вивчення дисципліни	Основи екології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	Мікропрепарати, методичні рекомендації, навчальні посібники, система електронного навчання Moodle, електронні бази даних
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

вміння оцінити паразитарні системи різних рівнів складності організації; розуміння процесів, які відбуваються на організмовому рівні організації життя під впливом паразитів; вміння моделювати на основі знань про цикли розвитку паразитичних тварин шляхи їх потрапляння до організму хазяїна та особливості структури паразитоценозів; формування навичок визначати чинники, що визначають географічне поширення цих паразитозів; розуміння фізіології процесів взаємодії організмів паразита і хазяїна та механізмів впливу на ці процеси.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Предмет паразитоценології. Основні поняття та терміни паразитоценології.
- Тема 2. Загальна паразитологія, її фауністичний, зоогеографічний, екологічний аспекти. Взаємовідносини в системі паразит-хазяїн.
- Тема 3. Основні типи взаємовідносин живих істот. Поняття про симбіоз (співжиття) та його основні форми (мутуалізм, коменсалізм, паразитизм).
- Тема 4. Поширення паразитизму у тваринному світі.
- Тема 5. Походження паразитизму. Філогенез та еволюція паразитів. Походження паразитизму, преадаптації та шляхи переходу до паразитичного способу життя.
- Тема 6. Система «паразит-хазяїн», її типи. Динаміка чисельності в системі «паразит-хазяїн». Життєві цикли паразитів, їх головні типи.
- Тема 7. Паразит і середовище, сезонні та багаторічні зміни паразитофауни.
- Тема 8. Вплив людини на паразитофауну, доместикація і паразитофауна.
- Тема 9. Паразити як компоненти біоценозів, циркуляція паразитів в екосистемах, поняття про паразитарні системи.
- Тема 10. Екологічна паразитологія, зоонози.

Патентне право в Україні та ЄС

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Розуміння законодавства та процедур щодо отримання, захисту та використання патентів у контексті українського та європейського правових систем; ключові аспекти патентної системи України та ЄС, включаючи захист інтелектуальної власності, порядок подання заявок на патенти та вирішення патентних суперечок; навички аналізу та інтерпретації патентного законодавства, враховуючи його взаємозв'язок із вітчизняними та європейськими правовими стандартами; усвідомлення патентних прав та обов'язків як у межах України, так і в контексті співпраці з країнами Європейського Союзу; дослідження патентного права, його вплив на інноваційну діяльність та міжнародні відносини.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна вивчає правові аспекти охорони винаходів, корисних моделей та промислових зразків у контексті правових систем України та Європейського Союзу. Вона охоплює процедури отримання, захисту та використання патентів, а також їх взаємодію зі зв'язаними аспектами комерційних та міжнародних відносин. Курс також досліджує гармонізацію законодавства України з європейськими стандартами у сфері патентної охорони.

Тема 1. Поняття та принципи патентного права в Україні та ЄС.

Тема 2. Процедура отримання патенту в Україні та ЄС.

Тема 3. Охорона винаходів та патентоздатність українського та європейського законодавства.

Тема 4. Патентні права та їх обмеження в Україні та ЄС.

Тема 5. Патентний захист інтелектуальної власності в судовому порядку в Україні та ЄС.

Тема 6. Ліцензії та передача патентних прав в Україні та ЄС.

Тема 7. Правові аспекти патентів на програмне забезпечення в Україні та ЄС.

Тема 8. Стратегії міжнародного розповсюдження патентів та європейські патентні угод.

Педагогіка сімейного виховання

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи, посібники з основ сімейного виховання, національні та міжнародні нормативно-правові акти, Сімейний кодекс України, навчальні фільми, інтернет-посилання
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка сімейного виховання» є формування у студентів знань про теорію і методику виховання, її цілі та завдання; усвідомлення важливості та необхідності для формування особистості дитини повноцінної родини, вивчення психолого-педагогічних основ сімейного виховання, тенденцій виховання дитини у сім'ї; забезпечення студентів знаннями про специфіку сімейного виховання; особливості статевої ідентифікації хлопчиків і дівчаток та врахування цього фактору у сімейному вихованні; методи педагогічного впливу батьків на дітей та дітей з особливими освітніми потребами і доцільність їх використання; допомога студентам в оволодінні основними теоретичними знаннями та практичними вміннями щодо виховання особистості в сім'ї та вміння застосовувати ці знання в майбутній професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: предметне поле і понятійний апарат педагогіки сімейного виховання; процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій; нормативні документи, які регулюють сімейне виховання; форми роботи з батьками дітей раннього та дошкільного віку та взаємодіяти з ними, залучати їх до освітньо-виховного процесу в ЗДО; основні принципи суб'єкт-суб'єктної взаємодії з метою забезпечення гармонійних умов для розвитку особистості дитини, її самостійності, впевненості в собі і готовності до подальшого навчання та соціальної взаємодії.

уміти: встановлювати партнерські відносини з родиною вихованців та орієнтуватися в методах педагогічного впливу батьків та доцільності їх використання; проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей; передбачати можливості негативного впливу сім'ї на розвиток дитини та коригувати його; аналізувати чинники виховання в конкретній сім'ї і для кожної дитини зокрема.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сім'я – основний інститут становлення та розвитку особистості. Тема 2. Функції та типологія сучасної сім'ї. Тема 3. Роль членів родини у вихованні та спілкуванні дитини. Тема 4. Сім'я як об'єкт соціальної роботи. Тема 5. Проблеми родинного виховання дітей з особливими освітніми проблемами. Тема 6. Методика сімейного виховання. Тема 7. Особливості виховання дітей у різних типах сімей. Тема 8. Негативні тенденції у процесі сімейного виховання. Тема 9. Виховний потенціал сім'ї. Тема 10. Педагогічна взаємодія з батьками в умовах індивідуального виховання.

Педагогічна комунікація

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

цінування та повага різноманітності та мультикультурності; усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем; розуміння особливостей комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах; володіння культурою мовлення, вибір оптимальної комунікаційної стратегії у спілкуванні з групами та окремими особами; емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики; забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

Мета та предмет курсу: формування педагогічної культури спілкування; оволодінні майбутніми фахівцями системою комунікативних знань, умінь, що забезпечують реалізацію функцій, покладених на викладача в цілому, здійснення майбутніми фахівцями професійно-педагогічної комунікації на високому якісному рівні, можливість самореалізації й самовдосконалення студентів через вербальні, невербальні засоби комунікації з точки зору педагогічної діяльності педагога.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Спілкування як соціально-психологічна і комунікативна категорія.

Тема 2. Комунікативний аспект спілкування.

Тема 3. Комунікаційні бар'єри.

Тема 4. Основні поняття теорії мовної комунікації.

Тема 5. Освітнє середовище як простір культуропородження.

Тема 6. Комунікація як принцип організації освітнього процесу: інтерактивні методи навчання.

Тема 7. Сутність і структура педагогічного спілкування.

Тема 8. Професійно-педагогічна культура та культура мови викладача.

Пермакультура та органічне землеробство в індивідуальних господарствах

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська, англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Плодоовочівництва і виноградарства
Інформаційне забезпечення	Презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Спеціалізовані концептуальні знання фундаментальних і прикладних аспектів плодівництва, овочівництва та виноградарства на рівні новітніх досягнень, необхідні для практичної діяльності у галузі овочівництва, садівництва та виноградарства. Приймати ефективні рішення у сфері садівництва, овочівництва та виноградарства, визначати цілі та завдання, генерувати і порівнювати альтернативи, аналізувати сценарії та ризики. Вміння здійснювати планування та дизайн пермакультурного господарства, городу і лісосаду для вирощування за органічною технологією плодкових, ягідних, овочевих культур, пряно-ароматичних, лікарських культур та винограду.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Модуль 1. Пермакультура

Тема 1. Принципи пермакультури.

Тема 2. Загальне планування і дизайн ділянки та споруд на ній для підвищення продуктивності і зменшення потреби в догляді та енергоресурсах.

Тема 3. Використання енергії сонячного світла і відновлюваних джерел енергії для обігріву приміщень, приготування їжі, нагріву води.

Тема 4. Виробництво їжі в межах міста. Вирощування на балконах, дахах будинків. Влаштування «зелених» стін і дахів. Гідропоніка. Краплинне зрошення. Міські ферми.

Модуль 2. Технології екологічно безпечного вирощування продуктів харчування і пермакультури в приватних господарствах

Тема 5. Вибір ділянки та способи підвищення родючості ґрунту.

Тема 6. Планування і дизайн та вирощування пермакультурного городу для вирощування овочевих, лікарських і пряно-ароматичних рослин.

Тема 7. Планування і дизайн та вирощування пермакультурного лісосаду для вирощування при мінімальному догляді плодкових, ягідних, горіхоплідних культур і винограду в поєднанні з декоративними і лісовими культурами.

Тема 8. Створення біорізноманіття як ключовий засіб боротьби з хворобами і шкідниками сільськогосподарських культур.

Тема 9. Методи отримання власного посадкового матеріалу. Збір та зберігання насіння. Вирощування розсади і саджанців з насіння. Вегетативне розмноження живцями, цибулинами, бульбами, відсадками. Щеплення як швидкий спосіб створення колекцій різноманітних сортів плодкових і декоративних культур.

Персональний бренд та управління діловим іміджем педагога

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни «Персональний бренд та управління діловим іміджем педагога» є формування персонального іміджу майбутнього вчителя, позиціонування себе, формування власного стилю роботи з метою підвищення ефективності взаємодії з зовнішнім середовищем та досягнення цілей реалізації персональної стратегії, побудови кар'єри. Завдання вивчення дисципліни «Особистий бренд та управління діловим іміджем педагога»: визначення факторів, які впливають на успішність роботи вчителя; стимулювання вчителів до осмислення, самодіагностики, самовдосконалення; вивчення ключових аспектів персонального бренду: код бренду, переваги бренду, способи досягнення популярності; знання методів формування персонального бренду, способи позиціонування та стратегії просування персонального бренду, методів просування персонального бренду в інтернет-просторі. Вивчення дисципліни сприяє формуванню в студентів вищої освіти таких компетентностей:

Самосвідомість і рефлексія. Педагог має вміння усвідомлювати свої сильні та слабкі сторони, а також постійно працювати над покращенням своїх професійних та особистісних якостей. *Комунікація та взаємодія.* Вміння ефективно комунікувати з учнями, батьками та колегами, а також вміння впливати на аудиторію для формування позитивного іміджу. *Професійне позиціонування.* Педагог має здатність формувати власний імідж у професійному середовищі, підкреслюючи свої унікальні сильні сторони, підходить до навчання та педагогічні досягнення. *Цифрова грамотність.* Враховуючи сучасні вимоги, педагог повинен використовувати цифрові інструменти для створення власного бренду в онлайн-просторі, ведення блогів, запису відеоуроків, участі в професійних форумах і соцмережах. *Креативність і інновації.* Педагог має вміння застосовувати інноваційні підходи до навчання, використовувати новітні методи і технології, що підвищують якість освіти та допомагають формувати особистий бренд. *Розвиток лідерських якостей.* Формування здатності бути лідером у своєму колективі, впливати на інших через приклад, ініціативність та підтримку розвитку професійної спільноти. *Емоційний інтелект.* Розвиток здатності до емпатії, самоконтролю та управління емоціями в педагогічній діяльності, що допомагає в побудові довірливих та ефективних взаємин з учнями та колегами. *Налагодження професійних зв'язків.* Вміння вибудовувати мережу контактів із колегами, адміністрацією, іншими педагогами та фахівцями, що сприяє професійному розвитку та підвищенню авторитету.

Завдяки вивченню цієї дисципліни педагог може ефективно працювати над створенням та просуванням свого бренду, що позитивно впливає на його професійну репутацію та кар'єрний ріст.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Характеристики персонального бренду та його сутність.
2. Алгоритм створення персонального бренду педагога.
3. Розповсюдження персонального бренду.
4. Правила та методи роботи з офлайн каналами просування персонального бренду.
5. Онлайн канали просування персонального бренду.
6. Теоретичні основи формування ділового іміджу.
7. Технологічні основи побудови ділового іміджу.
8. Особливості управління діловим іміджем.

Персональний бренд у соцмережах для експертів

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Інтернет-сайти, презентації від запрошених експертів-практиків, власні напрацювання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення цього предмету студент орієнтуватиметься в ключових аспектах: для чого формувати персональний бренд у соцмережах; із чого треба починати; які платформи та формати обрати; як планувати теми й види контенту для своїх сторінок; як балансувати інформацію про роботу/бізнес та особисте життя; як взаємодіяти з аудиторією; які результати дає праця над персональним брендом у соцмережах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Персональний бренд у соцмережах: явище, тенденція, тренд, необхідність. Створення ідеї та стратегії персонального бренду в соцмережах. Вибір тематики і видів контенту для персонального бренду в соцмережах. Написання контент-плану публікацій для персонального бренду в соцмережах. Аналіз перших результатів роботи над персональним брендом. Переформатування ідеї та стратегії, зважаючи на потребу в новизні та загальну зміну обставин. Аналіз проміжних результатів роботи над персональним брендом.

Персональні фінанси

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Економіки, підприємництва та торгівлі
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні посібник, силабус навчальної дисципліни
Форма проведення занять	Лекції, семінарські
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- теорія та алгоритм досягнення фінансової незалежності;
- джерела і фактори нерівності доходів, шляхи їхнього збільшення;
- причини, які стимулюють витратити більше грошей;
- фінансові помилки;
- шляхи збільшення заощаджень (оптимізації витрат);
- об'єкти інвестицій;
- ментальність процвітання;
- фінансове виховання дітей та підлітків.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Теорія фінансової незалежності.
- Тема 2. Доходи сім'ї.
- Тема 3. Витрати і заощадження.
- Тема 4. Інвестиції.
- Тема 5. Ментальність процвітання.
- Тема 6. Фінансова грамотність дітей.

Перша допомога при невідкладних станах

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Безпека життєдіяльності, охорона праці, екологія, анатомія
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	Презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни є набуття студентами теоретичних знань і оволодіння компетентностями зі своєчасної діагностики та правильного надання долікарської медичної допомоги у невідкладних станах.

Основні завдання вивчення дисципліни: оволодіння знаннями, вміннями та навичками долікарської діагностики; оволодіння знаннями, вміннями та навичками щодо забезпечення повного та своєчасного проведення серцево-легеневої реанімації; оволодіння компетентностями надання долікарської медичної допомоги при розладах функціонування серцево-судинної, дихальної, травної системи; оволодіння компетентностями надання першої долікарської допомоги при травмах, кровотечах, нещасних випадках; оволодіння знаннями, вміннями та навичками щодо накладання пов'язок та транспортування, відповідального ставлення до власного життя та здоров'я, а також життя та здоров'я оточуючих як до найвищих соціальних цінностей; виховання культури здоров'я особистості.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, студенти мають досягти таких результатів навчання:

- знання з предметної області: 1) знання будови та функцій опорно-рухового апарату, органів травної, дихальної, сечової, жіночої та чоловічої статевої, ендокринної та імунної системи, центральної та периферичної нервової системи, органів чуття, серцево-судинної системи в нормі та при деяких невідкладних станах, що вимагають долікарської медичної допомоги; 2) знання основних ознак невідкладних станів за наявності захворювань різних систем організму людини; особливостей надання долікарської допомоги під час захворювань різних систем організму людини та променевих уражень й уражень отруйними речовинами; основних ознак різних інфекційних захворювань та надання долікарської допомоги таким хворим.

- когнітивні компетентності: 1) компетентності з інтерпретації, оцінки та узагальнення інформації і даних про стан здоров'я особистості; вміння застосовувати ці знання для розв'язання ситуаційних задач; 2) компетентності з письмового й усного представлення наукового матеріалу та аргументування.

- практичні вміння та навички: 1) навички самостійної роботи з антропометричними, фізіометричними та функціональними вимірюваннями за допомогою апаратної та інструментальної діагностики, включаючи біоетичні аспекти проведення валеологічних експериментів; 2) здатність обробляти й тлумачити дані лабораторних та експериментальних досліджень з урахуванням їх правильності та відповідності сучасним теоріям здоров'я; 3) здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності.

- загальні вміння та навички: 1) здатність до колективних дій, до організації взаємодії в колективі; 2) здатність працювати з інформацією, у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах; управляти та використовувати інформацію для професійної діяльності; 3) здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття, завдання та пріоритети надання долікарської медичної допомоги у невідкладних станах. Загальні принципи, завдання та пріоритети надання долікарської допомоги. Методи обстеження потерпілого і діагностика невідкладних станів на дошпитальному етапі. Права та обов'язки кожної людини щодо надання першої долікарської допомоги у невідкладних станах згідно Закону України «Про екстрену медичну допомогу».

Тема 2. Основні розлади функціонування серцево-судинної системи, невідкладні стани при них та перша допомога. Анатомія та фізіологія серцево-судинної системи, її вікові особливості. Порушення свідомості, кома, напад стенокардії, гіпертонічний криз, інфаркт міокарду, гостра серцево-судинна недостатність, інсульт: визначення, етіологія, оцінка стану хворого та надання першої долікарської допомоги. Профілактика захворювань серцевосудинної системи.

Тема 3. Основні розлади функціонування дихальної системи, невідкладні стани при них та перша допомога. Анатомія та фізіологія дихальної системи, її вікові особливості. Бронхіальна астма як приклад інфекційноалергічного захворювання: етіологія, патогенез, перебіг захворювання, профілактика. Перша допомога при ознаках нападу бронхіальної астми. Надання першої долікарської допомоги, профілактика. Набряк легень – причини, ознаки та перша невідкладна допомога. Профілактика захворювань дихальної системи.

Тема 4. Основні захворювання травної системи, невідкладні стани при них та перша допомога. Анатомія та фізіологія травної системи, її вікові особливості. Види та форми гастриту: причини, перебіг хвороб, ознаки. Методи лікування гастритів з підвищеним та зниженим вмістом кислоти. Гострі харчові отруєння – гастрит гострої форми: ознаки, невідкладна медична допомога. Виразкова хвороба шлунку та дванадцятипалої кишки: симптоми, ускладнення у вигляді кровотечі. Жовчнокам'яна хвороба, панкреатит: причини, симптоми, перша невідкладна допомога. Кишкові інфекції та токсикоінфекції. Шляхи передачі, збудники інфекцій. Симптоми та клінічні ознаки. Профілактичні та протиепідемічні заходи. Профілактика захворювань травної системи.

Тема 5. Гострі хірургічні захворювання органів черевної порожнини. Захворювання, об'єднані терміном «гострий живіт»: гострий апендицит, холецистит, панкреатит, перфораційна виразка шлунку та 12-ти палої кишки, защемлені грижі, кишкова непрохідність, перитоніт. Причини, прояви, дошпитальна діагностика, перша долікарська допомога. Помилки першої допомоги і можливі ускладнення.

Тема 6. Основні захворювання сечовидільної системи, невідкладні стани при них та перша допомога. Анатомія та фізіологія сечовидільної системи, її вікові особливості. Загальна характеристика захворювань сечовидільної системи. Пієліт, пієлонефрит – причини, ознаки, патогенез та перебіг захворювання. Гломерулонефрит – інфекційно-алергічне захворювання. Цистит – причини, ознаки, патогенез та перебіг захворювання. Ниркова колька та перша допомога при ній. Профілактика захворювань сечовидільної системи.

Тема 7. Загальні поняття про нервові захворювання, психоневрологічні порушення. Анатомія та фізіологія центральної та периферичної нервової систем, вікові особливості. Епілепсія: різновиди, причини захворювання, перша допомога при нападі епілепсії. Перевтомлення, довготривалий стрес. Методи запобігання та принципи лікування. Психоемоційне напруження і принципи його валеологічної корекції.

Тема 8. Методика і техніка виконання найпростіших медичних маніпуляцій. Показання та техніка застосування гумової грілки, міхура з льодом. Виконання найпростіших фізіотерапевтичних процедур (гірчичники, банки, компреси). Методика проведення пальпації, перкусії, аускультації. Техніка вимірювання температури тіла. Вимірювання пульсу та властивості пульсу людини. Алгоритм вимірювання артеріального тиску за методом Короткова.

Тема 9. Загальна характеристика травм. Перша долікарська допомога при ушкодженні м'яких тканин, кісток, суглобів. Травма і травматизм. Закриті ушкодження м'яких тканин (забій, розрив зв'язок, м'язів) їх основні відмінності. Синдром тривалого здавлювання тканин. Вивихи, переломи кісток. Правила іммобілізації, накладання транспортних шин, іммобілізуючих пов'язок, створення певних положень постраждалим для транспортування до лікувального закладу. Ушкодження хребта, таза, принципи надання долікарської допомоги, транспортування. Ушкодження грудної клітки. Клінічні ознаки переломів ребер, поняття про пневмоторакс, особливості надання екстреної долікарської допомоги потерпілим з відкритим пневмотораксом, правила транспортування потерпілих з травмами грудної клітки. Заходи асептики й антисептики.

Тема 10. Перша долікарська допомога при ранах і кровотечах. Рани. Види ран. Кровотеча, види кровотечі. Ознаки артеріальної, венозної, капілярної та паренхіматозної кровотечі. Способи та правила зупинення кровотечі: туга тампонада рани, накладання давлючої пов'язки, пальцеве притискання артерії до підлеглих кісткових утворень, максимальне згинання кінцівки у суглобі. Правила надання першої допомоги при пораненні голови, органів грудної клітки, черевної порожнини, верхніх та нижніх кінцівок.

Тема 11. Перша долікарська допомога при зупинці дихання і кровообігу. Поняття про термінальні стани. Причини та основні ознаки термінальних станів. Етапи серцево-легеневої реанімації. Методика проведення штучної вентиляції легень шляхом «рот до рота» та «рот до носа», використання S-подібної трубки при проведенні штучної вентиляції легень. Методи боротьби з западанням язика. Техніка проведення закритого масажу серця у постраждалих різного віку. Ознаки ефективності проведення реанімаційних заходів.

Політичні системи романо-германських країн

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення Дисципліни	«Історія та культура України»
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	Робоча програма навчальної дисципліни, наукова література, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Політичні системи романо-германських країн» студент повинен **знати**: сутність, структуру й класифікації політики та влади; структурні складові та функції політичної системи суспільства; концепції походження, ознаки та функції держави як головного інституту політичної системи; класифікації форм державного правління, державного устрою, політичних режимів, партійних і виборчих систем сучасності; специфіку структури та функціонування політичних систем США, Канади та Австралії; особливості функціонування політичних систем германських країн Європи; своєрідність політичних систем Королівства Бельгія та Швейцарської Конфедерації; особливості функціонування політичних систем романських країн Європи; унікальність політичних систем мікродержав Європи; специфіку функціонування політичних систем романських країн Латинської Америки та романо-германських країн Азії та Африки.

уміти: оперувати категоріями та класифікаціями політичних систем сучасності; розрізняти форми державного правління, державного устрою та політичні режими сучасного світу; класифікувати (типологізувати) партійні та виборчі системи світу; аналізувати складові політичних систем США, Канади та Австралії; давати оцінку традиційним і сучасним складовим політичних систем германських країн Європи (Велика Британія, Ірландія, Ісландія; Швеція, Норвегія, Данія; ФРН, Австрія, Нідерланди); показувати навички критичного мислення в контексті аналізу політичних систем Королівства Бельгія та Швейцарської Конфедерації; давати оцінку традиційним і сучасним складовим політичних систем романських країн Європи (Франція, Італія, Іспанія, Португалія, Румунія, Молдова); презентувати унікальний досвід політичних систем мікродержав Європи (Люксембург, Ліхтенштейн, Монако, Сан-Марино, Андорра, Мальта, Ватикан); критично аналізувати досвід функціонування політичних систем романських країн Латинської Америки (Мексика, Аргентина, Бразилія, Перу, Куба та ін.); чітко розмежовувати та давати загальну характеристику політичних систем країн Азії та Африки за критерієм офіційної мови (англомовні, франкомовні, іспановні, португаломовні).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Політика, влада та політична система суспільства. Тема 2. Держава як головний інститут політичної системи суспільства. Тема 3. Партійні та виборчі системи. Тема 4. Політичні системи США, Канади та Австралії. Тема 5. Політичні системи германських країн Європи. Тема 6. Політичні системи романо-германських країн Європи: Королівство Бельгія та Швейцарська Конфедерація. Тема 7. Політичні системи романських країн Європи. Тема 8. Політичні системи мікродержав Європи. Тема 9. Політичні системи романських країн Латинської Америки. Тема 10. Політичні системи романо-германських країн Азії та Африки.

Порівняльне сімейне право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Поняття, категорії та інститути сімейного права; особливості правового регулювання міжнародних сімейних відносин; правове регулювання укладення та припинення шлюбу в сімейному праві України та зарубіжних держав; особливості правового регулювання правовідносин подружжя в законодавстві України та зарубіжних держав; правове регулювання правовідносин батьків та дітей в сімейному праві України та зарубіжних держав; міждержавне усиновлення; особливості правового регулювання опіки та піклування в сімейному праві України та зарубіжних держав.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття та предмет порівняльного сімейного права», принципи сімейного права, джерела сімейного права України та зарубіжних держав, інститут шлюбу: порівняльний аспект, особисті немайнові та майнові відносини подружжя за законодавством України та зарубіжних держав», визначення походження дитини, особисті немайнові та майнові відносини батьків і дітей, форми влаштування дітей без батьківського піклування.

Тема 1. Поняття, предмет, метод, система сімейного права.

Тема 2. Інститут шлюбу: порівняльний аспект.

Тема 3. Джерела сімейного права України та зарубіжних країн.

Тема 4. Припинення шлюбу та визнання шлюбу недійсним.

Тема 5.. Особисті немайнові та майнові відносини подружжя за законодавством України та зарубіжних держав.

Тема 6. Особисті немайнові правовідносини батьків і дітей за законодавством України та зарубіжних держав.

Тема 7. Визначення походження дитини.

Тема 8. Форми влаштування дітей без батьківського піклування.

Права людини

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Теорії та історії держави і права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу уявлень про сучасні проблеми захисту прав і свобод людини; Знати основні теорії та практики захисту прав людини, функціонування систем і механізмів захисту прав людини в Європейському суді. Професійно тлумачити нормативний зміст і юридичну природу основних міжнародно-правових актів з питань захисту прав людини. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки

Короткий зміст дисципліни, що буде вивчатися (перелік тем):

Поняття прав людини. Права людини у міжнародних документах. Загальна характеристика Ради Європи і системи Конвенції. Преамбула Конвенції. Зміст ст. 1 і ст. 2 Конвенції. Зміст ст. 3 і ст. 4 Конвенції. Зміст ст.5 та ст.6 Конвенції. Зміст ст.7, ст.8, ст.9, ст. 10 Конвенції. Зміст ст.11, ст.12, ст.13, ст.14 Конвенції. Протокол № 1 до Конвенції. Європейський суд з прав людини. Юрисдикція суду. Прийнятність індивідуальних заяв. Структура рішення ЄСПЛ. Обґрунтування. Пілотні рішення. Рішення ЄСПЛ щодо України.

Права людини в умовах особливого правового режиму

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Теорії та історії держави і права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати:

- поняття прав людини, їх основні ознаки, зокрема універсальність та невідчужуваність;
- зміст поняття «необхідно у демократичному суспільстві»;
- поняття воєнного стану, надзвичайного стану, пандемії, поняття вакцинації;
- умови та законність обмеження здійснення прав людини в умовах воєнного стану та пандемії;
- заходи протидії пандемії;
- особливості впровадження військового стану та правового режиму протидії COVID-19 в Україні.

Вміти:

- Роз'яснювати сутність поняття «необхідно у демократичному суспільстві»;
- Давати оцінку правомірності заходам, які вживає держава в умовах особливого правового режиму, зокрема військового та пандемії;
- Розрізняти чи впровадження військового стану та обов'язкова вакцинація становить державне втручання до прав людини і чи призводять ці міри до обмеження прав і свобод людини;
- Обрати методи впровадження вакцинації з боку держави, а також співвідношення у них санкцій закону та переконання суспільства.

Короткий зміст дисципліни, що буде вивчатися (перелік тем):

Права людини: поняття та ознаки. Поняття особливого правового режиму. Поняття воєнного та надзвичайного стану: особливості. Поняття пандемії. Основні джерела та аргументи на користь обов'язкової вакцинації. Обмеження здійснення прав людини. Втручання до прав людини. Тест на пропорційність державного втручання. «Необхідно у демократичному суспільстві». Особливості впровадження військового стану та правового режиму протидії COVID-19 в Україні.

Права людини у цифровому просторі

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Теорії та історії держави і права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання основних понять та категорій правової науки, міжнародного та національного законодавства у сфері цифрових технологій; здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, аналізувати соціально значущі процеси та приймати обґрунтовані рішення; уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; здатність використовувати інформаційно-комунікативні технології; здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації; здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань, з повагою ставитися до права й закону; уміння діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури; розуміння необхідності поваги до честі та гідності особи, захисту прав і свобод людини і громадянина.

Короткий зміст дисципліни, що буде вивчатися (перелік тем):

Інформаційні права людини та їх закріплення на національному та міжнародному рівнях, проблема нормативної інтерпретації категорії інформаційні права людини, класифікація інформаційних прав людини, інформаційні обов'язки людини у ключових міжнародних документах з прав людини, категорія цифрові права людини, каталог цифрових прав людини, види та проблеми обмежень інформаційних прав людини в умовах воєнного стану, штучний інтелект та його правовий статус, поняття та ознаки інформаційного делікту загальні засади юридичної відповідальності в інформаційній сфері.

Право міжнародної відповідальності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародного права
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Визначення ключових елементів відповідальності держав, включаючи атрибуцію, протиправну поведінку та наслідки відповідальності. Аналіз різних форм відповідальності держав, таких як первинні та вторинні зобов'язання, а також роль контрзаходів та репарацій. Розуміння принципів та норм, що регулюють відповідальність держав та міжнародних організацій за вчинення ними міжнародно-протиправних діянь. Оцінка механізмів імплементації та забезпечення відповідальності держав, включаючи міжнародні суди та трибунали. Застосування принципів відповідальності держави до реальних випадків та сценаріїв, щоб зрозуміти, як вони діють на практиці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття міжнародної відповідальності.

Тема 2. Джерела міжнародного права у контексті забезпечення відповідальності.

Тема 3. Відповідальність держав.

Тема 4. Індивідуальна відповідальність.

Тема 5. Відповідальність міжнародних організацій.

Тема 6. Засоби правового захисту за порушення міжнародної відповідальності.

Тема 7. Державний імунітет.

Тема 8. Правонаступництво держав у питаннях міжнародної відповідальності.

Право на донорство в Україні

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни , методичні рекомендації, силабус навчальної дисципліни
Форми проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння, інші компетентності): застосовувати юридичні категорії та поняття з галузевої дисципліни, набути навиків практично мислити та застосовувати теоретичні навички проаналізувати умови і порядок здійснення донорства в Україні, охарактеризувати сучасний стан реалізації права на донорство в Україні, розв'язувати проблеми та моделювати ефективні способи щодо реалізації та захисту права уповноважених суб'єктів у відповідній сфері.

Короткий зміст дисципліни(що буде вивчатись): еволюція прав людини: теорія поколінь прав людини; суб'єкти; поняття та принципи донорства; поняття «донора» та умови для донорства; поняття та характеристика діяльності, пов'язаної з трансплантацією; види донорства; донорство органів та тканин; донорство крові та її компонентів; порядок надання згоди на донорство; проблеми правового регулювання донорства в Україні.

Право на життя у мирний та воєнний час

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дослідження міжнародного та національного законодавства, яке регулює питання забезпечення життєвих прав людини як у мирний, так і воєнний час; аналізувати важливі питання і проблеми, пов'язані з захистом життя та його цінністю у різних ситуаціях; аналізувати відповідальності держав, міжнародних організацій та інших суб'єктів у забезпеченні права на життя в мирний та воєнний час; вивчення ролі міжнародного гуманітарного права в забезпеченні безпеки та захисту життя під час воєнних дій; досліджують вплив технологій та збройних конфліктів на право на життя та способи міжнародної співпраці у цих питаннях; вивчення етичних та моральних аспектів у контексті захисту життя та розробляють навички аргументації та захисту своїх поглядів на цю тему

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна розглядає правові аспекти, пов'язані з гарантуванням життя людини як в умовах миру, так і в періоди війни. Вона досліджує міжнародні норми, законодавство та судову практику, пов'язані з цією проблематикою, зокрема захист цивільних осіб, права учасників конфліктів та військовополонених. Дисципліна також розглядає поняття геноциду, заборону на катування та використання смертної кари, включаючи відповідні механізми міжнародного контролю та відповідальності.

Тема 1. Право на життя та особиста безпека в контексті міжнародного гуманітарного права.

Тема 2. Проблеми захисту права на життя в умовах воєнного конфлікту: приклади та аналіз.

Тема 3. Відповідальність за порушення права на життя у мирний та воєнний час: правові аспекти.

Тема 4. Порівняння права на життя в цивільний та військовий періоди: основні відмінності та схожість.

Тема 5. Правові гарантії права на життя у національному законодавстві.

Тема 6. Міжнародні органи та їх вплив на захист права на життя в умовах воєнного конфлікту.

Тема 7. Роль громадськості та організацій у визначенні та захисті права на життя.

Правова система України

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2//34
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Теорії та історії держави і права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі права або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин та принципів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Знання та розуміння основних концепцій, базових категорій, юридичних понять. Здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань, з повагою ставитися до права й закону. Здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, аналізувати соціально-значущі процеси та приймати обґрунтовані рішення. Уміння діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури. Розуміння необхідності поваги до честі та гідності особи, захисту прав і свобод людини і громадянина. Уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Теоретико-методологічні основи модернізації правової системи. Зміст, структура та умови ефективності функціонування правової системи в умовах дії глобалізаційних процесів. Поняття механізму модернізації правової системи. Критерії ефективності функціонування правової системи. Вплив глобалізації на правові системи світу. Специфіка реформування правової системи України.

Правове забезпечення стартапів

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle та Google Classroom, Chat GPT, Claude, Perplexity, Julius, heugen, Gamma
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

студенти здобудуть знання про правове регулювання стартапів, захист інтелектуальної власності та цифрових активів. Вони навчатимуться оцінювати ризики, укладати контракти та адаптувати проєкти до регуляторних вимог. Розвинуть компетентності з управління правовими процесами, співпраці в міждисциплінарних командах та захисту інтересів стартапу в інноваційному середовищі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

вступ до правового забезпечення стартапів, організаційно-правові форми стартапів, авторське право, договірне право для стартапів, краудфандинг, оподаткування, цифрові активи, захист персональних даних.

Правове регулювання волонтерської діяльності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Господарського права
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, лекції, навчально-методичні рекомендації
Форма проведення занять	Лекції, семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: положення актів, які регулюють волонтерську діяльність в Україні та міжнародних договорів щодо правового регулювання договірних та недоговірних зобов'язань при здійсненні волонтерської діяльності; основні положення правової доктрини з питань волонтерства; підходи судової практики щодо тлумачення і застосування законодавства України, що регулюють волонтерську діяльність в Україні,

вміти: правильно тлумачити правові норми; застосовувати правові норми для вирішення конкретних практичних ситуацій (казусів); складати проекти договорів та інших документів., що виникають у процесі здійснення волонтерської діяльності та її захисту.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Волонтерська діяльність як об'єкт правового дослідження.

Тема 2. Поняття волонтерства як суспільного явища в Україні.

Тема 3. Державна політика у сфері волонтерської діяльності.

Тема 4. Нормативно-правове регулювання волонтерської діяльності.

Тема 5. Суб'єкти надання волонтерської допомоги.

Тема 6. Отримувачі волонтерської допомоги.

Тема 7. Правовий статус волонтера в Україні.

Тема 8. Правовий статус волонтерської організації в Україні.

Тема 9. Волонтерська діяльність в окремих сферах суспільного життя.

Тема 10. Перспективи розвитку регулювання волонтерської діяльності в Україні.

Правове регулювання державної мовної політики

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання основних понять та категорій науки у сфері правового регулювання відносин у сфері державної мовної політики. Здатність визначати наявні проблеми у сфері державної мовної політики та шляхи їх розв'язання. Уміння шукати нормативно-правові акти, які регулюють сферу державної мовної політики, а також здатність застосовувати їх у практичній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Завдання державної мовної політики. Законодавство України про мови. Цілі та принципи державної мовної політики. Захист мовних прав і свобод людини і громадянина. Мова роботи органів державної влади, органів місцевого самоврядування, судочинства, економічної і соціальної діяльності. Відповідальність за порушення закону України "Про засади державної мовної політики".

Правове регулювання туристичної діяльності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Господарського права
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, лекції, навчально-методичні рекомендації
Форма проведення занять	Лекції, семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- положення актів інвестиційного законодавства України та міжнародних договорів щодо правового регулювання договірних та недоговірних зобов'язань, при здійсненні туристичної діяльності;
- основні положення правової доктрини з питань туристичної діяльності;
- підходи судової практики щодо тлумачення і застосування законодавства України, що регулюють туристичну сферу,

вміти:

- правильно тлумачити правові норми, які використовуються для здійснення туристичної діяльності;
- застосовувати господарсько-правові норми для вирішення конкретних практичних ситуацій (казусів);
- складати проекти інвестиційних договорів та інших документів., що виникають у процесі використання норм Українського законодавства при вирішенні проблем, які виникають в туристичній сфері.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Історія розвитку туризму.

Тема 2. Туризм: види та форми.

Тема 3. Теоретичні та правові засади статусу суб'єктів туристичної діяльності.

Тема 4. Характеристика правового статусу суб'єктів туристичної діяльності.

Тема 5. Відповідальність суб'єктів туристичної діяльності.

Тема 6. Інвестиційна діяльність у туризмі.

Тема 7. Проблеми та перспективи розвитку туристичної індустрії в Україні.

Тема 8. Міжнародна співпраця та міжнародні організації у туризмі.

Правовий статус внутрішньо переміщених осіб

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Поняття правового статусу внутрішньо переміщених осіб; аналіз законодавства, нормативно-правових актів та міжнародних угод, що регулюють статус внутрішньо переміщених осіб (ВПО); вивчення прав та гарантій, які забезпечуються ВПО у сфері життєзабезпечення, освіти, медичного обслуговування та соціального захисту; аналіз можливостей та перешкод у процесі адаптації та реінтеграції ВПО у суспільство та ринок праці; основи надання юридичної допомоги та консультування ВПО з питань їхніх прав; вивчення системи соціального захисту ВПО, їхніх сімей та дітей; аналіз співпраці з органами влади та участь у розробці та впровадженні програм захисту та підтримки ВПО

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вивчає правовий статус людей, які були змушені покинути свої домівки через конфлікт, природні катастрофи або інші причини, але залишились у межах власної країни. Курс досліджує юридичні аспекти захисту прав та потреб цієї вразливої категорії населення, а також розглядає міжнародні та внутрішні законодавчі програми, спрямовані на захист прав та підтримку внутрішньо переміщених осіб.

Тема 1. Історичні та сучасні аспекти правового статусу внутрішньо переміщених осіб.

Тема 2. Міжнародно-правові норми щодо захисту внутрішньо переміщених осіб.

Тема 3. Правові та соціальні виклики у забезпеченні прав внутрішньо переміщених осіб.

Тема 4. Роль держави у забезпеченні прав та підтримці внутрішньо переміщених осіб.

Тема 5. Статус внутрішньо переміщених осіб у контексті національного законодавства.

Тема 6. Права внутрішньо переміщених осіб у сфері освіти та здоров'я.

Тема 7. Застосування міжнародних стандартів у справедливості для внутрішньо переміщених осіб.

Тема 8. Співпраця між урядовими та недержавними організаціями у підтримці внутрішньо переміщених осіб.

Правові основи діяльності Європейського Суду з прав людини

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародного права
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Розуміння історичного контексту та створення Європейського суду з прав людини, включаючи його роль в рамках Європейської конвенції з прав людини. Знання структури та функціонування Європейського суду з прав людини, включаючи його склад, процедури подання заяв та процес розгляду справ. Обізнаність щодо правових принципів та стандартів, які застосовуються Судом при тлумаченні та застосуванні засобів захисту прав людини, а також взаємозв'язку Суду з національними правовими системами. Здатність критично аналізувати та оцінювати рішення і постанови Європейського суду з прав людини, а також розглядати їх вплив на захист прав людини в Європі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Історія та структура Європейського Суду з прав людини.

Тема 2. Основні принципи та норми, що регулюють діяльність ЄСПЛ.

Тема 3. Поняття та сутність прав людини в контексті діяльності ЄСПЛ.

Тема 4. Процедури подання скарг та розгляду справ ЄСПЛ.

Тема 5. Вплив рішень Європейського Суду з прав людини на правову систему країн-учасниць.

Тема 6. Роль і значення Європейського Суду з прав людини у захисті прав та свобод людини.

Тема 7. Співпраця країн-членів з Європейським Судом з прав людини

Тема 8. Аналіз важливих судових рішень Європейського Суду з прав людини.

Правознавство

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Теорії та історії держави і права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання основних понять та категорій правової науки; Здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, аналізувати соціально-значущі процеси та приймати обґрунтовані рішення; Уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; здатність використовувати інформаційно-комунікативні технології; Здатність до безперервного та активного навчання, самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації; Здатність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських зобов'язань, з повагою ставитися до права й закону; Уміння діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури; Розуміння необхідності поваги до честі та гідності особи, захисту прав і свобод людини і громадянина.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основні характеристики держави. Основні характеристики права. Основи конституційного законодавства України. Судова система та правоохоронні органи України. Правозахисна діяльність. Цивільне законодавство. Житлове законодавство. Сімейне законодавство. Трудове законодавство. Законодавство про соціальний захист. Господарське та фінансове законодавство. Екологічне і земельне законодавство. Основи адміністративного права. Основи кримінального права.

Практика спілкування (англійською мовою)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Рівень володіння англійською мовою – А2-В1 (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти).
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Полікультурної освіти та перекладу
Інформаційне забезпечення	Інструменти Google for Education. Google Class підтримка 24/7. Аутентичні підручники англійською мовою закордонних видавництв та сучасні поточні публікації
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Активне володіння іноземною мовою;
- Розвиток навичок виразного та чіткого усного висловлювання;
- Вміння активно приймати участь у групових обговореннях, дебатах та обґрунтовувати свою точку зору.
- Розуміння та використання мовної культури, ввічливості та етикету при спілкуванні в різних ситуаціях.
- Розвиток навичок слухання та вміння адекватно реагувати на інші точки зору під час спілкування.
- Готовність та впевненість у власних навичках використання англійської мови в різних сферах життя.
- Розвиток умінь адаптувати стиль спілкування до конкретної ситуації (формально-неформальне спілкування, публічні виступи, ділові зустрічі).
- Здатність адаптуватися до різних ситуацій та бути впевненим у власних здібностях усного спілкування англійською мовою.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

1. Обговорення актуальних подій та новин суспільно-політичного характеру.
2. Тренування навичок переконливого висловлення.
3. Публічні виступи: Підготовка коротких промов. Стратегії ефективних відповідей на запитання аудиторії.
4. Обговорення академічних тем та проектів.
5. Спілкування у віртуальному середовищі.
6. Розвиток навичок активного слухання.
7. Співбесіди та відповіді на стандартні питання, що стосуються освіти, кар'єри та особистого життя.
8. Само представлення та розбудова професійних зв'язків.
9. Мовна культура та етикет під час спілкування.
10. Ефективний зворотній зв'язок і конструктивна критика.

Практичний курс з іноземної мови для підготовки до ЄВІ (для гуманітарних, природничих та технічних спеціальностей)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська, німецька
Передумови для вивчення дисципліни	Вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова» (англійська, німецька) «Іноземна мова професійного спрямування» (англійська, німецька)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародних комунікацій
Інформаційне забезпечення	Навчально-методична література, сервіси Google; програми: Lingoos, Screen Translator, Promt Professional, Client for Google Translate 6.0, Q Translate, Мультитран; система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Мета курсу «Практичний курс з іноземної мови для підготовки до єдиного вступного іспиту» – сформувати у здобувачів освіти рівень вмінь самостійно читати і розуміти автентичні тексти за визначений проміжок часу та іншомовної професійної комунікативної компетенції у всіх видах мовленнєвої діяльності (читанні, письмі), а, також, вдосконалити набуті на попередньому етапі навчання загальні (знання світу, соціокультурні знання, міжкультурне усвідомлення, вміння та навички. Завдання курсу – навчити розуміти прочитаний текст, виокремлювати ключову інформацію, узагальнювати зміст прочитаного, робити висновки на основі прочитаного, читати текст і визначати мету, ідею висловлення, читати (з повним розумінням) тексти, побудовані на знайомому мовному матеріалі, читати та виокремлювати необхідні деталі з текстів різних типів і жанрів, диференціювати основні факти та другорядну інформацію, розрізняти фактичну інформацію та враження, розуміти точки зору авторів текстів, працювати з різножанровими текстами, переглядати текст або серію текстів з метою пошуку необхідної інформації для виконання певного завдання, визначати структуру тексту й розпізнавати логічні зв'язки між його частинами, встановлювати значення незнайомих слів на основі здогадки, схожості з рідною мовою, пояснень у коментарі. Вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні: Гнучкість мислення. Набуття гнучкого способу мислення, який дає можливість зрозуміти й розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до усталених наукових концепцій. Популяризаційні навички. Здатність проводити усну презентацію та написати зрозумілу статтю за результатами проведених досліджень, а також щодо сучасних концепцій в комп'ютерних науках та інформаційних технологіях для нефакхівців). Етичні установки. Досягнення необхідних знань і розуміння ролі комп'ютерних наук та інформаційних технологій в суспільстві з метою адекватної роботи за майбутніми професіями та врахування впливу на соціальні проблеми.

Фахові: Комунікаційні навички. Здатність комунікувати з колегами з даної області щодо наукових досягнень, як на загальному рівні, так і на рівні фаховому, здатність робити усні та письмові звіти, обговорювати наукові теми рідною та іноземною мовами. Застосування спеціальних знань. Здатність ефективно використати на практиці набуті професійні знання в області іншомовної та полікультурної комунікації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

I. Особистісна сфера (Повсякденне життя і його проблеми. Сім'я. Родинні стосунки. Характер людини. Помешкання. Режим дня. Здоровий спосіб життя. Світ захоплень. Дозвілля, відпочинок. Особистісні пріоритети. Плани на майбутнє. Вибір професії. II. Публічна сфера (Погода. Природа. Навколишнє середовище. Життя в країні, мову якої вивчають. Подорожі, екскурсії. Культура й мистецтво в Україні та в країні, мову якої вивчають. Спорт в Україні та в країні, мову якої вивчають. Література в Україні та в країні, мову якої вивчають. Засоби масової інформації. Молодь і сучасний світ. Людина й довкілля. Одяг. Покупки. Харчування). III. Освітня сфера (Освіта, навчання, виховання. Студентське життя. Система освіти в Україні та в країні, мову якої вивчають. Робота і професія. Іноземні мови в житті людини). IV. Граматичний інвентар (англійська мова): іменник, граматичні категорії (однина та множина, присвійний відмінок), прикметник, числівник, займенник, дієслово, модальні дієслова, дієслівні форми (інфінітив, герундій, дієприкметник), часові форми дієслова. V. Граматичний інвентар (німецька мова): іменник, утворення множини іменників, прикметник, числівник, займенник, дієслово, часові форми дієслова, прислівник.

Практичні основи виноробства

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Мати загальні уявлення про вирощування винограду
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Плодоовочівництва і виноградарства
Інформаційне забезпечення	Робоча навчальна програма
Форма проведення занять	Лекційні і практичні завдання
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення дисципліни "Практичні основи виноробства" є оволодіння її теоретичними основами і формування навичок із практичного їх застосування в домашньому чи крафтовому виноробстві, зокрема освоїти практику виготовлення білих та червоних столових вин від моменту збору винограду до моменту розливу вина у пляшки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Класифікація виноградних вин.
2. Характеристика кондиційних показників сировини для виноробства.
3. Вплив різних факторів на склад і якість винограду.
4. Основи біохімії вина і бродіння.
5. Технологічні прийоми виноробства
6. Загальна технологія виноградних вин та особливості технології білих і червоних столових вин.
7. Вади і хвороби вин.

Презентація соціологічних досліджень

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Соціології та соціальної роботи
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни; національні та міжнародні нормативно-правові акти
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дана дисципліна повинна допомогти студентам підготуватися до науково-дослідної роботи, теоретичних та емпіричних досліджень сучасного суспільства.

Метою дисципліни є надання студентам системних знань, по-перше, про структуру звіту за результатами соціологічного дослідження, по-друге, про особливості підготовки презентації за результатами соціологічного дослідження та, по-третє, про специфіку ефективної соціологічної доповіді, по-четверте, про основні вимоги щодо написання наукових робіт та специфіку створення бакалаврських роботи.

Завдання курсу: головними завданнями дисципліни є формування у студентів знань з основ конструювання звіту за результатами соціологічного дослідження, а також створенням презентації та технікою ефективного виступу. А тому він має добре володіти техніками роботи з документами, які супроводжують соціологічне дослідження. Одними з яких є звіт, презентація та доповідь за результатами дослідження.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Загальні вимоги до оформлення підсумкових документів дослідження.
2. Підсумкові документи за результатами соціологічних досліджень: типи та види.
3. Звіт соціологічного дослідження: створення, оформлення та презентація.
4. Особливості конструювання наукового тексту. Соціологічна доповідь за результатами дослідження.
5. Специфіка публікації результатів соціологічних досліджень в засобах масової інформації.
6. Допоміжні підсумкові документи: огляд, реферат, рецензія.
7. Відображення й презентація результатів соціологічних досліджень в наукових працях.
8. Відображення й презентація результатів соціологічних досліджень в умовах цифровізації соціуму.

Природні та штучні токсиканти

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Екології та охорони навколишнього середовища
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні видання, конспект лекцій, презентації, тестові завдання
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність оцінювати токсичність існуючих та новостворених токсикантів. Здатність орієнтуватися у токсикантах різного типу, методах їх ідентифікації. Здатність вибирати методи детоксикації при різних токсикантах при різних способах потрапляння у організм.

Знання та розуміння теоретичних основ токсикології, основних токсикоекологічних констант, та показників шкідливості. Здатність до критичного осмислення можливої дії токсикантів на організм людини, як «центрального» об'єкта довкілля.

Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

Здатність інформувати громадськість про стан безпечності тих чи інших речовин. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Уміння розраховувати токсичність речовин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Токсичність та її види. Основні константи. Токсикокінетика та токсикодинаміка.

Тема 2. Сучасні методи ідентифікації токсикантів.

Тема 3. Природні токсиканти.

Тема 4. Ліки, як токсиканти.

Тема 5. Наркотичні засоби. Опіати та опіоїди.

Тема 6. Наркотичні засоби. Психоделіки.

Тема 7. Канабіноїди.

Тема 8. Важкі метали, як токсиканти.

Тема 9. Бойові отруйні речовини.

Природоресурсне право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знання природоресурсного законодавства, судової практики та міжнародних договорів у сфері використання та охорони природних ресурсів; розуміння основних принципів правового регулювання відносин щодо використання природних ресурсів; розуміння специфіки права власності на природні ресурси та права природокористування та особливостей правового режиму власності та використання окремих природних об'єктів; вміння надавати загальну характеристику правових відносин, що виникають під час використання природних ресурсів; аналіз способів реалізації суб'єктивних екологічних прав та юридичних обов'язків у сфері використання природних ресурсів; уміння аналізувати і тлумачити чинне природоресурсне законодавство; орієнтування в основних тенденціях удосконалення розвитку природоресурсного законодавства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття та система природоресурсного права. Джерела природоресурсного права. Право власності на природні ресурси. Право природокористування та його основні види. Правове забезпечення управління в галузі природокористування. Юридична відповідальність у галузі природокористування. Правове регулювання особливості використання земельних ресурсів. Правовий режим використання, відтворення і охорона вод. Правове регулювання використання альтернативних джерел енергії. Правове регулювання, відтворення, захисту і охорони лісів. Правовий режим використання рослинного світу. Правовий режим використання тваринного світу. Правове регулювання використання курортних, лікувально-оздоровчих і рекреаційних зон. Правовий режим використання природно-заповідного фонду.

Присадибне городництво

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Флодоовочівництва і виноградарства
Інформаційне забезпечення	Посібники, журнали, інтернет-ресурси
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні, практичні, семінарські
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою дисципліни є надання студентам теоретичних знань та формування професійних навичок з вирощування високих та якісних урожаїв овочевих культур на присадибних ділянках.

В результаті засвоєння дисципліни студент повинен *знати*: роль овочів для здорового харчування людини, їхні лікарські властивості, особливості вирощування на присадибній ділянці. Знати основні правила розміщення овочевих культур, правильно доглядати за ними під час вегетації для отримання високого та якісного врожаю.

Вміти: вибрати і підготувати ділянку під город та підтримувати на ній родючість ґрунту; розробляти заходи щодо вирощування овочів на присадибній ділянці. Вміти підібрати перспективні сорти, придатні для городництва та правильно організувати їхнє чергування, враховуючи біологічні особливості культур та вимоги до умов навколишнього середовища. Вміти розробляти основні прийоми догляду та збирання врожаю овочевих культур на присадибній ділянці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Роль овочів для здорового харчування людини
2. Підбір ділянки та підготовка ґрунту під овочеві культури
3. Способи вирощування овочів на присадибній ділянці
4. Підбір овочевих культур та сортів для вирощування на присадибній ділянці.
5. Основні правила чергування овочевих культур у городництві
6. Розмноження овочів у присадибному городництві
7. Догляд за овочевими культурами на ділянці
8. Особливості захисту овочевих культур від бур'янів, шкідників та хвороб на присадибній ділянці
9. Збір урожаю та його зберігання у домашніх умовах

Теми занять (лабораторні, практичні, семінарські):

1. Класифікація овочевих культур, їх походження та різноманітність продуктивних органів.
2. Малопоширені й перспективні овочеві культури для присадибного городництва.
3. Вимоги овочевих культур до умов зовнішнього середовища.
4. Вибір насіння та вирощування розсади для присадибної ділянки.
5. Розрахунок потреби у насінні та розсаді для ділянки.
6. Біологічний метод захисту рослин у присадибному городництві.

Присадибне садівництво

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Плодоовочівництва та виноградарства
Інформаційне забезпечення	Лекції, презентації, лабораторні у електронному вигляді
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні, практичні, семінарські
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета – ознайомитися з вимогами щодо розміщення багаторічних культур на присадибних ділянках та особливостями проектування і закладання саду за інтенсивної технології вирощування, індивідуальних садах та з метою одержання екологічно чистої продукції саду і винограду, ознайомлення з сортовим потенціалом та елементи технологій і вирощування садивного матеріалу. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен володіти матеріалами сучасних агротехнологій багаторічних насаджень нових типів садів, потенціал та елементів технології з метою відображення всіх вимог при закладанні присадибного саду, усвідомлювати проблеми та перспективи українського садівництва і виноградарства та ефективно їх вирішувати, впроваджувати новітні технології вирощування у даних реаліях господарювання. Вміти організувати проектну роботу та самостійно виконувати проекти для закладання саду різних типів. *Програмні компетентності та результати навчання.* Спеціалізовані концептуальні знання фундаментальних і прикладних аспектів плодівництва та виноградарства на рівні новітніх досягнень, необхідні для дослідницької та/або інноваційної діяльності у галузі садівництва та виноградарства. Приймати ефективні рішення у сфері присадибного та фермерського садівництва та виноградарства, визначати цілі та завдання, генерувати і порівнювати альтернативи, аналізувати сценарії та ризики. Здійснювати консультування та експертизу з питань закладання садів і виноградників у приватних та фермерських господарствах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Основні біологічні особливості та господарські ознаки плодоягідних насаджень та їх народногосподарське значення. Тема 2. Вимоги до вирощування та закладання саду: плодів насаджень, виноградні насаджень Ягідні насаджень. Тема 3. Планування та проектування плодівих насаджень. Впорядкування території садів у рівнинних умовах. Загальні вимоги до вибору ділянки під багаторічні плодів насаджень. Тема 4. Завдання і зміст упорядкування території саду. Розміщення порід і сортів. Тема 5. Впорядкування території ягідників. Розміщення порід. Розміщення сівозмін, полів, кварталів, кліток і сортосмуг. Впорядкування території виноградників у рівнинній місцевості Розміщення сортів і рядів. Тема 6. Особливості упорядкування території багаторічних насаджень та винограду на схилах Вибір ділянки для терасування схилів під плодів, ягідні та виноградні насаджень. Тема 7. Особливості упорядкування території виноградників. Проектування спеціальних протиерозійних заходів. Тема 8. Впорядкування території зрошуваних садів, ягідників і виноградників. Взаємозв'язок зрошувальної меліорації з елементами упорядкування території плодівих і ягідних насаджень Розміщення рядів насаджень. Тема 9. Організація і упорядкування території розсадників. Значення і завдання розсадників. Тема 10. Закладання і упорядкування території виноградного розсадника.

Прогнозування соціально-економічних процесів

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кібернетики і прикладної математики
Інформаційне забезпечення	Moodle
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати концепції прогнозування соціально-економічних процесів, сучасні методи прогнозування.
Уміти обирати й обґрунтовувати вибір моделі прогнозування; розраховувати прогноз економічного показника.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Методологічні основи прогнозування соціально-економічних процесів.
Дослідження набору даних та вибір методу прогнозування.
Прогнозування за допомогою часових рядів. методи згладжування часових рядів.
Регресія в прогнозуванні соціально-економічних процесів.
Агіта-моделі в прогнозуванні соціально-економічних процесів
Експертні методи прогнозування.
Нейронні мережі в прогнозуванні соціально-економічних процесів.
Оцінка якості прогнозів.
Соціально-економічне прогнозування на мікрорівні.
Макроекономічні моделі прогнозування.

Професійна комунікація: орфоепічний тренінг для студентів

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Дидактичні матеріали на сайті електронного навчання ужну, навчально-методичні посібники, довідкові видання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення курсу студенти апробують здобуті знання, удосконалять уміння ефективно послуговуватися голосовими можливостями для досконалого акту комунікації; здобудуть навички безпосереднього та опосередкованого спілкування у професійній діяльності як висококультурна національно-мовна особистість, яка вміло послуговується виробленим нормативним, інтонаційно-виразним мовленням, технікою правильної вимови, відпрацьованим мовленнєвим (інтонаційним) диханням та правильною дикцією; умітимуть ефективно застосовувати сучасні вимовні норми у власній професійній практиці. Загалом удосконалять особисте професійне мовлення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Курс передбачає вивчення основних теоретичних понять та категорій української орфоепії, норм української літературної вимови, особливостей фонетичної природи українського наголосу та його функцій; ознайомлення з поняттями про різні стилі говоріння та їхні особливості у професійній комунікації; поглиблення знань студентів з усної професійної комунікації; опанування системи тренувальних вправ для вдосконалення усного професійного мовлення. Під час навчання здобувачі аналізують актуальний фактичний матеріал (усне професійне мовлення), з'ясовують види порушень вимовних норм, а також створюють та озвучують власні тексти професійного спрямування для радіо чи телебачення з дотриманням норм літературної вимови, звертаючи увагу на ритмомелодійну та інтонаційну складову свого мовлення.

Психологія

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Психології
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знання:

- предмету та завдань психології, сутності і специфіки психічного відображення дійсності, рівнів розвитку і форм прояву психіки;
- змісту, психологічних механізмів і умов розвитку свідомості і самосвідомості людини;
- індивідуально-типологічних особливостей особистості (темперамент, характер, здібності) та можливостей впливу на їх розвиток;
- форм та закономірностей міжособистісної взаємодії.

уміння:

- застосовувати набуті знання для аналізу психологічної сутності різних проявів поведінки і діяльності особистості;
- оцінювати за характеристиками власних психічних станів та почуттів;
- користуватися прийомами розвитку вольових, комунікативних якостей особистості, проявів рис характеру, аналізувати власну діяльність як складову колективної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Психологія як наукове знання.

Тема 2. Розвиток психіки тварин і людини.

Тема 3. Історія розвитку психологічного знання і основні напрямки в психології.

Тема 4. Пізнавальні психічні процеси.

Тема 5. Психологія особистості. Особистість як суб'єкт діяльності.

Тема 6. Емоційно-вольова сфера особистості.

Тема 7. Індивідуально-психологічні особливості особистості.

Тема 8. Мова і спілкування.

Тема 9. Міжособистісні відносини і конфлікти.

Тема 10. Психологія соціальної групи.

Психологія конфліктів

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Психології
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність працювати в команді.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Конфлікт: загальні та особливі характеристики.

Тема 2. Динаміка конфлікту. Форми – результати і критерії завершення конфліктів.

Тема 3. Типологія і класифікація конфліктів. Причини і наслідки.

Тема 4. Внутрішньоособистісний конфлікт. Стили поведінки особистості в конфлікті.

Тема 5. Міжособистісні конфлікти: аналіз, попередження, вирішення конфліктів. Конфлікти в організаціях.

Тема 6. Сімейні конфлікти. Психологічна допомога в їх попередженні та вирішенні.

Психологія криз особистості

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Психології
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність працювати в команді.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Поняття кризи.
- Тема 2. Особливості переживання кризової ситуації та типи ситуаційних реакцій.
- Тема 3. Класифікація екстремальних ситуацій.
- Тема 4. Правила першої допомоги у кризових ситуаціях для психологів.
- Тема 5: Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР).
- Тема 6. Діагностичні критерії ПТСР.
- Тема 7. Особливості прояву ПТСР.
- Тема 8. Психотерапія при ПТСР.
- Тема 9. Психотерапевтичні методи при ПТСР.
- Тема 10. Синдром втрати, стадії і завдання втрати, класифікація втрати.
- Тема 11. Етапи психологічної допомоги при синдромі втрати.

Психологія стресу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Психології
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни.
Форма проведення занять	Лекції, практичні, семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання;
- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сучасні наукові дослідження та вплив стресу на суспільство.
2. Теорії та моделі стресу.
3. Види, ступені вираження та стадії розвитку.
4. Фізіологічні механізми стресу.
5. Психологічна природа стресу.
6. Оцінка рівня та динаміка протікання стресу.
7. Резильєнтність.
8. Навики поступового відновлення.
9. Стресостійкість та підтримка.
10. Способи зміни погляду на проблему.
11. Спеціальні прийоми виходу зі стресових ситуацій.

Раціональне використання та охорона земель

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: мультимедійний проектор, відео матеріали з розділів дисципліни «Раціональне використання та охорона земель» та інші електронні ресурси. Обладнання: ПК з програмним забезпеченням (Word, Excel, Power Point). Для дистанційного навчання: сайт електронного навчання ДВНЗ «ужну»; платформа дистанційного навчання Google meet.
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Здатність здійснювати безпечну діяльність.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1.

Тема 1. Значення раціонального використання й охорони земель.

Тема 2. Земельний фонд України як об'єкт використання та охорони.

Тема 3. Стандартизація та нормативно-методичне забезпечення охорони й раціонального використання ґрунтів.

Тема 4. Агрорландшафтна організація території сільськогосподарських підприємств.

Тема 5. Рекультивация порушених земель.

Модуль 2.

Тема 6. Раціональне використання та охорона земель с-г призначення.

Тема 7. Раціональне використання та охорона меліорованих земель.

Тема 8. Раціональне використання та охорона земель водного фонду.

Тема 9. Раціональне використання та охорона земель лісового фонду.

Тема 10. Раціональне використання та охорона земель природно-заповідного фонду.

Рекламний менеджмент

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, кейси
Форма проведення занять	Лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення дисципліни «Рекламний менеджмент» є формування когнітивних, афективних та моторних компетентностей у сфері рекламного менеджменту:

- здобування знань з теорії реклами;
- формування теоретичних знань і практичних навичок в організації та проведення рекламних кампаній на підприємстві;
- формування знань щодо створення рекламних звернень, організації рекламної діяльності, оцінки ефективності реклами, а також набуття навичок застосування цих компетентностей у професійній діяльності.

Предметом дисципліни є управління рекламною діяльністю підприємства.

Спеціальні професійні компетенції: навички аналізу результатів останніх теоретичних досліджень у сфері рекламної діяльності та можливостей їх застосування на практиці; уміння творчого підходу до розробки рекламної стратегії та просування компанії; здатність розробляти та формувати ефективні канали розповсюдження реклами для бізнесу; навички розробки рекламних оголошень в тому числі в соціальних мережах; навички налаштування таргетованої реклами в соціальних мережах; психологічні навички взаємодії з цільовою аудиторією.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сутність рекламного менеджменту.
2. Основні класифікаційні ознаки реклами.
3. Механізм дії реклами.
4. Психологічні основи рекламного менеджменту.
5. Ринок реклами в сучасних умовах.
6. Дослідження конкурентів та ринку.
7. Рекламні оголошення та програмне забезпечення їх розробки.
8. Особливості рекламного менеджменту в соціальних мережах.
9. Стратегія рекламної діяльності та планування рекламних кампаній.
10. Суть та налаштування таргетованої реклами в соціальних мережах.
11. Контроль ефективності рекламної діяльності бізнесу.

Розробка стартап-проектів

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кібернетики і прикладної математики
Інформаційне забезпечення	1. Розробка стартап-проектів: Конспект лекцій: навч. Посіб. / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 188 с. 2. Розробка стартап-проектів: практикум: навч. посіб. / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 116 с. 3. Кращі бізнес-стартапи в Україні. URL: https://bankchart.com.ua/biznes/biznes_start/statti/krasch_i_biznes_startapi_v_ukrayini#12 4. Як створити стартап. URL: https://courses.prometheus.org.ua/
Форма проведення занять	Лекції, семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати сутності основних понять і категорій стартапу, принципів та функцій стартапу, змісту процесів та технології управління стартапами; ефективності стартапу.

Отримання навиків створення стартапів; уміння формування команди, пошуку та вибору бізнес-ідеї, валідації ідеї стартапу, створення портрету клієнта та ціннісної пропозиції, дослідження клієнтів, дослідження ринку, аналізу конкурентів; формування мислення та практичних навичок щодо створення стартапів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Сутність та особливості стартап-проектів. Формування команди стартапу. Розробка продукту для стартапу. Бізнес-модель стартапу. Маркетингове планування стартапу. Бізнес-план стартап-проекту. Правові аспекти реалізації стартапів, інтелектуальна власність та патентування. Інвестиційне та фінансове забезпечення стартап-проектів. Презентування стартап-проекту.

Слово в дії: практика публічного мовлення

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української мови
Інформаційне забезпечення	Навчальні, навчально-методичні посібники, підручники, лінгвістичні словники, словники-довідники, наукові статті, офісні додатки, сервіси «Moodle», «Google Meet»
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою курсу є формування та вдосконалення навичок публічного мовлення, розвиток комунікативної компетенції, уміння переконливо, чітко та ефективно висловлювати свої думки перед аудиторією. Курс спрямований на розкриття творчого потенціалу, подолання страху публічних виступів, опанування технік вербальної та невербальної комунікації, а також засвоєння принципів побудови структурованого, емоційного та впливового виступу.

Цей курс допоможе слухачам: підвищити впевненість у власних мовленнєвих здібностях; навчитися встановлювати контакт з аудиторією; опанувати техніки переконливого та інтерактивного спілкування; підготуватися до виступів у різних форматах і середовищах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основи публічного мовлення. Публічне мовлення, і чому воно важливе в сучасному світі? Складові впевненого виступу. Структура публічного виступу. Техніки привернення уваги. Робота з аудиторією. Вербальні та невербальні засоби комунікації. Робота з текстом виступу. Переконливе мовлення. Інтерактивність у публічному мовленні. Робота над голосом. Візуальні та технічні засоби підтримки виступу. Імпровізація в публічному мовленні. Аналіз виступів і саморефлексія. Етика публічного мовлення. Підготовка до різних форматів виступів. Антикризове публічне мовлення.

Службове право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

науково-теоретичні та практичні положення про службове право; особливості правового регулювання суспільних відносин у сфері службового права; основні міжнародно-правові акти; норми чинного законодавства України, що регулюють правовідносини у сфері службового права, порядок застосування вищевказаних норм законодавства України; спеціальну науково-методичну та іншу юридичну літературу; правильно визначати види, об'єкти і суб'єкти службового права.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Службове право України: поняття, предмет, методи. Службове законодавство: система, структура. Державний службовець: поняття, види, правовий статус. Суб'єкти управління державною службою. Право на державну службу. Посада державної служби. Конкурс на зайняття посади державної служби. Набуття статусу державного службовця. Обмеження у державній службі. Службова кар'єра: поняття, принципи, види. Проходження державної служби. Професійна компетентність державних службовців. Режим державної служби. Юридична відповідальність державного службовця. Припинення державної служби.

Соціальна інженерія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Твердотільної електроніки та інформаційної безпеки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни “Соціальна інженерія” є засвоєння студентами завдань і базових принципів використання методів соціальної інженерії у сучасному суспільстві, а також набуття знань, умінь та навичок щодо основ кібергігієни та інформаційної безпеки в соціотехнічному контексті.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: особливості і завдання соціотехнічних атак; класифікацію і визначення основних методів соціальної інженерії; дієвість, ефективність та поширеність сучасних методів соціального інжинірингу; основні групи впливу серед цільової аудиторії соціотехніка; психологічні аспекти методів маніпулювання людьми; *уміти*: вирізняти та протидіяти соціотехнічним атакам, що використовують відомі методи соціальної інженерії та психологічного впливу; ефективно спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності); розв'язувати можливі конфлікти та ефективно взаємодіяти у соціальному середовищі; безпечно користуватися соціальними мережами та месенджерами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основні поняття та визначення методів соціальної інженерії. Історія та розвиток соціальної інженерії.

Загальні принципи. Основні етапи моделі атаки на основі методів соціальної інженерії.

Психологія соціальної інженерії. Вплив та переконання. Режими мислення. Мікроекспресії.

Нейролінгвістичне програмування. Налагодження зв'язків. Маніпуляції в соціальній інженерії.

Організація атак на основі соціальної інженерії на об'єкти критичної інфраструктури. Працівники організацій та IT-персонал. Співробітники служби підтримки клієнтів. Персонал вищого рівня та фінансовий персонал. Літні люди.

Інструменти соціального інженера. Принципи та етапи планування претекстінгу. Попереднє тестування обраного персонажа. Юридичні аспекти претекстінгу. Можливості та небезпека штучного інтелекту під час організації соціотехнічних атак.

Основні способи і методи захисту від психологічних впливів та соціотехнічних атак.

Соціобіологія медоносної бджоли

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичний посібник, монографія, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання з предметної області включають: розвиток вчення з біології бджіл, морфологічні особливості карпатської медоносної бджоли; соціальне життя медоносних бджіл; головні принципи організації сім'ї медоносної бджоли, бджолосім'я як біологічна одиниця; розвиток особин сім'ї, ембріональний та постембріональний розвиток особин, бджолоїної сім'ї архітектура гнізда бджіл, їх поведінка під час взятку, соціальна основа відтворення, розподіл робіт у бджолиній сім'ї, тривалість життя та функції залежно від віку та умов середовища. Термометрологія гнізда бджіл.

До практичних умінь та навичок входять: знання з особливостей будови морфологічні особливості карпатської медоносної бджоли, будови внутрішніх органів бджіл, будови гнізда, біології розвитку і життєдіяльності бджолоїної сім'ї впродовж року; їх спостереження за поведінкою бджіл протягом вегетаційного періоду, вміння проведення специфічних робіт на пасіці (відкачування меду, підготовку бджолосімей до зимівлі і тощо).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Модуль 1. Особливості соціального життя медоносних бджіл

- Тема 1. Розвиток вчення з біології бджіл.
- Тема 2. Морфологічні особливості карпатської медоносної бджоли
- Тема 3. Соціальне життя медоносних бджіл
- Тема 4. Головні принципи організації сім'ї медоносної бджоли

Модуль 2. Особливості життєдіяльності, розвитку та розмноження бджіл.

- Тема 5. Життєдіяльність бджолоїної сім'ї
- Тема 6. Особливості розвитку особин сім'ї.
- Тема 7. Тривалість життя та функції залежно від віку та умов середовища
- Тема 8. Розподіл робіт у бджолиній сім'ї
- Тема 9. Поведінка бджіл під час взятку
- Тема 10. Соціальна основа відтворення.

Соціологічні студії та соціальні моделі

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Соціології та соціальної роботи
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни; національні та міжнародні нормативно-правові акти
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дана дисципліна повинна допомогти студентам оволодіти соціологічним фокусом розуміння та інтерпретації поведінкових моделей та пов'язаних з ними процесів.

Метою дисципліни «Соціологічні студії та соціальні моделі» є формування у студентів системи соціологічних знань щодо тенденцій розвитку та функціонування поведінкової сфери у взаємозв'язку та взаємозалежності з іншими суспільними сферами.

Завдання курсу: зміст курсу «Соціологічні студії та соціальні моделі» є доступним для студентів бакалаврів всіх спеціальностей й розрахований на засвоєння його кожним студентом. Основним завданням викладача є формування у студентів теоретичних знань щодо особливостей соціологічної артикуляції основних проблем суспільства, розуміння специфіки функціонування поведінкових моделей та патернів у соціальному континумі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Теоретичні та методологічні аспекти соціології.
2. Класичні соціологічні теорії.
3. Соціологічні концепції ХХ століття.
4. Сучасні соціологічні теорії.
5. Суспільство як цілісна система.
6. Соціальна взаємодія, соціальні зміни, соціальні інститути та соціальні організації.
7. Функціонування поведінкових моделей та патернів у соціальному континумі .
8. Методика та методи соціологічного дослідження.

Соціологія

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Соціології та соціальної роботи
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни; національні та міжнародні нормативно-правові акти
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дана дисципліна повинна допомогти студентам оволодіти соціологічним фокусом розуміння та інтерпретації різних явищ.

Метою дисципліни засвоєння студентами загальнотеоретичних відомостей з соціології, розкриття специфіки різноманітних галузей соціологічних знань, оволодіння методикою і технікою соціологічних досліджень, аналізу соціологічної інформації.

Завдання курсу: формування у студентів знань з теоретичних основ організації та здійснення соціологічного дослідження; вироблення практичних навичок користування соціологічною інформацією; стимулювання творчої активності в ході самостійної роботи та виконання науково-дослідних завдань.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Теоретичні та методологічні аспекти соціології.
2. Класичні соціологічні теорії.
3. Соціологічні концепції ХХ століття.
4. Сучасні соціологічні теорії.
5. Суспільство як цілісна система.
6. Соціальна взаємодія, соціальні зміни, соціальні інститути та соціальні організації.
7. Соціологія особистості.
8. Методика та методи соціологічного дослідження.

Соціологія культури та історії

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Правознавство», «Економіка», «Всесвітня історія», «Культурологія», «Філософія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	Підручники і посібники з питань запобігання та протидії гендерному насильству, національні та міжнародні нормативно-правові акти, навчальні фільми, документальні відеоматеріали та інші.
Форма проведення занять	Лекція, лекція-бесіда, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни: вивчити та розуміти підходи сучасної соціологічної науки до аналізу історії, культури та людської цивілізації.

Завдання дисципліни: вивчити закономірності функціонування і розвитку історії, культури та людської цивілізації; вивчити особливості складання, засвоєння, збереження і подальша передача соціальних норм і цінностей; дослідити особливості формування стратифікаційної структури різних суспільств на різних історичних етапах розвитку; засвоїти футурологічні підходи до вивчення людської історії, культури та цивілізації.

Компетентності дисципліни: застосовувати методологію соціологічної науки до аналізу історичних явищ; вміти аналізувати системні ознаки суспільств на різних історичних етапах розвитку людської культури та цивілізації; вміти аналізувати історичні явища за допомогою методів соціології; знати стратифікаційні тенденції розвитку сучасних суспільств; аналізувати явища та процеси культури у категоріях соціології; формулювати й обґрунтовано аргументувати свою точку зору з питань соціології.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основними (базовими) поняттями навчальної дисципліни є: історична соціологія, соціологія культури, соціальна система, суспільство, соціальні групи, соціальна стратифікація, футурологія, гендерна соціологія.

Перелік тем:

1. Предмет, структура і функції історичної соціології та соціології культури.
2. Становлення соціології як науки про суспільство. Виникнення та основні етапи розвитку.
3. Суспільство його сутність та типологія.
4. Соціальна структура та соціальна стратифікація суспільства.
5. Соціальні інститути та соціальні організації у суспільстві.
6. Культура як соціальний інститут.
7. Соціологія особистості та історичний розвиток.
8. Соціологія соціальної дії та поведінки у цивілізаційному контексті.
9. Соціологія праці та культура.
10. Соціологія конфлікту та історичні контексти конфліктів.
11. Соціологія шлюбу сім'ї та особистого життя.
12. Гендерна соціологія.

Спортивна журналістика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Обладнання редакції газети «Погляд»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс має на меті дати студентам знання про спортивну журналістику, її місце в сучасному світі, розвинути практичні навички в написанні матеріалів у різних жанрах на спортивну тематику. Завдання: здобувачі фаху повинні засвоїти головні поняття, терміни, які застосовуються в спортивній журналістиці; у ході практичної роботи мають виробити навички написання матеріалів на спортивну тематику; за підсумками занять уміти давати об'єктивну оцінку публіцистичним текстам на спортивну тематику.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Масова фізична культура і спорт у журналістському висвітленні.
Спортивна тематика в різних засобах масової інформації.
Спеціалізація спортивного журналіста.
Організація і методи роботи спортивного журналіста.
Експертна оцінка публіцистичних матеріалів і робота з аудиторією.
Специфіка діяльності спортивного журналіста в різних типах ЗМІ.
Спортивна журналістика: жанровий вибір.
Особливості функціонування спортивних пресслужб.
Сторітелінг і спортивна журналістика.

Спортивне право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність визначити правове регулювання у галузі спортивно-фізкультурної діяльності; здатність скласти трудові договори у сфері спортивно-фізкультурної діяльності; здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в сфері спортивного права, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності; здатність сформувати цілісне уявлення про правове регулювання спорту в Україні; здатність захисту своїх цивільних прав у професійній спортивній діяльності; здатність вирішувати завдання у сфері спортивного судочинства, професійних спортсменів та інших суб'єктів спортивно-фізкультурної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Особливості правового регулювання в галузі спорту в Україні, правовий статус суб'єктів спортивних правовідносин, правовий статус спортивних об'єктів, забезпечення безпеки їх експлуатації, правове регулювання організації та проведення спортивних заходів, забезпечення їх безпеки, правове регулювання спортивного судочинства і процедури розгляду спортивних спорів, систему заборон і обмежень у спорті, особливості відповідальності у спорті, питання інтелектуальної власності щодо відео-, аудіо, та інтернет-трансляції спортивних заходів, питання оподаткування в галузі спорту, питання охорони здоров'я спортсменів і боротьби зі вживанням допінгу, питання попередження хуліганства спортивних уболівальників, правове регулювання трудових відносин у спорті.

Тема 1. Поняття спорту та спортивного права.

Тема 2. Спортивні правовідносини та суб'єкти спортивних правовідносин.

Тема 3. Правове регулювання цивільних, соціальних і трудових відносин у сфері професійного спорту.

Тема 4. Правове регулювання матеріального забезпечення, фінансових, податкових та цивільних правовідносин в сфері спорту та спортивної діяльності.

Тема 5. Медичне спортивне право (правове регулювання медицини у спорті).

Тема 6. Злочини у сфері спорту та спортивної діяльності.

Тема 7. Правове регулювання розгляду та вирішення спортивних спорів.

Спортивний менеджмент та маркетинг

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Економіки, підприємництва та торгівлі
Інформаційне забезпечення	Робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет-ресурси
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни «Спортивний менеджмент та маркетинг» є сформувати у студентів необхідний обсяг теоретичних і практичних знань про спортивний менеджмент та маркетинг. Вивчити та оцінити ефективність застосування функцій менеджменту та маркетингу в спорті. Сформувати у студентів уміння використовувати інструменти менеджменту та маркетингу. *Основними завданнями* дисципліни «Спортивний менеджмент та маркетинг» є забезпечення студентів знаннями та навичками, необхідними для більш ефективного використання інструментів менеджменту та маркетингу.

- основні поняття і термінологія спортивного менеджменту та маркетингу;
- області застосування менеджменту та маркетингу в спорті;
- основні принципи спортивного менеджменту та маркетингу;
- основні функції спортивного менеджменту та маркетингу;
- інструменти менеджменту та маркетингу в спорті;
- оцінювати ефективність застосування основ менеджменту та маркетингу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Суть та значення менеджменту в діяльності спортивних організацій. Суть та значення маркетингу в діяльності спортивних організацій. Значення делегування повноважень в менеджменті. Поняття лідерства як однієї з функцій менеджменту. Використання функцій менеджменту (планування, організація, мотивація, контроль) в спорті. Ефективне управління часом. Інструменти менеджменту та маркетингу. Дослідження ринку, сегментація та реклама у спорті.

Стандартизація

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр (осінній/весняний)	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	приладобудування
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, навчальні посібники
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- оволодіння студентами основних понять в сфері стандартизації та сертифікації;
- визначати та формулювати показники й критерії для оцінки якості об'єктів стандартизації;
- оцінювати відповідність нормативних документів діючим вітчизняним та міжнародним стандартам;
- оволодіння загальними принципами взаємозамінності при виготовленні та ремонті виробів;
- застосовувати діючу систему допусків і посадок;
- вміння підготувати документи для організації процесу сертифікації власної продукції як на вітчизняному ринку, так і за кордоном;
- визначати відповідність продукції нормативному документу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Сутність стандартизації та її роль у розвитку національної економіки країни.

Основні поняття та визначення в галузі стандартизації.

Принципи стандартизації.

Методи стандартизації (уніфікація, агрегування, типізація, взаємозамінність, спеціалізація).

Форми стандартизації.

Загальні принципи взаємозамінності: допуски та посадки.

Державна та міжнародна системи стандартизації.

Сутність і функції сертифікації.

Контроль та методи оцінювання якості товарів і послуг.

Міжнародна система сертифікації.

Загальні вимоги до технічної документації.

Стратегії адаптацій до змін клімату

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни в кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

аналізувати кліматичні дані, оцінювати ризики і прогнозувати наслідки змін клімату, працювати з кліматичними моделями та екологічними базами даних, вміти розробляти адаптаційні стратегії та плани адаптації для екосистем і громадського здоров'я, впроваджувати заходи зі збереження біорізноманіття, організовувати профілактичні програми у сфері здоров'я, розуміти взаємозв'язок між змінами клімату, біорізноманіттям і здоров'ям людини, використовувати новітні технології для моніторингу клімату та впровадження адаптаційних заходів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1: Поняття екосистемних послуг, їх класифікація та значення для людини.

Тема 2: Природа та функціонування екосистем, що забезпечують послуги. Типи екосистемних послуг (постачальні, регулюючі, підтримувальні, культурні).

Тема 3: Оцінка та моніторинг екосистемних послуг.

Тема 4: Взаємозв'язок між біорізноманіттям та екосистемними послугами. Роль видів у підтримці екосистемних функцій.

Тема 5: Методи кількісної та якісної оцінки екосистемних послуг.

Тема 6: Політичні та економічні інструменти підтримки екосистемних послуг.

Тема 7: Соціально-економічні наслідки втрати екосистемних послуг.

Тема 8: Стратегії збереження та відновлення екосистем.

Стратегічно-екологічна оцінка планової діяльності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ», Windows. Технічні засоби: - дидактичні матеріали (електронний варіант лекцій, комплексні контрольні роботи; презентації тощо); - технічні пристрої (мультимедійні апарати, стенди, моделі, - пакети завдань для модульного та підсумкового контролю; - офісні додатки та сервіс Google Meet.
Форма проведення занять	Лекції та лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Здатність здійснювати безпечну діяльність.

Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1.

Тема 1. Законодавчі засади комплексного планування.

Тема 2. Якісні вихідні дані – якісний комплексний план.

Тема 3. Планувальні рішення комплексного плану – основа розвитку територій.

Модуль 2.

Тема 4. Розділи комплексного плану – складові частини сталого розвитку територій.

Тема 5. Застосування геоінформаційних систем при розробленні містобудівної документації.

Тема 6. Електронний документ комплексного плану.

Суспільно-політичний переклад

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська, українська
Передумови для вивчення дисципліни	Опанування здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни «Іноземна мова»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної лінгвістики
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, мультимедійні аудіо- та відеоматеріали, онлайн ресурси, електронні підручники, електронні курси, електронні словники
Форма проведення занять	Практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати (знання, уміння та інші компетентності):

Програмою передбачено вивчення різних аспектів теорії та практики перекладу, зокрема, вивчаються способи передачі лексичних, граматичних і жанрово-стилістичних труднощів англійської мови українською та навпаки, адекватне відтворення термінології, реалій професійної сфери та суспільного життя тощо.

По закінченню курсу студент повинен набути наступні *уміння*: тлумачення ТО (тексту оригіналу); аналіз ТО, пошук головної інформації; мобілізація предметних знань, використання зовнішніх ресурсів; розпізнавання та вирішення перекладацьких проблем ТО, пошук еквівалентів; попередній переклад ТО, об'єднання фрагментів в ТП; забезпечення реалізації інтенції автора ТО і доступності для адресата ТП (тексту перекладу), розуміння семантичного змісту ТО; розуміння концептуальної програми автора ТО; прогнозування когнітивних і культурних труднощів розуміння адресатом ТП, *навички*: прийняття рішень на лексико-фразеологічному та синтаксичному рівнях; вибір і правильне застосування технічних прийомів перекладу; застосування компресії ТО, забезпечення прийнятних зовнішніх ознак перекладу; сприймання ТО, синхронізованого з письмом, аудіюванням або читанням; почергове здійснення процесів сприймання мовлення мовою оригіналу та відтворення мовлення мовою перекладу; лексико-синтаксичне варіювання ТО.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Міжнародна конвенція з економічних, соціальних та культурних прав.
2. Особливості термінології міжнародних політичних угод.
3. Міжнародна конвенція з цивільних та політичних прав.
4. Конвенція проти тортур та конвенція проти расової дискримінації.
5. Конвенція проти дискримінації жінок.
6. Конвенція про права дитини.
7. Конституція України про права людини та громадянина.
8. Термінологія та стилістичні ознаки тексту Конституції.

Сучасні волоконно-оптичні технології

Назва дисципліни	
Рівень вищої освіти	Баклавр
Курс (рік) навчання	3
Семестр (осінній/весняний)	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська/англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Знання загальної фізики
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Приладобудування
Інформаційне забезпечення	Курс лекцій, методичні вказівки до практичних робіт
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання принципу роботи пристроїв та засобів, що у своїй роботі використовують волоконно-оптичні технології.

Розуміння принципів роботи оптичних волокон, базові знання та вміння вибору елементів для побудови, ремонту та експлуатації волоконно-оптичних ліній зв'язку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вступ, загальні відомості про волоконну оптику.

1. Побудова та розрахунок параметрів волоконно-оптичних ліній зв'язку.

1.1. Розрахунок дисперсійних параметрів.

1.2. Розрахунок параметрів введення – висновку.

1.3. Розрахунок коефіцієнта поглинання.

1.4. Розрахунок енергетичного потенціалу волз.

1.5. Розрахунок довжини ділянки регенерації та їх кількості.

2. Класифікація волоконно-оптичних ліній зв'язку.

3. Огляд сучасних пристроїв на основі волоконно-оптичних технологій.

Сучасні процеси Європейської інтеграції

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародного права
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Розуміння історичного контексту та основ європейської інтеграції, вивчення еволюції європейських інституцій, таких як Європейський Союз (ЄС), та їх впливу на країни-члени, аналіз політичних, економічних та соціальних викликів і можливостей європейської інтеграції, оцінку ролі наднаціонального управління у формуванні європейської політики, а також обговорення поточних дебатів та майбутніх тенденцій європейської інтеграції. Вивчаючи ці ключові результати навчання, студенти можуть отримати глибше розуміння складних процесів і динаміки європейської інтеграції та її наслідків для сучасного врядування, дипломатії та глобальних справ.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Процес європейської інтеграції: походження та основні принципи.
- Тема 2. Договори про Європейський Союз та їх вплив на національне законодавство.
- Тема 3. Інституційна архітектура Європейського Союзу та її роль у процесі інтеграції.
- Тема 4. Європейські агенції та їх функції в контексті інтеграції.
- Тема 5. Директиви та регламенти Європейського Союзу: їх вплив на українське законодавство.
- Тема 6. Роль Європейського Суду у процесі інтеграції та вирішенні спорів між державами.
- Тема 7. Двосторонні та багатосторонні угоди Європейського Союзу з іншими країнами.
- Тема 8. Європейський Союз і права людини: захист прав громадян у контексті інтеграції.
- Тема 9. Європейська політика конкуренції та її вплив на бізнес учасників єдиного ринку.
- Тема 10. Виклики та перспективи європейської інтеграції в умовах глобалізації.

Сучасні фінансові послуги / Modern Financial Services

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)/ The first (bachelor) level
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3
Мова викладання	Українська/англійська / ukrainian/english
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Фінансів і банківської справи / Finance and banking
Інформаційне забезпечення	Електронний конспект лекцій, тестові завдання, робоча програма та навчально-методичні матеріали з дисципліни / Electronic synopsis of lectures, tests, work program, educational and methodological materials for the discipline
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття/ Lectures, practical classes
Форма семестрового контролю	Залік / test

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність до критичного мислення в оцінці фінансових пропозицій та умов.
- Розвиток фінансової відповідальності у прийнятті рішень.
- Здатність ефективно взаємодіяти з фінансовими установами, орієнтуючись у їхніх продуктах і послугах.
- Розуміння етичних аспектів фінансових послуг та відповідальність перед суспільством.
- Розуміння основних принципів функціонування банків, страхових компаній та інших фінансових установ.
- Знання основних видів фінансових послуг.
- Інформованість про сучасні технології у сфері фінансових послуг: мобільний банкінг, онлайн-страхування, цифрові платіжні системи тощо.
- Усвідомлення ризиків, пов'язаних із використанням фінансових продуктів, і способів їхнього мінімізації.

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

- Ability to think critically when evaluating financial offers and conditions.
- Development of financial responsibility in decision-making.
- Capability to effectively interact with financial institutions, understanding their products and services.
- Awareness of the ethical aspects of financial services and responsibility to society.
- Understanding of the fundamental principles of the functioning of banks, insurance companies, and other financial institutions.
- Knowledge of the main types of financial services.
- Awareness of modern technologies in financial services: mobile banking, online insurance, digital payment systems, etc.
- Understanding the risks associated with the use of financial products and ways to mitigate them.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ до фінансових послуг. Роль фінансових установ у сучасному суспільстві. Основні види фінансових послуг: банківські, страхові, інвестиційні.

Тема 2. Банківські послуги: огляд та можливості. Депозити, кредити, платіжні картки. Особливості онлайн-банкінгу та мобільних додатків.

Тема 3. Страхування: захист і впевненість. Основні види страхування: життя, здоров'я, майно, відповідальність. Як обрати страхову компанію та зрозуміти страхові умови.

Тема 4. Кредитування для фізичних осіб. Споживчі кредити, іпотека, мікрокредитування. Як оцінити умови кредиту: відсоткові ставки, платежі, ризики.

Тема 5. Фінансові технології (FinTech). Цифрові платежі та мобільні платформи. Онлайн-банкінг та нео-банки. Кредитування P2P та краудфандинг. InsurTech: страхові технології

Тема 6. Захист прав споживачів фінансових послуг. Законодавство щодо фінансових послуг. Як уникнути шахрайства у сфері фінансів.

Тема 7. Етика у сфері фінансів. Соціальна відповідальність фінансових установ. Етичні дилеми у фінансовій діяльності.

Тема 8. Зелені фінанси та сталий розвиток. Основи зелених фінансів: концепція, мета та значення. "Зелені" кредити та інші фінансові продукти. Як банки й інші фінансові установи підтримують сталий розвиток.

Brief content of the discipline (what will be studied, list of topics):

Topic 1: Introduction to Financial Services. The role of financial institutions in modern society. Key types of financial services: banking, insurance, and investment.

Topic 2: Banking Services: Overview and Opportunities. Deposits, loans, and payment cards. Features of online banking and mobile applications.

Topic 3: Insurance: Protection and Confidence. Main types of insurance: life, health, property, and liability. How to choose an insurance company and understand insurance terms.

Topic 4: Personal Lending. Consumer loans, mortgages, and microcredit. How to evaluate loan terms: interest rates, payments, and risks.

Topic 5: Financial Technologies (FinTech). Digital payments and mobile platforms. Online banking and neo-banks. P2P lending and crowdfunding. InsurTech: insurance technologies.

Topic 6: Consumer Protection in Financial Services. Legislation on financial services. How to avoid fraud in the financial sector.

Topic 7: Ethics in Finance. Social responsibility of financial institutions. Ethical dilemmas in financial activities.

Topic 8: Green Finance and Sustainable Development. Basics of green finance: concept, goals, and significance.

"Green" loans and other financial products. How banks and financial institutions support sustainable development.

Тематичне картографування

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ», ноутбук, комп'ютер, ПЗ Digitals. Технічні засоби: - дидактичні матеріали (електронний варіант лекцій, комплексні контрольні роботи; презентації тощо); - пакети завдань для модульного та підсумкового контролю; - офісні додатки та сервіс Google Meet.
Форма проведення занять	Лекції та лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Здатність працювати в команді.

Здатність здійснювати безпечну діяльність.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1.

Тема 1. Тематичне картографування.

Тема 2. Систематизація сучасних картографічних творів.

Тема 3. Дизайн тематичних карт.

Тема 4. Проектування, укладання та видання карт.

Тема 5. Цифрова інформація про місцевість. Цифрові та електронні карти.

Модуль 2.

Тема 6. Особливості тематичного картографування природних процесів і явищ.

Тема 7. Особливості тематичного картографування соціально-економічних процесів і явищ.

Тема 8. Методи укладання землевпорядних тематичних карт.

Тема 9. Особливості укладання історичних карт.

Тема 10. Особливості використання тематичних карт при топографо-геодезичних роботах.

Теорія електричних і магнітних кіл

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр (осінній/весняний)	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Опанування певних розділів таких навчальних дисциплін, як вища математика, фізика
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Приладобудування
Інформаційне забезпечення	Сайт дистанційного навчання, підручники, навчальні посібники, навчально-методичні матеріали
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування наукового світогляду стосовно електромагнітних явищ, засвоєння студентами системних знань в галузі теорії електричних і магнітних кіл, вміння побудови схем заміщення, опанування методів аналізу лінійних і нелінійних електричних і магнітних кіл як в усталеному режимі роботи, так і під час перехідних процесів, отримання навичок практичного застосування набутих знань для дослідження режимів роботи електричних і магнітних кіл, побудови комп'ютерних систем чи їх складових.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Класифікація електричних кіл. Основні явища в електричних колах і величини, що їх характеризують. Режими роботи та методи розрахунку лінійних електричних кіл постійного струму. Електричні кола синусоїдного струму та методи їх аналізу. Явища резонансу в електричних колах. Потужність в колі змінного струму. Електричні кола несинусоїдного струму. Трифазні електричні кола. Перехідні процеси в електричних колах та методи їх аналізу. Нелінійні електричні кола. Магнітні кола постійного струму. Змінний магнітний потік в котушці зі сталевим осердям, її схема заміщення та векторна діаграма. Будова, принцип дії і застосування трансформаторів та інших електромагнітних пристроїв і апаратів. Поняття про електричні кола з розподіленими параметрами. Чотириполюсники, їх схеми заміщення та розрахунок параметрів.

Техніка професійного мовлення

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Дидактичні матеріали на сайті електронного навчання ужну, навчально-методичні посібники, довідкові видання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення курсу студенти апробують здобуті знання, удосконалять комунікативні навички, уміння правильного мовленнєвого дихання; здобудуть навички критичного аналізу професійного мовлення з метою виявлення типових порушень логіко-емоційної виразності мовлення, ненормативного наголошування; опанують методики, принципи та правила роботи над власним диханням, голосом і дикцією. Загалом удосконалять техніку особистого мовлення для здійснення професійної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Курс передбачає комплексний розгляд основних складових частин техніки мовлення; поглиблює знання студентів з основних типів дихання та їхніх характеристик, специфіки голосу та дикції людини та способів їхнього покращення. Під час навчання здобувачі аналізують актуальний фактичний матеріал (професійне мовлення), а також самостійно створюють та записують досконалий із погляду техніки мовлення професійний продукт актуальної тематики для різних каналів поширення.

Туристичні атракції світу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з географії
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Туризму
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук. Програмне забезпечення: система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Знати та розуміти предметну область вивчення туристичних атракцій, їх різновидів та класифікацій.
- Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал регіонів і локальних територій.
- Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.
- Здатність організувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.
- Вміння організувати та управляти туристичними атракціями на місцевому і регіональному рівнях.
- Аналізувати геопросторову організацію туристичних атракцій та розробляти стратегії їх сталого розвитку.
- Оцінювати діяльність учасників туристичного ринку та розробляти стратегії їхнього розвитку для досягнення поставлених цілей.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Туристичні атракції в міжнародному туризмі: основні терміни та визначення. Глобальні туристичні потоки. Способи дослідження туристичних атракцій різних країн.

Тема 2. Особливості атракцій у різних геозонах. Сфери Землі як середовище задоволення туристичних потреб (вода, повітря, земля). Туризм і природне середовище. Загрози для розвитку туризму. Нові тенденції в туризмі.

Тема 3. Туристичні регіони – критерії виокремлення. Головні поняття щодо класифікації туристичних регіонів. Виділення туристичних регіонів світу за UNWTO.

Тема 4. Європейський туристичний регіон. Туристичні атракції Скандинавських країн (Норвегія, Швеція, Фінляндія). Країни Західної Європи. Ключові країни вивчення: Німеччина, Франція та країни Бенілюксу.

Тема 5. Близькосхідний туристичний регіон. Характеристика найцікавіших туристичних атракцій – Єгипту, ОАЕ, Саудівської Аравії.

Тема 6-7. Азійсько-Тихоокеанський туристичний регіон. Туристично-рекреаційні ресурси Японії, Китаю, Індії та Австралії.

Тема 8-9. Американський туристичний регіон. Розвиток туризму субрегіону Північна та Південна Америка (США та Канада). Найбільш відвідувані туристами атракції Мексики, Бразилії та Венесуели.

Тема 10. Африканський туристичний регіон. Порівняльна характеристика туристичних ресурсів субрегіонів: Північна та Південна Африка. Сафарі – туризм (Кенія та Танзанія).

Тема 11-12. Найцікавіші пустелі світу як унікальні природні атракції: Антарктична, Арктична, Аравійська, Сахара, Атакама, Наміб, Тар, Гобі, Калахарі, Такла – Макан та інші.

Українська міфологія та демонологія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української літератури
Інформаційне забезпечення	Монографії, методичні посібники, презентації, наукові публікації
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: завдання, мету, предмет етнопсихології як науки, усвідомлювати її зв'язок із міфологією; виявляти у світових міфах архетипні образи та сюжети, бачити їхній зв'язок із процесом становлення особистості та людства; різновиди міфологічних образів, їхню семантику та роль у відображенні української ментальності та психології окремої людини; що таке архетип Тіні, як він об'єктивується в українській міфології в образах дводушників; етнопсихологічну специфіку магічних ритуалів, які супроводжували календарні та родинні свята; етнопсихологічну специфіку сюжетів космогонічних міфів.

вміти: аналізувати образи, мотиви, сюжетні ходи фольклорних творів крізь призму етнопсихології; виявляти в міфологічних текстах функціонування етноархетипів сонця, місяця, зорі, землі, води, тину, змія, гори, каменя, квітки, тура; досліджувати семантику демонологічних та анімістичних образів крізь призму психології; аналізувати метафізичний вимір просторово-часових уявлень та календарних обрядів в українській дохристиянській міфології; виявляти особливості формування людиною в надрах міфологічної свідомості етнопсихологічного знання про душу, безсмертя, жертвоприношення; з'ясувати співвідношення язичницького та християнського світоглядів в окремих фольклорних текстах; виявляти в міфологічних текстах функціонування екзистенціалів смерті, безсмертя, життя, жертвності, вічності, відповідальності; виявляти особливості формування людиною в надрах міфологічної свідомості філософського, морального знання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Зв'язок міфології, етнопсихології та психоаналізу. Архетипи та етноархетипи. Етнопсихологічне підґрунтя уявлень про душу та дводушників в українській міфології. Образи відьми/босоркані, босоркуна в легендах та казках. Упир, вовкун/перевертень та змії/шаркань в українській міфології. Аналіз народних повір'їв, легенд та казок. Образи чорнокнижника та гонимарника в міфологічних легендах та бувальщинах. Етнопсихологічна основа образів чорта та домовика в українській міфології. Лісовик, лісовий чорт та водяник у міфологічних оповідях українців. Русалка, мавка та повітруля в повір'ях, легендах та казках українців, психологічні передумови їхнього виникнення. Етнопсихологічна специфіка образів Долі, Недолі, Смерті, персоніфікованих хвороб. Купальські магічні ритуали та повір'я, пов'язані з ними. Любовна магія. Символіка рослин. Образи українських язичницьких богів (Сварог, Перун, Велес, Дажбог), їхня специфіка. Образи українських язичницьких богинь (Берегиня, Птаха/Слава, Лада, Леля, Дана, Мара), втілені в них етноархетипи.

Українська націологія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення Дисципліни	«Історія та культура України»
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	Робоча програма навчальної дисципліни, наукова література, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Українська націологія» студент повинен **знати:** теоретичні складові формування знань про націю і націоналізм в європейській інтелектуальній традиції; загальні методологічні підходи до розуміння проблематики української нації та націоналізму; головні положення української націології представників консервативного напрямку (В. Липинський, С. Томашівський, В. Кучабський); базові характеристики націологічної проблематики України представників державницького націоналізму (В. Старосольський, С. Дністрянський, С. Рудницький, О.-І. Бочковський); концептуальні та практичні аспекти творчості представників інтегрального націоналізму (М. Міхновський, Д. Донцов, М. Сціборський, С. Бандера); геополітичну концепцію «розподілу Росії» Ю. Липи; сучасну проблематику української нації та націоналізму в контексті російсько-української війни.

уміти: оперувати категоріями, типологіями та теоретико-методологічними підходами до феномену нації і націоналізму; розрізняти етніцистські/примордіалістські й модерністські/конструктивістські методологічні трактування української нації і націоналізму;

3) презентувати консервативний концепт української націології; володіти змістом націологічної проблематики українського державницького націоналізму; критично тлумачити концептуальні й практичні підходи українського інтегрального націоналізму; застосовувати геополітичну концепцію «розподілу Росії» Ю. Липи в контексті інтелектуальних дискусій та національно-патріотичного виховання підростаючого покоління українців; фахово протидіяти фейковим інформаційним «вкидам» та успішно перемагати на інформаційному фронті російсько-української війни.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Феноменологія (теорія) нації. Тема 2. Феноменологія (теорія) націоналізму. Тема 3. Типологія нації та націоналізму. Тема 4. Українська нація і націоналізм: методологічні підходи до розуміння. Тема 5. Концепція української політичної нації В'ячеслава Липинського, Степана Томашівського та Василя Кучабського. Тема 6. Націологічні проблеми України в творчості Володимира Старосольського та Станіслава Дністрянського. Тема 7. Самостійна Україна в геополітичній концепції Степана Рудницького. Тема 8. Націологія, етнополітика та націософія Ольгерда-Іполита Бочковського. Тема 9. Ідеологія українського націоналізму Миколи Міхновського. Тема 10. Українська національна ідея та чинний націоналізм Дмитра Донцова. Тема 11. Концепція націократії Миколи Сціборського. Тема 12. Національна ідея та перспективи української революції Степана Бандери. Тема 13. Український традиціоналізм, геополітика та концепція «розподілу Росії» Юрія Липи. Тема 14. Українська нація та український націоналізм у контексті російсько-української війни.

Управління науковим потенціалом

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Навчальні посібники, мультимедійний проєктор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення курсу «Управління науковим потенціалом» студенти повинні **знати**: основні поняття та категорії управління персоналом; теоретико-методологічні засади управління персоналом; принципи та методи управління науковим персоналом; джерела набору персоналу в наукову організацію; методи пошуку та залучення кандидатів на вакантні посади; сутність позитивного соціально-психологічного клімату в колективі; особливості проведення оцінювання професійних якостей наукових працівників; сутність та механізм професійного розвитку наукових працівників; особливості ділової культури в системі управління науковим персоналом; форми та джерела матеріального й морального заохочування працівників;

Після вивчення курсу «Управління науковим потенціалом» студенти повинні **вміти**: визначати та обґрунтовувати потребу в наукових кадрах; організувати набір та відбір працівників на посади; складати та аналізувати резюме кандидата на вакантну посаду; проводити співбесіду з кандидатами на вакантні посади в організацію; формувати згуртований науковий колектив та управляти ним; сприяти формуванню гармонійних людських відносин та успішної команди; здійснювати оцінювання персоналу організації; складати та реалізувати план заходів щодо професійного розвитку персоналу організації; оцінювати рівень ефективності наукових працівників за різними показниками; попереджувати виникнення конфліктів та забезпечувати їх задовільне розв'язання; залежно від ситуації обирати найбільш доцільні й ефективні стилі та методи управління.

В процесі вивчення дисципліни «Управління науковим потенціалом» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

загальні компетенції: здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу; здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями; здатність виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї; здатність до усної та письмової професійної комунікації англійською мовою; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність розв'язувати поставлені задачі та приймати оптимальні управлінські рішення; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність працювати в команді; здатність працювати автономно; здатність використовувати сучасні комунікаційні технології.

фахові компетенції: здатність самостійно вчитися, використовуючи здобуті фундаментальні та професійні знання і навички; здатність підвищувати ефективність управління науковими дослідженнями, розробляти і впроваджувати сучасні системи управління науковим персоналом; здатність працювати з людьми, володіння мистецтвом управління людськими ресурсами; здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій управління персоналом у

відповідності до міжнародних стандартів; здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом; здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління; здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій управління персоналом; здатність розробляти та впроваджувати інноваційні технології в управлінні науковим персоналом; здатність ініціювати, планувати та управляти змінами в науковій організації для вдосконалення існуючих та розроблення нових систем управління; здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Управління науковим потенціалом у системі управління організацією.
2. Методологічні аспекти управління науковим персоналом.
3. Система управління науковим персоналом.
4. Кадрова політика і стратегія управління науковим персоналом організації.
5. Формування наукового колективу організації.
6. Компетентнісний підхід та його використання в управлінні науковим персоналом.
7. Організація набору та відбору наукового персоналу.
8. Оцінювання та мотивація наукового персоналу.
9. Управління розвитком наукового персоналу.

Управління проєктами

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська/англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	Навчально-методична література, Сайти Європейської Комісії, Міністерства економіки України, інші веб-ресурси, інформаційно-комунікаційні ресурси ДВНЗ «ужну», зокрема середовище «E-Learn» та Moodle
Форма проведення занять	Інтерактивні методики проведення занять через рольові ігри, вправи, застосування методу case study, презентації, розроблення на практиці авторського (колективного) проєкту
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета навчальної дисципліни – формування знань та навичок про основні принципи, логічно-структурні схеми та технології розробки, реалізації та забезпечення сталості проєктів у різних сферах соціально- економічного, просторового та гуманітарного розвитку. Курс побудований за схемою «теорія засвоюється через практику» і передбачає як інтегральний результат розробку слухачами на основі здобутих знань та навичок власного проєкту,

Дисципліна забезпечує набуття студентами таких *компетентностей*: здатність аналізувати внутрішні та зовнішні чинники поточного функціонування та розвитку певного об'єкту та/чи системи з метою планування його майбутнього; спроможність визначати та комунікувати з стейкхолдерами певного об'єкту чи системи для реалізації спільних завдань; вміння застосовувати стратегічний та проєктний підхід до розвитку різних сфер (об'єкту чи системи); володіння навичками застосування специфічної проєктної термінології, схем життєвих циклів проєктів, інформаційно-технічних рішень, можливостей спеціалізованих інформаційних ресурсів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Історія та теорія проєктного менеджменту.
2. Методи проєктного менеджменту.
3. Обґрунтування доцільності проєкту.
4. Планування проєкту.
5. Управління реалізацією проєкту.
6. Фінансування проєкту.
7. Моніторинг та оцінювання проєкту.
8. Проєктні ризики.

Фінансові основи підприємництва

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	Електронний конспект лекцій, робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

За результатами вивчення дисципліни «Фінансові основи підприємництва» здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зможуть отримати додаткові знання необхідні в усіх сферах діяльності та особистому використанні та будуть:

знати: сутність підприємництва, його функції, значення, принципи; форми і види підприємницької діяльності та їх характеристику; основні кроки підготовки до започаткування власної справи; джерела формування підприємницького капіталу; основні організаційно-правові форми господарювання суб'єктів підприємництва та їх характеристику; порядок їх створення, управління, обсяг прав та відповідальності; основи грошових розрахунків; основи організації фінансової роботи; методологію розробки бізнес-плану; систему оподаткування та кредитування підприємницької діяльності; процедуру припинення підприємницької діяльності.

вміти: складати установчі документи для реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності; визначати величину капіталу, необхідного для початку підприємницької діяльності; проводити грошові розрахунки; розраховувати доходи та витрати підприємницької діяльності; складати бізнес-план, розраховувати та сплачувати податкові та інші обов'язкові платежі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Економічна природа підприємництва.
2. Функції та правовий статус підприємця.
3. Суб'єкти підприємницької діяльності.
4. Основи бізнес-планування.
5. Організація грошових розрахунків.
6. Організація фінансів суб'єкта підприємництва.
7. Оподаткування підприємницької діяльності.
8. Кредитування підприємницької діяльності.
9. Завершення підприємницької діяльності.

Фінансово-економічна грамотність

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Фінансів і банківської справи
Інформаційне забезпечення	Методичні рекомендації для вивчення дисципліни, робоча програма дисципліни, електронний конспект лекцій, завдання для самостійної роботи студентів, тестові завдання до модульного контролю, інформаційні джерела (навчальні посібники, підручники, наукові статті і публікації), інші інформаційні ресурси (вітчизняні і зарубіжні інформаційні веб- портали)
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Фінансово-економічна грамотність» студент повинен: *знати*: закономірності функціонування національної економіки; роль фінансів в розвитку ринкових відносин; структуру ланок фінансової системи держави та основні взаємозв'язки між ними; засади бюджетного устрою й принципи побудови бюджетної системи; джерела формування доходів бюджету та напрями фінансування видатків; економічну природу страхування, його функції, правила управління особистими фінансами; зміст фінансової безпеки на національному та індивідуальному рівнях; форми та види фінансового шахрайства;

вміти: аналізувати основні фактори, що впливають на стан економіки; об'єктивно оцінювати економічні процеси, які відбуваються в суспільстві; застосовувати знання з фінансової науки в практичній діяльності; формувати та обґрунтовувати власну думку про стан бюджетної системи; оперувати спеціальними знаннями щодо системи оподаткування; приймати самостійні рішення у сфері банківських операцій; використовувати набуті теоретичні знання при страхуванні від різних ризиків; визначати потреби у фінансових ресурсах, виявляти та аналізувати можливі джерела їх надходження; складати індивідуальний фінансовий план, підбирати фінансові інструменти для задоволення особистих потреб у коштах; виявляти загрози і небезпеки фінансової діяльності; уникати шахрайства при здійсненні фінансової діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Економічні системи: сутність, властивості та типи. Особливості трансформаційних процесів в економічних системах. 2. Основні показники функціонування національної економіки. 3. Роль держави у змішаній економіці. Економічна політика та її основні види. 4. Бюджет та податкові фінанси. 5. Страхування як складова фінансової системи України. Базові засади вітчизняної системи соціального страхування. 6. Основні види фінансових послуг та принципи функціонування ринку фінансових послуг. 7. Базові концепції фінансової грамотності. Основи управління власними фінансами.

Формування стратегічного планування в адміністративно-територіальних одиницях

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: система електронного навчання Moodle, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ». Технічні засоби: - дидактичні матеріали (електронний варіант лекцій, комплексні контрольні роботи; презентації тощо); - технічні пристрої (мультимедійні апарати, стенди, моделі, - пакети завдань для модульного та підсумкового контролю; - офісні додатки та сервіс Google Meet.
Форма проведення занять	Лекції та лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність планувати та управляти часом.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Здатність працювати в команді.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1.

Тема 1. Інноваційні підходи в залученні громади до процесів планування місцевого розвитку територіальних громад.

Тема 2. Діагностика стану територіальної громади як основа планування її розвитку.

Модуль 2.

Тема 3. Стратегічне планування розвитку громади.

Тема 4. Механізм реалізації стратегії місцевого розвитку.

Тема 5. Інструменти економічного розвитку громад в умовах поствоєнної відбудови України.

Тема 6. Планування просторового розвитку.

Тема 7. Моніторинг та оцінювання в стратегічному плануванні.

Тема 8. Успішні практики формування та реалізації стратегічних планів в Україні.

Харчова хімія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання хімії
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Неорганічної хімії
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники,
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

- отримують базові знання з хімії, знання складу харчових продуктів;
- розумітимуть процеси, які відбуваються під час термічної, механічної чи біохімічної обробки їжі;
- зможуть оцінювати якість харчових продуктів з хімічної точки зору;
- розумітимуть вплив токсичних речовин, домішок і добавок на здоров'я людини;
- розумітимуть зв'язок між харчуванням та здоров'ям

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

I. Теоретичні основи хімії

1. Предмет харчової хімії. Основні поняття і закони хімії .
2. Будова атома. Періодичний закон і періодична система елементів. Хімічний зв'язок Основи хімії: атоми, молекули та хімічні реакції.
3. Основні класи неорганічних сполук .
4. Основні закономірності перебігу фізико-хімічних процесів.
5. Розчини. Дисперсні системи

II. Хімія харчових речовин.

6. Мінеральні речовини.
7. Білки.
8. Жири.
9. Вуглеводи.
10. Вітаміни.
11. Основи збалансованого харчування.

Хімія для психологів

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання хімії
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Неорганічної хімії
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- отримують базові знання з хімії, необхідні для роботи психолога;
- розумітимуть вплив хімічних речовин на емоції, поведінку та мислення
- зможуть пояснити стан людини через призму хімії
- стимулюють вести здоровий спосіб життя для підтримки хімічного балансу мозку
- інтегрують знання хімії у власну психологічну практику

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ до хімії для психологів. Місце і роль хімії у пізнанні людиною світу.
2. Основи хімії: атоми, молекули та хімічні реакції.
3. Біоеlementи: роль Оксигену, Карбону Гідрогену, Нітрогену у функціонуванні організму.
4. Дослідження кислотно-лужного балансу (pH) на функціонування нервової системи.
5. Органічні сполуки: білки, жири, вуглеводи та їх значення для мозку.
6. Нейрохімія мозку: нейромедіатори, гормони, психоактивні хімічні речовини. Дослідження впливу нейромедіаторів на поведінку.
7. Хімія стресу та емоцій.
8. Вплив харчування на хімічний баланс мозку.
9. Хімія залежностей: дія алкоголю, нікотину, кофеїну.
10. Вивчення хімічного складу препаратів.
11. Ароматерапія та хімія запахів.
12. Застосування хімічних знань у психотерапії.

Хімія довкілля

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік навчання)	2
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання хімії
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Неорганічної хімії
Інформаційне забезпечення	Тексти лекцій, презентації, посилання на літературу та інтернет-ресурси, методичні розробки до виконання лабораторних робіт на сайті електронного навчання ужну e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач буде ознайомлений з поширеністю та формами знаходження хімічних елементів у природі; хімічними перетвореннями, які відбуваються у довкіллі (у всіх геосферах Землі), в тому числі під впливом людської діяльності; джерела надходження та міграцію хімічних речовин в земних оболонках, їх трансформацію, взаємодію між собою. На основі одержаних відомостей здобувач отримує вміння оцінювати закономірності розподілу різноманітних за формою хімічних речовин, вплив різних факторів на перерозподіл речовини у природі, міграційну здатність тих чи інших елементів за даних умов, та практичні навички по встановленню характеристик природних об'єктів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Поширеність та форми знаходження хімічних елементів у навколишньому середовищі.
2. Хімія геосфер (атмосфери, гідросфери, твердої оболонки Землі).
3. Міграція хімічної речовини в геосферах Землі (фактори міграції, глобальні та біогеохімічні цикли).

Цивільний захист та екологічне право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Безпека життєдіяльності, загальні знання з правознавства (шкільна програма)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	Презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у слухачів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь та навичок щодо управління в умовах надзвичайних ситуацій, а також розробки та впровадження в практичну діяльність управлінських рішень по запобіганню та подоланню надзвичайних ситуацій природного й техногенного характеру, обґрунтування та формування державної політики захисту населення і територій. *Основними завданнями дисципліни є:* вивчення методологічних основ із питань цивільного захисту, розкриття процесів управління в умовах надзвичайних ситуацій.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми слухачі повинні:

- *знати:* функції та структуру системи цивільного захисту населення та територій; термінологію, основні поняття, які використовуються в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень в умовах надзвичайних ситуацій; особливості запобігання, методіку прогнозування, виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій та специфіку управління при їх ліквідації;

- *уміти:* приймати рішення та здійснювати управління державними структурами в галузі цивільного захисту населення та територій.

Дисципліна забезпечує небуття студентами *компетентностей*: інтегральна: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у біології, у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення дослідження і/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Міжнародне гуманітарне право на захисті життя і здоров'я постраждалого населення. Конституція України про захист життя, здоров'я і безпеку людини. Кодекс цивільного захисту України. Закон «Про екстрену медичну допомогу». Державна політика у сфері забезпечення безпеки і захисту людей при надзвичайних ситуаціях. Єдина державна система цивільного захисту населення і території від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, структура та режим її діяльності. Мета, завдання, принципи цивільного захисту населення і територій. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС України). Сили і засоби цивільного захисту.

Тема 2. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Поняття про надзвичайні ситуації. Класифікація та основні причини виникнення надзвичайних ситуацій в Україні. Медико-санітарні наслідки стихійних лих і техногенних катастроф. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру та їх наслідки. Прогнозування, виникнення та наслідки надзвичайних ситуацій на окремій території. Сповіднення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту. Характеристика осередку радіаційного, хімічного і біологічного ураження. Класифікація дозиметричних приладів, їх призначення і порядок використання. Прилади радіаційної і хімічної

розвідки, робота з ними. Засоби колективного захисту, їх призначення та класифікація. Правила перебування у захисних спорудах. Поняття про евакуацію та розосередження.

Тема 3. Медичний, біологічний і психологічний захист населення. Основи планування і застосування медичних сил і засобів на випадок НС. Застосування профілактичних медичних препаратів, проведення необхідних гігієнічних та інших заходів. Характеристика осередку біологічного зараження. Поняття про карантин та обсервацію. Здійснення заходів екстреної і специфічної профілактики. Протиепідемічний режим. Планування діяльності, сили і засобів підрозділів психологічного забезпечення. Своєчасне застосування психопрофілактичних методів. Санітарна обробка персоналу, її види. Заходи санітарної обробки та порядок їх проведення. Засоби індивідуального захисту населення, класифікація. Засоби захисту органів дихання, класифікація. Засоби захисту органів дихання у дітей. Засоби захисту шкіри.

Тема 4. Основи проведення рятувальних та інших невідкладних робіт. Організація цивільного захисту лікувального закладу. Мета, види і обсяги рятувальних та інших невідкладних робіт, сили і засоби їх ведення в районах стихійного лиха, аварії та осередку ураження. Завдання і зміст рятувальних та аварійно-рятувальних робіт. Заходи безпеки та медичне забезпечення. Організація навчання населення основним правилам захисту і навичкам надання першої медичної допомоги. Підготовка та перепідготовка медичних працівників з надання екстреної медичної допомоги. Стійкість роботи лікувального захисту в умовах НС, основні елементи. Оцінка стійкості роботи лікувального закладу, в залежності від його розміщення і діяльності та основні напрямки і необхідні заходи для її підвищення. Планування заходів цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів. Формування цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів, їх призначення, застосування та дії за сигналами сповіщення. Система екстреної евакуації. Організація медичного забезпечення нетранспортабельних хворих. Організація евакуації лікувальної установи та фармацевтичного закладу.

Цифровізація бізнесу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання по використанню ПК
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Економіки, підприємництва та торгівлі
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, підручники, навчальні посібники, сучасні інформаційні системи і технології, пакети прикладних програм, онлайн-сервіси і додатки
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні роботи
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни «Цифровізація бізнесу» є формування у майбутніх фахівців теоретичних знань та практичних навичок і вмій у сфері підготовки підприємства та бізнесу до переходу на цифрову трансформацію їх діяльності на макро- та мікрорівнях та практики управління суб'єктами у новітніх умовах застосування сучасних інформаційних систем та технологій, програмних засобів та онлайн-сервісів і додатків.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- *знати*: основні теоретичні та організаційні аспекти діяльності різних суб'єктів; методи управління ІТ-проектами; особливості цифрової трансформації бізнесу; методи вибору та обґрунтування вибору цифрових технологій при здійсненні різного роду діяльності;
- *вміти*: обґрунтовувати доцільність використання цифрових технологій у бізнесі; формувати та презентувати проекти ІТ-сфери; використовувати цифрові технології у суспільно-економічній діяльності; використовувати цифрові тренди підвищення конкурентоспроможності бізнесу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Теоретичні основи формування цифровізації бізнесу; розвиток електронного бізнесу; використання цифрових технологій, платформ онлайн-сервісів та додатків, сучасних інформаційних систем та технологій у бізнесі; хмарні інструменти зберігання (Dropbox, Microsoft Share Point, Evernote), CRM-системи (SendPulse CRM, Snov.io CRM, Keepin CRM, Asteril CRM, Onebox CRM тощо); економічні аспекти проектів у сфері ІТ: додатки Trello, Asana, Tripit.; графічні онлайн-сервіси та сервіси роботи з текстом; розробка WEB-додатків до бізнесу.

Ціноутворення: теорія та застосування / Pricing: Theory and Application

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська/англійська / ukrainian/english
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Фінансів і банківської справи / Finance and banking
Інформаційне забезпечення	Електронний конспект лекцій, тестові завдання, робоча програма та навчально-методичні матеріали з дисципліни / Electronic synopsis of lectures, tests, work program, educational and methodological materials for the discipline
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття / Lectures, practical classes
Форма семестрового контролю	Залік / test

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою дисципліни є формування системи теоретичних і практичних знань щодо причин та факторів ціноутворення, сутності цінового ризику, технології цінового страхування та підходів стосовно формування цінових пропозицій в рамках цінової політики підприємства. Завданням курсу є посилення теоретичної підготовки студентів, що передбачає засвоєння теоретичних засад формування цін, з'ясування ролі і місця ринкової інфраструктури в ціноутворенні товарів. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати суть і значення ціноутворення; вміти аналізувати практики формування цінових пропозицій підприємства та цінового страхування на фінансовому ринку.

Key Learning Outcomes (knowledge, skills, and other competencies):

The course aims to develop theoretical and practical knowledge regarding the causes and factors of pricing, the nature of price risk, price insurance technology, and approaches to forming price proposals within a company's pricing policy.

The course's objectives include enhancing students' theoretical preparation, which involves mastering the theoretical principles of price formation and understanding the role and place of market infrastructure in pricing goods. Upon completing the course, students should *understand* the essence and significance of pricing and be *able* to analyze company pricing practices and price insurance on the financial market.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Теоретичні основи ціноутворення. 2. Механізм формування ринкової ціни. Фактори ціноутворення. 4. Ціновий ризик. 5. Цінове страхування. 6. Маркетингова діяльність підприємства в сфері ціноутворення.

Brief Course Description (what will be studied, list of topics):

1. Theoretical Foundations of Pricing. 2. Mechanism of Market Price Formation. 3: Pricing Factors. 4. Price Risk. 5. Price Insurance. 6. Marketing Activities of Enterprises in Pricing.

Школа у сучасній культурі: теорія і практика НУШ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Філософія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність до проведення досліджень на професійному рівні з питань шкільної освіти та освітніх інновацій; здатність фахово аналізувати інформацію, оцінювати повноту та можливості її використання; здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні; здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність); здатність до освітніх і наукових комунікацій; здатність до навчання протягом життя; здатність оперувати термінологією педагогічної науки; розуміти системність, взаємозв'язок і цілісність різних педагогічних явищ і процесів, багатогранність практичної спрямованості педагогіки; володіти педагогічною технікою і майстерністю; доцільно застосовувати інноваційні технології навчання; знаходити оптимальні засоби реалізації принципу творчої співпраці між всіма суб'єктами освітнього процесу; здатність виявляти наукову сутність проблем у професійній сфері, знаходити адекватні шляхи щодо їх розв'язання; здатність вести дослідницьку діяльність, включаючи аналіз проблем; працювати із літературними джерелами, виступати із доповідями, демонструючи знання, отримані на лекції та під час самостійної підготовки, брати участь у дискусіях; здатність планувати та здійснювати власне наукове дослідження, присвячене суттєвій проблемі сучасної науки у галузі освіти/педагогіки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Правові, економічні, світоглядні та історико-культурні аспекти становлення НУШ.

Тема 2. Школа як організація і життєвий світ дитини і педагога.

Тема 3. Плюралізація і децентралізація форм шкільної освіти: соціальні, культурні і гендерні ризики.

Тема 4. Національна ідея та освіта.

Тема 5. Український досвід освітньої євроінтеграції.

Тема 6. Проблеми і перспективи розвитку освітніх інституцій в Україні.

Тема 7. Вимоги до професії вчителя.

Тема 8. Учитель НУШ у сучасному суспільстві.

Юридична англійська мова

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Опанування здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни «Іноземна мова»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної лінгвістики
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, мультимедійні аудіо- та відеоматеріали, онлайн ресурси, електронні підручники, електронні курси, електронні словники, мультимедійний проєктор, комп'ютери, навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Юридична англійська мова» повинен забезпечити розвиток загальної іншомовної комунікативної компетенції і професійно-орієнтованої іншомовної комунікативної компетенції студентів та закласти основу для подальшого самостійного удосконалення володіння іноземною мовою. Головна *мета* навчання - формування в студентів комунікативної компетенції, базою для якої є комунікативні вміння, сформовані на основі мовних знань і навичок.

Основними комунікативними вміннями є: уміння здійснювати усно-мовленнєве спілкування (у монологічній і діалогічній формах); уміння розуміти зі слуху зміст автентичних текстів; уміння читати й розуміти автентичні тексти різних жанрів з різним рівнем розуміння змісту, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею.

Завдання курсу: формування навичок читання та розуміння фахових текстів (юридичної тематики); збагачення словникового запасу фаховою термінологією; вивчення основних граматичних явищ, характерних для професійного спілкування; розвиток навичок усного монологічного та діалогічного мовлення; вироблення навичок реферування текстів професійного спрямування англійською мовою; формування умінь творчо працювати з текстом: аналізувати через призму міжкультурної взаємодії, формулювати власну думку щодо прочитаного тексту; оволодіння правилами мовленнєвого етикету; засвоєння системи понять фахової мови (юридичного спрямування); набуття навичок розуміти текст без перекладу; вироблення умінь анотувати інформацію.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття права. Історія правової думки.

Види юридичних професій. Юридичні професії в Україні, Великій Британії, США.

Злочин. Види злочинів. Покарання, види покарань. Мораль і правосуддя.

Демократія. Права людини. Право на свободу слова. Вибори.

Категорії міжнародного права.

Міжнародне право та національне право.

Міжнародні відносини. Міжнародні організації.

ООН. Європейський Союз. НАТО. СОТ. ВООЗ.

Юридичні стартапи та інновації

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle та Google Classroom, Chat GPT, Claude, Perplexity, Julius, heugen, Gamma
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

студенти отримають знання про правове регулювання штучного інтелекту, цифрових активів, криптовалют і блокчейн-технологій. Вони опанують навички створення юридичних стратегій для стартапів у різних сферах. Вони також розвинули компетентності щодо оцінки правових ризиків, управління інноваційними проєктами та захисту даних у інноваційному середовищі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

вступ до юридичних інновацій, юридичні стартапи, алгоритмізація і автоматизація юридичних процесів, захист персональних даних, цифрова держава, блокчейн та смартконтракти в юриспруденції, штучний інтелект в діяльності юристів, новітні навички юриста, дизайн у юридичній діяльності, OSINT-техніки для юристів.

GDPR та захист даних

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle та Google Classroom, Chat GPT, Claude, Perplexity, Julius, heygen, Gamma
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

студенти здобудуть глибоке розуміння вимог GDPR, навчатися створювати необхідні документи (політики конфіденційності, угоди обробки даних) і забезпечувати комплаєнс в організаціях. Вони зможуть оцінювати юридичні та технічні аспекти захисту даних, а також працювати з реальними кейсами порушень та їх наслідків.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

вступ до GDPR, поняття персональних даних, права суб'єктів даних, контролери даних, політика конфіденційності, DPIA, відповідальність за порушення GDPR.

HR-менеджмент

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення дисципліни «Управління персоналом» є формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для ефективного управління людськими ресурсами в організаціях, а також розвиток здатності до прийняття обґрунтованих рішень у сфері управління персоналом. Вивчення дисципліни «Управління персоналом» сприяє формуванню в студентів вищої освіти таких компетентностей:

1. *Здатність до стратегічного мислення* – уміння розробляти та реалізовувати стратегії управління персоналом, що відповідають цілям організації.
2. *Комунікативні компетентності* – розвиток навичок ефективного комунікації з різними категоріями працівників, що включає вміння слухати, передавати інформацію та переконувати.
3. *Навички лідерства та мотивації* – здатність мотивувати працівників, розвивати їх потенціал, створюючи сприятливу атмосферу для досягнення високих результатів.
4. *Організаційні здібності* – уміння організовувати робочі процеси, управляти часом, визначати пріоритети та оптимізувати розподіл завдань серед працівників.
5. *Аналіз і оцінка ефективності роботи персоналу* – вміння оцінювати продуктивність працівників, використовувати методи та інструменти для підвищення ефективності діяльності.
6. *Розв'язання конфліктів і управління стресом* – здатність своєчасно виявляти та вирішувати конфліктні ситуації в колективі, забезпечуючи здорову робочу атмосферу.
7. *Знання правових аспектів трудових відносин* – розуміння законодавчих норм, що регулюють трудові відносини, прав і обов'язків працівників та роботодавців.
8. *Навички підбору та адаптації персоналу* – здатність проводити ефективний рекрутинг, підбір кадрів, організовувати процес онбордингу для нових співробітників.
9. *Інноваційний підхід до управління персоналом* – використання сучасних технологій, інструментів і методів для оптимізації процесів управління персоналом.
10. *Етичні та соціальні компетентності* – вміння працювати з урахуванням етичних норм, сприяти створенню інклюзивного та рівноправного середовища в організації.

Ці компетентності є основою для підготовки фахівців, здатних ефективно управляти людським капіталом організацій і сприяти їхньому успішному розвитку

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Теоретичні аспекти управління персоналом. Персонал як об'єкт управління. Методи управління персоналом. Сутність та типи стилів керівництва. Трудовий колектив підприємства: формування, розвиток та ефективна взаємодія. Рекрутинг. Найм персоналу. Онбординг: ефективні прийоми інтеграції нових працівників в компанію. Звільнення персоналу: процес, причини та управлінські стратегії. Управління розвитком персоналу. Управління кар'єрою: стратегії розвитку та досягнення професійних цілей. Мотивація персоналу: теоретичні основи та практичне застосування. Тайм-менеджмент як інструмент управління персоналом. Автоматизація та інформатизація управління персоналом. Вплив штучного інтелекту на управління персоналом: нові можливості для оптимізації процесів та прийняття рішень.

Smart громади

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3/4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання по використанню ПК
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Економіки, підприємництва та торгівлі
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, підручники, навчальні посібники, сучасні інформаційні системи і технології, пакети прикладних програм, онлайн-сервіси і додатки.
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні роботи, самостійна робота
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Smart громади» є формування у студентів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок щодо сучасних тенденцій розвитку розумних міст, ідентифікації викликів та загроз при запровадженні різноманітних розумних технологій.

Очікувані результати навчання: уміти організувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх проектах, спрямованих на формування активної громадянської позиції, використовуючи технології інтернетречей; знання основних складових та напрямів розвитку розумних міст; уміння здійснювати пошук та узагальнення інформації з питань розвитку розумних міст, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції; уміння визначати актуальну проблему розвитку розумних міст, провести її дослідження з урахуванням зарубіжного досвіду.

Передбачається набуття наступних компетентностей: уміння приймати рішення щодо розвитку розумного міста, визначати напрями розвитку розумного міста, орієнтуватися в різноманітних технологіях та інструментах розумного міста, належним чином реагувати на виклики та загрози при впровадженні різноманітних розумних технологій, уміння працювати в команд

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Управління громадою у цифрову епоху.

Тема 2. Цифрова система даних громади.

Тема 3. Аналітичні рішення для моделювання і планування розвитку громади.

Тема 4. Програмно-цільовий метод бюджетування розвитку громади.

Тема 5. Цифрові технології управління активами громади.

Тема 6. Сучасні підходи до планування розвитку території, забудови громади, залучення інвестицій.

SMM: специфіка ведення бренд-акаунтів та lifestyle блогів у соцмережах – маркетингові кампанії, storytelling, SMM-дизайн, «прогрів холодної та теплої аудиторії»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Обладнання телерадіостудії, мультимедійне обладнання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Актуальні навички ведення бренд-акаунтів та lifestyle блогів. Володіння інструментами впливу на аудиторію та керування увагою. Розробка маркетинг-кампаній для брендів у соцмережах, вміння створювати грамотний SMM-дизайн. Підбір Tone of Voice бренду та архетипу.

Студент володітиме навичками планування контенту: рубрикація акаунту, створення контент-плану в мобільних застосунках, організація роботи в соцмережах у програмі Asana.

Уміння створювати контент: експертний, розважальний, «для продажу». Розуміння специфіки «холодної та теплої аудиторії» та інструменти взаємодії на них.

Студент зможе створити контент для сторітелінгу та знатиме як робити Call to Action. Володітиме написанням текстів, що продають за популярними моделями – AIDA, ODC, PMPHS.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тренди в SMM – актуальні зміни у веденні соцмереж та SMM-дизайн. Аналіз цільової аудиторії. Як аналізувати конкурентів? Портрет Buyer-Persona. Розуміння воронки продажів. Поняття Top of Voice, архетип бренду/lifestyle блогу в SMM. Принципи оформлення «шапки» профілю. Розробка стилістики бренд-сторінки: кольористика, типографічний підбір, дизайн-розподіл рубрик в акаунті, айдендика. Розробка стильових мемів бренду. Використання технології гуморизації. Складові ефективної стратегії бренду. Поняття «прогрів холодної та теплої» аудиторії. Принципи створення контент-плану. Маркетингова кампанія в соцмережах. Написання тексту, що продається, за найпопулярнішими моделями: AIDA, ODC, PMPHS. Створення storytell: для брендів та lifestyle блогів. Поняття «охоплення аудиторії». Інструменти спонукання підписників коментувати дописи. Характеристика та сегментація аудиторії – «бумери», «зумери», «міленіали», покоління Z та X. Розробка рекламної кампанії для різного сегмента аудиторії: феномен UGC, тригерна реклама, мем-реклама. Корисні нейромережі та програми для роботи в SMM.

Soft skills та їх роль в професійній діяльності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр (осінній/весняний)	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проектор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Soft skills та їх роль в професійній діяльності» студенти повинні знати: про важливість і розвиток м'яких навичок для успішної професійної діяльності; що таке м'які навички (soft skills), як вони відрізняються від твердих (hard skills), та чому вони важливі для успіху в професійній діяльності; як м'які навички допомагають ефективно виконувати робочі завдання, взаємодіяти з колегами та клієнтами, а також сприяють розвитку кар'єри; як ці навички допомагають збудувати професійну репутацію, досягати особистих та командних цілей, а також ефективно адаптуватися до змін на робочому місці; роль емоційного інтелекту в управлінні взаємодіями з іншими людьми, в тому числі в роботі з клієнтами, колегами, та на керівних позиціях; важливість розвитку м'яких навичок для особистісного росту, а також як ці навички можуть допомогти в досягненні професійних та особистих цілей;

Після вивчення курсу «Soft skills та їх роль в професійній діяльності» студенти повинні **вміти**: встановлювати чіткі і відкриті комунікаційні канали на роботі, ефективно висловлювати свої думки, слухати інших, розв'язувати конфлікти, та розуміти культурні та комунікаційні особливості в різних професійних середовищах; застосовувати м'які навички в різних професійних ситуаціях, в тому числі в організаціях, стартапах, командній роботі, при керівництві людьми та у роботі з клієнтами; висловлювати свої думки чітко і зрозуміло в усній та письмовій формі; слухати інших, задавати уточнюючі питання та адаптувати свої повідомлення до різних аудиторій; розв'язувати конфлікти та забезпечувати конструктивну комунікацію в команді; усвідомлювати власні емоції та регулювати їх у професійному контексті; розпізнавати емоції інших людей та ефективно реагувати на них; виявляти емпатію та підтримку в спілкуванні з колегами, клієнтами, керівниками; вести переговори, домовлятися, переконувати, аргументувати власну позицію; працювати в команді, аналізувати інформацію, знаходити та приймати рішення; розвивати власні фахові якості, їх відповідність службовому становищу.

Після вивчення дисципліни «Soft skills та їх роль в професійній діяльності» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

– **загальні компетенції**: вміння ефективно спілкуватися усно і письмово з різними категоріями людей (колеги, керівники, клієнти); здатність до активного слухання, вміння задавати правильні питання та адаптувати стиль спілкування відповідно до контексту та аудиторії; вміння чітко і зрозуміло висловлювати свої думки, аргументи та ідеї; вміння працювати в команді, дотримуватися загальних цілей і сприяти досягненню командних результатів; здатність делегувати завдання, вирішувати конфлікти та взаємодіяти з різними типами особистостей у команді; підтримка колег та

створення позитивної робочої атмосфери; вміння розпізнавати і регулювати свої емоції, а також виявляти емоційну чутливість до інших; здатність до самооцінки, розуміння своїх сильних та слабких сторін, а також досягнення емоційної рівноваги в стресових ситуаціях; вміння застосовувати емоційний інтелект для поліпшення взаємодії в команді та на роботі; здатність вести переговори, досягати компромісів і приймати оптимальні рішення для всіх учасників; вміння аргументувати свою позицію, слухати опонента і шукати спільні точки для вирішення конфліктів чи суперечок; вміння брати відповідальність за свої вчинки та рішення, як у роботі, так і в особистому житті.

– **фахові компетенції:** здатність чітко передавати ідеї, інформацію, інструкції і рішення, а також адаптувати стиль спілкування до різних аудиторій (колеги, клієнти, керівництво); здатність слухати, розуміти і відповідати на запитання та коментарі інших людей, виявляти емпатію та підтримувати конструктивний діалог; здатність працювати з іншими людьми для досягнення спільних цілей, співпрацювати, розподіляти завдання та підтримувати взаємодію в команді; вміння знаходити компроміси, вирішувати суперечки в команді та створювати здорову робочу атмосферу; здатність вести команду, мотивувати колег до досягнення цілей, делегувати завдання та брати відповідальність за результати роботи; здатність приймати ефективні управлінські рішення, керувати проектами та організовувати роботу команди; здатність вести переговори з партнерами, клієнтами або колегами, досягати домовленостей і компромісів, переконувати та впливати на ухвалення рішень; здатність ефективно аргументувати свою точку зору, знаходити спільну мову в умовах різних думок та інтересів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Тверді та м'які навички: сутність, відмінності та особливості.
2. Основні компоненти м'яких навичок та їх сутність.
3. Класифікація м'яких навичок.
4. Актуальність м'яких навичок.
5. Методи та технології формування м'яких навичок.
6. Комунікація як м'яка навичка.
7. Креативність.
8. Адаптивність
9. Емоційний інтелект.
10. Критичне мислення та прийняття рішень.
11. Робота в команді.
11. Гнучкість.
12. Лідерство і управління.
13. Самоорганізація та управління часом.
14. Управління гнівом.

Civic Culture

Level of higher education	The first (bachelor's) level
Course (year) of study	The first year of study
Semester	Second semester
Course credit*	3 credits
Language of teaching	English
Prerequisites for studying discipline	List of disciplines studied earlier: "History of Ukraine", "Jurisprudence", "General Psychology", "Sociology", "Pedagogy", "Philosophy"
The department that provides teaching discipline	Department of Political science and Public Administration
Information support	Textbooks and manuals on civic and political culture, the basics of civic education, the foundations of democracy, the basics of human rights, national and international regulations, educational films, including the films on human rights, documentaries and others.
Form of classes	Lecture, lecture-conversation, colloquium, seminar
Form of semester control ¹	Test

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

The purpose of the discipline is the formation of civic competence of higher education students, which will ensure their active citizenship position, the ability to responsibly exercise their rights and responsibilities in the society.

Tasks of the discipline:

- the formation of civic consciousness in applicants for higher education, which is focused on democratic values, a sense of belonging to own people, to common historical, political and cultural values of the Ukrainian state;
- the formation of respect for human dignity and respect for human rights, democratic values, the rule of law, justice, impartiality, and equality in the society;
- formation of tolerance, inclusion and respect for ethnic and cultural diversity, different views, religions and customs, the ability to find common ground with other people in order to achieve socially significant goals;
- formation of knowledge and skills to build social partnerships in solving social problems;
- development of political, legal, economic, social, cultural, information literacy of applicants for higher education, flexibility and adaptability, sociability, willingness to cooperate, ability to resolve conflicts and prevent discrimination;
- ensuring the purposeful preparation of applicants for higher education to function in the system of social relations of the multicultural world, globalization, social interaction and active, responsible civic participation in the social activities.

Formation of a holistic civic worldview of applicants for higher education and their acquisition of integrative knowledge:

- moral and ethical: personal awareness of social values, civic ideals, the formation of ethical norms of behavior, moral qualities, civic responsibility, civic identity;

¹ According to the Regulations on the procedure for exercising the right to free choice of academic disciplines by the applicants for higher education, the recommended amount of the discipline is 3 ECTS credits, the form of control is test.

- political and legal: the acquisition of knowledge about human rights, freedoms and mechanisms for their implementation, ways of socio-political participation; understanding of civic duty, political events and social processes;

- economic: the formation of knowledge about the economy in the daily life of the family, local community, Ukrainian society and the development of key economic competencies of the citizen;

- globalization: understanding of modern challenges of globalization and goals of sustainable development, awareness of their relevance, development of personal responsibility for the state of the natural and social environment;

- informational: development of abilities to search, process, use and check information, ability of critical analysis of various information and creation of own media messages;

- intercultural: mastering a set of abilities necessary for life in a multicultural society on the basis of tolerance, social sensitivity; fostering a culture of social relations and effective communication.

The discipline “Civic Culture” is aimed at the formation of civic competence of applicants for higher education, in particular:

- social and communicative: skills and abilities to communicate and establish constructive relations between people, skills of dialogue and public discussion of social problems;

- information: the ability to think critically; skills of search, analysis and evaluation of information, critical evaluation of messages in the media, based on the analysis of sources, social situation;

- social dialogue – the ability to resolve social contradictions; formation of an attitude to tolerant conflict resolution;

- responsible social choice and decision-making – readiness to make an informed decision on the basis of a conscious and balanced choice;

- civic participation: setting for responsible social activities; skills of participation in social and political processes.

The discipline is aimed at the formation and development of the following skills:

- to think critically, to identify the problem and see the ways to solve it;

- to analyze different sources of information and to prove own opinion with argumentation;

- to lead a constructive dialogue, to cooperate with the others, to find a compromise, to respect the opinion of the others, to show tolerance, empathy;

- to exercise and to protect own civil rights / responsibilities, to help other people to protect their civil rights.

Summary of the subject (to be studied, list of topics):

The main (basic) definitions of the discipline are: human, person, citizen, human rights, rule of law, inclusion, civil society, community, civic participation, democracy, state, responsibility.

Topics of the discipline:

Topic 1. Human, person and personality. Personality and its identity. Civic identity. Variable nature of identity. Personal dignity. Self-realization and development. Life values and priorities. Active civil position.

Topic 2. Human rights and freedoms. Citizens' rights and responsibilities. Human dignity as the basis of natural law. Fundamental human rights and freedoms. The relationship “man – state”. Civil rights and responsibilities.

Topic 3. The place and role of man and citizen in the socio-cultural space. The concept of society. Social structure of society. Social cohesion, solidarity and responsibility. Social values. Social (gender, ethnic, confessional, etc.) diversity. The role of communication in the life of human and society.

Topic 4. Democratic society and its values. The origin and content of democracy. Values of democracy. Democratic institutions. The Constitution and its purpose. Legislative, executive and judicial powers in democratic countries. Principles of suffrage. Stages of the election process. The role of political parties in the development of democracy. Legal status of political parties in Ukraine. Activities and influence of political parties on democracy. NGOs: legal status, activities and influence on democracy.

Topic 5. Community and civil society. The concept of community. The role of the community in the life of man, society, state. Realization and protection of the community’s rights and legitimate interests. The influence of citizens on solving the community problems. The concept of civil society. Functions of civil society. The role of citizens in the formation and functioning of civil society. Civil society and the rule

of law.

Topic 6. Civic participation. The concept of civic participation. The role of the citizen in the democratization of society. Culture of citizenship. Active civil position.

Topic 7. Communication, information and democracy. The role of information and media in the modern world. The influence of the media on the formation of public opinion and one's own position. Freedom of speech. Manipulative influence of the media. Critical perception and counteraction to mass media manipulations.

Topic 8. Interaction between the citizens and the state in achieving public welfare. Economic needs and benefits. Sustainability. State budget, taxes, areas of expenditure. Causes and consequences of corruption in economics and politics. Ways to overcome corruption.

Topic 9. Stereotypes, prejudices and discrimination. Conflicts. The concept of stereotypes and prejudices. The definition of discrimination. The main forms and manifestations of discrimination. Tolerance and inclusion. The concept of conflict and its types. Stages of conflict. Ways to overcome conflicts. Consensus and compromise.

Topic 10. Integration and globalization. The definitions of integration and globalization. The impact of globalization processes on man and society. Origins and process of European integration. Migration processes. Types and forms of modern migration. Challenges of the modern world. Ukraine's participation in the UN, OSCE, Council of Europe, WTO, etc. Ukraine's European choice. EU-Ukraine Association Agreement.

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти

Абетка цукрового діабету - для пацієнтів та їхніх близьких

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4/5/6
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Внутрішня медицина, ендокринологія, фізіологія, психологія, основи здоров'я
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Внутрішньої медицини
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни є впровадження теоретичних знань і практичних навичок із основних заходів щодо профілактики виникнення та ранньої діагностики цукрового діабету 2 типу, а також доказових заходів щодо тактики ведення і сучасних підходів лікування таких пацієнтів. Завданням курсу є ознайомлення студентів із факторами ризику цукрового діабету, особливостями клінічних симптомів, методами діагностики, самоконтролю діабету та його ускладнень.

Дисципліна забезпечує набуття студентом компетентностей:

- *загальних*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтовані рішення; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально, відповідально та свідомо; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- *фахових*: навички збирання інформації про фактори ризику та клінічні симптоми діабету, здатність до оцінки методів діагностики та основних критеріїв самоконтролю при цукровому діабеті, розробка плану харчування при цукровому діабеті заснованого на принципах доказової медицини; здатність до розпізнавання симптомів гіпер-, та гіпоглікемії, вміння надавати першу допомогу в домашніх умовах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Фактори ризику та принципи профілактики цукрового діабету 2 типу. Тема 2 Скринінг та сучасні методи діагностики цукрового діабету 2 типу. Тема 3. Нефармакологічні методи лікування ожиріння. Особливості харчування при цукровому діабеті 2 типу. Тема 4. Лайфхаки фармакотерапії ожиріння. Тема 5. Сучасні девайси для контролю діабету. Тема 6. Профілактика та діагностика хронічних ускладнень цукрового діабету.

Адміністративно-деліктне право

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність до вирішення професійних завдань діяльності, пов'язаних з правильним застосуванням нормативно адміністративно-процесуальних актів до конкретних правових ситуацій при виконанні службових обов'язків, ефективністю забезпеченням прав і свобод людини і громадянина під час роботи та мати такі основні загальнокультурні та професійні компетенції; вміння кваліфікувати конкретні адміністративні правопорушення; визначати підвідомчість окремих адміністративних проступків; правильно застосовувати заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення; складати відповідні адміністративно-процесуальні документи, зокрема протокол про адміністративне правопорушення; визначати роль органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади щодо встановлення адміністративної відповідальності та здійснення провадження в справах про адміністративні правопорушення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Адміністративне правопорушення та його склад. Поняття та види адміністративних стягнень. Особливості та характеристика окремих видів адміністративних правопорушень. Провадження у справах про адміністративні правопорушення. Виконання рішень у справах про адміністративні правопорушення.

Адміністративно-процедурне право

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

здатність до аналізу та синтезу інформації та правових проблем, що стосується реалізації адміністративних процедур; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (доктринальних, нормативних, правозастосовних); креативність та здатність продукувати нові думки та ідеї стосовно організації та правового регулювання здійснення адміністративного провадження; здатність застосовувати знання у практичній юридичній діяльності, вести діалоги й аргументувати під час наукових і ділових дискусій; здатність здійснювати аналіз законодавчих та підзаконних актів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Сучасне трактування адміністративно-процедурного права: теоретичний та нормативні аспекти. Законодавство про адміністративну процедуру. Тема 3. Принципи адміністративної процедури. Адміністративний акт. Учасники адміністративної процедури. Стадії адміністративної процедури. Доказування в адміністративній процедурі. Адміністративні процедури та публічна служба. Адміністративно-сервісна процедура. Реєстраційні адміністративні процедури. Ліцензійні адміністративні процедури. Контрольні адміністративні процедури. Процедура адміністративного оскарження.

Академічна доброчесність та етика академічних відносин

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Системного аналізу та теорії оптимізації
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, інтернет джерела, освітні онлайн платформи, навчально-методичні матеріали
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати основні принципи сучасної освітньої й наукової діяльності;

знати основні положення чинних нормативно-правових актів з питань академічної етики та академічної доброчесності;

знати етичні принципи в освіті та науці;

здатність формувати культуру академічної доброчесності в освітній та науковій спільнотах;

знати систему внутрішнього забезпечення якості освіти, освітньої діяльності університету;

знати основні поняття і фундаментальні цінності академічної доброчесності, її впливу на академічну культуру та якість освіти;

уміти запобігати й боротися з проявами академічної недоброчесності;

здатність створювати і забезпечувати функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

уміти застосовувати системи перевірки на текстові збіги для виявлення плагіату в академічних.

знати особливості академічного письма.

здатність здійснювати інформаційний пошук джерел для навчання та наукової діяльності.

уміти доброчесно оформляти результати наукових досліджень, створювати й оформляти академічні тексти.

уміти коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Освітній та науковий процес в закладах вищої освіти. Наукова комунікація.

Тема 2. Міжнародні етичні принципи в освіті і науці.

Тема 3. Етичні стандарти академічного середовища.

Тема 4. Етичний кодекс університету. Етичні обов'язки учасників освітнього процесу.

Тема 5. Академічна доброчесність: проблеми реалізації та відповідальність.

Тема 6. Принципи академічної доброчесності. Види порушень академічної доброчесності.

Тема 7. Академічний плагіат та його різновиди. Шляхи запобігання плагіату.

Тема 8. Основи академічного письма.

Тема 9. Джерела освітньої та наукової інформації. Інформаційний пошук.

Актуальні проблеми педагогіки вищої школи

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

після засвоєння навчальної дисципліни аспіранти мають продемонструвати такі результати навчання: знання: актуальних проблем педагогіки вищої школи; системи та сучасної структури освіти України; структури стандартів вищої освіти; дидактичної сутності пізнавальної діяльності; актуальних рекомендацій щодо структури та методів проведення різних видів навчальних занять; сучасних вимог до складу і змісту навчально-методичної документації зі спеціальності та навчальної дисципліни; системи забезпечення якості та рекомендацій щодо проведення контрольних заходів;– сутності нових та інформаційних технологій навчання у вищій школі; принципів та методів виховання. Уміння: організувати та аналізувати власну педагогічну діяльність на засадах педагогічного мислення; визначати та обирати актуальні доцільні методи та засоби навчання і контролю; організувати та керувати пізнавальною діяльністю студентів; аналізувати навчальну та навчально-методичну літературу і використовувати її в педагогічній практиці; здійснювати контроль і оцінку результатів навчання.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Система вищої освіти в Україні. Сучасні тенденції розвитку вищої освіти в контексті глобалізації, інтеграції та демократизації.

Тема 2. Зміст освіти у вищій школі та способи його реалізації.

Тема 3 Інноваційні технології навчання у закладах вищої освіти.

Тема 4. Сучасні організаційні форми навчання і види навчальних занять.

Тема 5. Система забезпечення якості освіти.

Тема 6. Актуальні проблеми системи контролю та оцінювання якості навчання.

Тема 7. Управління освітнім процесом в закладі вищої освіти та стратегії розвитку вищої освіти.

Аналіз соціальних ситуацій та малих соціальних груп

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Соціології та соціальної роботи
Інформаційне забезпечення	Фахова навчальна література, підручники, електронні каталоги бібліотек, інтернет-джерела
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Курс допоможе студентам зрозуміти специфіку повсякденних ситуацій, соціальних взаємодій, соціальних відносин та малих соціальних груп, а також:

- Знати специфіку мікросоціологічного знання.
- Знати сучасні мікросоціологічні концепції та вміти їх застосовувати для аналізу соціальної дійсності.
- Знати специфіку процесів спілкування як соціального процесу у малих соціальних групах.
- Вміти аналізувати соціальні явища у малих соціальних групах.
- Вміти аналізувати та інтерпретувати соціальні ситуації повсякденного життя.
- Розуміти емпіричні дослідження соціальних ситуацій та малих соціальних груп.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Мікросоціологія як частина соціологічного знання.
2. Етапи та становлення мікросоціологічного підходу.
3. Сучасні концепції аналізу соціальних ситуацій та малих соціальних груп.
4. Види та форми аналізу соціальних ситуацій та малих соціальних груп.
5. Емпіричні дослідження соціальних ситуацій та малих соціальних груп.

Аналіз якісних даних

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Соціології та соціальної роботи
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни; національні та міжнародні нормативно-правові акти
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою є формування та поглиблення знання студентів щодо сучасних якісних методів збору соціологічної інформації, а також способи організації проведення соціологічних досліджень даними методами; формування компетенцій застосування якісних методів збору соціологічної інформації при проведенні соціологічних досліджень.

Студенти мають опанувати відповідними першоджерелами, набути навичок їх критичного аналізу, ознайомитись з відповідними соціологічними теоріями та соціологічними методами вимірювання структурних параметрів суспільства, аналізувати емпіричні дані та робити аналітичні доповіді з зазначеної проблематики.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Загальні уявлення про якісний аналіз даних в соціології.
2. Фокус група.
3. Глибинне інтерв'ю.
4. Біографічне інтерв'ю та біографічний метод в соціології.
5. Візуальна соціологія.
6. Обґрунтовуюча теорія.
7. Дискурс-аналіз.
8. Наративний аналіз.
9. Процедура якісного аналізу даних.
10. Етичні принципи якісного аналізу даних.

Аналітика та її роль в сучасному світі

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Аналітика та її роль в сучасному світі» студенти повинні знати: основи аналітики; основні принципи аналітичної діяльності, її задач і функцій у контексті сучасного світу; роль аналітики в прийнятті рішень, як у бізнесі, так і в урядових або соціальних сферах; типи аналітики; відмінності між різними типами аналітики та їх застосування в різних галузях; методи збору та аналізу даних; інструменти та технології аналітики; основи використання штучного інтелекту та машинного навчання в аналітичній діяльності.; інтерпретувати результати аналітичної роботи і робити висновки на основі даних; концепції конкурентної переваги за допомогою аналітики; правила і стандарти етики в аналітичній роботі; глобальні тренди у сфері аналітики, такі як розвиток великих даних, штучного інтелекту, автоматизації процесів.

Після вивчення курсу «Аналітика та її роль в сучасному світі» студенти повинні вміти: знаходити, збирати та систематизувати необхідні дані з різних джерел (великі дані, соціальні мережі, відкриті джерела тощо); використовувати різні інструменти для збору даних, таких як веб-скрейпінг, бази даних, опитування та інші методи; використовувати кількісні та якісні методи для аналізу даних; застосовувати статистичні методи (кореляція, регресія, тестування гіпотез) для обробки і аналізу великих обсягів даних; інтерпретувати результати аналізу і формулювати чіткі висновки, що базуються на даних; надавати рекомендації на основі аналізу даних, зрозуміло комунікуючи результати різним зацікавленим сторонам; будувати прогностичні моделі для передбачення майбутніх подій або трендів на основі історичних даних; застосовувати аналітичні методи для прийняття бізнес-рішень: оптимізація процесів, управління ризиками, планування та прогнозування; критично оцінювати джерела та достовірність даних, а також обирати найбільш релевантні методи аналізу в залежності від задачі; виявляти можливі помилки або неточності в аналізі і пропонувати шляхи їх усунення; адаптуватися до нових задач і змінюваних умов за допомогою аналітичних підходів; чітко та ефективно комунікувати результати аналітичної роботи в письмовій та усній формі.

Після вивчення дисципліни «Аналітика та її роль в сучасному світі» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

– загальні компетенції: здатність критично оцінювати, аналізувати та інтерпретувати дані, факти та явища; виявляти сутність проблеми, системно підходити до її вирішення та знаходити обґрунтовані висновки на основі аналізу інформації; здатність застосовувати новітні аналітичні методи та інструменти для пошуку нестандартних рішень у різних сферах діяльності; уміння генерувати нові ідеї, вирішувати завдання та оптимізувати процеси за допомогою інноваційних підходів; здатність ефективно презентувати результати аналітичної роботи у вигляді звітів, презентацій і рекомендацій

для різних аудиторій; вміння чітко та зрозуміло передавати складну аналітичну інформацію в доступній формі для різних зацікавлених осіб; вміння працювати з інформацією; вміння застосовувати аналітичні методи для розв'язання практичних завдань у бізнесі, науці, державному управлінні та інших сферах; здатність використовувати аналітичні дані для прийняття ефективних рішень та розв'язання складних проблем; вміння дотримуватися етичних принципів у процесі аналізу, зокрема щодо конфіденційності даних та захисту персональної інформації; критичне оцінювання результатів; здатність враховувати міжнародні та глобальні тенденції, що впливають на розвиток аналітичної діяльності; навички роботи в команді; постійне вдосконалення та самонавчання.

– фахові компетенції: вміння ефективно збирати дані з різних джерел, включаючи відкриті дані, соціальні мережі, опитування, бази даних тощо; здатність застосовувати статистичні та математичні методи для аналізу даних (кореляційний, регресійний, факторний аналіз та інші).; вміння застосовувати методи кількісного та якісного аналізу для отримання інформації, що допомагає в прийнятті рішень; вміння будувати прогностичні моделі на основі аналізу історичних даних, використовуючи методи машинного навчання та інші підходи; здатність прогнозувати тренди, ризики та майбутні сценарії розвитку на основі аналітичних даних; вміння використовувати інструменти для візуалізації даних (діаграми, графіки, карти, інфографіка); використання аналітичних інструментів та програмного забезпечення; здатність застосовувати аналітичні методи для вирішення проблем в управлінні, розробці стратегій, маркетингу, прогнозуванні попиту, управлінні ризиками; вміння оцінювати якість даних, визначати їх достовірність, повноту та точність; дотримання етичних норм та правових аспектів аналітики; здатність готувати аналітичні звіти, презентації та рекомендації, що базуються на результатах аналізу даних; вміння передавати складні аналітичні матеріали на зрозумілому для аудиторії рівні, адаптуючи інформацію для різних зацікавлених осіб.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основи аналітики.
2. Методи збору та обробки даних.
3. Кількісні та якісні методи аналізу.
4. Інструменти аналітики.
5. Моделювання та прогнозування.
6. Візуалізація даних.
7. Етичні та правові аспекти.

Англійська мова для професійної комунікації (у сфері інформаційних технологій)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Англійська мова в ІТ
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Теорії та практики перекладу
Інформаційне забезпечення	Силабус, навчально-методична література, фахова навчальна література, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів, система електронного навчання Moodle, Canvas
Форма проведення занять	Практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Практична мета курсу «Англійська мова для професійної комунікації» (у сфері інформаційних технологій) полягає у формуванні в магістрів загальних та професійно-орієнтованих комунікативних мовленнєвих компетенцій (лінгвістичної, соціолінгвістичної і прагматичної) для забезпечення їх ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі на рівні, що відповідає С1 згідно Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Завдання курсу – формувати у студентів рецептивні і продуктивні уміння і навички через такі види мовленнєвої діяльності, як аудіювання, читання, говоріння (монологічне та діалогічне мовлення), письмо. Завдання курсу передбачають, що студенти можуть резюмувати довгі, складні фахові тексти, комунікувати під час практичних занять на теми своєї сфери інтересів та майбутньої професії, чітко та структуровано викладати свою точку зору, наводити відповідні приклади на надавати логічні висновки як усно, так і письмово.

Загальні компетентності: здатність до самонавчання, пошуку, оброблення та аналізу фахової інформації з різних джерел; міжособистісні навички та вміння, здатність до наукової комунікації іноземною мовою; здатність здійснювати науково-дослідну діяльність.

Фахові компетентності включають здатність пропонувати практичні рішення за фахом іноземною мовою.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Структура та зміст навчальної дисципліни «Англійська мова для професійної комунікації» (у сфері інформаційних технологій) адаптовані до вимог навчального плану спеціальності. У процесі вивчення здобувачам пропонується фахова інформація за такими лексичними темами: «Інформаційні системи», «Системи управління базами даних», «Комп'ютерні мережі», «Мережеве обладнання», «Кібербезпека», «Криптологія в інформаційній сфері», «Електронна комерція», «Хмарні технології», «Презентація власного проекту», «Робота у команді», «Системи штучного інтелекту».

Англомовна комунікація без кордонів (для фахівців у сфері ІТ)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Середній рівень англійської мови
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної лінгвістики
Інформаційне забезпечення	Силабус, навчально-методична література, фахова навчальна література, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів, система електронного навчання Moodle, система електронного навчання Canvas
Форма проведення занять	Практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Практична мета курсу «Англомовна комунікація без кордонів» (для фахівців у сфері ІТ) полягає у формуванні в магістрів загальних та професійно-орієнтованих комунікативних мовленнєвих компетенцій (лінгвістичної, соціолінгвістичної і прагматичної) для забезпечення їх ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі на рівні.

Завдання курсу – формувати у студентів рецептивні і продуктивні уміння і навички через такі види мовленнєвої діяльності, як аудіювання, читання, говоріння (монологічне та діалогічне мовлення), письмо. Завдання курсу передбачають, що студенти можуть резюмувати довгі, складні фахові тексти, комунікувати під час практичних занять на теми своєї сфери інтересів та майбутньої професії, чітко та структуровано викладати свою точку зору, наводити відповідні приклади на надавати логічні висновки як усно, так і письмово.

Загальні компетентності: здатність до самонавчання, пошуку, оброблення та аналізу фахової інформації з різних джерел; міжособистісні навички та вміння, здатність до наукової комунікації іноземною мовою; здатність здійснювати науково-дослідну діяльність.

Фахові компетентності включають здатність пропонувати практичні рішення за фахом іноземною мовою.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

«Пітчінг проєктів», «Системи управління базами даних», «Генеративний ШІ: створення контенту англійською мовою», «Технології доповненої та віртуальної реальності (AR/VR)», «Кібербезпека», «Розробка англомовних мобільних застосунків: тренди і перспективи», «Електронна комерція», «Хмарні технології», «Презентація власного проєкту», «Комунікація у команді».

Арткритика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української літератури
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни; підручники; навчально-методичні посібники; матеріали на базі Наукової бібліотеки ужну, ЗОНУБ ім. Ф. Потушняка, інших бібліотек області, сервіси Google; інтернет-ресурси
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

здатність до усвідомлення національно-світоглядного, художньо-виховного, творчо-розвивального потенціалу художньої критики, уміння враховувати національні, етнічні, регіональні особливості в процесі навчання, формувати національно свідому особистість, здатну на власну національну самоідентифікацію; здатність застосовувати знання із художньої критики в професійній діяльності; здатність володіти критичним мисленням, творчо використовувати знання із розвитку арткритики в процесі розв'язання соціальних і професійних завдань; здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її в професійній діяльності; здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності; уміння володіти культурою мислення, логічно, аргументовано будувати усне й письмове висловлення щодо різних явищ мистецького, передусім літературного життя; здатність здійснювати критичний аналіз мистецьких явищ, визначати специфіку творчої манери митців різного спрямування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття арткритики. Теоретичні засади вивчення арткритики. Історія розвитку арткритики. Українська арткритика. Представники. Проблеми і завдання художньої критики у мистецькому процесі ХХІ століття. Твори сучасного мистецтва й методика арткритичного аналізу. Сучасний критик та його компетентності. Жанри арткритики. Техніка й прийоми арткритики. Творча особистість як об'єкт критичного аналізу. Творчий портрет. Сучасні інформаційні ресурси з арткритики. Створення власної арткритичної продукції.

Банківське право

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знання термінології банківського права; розуміння принципів, методів, функцій та системи банківського права; обізнаність у колі відносин, що регулюється банківським правом; знання джерел банківського права та норм банківського законодавства та банківських звичаїв; розуміння специфіки банківсько-правових інститутів; вміння юридично правильно кваліфікувати факти, що мають місце у банківській практиці; можливість коментувати та тлумачити норми банківського права; уміння складати необхідні документи, в т. ч. договірною характеру.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Банківська система та банківський нагляд. Банківські рахунки та банківська інформація. Правове регулювання безготівкових розрахунків. Правове регулювання готівкового обігу. Правове регулювання кредитних відносин. Валютне регулювання та валютний контроль. Правове регулювання операцій з цінними паперами та іншими фінансовими активами. Правове регулювання банківських гарантій.

Бізнес-етика та ділові комунікації

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

в результаті вивчення дисципліни фахівець повинен:

знати: теоретичні засади бізнес-етики та ділових комунікацій, їх основні принципи положення, форми, методи та засоби формування ділових переговорів; основні елементи вербальної та невербальної комунікації; етику та етикет ділового спілкування; основні положення кодексу етики і корпоративної відповідальності; методи підготовки до публічних виступів, переговорів інших форм ділового спілкування.

вміти: визначати поведінку співрозмовника за вербальними і невербальними засобами комунікації; організувати та проводити ділові бесіди, переговори, зустрічі тощо; обирати правильну стратегію поведінки в ділових стосунках, в тому числі в конфліктних ситуаціях; кваліфіковано оформляти ділові папери та вести ділову переписку.

Вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання як: вміти розвивати та підвищувати загальнокультурний та професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління; обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї; мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; дотримуватись норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з колективом, споживачами, контактними аудиторіями; вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами; вміти впливати на поведінку партнерів для вирішення професійних задач; вміти використовувати технології ділової взаємодії на практиці.

Загальні компетентності: вміння виявляти, ставити та вирішувати питання; здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); здатність генерувати ідеї; здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); уміння працювати в професійному середовищі та оцінювати міжкультурні цінності та інтереси; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1 Основні складові формування поняття бізнес етики

Тема 1. Бізнес етика та її особливості. Тема 2. Корпоративна етика. Тема 3. Роль іміджу у соціокультурній сфері.

Змістовий модуль 2 Ділові комунікації у соціокультурній діяльності. Тема 4. Вербальні засоби та невербальні засоби спілкування. Тема 5. Діловий етикет в професійній сфері. Тема 6. Ділові переговори та методи їх підготовки.

Вакцинація для підтримання здоров'я
(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	5/6
Семестр (осінній/весняний)	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Основи медичних знань, Основи безпеки життєдіяльності
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Внутрішньої медицини
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни “Основи імунопатології” є удосконалення та формування у студентів теоретичних та практичних знань про клінічні аспекти, зокрема патогенез захворювань і розробку нових методів лікування імунних захворювань, згідно міжнародним рекомендаціям та персоніфікованого підходу до лікування хворих з імунною патологією.

Завданням курсу є ознайомлення здобувачів освіти з основами діагностики імунних захворювань та її сучасними напрямками розвитку.

Основними завданнями вибіркової навчальної дисципліни є:

- 1) надання поглиблених знань щодо сучасних принципів вакцинації дітей та дорослих, календар щеплень, рекомендовані вакцини за умов хронічних захворювань;
- 2) знання механізмів розвитку і підтримання імунітету після вакцинації;
- 3) поняття про поствакцинальні реакції та ускладнення;
- 4) знання і вміння розробити індивідуальні програми вакцинації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Щеплення - єдиний контрольований метод імунізації.

Тема 2. Методи оцінювання стану імунної системи людини, покази і протипокази до вакцинації.

Тема 4. Основи імунопрофілактики, календар щеплень.

Тема 5. Щеплення дітей та дорослих згідно календаря щеплень, особливості вакцинації за умов порушення календаря.

Тема 6. Рекомендовані вакцини для пацієнтів із хронічними хворобами дихальної та серцево-судинної системи, цукровим діабетом тощо.

Тема 7. Поствакцинальні реакції та ускладнення.

Тема 8. Вакцинація за наявності алергічних хвороб.

Тема 9. Первинні та вторинні імунодефіцити і вакцинація.

Тема 10. Вакцинація і вагітність.

Виконавче провадження

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення занять. Вміти розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності. Використовувати знання та вміння для надання кваліфікованих юридичних висновків й консультацій в конкретних сферах юридичної діяльності. Здійснювати наукові дослідження в галузі правоохоронної діяльності. Вміти використовувати, для професійної діяльності, наявні та доступні інформаційні бази даних, вміти критично аналізувати інформацію, що міститься в них та оцінювати її.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Загальна характеристика виконавчого провадження. Поняття, зміст та юридичний аналіз виконавчих документів. Поняття та особливості виконавчого провадження, відмінність між добровільним та примусовим виконанням. Система виконавчого провадження. Органи та посадові особи, уповноважені на примусове виконання рішень уповноважених органів. Правовий статус, права та обов'язки органів Державної виконавчої служби. Правовий статус та компетенція приватних виконавців. Особливості звернення стягнення на майно боржників. Порядок звернення стягнень немайнового характеру. Особливості взаємодії учасників під час виконавчого провадження. Відповідальність у виконавчому провадженні.

Вирішення виборчих спорів

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування у студентів високого рівня предметних компетентностей у сфері вирішення виборчих спорів. Завданнями вивчення навчальної дисципліни, відповідно до її знанневої і дидактичної структури, є набуття нових та поглиблення здобутих під час навчання теоретичних знань, формування практичних вмінь і навичок щодо ефективного вирішення виборчих спорів, відповідно до принципів права, кращих міжнародних практик та з урахуванням специфіки національного законодавства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вступ до навчальної дисципліни з вирішення виборчих спорів. Виборче право: загальна характеристика. Запобігання виникненню виборчих спорів. Система органів ВВС та їх компетенція. Характеристика різних видів ВС. Виборчий процес: поняття, засади, суб'єкти та етапи. ВВС у порядку адміністративного судочинства. Кримінальні правопорушення: розслідування та судовий розгляд. Адміністративні правопорушення: складання протоколів та судовий розгляд. Позасудові механізми ВВС.

Виробнича логістика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Технології машинобудування
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, підручники, навчальні посібники, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вміння здійснювати пошук економічної інформації, проводити економічний, стратегічний аналіз та оцінку постачання підприємств матеріально-технічними ресурсами – учасників виробничої діяльності.

Здатність оцінювати масштаби діяльності компаній та їх позиції на ринку.

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Навички міжособистісної взаємодії.

Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Здатність розробляти та управляти ланцюгами постачання.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні поняття, сутність та фактори розвитку виробничої логістики.
2. Логістичні потоки та ланцюги.
3. Підходи до управління матеріальними потоками у виробничій логістиці.
4. Сучасні логістичні концепції і системи управління матеріальними потоками у виробництві.
5. Логістична концепція «MRP».
6. Мікрологістична система KANBAN.
7. Мікрологістична концепція «оптимізована виробнича технологія».
8. Мікрологістична концепція «худе виробництво».
9. Виробнича логістика та ключові постачальники.
10. Логістика запасів.
11. Система розподілу у виробничій логістиці.
12. Управління складським господарством на підприємстві.
13. Транспортне забезпечення виробництва.
14. Прийоми логістичної оптимізації виконання технологічних процесів на сучасних підприємствах.

Виробничий потенціал Закарпаття на основі природних сорбентів та регіональної сировини

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Фізичної та колоїдної хімії
Інформаційне забезпечення	Методичні вказівки до дисципліни, наукова бібліотека, фонди та електронні бази ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsui/) з навчально-методичними матеріалами; віртуальне навчальне середовище Moodle (https://e-learn.uzhnu.edu.ua)
Форма проведення занять	Лекції та лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Загальні компетентності: знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність до пошуку, критичного аналізу та обробки інформації з різних джерел.

Фахові компетентності: розуміти можливості сучасних наукових методів пізнання природи, суспільства, соціуму, їх особливості й володіти ними на рівні, необхідному для вирішення науково-дослідних завдань та проблем діяльності фахівця хімії; знати застосовувати знання сучасних підходів і принципів безперервної хімічної освіти та освіти в інтересах сталого розвитку, до їх використання в професійній і соціальній діяльності; здійснювати наукові дослідження та впровадження їх результатів в практику, володіти навичками користування сучасними науковими технологіями обробки та оформлення результатів наукових досліджень; здатність використовувати знання методології і методів хімічних досліджень, принципів комплексного захисту природних екосистем і людського суспільства від екологічно небезпечних природних і техногенних процесів (явищ); здатність застосувати знання сучасних підходів і принципів безперервної хімічної освіти та освіти в інтересах сталого розвитку, здатність до їх використання в професійній і соціальній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ. Предмет «Виробничий потенціал Закарпаття на основі природних сорбентів та регіональної сировини». 2. Технології фізико-хімічної переробки цеолітів Закарпаття. 3. Основи наукових досліджень у газовидобуванні та газопереробній промисловості. 4. Основи наукових досліджень у нафтодобуванні та нафтопереробній промисловості. 5. Каолінові виробництва. 6. Сучасні технології лісохімічного виробництва Закарпаття. 7. Мінеральні води Закарпаття та Євро регіону. 8. Термальні води Закарпаття та Євро регіону. 9. Технології обробки закарпатських мінералів для застосувань у різних сферах виробництва. 10. Основи фізико-хімічного дослідження природних руд і мінералів. 11. Інші види перспективних регіональних ресурсів Закарпаття та шляхи їх ефективної переробки й використання.

Від голосу до успіху: практичний курс із публічних виступів

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української мови
Інформаційне забезпечення	Навчальні посібники та підручники, практичні матеріали та вправи, обладнання та технічні засоби, інтерактивні застосунки
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою курсу є формування навичок впевненого і професійного публічного виступу шляхом опанування технік роботи з голосом, дикцією, мовленням, сценічною поведінкою та взаємодією з аудиторією. Курс спрямований на розвиток індивідуального стилю виступу, емоційної виразності, здатності до імпровізації та підготовки до виступів у різних умовах, зокрема у стресових ситуаціях чи перед камерою.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Аналіз свого голосу: запис та прослуховування для визначення сильних і слабких сторін. Робота з диханням: вправи на глибоке дихання для стабільності голосу. Артикуляція та дикція: вправи для чіткості мовлення. Розминка перед виступом: фізичні та вокальні вправи. Робота з тембром голосу: як зробити звучання приємнішим. Практика управління темпом і ритмом мовлення: вправи з різними швидкостями. Інтонаційні акценти: як робити ключові меседжі помітними. Мовлення без монотонності: вправи для динамічного мовлення. Як позбутися слів-паразитів: техніка усвідомленої паузи. Міміка та емоційна виразність: робота з дзеркалом. Робота зі сценою: як рухатися, щоб це підсилювало промову. Створення персонального стилю виступів: вправи на самопрезентацію. Як взаємодіяти з аудиторією: інтерактивні прийоми (запитання, жести). Робота з мікрофоном та камерою: специфіка технічної підготовки. Сценарії публічних виступів: планування та тестування. Підготовка до непередбачуваних ситуацій: як реагувати на технічні збої. Тренування перед камерою: запис коротких промов і їхній аналіз. Імпровізація в дії: виступ без попередньої підготовки. Виступ у стресових умовах: практика з імітацією тиску. Фінальний воркшоп: презентація власної теми з оцінкою групи.

Гендерна педагогіка

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Курс сприяє розвитку пізнавальних та емоційних навичок, обумовлює формування професійних умінь для ефективного впровадження гендерного підходу в освітньому процесі закладів освіти різних рівнів. Він також спрямований на розвиток здатності до самостійного критичного мислення, допомагає студентам усвідомити та відмовитися від гендерних стереотипів, підтримує гендерне виховання на засадах гуманізму та демократії, виховує гендерну свідомість та чутливість у спілкуванні. Метою викладання навчальної дисципліни «Гендерна педагогіка» є ознайомлення студентів / студенток із загальними засадами гендерної педагогіки, формування нового гендерного світогляду, розвиток професійної компетентності студентів / студенток у впровадженні гендерної освіти, вихованні та інформаційно-просвітницької діяльності щодо забезпечення гендерної рівності на практиці.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Історична генеза реалізації принципу рівних прав і можливостей.

Тема 2. Основні напрями трактування поняття «гендер».

Тема 3. Гендерні стереотипи.

Тема 4. Гендерне виховання.

Тема 5. Гендерний підхід у системі методологічних підходів сучасної педагогіки.

Тема 6. Гендерна просвіта – пропаганда та розповсюдження гендерних знань та гендерної культури, стимулювання гендерної самоосвіти.

Тема 7. Гендерні аспекти профорієнтації учнівської молоді.

Тема 8. Форми здійснення гендерної просвіти (інформаційно-просвітницькі заходи, тренінги, дискусійні клуби, презентації, круглі столи, конференції, семінари тощо).

Гендерна рівність та права жінок

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знання чинного міжнародного та національного законодавства, судової практики у сфері забезпечення гендерної рівності; розуміння основних принципів гендерної рівності та забезпечення прав жінок; уміння аналізувати і тлумачити чинне законодавство у сфері забезпечення гендерної рівності; орієнтування в основних тенденціях удосконалення законодавства у сфері гендерної рівності з метою подолання дискримінації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Гендерна рівність та фемінізм: поняття, розвиток та вплив на законодавство та права людини. Феміністська теорія права: основні підходи та її значення для розвитку права. Фемінізм у міжнародному праві. Міжнародно-правовий захист прав жінок у світлі феміністської теорії. Міжнародне право як кар'єра для жінки: труднощі та можливості. “Гендерна чутливість проти гендерної сліпоти” і природа гендерного насильства. Правові механізми боротьби з гендерним насильством. Гендерна рівність у медіа. Видимість, адвокаційні компанії з прав жінок, вплив медійної картини на правосуддя. Професійна етика, експертна відповідальність, правозахисний фокус. Протидія сексизму. Механізми оскарження сексистських висловлювань публічних осіб. Сексистська реклама. Поняття гендерної дискримінації за національним та міжнародним правом. Дискримінація за ознакою статі - міжнародні норми та норми національного законодавства. Форми гендерної дискримінації та їх ідентифікація.

Генетична та клітинна інженерія

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базується на загальних компетенціях випускників ОС «Бакалавр»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	Презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів цілісного розуміння ключових принципів клітинної та генної інженерії, основних методів їх застосування, а також практичного значення цих наукових напрямів. Студенти ознайомляться з прикладами використання генно-інженерних технологій для створення рекомбінантних мікроорганізмів для синтезу біологічно активних сполук, застосуванням інтенсивних технологій у сільському господарстві, внеском генної інженерії в діагностику і терапію генетичних захворювань людини, а також із розробкою лікарських засобів на основі олігонуклеотидів.

Завдання вивчення дисципліни «Генетична та клітинна інженерія» наступні: ознайомити студентів із сучасними методами клітинної та генетичної інженерії; надати уявлення про актуальні тенденції в біотехнології для сприяння їхній професійній орієнтації; розвинути розуміння переваг і ризиків, пов'язаних із використанням продуктів клітинної та генетичної інженерії; формувати здатність оцінювати потенціал створення нових ліній організмів за допомогою генно-інженерних методів.

Здобувачі повинні **знати**: основні терміни, поняття та методи, що застосовуються у генній та клітинній інженерії; переваги та можливі ризики використання продуктів клітинної та генетичної інженерії; характеристики генетично модифікованих організмів і методи контролю їх використання. Здобувачі повинні **вміти**: обирати відповідні методи клітинної та генетичної інженерії для вирішення дослідницьких завдань; оцінювати можливості створення нових ліній організмів, зокрема рослин, за допомогою різних методів; аналізувати результати досліджень і самостійно працювати з науковою літературою.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Роль генетичної інженерії у сучасній біології. Сучасний стан розвитку генно-інженерних досліджень.
2. Ферменти, що використовуються в генетичній інженерії. Векторні конструкції для введення генів.
3. Селективні та репортерні гени. Методи трансформації клітин і вибору трансгенних клітин.
4. Культура клітин та злиття клітин. Особливості клітинної культури рослин. Соматична гібридизація: симетрична та асиметрична.
5. Клонування тварин і рослин: методи та практичне значення.
6. Генетично модифіковані організми: створення, застосування та регулювання.
7. Контроль досліджень у галузі клітинної та генетичної інженерії.
8. Значення генетичної інженерії у вирішенні глобальних проблем людства.

Генетичні аспекти стоматологічних захворювань

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Знання шкільного курсу біології та основ генетики
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Клініко-лабораторної та морфофункціональної діагностики
Інформаційне забезпечення	Презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати основи хромосомні та генні мутації, що супроводжуються порушенням стоматологічного статусу; знати генетичні передумови формування стоматологічних захворювань та еліпно-лицевої ділянки; вміти інтерпретувати результати генетичного аналізу. Володіти знаннями щодо генетично детермінованих захворювань та вад розвитку; знати принципи та етапи медико-генетичного консультування; знати генетичні патології асоційовані з генетичними порушеннями.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Предмет, методи, завдання дисципліни. Значення медико-генетичних знань у практичній роботі лікаря. Зв'язок з медичними та біологічними дисциплінами. Значення генетики для медицини. Взаємозв'язок спадковості та середовища у формуванні толерантності і схильності до захворювань. Аутосомно-домінантні і аутосомно-рецесивні захворювання.

Тема 2. Молекулярні основи спадкових захворювань. Генетичні чинники формування аномалій зубів. Загальна характеристика генних хвороб: число, частота, класифікація, причини. Порушення амінокислотного обміну. Порушення вуглеводного обміну. Порушення обміну ліпідів. Порушення обміну пуринів і піримідинів. Гемоглобінопатії.

Тема 3. Цитогенетика людини. Хромосомні хвороби. Синдроми, що супроводжуються аномаліями зубів. Нормальний каріотип людини.

Тема 4. Методи вивчення каріотипу. Номенклатура каріотипа. Синдроми, пов'язані з аномаліями числа хромосом, із структурними перебудовами хромосом.

Тема 5. Повні та мозаїчні форми хромосомних хвороб. Гетероморфізм хромосом. Ізохромосома. Рекомбінаційна анеуплоїдія. Синдром ламкої X-хромосоми. Мозаїцизм. Зчеплені з X-хромосомою захворювання і синдроми з порушенням формування емалі. Мікроцитогенетичні синдроми. Трисомії: 13, 18, 21. Часткові трисомії: 9p+. Моносомії: 4p-, 5p-, 13q-. Аномалії статевих хромосом: трисомія X, синдром Клайнфельтера, синдром Шерешевського-Тернера.

Тема 6. Хвороби з мультифакторіальний типом успадкування. Генетичні аспекти карієсу. Типи генотип-середовищних співвідношень. Генетичні аспекти хвороб пародонта, незапальні захворювання ясен спадкового генезу, виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки, бронхіальна астма, цукровий діабет, шизофренія, епілепсія

Тема 7. Геном людини. Генетичний контроль нормального розвитку і формування тканин зубів. Медико-генетичні аспекти вивчення генома людини. Створення геномних бібліотек. ДНК-діагностика. Генетична інженерія. Основні принципи концепції молекулярно-генетичної індивідуалізації при геноідентифікаційній експертизі. Способи аналізу гіперваріабельних локусів (гібридизація, ампліфікація).

Тема 8. Медико-генетичне консультування. Завдання генетичного консультування, показання. Амніоцентоз. Вроджені вади розвитку щелепно-лицьової області. Оцінка генетичного ризику для різних груп спадкових патологій. Кровна спорідненість.

Тема 9. Скринінгові генетичні обстеження. Принципова схема ідентифікаційного аналізу при проведенні експертизи спірного батьківства.

Тема 10. Цитоплазматична спадковість. Аналіз мітохондріальної ДНК.

Гігієна праці

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Наук про здоров'я
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни, сайт електронного навчання E-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: особливості впливу різних детермінант (фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих) на стан здоров'я працюючого населення та їх наслідки; тенденції динаміки основних демографічних та епідеміологічних показників; тенденції сучасних змін основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні, Європейському регіоні та світі.

Вміння: ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з впливом на здоров'я населення детермінант навколишнього середовища (фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих); визначати і організовувати доцільні заходи, спрямовані на захист здоров'я населення від впливу фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих факторів; оцінювати ризики та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних у сфері громадського здоров'я; визначати потреби різних груп населення щодо здоров'я, базуючись на інформації, отриманій із систем епідеміологічного нагляду.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Основи фізіології та гігієни праці.

Тема 2. Виробничий мікроклімат та інші фізичні фактори виробничого середовища. Засоби запобігання шкідливій дії виробничого мікроклімату на організм людини.

Тема 3. Виробничі отрути і професійні інтоксикації.

Тема 4. Біологічні чинники виробничого середовища. Засоби індивідуального захисту від шкідливих і небезпечних факторів небезпечного середовища.

Тема 5. Особливості клінічного обстеження, діагностики професійних захворювань. Організація та проведення медичних оглядів працюючих

Тема 6. Професійні захворювання і професійні отруєння. Методи дослідження в профпатології.

Глобалізація, політика національної та інформаційної безпеки

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни – набуття знань студентами щодо глобальних проблем сучасності, їхні причини, різновиди, масштаби і можливі шляхи вирішення, вивчення та аналіз актуальних проблем та завдань національної безпеки України, розкриття процесів входження України до систем європейської та регіональної безпеки, набуття знань, умінь та навичок, удосконалення компетентності учасниками навчання щодо основ інформаційної безпеки, засад і принципів державної політики України у сфері економічної та інформаційної безпеки в умовах воєнного стану.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: *знати*: законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють сферу національної безпеки, інформаційної та економічної безпеки; основи інформаційної безпеки для запобігання та нейтралізації викликів і загроз національним інтересам України в інформаційній сфері; сутність інтеграції як складової частини міжнародних процесів; основні теорії єдиної Європи, сучасні концепції та моделі європейської інтеграції, зародження і становлення європейської єдності; процес створення Європейського Союзу та подальшої інтеграції; особливості формування європейської ідентичності; інституційну та правову системи Європейського Союзу, економічні аспекти європейської інтеграції; сутність та зміст основних концепцій міжнародної безпеки (колективна безпека, безпека спільноти, загальна безпека, всебічна безпека); суб'єкти забезпечення міжнародної та європейської безпеки, їх роль, функції, структура. Особливості інтеграції у воєнно-політичній сфері; проблеми розширення Європейського Союзу; місце України у процесах європейської інтеграції, євроінтеграційні перспективи України. сучасні інформаційні загрози та технологій забезпечення захисту національного інформаційного простору в умовах запровадження воєнного стану

Уміти: розкривати суть концепцій і моделей єдиної Європи; аналізувати основні принципи формування Європейського Союзу; проводити аналіз закономірностей та особливостей розвитку євроатлантичної інтеграції (НАТО) як суб'єкта глобальної, регіональної та національної безпеки; здійснювати аналіз стану національної безпеки України; аналізувати засновницькі договори Європейського Союзу та договори про зміни до них; давати характеристику принципам формування, структурі, повноваженням його інституцій та органів; визначати цілі, завдання, принципи, механізми реалізації спільних політик ЄС; оцінювати процеси поглиблення європейської інтеграції та розширення Європейського Союзу; висловлювати та аргументувати власний погляд щодо європейського вектора зовнішньої політики України, її євроінтеграційних перспектив.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Глобалізація та всеохопний процес трансформації світового співтовариства. 2. Загальноцивілізаційні проблеми людства. 3. Теоретичні засади публічної політики та економіки в умовах глобалізації. 4. Глобальне врядування та економіка: сутність та основні характеристики. 5. Глобальні проблеми і протиріччя. 6. Концептуальні особливості регіональної світової політики та економіки сучасності. 7. Історія створення і розвитку ЄС. 8. Співробітництво України з Європейським Союзом. 9. Україна-НАТО. 10. Національна, економічна та інформаційна безпека України. Воєнний стан. 11. Кібербезпека України та захист персональних даних як складова національної безпеки України.

Глобальні проблеми сучасності

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення даного курсу магістрант повинен знати:

- класифікацію та сутність сучасних глобальних проблем в політичній, економічній, безпековій, екологічній та культурній сфері;
- основні напрями вирішення глобальних проблем сучасності;
- економічні наслідки глобальних проблем людства;
- проблеми сталого розвитку та процесів глобалізації;
- проблеми глобального управління;
- роль і місце сучасних конфліктів, війн та тероризму в сучасному світі;
- негативні наслідки глобалізації як проблема сучасності.

У результаті вивчення курсу магістрант повинен вміти:

- застосовувати отримані знання при дослідженні сучасних політичних, економічних та соціальних процесів у світі та Україні;
- аналізувати різноманітні джерела інформації з метою формування власної позиції щодо шляхів вирішення глобальних проблем і їх місця в сучасному світі;
- розробляти аналітичні документи на основі статистичних, соціологічних даних, міжнародних актів, стратегій та програм розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Визначення глобальних проблем сучасності, критерії глобальності.

Тема 2. Шляхи вирішення глобальних проблем людства.

Тема 3. Сталий розвиток і процеси глобалізації.

Тема 4. Економічна нерівність як глобальна проблема сучасності.

Тема 5. Збройні конфлікти як глобальна проблема сучасності.

Тема 6. Тероризм як глобальна проблема сучасності.

Тема 7. Конфлікти між державами в сучасному світі як глобальна проблема.

Тема 8. Російсько-українська війна і її глобальні наслідки.

Тема 9. Проблеми глобального управління.

Тема 10. Негативні наслідки глобалізації як проблема сучасності.

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4/5/6
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Основи анатомії, фізіології та психології людини
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Внутрішньої медицини
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань/завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни є впровадження теоретичних знань і практичних навичок грудного вигодовування немовлят згідно сучасних доказових принципів медицини грудного вигодовування у повсякденному та професійному житті, зв'язок харчових звичок і стану здоров'я, у тому числі прояви та ознаки порушення принципів правильного харчування і їх корекція. Завданням курсу є ознайомлення студентів із впливом способу харчування на стан здоров'я, принципи налагодження грудного вигодовування немовлят різного віку, правильне введення продуктів харчування та завершення грудного вигодовування, а також окреслення показів догодовування та звертання по медичну допомогу, а також розвиток інтересу до подальшого самостійного вивчення даної дисципліни.

Дисципліна забезпечує набуття студентом компетентностей:

- *загальних*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтовані рішення; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- *фахових*: навички збирання інформації про причини раннього припинення або відсутності грудного вигодовування немовлят, а також неправильного харчування і їх вплив на здоров'я матері та дитини; здатність до виявлення порушень принципів нутрієнції і пов'язаних із ними хвороб з урахуванням персоналізованого підходу; здатність до визначення стратегії менеджменту, налагодження грудного вигодовування дітей раннього віку та формування денного і тижневого раціону з контролем його дотримання для дітей старшого віку та дорослих, заснованими на принципах доказової медицини; здатність до розпізнавання проблем зі здоров'ям, які пов'язані з нераціональним харчуванням, визначення показів до звертання по медичну та психологічну допомогу і вміння розробляти індивідуальний план дій для корекції виявлених проблем.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття про фізіологію і біохімію грудного вигодовування. Тема 2. Налагодження грудного вигодовування в пологовому будинку та вдома. Методи оцінки індивідуального харчового статусу немовляти. Тема 3. Вирішення проблеми "мало молока", принципи індукції лактації та релактації у випадку перерви. Тема 4. Вплив хвороб матері та дитини на грудне вигодовування та способи його вирішення. Тема 5. Принципи введення продуктів харчування до раціону немовляти, харчування дітей різних вікових груп. Тема 6. Дієта годуючої мами. Тема 7. Біль у молочній залозі під час годування, застій молока, мастит. Тема 8. Відмова від грудей, причини і вирішення проблеми. Тема 9. Правила зцідження і зберігання грудного молока. Замінники грудного молока. Тема 10. Грудне вигодовування і контрацепція, завершення грудного вигодовування.

Евтаназія в Україні та світі

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор. Обладнання: комп'ютер. Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Розуміння правового статусу евтаназії в різних країнах світу, зокрема в Україні; вивчення нормативно-правових актів та їх вплив на легалізацію чи заборону евтаназії; аналіз етичних та моральних аспектів, пов'язаних з практикою евтаназії; розгляд медичних та психологічних наслідків евтаназії як для пацієнтів, так і для медичного персоналу, родини та суспільства в цілому; вивчення судових рішень та прецедентів, пов'язаних з евтаназією в різних країнах, для розуміння юридичного підґрунтя у цій сфері; аналіз впливу евтаназії на суспільство, включаючи погляди громадськості, дискусії у ЗМІ та культурні відображення цієї практики; розуміння історії та сучасних ініціатив щодо легалізації, регулювання або заборони евтаназії, а також їхнього впливу на суспільство.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Досліджує етичні, правові, медичні та соціальні аспекти евтаназії як феномену. Вона охоплює порівняльний аналіз різних підходів до евтаназії в українському та світовому контексті, вивчає законодавство, судову практику та дебати щодо легалізації евтаназії. Також розглядається вплив евтаназії на суспільство, медичну етику та права людини.

Тема 1. Визначення поняття евтаназії та різниця між активною та пасивною формами.

Тема 2. Правовий статус евтаназії у різних країнах світу.

Тема 3. Медичні протоколи та процедури, пов'язані з проведенням евтаназії.

Тема 4. Вплив евтаназії на медичну етику та довіру до медичної системи.

Тема 5. Аналіз сучасного стану евтаназії в Україні та можливість її легалізації.

Тема 6. Законодавчі акти, які регулюють питання евтаназії.

Тема 7. Порівняльний аналіз законодавства щодо евтаназії в Україні та інших країнах.

Екосистемні послуги

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни в кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

оцінювати екосистемні послуги в конкретних екологічних і географічних умовах; розробляти плани збереження та відновлення екосистем, що забезпечують важливі послуги; пропонувати заходи щодо зменшення негативного впливу діяльності людини на екосистеми; аналізувати вплив антропогенних факторів на функціонування екосистем і їх здатність надавати послуги; усвідомлювати значення екосистемних послуг для стабільності навколишнього середовища та сталого розвитку; прогнозувати наслідки втрати екосистемних послуг для екосистем і суспільства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1: Поняття екосистемних послуг, їх класифікація та значення для людини.

Тема 2: Природа та функціонування екосистем, що забезпечують послуги. Типи екосистемних послуг (постачальні, регулюючі, підтримувальні, культурні).

Тема 3: Оцінка та моніторинг екосистемних послуг.

Тема 4: Взаємозв'язок між біорізноманіттям та екосистемними послугами. Роль видів у підтримці екосистемних функцій.

Тема 5: Методи кількісної та якісної оцінки екосистемних послуг.

Тема 6: Політичні та економічні інструменти підтримки екосистемних послуг.

Тема 7: Соціально-економічні наслідки втрати екосистемних послуг.

Тема 8: Стратегії збереження та відновлення екосистем.

Енергетичний менеджмент та аудит

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра приладобудування
Інформаційне забезпечення	Підручник, методичні вказівки до практичних робіт, стандарти, санітарні умови
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Загальні знання про енергетичні ресурси та системи виробництва, розподілу і споживання енергії в різних галузях господарської діяльності.

Технічні, економічні, соціальні та екологічні аспекти енергетики та енергозбереження.

Знання базових законодавчих актів України та світової спільноти в галузі енергетичного менеджменту, енергозбереження, та енергетичного аудиту.

Розуміння методик і порядок проведення енергетичного аудиту, аналізу структури енерговитрат та структури ринку енергії.

Навички аналізу і обґрунтування впровадження енергозберігаючих технологій у конкретних виробничих умовах та в комунальному господарстві.

Навички кваліфікованого проведення енергетичного аудиту підприємств і організацій в різних галузях господарської діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сучасна енергетика – основні проблеми, її корені та підходи до розв’язання.
2. Принципи виробництва, розподілу і споживання енергії в різних галузях господарської діяльності.
3. Світовий досвід енергетичного менеджменту і енергозбереження та його соціальні й екологічні аспекти
4. Світове й національне законодавство та стандарти в галузі енергетичного менеджменту і аудиту та енергозбереження.
5. Європейська й українська енергетична стратегія до 2030 року.
6. Енергетичний аудит та його забезпечення.
7. Енергетичний менеджмент та аудит в електроенергетиці.
8. Енергетичний менеджмент та аудит на промислових підприємствах.
9. Енергетичний менеджмент та аудит сільськогосподарських підприємств.
10. Енергетичний менеджмент та аудит в будівництві.
11. Енергетичний менеджмент та аудит об’єктів комунального господарства та окремих домогосподарств.

Енергозберігаючі технології

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення Дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Міського будівництва та господарства
Інформаційне забезпечення	Мультимедійне обладнання, навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Засвоєння основ проєктування об'єктів з врахуванням енергозберігаючих технологій; прагнути формуванню та вдосконаленню у студентів навичок вміння самостійно вирішувати практичні завдання, використовуючи набуті теоретичні знання; сприяти розвитку індивідуальності, майстерності, інтелекту, творчого світосприйняття, просторового мислення і структурної уяви.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Політика енергозбереження в Україні.
2. Основні напрями діяльності в галузі ресурсозберігаючих та енергозберігаючих технологій.
3. Перспективи розвитку енергетичної галузі.
4. Енергозберігаючі технології в екологічно орієнтованому будівництві.
5. Передумови формування екологічно орієнтованого міста.
6. Архітектурно-планувальні, конструктивні та інженерні завдання енергозберігаючого будівництва.
7. Енергозбереження в житлово-комунальному господарстві.
8. Енерго - та ресурсозбереження при будівництві та експлуатації будівель і споруд.
9. Побутове енергозбереження.

Євроінтеграційні процеси

Назва дисципліни	
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з правознавства, достатніх для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники, силабус навчальної дисципліни.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, круглі столи.
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання основних засад інтеграційних процесів; механізму оптимізації національно-наднаціональних моделей науково-технічного співробітництва; механізмів та інструментів інтеграційних процесів; абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами; уміння використовувати методіку розробки та етапність реалізації спільних горизонтальних політик країн; збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних правових завдань.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Сутність інтеграції як складової частини міжнародних процесів. Інтеграція та співробітництво. Об'єктивні та суб'єктивні передумови інтеграційних процесів. Розвиток інтеграційних процесів в контексті глобалізації. Взаємозалежність та інтеграція. Чинники поглиблення та поширення інтеграційних процесів. Теоретичні моделі європейської інтеграції. Зародження та розвиток ідей європейської єдності. Європейська ідентичність. Передумови та початок інтеграційних процесів в Європі після Другої світової війни. Створення Європейського Економічного Союзу. Політична інтеграція в Європі. Інституціональна основа європейської інтеграції. Україна та процеси Європейської інтеграції. Україна і проблеми євроатлантичної безпеки.

Європейська та євроатлантична політика України

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародних студій та суспільних комунікацій
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання УЖНУ: e-learn.uzhnu.edu.ua; НМК з дисципліни (робоча програма, методичні рекомендації), посібники, зокрема авторські
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність і готовність здійснювати збирання, обробку (аналіз і синтез) та інтерпретацію інформації для отримання нових знань та розв'язання практичних задач і проблем у сфері міжнародних відносин; здатність ефективно здійснювати комунікацію в різному середовищі, зокрема в сфері професійної діяльності; здатність без змістовних втрат доносити до фахівців і нефахівців складну міжнародну політичну інформацію, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології; здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово; здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища; уміння аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення в контексті реалізації конституційних положень про європейську та євроатлантичну інтеграцію України.

Мета викладання навчальної дисципліни: ознайомлення студентів з основними напрямками української зовнішньої політики щодо реалізації конституційних засад – набуття членства в Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного договору. Це має сприяти усвідомленню власного місця майбутнього фахівця незалежно від спеціальності в процесах європейської та євроатлантичної інтеграції України.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Історичні, ідеологічні та геополітичні передумови європейського та євроатлантичного покликання України. 2. Політичні та правові засади європейської та євроатлантичної інтеграції України. 3. Верховна Рада України в європейській та євроатлантичній політиці. 4. Центральні органи виконавчої влади в європейській та євроатлантичній інтеграції. 5. Судова влада в реальному наповненні європейського та євроатлантичного покликання України. 6. Українські регіони в європейській та євроатлантичній інтеграції України. 7. Закарпаття в реалізації вітчизняної європейської та євроатлантичної політики. 8. Європейський та євроатлантичний вибір в програмах та діяльності українських політичних партій та політичних лідерів. 9. Недержавні громадські організації в реалізації європейського та євроатлантичного покликання України. 10. Імплементация Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. 11. Сучасні тенденції та основні напрями співробітництва між ЄС та Україною. Подача заявки і початок переговорів. 12. Перспектива і необхідність членства України в НАТО в умовах ескалації російської агресії.

Методологія правотворчості у конституційному праві

Назва дисципліни	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	3 ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з правознавства, достатніх для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Очна/дистанційна
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Допомогти студентам в опануванні системою знань з нормотворчої діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування; на основі конкретно-предметного матеріалу сприяти виробленню навиків аналітичного мислення у студентів; на практичних заняттях виробити у студентів вміння тлумачити нормативно-правові акти; сприяти еволюційному засвоєнню студентами основ методики нормотворчого процесу. Основними завданнями вивчення дисципліни «Методологія правотворчості у конституційному праві» є: З'ясування основних особливостей нормотворчого процесу в державі; Творче засвоєння найбільш важливого джерела дисципліни – Конституції України та інших актів, з якими пов'язана правотворча діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Тема 1. Методологія правознавства та методологія права в контексті формування системи правових цінностей; Тема 2. Основи методології науки конституційного права: структура і тенденції розвитку; Тема 3. Правотворчість та правозастосування; Тема 4. Правотворча техніка та юридичні помилки; Тема 5. Конституційна правотворчість; Тема 6. Конституційність нормативно-правових актів; Тема 7. Законотворчість. Законодавчі процедури; Тема 8. Правотворча діяльність Президента України; Тема 9. Юридична техніка нормотворчої діяльності органів виконавчої влади; Тема 10. Муніципальна правотворчість

Європейське соціальне право

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Господарського права
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, лекції, навчально-методичні рекомендації
Форма проведення занять	Лекції, семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність розуміти зміст та юридичну природу національних нормативно-правових актів, міжнародних договорів та інших міжнародних документів;
- Здатність застосовувати нормативні положення і доктрини міжнародного публічного, міжнародного приватного, національного, іноземного, європейського права, використовувати вузькоспеціалізовані знання з конкретних напрямів регулювання міжнародним правом;
- Здатність розуміти теоретичні та практичні аспекти порівняльного правознавства, аналізувати зміст національних правових інститутів у порівняльно-правовому контексті;
- Здатність до самонавчання та підвищення рівня власної кваліфікації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Основні етапи розвитку трудового та соціального права ЄС.
- Тема 2. Соціальна політика ЄС та її основні моделі.
- Тема 3. Заборона дискримінації у сфері трудового та соціального права.
- Тема 4. Регламентація робочого часу та часу відпочинку в праві.
- Тема 5. Охорона праці в ЄС.
- Тема 6. Права працівників ЄС у разі звільнення.
- Тема 7. Трудові відносини й виробнича демократія.
- Тема 8. Регулювання відносин із соціального діалогу в праві ЄС.
- Тема 9. Право працівників ЄС на участь в управлінні підприємством.
- Тема 10. Соціальне забезпечення в ЄС.

Європейський стандарт дуальної освіти

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

здатність до адаптації та дій в новій ситуації; здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми; навички міжособистісної взаємодії; здатність діяти соціально відповідально і свідомо; здатність до консультування з питань освітньої теорії і практики; здатність керувати освітніми практикоорієнтованими проєктами; здатність усно і письмово спілкуватися державною мовою; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Історія виникнення дуальної освіти.
- Тема 2. Законодавче забезпечення дуальної освіти: європейський та вітчизняний досвід.
- Тема 3. Інноваційні процеси в освіті.
- Тема 4. Моделі дуальної освіти.
- Тема 5. Європейський досвід реалізації дуальної освіти в провідних країнах світу.
- Тема 6. Інновації в підготовці практико-орієнтованих фахівців.
- Тема 7. Переваги та недоліки дуальної освіти.
- Тема 8. Можливості дуальної професійної освіти в Україні.

Європейські компетентнісні підходи у контексті дуальної підготовки фахівців фінансової сфери / European competency approaches in the context of dual higher education (dhe) training of financial spheres

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)/The second (master's) level
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний/ first/second
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська/англійська / ukrainian/english
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Фінансів і банківської справи / Finance and banking
Інформаційне забезпечення	Електронний конспект лекцій, тестові завдання, робоча програма та навчально-методичні матеріали з дисципліни / Electronic synopsis of lectures, tests, work program, educational and methodological materials for the discipline
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття / Lectures, practical classes
Форма семестрового контролю	Залік / test

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- оволодіння теоретичними знаннями щодо компетентнісного підходу як основи для розробки програм підготовки майбутніх фахівців за дуальною формою здобуття освіти, що відображає структуру компетенцій, які мають засвоїти й демонструвати випускники закладів вищої освіти, визначає системні результати навчання, рівень готовності до професійної діяльності;
- розуміння європейських вимог і стандартів фахових компетенцій при підготовці фахів, зокрема у комерційній сфері і сфері фінансів в умовах модернізації освітнього середовища відповідно до Європейських вимог;
- оволодіння знаннями щодо становлення і розвитку дуальної системи як форми здобуття фахової освіти та її відповідність вимогам і викликам глобалізованих ринків праці та професійного середовища;
- оволодіння теоретичними та практичними навичками застосування європейського та вітчизняного нормативно-правового забезпечення та регулювання в сфері застосування дуальної форми здобуття вищої освіти;
- набуття навичок навчання і підготовки майбутніх фахівців фінансової сфери з позиції компетентнісного підходу через механізм запровадження дуальної форми здобуття вищої освіти
- сформованість різних видів компетенцій, що виступають основою для визначення показників навчання, оцінки його ефективності, відповідають розробленим стандартам, меті, змісту, характеристикам й особливостям майбутньої діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни «Європейські компетентнісні підходи у контексті дуальної підготовки фахівців фінансової сфери» спрямоване на формування у студентів системи професійної компетентності (знань, прикладних вмій та навичок) щодо впровадження та застосування європейських стандартів у контексті дуальної форми здобуття вищої освіти при підготовці фахівців фінансової сфери, зокрема розуміння процесів модернізації освітнього середовища відповідно до вимог ЄС, компетентнісного підходу відповідно до Європейської рамки кваліфікацій як інструмент уніфікації кваліфікацій, знання історії становлення дуальної форми здобуття освіти та вимог сьогодення в цьому контексті, а також оволодіння теоретичними та практичними навичками застосування європейського та вітчизняного нормативно-правового забезпечення та регулювання в сфері застосування дуальної форми здобуття вищої освіти та механізму запровадження при підготовці фахівців фінансової сфери з метою підвищення конкурентоздатності випускників та затребуваності молодих спеціалістів галузі. Досвід проекту Erasmus+ «Інтеграція вищої

дуальної освіти в Молдові та Україні / COOPERA» (617490-EPP-1-2020-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP) в ДВНЗ «УжНУ» і можливості програми підготовки магістрів розглядаються.

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

- acquisition of theoretical knowledge regarding the competency approach as a basis for developing a program for training future specialists using a dual form of education (DHEM), which reflects the structure of competencies that graduates of higher education institutions (HEIs) must learn and demonstrate, determination of system learning outcomes, and the level of readiness for professional activity;
- understanding of European requirements and standards of professional competences in the preparation of professionals, in particular in the commercial sphere and finance in the conditions of modernization of the environment in accordance with European requirements;
- acquisition of knowledge regarding the formation and development of the dual system as a form of obtaining professional education and its compliance with the requirements and challenges of globalized labor markets and the professional environment;
- mastering theoretical and practical skills in the application of European and domestic normative legal support and regulation in the field of application of the dual form of obtaining higher education;
- acquisition of learning skills and training of future specialists in the financial sphere from the position of competence approach through the mechanism of introducing a dual form of obtaining higher education
- the formation of various types of competences, which are the basis for determining the indicators of training, evaluating its effectiveness, correspond to the developed standards, purpose, content, characteristics and features of future activities.

The study of the academic discipline "European competency approaches in the context of dual higher education (dhe) training of financial spheres" is aimed to form a system of professional competence (knowledge, applied skills and skills) for students regarding the implementation and application of European standards in the context of a dual form of higher education (DHEM) in the training of commerce and financial specialists, in particular, understanding the processes of modernization of the educational environment in accordance with EU requirements, the competence approach in accordance with the European Qualification Framework (EQF) as a tool for the unification of qualifications; knowledge of the history of the formation of a dual form of education and today's requirements in this context, as well as mastering theoretical and practical skills in the application of European and domestic regulations legal support and regulation in the field of application of the dual form of obtaining higher education and the mechanism of introduction in the training of specialists in the financial sphere with the aim of increasing the competitiveness of graduates and the demand for young specialists in the field. The outputs of the Erasmus+ project "Integration of higher dual education in Moldova and Ukraine / COOPERA" (617490-EPP-1-2020-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP) at UzhNU and the opportunities of the master's training program are being involved.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)/ Brief content of the discipline (what will be studied, list of topics):

Тема 1. Модернізація освітнього середовища відповідно до Європейських вимог. / Modernization of the educational environment in accordance with European requirements.

Тема 2. Дуальна освіта як європейський освітній стандарт. / Dual education as a European educational Standard.

Тема 3. Європейська рамка кваліфікацій як інструмент уніфікації кваліфікацій. / The European framework of qualifications as a tool for the unification of qualifications.

Тема 4. Історія становлення дуальної форми здобуття освіти: витоки, еволюція та вимоги сьогодення. / The history of the formation of a dual form of education: origins, evolution and current requirements.

Тема 5. Нормативно-правове забезпечення дуальної форми здобуття вищої освіти. / Normative and legal provision of dual form of obtaining higher education (DHE).

Тема 6. Права та обов'язки суб'єктів дуальної форми здобуття вищої освіти. / Rights and obligations of the parties of the dual form of obtaining higher education.

Тема 7. Механізм запровадження дуальної форми здобуття вищої освіти при підготовці фахівців фінансової сфери. / The mechanism of introducing a dual form of obtaining higher education in the training of specialists in the financial sphere.

Тема 8. Очікувані результати запровадження дуальної форми здобуття вищої освіти при підготовці фахівців фінансової сфери (досвід проекту Erasmus+ «Інтеграція вищої дуальної освіти в Молдові та Україні / COOPERA» (617490-EPP-1-2020-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP) в ДВНЗ «УжНУ»). / Expected results of the introduction of a dual form of higher education in the training of financial specialists (the outputs of the Erasmus+ project "Integration of higher dual education in Moldova and Ukraine / COOPERA" (617490-EPP-1-2020-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP) at the UzhNU).

Захист персональних даних

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Поглиблення та систематизація знань щодо реалізації законодавства про захист персональних даних, підвищення рівня професіоналізму при реалізації завдань у сфері захисту персональних даних; уникнення порушень прав людини і громадянина під час обробки та захисту їх персональних даних; оцінювання проблемних ситуацій з позиції гарантування прав суб'єктів персональних даних; здатність до консультування з правових питань захисту персональних даних; співвідношення між міжнародними та національними засобами захисту персональних даних, можливості застосування міжнародного права при забезпеченні захисту персональних даних;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна фокусується на вивченні принципів та методів захисту особистої інформації. Студенти ознайомлюються з основними поняттями та нормативно-правовою базою з цієї галузі. Також вивчаються технічні та організаційні засоби захисту даних, а також вплив технологій на конфіденційність та безпеку даних.

Тема 1. Поняття персональні дані та джерела правового регулювання.

Тема 2. Принципи обробки персональних даних.

Тема 3. Вимоги та підстави обробки персональних даних.

Тема 3. Суб'єкти обробки персональних даних (володілець, розпорядник).

Тема 5. Обробка персональних даних в державних органах та установах різних форм власності.

Особливі вимоги до обробки чутливих персональних даних.

Тема 6. Порядок здійснення контролю за додержанням законодавства про захист персональних даних.

Тема 7. Перспективи вдосконалення законодавства про захист персональних даних.

Тема 8. Тенденції розвитку світової та європейської системи захисту персональних даних.

Іміджологія в науці

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проектор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Іміджологія в науці» студенти повинні **знати**: основи наукового іміджу; що таке науковий імідж і як він формується; які елементи складають імідж науковця, наукової установи чи наукової галузі; яку роль імідж відіграє в суспільстві та науковому середовищі; інструменти формування іміджу; вплив іміджу на наукову кар'єру; як репутація наукової установи або наукової галузі може впливати на фінансування та підтримку; проблеми та виклики в управлінні науковим іміджем; етичні аспекти іміджеології; як розробляти персональний бренд для науковця; як ефективно комунікувати з широкою аудиторією та доносити складну наукову інформацію доступно; інструменти маркетингу та PR.

Після вивчення курсу «Іміджологія в науці» студенти повинні **вміти**: розробляти і реалізовувати стратегії формування наукового іміджу; створювати позитивний імідж науковця, наукової установи або наукової галузі, використовуючи ефективні комунікаційні стратегії; використовувати різноманітні медіа-ресурси та канали для популяризації наукових досягнень; використовувати інструменти PR та маркетингу для науки; розвивати власний персональний бренд; ефективно комунікувати наукову інформацію з різними аудиторіями; застосовувати етичні принципи при формуванні іміджу; аналізувати та реагувати на критику або негативну інформацію; організовувати командну роботу для створення спільного іміджу наукової групи чи установи; проводити оцінку ефективності іміджевих стратегій.

Після вивчення дисципліни «Іміджологія в науці» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

– *загальні компетенції*: уміння аналізувати імідж науковця, наукової установи чи галузі; уміння оцінювати ефективність іміджевих стратегій та приймати обґрунтовані рішення щодо їх коригування; вміння ефективно спілкуватися з різними аудиторіями, включаючи колег, журналістів, громадськість, використовуючи як традиційні, так і новітні медіа канали; уміння чітко й доступно презентувати складні наукові ідеї та результати досліджень для широкої аудиторії; етичне і відповідальне управління іміджем; інноваційне використання медіа та маркетингових інструментів; управління репутацією; координація командної роботи; аналіз результатів та ефективності комунікаційних стратегій.

– *фахові компетенції*: вміння створювати та підтримувати позитивний імідж науковця, наукової установи або наукової галузі через використання ефективних комунікаційних стратегій і технологій; розробка та реалізація іміджевих стратегій; управління репутацією в науковому середовищі; вміння готувати прес-релізи, статті та інші комунікаційні матеріали для популяризації наукових досягнень, а також для взаємодії з медіа; знання методів і інструментів піару та маркетингу, що застосовуються для популяризації наукових ідей і результатів; знання психології сприйняття наукових результатів і науковців широкою аудиторією, а також вміння застосовувати ці знання для побудови правильного іміджу; аналіз ефективності комунікаційних кампаній; координація командної роботи; популяризація науки та інтеграція з суспільством.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основи іміджеології та її роль у науці. 2. Інструменти формування наукового іміджу. 3. Репутація в науці. 4. Етичні аспекти іміджеології в науці. 5. Популяризація наукових досягнень. 6. Комунікація з медіа та суспільством.

Інновації в науці

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Інновації в науці» студенти повинні знати: основи інноваційної діяльності; основні поняття інновацій, класифікацію інновацій (технологічні, методологічні, соціальні тощо), основні принципи інноваційного процесу; сутність інновацій у науці; роль науки у створенні інновацій; інноваційні підходи в науці; сучасні методології, технології та інструменти, які стимулюють розвиток досліджень; етапи науково-дослідної роботи з інноваційним компонентом; інтелектуальну власність та комерціалізацію: патентування, захист авторських прав, трансфер технологій, ліцензування; тенденції розвитку науки і техніки.

Після вивчення курсу «Інновації в науці» студенти повинні вміти: генерувати інноваційні ідеї; розробляти та реалізовувати інноваційні проєкти; здійснювати оцінку інноваційного потенціалу проєктів і результатів досліджень; використовувати сучасні інструменти управління проєктами; планувати інноваційні дослідження: визначати цілі, завдання, етапи і ресурси; застосовувати сучасні технології; співпрацювати з інвесторами, написання грантових заявок, участь у наукових стартапах; здійснювати захист інтелектуальної власності; ефективно презентувати інноваційні ідеї на конференціях, семінарах і перед потенційними інвесторами; управляти ризиками в інноваціях; адаптуватися до швидких змін у науково-технічному прогресі.

Після вивчення дисципліни «Інновації в науці» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

загальні компетенції: уміння працювати з інформацією; застосування інноваційних підходів для обробки великих обсягів даних; використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у науковій діяльності; здатність ставити під сумнів усталені підходи та формулювати нові перспективи у вирішенні наукових проблем; здатність до оцінки ефективності та доцільності інноваційних рішень; творчий підхід до наукової роботи; генерація нових ідей для вирішення складних завдань; уміння ефективно передавати ідеї, результати досліджень та пропозиції; робота у міждисциплінарних і міжнародних командах; підготовка якісних презентацій, наукових доповідей і статей з акцентом на інноваційний компонент; здатність працювати у групах з різними спеціалістами, координуючи зусилля для досягнення спільних цілей; вміння брати на себе відповідальність за результати проєкту чи дослідження; розвиток навичок ефективного лідерства та управління командою в умовах невизначеності; усвідомлення ролі науки та інновацій у вирішенні глобальних викликів; здатність бачити цілісну картину проблеми та знаходити системні рішення; орієнтація на довгостроковий розвиток і стійкість інновацій; здатність до безперервного самостійного навчання та розвитку; пошук і освоєння нових інструментів, технологій і знань для інноваційної діяльності; гнучкість у реагуванні на зміни у науково-технічному середовищі; вміння працювати в умовах обмежених ресурсів та високої конкуренції; розуміння особливостей роботи в мультикультурному середовищі; здатність інтегрувати знання з різних галузей для вирішення складних проблем; толерантність і відкритість до нових ідей, технологій та методів.

фахові компетенції: здатність розробляти нові ідеї, продукти, технології чи методи на основі актуальних наукових досліджень; уміння застосовувати сучасні методи і підходи для вирішення складних наукових завдань; інтеграція інноваційних рішень у науково-дослідну діяльність; здатність планувати, організовувати та реалізовувати інноваційні наукові проєкти; вміння визначати мету, завдання, ресурси та результати інноваційного проєкту; здатність проводити оцінку інноваційного потенціалу наукових ідей, технологій та продуктів; вміння працювати з передовими цифровими інструментами для збору, обробки та аналізу даних; використання сучасних методів автоматизації та моделювання в дослідженнях; інтеграція цифрових інновацій у науково-дослідні процеси; знання принципів і механізмів захисту інтелектуальної власності; здатність трансформувати наукові дослідження у комерційно привабливі продукти чи послуги; уміння взаємодіяти з потенційними інвесторами, замовниками чи бізнес-партнерами; здатність ефективно організовувати роботу в науковій групі чи лабораторії; управління ресурсами, часом та ризиками під час виконання інноваційних проєктів; уміння ідентифікувати можливі ризики впровадження інновацій та їх мінімізація; вміння презентувати результати досліджень аудиторії, включаючи науковців, бізнес-партнерів чи громадськість; здатність до наукової полеміки та обґрунтування необхідності інноваційних підходів; уміння інтегрувати знання з різних галузей для вирішення складних завдань; здатність працювати в міждисциплінарних командах і використовувати різноманітні підходи до розробки інновацій; уміння залучати гранти, субсидії та інвестиції для реалізації інноваційних проєктів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сутність і типологія інновацій.
2. Види інновацій (технологічні, організаційні, соціальні тощо).
3. Роль науки в інноваційному процесі.
4. Інноваційний цикл і етапи розвитку ідей.
5. Принципи управління інноваційними процесами.
6. Сучасні інструменти інноваційної діяльності
7. Інтелектуальна власність і захист наукових розробок.
8. Комерціалізація наукових результатів.
9. Інноваційна екосистема та співпраця.
10. Екологічна та соціальна відповідальність інновацій.
11. Міждисциплінарність та інновації.

Інтерпретація результатів лабораторних аналізів

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4/5
Семестр (осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Основи здоров'я», «Пропедевтика внутрішньої медицини»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Внутрішньої медицини
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основна мета курсу - надати студентам знання та практичні навички для правильного аналізу, інтерпретації та використання даних лабораторних досліджень, зокрема для діагностики, моніторингу лікування та прогнозування стану пацієнтів, а також сформуванню розуміння принципів проведення лабораторних досліджень і врахування можливих помилок або обмежень їхніх результатів.

Очікувані результати курсу – студенти навчаться розуміти принципи проведення основних лабораторних досліджень (клінічних, біохімічних, імунологічних, мікробіологічних тощо), знати референтні значення лабораторних показників і фактори, що можуть впливати на їх зміни (вік, стать, фізіологічний стан, супутні захворювання), інтерпретувати та оцінювати результати досліджень.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні принципи лабораторної діагностики.
2. Загальний аналіз крові.
3. Біохімічний аналіз крові.
4. Функціональні дослідження печінки.
5. Серцеві маркери.
6. Коагулограма.
7. Діагностика видільної системи.
8. Специфічні лабораторні дослідження (ревматологія, ШКТ тощо).
9. Мікробіологічні дослідження.

Історія лінгвістичних учень

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	весняний
Обсяг дисципліни у кредитах*	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Загальні знання з лінгвістики, іноземної мови
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра романських мов і зарубіжної літератури
Інформаційне забезпечення	силабус, навчально-методична література, фахова навчальна література, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів, система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Очікуваними результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачами є: демонструвати вміння навичок аналітичного сприйняття теоретичного матеріалу, здатність усвідомлювати процес розвитку історії лінгвістичної думки з урахуванням сучасних напрямів лінгвістики, здатність осмислення здобутих теоретичних відомостей з методики лінгвістичних досліджень, здатність застосовувати здобуті знання у практичних ситуаціях, вміти аналізувати мовний матеріал крізь призму знань, здобутих під час ознайомлення з програмою курсу, вміти застосовувати здобуті теоретичні знання на практиці у подальшій науково-дослідницькій діяльності. Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія лінгвістичних учень» є підготовка майбутніх спеціалістів-філологів до свідомого засвоєння історії лінгвістичної думки та підвищення їх теоретичного рівня знань з перспективою їх подальшого використання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Мовознавство стародавнього світу.
2. Мовознавство епохи Відродження та Нового часу.
3. Лінгвофілософське вчення В. Гумбольдта та Ф. де Соссюра.
4. Логічний, натуралістичний та психологічний напрями у лінгвістиці.
5. Харківська, Московська та Казанська ЛШ.
6. Напрямок «Слів і речей». Лінгвогеографія.
7. Американська та німецька етнолінгвістики.

Казка і сценарії розвитку особистості

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з культурології, історії, психології, літератури, етнографії, релігієзнавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української літератури
Інформаційне забезпечення	Монографії, методичний посібник, презентації, наукові публікації
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: що таке архетипи колективного несвідомого і як вони об'єктивуються в казках і міфах; специфіку метафоричної ініціації героїв у казках; поняття буквалізації метафори; зв'язок казок зі сновидіннями; що таке казкотерапія, індивідуація, психологічна ініціація; вплив казок на розвиток дитини, її становлення як особистості.

вміти: застосовувати психоаналітичний метод дослідження до фольклорних творів (міфів та чарівних казок); виявляти особливості об'єктивації архетипів Самості, Тіні, Аніми/Анімуса, архетипу матері в чарівних казках; аналізувати психологічне підґрунтя мотиву складних випробувань у казках, його зв'язок з ритуалом ініціації (чоловічої чи жіночої).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Теорії вчених-юнгіанців про зв'язок фольклорних творів із психоаналізом. Об'єктивація архетипів у чарівних казках та міфах. Метафоричні сценарії життя людини в казках. Метафоричне переосмислення інцесту в «жіночих» чарівних казках («Осляча шкіра», «Царівна-вошливка», «Безручка»), теорія А. Дандеса. О. Ранк та Г. Закс про зв'язок міфів і казок зі сферою несвідомого. Психоаналітичне підґрунтя міфу про Едіпа (пр. «Психоаналітичне дослідження міфів і казок»). Внутрішня відьма: архетип Тіні в «жіночих» казках та життєвих сценаріях жінок. Символи відьми. Прийняття Тіні. Метафоричне відображення сценарію життя жінки, яка втрачає і пізнає кохання в казках «Русалонька» та «Жінка-скелет». Подолання психології жертви, пізнання себе через любов іншого. Психоаналітичне підґрунтя казки «Гидке каченя» (метафоричний сценарій подолання комплексу неповноцінності, пошук себе, адаптація до колективу). Психоаналітична інтерпретація мотиву страждання, смерті, переродження в чарівних казках («Мандрівничок», «Прядки», «Красний Іванко і закляте місто»). Сценарій переможця. Образ чоловіка-тирана в «жіночих» чарівних казках («Синьобородий пан», «Були в чоловіка три доньки», «Мельникова дочка», «Птиця Фіца») та метафоричний сценарій його подолання. Тип героїні-амазонки (психоаналітична інтерпретація казок за книгами К.-П. Естес «Жінки, що біжать з вовками» та Д. Калшеда «Внутрішній світ травми»). Психоаналітична інтерпретація казки «Попелюшка» та її варіантів (казки про пасербицю та мачуху-відьму). Сценарій дорослішання дівчини, психологічна ініціація, роль архетипу матері. Метафоричний сценарій дорослішання юнака в казках і його відображення в житті. Пізнання юнаком себе через закоханість: об'єктивація архетипу Аніма в чарівних казках, мотив здобування героєм нареченої («Цариця Загадка», «Про Сейпентел Ілонку», «Наречена-русалка»). Метафоричний сценарій прийняття інстинктів та керування ними в чарівних казках («Жених вуж і наречена жаба», «Дівчина-пташка», «Царівна-гадюка», «Казка про Герумію», «Царівна-гадюка», «Як дівоче кохання врятувало заклятого королевича Машкару»). Інстинктивний образ коханого/коханої, його трансформація, відкриття духовності.

Компетентність та її роль в сучасному світі

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Компетентність та її роль в сучасному світі» студенти повинні знати: сутність і структуру компетентності; складові компетентності; види компетентностей; роль компетентності у сучасному суспільстві; вплив компетентностей на успішність у професійній діяльності та особистому житті; значення компетентності в умовах глобалізації, цифровізації та швидких соціальних змін; компетентнісний підхід; ключові компетентності ХХІ століття; компетентність у контексті професійної діяльності; роль інноваційного мислення та здатності до адаптації в умовах постійних змін; методи розвитку творчості та вміння вирішувати складні задачі; зв'язок між компетентностями і самореалізацією, професійним зростанням; роль мотивації та саморефлексії у розвитку компетентностей; етичні принципи в застосуванні компетентностей у професійній і суспільній діяльності; роль компетентності у вирішенні глобальних викликів; методи оцінювання та розвитку компетентностей.

Після вивчення курсу «Компетентність та її роль в сучасному світі» студенти повинні вміти: визначати власні сильні сторони та зони розвитку через самооцінку компетентностей; оцінювати компетентності інших людей (колег, партнерів) у контексті співпраці або професійної діяльності; застосовувати методи саморозвитку для вдосконалення особистих і професійних навичок; створювати план дій для розвитку ключових компетентностей, таких як критичне мислення, комунікація, креативність, адаптивність; використовувати отримані знання та навички для вирішення конкретних професійних завдань; ефективно працювати у командах, які об'єднують представників різних галузей; використовувати міждисциплінарний підхід для вирішення комплексних проблем; грамотно презентувати ідеї, проєкти або дослідження в усній і письмовій формі; використовувати сучасні цифрові інструменти для створення та демонстрації презентацій; аналізувати інформацію, розпізнавати помилкові твердження, маніпуляції чи фейки; застосовувати знання для розробки нових ідей або підходів до вирішення завдань; будувати конструктивні міжособистісні відносини в різних соціальних і професійних контекстах; дотримуватися принципів етичної поведінки у професійній та особистій діяльності; використовувати свої компетентності для вирішення актуальних глобальних і локальних проблем.

Після вивчення дисципліни «Компетентність та її роль в сучасному світі» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

– загальні компетенції: здатність до навчання впродовж життя; уміння адаптуватися до змінних умов життя і праці, активно розвиваючи свої компетентності; здатність аналізувати інформацію, оцінювати її достовірність та обґрунтованість; уміння розпізнавати маніпуляції та упередження у різних типах інформації; здатність чітко і ефективно висловлювати свої думки усно та письмово;

уміння вести конструктивний діалог, враховуючи позицію інших сторін; здатність генерувати нові ідеї та підходи до вирішення проблем; здатність ефективно взаємодіяти з іншими людьми, враховуючи їхні емоції та потреби; здатність до ефективного співпраці у групах, у тому числі міждисциплінарних; вміння використовувати сучасні цифрові технології для пошуку, аналізу і передачі інформації; розуміння впливу своєї діяльності на суспільство та навколишнє середовище; здатність планувати свою діяльність, встановлювати пріоритети та ефективно управляти часом; толерантне ставлення до представників різних культур і традицій; здатність дотримуватися етичних принципів у професійній та особистій діяльності; здатність ефективно діяти у нових або невизначених ситуаціях.

– фахові компетенції: здатність до аналізу та оцінки професійної компетентності; уміння створювати індивідуальні плани розвитку професійних компетентностей; здатність використовувати знання з різних дисциплін для вирішення складних професійних задач; розуміння ролі міждисциплінарного підходу у формуванні нових компетенцій; уміння працювати з різними аудиторіями, зокрема у міжнародному середовищі; здатність до творчого вирішення професійних завдань; використання цифрових інструментів для аналізу, візуалізації та презентації даних; уміння адаптувати професійні підходи до сучасних викликів; усвідомлення соціальної відповідальності своєї професійної діяльності; уміння працювати з командами, формувати їх та мотивувати до досягнення результатів; навички оцінки та розвитку компетентностей членів команди; уміння ідентифікувати можливості для інновацій і бізнесу у своїй професійній сфері; готовність до перенавчання у зв'язку з трансформаціями.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Поняття компетентності.
2. Структура компетентності.
3. Типи компетентностей.
4. Розвиток компетентностей.
5. Роль компетентностей у сучасному світі.
6. Роль компетентнісного підходу в освіті, науці та на ринку праці.
7. Етичні аспекти використання компетентностей.
8. Оцінювання компетентностей.
9. Міждисциплінарна взаємодія.
10. Компетентності майбутнього.

Комунікативний менеджмент /Communicative management

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)/The second (master's) level
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська/англійська / ukrainian/english
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Фінансів і банківської справи / Finance and banking
Інформаційне забезпечення	Електронний конспект лекцій, тестові завдання, робоча програма та навчально-методичні матеріали з дисципліни / Electronic synopsis of lectures, tests, work program, educational and methodological materials for the discipline
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття / Lectures, practical classes
Форма семестрового контролю	Залік / test

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- вміти підбирати канали комунікації для передачі повідомлень, рекламних звернень до різних груп цільових аудиторій;
- здійснювати аналіз повідомлень зворотного зв'язку з метою формування відповідей, роз'яснень та управління комунікаційними процесами;
- застосовувати принципи кодексу поведінки, законодавчі норми при вирішенні проблем, пов'язаних із впливом факторів, які заважають протіканню ефективного комунікаційного процесу;
- вміти налагоджувати внутрішні та зовнішні комунікації в установі;
- обирати канали комунікації, типи комунікаційних мереж з метою ефективної роботи установи, враховуючи її цілі, наявні обмеження, законодавчі та етичні аспекти;
- створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

- to be able to select communication channels for the transmission of messages, advertising appeals to different groups of target audiences;
- to analyze feedback messages in order to form answers, explanations and manage communication processes;
- to apply the principles of the code of conduct, legislative norms when solving problems related to the influence of factors that hinder the effective communication process;
- to be able to establish internal and external communications in the institution;
- to choose communication channels, types of communication networks for the purpose of effective operation of the institution, taking into account its goals, existing restrictions, legal and ethical aspects;
- to create and organize effective communications in the management process.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сутність комунікації та її роль в управлінні. Сутність та призначення комунікації. Види комунікації в організаціях. Стили та стратегії міжособистісних комунікацій. Комунікація як процес. Етапи комунікаційного процесу обміну інформацією.

Тема 2. Комунікативний аспект спілкування. Спілкування як важлива соціально-психологічна категорія. Характеристика основних стилів спілкування. Специфіка ділового спілкування.

Тема 3. Концептуальні основи комунікативного менеджменту. Сутність та функції комунікативного менеджменту. Роль менеджера з комунікацій. Механізм комунікативного менеджменту в організації. Типи комунікаційних мереж в організаціях.

Тема 4. Комунікаційна політика у системі управлінської діяльності. Поняття та принципи комунікаційної політики. Процес розробки політики маркетингової комунікації. Інституційні основи комунікаційної політики.

Тема 5. Система внутрішніх і зовнішніх комунікацій організації. Взаємодія з групами цільової громадськості. Характеристика інструментів комунікаційної політики. Комунікаційні ризики.

Тема 6. Управління репутацією як актуальний тренд комунікативного менеджменту. Репутація установи як елемент комунікативного менеджменту, її елементи та функції. Репутаційні ризики та фактори їх виникнення. Заходи забезпечення репутаційної безпеки.

Тема 7. Антикризовий комунікаційний менеджмент. Поняття та принципи антикризових комунікацій. Антикризові комунікаційні стратегії. Спіндокторінг як новітня технологія управління інформацією. Особливості антикризової комунікації із цільовими аудиторіями.

Тема 8. Інтернет-технології в комунікаційній політиці. Інтернет-інструменти в комунікаційній політиці. Сайт установи як ефективний канал комунікацій. Управління взаємовідносинами з клієнтами у мережі Інтернет. Маркетинг в соціальних мережах.

Brief content of the discipline (what will be studied, list of topics):

Topic 1. The essence of communication and its role in management. The essence and purpose of communication. Types of communication in organizations. Styles and strategies of interpersonal communication. Communication as a process. Stages of the communication process of information exchange.

Topic 2. Communicative aspect of communication. Communication as an important socio-psychological category. Characteristics of the main communication styles. The specifics of business communication.

Topic 3. Conceptual foundations of communicative management. The essence and functions of communicative management. The role of the communications manager. The mechanism of communicative management in the organization. Types of communication networks in organizations.

Topic 4. Communication policy in the management system. Concepts and principles of communication policy. The process of developing a marketing communication policy. Institutional foundations of communication policy.

Topic 5. System of internal and external communications of the organization. Interaction with groups of the target public. Characteristics of communication policy tools. Communication risks.

Topic 6. Reputation management as a current trend in communication management. The institution's reputation as an element of communicative management, its elements and functions. Reputational risks and factors of their occurrence. Measures to ensure reputational security.

Topic 7. Anti-crisis communication management. Concepts and principles of anti-crisis communications. Anti-crisis communication strategies. Spin doctoring as the newest information management technology. Peculiarities of anti-crisis communication with target audiences.

Topic 8. Internet technologies in communication policy. Internet tools in communication policy. The institution's website as an effective communication channel. Management of relations with clients on the Internet. Marketing in social networks.

Комунікація під час маніпуляції в кабінеті стоматолога

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Анатомія, медична біологія
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Сімейної медицини та амбулаторної допомоги
Інформаційне забезпечення	Презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання у жнгу e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	Очна
Форма семестрового контролю	Залік

Мета: Здобути базові знання з основ ефективної комунікації з пацієнтами різного віку та психологічного стану, включаючи взаємодію з дітьми, пацієнтами з тривожними розладами та складними випадками в кабінеті стоматолога. Опанувати принципи комунікації при виконанні маніпуляцій в кабінеті стоматолога, навички роботи з пацієнтом із сильними емоціями, дітьми.

Заняття проходять на кафедрі сімейної медицини в комфортних аудиторіях та дружній атмосфері. Кожне заняття проходить в інтерактивному форматі (робота в групах, дискусії, «перевернуті класні кімнати»). Скажемо ні сухій теорії та тестам. Слухачі курсу отримують навички оцінки стану пацієнта, реагування на різні ситуації, підтримання психічної стійкості та профілактики професійного вигорання. Курс сприятиме формуванню відповідального ставлення до професійної етики, розвитку впевненості в комунікації та готовності діяти у стресових умовах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1: Базові навички комунікації

Тема 2: Підготовка себе й кабінету до візиту пацієнта. Прийоми для складання успішного першого враження

Тема 3: Алгоритм виявлення страхів дорослих пацієнтів. Методи комунікації для подолання страхів, які базуються на міфах.

Тема 4: Переконавання дорослого пацієнта в необхідності проведення процедури.

Тема 5: Етичні аспекти підготовки пацієнта до медичної процедури.

Тема 6: Підсумкове заняття «Комунікація

Тема 7: Комунікація з пацієнтом під час і після проведення процедури.

Тема 8: Налагодження контакту з дітьми перед виконанням маніпуляцій.

Тема 9: Алгоритм надання ефективного зворотного зв'язку.

Тема 10: Реагування на претензії, звинувачення, та провокації з боку колег і пацієнтів.

Тема 11: Комунікація з пацієнтом з тривогою

Тема 12: Комунікація з пацієнтом із сильними емоціями

Тема 13: Підсумкове заняття «Особливі групи пацієнтів»

Тема 14: Розбір практичних контрольних проєктів «Основи комунікації в медичній практиці».

Тема 15: Модуль

Комунікація та перша допомога в кабінеті стоматолога

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Біологія
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Сімейної медицини та амбулаторної допомоги
Інформаційне забезпечення	Презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання у жнгу e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	Лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Студенти курсу здобудуть знання з основ ефективної комунікації з пацієнтами різного віку та психологічного стану, включаючи взаємодію з дітьми, пацієнтами з тривожними розладами та складними випадками. Вони опанують принципи менеджменту критичних станів, як-от алергії, задишка, аспірація сторонніх тіл, епілепсія та гіпоглікемія, а також навчатися проводити серцево-легеневу реанімацію. Практичні заняття допоможуть удосконалити навички оцінки стану пацієнта, реагування на надзвичайні ситуації, підтримання психічної стійкості та профілактики професійного вигорання. Курс сприятиме формуванню відповідального ставлення до професійної етики, розвитку впевненості в комунікації та готовності діяти у стресових умовах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1: Базові навички комунікації: питання, рефлексія, емпатія.

Тема 2: Алгоритм початку розмови з людиною. Система логічних рівнів в розмові.

Тема 3: Паралінгвістичні методи комунікації.

Тема 4: Пацієнт з тривогою в кабінеті стоматолога.

Тема 5: Комунікація з дитиною в кабінеті стоматолога.

Тема 6: Підсумкове заняття «Комунікація».

Перша допомога в кабінеті стоматолога.

Тема 7: Аптечка в кабінеті стоматолога.

Тема 8: Аптечка в кабінеті стоматолога.

Тема 9: Пацієнт з алергією, задишкою.

Тема 10: аспірація стороннього тіла, пацієнт з цукровим діабетом.

Тема 11: Втрата свідомості, судоми.

Тема 12: Серцево-легенева реанімація.

Тема 13: Підсумок.

Тема 14: Методи відновлення.

Конституційні права і обов'язки громадян

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Походження та основні етапи розвитку понять про права людини; поняття та система конституційних прав і свобод людини і громадянина в Україні; конституційні обов'язки людини і громадянина в Україні; система національного та міжнародного захисту (гарантій) прав і свобод людини і громадянина.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Права, свобода та обов'язки людини і громадянина є одним із найважливіших елементів правового статусу особи та одного із конституційно-правових інститутів. Особлива увага приділена розгляду питань співвідношення між обсягом прав та обов'язків людини та громадянина, аналізу питань відображення положень міжнародних стандартів щодо прав і свобод людини у законодавстві України, визначенню системи прав і свобод людини в Україні, розгляду їх класифікацій. Визначено обсяг знань та вмінь, якими студент має оволодіти після вивчення цього курсу.

**Конституційно-правове будівництво в умовах надзвичайних правових режимів:
пошуки оптимальних моделей**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах*	3 ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з правознавства, достатніх для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Очна/дистанційна
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Сформувати у майбутніх юристів правове мислення про соціальні цінності державної влади як дійового засобу авторитарної організації спільної діяльності в умовах громадянського суспільства; ознайомити з державним управлінням як процесом реалізації державної влади; опрацювати та знати механізм державного управління та його основні елементи (суб'єктів, об'єктів, функцій); ознайомити студентів з проблемами централізації та децентралізації державного управління в сучасних умовах; знати сутності та соціальні цінності місцевого самоврядування як демократичної форми децентралізації державно-владних повноважень; ознайомити з концептуальними і конституційно-правовими основами місцевого самоврядування, його основних інститутів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Конституційна та муніципальна реформа в Україні; Проблеми законодавчого регулювання та практичного функціонування місцевого самоврядування; Дослідження концептуальних питань формування й функціонування місцевого самоврядування; Стратегія становлення та подальшого розвитку вітчизняної моделі місцевого самоврядування; Діяльність інститутів місцевого самоврядування.

Концепція сталого розвитку та її реалізація у закладах освіти

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базується на загальних компетенціях випускників ОС «Бакалавр»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	Презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни «Концепція сталого розвитку та її реалізація у закладах освіти» є формування у студентів систематизованих знань про концепцію сталого розвитку суспільства, інтегрований підхід до вирішення актуальних проблем сучасності, основні екологічні ризики, пов'язані з економічною діяльністю, а також розуміння ролі освіти у вирішенні екологічних криз та сприянні сталому розвитку суспільства.

Завдання дисципліни: ознайомлення з особливостями структури та властивостей біосфери, враховуючи взаємодію техносфери та соціосфери; вивчення принципів розвитку біосфери як динамічної системи, глобальних викликів сучасної цивілізації (економічних, ресурсних, соціально-політичних, екологічних, демографічних) та їхніх причин; аналіз ключових концепцій розвитку суспільства та біосфери, таких як концепція ноосфери, біотичної регуляції навколишнього середовища, коеволуції природи та суспільства тощо; розгляд якісних і кількісних індикаторів сталого розвитку та їхнього застосування для вирішення соціально-екологічних проблем на локальному, регіональному та глобальному рівнях; формування розуміння ролі освіти у подоланні екологічної кризи та сприянні сталому розвитку. Після вивчення дисципліни здобувачі повинні: мати знання і розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності; демонструвати здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу фактів і аргументів у сфері педагогічних, біологічних та суміжних наук; уміти знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел і формувати науково обґрунтовану позицію; бути готовими до впровадження стратегії освіти для сталого розвитку у своїй професійній діяльності та сприяти екологізації свідомості учнів/студентів через навчальні дисципліни.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- 1. Теоретичні засади сталого розвитку.** Етапи формування концепції сталого розвитку суспільства. Взаємодія людини з природою: закономірності та механізми. Основи стійкості систем: негативні та позитивні механізми зворотного зв'язку.
- 2. Глобальні виклики сучасності.** Сутність глобалізації, її етапи, позитивні та негативні наслідки. Вплив глобалізації на економіку, культуру та довкілля. "Порядок денний на 21 століття". Причини глобальної екологічної кризи. Особливості глобалізаційних процесів та їхній вплив на соціально-економічний розвиток України.
- 3. Роль ООН у формуванні концепції сталого розвитку.** Основні рішення Конференції ООН з навколишнього середовища та розвитку в Ріо-де-Жанейро (1992 р.) та Світового саміту зі сталого розвитку в Йоганнесбурзі (2002 р.).
- 4. Принципи сталого розвитку соціально-економічних систем.** Принципи організації суспільства, від "екологічної республіки" до формування життєблагодатних комплексів. Індикатори сталого розвитку, методи оцінки, включаючи індекс людського розвитку.
- 5. Міжнародна співпраця у напрямку сталого розвитку.** Роль міжнародної кооперації у вирішенні глобальних екологічних та соціальних проблем. Стратегічні імперативи розвитку, збереження ресурсів, переорієнтація технологій, управління ризиками. Баланс між економічним зростанням, збереженням природи та соціальними інтересами.
- 6. Екологічні аспекти сталого розвитку.** Екологічна та техногенна безпека сталого розвитку. Формування стратегій у сфері поводження з відходами. Сучасні методи утилізації сміття та їхній вплив на стійкість розвитку.
- 7. Освіта для сталого розвитку.** Роль освіти у забезпеченні соціального та екологічного векторів сталого розвитку. Формування глобального освітнього простору. Справедливий розподіл ресурсів для уникнення соціальних конфліктів. Значення туризму та рекреації у сталому розвитку територій.
- 8. Безпека сталого розвитку суспільства.** Забезпечення безпеки сталого розвитку територій через задоволення потреб населення та збереження екологічної рівноваги. Стратегія переходу України до збалансованого розвитку. Інтеграція принципів сталого розвитку у національну та регіональну політики, раціоналізація природокористування та формування нової екологічної культури.

Космічний моніторинг рослинного покриву Землі

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Екології та охорони навколишнього середовища
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні видання, конспект лекцій, презентації, тестові завдання
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Здатність працювати в команді.

Здатність до вирішення проблем інноваційного характеру та пошуку альтернативних рішень у професійній діяльності.

Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.

Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.

Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Поняття геоінформаційної системи. Моделі та бази даних.
2. Дистанційне зондування Землі в системі агроекологічного моніторингу.
3. Концептуальні засади супутникового моніторингу агросфери України.
4. Космічні проекти, системи та апарати для моніторингу рослинного покриву: Landsat, Sentinel, Modis, NOAA.
5. Вегетаційні індекси, як інструмент оцінки і моніторингу стану рослинного покриву та земельних ресурсів.
6. Космічні методи ДЗЗ у вирішенні задач лісового господарства. Досвід картографування лісів України за супутниковими даними.
7. Моніторинг стану посівів.
8. Основи ГІС-аналізу
9. Використання проєкту EOS Crop Monitoring для моніторингу стану земельних угідь
10. Середовища Qgis, EO Browser, Saga, ArcGis для аналізу супутникових даних.

Лабораторна діагностика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1/2
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Знання шкільного курсу біології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Клініко-лабораторної та морфофункціональної діагностики
Інформаційне забезпечення	Презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати сучасні методи досліджень у бактеріологічних, імунологічних, вірусологічних лабораторіях; особливості підготовки проби біоматеріалу для дослідження, біологічні властивості збудників бактеріальних, вірусних, грибкових інфекцій тощо; етіологічний та патогенетичний принципи класифікації основних патологічних процесів, механізм розвитку, клінічні прояви, лабораторну діагностику інфекційних захворювань;

Вміти застосовувати тест-системи, автоматизовані методи дослідження та експрес-методи діагностики; проводити диференціальну діагностику збудників за результатами досліджень; виконувати всі види бактеріологічних досліджень; Знати принципи організації роботи мікробіологічної, імунологічної, вірусологічної лабораторій тощо; принципи інфекційного контролю в бактеріологічній, вірусологічній, імунологічній та інших лабораторіях;

Знати показники норм мікробіологічних, імунологічних, вірусологічних досліджень та їх зміни при патологічних процесах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Діагностичні лабораторії. Базові, режимні та інші типи лабораторій. Правила облаштування різних типів лабораторій. Правила роботи та техніка безпеки.
2. Матеріали для лабораторного дослідження. Зберігання та транспортування.
3. Біохімічні дослідження в клінічній лабораторній діагностиці.
4. Імунологічні лабораторії. Методологія імунологічних реакцій. Діагностика інфекційних та інвазійних захворювань людини методом ІФА.
5. Полімеразна ланцюгова реакція.
6. Групи патогенності мікробів. Мікробіологічна діагностика інфекційних захворювань. Мікроскопічний, культуральний методи, серологічна діагностика.
7. Експрес-діагностика інфекцій. Особливості бактеріологічного, вірусологічного методів діагностики.
8. Діагностика мікозів.
9. Інфекційні захворювання людини, викликані вірусною інфекцією. Лабораторна діагностика вірусних інфекцій. Віруси. Загальна характеристика. РНК-геномні віруси. ДНК-геномні віруси. Ретровіруси. Вірус ВІЛ-інфекції.
10. Визначення чутливості мікроорганізмів до антимікробних препаратів.

Лідерство та керівництво в організації

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, семінарські та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета: формування знань принципів, типів, інструментів лідерства в бізнесі, менеджменті та системах адміністрування бізнесу; розвиток вмінь та навиків застосування основних інструментів лідерства та керівництва в сучасних організаціях; формування здатності використовувати досвід ефективного лідерства у професійній діяльності та застосовувати базові принципи етики лідера.

Очікувані результати навчання з дисципліни: Уміння описувати моделі лідерства, представлені в класичних теоріях; ілюструвати теоретичні моделі конкретними прикладами з практики лідерства; Володіння категоріями лідерства та керівництва, адміністрування, розуміння природи соціального управління, адміністративної влади та її функцій; Розуміння сутності і значимості лідерства в управлінській діяльності, вимог до лідера та лідерства в умовах сьогодення; Знання діяльнісного змісту та психологічних особливостей лідерства; Усвідомлення особливості та важливості розвитку лідерських якостей керівника; Вміння використовувати у практичному керівництві знання характеристик основних типів лідерства та видів лідерів. Здатність гармонізувати співвідношення керівництва та лідерства; Знання та розуміння основних етапів формування команди, процесів внутрішньої динаміки команди при зміні етапу розвитку; Вміння оперувати методами формування та функціонування механізмів лідерства, менеджменту та адміністрування у процесі управління організацією; Вміння формувати програму розвитку лідерського потенціалу на основі психологічного профілю особистості; Здатність обирати, формувати та впроваджувати результативну модель мотивації персоналу; Вести дискусію й управляти аудиторією, уникати логічних помилок у суперечці й дискусії; використовувати навички лідерства для розв'язання проблемних і конфліктних ситуацій; Організувати роботу й ефективну взаємодію структурних підрозділів, спрямовувати їх діяльність на досягнення високих темпів розвитку і вдосконалення організації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Соціологічні та соціопсихологічні аспекти соціальної організації, влади, керівництва, менеджменту та лідерства.
2. Виміри влади та теорії харизматичного лідерства. Концепції джерел влади та потреба організацій у владі.
3. Комплементарність та синергія менеджменту та лідерства в сучасних системах бізнесу.
4. Концепції виняткових (харизматичних) лідерських рис та поведінкові теорії лідерства.
5. Ситуаційні теорії та моделі лідерства.
6. Стили, методи, завдання та цілі лідерства в сучасному бізнесі.
7. Чинники результативності лідерства та розвиток мислення лідера.
8. Здатності та навички лідерства в кар'єрі успішного менеджера.

Маніпулятивні інформаційні технології

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Матеріали для вивчення дисципліни доступні на сайті https://dyskurs.info – спеціально розробленій онлайн-платформі
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати основні поняття у сфері маніпулятивних інформаційних технологій, ознайомитися з історією використання маніпулятивних технологій у світі; розпізнавати види й методи інформаційного впливу, специфіку й засади використання різних технологій у масовій комунікації; аналізувати вплив когнітивних упереджень на ефективність комунікації. Дисципліна повинна сприяти підвищенню рівня медіаграмотності студентів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Маніпулятивні технології: визначення, основні поняття. Критичне мислення. Когнітивні передумови маніпулятивного впливу. Еволюція феномена маніпуляції; особливості сприйняття в різних культурних традиціях. Давньокитайські стратагеми. Методи інформаційно-психологічного впливу. Вплив медіа на людину. Пропагандистська модель ЗМІ. Маніпуляції в рекламі. Соціальні мережі, їхні алгоритми. Соцмережі як простір для маніпуляцій. Інформаційна війна. Пропаганда. Фейки і наративи, способи їх розпізнавання. Захист від маніпулятивного інформаційного впливу.

Маркетинг наукових досліджень

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Маркетинг наукових досліджень» студенти повинні **знати**: сутність наукових досліджень, їх місце в сучасних ринкових відносинах, особливості порівняно з іншими об'єктами ринку товарі та послуг, функції та принципи маркетингу наукових досліджень, методи дослідження ринку наукових результатів, особливості маркетингового середовища наукових установ, інструменти моніторингу ринку наукових досліджень.

Після вивчення дисципліни «Маркетинг наукових досліджень» студенти повинні **вміти**: визначити концепцію маркетингової діяльності наукової установи, ефективно використовувати можливості маркетингової інформаційної системи, здійснювати оцінку ринкових можливостей отриманих результатів наукової діяльності, визначити найбільш перспективний сегмент ринку для просування та реалізації результатів наукових досліджень, розробити план маркетингу наукових досліджень, концепцію маркетингу нових наукових результатів, визначити конкурентоздатність наукових результатів, визначити найбільш ефективні методи просування результатів наукових досліджень та здійснювати оцінку їх ефективності, володіти методами організації управління маркетингом та контролю, володіти методами наукового підходу до організації управління персоналом, здійснювати вибір найбільш оптимальної стратегії розвитку наукової установи.

Після вивчення дисципліни «Маркетинг наукових досліджень» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

загальні компетенції: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іноземною мовою, навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, здатність до проведення досліджень на відповідному рівні, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, навички міжособистісної взаємодії, здатність працювати автономно, навички здійснення безпечної діяльності. здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

фахові компетенції: здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень, здатність грамотно обробляти та презентувати результати наукових досліджень, володіння інструментами просування результатів досліджень на ринку наукових досягнень, здатність до постійного розвитку компетентностей у сфері наукових досліджень та комп'ютерних технологій, здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проєктах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Маркетинг та його сучасна концепція.
2. Наукові дослідження та їх сутність.
3. Моніторинг ринку наукових досліджень та дослідно-конструкторських розробок.
4. Внутрішнє середовище установ, що займаються науковою діяльністю.
5. Зовнішнє середовище установ, що займаються науковою діяльністю.
6. Розробка стратегії маркетингу наукових досліджень.
7. Вибір цільових ринків реалізації результатів наукових досліджень та їх сегментування.
8. Маркетингова політика наукової діяльності та її результатів.
9. Цінова політика в галузі наукових досліджень та дослідно-конструкторських розробок.
10. Маркетингова політика комунікацій в сфері наукових досліджень.
11. Управління маркетингом наукових досліджень.

Медична паразитологія

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	Мікропрепарати, методичні рекомендації, навчальні посібники, система електронного навчання Moodle, електронні бази даних
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування розуміння основ паразитизму; формування розуміння закономірностей поширення і циркуляції паразитів в природі, особливостей їх життєвих циклів; вміння ідентифікувати паразитів людини на різних стадіях їх розвитку; здобуття навичок роботи із паразитичними організмами в лабораторних умовах; здобуття практичних навичок для досліджень у випадках, коли випускники будуть працювати із біологічним матеріалом, отриманим із людини чи домашніх тварин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Лабораторна діагностика протист: амеби, інфузорії, джгутикові (виготовлення тимчасових препаратів, прижиттєве вивчення).

Тема 2. Споровики – збудники захворювань людини і тварин: токсоплазмози, малярія, бабезіози, кокцидіози. Діагностика і профілактика.

Тема 3. Методи гельмінтологічних досліджень. Оцінка зараженості проміжних господарів (моллюсків) личинками трематод.

Тема 4. Лабораторна діагностика особливо небезпечних представників стьожкових червів: ехінокок, свинячий ціп'як.

Тема 5. Лабораторна діагностика круглих червів. Гельмінти – факультативні паразити людини.

Тема 6. Гельмінти – паразити домашніх тварин, як джерело інвазії людини. Циркуляція трихінели і токсокари в антропоценозах.

Тема 7. Лабораторна діагностика яєць гельмінтів.

Тема 8. Кліщі – збудники захворювань людини і тварин.

Тема 9. Комахи – облігатні та факультативні паразити людини і тварин.

Тема 10. Отруйні комахи. Комахи, як переносники збудників аборигенних і типових інвазійних паразитів.

Медичне право

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дослідження законодавства, що захищає права пацієнтів на конфіденційність, інформовану згоду, відмову від лікування та інші аспекти взаємодії пацієнтів та медичного персоналу; відповідальність медичних працівників: правові обов'язки медичних працівників, включаючи відповідальність за неправомірну медичну практику та порушення прав пацієнтів; медичні помилки та скарги: правові аспекти та процедури у випадках медичних помилок, а також права пацієнтів на подання скарг та отримання компенсації у зв'язку з неправомірною медичною практикою; етика та професійні стандарти: вимоги до моральної та етичної поведінки медичних працівників, їхні обов'язки у відношенні до пацієнтів та колег; медичне страхування: правове регулювання медичного страхування, включаючи обов'язкове та додаткове страхування, права та обов'язки страховиків та пацієнтів; регулювання лікарських засобів: правові аспекти реєстрації, виробництва, зберігання та використання лікарських засобів, контроль якості та безпеки медичних препаратів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Медичне право - це галузь права, яка охоплює норми, що регулюють взаємовідносини у галузі медицини та охорони здоров'я. Дисципліна вивчає правові аспекти медичної практики, права пацієнтів, медичне страхування, відповідальність медичних працівників та інші юридичні питання, пов'язані з медициною.

Тема 1. Поняття та особливості медичного права.

Тема 2. Законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні: історико-правовий огляд, сучасний стан і перспективи розвитку.

Тема 3. Права і обов'язки пацієнтів та медичних працівників.

Тема 4. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері охорони здоров'я.

Тема 5. Нормативне регулювання трансплантології.

Тема 6. Правова кваліфікація дефектів надання медичної допомоги.

Тема 7. Проблеми евтаназії в Україні та світі.

Тема 8. Інформована згода на медичне втручання.

Тема 9. Правове забезпечення лікарської таємниці.

Тема 10. Медичне страхування громадян.

Медіація в Україні та ЄС

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Розгляд аспекту розвитку медіації в Україні та ЄС, аналіз основних подій, що вплинули на її сучасний стан; Вивчення унікальних особливостей апарату медіації в контексті України та ЄС, включаючи процедури та практичні аспекти; аналіз функцій та відповідальності медіаторів в рамках української та європейської культур і правових систем; Оцінка результативності медіаційних процесів та ідентифікація викликів, з якими стикаються учасники; Вивчення передового міжнародного досвіду та його впливу на розвиток медіації в Україні та порівняння з ЄС;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна "Медіація в Україні та ЄС" присвячена вивченню сучасних підходів та практик в галузі медіації, які застосовуються в Україні та Європейському Союзі. Студенти отримають огляд теоретичних засад медіації, а також ознайомляться з практичними аспектами застосування медіаційних методів при вирішенні конфліктів. Курс також розглядає законодавчі рамки, які регулюють медіацію в Україні та ЄС, та порівнює їхні основні принципи та відмінності.

Тема 1. Теорія конфлікту: поняття та загальні особливості.

Тема 2. Поняття та особливості альтернативних способів вирішення спорів.

Тема 3. Поняття та правова природа медіації.

Тема 4. Компетентності та техніки медіатора.

Тема 5. Процедура та стадії медіації.

Тема 6. Медіація у національній та міжнародній правовій системі.

Тема 7. Медіація в окремих сферах юридичної практики.

Тема 8. Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин.

Менторство як інструмент розвитку кадрового потенціалу

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проектор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами; ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, зокрема, демонструвати лідерські якості; відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Генеза менторства як історичного явища.
- Тема 2. Наставництво як дієвий інструмент підтримки молодого фахівця.
- Тема 3. Менторинг і його особливості.
- Тема 4. Характеристика діяльності ментора.
- Тема 5. Технологічні аспекти менторингу.
- Тема 6. Планування діяльності ментора-наставника.
- Тема 7. Підтримка обдарованої молоді засобами менторства.
- Тема 8. Траєкторія розвитку ментора.

Методика викладання у вищій школі

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є обов'язковою)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Знати: критерії відбору, принципи структурування змісту навчального курсу у вищій школі; зміст навчання та його компоненти, права та обов'язки учасників освітнього процесу, сучасні інтерактивні методи навчання здобувачів освіти, отримання від них зворотнього зв'язку; сутність, особливості, методи, прийоми навчання у вищій школі; педагогічні уміння діяльності викладача вищої школи; методику організації та проведення самостійної роботи, консультацій та індивідуальних занять; особливості вербальної і невербальної комунікації.

Вміти: створювати особисту методичну систему навчання здобувачів вищої освіти, адаптувати її до різних умов освітнього процесу; критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування освіти в Україні у перебігу розв'язання складних задач у невизначених ситуаціях; аналізувати, планувати та організовувати різноманітні види навчальних і позааудиторних занять, використовувати найбільш ефективні методи навчання, виховання і розвитку здобувачів вищої освіти; упроваджувати інноваційні технології навчання у закладі вищої освіти; володіти вміннями й навичками організації навчання в умовах кредитно-модульної системи організації освітнього процесу; апробувати найбільш ефективні прийоми і методи навчання, що застосовуються в системі педагогічної діяльності; аналізувати різноманітні педагогічні ситуації.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Загальні питання методики викладання у вищій школі. Вища освіта в Україні: історія і сучасність.

Тема 2. Особливості розвитку здобувача вищої освіти як суб'єкта соціального життя.

Тема 3. Сутність та особливості освітнього процесу у вищій школі.

Тема 4. Освітнє середовище закладу вищої освіти.

Тема 5. Методи навчання у вищій школі.

Тема 6. Форми організації навчання у вищій школі.

Тема 7. Організація контролю як зворотнього зв'язку у вищій школі.

Тема 8. Майстерність професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.

Методологія та організація наукових досліджень

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, семінарські та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання основних сучасних концепцій наукових досліджень, основних проблем у контексті сучасної науки, фактичних даних, що свідчать про нерозривність наукового знання та загальних методів наукового пізнання. Уміння: обґрунтовувати наукову проблему; розробляти методику та план наукового дослідження; добирати інформаційні джерела наукових досліджень; оформляти результати наукових досліджень; організувати процес наукового дослідження; вибирати об'єкти наукового дослідження; застосовувати теоретичні та емпіричні методи дослідження; формувати й обґрунтовувати наукові гіпотези; користуватися науковим знанням, яке слугує засобом високої комунікативної активності; здатність використовувати професійно-профільні знання та фахові компетенції для вирішення практичних завдань організації наукових досліджень; здатність аналізувати, синтезувати, обговорювати та використовувати для організації наукових досліджень сучасні теоретико-методологічні підходи.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Наука та інновації як суспільне явище.

Тема 2. Основні етапи розвитку науки.

Тема 3. Структура наукового знання та характеристики наукових революцій.

Тема 4. Методологія, методи, методики наукового дослідження та інноваційний процес.

Тема 5. Базові інструменти формування особистого наукового знання.

Тема 6 Гіпотетико-дедуктивний підхід формування наукового знання та інновацій. Тема 7.

Науковий метод у контексті розуміння нового знання та інновацій.

Тема 8. Наукознавчі засади організації результативного наукового дослідження: виявлення зв'язків досліджуваної системи.

Тема 9. Класифікація та зведена характеристика методів наукового дослідження за ступенем загальності та сфери дії.

Тема 10. Магістерська робота як наукове дослідження. Інформаційна база, культура цитування та оформлення розділів магістерської дослідної роботи.

Тема 11. Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність

Міжнародне гуманітарне право

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародного права
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вміння надавати міжнародно-правові оцінки подіям та обставинам, що відбуваються в сфері міжнародних відносин та вносити пропозиції щодо їх вирішення на основі міжнародного права. Уміти надавати консультації щодо використання міжнародних конвенційних та інституційних механізмів захисту прав людини під час збройного конфлікту в інтересах клієнта.;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Загальна характеристика міжнародного гуманітарного права.

Тема 2. Історичний розвиток міжнародного гуманітарного права.

Тема 3. Джерела міжнародного гуманітарного права.

Тема 4. Поняття збройного конфлікту. Міжнародний та внутрішньодержавний збройний Конфлікт.

Тема 5. Правова регламентація ведення збройного конфлікту. Засоби та методи ведення Війни.

Тема 6. Міжнародно-правовий захист жертв збройного конфлікту.

Тема 7. Імплементация міжнародного гуманітарного права.

Тема 8. Юридична природа Міжнародного комітету Червоного Хреста.

Тема 9. Відповідальність за порушення МГП.

Тема 10. Психологія збройного конфлікту. Порушення норм МГП.

Міжнародні екологічні організації

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Екології та охорони навколишнього середовища
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні видання, конспект лекцій, презентації, тестові завдання
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність спілкуватися іноземною мовою. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. Навички використання сучасних інформаційних технологій, здатність презентувати власні та колективні результати професійної та науково-дослідної діяльності

Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.

Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Коротка історія енвайронменталізму.

Тема 2. Екологічна інформація та підвищення обізнаності

Тема 3. Національні державні екологічні організації

Тема 4. Національні неурядові екологічні організації

Тема 5. Глобальні екологічні конференції під егідою ООН.

Тема 6. Комісія зі сталого розвитку (CSD).

Тема 7. Програма ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП).

Тема 8. Програма розвитку ООН (ПРООН).

Тема 9. Світовий банк. Портал знань про зміну клімату.

Міське комунальне господарство

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Екології та охорони навколишнього середовища
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні видання, конспект лекцій, презентації, тестові завдання
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. Навички використання сучасних інформаційних технологій, здатність презентувати власні та колективні результати професійної та науково-дослідної діяльності. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Експлуатаційні системи міського господарства. Житлове господарство.

Тема 2. Дорожнє господарство та транспорт.

Тема 3. Зелене господарство

Тема 4. Водопостачання та водовідведення населених пунктів.

Тема 5. Електро-, газо- та тепlopостачання міст. Освітлення.

Тема 6. Системи та схеми санітарного очищення міст.

Тема 7. Інженерне обладнання міста.

Тема 8. Сталий розвиток міст.

Тема 9. Вплив міст на довкілля.

Молекулярна біологія з основами молекулярної медицини

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1/2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумова для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	Мікропрепарати, методичні рекомендації, навчальні посібники, презентації, система електронного навчання Moodle, електронні бази даних
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

засвоїти спеціалізовані знання про організм людини, його функціонування на молекулярному рівні; вміти застосовувати у клінічній практиці знання щодо молекулярних механізмів функціонування клітини та розвитку захворювань; оволодіти методиками описових, аналітичних, медико-статистичних, медико-генетичних досліджень; навчитися оцінювати вплив факторів середовища на організм; знати принципи сучасних методів молекулярної біології; розуміти перспективи застосування методів молекулярної біології у діагностиці захворювань; вміти проводити скринінг на виявлення неінфекційних захворювань; оцінювати показники захворюваності, інтегральні показники здоров'я; виявляти фактори ризику виникнення та перебігу захворювань.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Рівні структурної організації біополімерів. Загальна характеристика нуклеїнових кислот. Характеристика ДНК та РНК про- та еукаріотичних організмів.

Тема 2. Зберігання і модифікація генетичного матеріалу. Структура генів.

Тема 3. Експресія генів. Транскрипція. Трансляція.

Тема 4. Структура білків, основні положення стереохімічної теорії вторинної структури білків. Аналіз білкових послідовностей.

Тема 5. Сучасні методи дослідження в молекулярній біології.

Тема 6. Методики аналізу ДНК. Полімеразна ланцюгова реакція. Секвенування, методи секвенування.

Тема 7. Інформаційно-аналітичні методи в молекулярній біології. Генетичні банки даних нуклеїнових кислот та білків, GenBank, Swiss-Prot.

Тема 8. Геноміка, протеоміка, біоінформатика: основні напрямки сучасних досліджень у молекулярній біології.

Тема 9. Геном людини. Генетичні захворювання. Молекулярна медицина та її перспективи.

Тема 10. Молекулярно-генетичні маркери.

Моніторинг стану серцево-судинної системи при фізичних навантаженнях (сучасні технології)

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4/5
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	“Анатомія людини”, “Фізіологія”
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Внутрішньої медицини
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни “Моніторинг стану серцево-судинної системи при фізичних навантаженнях (сучасні технології)” є удосконалення й формування у студентів теоретичних та практичних знань про фізіологічні та патологічні зміни серцево-судинної системи при виконанні фізичних навантажень, діагностичні можливості сучасних технологій. Завданням курсу є ознайомлення здобувачів освіти із скринінговим обстеженням на етапі прийняття рішення про заняття спортом, ризиком раптової серцевої смерті. У результаті вивчення дисципліни «Моніторинг стану серцево-судинної системи при фізичних навантаженнях (сучасні технології)» здобувач вищої освіти повинен знати: фізіологію серцево-судинної системи; типи реакцій на фізичне навантаження; зміну параметрів серцево-судинної системи при динамічному та статичному навантаженнях; діагностику «Серця атлета»; ризик раптової серцево-судинної смерті; загальні рекомендації, щодо менеджменту деяких найпоширеніших серцево-судинних порушень.

По закінченню дисципліни здобувач вищої освіти повинен вміти розпізнавати патологічні реакції серцево-судинної системи при фізичних навантаженнях, розуміти найпоширеніші причини, володіти знаннями про моніторинг та менеджмент даних станів.

Дана дисципліна забезпечує набуття студентом компетентностей:

- загальних: аналіз та синтез отриманої інформації, здатність вчитися і опановувати нові навички, здатність застосовувати нові знання у майбутній практиці та в повсякденному житті, розширення загального уявлення про фізіологію та патофізіологію серцево-судинної системи під час фізичних навантажень, адаптивні зміни серцево-судинної системи у відповідь на різні види спорту.

- фахових: скринінгове обстеження на етапі прийняття рішення про заняття спортом, сучасні технології моніторингу серцево-судинних порушень при фізичних навантаженнях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Фізіологія серця й судин. Тема 2. Зміна параметрів серцево-судинної системи в умовах фізичних навантажень. Тема 3. Класифікація видів спорту та адаптивні зміни з боку серцево-судинної системи у відповідь на фізичне навантаження. Тема 4. Особливості динамічного та статичного навантаження. Тема 5. Сучасні технології ранньої діагностики серцево-судинних порушень при фізичних навантаженнях. Тема 6. «Серце атлета». Фізіологічна гіпертрофія чи гіпертрофічна кардіоміопатія? Тема 7. Ризик раптової серцево-судинної смерті під час фізичних навантажень. Тема 8. Загальні рекомендації, щодо менеджменту деяких найпоширеніших серцево-судинних порушень.

Моніторинг якості освіти

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах; ідентифікувати проблеми в навчальному закладі та обґрунтовувати методи їх вирішення; планувати діяльність навчального закладу в стратегічному та тактичному розрізах; мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті; застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління навчальним закладом; вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами; демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач; вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення навчального закладу.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Зміст і структура управління освітньою діяльністю. Освітній заклад, як об'єкт управління.
- Тема 2. Якість освіти: сутність, стан, сучасні проблеми. Зміст діяльності з управління якістю освітнього процесу.
- Тема 3 Система органів управління якістю освіти в Україні.
- Тема 4. Нормативно-правове забезпечення державних стандартів якості освіти.
- Тема 5. Методологічні засади моніторингу якості освіти.
- Тема 6. Науково-методичні засади розробки програми регіонального моніторингу якості загальної середньої та професійної освіти.
- Тема 7. Теоретичні засади розвитку моніторингу освітньої діяльності закладів вищої освіти.
- Тема 8. Етапи моніторингових досліджень. Створення моніторингової системи.

Мультикультуралізм, права етнічних меншин і розвиток громад

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення Дисципліни	«Філософія», Політологія»/«Соціологія»/«Правознавство»
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	Робоча програма навчальної дисципліни, наукова література, навчальні посібники, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції, практичні/семінарські заняття, консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Мультикультуралізм, права етнічних меншин і розвиток громад» студент повинен

знати: маркери та типологію етнічної ідентичності а також виміри й виклики національній ідентичності на сучасному етапі; теоретичні концепції мультикультуралізму (Вілл Кимлічка, Чарльз Тейлор, Чандрен Кукатас, Бгікху Парех, Сейла Бенхабіб, Натан Глейзер та ін.); міжнародно-правові документи глобального та регіонального рівнів у сфері захисту прав етнічних меншин; досвід реалізації політики мультикультуралізму в США, Канаді, Австралії, країнах Європи та Азії; проблематику мультикультурного різноманіття та формування громадянського суспільства в Україні; практичні аспекти функціонування мультикультурної моделі на Закарпатті; сучасні кризові реалії мультикультуралізму в Європі, що сформувалися в результаті міграційних криз і посилення впливу праворадикальних політичних сил.

уміти: критично осмислювати та аналізувати сучасні проблеми мультикультуралізму, прав етнічних меншин та розвитку громад; готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан і тенденції розвитку мультикультуралізму на глобальному (країни Європи, Америки, Сходу), національному (Україна) та регіональному (Закарпатська область) рівнях; орієнтуватися у міжнародних і національних нормативно-правових документах, які захищають права етнічних меншин та сприяють розвитку мультикультурних громад в Україні; організовувати та здійснювати індивідуальні й групові дослідницькі проекти / гранти у галузі етнополітики, країнознавства та регіонознавства; успішно працювати в команді на засадах толерантності; налагоджувати комунікацію й співпрацю між представниками етнічних меншин, зокрема, національно-культурних товариств, із органами державної влади та місцевого самоврядування; взаємодіяти з представниками етнічних меншин, використовуючи отримані теоретичні знання у контексті прийняття нагальних і практичних управлінських рішень.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Етнічна та національна ідентичність. Тема 2. Теоретичні моделі мультикультуралізму.

Тема 3. Міжнародно-правові стандарти захисту прав етнічних меншин. Тема 4. Політика мультикультуралізму в США, Канаді та Австралійському Союзі. Тема 5. Мультикультурний плюралізм у країнах Західної Європи. Тема 6. Захист прав етнічних меншин і розвиток громад у країнах Центрально-Східної та Південно-Східної Європи. Тема 7. Права етнічних меншин, розвиток громад і мультикультурна політика у країнах Азії. Тема 8. Мультикультурне різноманіття та формування громадянського суспільства в Україні. Тема 9. Мультикультурна модель Закарпаття. Тема 10. Мультикультуралізм у контексті глобалізаційних викликів сучасності.

Науково-дослідне стажування

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: дидактичні матеріали (електронний варіант лекцій, комплексні контрольні роботи, презентації тощо); технічні пристрої (мультимедійні апарати, стенди, моделі), для пред'явлення дидактичного матеріалу; система дистанційного навчання «Moodle». Обладнання: прилади і матеріали лабораторій інформатики, геодезії та ГІС
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1.

Тема 1. Вибір об'єкту науково-дослідного стажування, види і правила проведення інструктажів з техніки безпеки.

Тема 2. Нормативно-правова база діяльності наукових підрозділів вищого закладу освіти.

Тема 3. Організація науково-дослідницької роботи.

Тема 4. Техніка виконання індивідуального завдання за темою дипломної роботи магістра.

Тема 5. Ознайомлення з планами НДР кафедри та звітами про виконання робіт.

Модуль 2.

Тема 6. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

Тема 7. Написання структурних елементів кваліфікаційної роботи магістра.

Тема 8. Підготовка результатів науково-дослідного стажування у вигляді доповіді на науково-технічній конференції або статті.

Тема 9. Правила оформлення звітів про науково-дослідну роботу.

Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Технології машинобудування
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, підручники, навчальні посібники, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Отримати теоретичні знання та практичні уміння і навички, достатні для успішного виконання професійних обов'язків з освоєнням дисципліни «Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії» та підготувати до успішного засвоєння складніших програм для наукових дослідників.

Сформувати особистість фахівця здатного використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для вирішення складних спеціалізованих завдань та практичних проблем.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. *Загальні відомості.* Поняття та класифікація нетрадиційних та відновлювальних джерел енергії. Історичні передумови використання нетрадиційних та відновлювальних джерел енергії. Потенційні світові запаси нетрадиційної та відновлювальної енергії у світ.

2. *Геліоенергетика.* Геліоенергетика: загальні відомості, основні поняття, визначення. Сонячна теплоенергетика. Типи колекторів. Принципи дії колекторів. Сонячна фотоенергетика. Сонячні модулі. Сонячні електростанції. Екологічні наслідки розвитку геліоенергетики.

3. *Біоенергетика.* Біоенергетика: загальні відомості, основні поняття, визначення. Застосування біомаси. Одержання біогазу. Газифікація біомаси. Способи використання та перетворення ВЕР. Екологічні наслідки розвитку біоенергетики.

4. *Вітроенергетика.* Вітроенергетика: загальні відомості, основні поняття, визначення. Класифікація вітроколів. Класифікація вітроустановок. Принцип роботи вітроустановок. Особливості розташування вітроелектростанцій. Екологічні наслідки розвитку вітроенергетики.

5. *Вітроенергетичні установки на підприємствах гірничорудної промислової галузі.* Використання вітрогенераторів для виробництва електричної енергії в підземних виробках залізрудних шахт.

6. *Геотермальна енергетика.* Геотермальна енергетика: загальні відомості, основні поняття, визначення. Джерела геотермального тепла. Методи та способи використання геотермального тепла для отримання тепло- та електроенергії.

7. *Мала гідроенергетика.* Мала гідроенергетика: загальні відомості, основні поняття, визначення. Енергетичні установки по використанню енергії океану. Енергія хвиль та припливів. Енергія хімічних зв'язків газів, солей, мінералів тощо.

8. *Комплексне використання відновлювальних джерел і акумуляторів енергії.* Загальні відомості, основні поняття, визначення. Класифікація комбінованих джерел і акумуляторів енергії, основні характеристики. Комбінація нетрадиційних джерел з традиційними джерелами енергії.

Нутріоніка. Правильне харчування для запобігання хворобам

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	“Валеологія”, “Соціологія”, “Психологія”
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Внутрішньої медицини
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни є подальше вдосконалення теоретичних знань і практичних навичок із аналізу причин підвищення схильності до порушення принципів нутріоніки у повсякденному та професійному житті, зв'язок харчових звичок і стану здоров'я, у тому числі прояви та ознаки порушення принципів правильного харчування і їх корекція. Завданням курсу є ознайомлення студентів із впливом способу харчування на стан здоров'я, окреслення показів для звертання по медичну допомогу, а також розвиток інтересу до подальшого самостійного вивчення даної дисципліни.

Дисципліна забезпечує набуття студентом компетентностей:

– *загальних*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтовані рішення; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

– *фахових*: навички збирання інформації про причини неправильного харчування і їх вплив на здоров'я людини; здатність до виявлення порушень принципів нутріоніки і пов'язаних із ними хвороб з урахуванням персоналізованого підходу; здатність до визначення стратегії менеджменту, формування денного і тижневого раціону та контроль його дотримання, заснованими на принципах доказової нутріоніки; здатність до розпізнавання проблем зі здоров'ям, які пов'язані з нераціональним харчуванням, визначення показів до звертання по медичну та психологічну допомогу і вміння розробляти індивідуальний план дій для корекції виявлених проблем.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття про нутріоніку. Вплив харчування на здоров'я людини. Поняття про вплив стресу на харчові звички. Тема 2. Нутритивний або трофологічний статус пацієнта. Методи оцінки індивідуального харчового статусу. Тема 3. Харчування як засіб оздоровлення. Раціональне харчування. Рекомендації щодо здорового харчування дорослих. Тема 4. Сучасні проблеми харчування людини. Розлади харчової поведінки. Тема 5. Основні принципи створення дієтичних столів. Дієти М. Певзнера в сучасній клінічній практиці. Спеціальні дієти.

Ожиріння - лайфхаки щодо попередження та ефективного лікування

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4/5/6
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Внутрішня медицина, ендокринологія, гастроентерологія, Фізіологія, психологія, основи здоров'я
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Внутрішньої медицини
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни є впровадження теоретичних знань і практичних навичок із дослідження причин метаболічних порушень при ожирінні, основних заходів щодо профілактики виникнення та вчасної діагностики ожиріння, а також доказових заходів щодо тактики ведення та сучасних методів лікування таких пацієнтів. Завданням курсу є ознайомлення студентів із впливом способу життя на патогенез ожиріння, методами діагностики ожиріння та попередження формування ускладнень ожиріння.

Дисципліна забезпечує набуття студентом компетентностей:

- *загальних*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтовані рішення; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально, відповідально та свідомо; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- *фахових*: навички збирання інформації про причини виникнення ожиріння та його вплив на здоров'я людини; здатність до виявлення метаболічних порушень та асоційованих із ними ускладнень; здатність до визначення стратегії менеджменту пацієнтів із ожирінням, розробка раціону харчування, заснованого на принципах доказової медицини; здатність до розпізнавання показів для фармакологічного та хірургічного лікування, вміння розробляти індивідуальний раціон харчування з метою зниження ваги.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Фізіологічні та патофізіологічні аспекти ожиріння.

Тема 2. Етіологічні фактори ожиріння та основні принципи здорового харчування

Тема 3. Скринінг та сучасні методи діагностики ожиріння

Тема 4. Нефармакологічні методи лікування ожиріння. Розробка персоналізованого плану харчування.

Тема 5. Можливості фармакотерапії ожиріння

Тема 6. Хірургічні методи лікування ожиріння, бариатрична хірургія

Організаційно-правові засади запобігання та протидії корупції

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінні/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кримінального права та правоохоронної діяльності
Інформаційне забезпечення	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Метою викладання навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади запобігання та протидії корупції» є надання здобувачам вищої освіти знань щодо основ державної антикорупційної політики, ознайомлення з державним механізмом запобігання та протидії корупції, соціально-правова характеристика корупції та корупційного діяння, з'ясування специфіки правового статусу державних органів, спеціально уповноважених на реалізацію заходів щодо запобігання та протидії корупції, визначення основних принципів запобігання та протидії корупції, окреслення кола суб'єктів відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, характеристика законодавчо передбаченої системи обмежень, з'ясування сутності та підстав здійснення фінансового контролю у контексті спрямованих на запобігання і протидію корупції заходів, виявлення організаційно-правових засад участі громадськості у заходах, спрямованих на запобігання та протидію корупції, з'ясування пріоритетних напрямів вдосконалення антикорупційного законодавства та чинного інституційного механізму запобігання та протидії корупції, вивчення позитивного зарубіжного досвіду антикорупційної діяльності тощо.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Осмислення феномена корупції представниками різних історичних часів та наукових шкіл. Природа корупції як соціально-правового феномену, її поняття, сутність та зміст. Фактори сприяння існуванню та поширенню корупції в Україні. Концептуальні засади запобігання та протидії корупції в Україні. Сутність антикорупційної державної політики. Нормативно-правове та інституційне забезпечення запобігання та протидії корупції в Україні. Організаційно-правові засоби запобігання та протидії корупції. Актуальні проблеми запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Юридична відповідальність за вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень. Зарубіжний досвід організаційно-правового забезпечення запобігання та протидії корупції.

Організація наукової діяльності

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Організація наукової діяльності» студенти повинні **знати**: основи наукової діяльності; поняття науки, її завдання, функції та роль у суспільстві; основи організації наукової роботи та управління дослідницькими проєктами; етапи проведення наукових досліджень; методологію наукових досліджень; наукові джерела та академічну доброчесність; структуру наукової праці; науково-технічну інформацію та її пошук; основи управління дослідницькими проєктами; етику наукової діяльності; фінансування та комерціалізація наукових розробок; міжнародне співробітництво в науці.

Після вивчення курсу «Організація наукової діяльності» студенти повинні **вміти**: планувати та організовувати наукову діяльність; проводити наукові дослідження; шукати та аналізувати наукові джерела з використанням баз даних, бібліотек та електронних ресурсів; систематизувати, структурувати й інтерпретувати наукову інформацію; писати наукові статті, звіти, курсові та дипломні роботи відповідно до встановлених стандартів; створювати презентації, постери та доповіді для участі в конференціях; дотримуватися академічної доброчесності; працювати в команді; управляти дослідницькими проєктами; взаємодіяти з суспільством і науковою спільнотою; розробляти проєкти заявок на гранти для фінансування досліджень; розробляти стратегії впровадження наукових розробок у виробництво; патентувати результати досліджень та захищати інтелектуальну власність; оцінювати результати наукової діяльності; реагувати на виклики у сфері науки.

Після вивчення дисципліни «Організація наукової діяльності» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

– *загальні компетенції*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність до самонавчання та безперервного професійного розвитку; здатність працювати в команді; здатність чітко і аргументовано висловлювати свої думки у письмовій та усній формі; вміння знаходити, аналізувати та використовувати інформацію з різних джерел; здатність працювати з науковими базами даних, бібліотеками та цифровими ресурсами; здатність знаходити нові підходи до вирішення наукових і практичних проблем; вміння генерувати оригінальні ідеї та впроваджувати їх у дослідження; етична свідомість; здатність до управління проєктами та лідерства; вміння працювати у міжнародних дослідницьких проєктах, враховуючи культурні відмінності; здатність до оцінки та вдосконалення власної діяльності; вміння раціонально планувати час і ресурси для виконання завдань.

– *фахові компетенції*: знання методології наукового дослідження; навички планування, організації та управління дослідницькими проєктами; здатність аналізувати ресурси, ризики та визначати

ефективність проектів; здатність до розробки та реалізації наукових досліджень; здатність здійснювати інформаційний пошук у базах даних, бібліографічних ресурсах та наукових виданнях; вміння критично аналізувати наукові статті, звіти та інші джерела інформації; навички підготовки наукових матеріалів; навички ефективної комунікації у науковій спільноті; застосування інформаційних технологій у науковій діяльності; дотримання етичних стандартів у науковій діяльності; уміння адаптувати складні наукові ідеї для широкої аудиторії; навички подання заявок на гранти;

навички оцінки практичної цінності наукових результатів; уміння ефективно співпрацювати з фахівцями з інших наукових дисциплін; навички оцінки та вдосконалення наукової діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ до наукової діяльності.
2. Методологія наукових досліджень.
3. Організація наукового процесу.
4. Інформаційні ресурси для наукової діяльності.
5. Підготовка та оформлення наукових робіт.
6. Академічна доброчесність та етика.
7. Фінансування та підтримка наукових досліджень.
8. Комунікація в науці.
9. Інновації та комерціалізація наукових розробок.

Освітній менеджмент

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки і педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

- здатність представляти для обговорення результати освітньої, професійної діяльності, презентувати результати наукових досліджень та інноваційних проєктів, демонструючи вільне володіння державною та іноземною мовами усно і письмово;
- здатність проєктувати освітній процес на основі студентоцентрованого компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук та забезпечувати організаційно-управлінську діяльність для його реалізації (зокрема, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об’єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти);
- здатність розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проєкти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм;
- володіти уміннями здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх /педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність;
- вміти приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, з опорою на чинне законодавство, нормативно-правове регулювання освітньої діяльності та виявляти креативність у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Поняття про освітній менеджмент. Генеза і сутність менеджменту освіти.
- Тема 2. Методологічні засади сучасного освітнього менеджменту.
- Тема 3. Структура освітньої системи України та стратегічне управління в освітньому менеджменті.
- Тема 4. Управління освітніми закладами: системний підхід.
- Тема 5. Управління вищою освітою: світові тенденції і національні досягнення.
- Тема 6. Педагогічний менеджмент як система.
- Тема 7. Освітній процес як об’єкт менеджменту.
- Тема 8. Проєктний менеджмент як невід’ємна складова сучасної освіти.
- Тема 9. Моніторинг якості освітнього процесу.
- Тема 10. Дидактичний менеджмент як складова освітнього процесу.
- Тема 11. Управління розвитком особистості у освітньому процесі
- Тема 12. Поняття тайм-менеджменту. Само менеджмент.

Основи інклюзивної педагогіки

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Основи інклюзивної педагогіки» є засвоєння студентами теоретичних і практичних засад інклюзивної освіти, а також формування базових умінь і навичок, необхідних для соціально-педагогічної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: предметне поле і понятійний апарат інклюзивної педагогіки; теоретико-методологічні основи досліджень у галузі інклюзивної педагогіки; нормативні документи, які регулюють інклюзивне навчання в освітніх закладах; професійні вимоги до фахівця, який працює в інклюзивному освітньому середовищі; основні види та причини відхилень у психофізичному розвитку особистості; інструментарій і критерії дидактичного діагностування учнів в інклюзивному класі; організаційні форми, сучасні методи навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами; склад та функції команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

уміти: здійснювати науковий аналіз професійної діяльності вчителя в умовах інклюзивної освіти; застосовувати сучасні методики та технології соціально-педагогічної взаємодії з дітьми з особливими освітніми потребами; планувати, організовувати та аналізувати різноманітні види навчальних занять в інклюзивному контексті; аналізувати та оцінювати навчальні можливості дітей з різними особливостями психофізичного розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Інклюзивна освіта як модель розвитку сучасного суспільства.

Тема 2. Історія розвитку інклюзивної освіти в Україні та за кордоном.

Тема 3. Нормативно-правові засади інклюзивної освіти в Україні.

Тема 4. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивного навчання.

Тема 5. Інклюзивне освітнє середовище.

Тема 6. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

Тема 7. Програма психолого-педагогічного супроводу та індивідуальний навчальний план для дитини з особливими освітніми потребами.

Тема 8. Підготовка майбутнього вчителя до професійної діяльності в умовах інклюзії.

Тема 9. Організаційні форми, сучасні методи навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами.

Тема 10. Партнерство між батьками та школою в розбудові інклюзивного освітнього середовища.

Основи ландшафтної архітектури

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ботаніки
Інформаційне забезпечення	Презентації, електронний репозитарій ДВНЗ «ужну» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui); сайт електронного навчання ДВНЗ «ужну» (e-learn.uzhnu.edu.ua); офіційний сайт ужну (https://www.uzhnu.edu.ua); корпоративна електронна пошта ужну; інформаційні ресурси в мережі Інтернет
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Отримання знань щодо декоративних та біологічних властивостей деревних рослин для найбільш раціонального їх використання в зеленому будівництві, їх ролі в оздоровленні та покращенні мікроклімату міського середовища, створенні комфортних умов, основними принципами композицій зелених насаджень, процесом проектування об'єктів озеленення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Загальні відомості про деревні рослини, їх біологічні властивості.
- Тема 2. Основні екологічні чинники у містах та їх вплив на рослини.
- Тема 3. Природні декоративні властивості деревних рослин.
- Тема 4. Основні елементи композицій зелених насаджень.
- Тема 5. Основні елементи дизайну декоративно-квітучими рослинами.
- Тема 6. Водні та кам'яні ландшафтні композиції.: типи, технології створення, асортимент рослин.
- Тема 7. Стилiстика ландшафтного дизайну. Стилi і напрями ландшафтного дизайну. Садово-паркове мистецтво. Видатні сади і парки свiту.
- Тема 8. Розробка концепції ландшафтного проекту.
- Тема 9. Проектування громадських просторів.
- Тема 10. Екологічні рішення у сфері ландшафтного дизайну.

Основи маркетингу і менеджменту

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекційні та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень; описувати зміст функціональних сфер діяльності організації; виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень; виявляти навички організаційного проектування; застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації; Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи; демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації; оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації; демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності; демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним; виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Додаткові очікувані результати навчання з дисципліни: демонструвати навички застосування теоретичних знань з маркетингу та менеджменту в практичній діяльності підприємств.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні поняття маркетингу, його сутність, функції та принципи.
2. Маркетингові дослідження.
3. Маркетингова товарна політика.
4. Маркетингове ціноутворення.
5. Маркетингова політика розподілу.
6. Маркетингова політика комунікацій.
7. Управління маркетинговою діяльністю.
8. Основні положення і сфера менеджменту.
9. Організація як об'єкт управління.
10. Планування як загальна функція менеджменту.
11. Організація як функція менеджменту.
12. Мотивація як загальна функція менеджменту.
13. Контроль як загальна функція менеджменту.
14. Забезпечення результатів управлінської діяльності.

Основи національної безпеки

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кримінального права та правоохоронної діяльності
Інформаційне забезпечення	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

метою викладання навчальної дисципліни «Основи національної безпеки» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з міжнародно-правовими стандартами прав людини у зовнішній політиці, чинним законодавством України в сфері національної безпеки, тенденціями нормотворення у державній політиці, забезпечення безпеки громадян та держави у цілому, а також ознайомлення з юридичною практикою у сфері захисту прав людини, в т.ч. Європейського суду з прав людини. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати поняття та особливості внутрішньої та зовнішньої політики, міжнародних відносин, а також основи національної безпеки України, а також розкривати види й підстави відповідальності за порушення законодавства щодо національної безпеки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття національної безпеки держави. Національна стійкість. Політика як суспільне явище та об'єкт дослідження. Зовнішня політика та міжнародні відносини. Національна безпека України. Правова політика держави. Правоохоронна політика держави. Сталий розвиток. Військова, економічна, екологічна, соціальна безпека України. Система забезпечення міжнародної безпеки. Протидія транснаціональній злочинності в умовах глобалізації сучасного суспільства.

Основи оздоровчого харчування

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	“Валеологія”, “Соціологія”, “Психологія”
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Внутрішньої медицини
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Безсумнівно, що характер, якісний склад, режим харчування є найважливішими визначальними складовими здоров'я людини. Для правильного розуміння принципів здорового харчування студент повинен знати будову і функції систем, що беруть участь у процесі харчування, а також значення якісного складу споживаної їжі. Мета курсу “Основи оздоровчого харчування” — ознайомити студентів з основами оздоровчого харчування, способами збереження і зміцнення здоров'я за допомогою здорового, раціонального превентивно-лікувального харчування. Основні завдання дисципліни – *знати*: теоретичні і практичні аспекти впливу харчування на стан здоров'я людей різних груп; основи раціонального харчування; теоретичні і практичні основи профілактичного харчування; властивості окремих груп харчових продуктів та їх значення для зміцнення здоров'я; *уміти*: аналізувати харчування окремих людей залежно від віку, статі, виду діяльності; скласти харчовий раціон з урахуванням особливостей груп населення і їхнього стану здоров'я; обґрунтовано, на підставі особистої переконаності, пропагувати принципи здорового харчування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ. Роль харчування в життєдіяльності людини.

Тема 2 Фізіолого-гігієнічні основи раціонального харчування.

Тема 3. Роль окремих груп нутрієнтів в харчуванні.

Тема 4. Характеристика основних груп харчових продуктів.

Тема 5. Харчування окремих груп населення.

Тема 6. Превентивне харчування при ризику деяких захворювань.

Темам 7. Огляд дієт і методів, що застосовуються для зменшення ваги тіла.

Тема 8 Низькоуглеводна високопротеїнова концепція харчування як найбільш фізіологічний механізм корекції ваги.

Тема 9 Порушення харчування: анорексія, булімія. Дефіцит маси тіла.

Тема 10 Розвантажувально- дієтичне харчування.

Тема 11. Вплив пости на здоров'я населення.

Основи психогенетики

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базується на загальних компетенціях випускників ОС «Бакалавр»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Генетики, фізіології рослин і мікробіології
Інформаційне забезпечення	Презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни є дослідження впливу спадковості та факторів навколишнього середовища на формування психічних і психофізіологічних властивостей людини, розвиток інтелектуальних здібностей, виникнення девіантної поведінки та психічних розладів.

Завдання дисципліни: ознайомити студентів з основними генетичними поняттями та закономірностями спадковості; вивчити фізіологічні механізми адаптації організму до змін навколишнього середовища; засвоїти основні методи, що застосовуються у психогенетиці людини; дослідити генетику психічних розладів, а також механізми аномальної та девіантної поведінки; ознайомитися з генетичними основами сенсорних особливостей, рухових функцій, темпераменту та інтелекту.

Знання: основні генетичні поняття та закономірності спадковості; методи, які використовуються у психогенетиці; генетичні аспекти психічних розладів, девіантної поведінки, сенсорних і рухових функцій, темпераменту.

Уміння та навички: розуміти та застосовувати загальнобіологічні та спеціальні генетичні поняття; аналізувати психічні розлади, хромосомні аномалії та поведінкові особливості людини з використанням конкретних знань; застосовувати методи психофізіології та фізіології; оцінювати інтелектуальні здібності між групами людей за допомогою коефіцієнтів інтелекту.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ до психогенетики. Предмет і основні принципи психогенетичних досліджень. Визначення психогенетики, її завдання та підходи. Закономірності спадковості: спадковість і мінливість, хромосомна теорія спадковості. Типи мінливості: мутаційна, комбінативна, модифікаційна. Закони Менделя, генетика статі, спадковість, зчеплена зі статтю, цитоплазматична спадковість. Закон Харді-Вайнберга.

Тема 2. Методи психогенетики. Методи дослідження спадковості у психогенетиці: близнюковий метод (класичний варіант, метод близнюкових родин, метод контрольного близнюка), метод усиновлених дітей, генеалогічний аналіз.

Тема 3. Генетика психічних розладів. Вплив генетичних і середовищних факторів на психічні розлади. Хромосомні аберації: синдром Дауна, синдром Клайнфельтера. Геномні і генні мутації. Взаємозв'язок споріднених шлюбів і олігофренії. Генетика аутизму, хвороби Альцгеймера, маніакально-депресивних психозів, шизофренії та шизотипових розладів.

Тема 4. Генетика аномальної та девіантної поведінки. Роль спадковості у формуванні девіантної поведінки: злочинність, алкоголізм, особливості сексуальної орієнтації.

Тема 5. Генетика сенсорних функцій, рухових особливостей і темпераменту. Взаємодія генетичних і середовищних факторів у формуванні відчуттів. Спадкові дефекти смаку, нюху, зору, слуху. Генетична основа рухових функцій, нейрофізіологічний аналіз руху, результати тепінг-тесту. Особливості рухової поведінки та психогенетика темпераменту.

Тема 6. Генетика психофізіологічних показників. Генетичний вплив на фізіологічні процеси: електроенцефалограма, викликані потенціали мозку, реакція на подразники, час реакції.

Тема 7. Психогенетика інтелекту. Когнітивні здібності: загальний фактор і окремі аспекти інтелекту. Вплив спадковості та середовища на коефіцієнт інтелекту, зміна його спадкової компоненти з віком.

Тема 8. Генетика геніальності. Дослідження генетичних і середовищних факторів, які впливають на розвиток геніальності: емергенез, імпресинг, роль середовища у формуванні таланту.

Основи раціонального призначення антимікробних препаратів

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Знання шкільного курсу біології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Клініко-лабораторної та морфофункціональної діагностики
Інформаційне забезпечення	Презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вміти інтерпретувати результати бактеріологічних досліджень при призначенні антимікробного препарату.

Вміти застосувати Європейські протоколи визначення чутливості мікроорганізмів до антимікробних препаратів при призначенні антибіотика.

Знати принципи застосування Європейських правил визначення мікробної резистентності у щоденній практиці лікаря.

Знати сучасні методологічні підходи та законодавчу базу застосування антимікробних препаратів.

Знати генетичні передумови формування резистентності мікроорганізмів до антибіотиків, молекулярні механізми формування природної резистентності мікроорганізмів.

Вміти застосувати знання щодо природної резистентності в умовах призначення антимікробного засобу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Мікробна резистентність до антимікробних препаратів. Фенотипові та генотипові прояви.

Тема 2. Сучасні методологічні підходи до визначення чутливості мікроорганізмів до антибіотиків.

Класичні та експрес методи.

Матеріали для лабораторного дослідження. Зберігання та транспортування.

Тема 3. Визначення чутливості мікроорганізмів до антибіотиків за EUCAST.

Тема 4. Інтерпретація результатів з урахуванням природної резистентності мікроорганізмів до антибіотиків.

Тема 5. Очікуваний фенотип чутливості та очікуваний фенотип резистентності.

Тема 6. Антибіотики резерву.

Тема 7. Призначення антибіотику за протоколами EUCAST.

Тема. 8. Експрес методи діагностики чутливості мікроорганізмів до антибіотиків: переваги та недоліки.

Тема 9. Діагностика мікозів. Визначення чутливості до антимікотичних препаратів.

Тема 10. Чутливість мікроорганізмів до антисептиків та дезінфектантів. Інфекційний контроль та його ефективність у медичних закладах

Основи спілкування в медичній практиці

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2 курс
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Сімейної медицини та амбулаторної допомоги
Інформаційне забезпечення	Презентації, власні навчальні відео, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання ужну e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	Лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета: Інтерактивне практичне навчання студентів базовим методикам медичної комунікації для застосування у сестринській, лікарській практиці, а також при взаємодії з дорослими родичами, дітьми.

Знання: Етапи взаємодії з пацієнтами під час виконання медичних маніпуляцій. *Вміння (практичні навички):* Використання системи переконання пацієнта; розкриття сутності процедури; робота зі страхами медичних маніпуляцій серед дітей і дорослих; розмова з пацієнтом під час та після виконання медичної процедури; самозахист від булінгу та знецінення з боку колег, пацієнтів; розмова з керівництвом, реагування на звинувачення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Базові навички комунікації: постановка питань, емпатія, рефлексія, узагальнення в загальній медичній практиці.
2. Підготовка себе й кабінету до візиту пацієнта. Зустріч та знайомство з пацієнтом. Початок розмови. Прийоми для складання успішного першого враження.
3. Алгоритм виявлення страхів дорослих пацієнтів. Методи комунікації для подолання страхів, які базуються на міфах.
4. Переконання дорослого пацієнта в необхідності проведення процедури. Найчастіші фрази-тригери медичних працівників. Мотиваційна бесіда щодо медичного втручання. Обговорення переваг і недоліків методу.
5. Етичні аспекти підготовки пацієнта до медичної процедури. Тактовне обговорення суті, ходу та наслідків втручання.
6. Комунікація з пацієнтом під час проведення процедури. Коментування дій, запити на зворотній зв'язок, вибачення при дискомфорті. Спілкування після виконання маніпуляції.
7. Практичне заняття «Комунікація з дорослим пацієнтом до, під час та після проведення медичної маніпуляції». Відпрацювання вивчених методик зі стандартизованими пацієнтами.
8. Налагодження контакту з дітьми перед виконанням медичних маніпуляцій за допомогою гри, особистої розмови напряду чи через батьків або опікунів.
9. Комунікаційні прийоми, що дозволяють домовитися з дитиною. Робота з дитячим страхом маніпуляцій. Взаємодія з маленьким пацієнтом після виконання медичної процедури.
10. Практичне заняття «Комунікація з маленьким пацієнтом до, під час та після проведення медичної маніпуляції». Відпрацювання вивчених методик зі стандартизованими пацієнтами.
11. Засоби для встановлення зв'язків із людьми. Принципи успішної комунікації в новому колективі. Особливості спілкування при зверненні до керівництва.
12. Алгоритм надання ефективного зворотного зв'язку колезі чи пацієнту. Деструктивні та конструктивні схеми критики.
13. Реагування на претензії, звинувачення, та провокації з боку колег і пацієнтів. Основи психологічного самозахисту.
14. Розбір практичних контрольних проєктів «Основи комунікації в медичній практиці».

Основи формування наукового світогляду

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Основи формування наукового світогляду» студенти повинні знати: сутність наукового світогляду; основні поняття, структура та функції наукового світогляду; принципи формування наукового мислення; різницю між науковим, релігійним, філософським та міфологічним світоглядом; основні етапи розвитку наукового світогляду в історії людства; внесок видатних науковців у формування сучасного наукового світогляду; методи наукового пізнання; взаємозв'язок науки, технологій і суспільства; етичні аспекти наукових досліджень; використання наукової термінології для пояснення складних концепцій.

Після вивчення курсу «Основи формування наукового світогляду» студенти повинні вміти: аналізувати та критично мислити; визначати основні ознаки наукового підходу до вивчення явищ і процесів; виявляти та оцінювати наукову та ненаукову інформацію, включно з ознаками псевдонауки; застосовувати методи наукового пізнання; планувати і проводити прості експерименти або дослідження з дотриманням наукових принципів; розв'язувати проблеми з позиції науки; обирати раціональні стратегії на основі даних, аналізу та логічного мислення; працювати з науковою інформацією; аргументувати та презентувати; розвивати етичну та відповідальну позицію; розвивати навички міждисциплінарної взаємодії; працювати над власним розвитком; постійно оновлювати знання відповідно до нових досягнень науки.

Після вивчення дисципліни «Основи формування наукового світогляду» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

– загальні компетенції: здатність аналізувати, оцінювати та обґрунтовувати інформацію з різних джерел; вміння розпізнавати наукові підходи, відокремлюючи їх від суб'єктивних, міфологічних чи псевдонаукових уявлень; здатність до самоосвіти та постійного вдосконалення; здатність знаходити, аналізувати, систематизувати і використовувати наукову інформацію; усвідомлення важливості дотримання етичних принципів у дослідженнях та практичній діяльності; поважне ставлення до наукової та інтелектуальної власності; здатність до ефективного спілкування з фахівцями різних галузей; вміння виявляти, формулювати і вирішувати складні проблеми з використанням наукових методів і підходів; здатність генерувати нові ідеї і підходи, спираючись на наукові принципи; вміння застосовувати творчий підхід до розв'язання завдань; розуміння взаємозв'язків між природними, технічними і соціальними процесами; навички інтеграції знань з різних сфер для формування цілісного уявлення про світ; здатність до усвідомленого використання наукових знань для прийняття відповідальних рішень у соціальному, економічному чи екологічному контексті; розуміння ролі науки в розвитку суспільства та вирішенні глобальних проблем.

– фахові компетенції: знання основ наукового пізнання; глибоке розуміння основних методів наукового дослідження, включаючи емпіричний, експериментальний і теоретичний підходи; розуміння принципів формування наукового світогляду, його структури та значення для професійної діяльності; знання історичних етапів розвитку науки та сучасних тенденцій у своїй галузі; здатність проводити базові дослідження відповідно до наукових стандартів; вміння застосовувати науковий підхід до вирішення професійних завдань у своїй галузі; використання системного аналізу для оцінки складних явищ, процесів чи об'єктів; здатність шукати, оцінювати та інтегрувати наукову інформацію з різних джерел, включаючи спеціалізовані бази даних і наукові публікації; здатність складати наукові тексти (статті, звіти, реферати) із дотриманням правил академічної доброчесності; навички презентації наукових ідей, результатів досліджень і висновків фаховій аудиторії; усвідомлення впливу наукової діяльності на суспільство, довкілля та економіку; вміння інтегрувати знання з різних дисциплін для комплексного аналізу проблем у своїй галузі; здатність оцінювати доцільність впровадження інновацій у професійній діяльності; вміння прогнозувати можливі соціальні, економічні та екологічні наслідки впровадження наукових досягнень; використання здобутих наукових знань для подальшого професійного та особистісного розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сутність наукового світогляду.
2. Структура, функції наукового світогляду,
3. Методи наукового пізнання.
4. Основні етапи еволюції наукових уявлень,
5. Етичні та соціальні аспекти науки.
6. Інформаційна грамотність.
7. Міждисциплінарність.

Особливості гендерної нерівності

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Розуміння концепцій гендерної нерівності та гендерних стереотипів: усвідомлення понять гендерної нерівності та впливу на суспільство; аналіз гендерних нерівностей: розгляд різних аспектів гендерних нерівностей у сферах освіти, праці, політики, сім'ї та інших соціальних контекстах; розуміння законодавства, спрямованого на захист прав жінок, чоловіків та осіб з інших гендерних ідентичностей, та аналіз його впливу на реальну ситуацію; огляд дискримінації на ринку праці, гендерне насильство: сексуальне, домашнє, насильство проти жінок, , нерівність в освіті у світі (Арабські країни,) здатність проводити дослідження з питань гендерної нерівності, аналізувати статистичні дані та використовувати їх для формулювання конкретних рекомендацій; оцінка впливу культури, медіа та інших соціальних факторів на гендерні стереотипи та нерівність; феміністичний рух.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна розглядає правові аспекти, пов'язані з гендерною нерівністю в Україні та у світі. Студенти вивчають правові норми, які регулюють процедури та взаємини щодо гендерного насильства у різних сферах політичного, соціального та правового життя.. Розглядаються питання щодо гендерної нерівності в трудових правовідносинах. Також аналізується міжнародне та національне законодавство на цю тему.

Тема 1. Етапи боротьби з гендерною нерівністю.

Тема 2. Гендерна соціалізація та виховання.

Тема 3. Гендерна нерівність у трудових відносинах.

Тема 4. Гендерна нерівність у політиці та громадянському суспільстві.

Тема 5. Гендерна насильницька поведінка та захист прав жінок.

Тема 6. Юридичні та соціальні заходи захисту жертв гендерної насильницької поведінки.

Тема 7. Гендерні аспекти доступу до медичної допомоги та репродуктивних прав жінки, чоловіка та третьої статті.

Особливості особистих немайнових прав особи в умовах диджиталізації

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор. Обладнання: комп'ютер. Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність засвоїти основні положення законодавчого регулювання особистого немайнового права в Україні та ЄС; здатність засвоїти основні нормативно-правові акти, що регулюють особисте немайнове право в Україні та ЄС; здатність застосовувати знання із правового регулювання особистого немайнового права в Україні та ЄС у практичних ситуаціях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Джерела правового регулювання особистого немайнового права в Україні та ЄС; визначення основних категорій та понять у сфері захисту особистого немайнового права в Україні та ЄС; ознайомитись із змістом нормативних актів та з науковими роботами з проблем питань пов'язаних із захистом особистого немайнового права, а також із судовою практикою.

Тема 1. Формування поняття особистого немайнового права в сфері диджиталізації.

Тема 2. Регламент про рамки для вільного потоку не персональних даних в ЄС.

Тема 3. Місце технології AI у повазі до верховенства права, прав людини, демократичних цінностей.

Тема 4. Права на віртуальний світ людини.

Тема 5. Права на індивідуальність в соціальних мережах.

Тема 6. Права особи у процесі проведення фото- кіно- відео зйомок,

Тема 7. Права особи на вільне пересування в мережі інтернет.

Тема 8. Правове регулювання нових технологій, таких як криптовалюти чи дрони.

Тема 9. Кіберправа визнають право осіб на доступ, використання, створення та публікацію цифрових медіа, а також право доступу до комп'ютерів, електронних пристроїв і телекомунікаційних мереж. Кіберсквотинг.

Тема 10. Захист особистих немайнових прав особи в умовах диджиталізації.

Особливості сурогатного материнства

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Розуміння правового статусу сурогатного материнства в різних країнах, у тому числі в Україні, вивчення нормативно-правових актів та їх вплив на практику сурогатного материнства; розгляд медичних вимог, включаючи процедури штучного запліднення та вагітності сурогатних матерів, а також управління медичними ризиками для всіх учасників процесу; розгляд правових аспектів усиновлення дитини, яка народилася через сурогатне материнство, включаючи процедури визнання батьківства та права на спадщину;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Вивчає методи, що використовуються для допомоги парам, у яких є проблеми з вагітністю. Вона охоплює етичні, юридичні, психологічні та медичні аспекти у контексті сурогатного материнства. Теми включають в себе види сурогатного материнства, проблеми та переваги для всіх учасників процесу, законодавство, та психологічні аспекти для сурогатних матерів та біологічних батьків.

Тема 1. Правовий статус сурогатної матері та біологічних батьків.

Тема 2. Правовий статус та права дитини у ситуації сурогатного материнства.

Тема 3. Процес штучного запліднення та вагітності сурогатних матерів.

Тема 4. Правові аспекти усиновлення дітей, народжених через сурогатне материнство.

Тема 5. Медичні ризики та контроль за ними у процесі сурогатного материнства.

Тема 6. Регулювання сурогатного материнства законодавством різних країн.

Особливості та специфіка презентації наукових результатів

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Особливості та специфіка презентації наукових результатів» студенти повинні знати: існуючі види презентацій наукових результатів, загальні риси та особливості різних видів презентації наукових результатів, вимоги щодо наукових праць, вимоги щодо до структури та оформлення тез наукових доповідей, вимоги щодо структури презентації наукових результатів, зміст та структуру наукової публікації, наукову мову презентації, стиль викладу матеріалів презентації, принципи та правила оформлення і публікації наукових статей та тез доповідей, специфіку апробацій результатів наукових досліджень, принципи оформлення науково-дослідних робіт і наукових звітів, основні вимоги та правила щодо публічного оприлюднення наукових результатів.

Після вивчення курсу «Особливості та специфіка презентації наукових результатів» студенти повинні вміти: розробляти та переконливо презентувати групі кваліфікованих дослідників відповідний добре обґрунтований план дослідження для вирішення важливої задачі; завершити розширене оригінальне дослідження, що базується на критичному розгляді джерел та забезпечене необхідним науковим апаратом таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів; презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив; готувати підбір матеріалу, публікувати його у пресі чи в друкованих наукових виданнях; планувати оригінальний виклад результатів наукових досліджень у вигляді відеопрезентації; написати тези усної доповіді; розробити плакат для стендової доповіді; розробити мультимедійну презентацію; написати наукову статтю; скласти науковий звіт; скласти таблиці для публікації і презентації.

Після вивчення дисципліни «Особливості та специфіка презентації наукових результатів» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

– загальні компетенції: здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність генерувати нові ідеї (креативність при вирішенні дослідницьких і практичних завдань; навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій; здатність брати участь у роботі українських та міжнародних наукових зібраннях та заходах; здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні; здатність до пошуку, обробки на аналізу інформації з різних джерел; здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку; готовність до втілення результатів наукових досліджень в об'єктах інтелектуальної власності; здатність здійснювати аналіз ринкового попиту результати наукових досліджень здатність до планування часу; здатність до роботи в

команді, вміння мотивувати інших у просуванні до спільної мети; здатність комунікації на фахову тематику з нефхівцями.

– фахові компетенції: володіння методологією представлення наукових результатів; володіння культурою наукового дослідження, в тому числі з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій; здатність виявляти актуальні наукові проблеми та знаходити оптимальні шляхи їх вирішення, виявляти причинно-наслідкові зв'язки та здійснювати теоретичний аналіз наукової проблеми; пропонувати та обговорювати гіпотези; вміння формулювати мету наукових досліджень та цілеспрямовано її досягати; вільне володіння професійною лексикою; здатність здійснювати збір, аналіз та обробку даних, необхідних для розв'язання поставлених завдань; здатність представляти результати наукової діяльності в усній і письмовій формі, здатність до роботи в українських і міжнародних дослідницьких структурах в обраній області наукових досліджень; вміння усно представляти наукові результати на українських та міжнародних фахових конференціях та в письмовій формі подавати до опублікування в українських та міжнародних фахових виданнях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Презентації наукових результатів: їх місце і роль в комунікації.
2. Види презентації наукових результатів.
3. Науковий текст.
4. Оформлення результатів наукової роботи.
5. Наукова інформація: пошук, накопичення і обробка. (Особливості роботи з науковою інформацією).
6. Письмові форми презентації результатів наукового дослідження.
7. Наукова стаття.
8. Інші форми письмової презентації наукових результатів.
9. Наукова доповідь.
10. Підготовка магістерської роботи.
11. Оформлення магістерської роботи.
12. захист магістерської роботи.

Особливості усиновлення та патронату в Україні та ЄС

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Бути ознайомлені з основними поняттями, процедурами та вимогами, що стосуються усиновлення та патронату в Україні та ЄС, а також розуміти важливі аспекти іноземного законодавства та міжнародних стандартів у цій сфері.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Законодавство України та Європейського Союзу щодо усиновлення та патронату; процедури та вимоги, необхідні для отримання санкції на усиновлення або патронат; категорії осіб, які можуть бути усиновлювачами або патронами; різниця між усиновленням та патронатом; механізми контролю та захисту прав усиновлених/патронованих осіб; міжнародні конвенції та угоди, які регулюють усиновлення та патронат у контексті України та ЄС; соціальні, психологічні та інші аспекти, що впливають на усиновлення та патронат дітей

Тема 1. Історія усиновлення та патронату в Україні та ЄС: розвиток правової бази і соціальної практики.

Тема 2. Правові аспекти усиновлення та патронату в Україні та ЄС: порівняльний аналіз законодавства, процедури та вимог.

Тема 3. Соціальні аспекти усиновлення та патронату: вплив на дитинства та родинні відносини, психологічні та емоційні аспекти.

Тема 4. Міжнародне усиновлення та патронат: роль та відповідальність держави, документація, багатокультурний контекст.

Тема 5. Проблеми та виклики усиновлення та патронату.

Тема 6. Перспективи розвитку усиновлення та патронату: сучасні тенденції, інноваційні підходи, впровадження передового досвіду.

Оцінка впливу на довкілля планової діяльності

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Геодезії, землеустрою та геоінформатики
Інформаційне забезпечення	Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: прикладні програми (MS Office 2010, MS Windows), система електронного навчання «Moodle», інформаційні ресурси в мережі Інтернет, комп'ютерний клас. Програмне забезпечення : Acrobat 4.0; Arc Gis 9,3; Office 2003; Open Office 1.0; 7Zip; Windows prof; DIGITALS
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

Модуль 1.

Тема 1. Загальні положення та поняття про оцінку впливу на довкілля (ОВД).

Тема 2. Види діяльності, що можуть мати значний вплив на довкілля.

Модуль 2.

Тема 3. Процедури публічності та збору інформації при проведенні ОВД.

Тема 4. Звіт з оцінки впливу на довкілля.

Тема 5. Висновок з оцінки впливу на довкілля

Тема 6. Завершальна стадія процедури ОВД.

Парадигма Українського конституціоналізму

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах*	3 ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з правознавства, достатніх для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Очна/дистанційна
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Навчитись опановувати та впроваджувати наукові здобутки та навички наукового обґрунтування для формування пропозицій щодо вдосконалення сфери функціонування права; опрацювати відомості про вітчизняну правову традицію і поширювати ідеї оновлення в українському праві та державі; ідентифікувати доктрини прав людини, людиномірності та людиноцентризму, правової політики та способів реалізації правових приписів у контексті історико-правового досвіду.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Процес дослідження генезису; Еволюція конституціоналізму як науки та її теоретичних складових; Гносеологічні та методологічні проблеми, пов'язані із пізнанням загальних закономірностей та структури розвитку конституціоналізму.

Парламентаризм

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання національних та міжнародних стандартів правничої професії; знання міжнародних стандартів прав людини, доктрини та принципу верховенства права; здатність кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти; навички реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права; здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції; уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій; здатність визначати належні, достовірні та прийнятні для юридичного аналізу факти; здатність проводити юридичну експертизу нормативно-правових актів; здатність застосовувати юридичну аргументацію та тлумачити правові норми; навички самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Парламентаризм як суспільне явище. Формування класичних теорій парламентаризму. Структура сучасних парламентів. Внутрішня організація парламентів. Парламентська функція законотворення. Законодавчий процес. Контрольна функція парламенту. Установча функція парламенту. Зовнішньополітична функція парламентаризму. Становлення українського парламентаризму. Верховна Рада України в контексті сучасного парламентаризму.

Пацієнт із хворобою в кабінеті стоматолога

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	5 курс
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Анатомія, Фзіологія, Медична біологія, Терапія
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Сімейної медицини та амбулаторної допомоги
Інформаційне забезпечення	Презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання у жну e-learn.uzhnu.edu.ua
Форма проведення занять	Лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета: Поглиблене вивчення основ комунікації та роботи з пацієнтами із соматичними захворюваннями в кабінеті стоматолога.

Зміст Передбачає вивчення особливостей перебігу та менеджменту найпоширеніших хвороб з якими може зустрітися стоматолог в своїй практиці. Окремий акцент зроблено на вивченні шляхів та рекомендацій щодо роботи з такими пацієнтами. Також на курсі представлено менеджмент пацієнтів з гострими та невідкладними станами.

Практичні заняття побудовані в інтерактивному форматі, будуть проходити із залученням студентів для відпрацювання навичок та вмінь комунікації та поведінки із пацієнтом в кабінеті стоматолога.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

1. Основи комунікації з пацієнтом в кабінеті стоматолога.
2. Пацієнт із серцево-судинною патологією в кабінеті стоматолога.
3. Пацієнт із неврологічною патологією в кабінеті стоматолога.
4. Пацієнт із алергічною патологією в кабінеті стоматолога.
5. Пацієнт із психологічними та психіатричними хворобами в кабінеті стоматолога.
6. Пацієнт із хворобами крові в кабінеті стоматолога.
7. Пацієнт із респіраторними хворобами в кабінеті стоматолога.
8. Пацієнт із ендокринними хворобами в кабінеті стоматолога.
9. Пацієнт із хворобами травної системи в кабінеті стоматолога.
10. Пацієнт із хворобами суглобів в кабінеті стоматолога.
11. Пацієнт із онкологічними захворюваннями в кабінеті стоматолога.
12. Пацієнт із аутоімунною патологією в кабінеті стоматолога.
13. Пацієнт із інфекційною патологією в кабінеті стоматолога.
14. Невідкладні стани в кабінеті стоматолога.

Педагогіка вищої школи

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня повинні *знати*: загальні основи педагогіки вищої школи та методи педагогічного впливу розвитку особистості в освітньому процесі, основні етапи становлення системи вищої освіти в Україні; принципи дидактики вищої школи; організаційні форми та методи навчання у закладі вищої освіти, види контролю знань, умінь і навичок здобувачів освіти; зміст педагогічного менеджменту; специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи; організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук; управляти освітньою діяльністю; об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти; розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей;

вміти: опанувати систему психологічних та педагогічних знань, які формуються умовами освітнього процесу у закладі вищої освіти, досліджувати пріоритетні напрями розвитку освіти в Україні, виокремлювати тенденції підготовки фахівців у вищій школі з погляду перспектив її удосконалення (Національна доктрина розвитку освіти), критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування освіти в Україні, у перебігу розв'язання складних задач у широких контекстах удосконалювати навички самостійної навчальної роботи, на основі самопізнання формувати власний стиль науково-педагогічної діяльності та професійного спілкування, аналізувати типовий навчальний підручник чи навчальний посібник зі свого фаху й оцінювати його зміст із погляду врахування дидактичних вимог, здійснювати педагогічний аналіз ефективності форм і засобів виховання студентської молоді у закладі вищої освіти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття про педагогіку вищої школи. Предмет, об'єкт, завдання педагогіки вищої школи.

Тема 2. Сутність та особливості освітнього процесу у вищій школі. Болонський процес і освіта в Україні.

Тема 3. Особливості розвитку здобувача освіти як суб'єкта соціального життя, як майбутнього фахівця з вищою освітою.

Тема 4. Роль науково-педагогічного працівника в розвитку суспільства, його функції.

Тема 5. Методи навчання у вищій школі.

Тема 6. Форми організації навчання у вищій школі.

Тема 7. Система контролю освітнього процесу у вищій школі. Якість освіти.

Тема 8. Освітній менеджмент у закладі вищої освіти.

Педагогічні технології в умовах дистанційного та змішаного навчання

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Основи знань щодо інформаційних технологій та вмінь їх використання
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Платформа Moodle, classroom
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Інтегральна (здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері педагогічних технологій в умовах дистанційного/змішаного навчання, що передбачає проведення дослідження, застосування теорій та методів педагогічної науки у практиці професійної діяльності, яка характеризується комплексністю та невизначеністю).

Загальні (Нормативно-правова: здатність організувати діяльність здобувачів системи освіти та/або власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності та академічної доброчесності тощо).

Спеціальні (Управлінська: здатність планувати, організувати та контролювати діяльність здобувачів системи освіти та/або власну професійну діяльність. Соціально-психологічна: здатність забезпечувати оптимальні соціально-психологічні умови освітньої діяльності. Науково-методична та інноваційно-дослідницька: здатність запроваджувати інноваційні технології навчання; конструктивно-критично оцінювати зміст освіти; використання інтерактивних технологій (технологій колективно-групового навчання, кооперативного навчання – мозковий штурм, коло ідей, робота в малих групах, акваріум, рольові ігри, мікрОВикладання та ін.); використання цифрових інструментів під час навчання та контролю результатів навчання методом тестування/e-learning, проведення онлайн опитування та опрацювання отриманих результатів тощо; здатність на основі теоретичного та емпіричного дослідження вирішувати науково-практичні завдання адаптації здобувачів освіти до навчання тощо. Компетентність з професійно-особистісного розвитку: здатність здійснювати освітню (самоосвітню) діяльність з метою самовдосконалення на основі самодіагностики особистісних та професійних якостей (мотивація діяльності, професійна спрямованість, рефлексивність, комунікативні та організаційні здібності тощо). Інформаційно-комунікаційна: здатність запроваджувати сучасні цифрові технології в освітній процес.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Наукова та навчально-методична інформація: пошук та опрацювання.

Тема 2. Технології інтерактивного навчання у закладах освіти.

Тема 3. Навчальні завдання як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, підходи до використання та складання.

Тема 4. Тестування в системі діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Тема 5. Цифрові інструменти Google для змішаного та дистанційного навчання..

Тема 6. Classroom, Moodle: як ефективні платформи для змішаного та дистанційного навчання.

Планування й організація освітнього процесу у вищій школі

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень, використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності; організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти; створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання; розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей; здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність; приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації; здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Спеціалізація навчання в сучасній вищій школі.
- Тема 2. Основні засади організації навчального процесу у вищих закладах освіти.
- Тема 3 Зміст освіти у вищій школі.
- Тема 4. Основні види навчальних занять у вищих закладах освіти.
- Тема 5. Індивідуальні завдання. Контрольні заходи в організації навчального процесу вищих закладів освіти.
- Тема 6. Самостійна робота студентів та їх практична підготовка.
- Тема 7. Система планування й організації навчального процесу у ЗВО.
- Тема 8. Навчальний час студента і робочий час викладача. Культура та гігієна праці.

Право на життя і здоров'я в Україні та ЄС

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор. Обладнання: комп'ютер. Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здатність засвоїти основні положення законодавчого регулювання права на життя і здоров'я в Україні та ЄС; здатність засвоїти основні нормативно-правові акти, що регулюють право на життя і здоров'я в Україні та ЄС; здатність застосовувати знання із правового регулювання права на життя і здоров'я в Україні та ЄС у практичних ситуаціях; застосовувати правові норми у сфері захисту права на життя і здоров'я в Україні та ЄС.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Джерела правового регулювання права на життя і здоров'я в Україні та ЄС; визначення основних категорій та понять у сфері захисту права на життя і здоров'я в Україні та ЄС; ознайомитись із змістом нормативних актів та з науковими роботами з проблем питань пов'язаних із захистом права на життя і здоров'я в Україні та ЄС.

Тема 1. Формування поняття права на життя та здоров'я як основного права людини.

Тема 2. Поняття права на життя та здоров'я фізичної особи.

Тема 3. Сутність права на життя та здоров'я.

Тема 4. Поняття змісту права на життя та здоров'я.

Тема 5. Репродуктивні права та право на лікування.

Тема 6. Права пацієнта на медичну допомогу.

Тема 7. Проблема евтаназії.

Тема 8. Поняття захисту права на життя та здоров'я фізичної особи.

Тема 9. Захист життя та здоров'я шляхом компенсації моральної шкоди.

Права особи в теорії конституціоналізму

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	3 ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з правознавства, достатніх для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Очна/дистанційна
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Головні принципи та закони загальної теорії розвитку (закономірності та форми розвитку в суспільстві, природі та мисленні) в тому вигляді, як вони склалися в традиції класичної європейської філософії з одного боку і як вони відобразилися в розвитку природничих та суспільних наук - з іншого, права особи в теорії конституціоналізму, де розглядається розвиток теорії прав людини та його безпосереднього впливу на формування основ конституціоналізму. Знання принципів та законів загальної теорії розвитку дозволяє грамотно здійснювати теоретичну обробку емпіричного матеріалу в будь-якій галузі знань, будувати динамічні інформаційні моделі природних та соціальних процесів, вибудовувати стратегії керування дослідницькими, виробничими та соціальними процесами, адже права особи в теорії конституціоналізму це дві великі категорії двох споріднених концепцій.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Практичні джерела виникнення та розвитку людських знань, формування наукового пізнання. Перехід від міфологічного до наукового сприймання оточуючого світу, від зародження уявлень про права людини до усвідомлення права на людську гідність. Принципи, гарантії та обмеження прав і свобод, забезпечення та захист прав людини в національних та глобальних умовах. Вивчається концепція соціального партнерства, місце та роль людини в громадянському суспільстві

Правове регламентування виникнення та припинення життя в медицині

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор. Обладнання: комп'ютер. Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дослідження генези вітчизняної думки щодо правовідносин у сфері надання виникнення та припинення права на життя і з'ясування особливостей, які характеризують її сучасний стан; проблеми евтаназії та абортів; реалізації окремих аспектів права на життя, випадків його обмеження, а також обов'язку держав щодо його захисту; реформування національної системи охорони здоров'я, розвиток новітніх медичних технологій, гармонізація національного законодавства з правом Європейського визначити походження біоетики та її сутність, встановити початок правового забезпечення життя людини та право людини щодо припинення її життя на прохання (евтаназія, ортаназія, самогубство, асистоване лікарем (САЛ)), встановлення та визначення проблем правового врегулювання генної інженерії (клонування, химери), правове врегулювання стерилізації, допоміжні репродуктивні технології. Дана дисципліна аналізує їх види та донація репродуктивних клітин та особливості штучного запліднення, правових проблем стосовно дітей, які народилися від сурогатної матері, тому потрібно вивчити поняття, ознаки, виникнення та припинення, договір сурогатного материнства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Походження біоетики та її сутність.

Тема 2. Встановлення початку правового забезпечення життя людини.

Тема 3. Право людини щодо припинення її життя на прохання (евтаназія, ортаназія, самогубство, асистоване лікарем (САЛ)).

Тема 4. Проблеми правового врегулювання генної інженерії (клонування, химери).

Тема 5. Правове врегулювання стерилізації.

Тема 6. Поняття допоміжних репродуктивних технологій та їх види.

Тема 7. Донація репродуктивних клітин. Особливості штучного запліднення.

Тема 8. Сурогатне материнство: поняття, ознаки, виникнення та припинення.

Тема 9. Договір сурогатного материнства: поняття, особливості, відповідальність за порушення.

Тема 10. Особливості застосування допоміжних репродуктивних технологій сурогатного материнства для іноземців.

Правове регулювання донорства крові та її компонентів і трансплантації анатомічних матеріалів людини

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор. Обладнання: комп'ютер. Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Дисципліна вивчає, законодавство України, яке допускає реалізацію права на донорство тільки у встановленому порядку, за наявності згоди донора й реципієнта чи їхніх законних представників. Умовою такої операції є і те, що використання інших способів і методів для підтримки життя, відновлення чи поліпшення здоров'я не дає бажаних результатів, а заподіяна пересадженням органів чи інших анатомічних матеріалів (зокрема, крові) шкода буде меншою, ніж та, яка заподіюється донору. Вивчення цивільно-правового аспекту регулювання сфери донорства заслуговує на даному етапі розвитку національного медичного права особливої уваги, адже, як свідчить національна та європейська правозастосовна практика, значна кількість позовів у сфері медицини стосуються донорства та трансплантації, а суми задоволених позовних вимог становлять значний тягар для бюджету держави.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Загальні принципи правового регулювання трансплантації.
- Тема 2. Сучасна нормативно-правова база трансплантації анатомічних матеріалів людині.
- Тема 3. Донор, реципієнт та трансплант-координатор.
- Тема 4. Державні інформаційні системи трансплантації.
- Тема 5. Співвідношення понять «презумпція згоди» та «презумпція незгоди» при трансплантації.
- Тема 6. Трансплантація анатомічних матеріалів з використанням трупних трансплантатів. Право особи на фізичну (тілесну) недоторканність.
- Тема 7. Посмертне донорство. Особливості надання згоди.
- Тема 8. Право донора і реципієнта на отримання певних гарантій у зв'язку з майбутнім оперативним втручанням. Поняття донорства крові та його компонентів.
- Тема 9. Права, обов'язки донора, гарантії та пільги, які надаються йому. Організація донорства крові та її компонентів.
- Тема 10. Відповідальність за порушення законодавства про донорство крові та її компонентів.

Правовий статус політичних партій та громадських об'єднань

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): оцінювати природу та характер інститутів політичних партій та громадських об'єднань, розуміти межі та механізми їх правового регулювання; аналізувати та оцінювати практику застосування правових норм, що регулюють діяльність політичних партій та громадських об'єднань; обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування (як на етапі створення та діяльності цих об'єднань, так і на етапі їх припинення); самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Теоретико-правові основи функціонування політичних партій та громадських об'єднань. Конституційне право на свободу об'єднання політичні партії та громадські організації та його обмеження. Порядок створення об'єднань громадян в Україні. Державна реєстрація створення політичних партій та громадських об'єднань в Україні. Права громадських об'єднань та механізми їх реалізації. Політичні партії як суб'єкти виборчого процесу в Україні. Конституційно-правові засади фінансування статутної діяльності політичних партій та громадських об'єднань в Україні. Правові аспекти державного контролю за діяльністю політичних партій в Україні. Підстави припинення діяльності політичних партій та громадських об'єднань. Державна реєстрація припинення. Політичні партії та громадські організації: зарубіжний досвід правового регулювання.

Правові основи інвестиційної діяльності

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Господарського права
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, лекції, навчально-методичні рекомендації
Форма проведення занять	Лекції, семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: положення актів інвестиційного законодавства України та міжнародних договорів щодо правового регулювання договірних та недоговірних зобов'язань, підприємницької діяльності; основні положення правової доктрини з питань інвестиційного права; підходи судової практики щодо тлумачення і застосування законодавства України, що регулюють інвестиційні зобов'язання; *вміти:* правильно тлумачити інвестиційно-правові норми; застосовувати господарсько-правові норми для вирішення конкретних практичних ситуацій (казусів); складати проекти інвестиційних договорів та інших документів., що виникають у процесі використання норм інвестиційного права та його захисту.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Правовий режим іноземного інвестування.

Тема 2. Проблемні питання залучення іноземних інвестицій в Україну.

Тема 3. Правовий статус підприємств з іноземними інвестиціями.

Тема 4. Правове регулювання базових умов здійснення інвестиційної діяльності.

Тема 5. Правове регулювання дозвільної системи у сфері інвестування.

Тема 6. Система і правовий статус органів державного управління інвестиційною діяльністю.

Тема 7. Концесійне інвестування.

Тема 8. Правове регулювання спеціального режиму інвестування.

Тема 9. Правове регулювання підтримки інвестиційної діяльності.

Тема 10. Здійснення регулювання державно-приватного партнерства.

Правові основи формування екологічної правосвідомості громадян

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1-2
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з правознавства, достатніх для сприйняття категоріального апарату курсу та розуміння його джерел
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники, силабус навчальної дисципліни.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, круглі столи.
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання теоретичних основ абстрактного мислення, операцій аналізу та синтезу; логічних основ теорії аргументації; знання основних понять, категорій, сучасних методик та технологій організації та реалізації освітнього процесу у ВНЗ; основних положень, законів, методів та досягнення природничих наук; основні світові тенденції та підходи до вирішення екологічних проблем; вміння вести аналіз системних об'єктів; адаптувати сучасні досягнення науки до освітнього процесу; використовувати принципи методів експерименту; робити висновки та збирати факти, аналізувати інформацію, синтезувати нові ідеї.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Введення у дисципліну «Формування екологічної правосвідомості громадян»; Концепція сталого розвитку як основа формування сучасної екологічної культури; Екологічний вимір сталого розвитку; Глобальні екологічні виклики та екологічні проблеми у соціо-культурному, політичному та економічному контексті. Міжнародні угоди у сфері охорони навколишнього середовища Екологічна політика держави: механізми та фактори формування екологічної правосвідомості; Участь громадськості у прийнятті екологічно значимих рішень та методів вирішення екологічних конфліктів; Формування екологічної культури молоді та пріоритетів екологічної політики України; Екологічна правосвідомість бізнес-діяльності; Регіональні та муніципальні програми екологічної освіти.

Правові основи штучного запліднення та репродуктивних прав

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Розуміння основних правових актів та норм, що регулюють процес штучного запліднення в конкретній юрисдикції; аналіз прав та обов'язків учасників процесу штучного запліднення: батьків, донорів; розгляд етичних дилем та моральних питань, пов'язаних із штучним заплідненням, включаючи визнання прав дитини; вивчення судових рішень та прецедентів, пов'язаних із штучним заплідненням, для кращого розуміння судової практики в цій сфері; огляд сучасних тенденцій у цій сфері, включаючи нові законодавчі зміни, міжнародний досвід та підходи до регулювання штучного запліднення та репродуктивних прав

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна розглядає правові аспекти, пов'язані з використанням штучного запліднення. Студенти вивчають правові норми, які регулюють процедури та взаємини між всіма сторонами, що беруть участь у цих процесах. Розглядаються питання щодо батьківства, власності, прав та обов'язків у контексті штучного запліднення. Також аналізується міжнародне та національне законодавство на цю тему.

Тема 1. Юридичний статус дитини, народженої внаслідок штучного запліднення;

Тема 2. Права та обов'язки біологічних батьків, сурогатних матерів та донорів у контексті штучного запліднення.

Тема 3. Юридичні аспекти укладання угод про сурогатне материнство та їх виконання.

Тема 4. Регулювання штучного запліднення та сурогатного материнства законодавством про наслідки та відповідальність.

Тема 5. Охорона прав та інтересів дитини, народженої внаслідок штучного запліднення.

Тема 6. Медично-етичні аспекти штучного запліднення в контексті юридичних норм.

Тема 7. Глобальний контекст та порівняльний аналіз законодавства з питань штучного запліднення та репродуктивних прав.

Парадигма Українського конституціоналізму

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Навчитись опанувати та впроваджувати наукові здобутки та навички наукового обґрунтування для формування пропозицій щодо вдосконалення сфери функціонування права; опрацювати відомості про вітчизняну правову традицію і поширювати ідеї оновлення в українському праві та державі; ідентифікувати доктрини прав людини, людиночності та людиноцентризму, правової політики та способів реалізації правових приписів у контексті історико-правового досвіду.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Процес дослідження генезису; Еволюція конституціоналізму як науки та її теоретичних складових; Гносеологічні та методологічні проблеми, пов'язані із пізнанням загальних закономірностей та структури розвитку конституціоналізму.

Проблеми державотворчих процесів та конституційного права сучасності

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Освітня платформа «Moodle» та «Google Meet»
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вміння визначати сутнісні характеристики понять «реформа», «реформування»; поглибити знання про необхідність проведення реформи в Україні; ознайомити слухачів із перспективами проведення реформ в Україні; ознайомити слухачів із міжнародним досвідом у сфері реформування; ознайомлення з основами теоретичних засад і практичних механізмів впровадження реформ в Україні; розширення уявлення про перспективні шляхи державотворчих процесів в Україні.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Здійснення державотворення; Проблема належного державотворення у політичних та геополітичних реаліях сучасного існування; Першочергові проблеми державотворення держави; Труднощі побудови належної та демократичної вертикалі державної влади; Європейські стандарти та вимоги співжиття цивілізованих народів.

Професійна мобільність в умовах євроінтеграції в освіті

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

знати основні функції та можливості управління процесом підготовки до професійної мобільності, знати особливості формування готовності до професійної мобільності, володіти розвинутими комунікативними навичками та навичками аналітичного та критичного мислення, володіти основними принципами, прогресивними формами та методами підготовки до професійної мобільності, розробляти плани професійного саморозвитку та підготовки до професійної мобільності тощо. Здатність визначати актуальні освітні запити суспільства, оцінювати ефективність підготовки до професійної мобільності; здатність здійснювати планування власної підготовки до професійної мобільності, здійснювати аналіз та моніторинг власної програми; здатність до самоменеджменту, професійної мобільності, планування й розв'язування задач власного безперервного професійного і особистісного саморозвитку. Метою дисципліни «Професійна мобільність в умовах євроінтеграції в освіті» є засвоєння здобувачами освіти теоретичних засад процесу формування професійної мобільності як важливої особистісно-фахової характеристики сучасного фахівця на етапі його підготовки у вищій школі, поглибити їхні знання щодо психолого-педагогічної сутності феномену «професійна мобільність особистості», систематизувати наукові уявлення про професійну мобільність як ключову характеристику фахівця-європейця. Основними завданнями вивчення дисципліни «Професійна мобільність в умовах євроінтеграції в освіті» є поглиблення знань здобувачів освіти щодо психолого-педагогічної сутності феномену «професійна мобільність особистості», систематизація наукових уявлень про професійну мобільність як ключову характеристику фахівця-європейця, виокремлення провідних тенденцій її формування, стимулювання процесу формування професійної мобільності майбутнього спеціаліста.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Мобільність як рушійна сила суспільства.
- Тема 2. Структура професійної мобільності.
- Тема 3. Професійна мобільність та професія в умовах інформаційного суспільства.
- Тема 4. Професійна мобільність як педагогічна категорія.
- Тема 5. Підготовка професійно мобільного фахівця.
- Тема 6. Професійна мобільність фахівця як чинник успішного кар'єрного росту.
- Тема 7. Професійна мобільність як комунікативна характеристика фахівця.
- Тема 8. Вплив євроінтеграції в освіті на розвиток професійної мобільності .

Професійний педагогічний етикет

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; навички міжособистісної взаємодії; здатність діяти соціально відповідально і свідомо; уміння розпізнавати та враховувати різноманітність осіб, здійснювати індивідуальний супровід в освітньому процесі; обізнаність з різними контекстами, у яких може відбуватися навчання; обізнаність з різними рівнями суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття етикету. Історія розвитку етикетних норм.

Тема 2. Основні етикетні вимоги сучасності.

Тема 3 Мережевий та телефонний етикет.

Тема 4. Педагогічний такт і педагогічна етика.

Тема 5. Педагогічне спілкування. Суб'єкт-суб'єктний підхід.

Тема 6. Основи етикету вчителя.

Тема 7. Діловий етикет.

Тема 8. Конфлікти в педагогічному просторі, їх вирішення.

Психологічні проблеми і хвороби. Як розірвати вадове коло

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	“Валеологія”, “Соціологія”, “Психологія”
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Внутрішньої медицини
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни є подальше удосконалення теоретичних знань і практичних навичок із аналізу причин підвищення схильності до психосоматичних порушень у повсякденному та професійному житті, зв'язок психологічного стану і фізичного здоров'я, у тому числі прояви та ознаки неконтрольованого стресу, принципи управління стресом, розпізнавання проблем зі здоров'ям внаслідок психологічних порушень і їх корекція. Завданням курсу є ознайомлення студентів із впливом психологічних проблем на здоров'я, окреслення показів для звернення по медичну допомогу, а також розвиток інтересу до подальшого самостійного вивчення даної дисципліни.

Дисципліна забезпечує набуття студентом компетентностей:

- *загальних*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтовані рішення; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- *фахових*: навички збирання інформації про причини психологічних порушень і їх вплив на здоров'я людини; здатність до виявлення психологічних порушень і пов'язаних із ними хвороб з урахуванням персоналізованого підходу; здатність до визначення стратегії менеджменту стресу, формування плану дій і контроль його виконання, заснованими на принципах доказового стрес-менеджменту; здатність до розпізнавання проблем зі здоров'ям, які пов'язані з психологічними порушеннями, визначення показів до звернення по медичну та психологічну допомогу і вміння розробляти індивідуальний план дій для корекції виявлених проблем.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття про стрес, паніку, депресію, тривогу. Нейропсихічні конституції. Акцентуації особистості. Вплив психологічних проблем на здоров'я людини. Тема 2. Ключові психологічні проблеми у людей різного віку, статі, рівня освіти, соціального статусу та професійного спрямування, що впливають на стан здоров'я. Тема 3. Основні прояви порушень у стані здоров'я, що пов'язані з психологічними проблемами. Особливості підходу до різних психологічних порушень, тривожні симптоми. Тема 4. Опитування про психологічні проблеми та хвороби для осіб, що не є фахівцями у сфері охорони здоров'я. Особливості ключових моментів для виявлення психосоматичних порушень серед людей різного віку і статі, у тому числі військових та внутрішньо переміщених осіб. Тема 5. Об'єктивні ознаки стресу в різних сферах життя, використання стандартних анкет для визначення рівня стресу, тривожності та депресії. Тема 6. Основи інтерпретації основних анкет для визначення рівня стресу, тривожності та депресії. Тема 7. Принципи персоналізованого підходу до стрес-менеджменту. Основи стратегічного і тактичного мислення та виділення загальних і специфічних ознак неконтрольованого стресу для майбутньої корекції. Тема 8. Поняття індивідуального плану дій. Принципи формулювання проблеми і розробка плану дій для її вирішення і управління стресом. Покази до скерування до лікаря загальної практики, психолога, психотерапевта. Тема 9. Структура індивідуальної пам'ятки із планом дій. Основні методи спостереження та контролю виконання плану дій, що використовуються для закріплення навичок управління стресом і вплив на психосоматичні порушення. Тема 10. Структура профілактичних заходів. Принципи встановлення оптимального режиму для уникнення психологічних проблем у різних вікових, статевих і соціальних групах населення. Уникнення помилок і їх корекція. Дії у випадку невдачі. Визначення прогнозу для подальшої професійного та особистісного зростання.

Психологічні розлади і можливості самодопомоги

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	5
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	“Валеологія”, “Соціологія”, “Психологія”
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Внутрішньої медицини
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни є надати студентам базові знання про психологічні розлади та навчити їх розпізнавати ранні симптоми, застосовувати практичні техніки самодопомоги для підтримки психічного здоров'я. Курс спрямований на вміння формування усвідомленого ставлення до власного емоційного стану, попередження емоційного вигорання та розвитку навичок, необхідних для саморегуляції, встановлення особистих кордонів та підтримки стресостійкості.

Очікувані результати навчання на курсі: вміння ідентифікувати основні види психологічних розладів та їх ключові симптоми; опанування навичок раннього розпізнавання та діагностики за допомогою стринінгових інструментів; вміння використовувати техніки самодопомоги: оволодіння ефективними методами зниження стресу: глибоке дихання, прогресивна м'язова релаксація, техніки майндфулнес; вміння використовувати інструменти саморегуляції, такі як ведення щоденника емоцій чи техніки заземлення; закріплення знань про переваги здорового способу життя, гігієну сну, важливість дотримання гігієни праці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поширені психологічні розлади сьогодення. Причини та механізми виникнення (біологічні, психологічні, соціальні). Вплив психічних розладів на здоров'я та якість життя. Тема 2. Самодіагностика та раннє розпізнавання симптомів. Ознаки тривоги, депресії, емоційного вигорання. Використання простих скринінгових інструментів (наприклад, шкали PHQ-9 або GAD-7). Важливість звернення до фахівця у разі виявлення загрозливих симптомів. Тема 3. Техніки самодопомоги при тривожності та стресі. Практики релаксації. Основи майндфулнесу та технік усвідомленості. Тема 4. Роль способу життя у психічному здоров'ї. Вплив сну, фізичної активності та харчування на емоційний стан. Управління часом та встановлення особистих кордонів. Значення соціальної підтримки у відновленні. Тема 5. Коли самодопомога недостатня: роль медичної та психотерапевтичної допомоги. Ознаки, що вказують на необхідність професійного втручання. Як правильно шукати допомогу: консультації психотерапевта, психіатра, кризові лінії допомоги. Тема 6. Поняття індивідуального плану дій. Принципи формулювання проблеми і розробка плану дій для її вирішення і управління стресом. Покази до скерування до лікаря загальної практики, психолога, психотерапевта.

Психологія менеджменту

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайт електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, семінарські та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після вивчення курсу студенти повинні *знати*: закони розвитку природи, суспільства та мислення; соціально-економічну значущість майбутньої професії лікаря; психологічні основи розробки та реалізації концепції управління персоналом; психологічні основи формування системи мотивації та стимулювання; – психологічні основи ділового спілкування; процеси групової динаміки та принципів формування команди; закономірності ділового спілкування: публічні виступи, переговори, проведення нарад, ділове листування, електронні комунікації; етичні норми взаємовідносин в організації; тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки.

Після вивчення курсу студенти повинні *вміти*: емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості; вміти забезпечувати дотримання етичних норм взаємовідносин в організації; демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Психологія менеджменту як наука про ефективне управління. Предмет та завдання.
2. Методи дослідження в психології менеджменту.
3. Менеджмент в різних організаціях: ефективне управління, орієнтоване на результат.
4. Управління та лідерство. Види лідерів в організаціях. Способи підвищення ефективності лідерства.
5. Стили і методи управління. Стили та методи управління на основі теорій «X», «Y», «Z».
6. Моделі керівництва. Ситуаційна модель Фідлера.
7. Стили прийняття рішення на основі моделі Врума-Йеттона.
8. Тайм-менеджмент та комунікація. Модель організаційної ієрархії. Правило Вільфредо Парето.
9. Робота з персоналом. Особливості поведінки людей різних психологічних типів в ділових відносинах.
10. Групові процеси в організаціях. Формування команди. Групові норми та поведінка.
11. Управління кадрами в кризовій ситуації.
12. Психологічні особливості міжособистісних комунікацій в управлінській діяльності.
13. Форми ділової комунікації. Ділові переговори і ділова розмова.
14. Вирішення конфліктних ситуацій в організації.

Психологія професійного спілкування

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Психології
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблем;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Структура і зміст спілкування.
- Тема 2. Спілкування та індивідуальні якості особистості.
- Тема 3. Комунікативний аспект спілкування.
- Тема 4. Спілкування як взаємодія (інтерактивна сторона спілкування).
- Тема 5. Спілкування як сприйняття людьми один одного (перцептивна сторона спілкування).
- Тема 6. Успішне спілкування. Ефективні техніки слухання.
- Тема 7. Бар'єри спілкування. Причини виникнення труднощів у спілкуванні.
- Тема 8. Особливості ділового спілкування. Імідж ділової людини.
- Тема 9. Спілкування в групах і колективах. Психологічні механізми здійснення впливів.
- Тема 10. Конфлікти і конфліктні ситуації у спілкуванні.
- Тема 11. Соціально-культурні впливи на комунікаційний процес.

Регіонознавство

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Туризму
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук. Програмне забезпечення: система електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції та семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Знати основні типи соціальних, економічних, рекреаційних і політичних структур сучасного світу та України, установлювати зв'язки між ними на різних територіальних рівнях..
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.
- Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.
- Здатність до організації та управління туристичним процесом на локальному і регіональному рівнях, в туристичній дестинації, на туристичному підприємстві.
- Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.
- Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.
- Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
- Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1.Регіон як об'єкт вивчення регіонознавства. Тема 2.Основні підходи до регіоналізації світу. Тема 3.Геополітична структуризація світу. Тема 4.Регіональна ідентичність. Тема 5.Макрорегіони світу. Тема 6. Європа. Тема 7 . Азія. Тема 8. Африка. Тема 9. Америка. Тема 10. Австралія й Океанія. Тема 11. Регіональна політика України. Тема 12. Світовий досвід регіональної політики.

Раціональне застосування антимікробних препаратів у стоматології

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Клініко-лабораторної та морфофункціональної діагностики
Інформаційне забезпечення	Презентації, сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати сучасні методологічні підходи та законодавчу базу застосування антимікробних препаратів. Знати принципи застосування Європейських правил визначення мікробної резистентності у щоденні практиці лікаря стоматолога.

Вміти застосувати Європейські протоколи визначення чутливості мікроорганізмів до антимікробних препаратів за призначення антибіотика у стоматологічні практики.

Знати генетичні передумови формування резистентності мікроорганізмів до антибіотиків, молекулярні механізми формування природної резистентності мікроорганізмів.

Вміти застосувати знання щодо природної резистентності в умовах призначення антимікробного засобу. Вміти інтерпретувати результати бактеріологічних досліджень при призначенні антимікробного препарату в стоматології.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Мікробна резистентність до антимікробних препаратів. Фенотипові та генотипові прояви.
2. Сучасні методологічні підходи до визначення чутливості мікроорганізмів до антибіотиків.
3. Класичні та експрес методи. Матеріали для лабораторного дослідження. Зберігання та транспортування.
4. Визначення чутливості мікроорганізмів до антибіотиків за EUCAST.
5. Інтерпретація результатів з урахуванням природної резистентності мікроорганізмів до антибіотиків.
6. Антибіотики резерву.
7. Призначення антибіотика за протоколами EUCAST.
8. Експрес методи діагностики чутливості мікроорганізмів до антибіотиків: переваги та недоліки.
9. Чутливість мікроорганізмів до антисептиків та дезінфектантів.
10. Інфекційний контроль та його ефективність у медичних закладах.

Сімейне право

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

застосовувати сімейно-правові норми та приписи; узагальнювати практику використання сімейного законодавства з його різновидами та робити відповідні висновки за результатами узагальнення; правильно застосовувати норми Сімейного кодексу України до іноземців та осіб без громадянства; при виникненні прогалин у сімейному законодавстві використовувати закони іноземних держав та міжнародних договорів в Україні; аналізувати та характеризувати складові елементи окремих інститутів сімейного права.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

дисципліна охоплює широкий спектр питань, таких як укладення шлюбу, розлучення, визнання батьківства, усиновлення, підтримка дітей та поділ майна. Дисципліна вивчає правові норми, що стосуються сімейних відносин, та аналізує їх вплив на права та обов'язки різних осіб у сім'ї. Крім того, вона враховує соціокультурні та етичні аспекти, що впливають на сімейні відносини.

Тема 1. Поняття, предмет, метод, система сімейного права.

Тема 2. Історія розвитку та джерела сімейного права.

Тема 3. Сімейні правовідносини.

Тема 4. Шлюб. Сім'я.

Тема 5. Припинення шлюбу та визнання шлюбу недійсним.

Тема 6. Особисті немайнові права та майнові обов'язки подружжя.

Тема 7. Аліментні зобов'язання подружжя.

Тема 8. Майнові правовідносини батьків і дітей.

Тема 9. Особисті немайнові правовідносини батьків і дітей.

Тема 10. Право і обов'язки інших членів сім'ї та родичів.

Тема 11. Опіка і піклування.

Тема 12. Усиновлення. Удочеріння.

Слово до слова: секрети грамотного спілкування українською мовою

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української мови
Інформаційне забезпечення	Навчальні посібники та підручники, практичні матеріали та вправи, обладнання та технічні засоби, інтерактивні застосунки
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою курсу є допомогти магістрам опанувати практичні навички грамотного і впевненого спілкування українською мовою у професійному та повсякденному житті. Курс спрямований на вдосконалення мовлення, розвиток навичок ефективної комунікації, уникнення типових помилок і підвищення впевненості у використанні української мови.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Як створювати позитивне перше враження за допомогою слова. Інтонація і тембр як інструменти впливу. Секрети активного слухання та утримання уваги співрозмовника. Мистецтво аргументації і переконання. Як висловлювати думки чітко і лаконічно. Типові помилки в мовленні і способи їхнього уникнення. Гнучкість у спілкуванні з різними аудиторіями. Вирішення конфліктів через грамотну комунікацію. Правила професійної переписки. Як підготуватися до публічного виступу. Особливості спілкування в соціальних мережах. Мовні прийоми для побудови довіри. Невербальні сигнали і їхній вплив на спілкування. Як подолати мовні бар'єри і страхи. Формування власного стилю мовлення.

Соціальна екологія

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисциплін у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Екології та охорони навколишнього середовища
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні видання, наукові публікації, конспект лекцій, презентації, тестові завдання,
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські)
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): розуміння законів соціальної екології, концепції сталого розвитку України та шляхів гармонізації відносин між людиною і природою; уміння давати глибоку оцінку екологічних негативних наслідків на рівні глобальних і регіональних проблем; застосовувати в практичній роботі необхідні знання для реалізації основних напрямків державної політики України з питань охорони навколишнього середовища, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Соціальна екологія: принципи та методологічні основи.
2. Соціально-екологічні аспекти взаємодії людини і природи.
3. Релігійні і класово-економічні причини екологічної кризи.
4. Сучасна екологічна криза і глобальні екологічні проблеми.
5. Демографічні аспекти соціальної екології.
6. Соціально-природний прогрес та екологічне суспільство.
7. Закони соціальної екології і основні екологічні закони.
8. Концепція сталого розвитку.
9. Екологічна етика і екологічний гуманізм.
10. Шляхи гармонізації відносин між людиною і природою.

Стрес та імунітет. Як уникнути хвороби за умов постійного стресу

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	5
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	“Валеологія”, “Соціологія”, “Психологія”
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Внутрішньої медицини
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни є подальше удосконалення теоретичних знань і практичних навичок із аналізу причин підвищення схильності до психосоматичних порушень у повсякденному та професійному житті, зв'язок психологічного стану та імунітету, у тому числі прояви та ознаки неконтрольованого стресу, принципи управління стресом, розпізнавання імунної недостатності внаслідок психологічних порушень і їх корекція. Завданням курсу є ознайомлення студентів із впливом психологічних проблем на імунітет, окреслення показів для звернення по медичну допомогу, а також розвиток інтересу до подальшого самостійного вивчення даної дисципліни. Дисципліна забезпечує набуття студентом компетентностей: – *загальних*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обгрунтовані рішення; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); – *фахових*: навички збирання інформації про причини психологічних порушень і їх вплив на імунітет людини; здатність до виявлення психологічних порушень і пов'язаних із ними хвороб з урахуванням персоналізованого підходу; здатність до визначення стратегії менеджменту стресу, формування плану дій і контроль його виконання, заснованими на принципах доказового стрес-менеджменту; здатність до розпізнавання проблем з імунітетом, які пов'язані з психологічними порушеннями, визначення показів до звернення по медичну та психологічну допомогу і вміння розробляти індивідуальний план дій для корекції виявлених проблем.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття про стрес, паніку, депресію, тривогу. Основні поняття про імунітет, вроджений та набутий імунітет. Вплив психологічних проблем на імунітет людини. Поняття про стрес-індуковану транзиторну імунну недостатність.

Тема 2. Ключові психологічні проблеми у людей різного віку, статі, рівня освіти, соціального статусу та професійного спрямування, що призводять до підвищеної схильності до стресу. Статеві відмінності психо-імунного реагування.

Тема 3. Основні прояви порушень імунітету, що пов'язані з психологічними проблемами. Особливості підходу до різних психологічних порушень, тривожні симптоми.

Тема 4. Опитування про психологічні проблеми та хвороби для осіб, що не є фахівцями у сфері охорони здоров'я. Особливості ключових моментів для виявлення психосоматичних порушень серед людей різного віку і статі, у тому числі військових та внутрішньо переміщених осіб.

Тема 5. Об'єктивні ознаки стресу в різних сферах життя, використання стандартних анкет для визначення рівня стресу, тривожності та депресії.

Тема 6. Основи інтерпретації основних анкет для визначення рівня стресу, тривожності та депресії. Методи оцінки психо-імунних зв'язків.

Тема 7. Принципи персоналізованого підходу до стрес-менеджменту. Основи стратегічного і тактичного мислення та виділення загальних і специфічних ознак неконтрольованого стресу для майбутньої корекції.

Тема 8. Поняття індивідуального плану дій. Принципи формулювання проблеми і розробка плану дій для її вирішення і управління стресом. Покази до скерування до лікаря загальної практики, психолога, психотерапевта. Тема 9. Структура індивідуальної пам'ятки із планом дій. Основні методи спостереження та контролю виконання плану дій, що використовуються для закріплення навичок управління стресом і вплив на стрес-індуковану імунну недостатність.

Тема 10. Структура профілактичних заходів. Принципи встановлення оптимального режиму для уникнення психологічних проблем у різних вікових, статевих і соціальних групах населення. Уникнення помилок і їх корекція. Дії у випадку невдачі. Визначення прогнозу для подальшої професійного та особистісного зростання.

Субтропічні та нішеві культури

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Плодоовочівництва і виноградарства
Інформаційне забезпечення	Посібники, журнали, інтернет-ресурси
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні, семінарські
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни – надати студентам глибокі теоретичні знання та практичні навички з вирощування субтропічних та нішевих культур.

У результаті вивчення курсу студенти повинні *знати*:

- сучасний асортимент субтропічних і нішевих культур України та їх біологічні особливості;
- технології вирощування садивного матеріалу, закладання насаджень і догляду за ними.

Студенти повинні *вміти*:

- володіти інформацією про внутрішній та світовий ринки субтропічних культур та визначати його перспективи;
- визначати перспективні для вирощування нішеві культури;
- використовувати закономірності росту і розвитку субтропічних та нішевих культур для отримання високої їх продуктивності;
- формувати власне бачення проблеми та перспектив розвитку сучасних технологій вирощування субтропічних та нішевих культур;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Загальні відомості про субтропічні культури та їх значення у аграрному секторі України. Ботаніко-біологічні особливості субтропічних культур. Цитрусові субтропічні культури (лимон, апельсин, мандарин, грейпфрут і ін). Вирощування садивного матеріалу. Технологія вирощування плодів. Різноплідні субтропічні культури (маслина, гранат, хурма, зізіфус, ківі, інжир, авокадо і ін.) та їх вирощування. Горіхоплідні субтропічні культури (пекан, фісташка, мигдаль, каштан їстівний) та їх вирощування. Вирощування чаю.

Загальні відомості про нішеві культури. Класифікація видів нішевих овочевих культур. Значення та завдання нішевих овочевих культур. Групи капустяних, гарбузових і зеленних нішевих овочевих культур та їх вирощування. Групи пасльонових, бульбоплідних, багаторічних нішевих овочевих культур та їх вирощування.

Сучасна українська література

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української літератури
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни; підручники; навчально-методичні посібники; матеріали на базі Наукової бібліотеки ужу, ЗОНУБ ім. Ф. Потушняка, інших бібліотек області, сервіси Google; інтернет-ресурси літературознавчого характеру, телеграм-канал «Сучасна українська література» https://t.me/ukrlit_21_st
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

здатність до усвідомлення національно-світоглядного, художньо-виховного, творчо-розвивального потенціалу сучасного словесного мистецтва, уміння враховувати національні, етнічні, регіональні особливості в процесі навчання, формувати національно свідому особистість, здатну на власну національну самоідентифікацію; здатність застосовувати знання із сучасного літературного процесу в професійній діяльності; здатність володіти критичним мисленням, творчо використовувати знання із сучасної літератури в процесі розв'язання соціальних і професійних завдань; здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її в професійній діяльності; здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності; уміння володіти культурою мислення, логічно, аргументовано будувати усне й письмове висловлення щодо питань розвитку сучасної літератури; здатність здійснювати філологічний аналіз літературного твору на рівні взаємодії змісту і форми, визначати особливості сучасного літературного процесу, специфіку творчої манери українських митців початку ХХІ століття.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Сучасні тренди у словесному мистецтві: глобалізація, фемінізм, мультикультуралізм, постмодернізм, війна. Їхній вплив на формування українського літпроцесу ХХІ століття. Постмодернізм у сучасній літературі. Художня інтерпретація травматичних досвідів у сучасній українській прозі: «жіночий» досвід (твори Марії Матіос («Букова земля», «Мами»)) і «чоловіча» рецепція української історії (Василь Шкляр, історична романістика «Маруся», «Троща»). Тема війни в осмисленні сучасних авторів («Інтернат» С. Жадана, «Доця» Тамари Горіха Зерня; лірика часів війни (С. Жадан, Гліб Бабич, Марина Пономаренко, Тетяна Власова, П. Вишебаба та ін.)). Творче розмаїття української прози ХХІ ст.: іронія та постмодерністська гра з читачем у романістиці Ю. Винничука; готичний вектор прози Г. Пагутяк; нові жанри в прозі М. Кідрука. Художній світ сучасної поезії (С. Жадан, Ю. Іздрик, М. Савка, М. Кіяновська). Сучасна українська драма. Українська література у творчому освоєнні сучасного кіномистецтва (серіал «Спіймати Кайдаша» Н. Ворожбит та фільм «Віддана» (за мотивами роману С. Андрухович «Фелікс Австрія»)). Сучасна есеїстика та жанр тревелогу в письменстві ХХІ ст. Сучасне книговидавництво та нижковий маркетинг. Основні інструменти просування сучасної книжки. Кейси успішних авторів.

Сучасні аспекти медичної генетики та основи еволюційної медицини

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1/2/3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумова для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	Мікропрепарати, навчальні посібники, методичні рекомендації, презентації, система електронного навчання Moodle, електронні ресурси та бази даних
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

сформувати систему знань щодо організації геному людини, механізмів функціонування генів в нормі і при виникненні хромосомних та генних мутацій; оцінювати роль спадковості та мінливості у розвитку нормальних та патологічних ознак людини; оволодіти методиками аналітичних, медико-статистичних, медико-генетичних досліджень; навчитися оцінювати вплив факторів середовища на організм; аналізувати механізми формування нормальних та патологічних ознак людини; аналізувати закономірності передачі нащадкам спадкових захворювань; оволодіти принципами діагностики спадкових захворювань; ідентифікувати та інтерпретувати ознаки спадкових хвороб; розуміти вплив процесів біологічної еволюції людини на здоров'я та самопочуття; вміти застосовувати різні методи діагностування спадкових захворювань людини.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1: Організація потоку інформації у клітині. Молекулярні механізми спадковості і мінливості.

Тема 2: Особливості генетики людини.

Тема 3: Успадкування статі у людини. Ознаки, обмежені зі статтю і залежні від статі Гемізіготність. Ознаки, зчеплені зі статтю, закономірності їхнього успадкування. Механізми генетичного визначення статі у людини та їх порушення.

Тема 4: Мінливість як генетичне явище. Форми та прояви мінливості у людини.

Тема 5: Методи вивчення генетики людини.

Тема 6: Вплив еволюції на здоров'я та хвороби людини. Еволюційні механізми формування захворювань різної етіології.

Тема 7: Еволюційна медицина як інструмент дослідження причин схильності та стійкості людини до захворювань, етіології захворювань (генетика, поведінка, середовище, патогени тощо) з еволюційної точки зору.

Тема 8: Медико-генетичне консультування. Профілактика спадкової та вродженої патології. Пренатальна діагностика спадкових хвороб.

Сучасні технології здоров'язбереження

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1 курс
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Основ медицини
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання кафедри; Сучасні технології здоров'язбереження: навчальний посібник; інформаційні ресурси Всесвітньої організації охорони здоров'я
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Забезпечити оволодіння здобувачами базових знань про основні складові здоров'я людини та фактори, які на нього впливають; методи оцінки індивідуального здоров'я; структурні компоненти здорового способу життя; методичні і організаційні підходи до збереження і зміцнення здоров'я, формування культури здоров'я; фактори ризику та методи профілактики поширених неінфекційних захворювань сучасності; сучасні підходи до забезпечення здорового старіння і активного довголіття.
- Опанувати методи оцінки способу життя людини та виявляти негативні моменти і фактори ризику для здоров'я; диференційовано підходити до вибору методів і засобів збереження і зміцнення здоров'я, використовувати сучасні науково-обґрунтовані технології здоров'язбереження; розробляти рекомендації щодо дотримання здорового режиму харчування, рухової активності, психічної та соціальної активності, режиму праці та відпочинку тощо; застосовувати сучасні методи проведення просвітницьких і профілактичних заходів щодо збереження і зміцнення здоров'я, запобігання розповсюджених «хвороб цивілізації», формування здорового способу життя та культури здоров'я дітей та дорослих.
- Розвинути здатність здобувачів до творчого поєднання теоретичних знань і практичних навичок, практично використовувати набуті знання щодо збереження і зміцнення власного здоров'я, втілювати принципи здорового способу життя під час здійснення професійної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сучасні технології здоров'язбереження: загальна характеристика і систематизація.
2. Сучасні технології здоров'язбереження, спрямовані на забезпечення здорового харчування людини.
3. Сучасні технології здоров'язбереження, спрямовані на підвищення фізичної активності.
4. Сучасні технології здоров'язбереження, спрямовані на корекцію психоемоційного стану і покращення психічного здоров'я.
5. Фактори ризику і профілактика розповсюджених неінфекційних захворювань (НІЗ) сучасності з використанням сучасних оздоровчих стратегій.
6. Сучасні технології здоров'язбереження, спрямовані на попередження старіння і сприяння активному довголіттю.

Сучасні технології організації занять оздоровче-рекреаційною руховою активністю

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Теорії та методики фізичної культури
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання кафедри; Теорія і технології оздоровче-рекреаційної рухової активності (посібник)
Форма проведення	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю занять	Залік

Ключові результати (знання, уміння та інші компетентності):

Оволодіння теоретичними знаннями і методичними навичками організації та проведення занять з оздоровче-рекреаційних видів рухової активності; вміння визначати перспективні шляхи використання засобів фізичного виховання і спорту для особистого фізичного розвитку; вміння визначати роль рухової активності для формування здорового способу життя, збереження й зміцнення здоров'я; здатність проводити агітаційну і пропагандистську роботу серед населення; оволодіння навичками контролю і регулювання фізичного навантаження.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Теоретичні знання і практичні навички у використанні сучасних технологій основних видів оздоровче-рекреаційної рухової активності; основи тренування з використанням сучасних засобів рухової активності; методика проведення занять оздоровче-рекреаційною руховою активністю; методика контролю і регулювання фізичного навантаження в процесі занять.

Тема 1. Класифікація програм сучасних технологій оздоровче-рекреаційної рухової активності.

Тема 2. Типова структура і зміст фітнес-програм.

Тема 3. Технології рухової активності аеробної спрямованості.

Тема 4. Фітнес-програми аеробної спрямованості з використанням технічних пристроїв.

Тема 5. Фітнес-програми, засновані на оздоровчих видах гімнастики.

Тема 6. Фітнес-програми силової спрямованості, засновані на вправах спортивного характеру.

Стратегії адаптацій до змін клімату

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни в кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

аналізувати кліматичні дані, оцінювати ризики і прогнозувати наслідки змін клімату, працювати з кліматичними моделями та екологічними базами даних, вміти розробляти адаптаційні стратегії та плани адаптації для екосистем і громадського здоров'я, впроваджувати заходи зі збереження біорізноманіття, організовувати профілактичні програми у сфері здоров'я, розуміти взаємозв'язок між змінами клімату, біорізноманіттям і здоров'ям людини, використовувати новітні технології для моніторингу клімату та впровадження адаптаційних заходів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1: Природа та механізми кліматичних змін.

Тема 2: Глобальні кліматичні процеси та їх вплив на біологічні системи.

Тема 3: Нормативно-правова база щодо адаптації до змін клімату.

Тема 4: Вплив кліматичних змін на екосистеми, біорізноманіття та популяції.

Тема 5: Стратегії збереження видів в умовах змін клімату.

Тема 6: Кліматичні загрози в медицині: вплив змін клімату на здоров'я людини.

Тема 7: Вплив екстремальних погодних явищ (теплові хвилі, повені) на здоров'я.

Тема 8: Зміни клімату та їх роль у поширенні інфекційних захворювань (малі кліматичні зміни та епідемії).

Тема 9: Міжнародний досвід та співпраця в галузі боротьби з наслідками змін клімату.

Тема 10: Інноваційні технології в адаптації до змін клімату. Перспективи розвитку адаптаційних стратегій.

Стратегії управління біоризиками в медицині та біології

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни в кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ентомології та збереження біорізноманіття
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

аналізувати дані щодо біоризиків, використовувати методики оцінки ризиків і прийняття управлінських рішень, розробляти та впроваджувати стратегії зниження біоризиків, аналізувати складні ситуації і приймати рішення в умовах невизначеності, співпрацювати з представниками різних галузей для комплексного вирішення проблем біоризиків, впроваджувати новітні технології та методи управління ризиками, ефективно управляти біоризиками в умовах сучасних медико-біологічних викликів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1: Поняття біоризиків. Теоретичні основи управління біоризиками. Класифікація біоризиків: природні, техногенні, антропогенні.

Тема 2: Методи оцінки біоризиків у медицині та біології.

Тема 3: Біоризики в охороні здоров'я: інфекційні хвороби, епідемії.

Тема 4: Управління ризиками під час надзвичайних ситуацій.

Тема 5: Генетично модифіковані організми.

Тема 6: Біоризики у наукових дослідженнях.

Тема 7: Організація системи реагування на біологічні інциденти.

Тема 8: Міжнародні угоди та співробітництво у сфері біобезпеки.

Тема 9: Перспективи розвитку управління біоризиками в медицині та біології в умовах глобалізації.

Тема 10: Етичні та соціальні аспекти управління біологічними ризиками.

Сталий розвиток: від теорії до практики

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра міжнародних студій та суспільних комунікацій, Центр сталого розвитку
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, навчально-методичні посібники, інтерактивні методики, інші ресурси
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу формування у студентів цілісного екоцентричного світогляду щодо напрямів розвитку цивілізації, шляхів гармонізації екологічних, економічних та соціальних аспектів людської діяльності на глобальному, локальному та місцевому рівнях, а також фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності з позиції сучасних стандартів соціальної політики, соціальної звітності, етики бізнесу й прав людини в умовах інтеграції концепції сталого розвитку і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: основні відомості про глобальні проблеми сучасної цивілізації (економічні, ресурсні, соціально-політичні, етичні, екологічні та демографічні); взаємозв'язки між факторами розвитку суспільства; основні поняття і принципи концепції сталого розвитку суспільства; інструментарій реалізації концепції сталого розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях; сутність, види, категорії, еволюцію, концепції, моделі та рівні соціальної відповідальності; особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку; критерії, показники та методика оцінювання соціальної відповідальності; екологічні аспекти соціальної відповідальності та їх нормативно-правове регулювання. Вміти: визначати пріоритетні потреби територій та пріоритетні напрями реалізації концепції сталого розвитку; здійснювати моніторингові дослідження природних і соціально-економічних систем; обґрунтовувати рішення, пов'язані з забезпеченням сталого розвитку соціально-економічних систем; формувати алгоритми побудови планів дій для сталого розвитку територій; формувати механізм управління соціальною відповідальністю; визначати напрями активізації індивідуальної та колективної соціальної відповідальності; посилювати соціальну відповідальність суб'єктів суспільного розвитку через соціальне партнерство; розвивати корпоративну соціальну відповідальність в контексті сталого суспільного розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Глобальні проблеми та сучасні концепції розвитку людства і біосфери

Тема 2. Концепція сталого розвитку суспільства: формування та розвиток. Роль ООН

Тема 3. Економічні, екологічні та соціальні аспекти сталого розвитку

Тема 4. Ресурси та потенціал сталого розвитку

Тема 5. Методологія розрахунку індикаторів сталості розвитку: глобальний, національний, регіональний, місцевий та локальний рівні

Тема 6. Науковий та освітній виміри сталого розвитку суспільства

Тема 7. Сталий розвиток України: реалізація концепції на рівні держави, регіонів, територіальних громад

Тема 8. Соціальна мобілізація для сталого місцевого розвитку

Тема 9. Стратегічне планування сталого розвитку

Тема 10. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку Концептуальні основи соціальної відповідальності

Тема 11. Соціальне (інституційне) партнерство як інструмент реалізації соціальної відповідальності з метою сталого місцевого розвитку та оцінювання її ефективності

Тема 12. Зелений курс ЄС.

Технології функціонального фітнесу

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Фізичного виховання
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання кафедри; Оздоровчий фітнес (посібник); Теорія і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності (посібник)
Форма проведення	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю занять	Залік

Ключові результати (знання, уміння та інші компетентності):

Використання теоретичних знань та практичних навичок в процесі фахової діяльності, застосування та пропаганда різних видів та форм рухової активності для ведення здорового способу життя; здатність нести відповідальність за життя та здоров'я людини; вміння розраховувати фізичне навантаження; застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології в фітнес індустрії; розробляти і виконувати фітнес-комплекси різної функціональної спрямованості; орієнтуватися в основних подіях, які відбуваються в Україні в галузі фітнес індустрії, визначати і формувати проблеми, вміти аналізувати їх, висловлювати власну думку, вирішувати спірні питання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Створення цілісного уявлення про зміст, специфіку та структуру занять із фітнес-технологій, озброєння студентів знаннями, уміннями та навичками методики побудови та проведення занять із фітнес-технологій, методика контролю і регулювання фізичного навантаження в процесі занять, основи харчування під час занять фітнесом, методичні рекомендації щодо виконання вправ особам, що мають порушення у стані здоров'я.

Тема 1. Введення до курсу «Технології функціонального фітнесу». Термінологія понять дисципліни.

Тема 2. Вплив занять аеробікою та фітнесом на функціональні системи організму людини. Методи оцінки фізичного стану.

Тема 3. Загальні основи класичної аеробіки.

Тема 4. Степ-аеробіка – сучасний напрямок у фітнес індустрії.

Тема 5. Фітнес-програми, засновані на видах рухової активності силової спрямованості, та спрямовані на розвиток силової витривалості та корекції фігури.

Тема 6. Фітнес-програми спрямовані на досягнення гнучкості та релаксації.

Тема 7. Ментальні види фітнесу.

Тема 8. Основи харчування під час занять фітнесом.

Толерантність як складова професійної діяльності

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Перелік дисциплін, які вивчаються раніше: «Громадянська культура», «Правознавство», «Політологія», «Загальна психологія», «Соціологія», «Педагогіка», «Філософія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	Підручники і посібники з основ толерантності та недискримінації, основ проактивної толерантності, з основ прав людини, національні та міжнародні нормативно-правові акти, навчальні фільми, зокрема з прав людини, документальні відеоматеріали та інші.
Форма проведення занять	Лекція, лекція-бесіда, колоквиум, семінар
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни – навчання здобувачів вищої освіти основам толерантного спілкування і повсякденної міжособистісної взаємодії та формування вмінь і навичок, необхідних для ефективної професійної діяльності.

Завдання дисципліни:

- 1) формування у здобувачів вищої освіти, знань про толерантність як явище суспільного розвитку;
- 2) формування знань про особистісні механізми толерантної поведінки;
- 3) формування поваги до людської гідності й дотримання прав людини, демократичних цінностей, верховенства права, справедливості, неупередженості, та рівності у суспільстві;
- 4) формування толерантності, інклюзії та поваги до етнічного і культурного різноманіття, різних поглядів, релігій та звичаїв, уміння знаходити порозуміння з іншими людьми задля досягнення суспільно значущих цілей;
- 5) розвиток гнучкості й адаптивності, готовності до співробітництва, здатності розв'язувати конфлікти й запобігати дискримінації.
- 6) забезпечення цілеспрямованої підготовки здобувачів вищої освіти до функціонування у системі суспільних відносин мультикультурного світу.

Навчальна дисципліна «Толерантність як складова професійної діяльності» спрямована на формування таких компетентностей здобувачів вищої освіти:

- соціально-комунікативної: вміння й навички спілкування та встановлення конструктивних відносин між людьми, діалогу і громадського обговорення суспільних проблем;
- інформаційної: вміння критично мислити; навички пошуку, аналізу та оцінки інформації, критичної оцінки повідомлень у засобах масової інформації на основі аналізу джерел, соціальної ситуації;
- соціального діалогу – вміння розв'язувати соціальні суперечності; формування установки на толерантне розв'язання конфліктів;
- відповідального соціального вибору й прийняття рішення – готовність до ухвалення обґрунтованого рішення на основі усвідомленого й виваженого вибору;
- здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання.

Навчальна дисципліна спрямована на формування й розвиток таких умінь:

- критично мислити, визначати проблему та бачити шляхи її розв'язання;
- аналізувати різні джерела інформації та аргументувати власну думку;
- вести конструктивний діалог, співпрацювати з іншими, знаходити компроміс, поважати думку інших, проявляти толерантність, емпатію;
- реалізовувати свої громадянські права/обов'язки та захищати їх, допомагати іншим людям у захисті їхніх прав.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Генеза поглядів про «толерантність». Становлення класичних концепцій толерантності. Світові процеси, які актуалізують проблему толерантності. Етимологія і семантика поняття «толерантність». Предмет та завдання дисципліни. Толерантність на рівні суспільства. Античність – політеїзм, громадянська позиція. Середньовіччя – гуманізм, епоха Відродження – інструментальна толерантність. Перехід від релігійної терпимості до світської толерантності. Загострення проблем толерантності. Толерантність як свобода совісті у поглядах реформаторів та гуманістів. Морально-правова площина толерантності в епоху Просвітництва.

Тема 2. Особливості та напрямки сучасного дискурсу толерантності. XIX-XX ст.: нові уявлення про толерантність. Джеймс, Ясперс – аксіологічні основи толерантності. Дж. Роулз, моральне визначення толерантності. Конфліктологічний підхід у вивченні толерантності. Толерантність в онтолого-історичному ракурсі. Толерантність як інтенція загальнолюдських інтересів та потреб. Екзистенційно-гуманістичне трактування толерантності. Вітакультурний метапідхід.

Тема 3. Соціально-філософські основи толерантності. Поняття толерантності і її соціальне значення. Толерантність і онтологічна безпека, соціокультурна автентичність, духовна автономія. Толерантність і соціальні відносини, соціальний капітал. Типи толерантності. Толерантність як чинник економічної ефективності. Толерантність і спілкування. Комунікативна толерантність. Толерантність як норма і принцип взаємин у соціумі. Декларація принципів толерантності.

Тема 4. Толерантність як риса світоглядної позиції. Світогляд і світоглядна позиція. Гуманістичні традиції і духовна культура людства. Толерантність і рівні світоглядної позиції. Світоглядна толерантність як цінність-у-собі. Раціоналізація феномена толерантності. Догматизм як джерело інтолерантності. К. Леві-Строс і принцип «Я є Інший» та «Інший є Я». Регулятивний рівень світоглядної позиції і вольові регуляції поведінки. Толерантність як відкритість до діалогу. Етика дискурсу Ю. Габермаса. Соціальна цінність толерантності як соціальної позиції.

Тема 5. Моральна цінність толерантності та проблема її меж. Мораль. Фундаментальні категорії моралі. Моральний вимір толерантності. Моральні аспекти глобальних проблем сьогодення. Етика переконання, етика відповідальності. Толерантність як чеснота та моральний ідеал у концепції Пітера П. Ніколсона. Моральна потреба. Суб'єкти та об'єкти толерування. Предмет толерування. Умови толерування. Результат толерування. Поле толерантності. Міра толерантності. Проблема меж толерантності.

Тема 6. Психологічні передумови та виклики толерантності. Функції толерантності. Види толерантності: можливість типологічного і класифікаційного підходів. Межі толерантності. Толерантність як ставлення. Механізми виникнення толерантності. Сутність та механізм оцінки у формуванні толерантності. Етапи розвитку толерантності. Фактори розвитку, формування і становлення толерантності. Установка і толерантність.

Тема 7. Толерантність як інтегральна особистісна характеристика та складова професійної діяльності. Толерантність – індивідуальна характеристика індивіда. Психологічна структура толерантності. Толерантність як психологічна стійкість, як система позитивних установок та особистісних цінностей. Показники толерантності. Рівні прояву толерантності.

Тема 8. Міжнародне і національне право у сфері забезпечення толерантності. Акти Організації Об'єднаних Націй. Акти Ради Європи у сфері толерантності і протидії насильницькому екстремізму. Прецедентна практика Європейського суду з прав людини у сфері толерантності. Європейська Рада Толерантності і Примирення. Нормативно-правові акти, що регулюють питання толерантності в Україні.

Трансформаційні процеси у правовому полі

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники, силабус навчальної дисципліни.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання основних теорій трансформаційних станів правового поля; закономірностей руху правових систем; цілей, методів та інструментів трансформації держаних відносин; основних тенденцій та інституціональних форм глобалізації та її вплив на трансформаційні процеси в Україні; вміння самостійно аналізувати трансформаційні процеси, правову політику України в період масової глобалізації та інтеграції правових систем;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Введення у дисципліну «Трансформаційні процеси у правовому полі»; Інтернет та міжнародна інституційна складова управління Інтернетом; Права людини в онлайн-середовищі; Право міжнародних комунікацій. Вирішення спорів онлайн; Міжнародні правові аспекти боротьби із кіберзлочинністю; Захист авторського права в мережі Інтернет; До питання про формування електронної держави.

Тривожний розлад і депресія, якість життя людини

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	5
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	“Валеологія”, “Соціологія”, “Психологія”
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Внутрішньої медицини
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни є подальше удосконалення теоретичних знань і практичних навичок із ефективної діагностики, лікування та профілактики тривожних і депресивних розладів з фокусом на покращення якості життя пацієнтів, відповідно до сучасних рекомендацій.

Очікувані результати курсу : студенти навчатимуться визначати симптоми та причини тривожності й депресії на основі DSM-5 та МКХ-11, застосовувати сучасні методи діагностики (PHQ-9, GAD-7, HADS), розрізняти соматичні прояви розладів і надавати комплексне лікування. Вони оволодіють навичками вибору ефективної терапії (психофармакологічної та психотерапевтичної), зокрема КПТ та методами психоосвіти. Важливий акцент буде зроблено на оцінці якості життя за допомогою інструментів WHOQOL і SF-36, комунікації з пацієнтами та розробці профілактичних програм. Завдяки курсу студенти отримають знання та навички для підтримки психічного здоров'я пацієнтів, сприяючи їх адаптації у соціумі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Визначення та сипхопатологія тривожних розладів і депресії. Основні симптоми, діагностичні критерії та коморбідність. Механізми виникнення: біологічні, психосоціальні та генетичні фактори.

Тема 2. Сучасні методи діагностики та скринінгу. Методи обстеження пацієнтів: клінічне інтерв'ю, опитувальники (PHQ-9, GAD-7, HADS). Важливість диференційної діагностики тривожних і депресивних розладів. Інструменти оцінки якості життя пацієнтів.

Тема 3. Психофармакологічна терапія тривожних і депресивних розладів. Класи антидепресантів та анксиолітиків: механізм дії, показання та побічні ефекти. Лікувальні стратегії: монотерапія та комбіноване лікування. Місце психофармакотерапії у довгостроковому лікуванні.

Тема 4. Психотерапевтичні підходи у лікуванні тривожності та депресії. Когнітивно-поведінкова терапія (КПТ) та її ефективність. Інші психотерапевтичні методи: психодинамічна терапія, майндфулнес, АСТ (терапія прийняття і відповідальності). Роль психотерапевта у мультидисциплінарній команді.

Тема 5. Вплив тривожних і депресивних розладів на якість життя пацієнтів. Соціальні, професійні та особистісні аспекти зниження якості життя. Оцінка функціональної спроможності пацієнта. Стратегії покращення адаптації та реінтеграції в соціум.

Тема 6. Соматичні прояви та їх лікування у пацієнтів із тривогою та депресією. Психосоматичні розлади: болі, втома, порушення сну, серцево-судинні прояви. Взаємозв'язок між тривожністю/депресією та хронічними захворюваннями (діабет, артеріальна гіпертензія). Методи комплексного лікування з урахуванням соматичного стану.

Три кроки до здоров'я: поради сімейного лікаря

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредит ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Фізіологія, медична біологія, пропедевтика внутрішніх хвороб, біохімія, патофізіологія, патоморфологія, фармакологія, терапія
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра сімейної медицини та амбулаторної допомоги
Інформаційне забезпечення	Підручник «Сімейна медицина», міжнародні протоколи та клінічні настанови
Форма проведення занять	Лекційні та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Мета курсу: Метою курсу є формування у студентів комплексного розуміння чотирьох типів профілактики (первинної, вторинної, третинної) як основи для збереження здоров'я, попередження захворювань та забезпечення високої якості життя. Курс спрямований на розвиток навичок оцінки ризиків, впровадження профілактичних заходів, раннього виявлення патологій, а також управління вже наявними захворюваннями для мінімізації ускладнень.

Зміст На курсі ми пройдемося по всіх ключових пунктах, що мають вплив на здоров'я людини. Ми навчимося визначати найкращі стратегії для того щоб якнайдовше залишатися здоровими та ефективними. Ми розберемо найпоширеніші міфи щодо лікування, профілактики та збереження здоров'я, навчимося критично мислити та аналізувати свої скарги. Визначимо перелік симптомів і скарг, що потребують звернення за медичною допомогою та основи надання невідкладної допомоги за допомогою висококласного обладнання для тренування. Заняття проходять на кафедрі сімейної медицини та амбулаторної допомоги в комфортних умовах та приємній атмосфері. Скажемо «ні» сухій теорії та тестам.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ: основи здорового способу життя. Що таке здоров'я? Основні фактори, що впливають на нього.
2. Первинна профілактика: збереження здоров'я як мета. Як запобігати захворюванням? Основи профілактики на рівні родини.
3. Шкідливі звички: як їх уникати. Куріння, алкоголь, наркоманія – ризики для здоров'я.
4. Здоров'я через фізичну активність. Види спорту для підтримання фізичного та психічного здоров'я.
5. Контроль ваги та підтримка оптимальної маси тіла. Основи енергетичного балансу: калорії, обмін речовин, тренування.
6. Раціональне харчування. Принципи збалансованого харчування: білки, жири, вуглеводи.
7. Вітаміни: користь чи маркетинг? Які вітаміни потрібні? Коли та як їх приймати?
8. Біологічно активні добавки (БАДи). Користь, ризики та основи свідомого вибору.
9. Скринінг: сучасні методи раннього виявлення захворювань. Чому скринінг важливий? Що я можу зробити як пацієнт?
10. Вакцинація: чому це не тільки для дітей? Міфи та реалії імунізації.
11. Здоров'я серцево-судинної системи. Як уникнути інфаркту та інсульту в майбутньому? Основи профілактики.
12. Психічне здоров'я: стрес і його вплив на організм. Як розпізнати стрес? Методи релаксації та профілактики вигорання.
13. Коли звертатися до лікаря? Ознаки станів, які потребують консультації спеціаліста.
14. Невідкладні стани та перша допомога.

Україна в інтеграційних процесах: сучасний стан та перспективи розвитку

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з правознавства
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Конституційного права та порівняльного правознавства
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні рекомендації, посібники, силабус навчальної дисципліни
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, круглі столи
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): знання основних засад інтеграційних процесів; механізму оптимізації національно-наднаціональних моделей науково-технічного співробітництва; механізмів та інструментів інтеграційних процесів; абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами; уміння використовувати методіку розробки та етапність реалізації спільних горизонтальних політик країн; збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних правових завдань.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Сутність інтеграції як складової частини міжнародних процесів. Інтеграція та співробітництво. Об'єктивні та суб'єктивні передумови інтеграційних процесів. Розвиток інтеграційних процесів в контексті глобалізації. Взаємозалежність та інтеграція. Чинники поглиблення та поширення інтеграційних процесів. Теоретичні моделі європейської інтеграції. Зародження та розвиток ідей європейської єдності. Європейська ідентичність. Передумови та початок інтеграційних процесів в Європі після Другої світової війни. Створення Європейського Економічного Союзу. Політична інтеграція в Європі. Інституціональна основа європейської інтеграції. Україна та процеси Європейської інтеграції. Україна і проблеми євроатлантичної безпеки.

Українська для кар'єри: особливості ділового спілкування

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української мови
Інформаційне забезпечення	Навчальні посібники та підручники, мультимедійні та онлайн-ресурси, інтерактивні застосунки
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою курсу є розвинути мовну компетентність учасників для ефективного ділового спілкування українською мовою. Забезпечити знання основ ділового етикету, написання офіційної кореспонденції, проведення переговорів, підготовки звітів і презентацій, а також навички публічних виступів, аргументованого висловлення думок і побудови довірливих професійних стосунків.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основи ділового етикету: правила звертання до колег, керівників та партнерів. Написання офіційних листів, електронних повідомлень, запитів та резюме. Проведення ділових зустрічей і переговорів: представлення себе, формулювання ідей та переконування. Публічні виступи: структура промови, управління голосом та невербальні аспекти. Підготовка звітів, пропозицій та інших офіційних документів. Використання ділової термінології та спеціальних термінів у різних галузях. Переконливі презентації: створення тексту, візуальних матеріалів та визначення акцентів. Невербальна комунікація: жести, міміка, пози у діловому спілкуванні. Дипломатичність: ввічливе висловлення критики та вирішення конфліктів. Міжкультурна комунікація: уникнення мовних і культурних бар'єрів. Успішне телефонне спілкування: зрозумілість і ввічливість. Мова в соціальних мережах та онлайн-комунікаціях: дотримання професійного стилю. Техніка пітчінгу: коротке і чітке представлення ідей чи проєктів. Емоційний інтелект у діловій комунікації: уникнення агресії та побудова довіри. Грамотність у діловому мовленні: типові помилки та способи їх уникнення. Побудова аргументів і чітке формулювання думок для переконливості. Участь у дебатах та дискусіях: захист позиції з повагою до опонентів. Мовні шаблони і кліше: доречність та уникнення надмірності. Адаптація мовлення до аудиторії для різних професійних контекстів.

Українське фентезі й міфологія

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з української літератури, світової літератури, фольклору, міфології, етнографії, релігієзнавства, філософії, психології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української літератури
Інформаційне забезпечення	Монографії, методичні посібники, презентації, наукові публікації
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: типи міфів та їхні основні характеристики; архетипічні та мандрівні сюжети міфів та їх проєкцію в літературних творах; категорії та зміст поняття «міфопоетика»; семантику міфологічних та символічних образів у поетичних та прозових творах; специфіку вияву ініціаційного міфу в літературних творах; зв'язок жанру фантастики з космогонічними, антропогенічними та есхатологічними міфами; вплив апокрифічних (старозавітних) міфів та легенд на художню літературу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *вміти*: здійснювати міфопоетичний аналіз художнього твору; розрізняти групи міфів за змістом; виділяти архетипічні основи міфологічного світогляду в художніх творах; виокремлювати міфологічне підґрунтя літературних творів; окреслювати міфологічні мотиви літературних творів та їхню художню інтерпретацію письменником; аналізувати образи-символи, етноархетипи, вплетені в канву літературного твору.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Зв'язок фентезі і міфології. Дитяче фентезі Сашка Дерманського («Танок чугайстра», «Стонадцять халеп Остапа Квіточки»). Роман Мії Марченко «Місто тіней», проблематика, мотив подорожі в паралельний світ. Міфологічні мотиви фентезійних новел Ярослави Острук «Дім Вільяма О'Гари», «Легенда старого двору» та повісті Софії Яблонської «Зачарований рік». Українське міське фентезі: тема кохання та боротьби зі злом у романах Дари Корній «Гонихмарник» та «Гонихмарниця». Модель альтернативної реальності в романі Марини та Сергія Дяченків «Відьомська доба», специфіка образу відьми, тема апокаліпсису. Патріотичне українське фентезі: повість Сергія Ухачевського «Казка старого мельника» та Тараса Завітайла «Зброя вогню». Художнє переосмислення образів упирів, вовкулак, відьом, русалок, лісовиків. Фентезійний роман Володимира Аренева «Бісова душа, або залятий скарб». Образ козака-характерника, тема протистояння зі світом демонів. Містичні мотиви та міфологічні образи роману Ілларіона Павлюка «Я бачу, вас цікавить п'ятьма». Романтичне/любовне фентезі: роман Наталі Очкур «Містичний вальс». Тема подорожі в минуле, історія кохання феміністки в альтернативній реальності. Тема кохання та зради в романтичному фентезійному романі Наталії Довгопол «Дарована весна, або Відьма за чужим призначенням». Міфологічні образи та мотиви фентезійного роману Віталія Климчука «Рутенія. Повернення відьми». Фентезі у творчості Макса Кідрука. Містичні образи та мотиви роману «Не озирайся і мовчи».

Управління командою наукового проєкту

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Управління командою наукового проєкту» студенти повинні **знати**: основи управління науковими проєктами; етапи створення та реалізації наукового проєкту; формування та управління командою; ролі в науковій команді; відповідальність керівника проєкту та учасників команди; методи управління проєктними ризиками; ефективна комунікація в рамках наукового проєкту; етичні аспекти управління науковими проєктами; особливості міждисциплінарних і міжнародних наукових проєктів; інструменти та технології управління проєктами; оцінка результатів та завершення проєкту.

Після вивчення курсу «Управління командою наукового проєкту» студенти повинні **вміти**: планувати та організувати науковий проєкт; формувати та керувати командою проєкту; забезпечувати ефективну комунікацію; управляти проєктними ризиками; використовувати сучасні технології управління проєктами; розв'язувати конфлікти та управляти стресовими ситуаціями; забезпечувати дотримання етичних норм у науковій діяльності; оцінювати прогрес і результативність проєкту; готувати проєкт до завершення; інтегрувати інновації та міждисциплінарний підхід.

Після вивчення дисципліни «Управління командою наукового проєкту» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

– *загальні компетенції*: здатність до організації та планування; комунікаційні навички; лідерство та робота в команді; критичне мислення та прийняття рішень; вміння аналізувати ситуації, ідентифікувати проблеми та розробляти рішення; оцінка ризиків та розробка стратегій їх подолання; навички управління; здатність до адаптації та гнучкості; інноваційність та креативність; здатність до навчання та самоосвіти; етична та соціальна відповідальність; міжкультурна взаємодія.

– *фахові компетенції*: управління проєктами в науковій сфері; вміння планувати, організувати та керувати виконанням наукових проєктів; вміння підбирати членів команди з урахуванням їхніх компетенцій та спеціалізації; навички створення ефективного командного середовища для досягнення спільних цілей; здатність чітко визначати зони відповідальності та задачі кожного члена команди; управління комунікаціями у проєкті; лідерство та мотивація команди; здатність ефективно мотивувати членів команди до виконання завдань і досягнення високих результатів; управління конфліктами та ризиками; використання знань із різних галузей науки для реалізації проєктів; організація співпраці між представниками різних наукових дисциплін; моніторинг та оцінка ефективності; використання інноваційних підходів у проєктному управлінні; дотримання етичних норм у науковій діяльності; вміння презентувати результати проєкту перед науковою спільнотою, інвесторами чи іншими зацікавленими сторонами; управління стресом та навантаженням у команді;

стратегічне мислення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основи управління науковими проектами.
2. Формування та розвиток команди.
3. Комунікації в команді.
4. Лідерство та мотивація.
5. Управління конфліктами та стресом.
6. Оцінка та моніторинг роботи команди.
7. Ризик-менеджмент у проекті.
8. Етичні аспекти управління командою.

Управління науковими проєктами

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної фізики і квантової електроніки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, навчальні посібники, мультимедійний проєктор персональні комп'ютери, ноутбуки, Windows 10, Microsoft Power Point
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Після вивчення дисципліни «Управління науковими проєктами» студенти повинні **знати**: сутність проєктної діяльності, об'єкт і предмет дослідження наукового проєкту, методологію створення наукового проєкту, вимоги, що ставляться до організації, планування і управління науковими проєктами, наслідки впливу середовища управління науковими проєктами на їх виконання, загальні засади управління проєктами, принципи планування та фінансування науково-дослідної роботи, структура кошторисів на її виконання, специфіку створення наукового проєкту, систему організації управління науковими проєктами, принципи управління часом, бюджетом, ризиками, якістю наукового проєкту, методи ефективного управління науковими проєктами

Після вивчення курсу «Управління науковими проєктами» студенти повинні **вміти**: організувати науковий проєкт, визначити послідовність етапів його виконання, здійснювати структурування наукового проєкту, визначати об'єкт та предмет наукового проєкту, оцінити ефективність наукового проєкту, знайти практичне застосування результатів проєкту у виробництві та просуванні на ринок інновацій, управляти командою наукового проєкту, визначати обсяг фінансування наукового проєкту, знаходити джерела фінансування наукового проєкту.

Після вивчення дисципліни «Управління науковими проєктами» студенти мають опанувати наступні кваліфікаційні компетентності:

– **загальні компетенції**: здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях; здатність проєктувати і здійснювати комплексні дослідження, в тому числі міждисциплінарні, на основі цілісного системного наукового підходу; готовність брати участь у роботі українських та міжнародних дослідницьких колективів щодо розв'язання наукових і науково-освітніх завдань; здатність слідувати етичним нормам у професійній діяльності; здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку; здатність працювати з комп'ютером як засобом управління інформацією; здатність працювати з інформацією в глобальних комп'ютерних мережах; готовність брати участь у впровадженні результатів наукових досліджень у виробництво; знання сучасних концепцій організації спільної наукової діяльності і готовність до їх застосування; готовність до втілення результатів наукових досліджень в об'єктах інтелектуальної власності; здатність здійснювати аналіз ринкового попиту результати наукових досліджень.

– **фахові компетенції**: володіння методологією теоретичних і експериментальних досліджень в галузі професійної діяльності; володіння культурою наукового дослідження, в тому числі з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій; здатність виявляти актуальні

наукові проблеми та знаходити оптимальні шляхи їх вирішення, виявляти причинно-наслідкові зв'язки та здійснювати теоретичний аналіз наукової проблеми; пропонувати та обговорювати гіпотези; вміння формулювати мету наукових досліджень та цілеспрямовано її досягати; здатність і готовність до аналізу, узагальненню і публічному представленню результатів виконаних наукових досліджень; здатність самостійно здійснювати науково-дослідницьку діяльність у відповідній професійній області з використанням сучасних методів дослідження та інформаційно-комунікаційних технологій; вільне володіння професійною лексикою; здатність здійснювати збір, аналіз та обробку даних, необхідних для розв'язання поставлених дослідницьких задач; подавати результати наукової діяльності в усній і письмовій формі при роботі в українських і міжнародних дослідницьких колективах в обраній області наукових досліджень; усно представляти наукові результати на українських та міжнародних фахових конференціях та в письмовій формі подавати до опублікування в українських та міжнародних фахових виданнях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Суть, роль і методологічні основи управління науковими проєктами.
2. Закони, закономірності та принципи управління науковими проєктами.
3. Наукова діяльність як об'єкт управління.
4. Наукова організація, її внутрішнє та зовнішнє середовище.
5. Загальні характеристики організацій, що займаються науковою діяльністю.
6. Типи наукових організацій в Україні.
7. Планування наукової діяльності як загальна функція управління науковими проєктами.
8. Організація наукової діяльності управління науковими проєктами.
9. Мотивація як загальна управління науковими проєктами.
10. Контроль результатів наукової діяльності як управління науковими проєктами.
11. Методи управління науковою діяльністю.
12. Методи прийняття та оптимізації управлінських рішень.
13. Система забезпечення менеджменту наукової діяльності.
Інформація і комунікації в менеджменті наукової діяльності.
14. Управління командою наукового проєкту. Керівництво та лідерство.
15. Забезпечення ефективності діяльності наукової організації.
16. Управління конфліктами та стресами в команді наукового проєкту.

Управління проєктами в Європейському Союзі

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська/англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Політології і державного управління
Інформаційне забезпечення	Інформаційно-комунікаційні ресурси ДВНЗ «ужну», зокрема середовище «E-learn» та Moodle
Форма проведення занять	Інтерактивні методики проведення занять з теоретичним засвоєнням знань через рольові ігри, вправи, застосування методу case study, презентації, розроблення на практиці авторського (колективного) Проєкту
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета навчальної дисципліни – формування знань та навичок щодо застосування проєктного підходу для залучення ресурсів фондів та програм Європейського Союзу для різних сфер соціально-економічного, просторового та гуманітарного розвитку. Курс побудований за схемою «теорія засвоюється через практику» і передбачає як інтегральний результат розробку слухачами на основі здобутих знань та навичок власного проєкту,

Дисципліна забезпечує набуття студентами таких *компетентностей*: здатність аналізувати внутрішні та зовнішні чинники поточного функціонування та розвитку певного об'єкту та/чи системи з метою планування його майбутнього; спроможність визначати та комунікувати з стейкхолдерами певного об'єкту чи системи для реалізації спільних завдань; вміння застосовувати стратегічний та проєктний підхід до розвитку різних сфер (об'єкту чи системи); володіння навичками застосування специфічної проєктної термінології, схем життєвих циклів проєктів, інформаційно-технічних рішень, можливостей спеціалізованих інформаційних ресурсів; практичне застосування знань про європейську інтеграцію для розвитку певної соціально-економічної, просторової чи гуманітарної сфери.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Теорія проєктної діяльності.
2. Проєкти щодо підтримки академічної мобільності, інституційного розвитку вищої освіти, молоді та спорту в ЄС.
3. Проєкти підтримки наукових досліджень та інновацій в ЄС.
4. Проєкти програми INTERREG NEXT.
5. Програми Цифрова Європа, Креативна Європа.
6. Практика забезпечення життєвого циклу проєкту в Європейському Союзі.

Управління стресом (для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	“Валеологія”, “Соціологія”, “Психологія”
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Внутрішньої медицини
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни є подальше удосконалення теоретичних знань і практичних навичок із аналізу причин стресу в повсякденному та професійному житті, його прояви та ознаки неконтрольованого стресу, формулювання проблеми і мети стрес-менеджменту згідно принципів персоналізованого підходу, проведення бесіди та формування плану дій для управління стресом. Завданням курсу є ознайомлення студентів із принципами ефективного управління стресом і допомоги іншим для подолання хронічного стресу, а також розвиток інтересу до подальшого самостійного вивчення даної дисципліни.

Дисципліна забезпечує набуття студентом компетентностей:

– *загальних*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтовані рішення; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

– *фахових*: навички збирання інформації про причини і прояви стресу; здатність до формулювання проблеми і основних завдань стрес-менеджменту з урахуванням персоналізованого підходу; здатність до визначення стратегії менеджменту стресу, формування плану дій і контроль його виконання, заснованими на принципах доказового стрес-менеджменту; здатність до розпізнавання неконтрольованого стресу і вміння розробляти індивідуальний план дій для його подолання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття про стрес. Еустрес і дистрес. Принципи ведення гострої реакції на стрес і реабілітації після тривалого стресу. Посттравматичний стресовий розлад. Тема 2. Основи комунікації з людиною в стані стресу, принципи проведення опитування. Оформлення загальної інформації та коротка біографічна довідка. Тема 3. Бесіда для виявлення причин і основних проявів стресу. Особливості підходу до стресових ситуацій у різних сферах життя, тривожні симптоми. Тема 4. Опитування про стреси протягом життя. Особливості ключових моментів для виявлення неконтрольованого стресу серед людей різного віку і статі, у тому числі військових та внутрішньо переміщених осіб.

Тема 5. Об'єктивні ознаки стресу в різних сферах життя, використання стандартних анкет для визначення рівня стресу, тривожності та депресії. Тема 6. Основи інтерпретації основних анкет для визначення рівня стресу, тривожності та депресії. Тема 7. Принципи персоналізованого підходу до стрес-менеджменту. Основи стратегічного і тактичного мислення та виділення загальних і специфічних ознак неконтрольованого стресу для майбутньої корекції. Тема 8. Поняття індивідуального плану дій. Принципи формулювання проблеми і розробка плану дій для її вирішення і управління стресом.

Тема 9. Структура індивідуальної пам'ятки із планом дій. Основні методи спостереження та контролю виконання плану дій, що використовуються для закріплення навичок управління стресом. Тема 10. Структура профілактичних заходів. Принципи встановлення оптимального режиму для управління стресом у різних вікових, статевих і соціальних групах населення. Уникнення помилок і їх корекція. Дії у випадку невдачі. Покази до звернення по медичну допомогу, в т.ч. психологічну.

Управлінські компетенції та лідерство Management / Competences and Leadership

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)/The second (master's) level
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська/англійська / ukrainian/english
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Фінансів і банківської справи / Finance and banking
Інформаційне забезпечення	Електронний конспект лекцій, тестові завдання, робоча програма та навчально-методичні матеріали з дисципліни / Electronic synopsis of lectures, tests, work program, educational and methodological materials for the discipline
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття / Lectures, practical classes
Форма семестрового контролю	Залік / test

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- оволодіння теоретичними знаннями щодо управлінських компетенцій та теорій лідерства;
- теоретичні та практичні навички у сфері обґрунтування методологічних принципів, підходів формування лідерського мислення, вивчення основних категорій лідерства, засвоєння сучасних технологій реалізації лідерства;
- оволодіння методикою лідерських підходів для прийняття ефективних рішень у умовах мінливого навколишнього середовища та прогнозування параметрів конкретних ситуацій;
- набуття навичок формування лідерських якостей, набуття навичок щодо формування ефективних команд та управління ними;
- вироблення умінь щодо реалізації сучасних психологічних методів та інструментів побудови ефективних комунікацій в організаціях.

Вивчення навчальної дисципліни «Управлінські компетенції та лідерство» спрямоване на формування у студентів системи професійної компетентності (знань, прикладних вмінь та навичок) щодо використання принципів, типів, інструментів лідерства для забезпечення управління і тривалого ділового партнерства, а також вивчення індивідуально-психологічних характеристик особистості, її мотивації та ставлення до різних складових трудового процесу, вертикальних і горизонтальних комунікацій та міжособистісних стосунків в контексті лідерства, тенденцій організаційного розвитку та реакцій на зміни, що дасть можливість ідентифікувати, розуміти та прогнозувати поведінку в процесі становлення, організації та реалізації комунікативних процесів.

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

- acquisition of theoretical knowledge regarding management competencies and leadership theories;
- theoretical and practical skills in the field of substantiation of methodological principles, approaches to the formation of leadership thinking, study of the main categories of leadership, assimilation of modern technologies for the implementation of leadership;
- mastering the methodology of leadership approaches for effective decision making in a changing environment and forecasting the parameters of specific situations;
- acquisition of skills in the formation of leadership qualities, acquisition of skills in the formation of effective teams and their management;
- development of skills regarding the implementation of modern psychological methods and tools for building effective communications in organizations.

The study of the educational discipline "Management Competences and Leadership" is aimed at forming in students a system of professional competence (knowledge, applied abilities and skills) in the use of principles, types, tools of leadership to ensure management and long-term business partnership, as well as the study of individual and

psychological characteristics of the personality, motivation and attitude to various components of the labor process, vertical and horizontal communications and interpersonal relations in the context of leadership, trends in organizational development and reactions to changes, which will make it possible to identify, understand and predict behavior in the process of formation, organization and implementation of communication processes.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Теоретичні та концептуальні засади лідерства та лідерської поведінки як соціального феномену в комунікаційних процесах.

Тема 2. Комунікації та спілкування: місце та роль в сучасних процесах управління. Вербальні та невербальні комунікації.

Тема 3. Сучасні теорії лідерства: сутність, зміст та аналіз сучасних підходів до феномену лідерства в комунікаційних процесах.

Тема 4. Лідерство як груповий процес.

Тема 5. Основи управління поведінкою індивідів та мотиваційний аспект лідерства в комунікаційних процесах. Тема 6. Робота лідера в групах та командах. Внутрішньо групова комунікація.

Тема 7. Конфлікти, стреси та шляхи їх подолання в процесі управлінських комунікацій: лідерські аспекти конфліктології.

Brief content of the discipline (what will be studied, list of topics):

Topic 1. Theoretical and conceptual foundations of leadership and leadership behavior as a social phenomenon in communication processes.

Topic 2. Communications and communication: place and role in modern management processes. Verbal and non-verbal communications.

Topic 3. Modern theories of leadership: essence, content and analysis of modern approaches to the phenomenon of leadership in communication processes.

Topic 4. Leadership as a group process.

Topic 5. Basics of managing the behavior of individuals and the motivational aspect of leadership in communication processes.

Topic 6. Leader's work in groups and teams. Internal group communication.

Topic 7. Conflicts, stresses and ways to overcome them in the process of management communications: leadership aspects of conflictology.

Фізичні основи діагностичних та фізіотерапевтичних методів у медицині

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Оптики
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, лекції, навчально-методичні рекомендації
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, лабораторні роботи
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу – формування системи знань про методи діагностики та фізіотерапії, сутність цілей і завдань, принципів, засобів діагностики і фізіотерапії. Процес вивчення дисципліни спрямований на формування таких компетентностей: готовність до використання методів діагностики та фізіотерапії в практиці лікаря. *Програмні результати навчання: знати:* особливості функціонування фізичних методів лікування та їх роль, взаємодія з іншими галузями системи охорони здоров'я; розуміти вплив і ефект широко застосовуваних фізичних методів лікування; особливості проведення фізичних методів лікування пацієнтів різних вікових груп, фізичні та біофізичні принципи роботи медичної апаратури; *уміти:* обґрунтувати вибір методів втручання/терапії; знати теоретичні основи та правила проведення фізичного лікування; покази та протипоказання до фізичних методів лікування; правила техніки безпеки при лікуванні; проводити основні фізіотерапевтичні лікувальні процедури; аналізувати і прогнозувати вплив та втручання на організм людини за даними строкового, відставленого, етапного контролю; науково обґрунтовувати застосування різних засобів фізичних методів у медицині, користуватися діагностичною та лікувальною медичною апаратурою, проводити фізіотерапевтичні процедури.

Короткий зміст дисципліни(що буде вивчатися, перелік тем):

- 1. Фізичні властивості біотканин.* Механічні властивості біологічних тканин, та механічні явища. Загальна потужність м'язу. Деформація. Пружна і пластична деформації. Деформації розтягу, стиснення, зсуву, кручення, згину. Динамічні властивості біотканин: повзучість та релаксація напруження.
- 2. Фізіотерапевтична медицина.* Фізіотерапія. Магнітотерапія. Світлолікування. Постійне електричне поле високої напруги. Аерозольтерапія. Ампліпульстерапія. Біоптронтерапія. Кріотерапія. Загальні протипоказання до фізіотерапевтичних процедур. Гальванізація і електрофорез. Масаж. Вакуум-терапія. Аероіонотерапія. Діадинамометрія внутрішньоротова або на область шийних симпатичних вузлів. СМТ терапія. Флюктуризація. Імпульсний струм високої, ультрависокої частоти і низької напруги. Ультрафіолетова терапія. БРС-терапія.
- 3. Особливості застосування ультразвуку у медицині.* Хірургія та терапія: лікування. Полімеризація. Ультразвукова лампа. Фізіотерапія у дітей та дорослих. Ультразвук як лікувальний фактор. Механізм терапевтичної дії, покази і протипоказання до призначення. Принципи дозування, апаратура, техніка проведення процедур. Техніка безпеки проведення процедур.
- 4. Лазерна медицина.* Будова лазера та фізичні властивості лазерного променя. Сфери застосування лазера в медицині. Лазери в хірургії. Лазер терапія. Механізм терапевтичної дії. Апарати когерентного випромінювання інфрачервоного, видимого та ультрафіолетового діапазону. Апаратура для комбінованих методів світлолікування. Дозування, апаратура, техніка безпеки.
- 5. Фізичні основи сучасних методів обстеження.* Рентгенологічний метод. Метод панорамної зонографії. Комп'ютерна томографія. Магнітно-резонансна томографія (МРТ). Позитронно-емісійна томографія (ПЕТ). Електроодонтодіагностика (ЕОД).

Функціональні захворювання ШКТ та психосоматика – важлива проблема сьогодення

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	6
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Анатомія людини», «Фізіологія», «Основи медичних знань та охорони здоров'я», «Психологія»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Внутрішньої медицини
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основною метою дисципліни є набуття та розширення спектру теоретичних знань про зв'язок психологічного стану людини та роботи ШКТ, формування практичних навичок, вмінь та інших клінічних компетентностей щодо диференційної інтрасиндромальної діагностики між органічною та функціональною патологією, профілактики, індивідуалізованої терапії.

Завданням курсу є ознайомлення студентів із впливом психологічних проблем на моторику ШКТ, вчасне виявлення симптомів тривоги, підходи до діагностики та лікування, окреслення показів для звернення по медичну допомогу.

Дисципліна забезпечує набуття студентом компетентностей:

- *загальних*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтовані рішення.

- *фахових*: навички збирання інформації про причини психологічних порушень і їх вплив на роботу ШКТ; розвиток у студентів навичок опитування і клінічного обстеження пацієнтів, інтерпретації результатів рутинних і спеціальних лабораторних та інструментальних методів дослідження органів і систем; формування у студентів навичок постановки, обґрунтування і формулювання діагнозу, складання плану обстеження пацієнтів, визначення тактики їх ведення; визначення показів до звернення по медичну та психологічну допомогу і вміння розробляти індивідуальний план дій для корекції виявлених проблем.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття про функціональну патологію шлунково-кишкового тракту. Основи етіопатогенезу, роль стресу у розвитку функціональних захворювань. Тема 2. Основні діагностичні критерії функціональних захворювань ШКТ. Диференційна діагностика з органічною патологією. Тема 3. Функціональні розлади стравоходу. Тема 4. Функціональна диспепсія. Тема 5. Синдром подразненого кишківника. Тема 6. Функціональний метеоризм. Тема 7. Функціональні порушення біліарного тракту. Тема 8. Функціональний абдомінальний біль. Тема 9. Роль лабораторних та інструментальних методів обстеження для діагностики функціональної патології ШКТ. Тема 10. Принципи лікування функціональних захворювань ШКТ. Роль психологічної терапії.

Цивільно-правова відповідальність

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Усвідомлення сутності та основних принципів цивільно-правової відповідальності, включаючи її обґрунтування, обсяг та межі; визначення умов, необхідних для виникнення відповідальності, таких як порушення права, заподіяння шкоди тощо; аналіз можливостей захисту від відповідальності, включаючи питання процесуальних дій та винесення рішень; вивчення судових рішень у справах цивільно-правової відповідальності та їх впливу на розвиток правових стандартів; здатність застосовувати отримані знання та аналізувати ситуації з точки зору цивільно-правової відповідальності у реальному житті.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна вивчає наслідки порушення цивільних прав та обов'язків шляхом компенсації моральної шкоди та відшкодування майнової шкоди. Це включає відшкодування збитків, відповідальність за несвоєчасне виконання контрактів, порушення прав споживачів, а також інші аспекти, пов'язані з цивільними відносинами. Дисципліна розглядає законодавство, судову практику й аспекти реалізації цивільно-правової відповідальності в сучасному суспільстві. Тема 1. Поняття та сутність цивільно-правової відповідальності. Склад цивільного правопорушення.

Тема 2. Основні принципи та механізми відшкодування шкоди.

Тема 3. Порушення умов договору та їх наслідки.

Тема 4. Визначення обсягу відповідальності за невиконання або несвоєчасне виконання договору.

Тема 5. Особливості відшкодування майнової шкоди внаслідок неправомірних дій.

Тема 6. Визначення обсягу, видів та механізмів відшкодування моральної та майнової шкоди.

Тема 7. Особливості відповідальності у сфері медицини, транспорту тощо.

Тема 8. Правові та процесуальні аспекти захисту прав у судовому порядку.

Цифрова грамотність

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики
Інформаційне забезпечення	Обладнання телерадіостудії, мультимедійне обладнання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування комплексу загальних та спеціальних компетентностей, теоретичних знань та практичних вмінь із використання цифрових технологій для доступу, організації, аналізу та оцінки цифрової інформації; відповідної соціальної поведінки в цифровому середовищі, включаючи правові та етичні фактори, пов'язані з використанням цифрових технологій та контенту; заходів для захисту особистих даних та безпеки.

Основним завданням вивчення дисципліни «Цифрова грамотність» є розвиток цифрової компетентності та цифрової грамотності в майбутніх фахівців; формування уміння орієнтуватися в потоці цифрової інформації, працювати з нею, обробляти і вбудовувати інформаційні технології в практичну діяльність; сприяння формуванню інформаційної культури здобувачів освіти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основні властивості інформації: корисність (цінність); об'єктивність; достовірність; повнота; точність; актуальність; оперативність; захищеність; розсіяність; зрозумілість, доступність, стислість. Позитивний вплив діджиталізації. Основні загрози та ризики цифровізації. Рівень цифровізації України. Національні програми та стратегії цифровізації. Інституційно-правове оформлення розвитку цифрової системи в Україні. Сутність соціальних мереж. Види соціальних мереж. Функції соціальних мереж. Роль соціальних мереж при просуванні продукту/бізнесу. Позитивні і негативні тенденції розвитку глобальних соціальних мереж. Поняття безпеки інформаційних систем. Принципи кібербезпеки. Програми і технології захисту інформаційних систем. Принципи безпечної роботи при застосуванні цифрових технологій. Ергономічні принципи роботи в епоху цифрових технологій. Комп'ютерна злочинність. Розвиток цифрової інфраструктури в Україні. Проєкт «Цифрова держава». Гід з державних послуг. Дія. Цифрова освіта. Дія.Бізнес. єМалятко. Дія City. Електронний цифровий підпис (ЕЦП).

Час роботи та час відпочинку у трудовому праві

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній / весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Цивільного права та процесу
Інформаційне забезпечення	Технічні засоби: проектор Обладнання: комп'ютер Програмне забезпечення: windows, power point
Форма проведення занять	Лекції та семінари
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Розуміння нормативно-правової бази: ознайомлення з основними законодавчими актами та нормами, які регулюють режим часу роботи та відпочинку у трудовому праві; розгляд різних форм і режимів робочого часу, встановлення відповідності нормам законодавства; вивчення умов відпочинку працівників, включаючи відпустки, перерви під час робочого дня та тижня, відпочинок між змінами тощо; аналіз та оцінка дотримання роботодавцями встановлених часових норм та забезпечення відпочинку працівників у відповідності до вимог законодавства; вивчення судових рішень та їх вплив на практику вирішення суперечок, пов'язаних з режимом часу праці та відпочинку; здатність розробляти практичні рекомендації для роботодавців та працівників щодо дотримання часових норм та умов відпочинку у відповідності до законодавства;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Розглядає регулювання робочого часу, відпочинку та відпусток працівників згідно з нормами трудового законодавства. Вона охоплює питання про тривалість робочого часу, режими робочого часу (наприклад, змінний, неповний), відпочинок під час робочого дня та тижня, а також права на щорічні та додаткові відпустки. Дисципліна також досліджує відповідальність роботодавців за порушення правил щодо часу роботи та відпочинку працівників.

Тема 1. Регулювання робочого часу: законодавча база щодо тривалості робочого дня/тижня та обмеження робочого часу для різних категорій працівників.

Тема 2. Правові аспекти відпусток: відпустки за власний рахунок, оплачувані та неоплачувані відпустки.

Тема 3. Гнучкий графік роботи та його вплив на працівників та роботодавців.

Тема 4. Гарантії працівників щодо забезпечення відпочинку.

Тема 5. Нововведення у законодавстві та їх вплив на умови праці.

Тема 6. Тенденції у розвитку регулювання робочого часу у сучасному світі.

Штучний інтелект та його роль в освітньому процесі

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4/5
Семестр (осінній/весняний)	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	«Педагогіка», «Соціологія», «Інформатика»
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Внутрішньої медицини
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни, перелік індивідуальних завдань, перелік питань для підготовки до заліку, завдання для самостійної роботи студентів
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основна мета курсу - Забезпечити студентів знаннями, навичками та компетенціями, необхідними для ефективного використання технологій штучного інтелекту (ШІ) у сфері освіти, зокрема для аналізу навчальних даних, адаптації навчального процесу, впровадження інноваційних освітніх рішень, а також для критичної оцінки етичних, соціальних і технічних аспектів застосування ШІ у навчанні.

Очікувані результати курсу – студенти навчаться розуміти основні концепції, методи та інструменти штучного інтелекту, які можуть бути застосовані у сфері освіти, використовувати інструменти ШІ для аналізу та обробки даних, формувати усвідомлення етичної відповідальності при використанні ШІ в навчанні.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ до штучного інтелекту: основні концепції та застосування в освіті
2. Інструменти ШІ для студентів: персоналізоване навчання
3. Машинне навчання та його роль в автоматизації освітніх процесів
4. Штучний інтелект у створенні навчального контенту
5. Етичні питання використання ШІ в освіті
6. Автоматизоване оцінювання знань студентів
7. ШІ у підтримці викладачів: від організації навчання до моніторингу прогресу
8. Доповнена та віртуальна реальність з підтримкою ШІ у навчанні
9. Розвиток soft skills за допомогою ШІ
10. Майбутнє ШІ в освіті: тенденції та перспективи

Юридична аргументація

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

володіти основними прийомами юридичної аргументації; вміти верифікувати факти та визначати з-поміж них такі, які мають істотне значення для вирішення певної юридичної проблеми чи підготовки юридичного матеріалу; здійснювати аналіз юридичного матеріалу відповідно до фактів, що мають істотне значення, на засадах моральної цілісності (добросовісності) та синтезувати обґрунтовані висновки; вміти наводити аргументи правового характеру, брати участь у дискусіях та набуття навичок реагування на особливості ходу юридичних процедур з питань права; вміти поєднувати різні інструменти юридичної аргументації та тлумачення права, формувати цілісний і завершений юридичний документ і наводити аргументовану позицію у дискусії.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Роль і значення юридичної аргументації у правознавстві, Основні підходи в юридичній аргументації, Мова і стиль права та значення для юридичної аргументації, Структура юридичної аргументації, Інструменти юридичної аргументації, Тлумачення права та юридична аргументація, Риторика та юридична аргументація, Юридична аргументація у різних сферах правничої діяльності.

Business Correspondence and Communication in English

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Рівень володіння англійською мовою – B2 (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної лінгвістики
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, мультимедійні аудіо- та відеоматеріали, онлайн ресурси, електронні підручники, електронні курси, електронні словники), мультимедійний проєктор, комп'ютери, навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу полягає в тому, щоб підготувати студентів до успішного використання англійської мови в різноманітних ситуаціях бізнес-спілкування, надати їм інструменти для вирішення комунікаційних завдань у світовому бізнес-середовищі та підвищити їхню конкурентоспроможність на ринку праці.

По закінченню курсу студент повинен *знати*: основні принципи ділової комунікації та бізнес-кореспонденції; специфічну лексику та терміни, які використовують у діловому середовищі англійською мовою; основні правила та етикет в діловій комунікації;

вміти: писати бізнес-листи, електронні повідомлення та інших документи; створювати та представляти бізнес-презентації англійською мовою; вести ділові переговори та вирішувати конфліктні ситуації у бізнес-спілкуванні; організовувати та проводити ефективні бізнес-зустрічі та події.

У результаті вивчення дисципліни формуються складові професійної *компетентності*, зокрема:

- Здатність взаємодіяти та співпрацювати в міжнародному діловому середовищі;
- компетентність у використанні сучасних технологій для покращення ділової комунікації;
- розуміння та управління культурними відмінностями в діловому спілкуванні;
- критичне мислення та здатність аналізувати та вирішувати проблеми у бізнес-контексті.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основи ділової комунікації: Розвиток ефективного ведення бізнес-спілкування. Основи етикету в діловій кореспонденції. *Бізнес-листування та повідомлення*: Написання формальних листів, електронних повідомлень та бізнес-пропозицій. Аналіз структури та мовлення в бізнес-кореспонденції. *Документація та звіти*: Вивчення термінів та виразів для створення ділових звітів. Підготовка професійних ділових документів. *Бізнес-Презентації*: Розробка та представлення бізнес-презентацій. Використання мовленнєвих та візуальних засобів в комунікації.

Міжкультурна ділова комунікація: Розуміння культурних відмінностей у бізнес-спілкуванні. Тактика ведення міжнародних переговорів. *Управління бізнес-зустрічами*: Організація та ведення ефективних бізнес-зустрічей. Навички фасилітації в діловому середовищі.

International environmental organizations

Level of higher education	the second (master's) level
Course (year) of study	1
Semester	first or second semester
Course credit	3 credits ECTS
Language of teaching	English
Prerequisites for studying discipline	English
The department that provides teaching discipline	Department of Ecology and Environmental Protection
Information support	textbooks, educational and methodological publications, lecture notes, presentations, test tasks, etc.
Form of classes	Lecture, lecture-conversation, colloquium, seminar
Form of semester control	Test

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

Ability to communicate in a foreign language. Ability to exercise one's rights and obligations as a member of society, to be aware of the values of a civil (free democratic) society, the rule of law, the rights and freedoms of human and citizen in Ukraine. Ability to preserve and multiply moral, cultural, scientific values and achievements of society based on understanding the history and patterns of development of the subject area, its place in the general system of knowledge about nature and society and in the development of society, technology and technology, to lead a healthy lifestyle. Skills in using modern information technologies, the ability to present one's own and collective results of professional and scientific research activities

Ability to critically reflect on the basic theories, methods and principles of natural sciences. Ability to conduct environmental monitoring and assess the current state of the environment.

Ability to inform the public about the state of ecological safety and balanced use of nature. Ability to participate in the management of environmental protection activities and/or environmental projects. Ability to adapt and act in a new situation.

Summary of the subject (to be studied, list of topics):

1. A Brief History of Environmentalism.
2. Environmental information and awareness-raising
3. National governmental environmental organizations
4. National non-governmental environmental organizations
5. United Nations-sponsored Global Environmental Conferences.
6. Commission on Sustainable Development (CSD).
7. United Nations Environment Programme (UNEP).
8. United Nations Development Programme (UNDP).
9. World Bank. Climate Change Knowledge Portal.

International Legal English

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Англійська
Передумови для вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Іноземна мова»; Рівень володіння англійською мовою – B2
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Прикладної лінгвістики
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, мультимедійні аудіо- та відеоматеріали, онлайн ресурси, електронні підручники, електронні курси, електронні словники, мультимедійний проєктор, комп'ютери, навчально-методичні матеріали з дисципліни
Форма проведення занять	Практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «International Legal English» повинен забезпечити розвиток загальної іншомовної комунікативної компетенції і професійно-орієнтованої іншомовної комунікативної компетенції студентів та закласти основу для подальшого самостійного удосконалення володіння іноземною мовою. Головна *мета* навчання - формування в студентів комунікативної компетенції, базою для якої є комунікативні вміння, сформовані на основі мовних знань і навичок.

Основними комунікативними вміннями є: уміння здійснювати усно-мовленнєве спілкування (у монологічній і діалогічній формах); уміння розуміти зі слуху зміст автентичних текстів; уміння читати й розуміти автентичні тексти різних жанрів з різним рівнем розуміння змісту, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею.

Завдання курсу: формування навичок читання та розуміння фахових текстів (юридичної тематики); збагачення словникового запасу фаховою термінологією; вивчення основних граматичних явищ, характерних для професійного спілкування; розвиток навичок усного монологічного та діалогічного мовлення; вироблення навичок реферування текстів професійного спрямування англійською мовою; формування умінь творчо працювати з текстом: аналізувати через призму міжкультурної взаємодії, формулювати власну думку щодо прочитаного тексту; оволодіння правилами мовленнєвого етикету; засвоєння системи понять фахової мови (юридичного спрямування); набуття навичок розуміти текст без перекладу; вироблення умінь анотувати інформацію.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття права.

Види юридичних професій. Юридичні професій у Великій Британії, США.

Договірне право.

Корпоративне право.

Злочин. Види злочинів. Покарання, види покарань. Мораль і правосуддя.

Категорії міжнародного права.

Міжнародне право та національне право.

Міжнародні відносини. Міжнародні організації.

ООН. Європейський Союз. НАТО. СОТ. ВООЗ.

STEM-компоненти професійної майстерності

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Твердотільної електроніки та інформаційної безпеки
Інформаційне забезпечення	Робоча програма та методичні матеріали з навчальної дисципліни
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), а також формування професійної компетентності майбутніх фахівців у галузі застосування STEM-технологій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

зміст і технології STEM-освіти; стандарти STEM-орієнтованого освітнього контенту; методи та засоби формування складових STEM-компетентностей; теорію формування професійної майстерності в контексті STEM-освіти; сучасне інформаційно-комунікаційне та науково-технічне освітнє STEM-середовище

уміти:

використовувати термінологію STEM-освіти; визначати та використовувати методи STEM-навчання; обирати ефективні стратегії навчання щодо реалізації соціально значимих наскрізних змістових ліній; використовувати сучасні цифрові лабораторії, освітню робототехніку, технології віртуальної і доповненої реальності; розробляти та реалізовувати власні інтегровані STEM-проекти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Поняття про STEM-освіту та напрямки її розвитку: STEAM, STREAM, STEEM.
2. Нормативно-правове та методичне забезпечення використання STEM-освіти в Україні та за кордоном.
3. STEM-технології в предметних галузях середньої та позашкільної освіти.
4. Способи формування soft skills та ключових STEM-компетентностей.
5. Методичні засади навчальних STEM-проектів.
6. Цифрові лабораторії та освітня робототехніка як напрямки STEM-освіти.
7. Практичні STEM-кейси на основі безкоштовних онлайн ресурсів.

Tolerance as a component of professional activity

Level of higher education	The second (master's) level
Course (year) of study	The first year of study
Semester	First\second semester
Course credit	3 credits
Language of teaching	English
Prerequisites for studying discipline	List of disciplines studied earlier: "Civic Culture", "Jurisprudence", "Political Science", "General Psychology", "Sociology", "Pedagogy", "Philosophy".
The department that provides teaching discipline	Department of Political Science and Public Administration
Information support	Textbooks and manuals on the basics of tolerance and non-discrimination, the basics of proactive tolerance, the basics of human rights, national and international regulations, educational films, including the films on human rights, documentaries and others
Form of classes	Lecture, lecture-conversation, colloquium, seminar
Form of semester control	Test

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

The purpose of the discipline is to teach higher education students the basics of tolerant communication and daily interpersonal interaction and the formation of skills necessary for effective professional activity.

Tasks of the discipline:

- 7) formation of higher education students' knowledge of tolerance as a phenomenon of social development;
- 8) formation of knowledge about personal mechanisms of tolerant behavior;
- 9) the formation of respect for human dignity and respect for human rights, democratic values, the rule of law, justice, impartiality, and equality in society;
- 10) formation of tolerance, inclusion and respect for ethnic and cultural diversity, different views, religions and customs, the ability to find common ground with other people in order to achieve socially significant goals;
- 11) development of flexibility and adaptability, willingness to cooperate, ability to resolve conflicts and prevent discrimination;
- 12) ensuring purposeful preparation of higher education students for functioning in the system of social relations of the multicultural world.

The discipline "Tolerance as a component of professional activity" is aimed at the formation of the following competencies of higher education students:

- social and communicative: skills and abilities to communicate and establish constructive relations between people, dialogue and public discussion of social problems;
- information: the ability to think critically; skills of search, analysis and evaluation of information, critical evaluation of messages in the media, based on the analysis of sources, social situation;
- social dialogue – the ability to resolve social contradictions; formation of an attitude to tolerant conflict resolution;
- responsible social choice and decision-making – readiness to make an informed decision on the basis of a conscious and balanced choice;
- ability to solve complex problems and practical problems in the field of professional activity or in the

learning process.

The discipline is aimed at the formation and development of the following skills:

- to think critically, to identify the problem and see the ways to solve it;
- to analyze different sources of information and argue one's own opinion;
- to lead a constructive dialogue, to cooperate with the others, to find a compromise, to respect the opinion of the others, to show tolerance, empathy;
- to exercise and to protect one's civil rights/responsibilities, to help other people to protect their rights.

Summary of the subject (to be studied, list of topics):

Topic 1. Genesis of views on “tolerance”. Formation of classical concepts of tolerance. World processes that actualize the problem of tolerance. Etymology and semantics of the concept of “tolerance”. Subject and tasks of the discipline. Tolerance at the level of society. Antiquity – polytheism, civic position. The Middle Ages – humanism, the Renaissance – instrumental tolerance. The transition from religious tolerance to secular tolerance. Exacerbation of the problems of tolerance. Tolerance as freedom of conscience in the views of the representatives of Reformation and humanists. Moral and legal plane of tolerance in the Enlightenment.

Topic 2. Features and directions of modern discourse of tolerance. XIX-XX centuries: new ideas about tolerance. James, Jaspers – axiological foundations of tolerance. J. Rawls, the moral definition of tolerance. Conflict approach in the study of tolerance. Tolerance in the ontological-historical perspective. Tolerance as the intention of universal interests and needs. Existential-humanistic interpretation of tolerance. Vitacultural meta-approach.

Topic 3. Socio-philosophical foundations of tolerance. The concept of tolerance and its social significance. Tolerance and ontological security, socio-cultural authenticity, spiritual autonomy. Tolerance and social relations, social capital. Types of tolerance. Tolerance as a factor of economic efficiency. Tolerance and communication. Communicative tolerance. Tolerance as a norm and principle of relations in society. Declaration of Principles of Tolerance.

Topic 4. Tolerance as a feature of the worldview position. Worldview and worldview position. Humanistic traditions and spiritual culture of mankind. Tolerance and levels of worldview. Worldview tolerance as a value-in-itself. Rationalization of the phenomenon of tolerance. Dogmatism as a source of intolerance. K. Levi-Strauss and the principle “I am the Other” and “The Other is I”. Regulatory level of worldview and volitional regulation of behavior. Tolerance as openness to dialogue. Ethics of the discourse of J. Habermas. The social value of tolerance as a social position.

Topic 5. The moral value of tolerance and the problem of its limits. Morality. Fundamental categories of morality. Moral dimension of tolerance. Moral aspects of today's global problems. Ethics of persuasion, ethics of responsibility. Tolerance as a virtue and a moral ideal in the concept of Peter P. Nicholson. Moral need. Subjects and objects of tolerance. The subject of tolerance. Tolerance conditions. The result of tolerance. Field of tolerance. Measure of tolerance. The problem of tolerance limits.

Topic 6. Psychological preconditions and challenges of tolerance. Tolerance functions. Types of tolerance: the possibility of typology and the classification approaches. Limits of tolerance. Tolerance as an attitude. Mechanisms of tolerance. The essence and mechanism of evaluation in the formation of tolerance. Stages of tolerance development. Factors of development and formation of tolerance. Installation and tolerance.

Topic 7. Tolerance as an integral personal characteristic and a component of professional activity. Tolerance as a specific characteristic of an individual. Psychological structure of tolerance. Tolerance as psychological stability, as a system of positive attitudes and personal values. Tolerance indicators. Levels of tolerance.

Topic 8. International and national law in the field of tolerance. Acts of the United Nations. Acts of the Council of Europe in the field of tolerance and combating violent extremism. Case law of the European Court of Human Rights in the field of tolerance. European Council for Tolerance and Reconciliation. Regulations governing tolerance in Ukraine.

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Академічна доброчесність

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології
Інформаційне забезпечення	Електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsru/); сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» (e-learn.uzhnu.edu.ua); офіційний сайт УжНУ (https://www.uzhnu.edu.ua); корпоративна електронна пошта УжНУ; інформаційні ресурси в мережі Інтернет
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Важливою запорукою успішного навчання здобувачів є їх ознайомлення з принципами академічної доброчесності, етичної поведінки в академічному середовищі, а також із основами коректного використання джерел інформації при підготовці до занять, з головними засадами наукового стилю мовлення й академічного письма та з правилами оформлення посилань на чужий текст.

У контексті поступової діджиталізації освітнього процесу й поширення його дистанційних форм дотримання здобувачами принципів доброчесної поведінки набуває великого значення, адже на закладах вищої освіти лежить висока відповідальність за якість навчання, надалі реалізовану в роботі за фахом. А оскільки якість навчання прямо корелює з рівнем його доброчесності, інформування студентів щодо принципів академічної доброчесності в освітньому процесі й нормативної бази з цього питання, а також прищеплення їм відповідних навичок набуває надзвичайної значущості.

Матеріал курсу спрямований на підготовку здобувачів у процесі засвоєння дисципліни «Академічна доброчесність» до навчальної діяльності, заснованої на дотриманні таких складових академічної доброчесності, як чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність та відвага, що здобуває вияв у створенні комфортного психологічного клімату в академічних групах, формуванні конструктивних доброчесних стосунків із викладачами й у коректній роботі з пошуку й використання джерел підготовки до занять.

Зміст курсу оптимально організовано для формування в рамках навчальної дисципліни уявлень щодо культури академічного письма, коректної роботи з джерелами підготовки, щодо етичного поводження в академічному середовищі, на всіх рівнях комунікації в ньому, й щодо нормативної бази, яка регламентує дотримання засад доброчесності у вищій освіті України та, зокрема, в Ужгородському національному університеті.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1. Проблеми дотримання академічної доброчесності в процесі навчання.

Тема 1. Зміст поняття академічна доброчесність. Історичний аспект підходу до проблеми академічної нечесності.

Тема 2. Різновиди академічної нечесності.

Тема 3. Академічна недоброчесність, пов'язана з непорядною поведінкою в академічній спільноті.

Тема 4. Феномен плагіату та його різновиди.

Змістовий модуль 2. Шляхи запобігання проявам академічної нечесності.

Тема 5. Причини й наслідки академічної нечесності: психологопедагогічний аспект.

Тема 6. Способи запобігання проявам академічної нечесності: засвоєння світової практики в Україні, досвід УжНУ.

Тема 7. Правила академічного письма. Академічна доброчесність в умовах дистанційного навчання.

Світовий інноваційно-інвестиційний розвиток в умовах глобальних трансформацій економіки та безпеки

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародних економічних відносин
Інформаційне забезпечення	Силабус дисципліни, електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Відданість професійному самовдосконаленню, усвідомлення необхідності толерантності та готовності до інновацій; здатність до формування пропозицій та прийняття обґрунтованих рішень щодо інноваційно-інвестиційного розвитку на всіх рівнях їх реалізації; вміння застосовувати кумулятивні знання в умовах розвитку нової економіки, проявів закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства; здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму та дивергенцій глобального розвитку; вести спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі міжнародних відносин; уміти використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел; уміння формулювати наукову проблему з огляду на стан її наукової розробки та сучасні наукові тенденції.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сутнісні аспекти та середовища функціонування і розвитку глобальної та суверенних національних систем інноваційно-інвестиційного розвитку. Фінансова та інвестиційна безпека інноваційно-інвестиційного розвитку в умовах Четвертої Промислової революції. Інноваційно-інвестиційний розвиток у фокусі регіонально-національно-глобальної взаємодії. Глобалізація, глокалізація і когезія просторової економіки. Кліматичні зміни та імперативи декарбонізації. Зелений перехід. Кількісні та якісні передумови формування нового міжнародного економічного порядку. Вісь Північ –Південь. Загрози та виклики дивергенції глобального розвитку.
2. Секторальні, національно-суверенні та просторові детермінанти трансформації інноваційно-інвестиційного простору. Пандемічні та пост- пандемічні ризики та їх вплив на глобальне виробництво, споживання і людський капітал. Сучасні політичні, військово-політичні, міжнародні економічні конфлікти та турбулентність міжнародної та міжнародної економічної безпеки. Продовольча криза (2022). Світова енергетична криза (2021-2022). Криза глобальних ланцюжків постачання (2019- 2022).
3. Особливості управління системами інноваційно-інвестиційного розвитку в умовах глобальних трансформацій: роль міжнародних економічних організацій та вплив латентних структур світової політики.
4. Виклики, загрози і наслідки російської агресії та гібридної війни проти України і країн демократії як детермінанти трансформації системи міжнародної економічної та міжнародної інвестиційної безпеки.

Сталий просторовий розвиток транскордонних громад і територій у системі глобально-глокальної бінарності (Cross-border без імітацій)

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародних економічних відносин
Інформаційне забезпечення	Силабус дисципліни, електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, консультації
Форма семестрового контролю	Залік

Дисципліна спрямована на здобуття нових знань про складові світового порядку, глобальної та регіональної економік і соціуму, в яких поширення просторових імпульсів глобалізації може трансформуватись властивостями локального середовища.

Розглядається глокалізаційні стратегії, за допомогою яких суб'єкти центральної влади та місцевого самоврядування досягають довгострокових цілей розвитку держави чи її частини, орієнтованих або на експлуатацію локальних особливостей і конкурентних переваг території, або на захист локального соціально-економічного середовища.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Відданість професійному самовдосконаленню, усвідомлення необхідності проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

Знання сутності та інноваційних форм міжнародних, міжрегіональних та міжнародних економічних відносин, розвитку транскордонної економіки, державного управління транскордонним співробітництвом та геопросторовим і гео економічним розвитком, їх еволюції та факторів розвитку в ретроспективі- від виникнення найстаріших їх форм до функціонування та середовищ розвитку їх сучасних форм, вміння аналізувати та прогнозувати роль та місце в них власної країни.

Вести спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі міжнародних транскордонних відносин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Сталий геопросторовий та гео економічний розвиток територій на тлі глокалізаційних трансформацій .
2. Поляризація виробництва й добробуту та її вплив на середовище транскордонних асиметрій.
3. Взаємодія полюсів розвитку із національними та глобальними економічними та фінансовими потоками як основа формування нових просторових глокальностей: «Благословенна трійця» «нового регіоналізму».
4. Інституційні основи сталого просторового розвитку та їх роль у процесах транскордонного співробітництва : «Чотири «і» регіональної креативності.
5. Діагностика міжнародних економічних та соціо-культурних зв'язків громад Карпатського (Центрально-Східного) регіону. Три «Трьохкордоння» Центру Європи.
6. Північно-європейська практика функціонування структур євро регіональної співпраці та транскордонне співробітництво в Карпатському регіоні (порівняльний аналіз).
7. Перспективні механізми та інструменти залучення інноваційного підприємництва до процесів інтенсифікації розвитку міжнародних економічних зв'язків транскордонних територій
8. Інноваційний розвиток транскордонних територій на засадах формування транскордонних кластерів та глокальності освітньо-інноваційного простору .
9. Баланс локальних, національних та пан'європейських інтересів як основа європейських та національних програми регіонального розвитку і міжрегіонального економічного співробітництва. Спільна програма просторового розвитку країн Вишеградської групи 4+2 як бенчмарк національних програм розбудови транскордонних осей розвитку та стимулювання полюсів розвитку
10. Стратегії глокалізації та подолання розривів між диверсифікованими локаціями у фокусі територіальної когезії (згуртованості). Транскордонне співробітництво та процеси інтеграції і дисоціації в Карпатському (Центрально-Східному) регіоні.
11. Перспективні тенденції формування та розвитку гео економічного та соціо-культурного простору Карпатського (Центрально-Східного) регіону Європи.

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти

Академічна доброчесність

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський),	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/ 4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	системного аналізу та теорії оптимізації	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, інтернет джерела, навчально-методичні посібники	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- знати основні принципи сучасної освітньої й наукової діяльності;
- знати систему внутрішнього забезпечення якості освіти, освітньої діяльності університету;
- знати основні положення чинних нормативно-правових актів з питань академічної доброчесності;
- знати основні поняття і фундаментальні цінності академічної доброчесності, її впливу на академічну культуру та якість освіти;
- здатність забезпечити дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;
- здатність формувати культуру академічної доброчесності в освітній та науковій спільноті;
- уміти запобігати й боротися з проявами академічної недоброчесності;
- здатність створювати і забезпечувати функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- уміти застосовувати системи перевірки на текстові збіги для виявлення плагіату в академічних.
- знати особливості академічного письма.
- уміти здійснювати інформаційний пошук джерел для навчання та наукової діяльності.
- уміти доброчесно оформляти результати наукових досліджень, створювати й оформляти академічні тексти.
- уміти коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Освітній та науковий процес в закладах вищої освіти. Наукова комунікація.

Тема 2. Сутність і фундаментальні цінності академічної доброчесності.

Тема 3. Принципи академічної доброчесності.

Тема 4. Інтелектуальна власність та академічна доброчесність.

Тема 5. Академічний плагіат та його різновиди.

Тема 6. Системи для перевірки текстів на ознаки плагіату.

Тема 7. Основи академічного письма.

Тема 8. Джерела освітньої та наукової інформації й інформаційний пошук.

Тема 9. Текстові запозичення, оформлення посилань і цитувань в освітніх та наукових роботах.

Аналіз і візуалізація даних

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кібернетики і прикладної математики	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, інтернет Джерела, програмне середовище для статистичних обчислень, аналізу та візуалізації даних r, вільне та відкрите інтегроване середовище розробки rstudio	
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні роботи	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- вміти працювати з базовою версією мови програмування R та інтегрованим середовищем розробки для R – RStudio;
- вміти використовувати та обробляти основні типи даних мови програмування R: вектори, матриці, масиви, фактори, списки та фрейми;
- вміти створювати власні функції та експортувати та імпортувати дані;
- вміти обробляти та очищувати дані;
- вміти графічно аналізувати вхідні дані за допомогою різних функцій;
- вміти виконувати початкову обробку емпіричних даних та будувати регресійні моделі в R.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основи роботи з середовищем програмування R та інтегрованим середовищем розробки RStudio. Типи даних та елементарні функції. Цикли, умови, створення власних функцій. Експорт, імпорт та оброблення даних в R. Основні інструменти аналізу та візуалізації даних в R. Маніпуляції з даними за допомогою пакету dplyr. Візуалізація даних за допомогою ggplot2. Основи математичної статистики в R. Основи регресійного аналізу в R.

Антропогенез - становлення людини як виду

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології	
Інформаційне забезпечення	Підручники, сайти: https://ppt-online.org/646148 , https://ppt-online.org/592461 , https://ru.osvita.ua/vnz/reports/biolog/27333/ , інші електронні ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: загальна картина еволюції приматів, причини та хід еволюції, передумови та поява людей роду *Номо*.

Уміння та інші компетентності: 1. Розуміння цілісного процесу формування та становлення сучасної людини як виду. 2. Усвідомлення, розуміння та врахування гендерних, расових, територіально-поселенських проблем у суспільстві. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. Здатність до абстрактного мислення аналізу та синтезу. Здатність діяти соціально відповідально. Здатність до самовдосконалення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Метою дисципліни є: формування цілісної, об'єктивної картини походження людини. Основними завданнями дисципліни є: всебічне вивчення закономірностей еволюції приматів, передумов та наслідків появи сучасної людини.

Основні теми:

1. Походження протоприматів.
2. Поява власне приматів – перша адаптивна радіація у ранньому палеоцені.
3. Друга адаптивна радіація. Примати середнього палеоцену – раннього еоцену.
4. Третя радіація, поява древніх вищих приматів - широконосих і вузьконосних – рубіж еоцену і олігоцену.
5. Четверта радіація, розділення вузьконосних мавп на нижчих і вищих. Міоцен - період розвитку вищих мавп.
6. Ранні етапи еволюції предків людини – Дріопітеки, Австралопітеки, Людина уміла.
7. Архантропи – Людина працююча, Людина прямоходяча.
8. Палеоантропи – Неандертальці.
9. Неоантропи – Кроманьйонці.
10. Сучасна людина. Раси.

Аудит власного бізнесу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Обліку і аудиту	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Компетентності та знання: аналіз власного бізнесу: вивчення фінансових показників, витрат і прибутків для оцінки ефективності; управління ризиками власного бізнесу: вміння розпізнавати загрози та шукати способи їх уникнення; фінансовий контроль власного бізнесу: основи контролю доходів і витрат, планування бюджетів; юридичні аспекти власного бізнесу: базове розуміння законів і податкових вимог.

Практичні вміння: оцінка діяльності: аналіз роботи бізнесу (ФОП, ТОВ), пошук способів зниження витрат і збільшення прибутку; оптимізація процесів: підвищення ефективності роботи через впровадження простих змін; прийняття рішень: використання отриманих знань для вдосконалення бізнесу.

Цей курс дозволяє побачити сильні та слабкі сторони бізнесу, краще зрозуміти фінанси та знайти шляхи для зростання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Освітня компонента "Аудит власного бізнесу" охоплює ключові аспекти оцінки та вдосконалення управління бізнесом. Основна мета — навчити власників бізнесу та всіх, хто хоче займатися власним бізнесом проводити систематичний аналіз діяльності компанії, виявляти слабкі місця та знаходити шляхи для покращення фінансових і операційних показників.

Тема 1. Власний бізнес: форми та способи оформлення. Власний бізнес як об'єкт економічного контролю.

Тема 2. Аудит власних фінансових та інших ресурсів.

Тема 3. Операційний аудит власного бізнесу.

Тема 4. Фінансовий аудит власного бізнесу.

Тема 5. Стратегічний аудит власного бізнесу.

Тема 6. Маркетинговий аудит власного бізнесу.

Тема 7. Способи економічного та юридичного захисту власного бізнесу.

Тема 8. Ризик орієнтовані підходи до аудиту власного бізнесу.

Базова загальновійськова підготовка *

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський), на основі ПЗСО
Курс (рік) навчання	2-й рік навчання на основі ПЗСО, 1-й рік навчання на основі НРК 5	
Семестр	осінній, весняний ²	
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	військової підготовки	
Інформаційне забезпечення	освітні онлайн платформи, навчально-методичні матеріали	
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Диференційований залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- знати способи та методи психічної саморегуляції;
- вміти надавати першу психологічну допомогу та самопомогу;
- знати розвідувальні ознаки розташування ділянки місцевості (території) на якій розташоване озброєння та бойова техніка, танки, гармати, пункти управління FPV БпЛА, установок ПТКР, кулемети, гранатомети, станцій радіолокаційної розвідки;
- знати основні засоби ураження, які застосовує противник у війні проти України;
- вміти аналізувати інформацію отриману в ході спостереження;
- знати основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів РЕБ;
- вміти використовувати основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; усувати типові помилки під час експлуатації радіостанцій, що виводять їх з ладу;
- знати ознаки ядерного вибуху, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин; засоби індивідуального захисту; дії на зараженій місцевості.
- вміти користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом; одягати протигаз, загальновійськовий захисний комплект; діяти за сигналом «Хімічна тривога»;
- знати орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів;
- вміти орієнтуватися на незнайомій місцевості за картою та без карти, здійснювати планування та рухатися за визначеним маршрутом;
- знати інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА; протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, їх установа та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання; заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами;
- вміти вибирати місця для обладнання одиночного окопу для стрільби, маскувати, парного окопу;
- знати вимоги статутів Збройних Сил України; загальні обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців;
- вміти особисто виконувати вимоги статутів Збройних Сил України; застосовувати вимоги статутів Збройних Сил України в повсякденній діяльності підрозділу;
- знати алгоритм домедичної допомоги на етапі “допомога під вогнем/під загрозою” (Care under fire/Threat, CUF); способи та методи евакуації; принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC);
- вміти здійснювати евакуацію одним рятувальником: за лямки, під пахви, за пасок, модифікований метод пожежника; здійснювати евакуацію двома рятувальниками: за лямки, під пахви, за пасок і шию; надавати першу допомогу при пораненнях, кровотечах, отруєннях та інших бойових ураженнях з використанням АМЗІ та

* Навчальна дисципліна «Базова загальновійськова підготовка» є обов'язковою для включення до індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти, для яких це передбачено законодавством.

- табельних засобів; готувати та здійснювати медичну евакуацію; здійснювати огляд постраждалого на наявність масивних кровотеч у тактичних умовах; перевіряти прохідність дихальних шляхів;
- знати основи загальновійськового бою; призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України; організаційно-штатну структуру та озброєння механізованого відділення; призначення, класифікація, бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА, основні демаскуючі ознаки, слабкі місця БпЛА та можливості їх виявлення; порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; порядок знищення броньованих об'єктів противника на передньому краю оборони; порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритму дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника; порядок дій у наступальному бою;
  - вміти виконувати обов'язки солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; знищення броньованих об'єктів противника на передньому краю оборони; виконувати порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну); у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника, або вогневої (маневреної) групи; виконувати завдання стрільця у складі механізованого відділення під час ведення наступального бою; завдання вогневої (маневреної) групи; займати вихідне положення для наступу й підготовка до атаки; виконувати порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА; виконувати порядок дій у випадку виходу у фланг противника та штурму траншеї, а також при застосуванні наступальних (оборонних) гранат під час наступу;
  - знати призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, порядок неповного розбирання і збирання після неповного розбирання, а також порядок обслуговування після стрільби; призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї; нормальні (табличні) умови стрільби; особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям; призначення, будова та принцип дії ручних гранат; порядок спостереження за полем бою та вибору цілі, вихідні установки для кожного виду зброї, порядок ведення та коректування вогню, способи цілевказівки; основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань підрозділу; порядок застосування нічних стрілецьких прицілів та приладів спостереження; заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю та гранатами;
  - вміти застосовувати зброю; проводити перевірку бою зброї та приведення її до нормального бою на різних відстанях; виконувати: підготовчу вправу “Навчання кучності стрільби з положення “лежачи” на відстані 25 м”; підготовчу вправу “Навчання кучності стрільби з різних положень” на відстані 25 м”; підготовчу вправу “Навчання кучності стрільби з різних положень” на відстані 100 м”; початкову вправу “Метання ручної оборонної гранати з місця в пішому порядку”. початкову вправу “Метання наступальної ручної гранати на ходу в пішому порядку; початкову вправу “Швидкісне метання ручної оборонної гранати з місця із укриття”; початкову вправу “Метання ручної наступальної гранати з місця в пішому порядку в лісистій місцевості”; початкову вправу “Метання ручної гранати в будівлі (у будівлю)”; початкову вправу з метання ручної кумулятивної гранати з місця;
  - знати порядок організації переміщення пересування на території, яка контролюється противником; основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах;
  - вміти: організувати та облаштовувати місця розташування для малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником; протидіяти впливу природних умов на організм людини;
  - знати: основні терміни та поняття МГП; відповідальність військовослужбовців за порушення норм МГП.
  - вміти: поводитися з військовополоненими.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Національно-патріотична підготовка.
- Тема 2. Психологічна підготовка.
- Тема 3. Розвідувальна підготовка.
- Тема 4. Зв'язок та комунікація.
- Тема 5. Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ-захисту).
- Тема 6. Військова топографія.
- Тема 7. Інженерна підготовка (мінна безпека).
- Тема 8. Статути Збройних Сил України.
- Тема 9. Домедична допомога.
- Тема 10. Тактична підготовка.
- Тема 11. Вогнева підготовка.
- Тема 12. Виживання.
- Тема 13. Міжнародне гуманітарне право.

Біологічні та екологічні основи пандемій

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ентомології та збереження біорізноманіття	
Інформаційне забезпечення	Презентації, підручники, мікропрепарати, система електронного навчання Moodle, електронні бази даних	
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування розуміння біологічних причин виникнення епідемій та пандемій; вміння визначати екологічні чинники, що впливають на поширення інфекційних захворювань; вміння аналізувати механізми впливу екологічних факторів на прогресування епідемій; вміння ідентифікувати етіологію інфекційних процесів; вміння порівнювати та аналізувати статистичні дані щодо масштабів інвазій епідемічних захворювань.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Основні види біологічних загроз. Взаємодія патогенів з організмом людини на різних рівнях: молекулярному, клітинному, тканинному, органному, організменному.
Тема 2. Комплексна характеристика найважливіших пандемій в історії людства.
Тема 3. Класифікації природних осередків інфекційних захворювань.
Тема 4. Біологічні основи механізмів розвитку епідемічного процесу.
Тема 5. Генетично-популяційні основи патогенності та вірулентності мікроорганізмів і вірусів.
Тема 6. Еволюційні передумови виникнення явища паразитизму та еволюційні аспекти паразитарних і вірусних захворювань.
Тема 7. Механізми саморегуляції паразитарних систем. Адаптації в системі «паразит-хазяїн».
Тема 8. Екологічні фактори впливу на поширення епідемій.
Тема 9. Методи прогнозування темпів та масштабів пандемій.
Тема 10. Сучасні методи біологічного контролю інфекційних захворювань.

Бьордвотчінг як антидепресант

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Весняний	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології	
Інформаційне забезпечення	Навчальний посібник, методичний посібник, визначники та атласи птахів, відео матеріали	
Форма проведення занять	Лекції та лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: про вплив природи на психоемоційний стан людини, роль спостереження за птахами у зниженні рівня тривоги та депресії, основні види птахів, яких можна спостерігати в різних регіонах, поведінкові особливості птахів, цікаві для спостереження, часові періоди та локації для найкращого бьордвотчінгу, техніки бьордвотчінгу як практики усвідомленості (mindfulness), використання польових щоденників для фіксації спостережень, основи фотографування птахів як інструменту арт-терапії.

Уміння: організація та проведення спостережень за птахами у природних умовах, використання оптичного обладнання (біноклі, монокуляри), розпізнавання птахів за зовнішнім виглядом, поведінкою та співом, використання бьордвотчінгу для зниження рівня стресу, організація групових бьордвотчінг-прогулянок із терапевтичною метою, популяризація бьордвотчінгу як способу покращення якості життя.

Інші компетентності: здатність адаптувати бьордвотчінг для різних цільових груп (діти, дорослі, люди з депресією чи тривожними розладами), формування бережливого ставлення до природи через особистий досвід, розуміння важливості збереження біорізноманіття для сталого розвитку, покращення емоційної стійкості та внутрішнього балансу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ до дисципліни. Чим бьордвотчінг відрізняється від орнітології. Історія розвитку бьордвотчінгу, як руху, у світі.

Тема 2. Робота з оптичними приладами: біноклі, підзорні труби, фотоапарати. Визначники та атласи птахів, голосові ідентифікатори.

Тема 3. Екологічні групи птахів. Морфологічні, фізіологічні та поведінкові пристосування птахів до життя у різних біотопах.

Тема 4. Людина як частина природи. Вплив природи на психоемоційний стан людини: тривоги і депресії.

Тема 5. Спостереження за птахами: організація та проведення.

Тема 6. Птахи водно-болотних біотопів – міграції, гніздова поведінка, спостереження, обліки.

Тема 7. Птахи лісів – особливості організації спостережень, відео і фотофіксація.

Тема 8. Птахи урболандшафтів – найкращий час та місце спостереження за птахами.

Тема 9. Популяризація бьордвотчінгу для психологічної реабілітації військових.

Тема 10. Законодавчі основи охорони птахів в Україні і світі.

Військове право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знання законодавства у сфері виконання військового обов'язку, судової практики та міжнародних договорів у сфері військової діяльності держави; розуміння основних принципів правового регулювання відносин щодо військової діяльності держави; розуміння специфіки права пов'язаного з виконанням військового обов'язку, надходженням на військову службу за контрактом, проходженням військової служби, а також статусом військовослужбовців; вміння вільно орієнтуватися у системі норм військового права; орієнтування в основних тенденціях удосконалення та розвитку військового законодавства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття та джерела військового права. Організаційно-правові питання захисту України. Правові основи військової безпеки України. Правове становище воєнної (військової) організації держави. Правові форми комплектування військової організації держави. Правові основи військової служби і статус військовослужбовців в Україні. Військовослужбовець як суб'єкт права. Правове регулювання виконання військової служби. Соціально-правовий захист військовослужбовців та юридична відповідальність військовослужбовців. Військові аспекти міжнародного права.

Воднева енергетика

Рівень вищої освіти	Перший(бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Базовий курс природничих дисциплін	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Електронних систем	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, навчально-методичний посібник, Internet-ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Студент повинен **знати**: основний теоретичний матеріал про способи отримання та зберігання водню; порівняння різних методів виробництва водню, перспективи розвитку водневої енергетики в Україні та за кордоном; основні напрямки науково-пошукових робіт у області водневої енергетики. Студент повинен **вміти**: застосовувати набуті знання для аналізу передумов і можливостей переходу на водневу енергетику для конкретного підприємства; освоїти новий технологічний рівень, що забезпечить більш високі показники ефективності використання водневої енергії; вирішувати екологічні проблеми з переходом до водневої енергетики, для забезпечення кращого захисту навколишнього середовища; розв'язувати задачі використання надлишкової енергії, отриманої з альтернативних джерел енергії для видобування “зеленого водню”.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна ”Воднева енергетика” дає загальні теоретичні знання про водневу енергетику, яка вже давно відповідає важливим світовим тенденціям автономного та локального енергоспоживання. Знайомить з основними методами отримання водню, його зберігання та транспортування. Аналізує сучасний стан досліджень та розробок у галузі водневих енерготехнологій, розглядає напрямки розвитку водневої енергетики, її перспективи і області застосування.

1. Основні віхи історії водневої енергетики. Виробництво водню із природних палив. Отримання водню методом електролізу.
2. Сучасний стан і фізичні проблеми водневої енергетики. Плазмохімія.
3. Атомно-воднева енергетика. Концепція атомно-водневої енергетики.
4. Використання ядерної енергетики для отримання водню. Реактори для ядерного виробництва водню.
5. Методи отримання водню та матеріали для зберігання водню. Твердополімерні електроліти, мембрани.
6. Паливні елементи. Типи паливних елементів. Високоєфективні каталізатори для паливних елементів.
7. Одержання водню за допомогою альтернативних джерел енергії. Нові напрямки отримання водню.
8. Спосіб використання речовини мантії Землі для отримання водню.
9. Перспективи розвитку водневої енергетики на основі алюмінію.
10. Зберігання водню. Класифікація методів зберігання водню. Зберігання газоподібного та рідкого водню.
11. Зберігання та транспортування водню в хімічно зв'язаному стані. Гідридна система зберігання водню. Кріоадсорбційне зберігання водню.
12. Техніко-економічна оцінка різних варіантів зберігання водню.
13. Використання водню. Нікель-водневий акумулятор. Водневий двигун внутрішнього згорання.
14. Сучасний стан досліджень та розробок у галузі водневих енерготехнологій.
15. Основні напрями науково-пошукових робіт у галузі водневої енергетики.

Гігієна порожнини рота. Практичні аспекти

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська, англійська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Дитячої стоматології	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, презентації	
Форма проведення занять	Практичні заняття; самостійна робота студентів	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: Анатомо-фізіологічні особливості будови порожнини рота у віковому аспекті. Предмети гігієни порожнини рота. Показання до застосування. Засоби гігієнічного догляду за порожниною рота. Показання до застосування. Вибір засобів і предметів гігієни порожнини рота залежно від стоматологічного статусу. Професійна гігієна порожнини рота: методи та оснащення. Гігієнічне навчання і виховання. Організація. Методи проведення.

вміти: Вибрати предмети гігієни порожнини рота.. Засоби гігієнічного догляду за порожниною рота., фізико-хімічні властивості. Показання до застосування. Вибір засобів і предметів гігієни порожнини рота залежно від стоматологічного статусу. Професійна гігієна порожнини рота: методи та оснащення. Гігієнічне навчання і виховання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Загальні питання профілактики стоматологічних захворювань.
2. Методи гігієнічного догляду за порожниною рота.
3. Методи професійної гігієни порожнини рота.
4. Санітарна освіта в профілактиці стоматологічних захворювань.
5. Диспансеризація дітей у стоматолога.

Глобальні ланцюги постачання та їх трансформація

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3	1
Семестр	Весняний	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Економіка підприємства (рівень середньої школи)	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародних економічних відносин	
Інформаційне забезпечення	Силабус дисципліни, електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, консультації	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вміння здійснювати пошук економічної інформації, проводити економічний, стратегічний аналіз та оцінку постачання підприємств та держав - учасників зовнішньоекономічної діяльності.

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Навички міжособистісної взаємодії.

Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Здатність розробляти та управляти ланцюгами постачання.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні поняття, сутність та фактори розвитку глобальної логістики.
2. Буденні уклади масового споживача та ланцюги постачання світової торгівлі: окови шаф і холодильників.
3. Ланцюги постачання світової торгівлі : Ever given чутливість транспортної інфраструктури.
4. Закупівлі на міжнародних ринках та економічна безпека.
5. Логістика міжнародних запасів.
6. Основи міжнародної складської логістики.
7. Виробнича логістика та ключові постачальники: пандемічний та острівний синдроми.
8. Світова матриця розподільчої логістики : мережі, «streams потоки » й «сезам печери».
9. Концептуальні основи сталості й удосконалення міжнародних ланцюгів постачання.

Гроші та екосистемні послуги

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології	
Інформаційне забезпечення	Навчальний посібник, методичний посібник відеоматеріали	
Форма проведення занять	Лекції, практичні та семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: типології екосистем, класифікацій послуг екосистем, сучасних методів і підходів до оцінки основних послуг екосистем та відображення цієї оцінки у грошовому еквіваленті, застосування концепції послуг екосистем як фінансового інструменту в управлінні природними ресурсами.

Уміння, навички та інші компетентності: користуватися типологією екосистем MAES, застосовувати різні класифікації послуг екосистем, оволодіти методиками прямої та непрямої оцінки послуг екосистем, застосовувати на практиці методики грошової оцінки послуг екосистем, шукати зв'язки між різними забезпечувальними, регулюючими та культурними послугами екосистем та відображати їхню грошову вартість, монетизувати втрати послуг природних екосистем в результаті господарської діяльності, оцінювати послуги зелених зон в умовах урбосередовища.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Послуги екосистем як фінансовий механізм та інструмент природоохоронної політики. Європейська практика

Тема 2. Типологія екосистем, картування та класифікації екосистемних послуг

Тема 3. Методи оцінки економічної вартості послуг екосистем. Сфера застосування оцінки економічної вартості послуг екосистем в Україні

Тема 4. Зв'язок між послугами екосистем та біорізноманіттям.

Тема 5. Забезпечувальні, регулятивно-підтримувальні та культурні послуги екосистем та методики оцінки їхньої економічної вартості

Тема 6. Чагарники, степи, луки та пасовища. Субальпійські луки Карпат.

Тема 7. Лісові екосистеми. Функції лісів та послуги лісових екосистем.

Тема 8. Орні землі

Тема 9. Урбоекосистеми

Тема 10. Річкові екосистеми та водно-болотні угіддя.

Державна символіка України: історія та сучасність

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби	
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проєктор для презентацій, ноутбук. Наукова бібліотека УжНУ. Віртуальне навчальне середовище Moodle	
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс має на меті оволодіння студентами знаннями з історії тих українських гербів і прапорів, а також пісні «Ще не вмерла Україна», які на різних етапах історії українського народу набували статусу символів його держави. Студенти повинні навчитися блазонувати (описувати) герби і прапори, а також створювати їх відповідно до існуючих правил.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: Інтегральна: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Загальні: Вправність мислення: Готовність до пізнання нового і неперервного навчання. Розвиненість рефлексії: Критичність і самокритичність мислення. Інтелектуальна комунікація: Увага і толерантність до іншої (й інакшої) думки. Мовно-текстологічна здатність: Пошук та узагальнення інформації з досліджуваної проблеми. Особиста ціннісно-вольова налаштованість: уникання плагіату та інших виявів недобросовісності. *Спеціальні (фахові, предметні):* здатність виявляти та опрацьовувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти і узагальнювати цю інформацію. Здатність критичного усвідомлення зв'язків між теперішніми подіями та минулими процесами. Здатність брати участь у дискусії з певної наукової проблеми.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ. Герб, прапор і гімн – символи держави. Об'єкти, предмети, методи, принципи і завдання курсу. Характеристика джерел та історичної літератури.
2. Геральдика – наука про герби. Теоретична (формальна) геральдика. Вексилологія – наука про прапори. Теоретична (формальна) вексилологія.
3. «Знаки Рюриковичів» і прапори у Київській Русі-Україні (IX – п. пол. XIII ст.).
4. Герби та прапори Галицько-Волинського князівства (XIII – п. пол. XIV ст.).
5. Українські герби і прапори у Великому князівстві Литовському, Королівстві Польському та Речі Посполитій (др. пол. XIV – п. пол. XVII ст.).
6. Державні символи Гетьманщини та Війська Запорозького Низового (др. пол. XVII – 70-і рр. XVIII ст.).
7. Національні символи українського народу у бездержавний період його існування (1775-1917 рр.). Патріотична пісня-гімн «Ще не вмерла Україна».
8. Державні символи Української Народної Республіки (УНР), Української Держави П.Скоропадського та Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР).
9. Державні символи радянської України (1918-1991 рр.).
10. Використання українських символів (гербів і прапорів) на Закарпатті у 20-30-х рр. XX ст. Державні герб, прапор і гімн Карпатської України. Державні символи Закарпатської України.
11. Розробка і ухвалення державних символів сучасної України (1989-2021 рр.).

Державотворчі процеси на території сучасної України

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Модерної історії України та зарубіжних країн	
Інформаційне забезпечення	Мережа Інтернет; фонди та електронні каталоги наукової бібліотеки ДВНЗ «ужну», репозитарій ДВНЗ «ужну» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/), наукова бібліотека, читальні зали; віртуальне навчальне середовище Moodle (https://e-learn.uzhnu.edu.ua/); https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fhistory_relati/specs ; мультимедійний проєктор для презентацій, ноутбук; дидактичні матеріали для самостійної роботи студентів з дисциплін	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна «Державотворчі процеси на території сучасної України» має на меті вивчення основних тенденцій еволюції державотворення на теренах сучасної України від найдавніших часів донині. Актуальність вивчення дисципліни умовлена зростанням ролі державотворчого чинника в сучасних політичних процесах. В рамках курсу передбачено за хронологічним принципом висвітлення найважливіших подій з історії формування української державності, ролі окремих особистостей на хід історичних подій. Завдання курсу полягають в тому, щоб допомогти студенту зрозуміти суть державотворчих процесів; ознайомити з державницькими традиціями українського народу й особливостями українського державотворення, процесами сучасної розбудови незалежної України. **Компетентності:** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність працювати в команді. Навички міжособистісної взаємодії. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. Знання основних етапів історії від становлення Давньоруської держави Київської Русі до проголошення незалежності та розвитку Української самостійної держави у 1991–2024 рр., державницьких традицій українського народу й особливостей українського державотворення, процесів сучасної розбудови незалежної України. Здатність зрозуміти суть державотворчих процесів; Спираючись на набуті знання, майбутні фахівці матимуть змогу порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати події минулого та сучасності; аргументовано, на основі історичних фактів, формулювати та відстоювати власну думку стосовно різних загальносвітових процесів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Поняття державотворення. Основні етапи становлення державності (Київська Русь, Галицько-Волинська держава).
2. Гетьманська держава (др.п. XVII - XVIII ст.).
3. Державотворчі ідеї в політичній думці Наддніпрянської та Надністрирської України (XIX – поч. XX ст.).
4. Ідея української державності в суспільно-політичному житті на початку XX ст. (1917 - 1921 рр.).
5. Державотворча діяльність у західноукраїнських землях (1920-1930-і рр.).
6. Спроби державотворення в роки Другої світової війни.
7. Суспільно-політичні трансформації (1945 – 1980 рр.).
8. Українське державотворення кінця 1980-х початку 1990-х рр.
9. Основні вектори розвитку Української держави у др.пол. 1990-х – 2005 рр.
10. Тенденції державотворчих процесів в період 2005 - 2021 рр.
11. Роль окремих історичних постатей на процес державотворення в українських землях.
12. Культура як духовна складова самоідентифікації українського народу. Історико-краєзнавчі об'єкти України, пов'язані з подіями державотворення.

Діловий етикет

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Ділова українська мова/Українська мова за професійним спрямуванням	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародних економічних відносин	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення навчальної дисципліни «Діловий етикет» є формування у здобувачів необхідних для майбутньої професійної діяльності теоретичних знань про сутність, структуру, норми, правила етикету, а також формування практичних навичок ділового етикету у спілкуванні та відносинах.

Знання: основ ділового етикету та протоколу, значення етикету в контексті розвитку суспільної свідомості людства; особливостей соціального професійного існування; формування сталої комунікативної компоненти у професійному середовищі.

Компетентності: Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей професійної діяльності), знання ділового етикету та основ конфліктології. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді.

Вміння: Вміння застосовувати прийоми вербальних та невербальних комунікацій у професійній діяльності з дотриманням основних норм етикету. Вміти систематизувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, оформляти ділову документацію з метою розв'язання практичних завдань у сфері професійної діяльності. Вміння застосовувати оптимальні засоби ділового етикету та ділового спілкування для ефективного управління. Вміння втілювати норми, правила і цінності корпоративної етики в практиці ділового спілкування. Вміння застосовувати етико-аксіологічні знання і норми спілкування та поведінки в різних сферах суспільного життя. Усвідомити в процесі вивчення курсу необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Діловий етикет: теоретико-методологічні засади етики ділових відносин.

Тема 2. Основи ділового етикету і протоколу.

Тема 3. Види та форми ділового спілкування. Дистанційне ділове спілкування.

Тема 4. Взаємопорозуміння та конфлікти у спілкуванні.

Тема 5. Імідж ділової людини.

Тема 6. Підготовка та проведення ділових зустрічей.

Тема 7. Етикет та організація ділових прийомів.

Тема 8. Ділова атрибутика. Використання національних символів у діловому етикеті.

Тема 9. Мовний та мовленнєвий етикет. Ділове листування.

Тема 10. Національна та регіональна специфіка ділового етикету.

Екологічна освіта у школі та поза школою

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні посібники, інша навчальна література, відео матеріали	
Форма проведення занять	Лекції, практичні та семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: мети, завдання і принципів екоосвіти, законодавчих засад екоосвіти в Україні і світі, методів та форм навчання в екоосвіті, особливостей проведення екологічного-освітніх заходів у школі, у природі, у громадських просторах, застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у екологічній освіті.

Уміння: користування різними методами та формами навчання в екоосвіті, розробки уроків, квестів та інших еколого-освітніх заходів у школі і поза школою, застосування еко-ігор, провадження дослідницької та практичної компоненти в екоосвіту, використання креативних підходів для заохочення дітей і молоді до екологічної діяльності.

Інші компетентності: здатність інтегрувати екологічну тематику у різні навчальні предмети, ефективна комунікація з учнями, колегами, батьками та громадськістю щодо екологічних проблем, розуміння глобальних та локальних екологічних проблем і шляхів їх вирішення, лідерські навички та вміння працювати у команді.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ до дисципліни. Мета, завдання та принципи екологічної освіти. Екологічна свідомість.
2. Інтерактивні та інноваційні методи навчання в екологічній освіті у школі та поза школою.
3. Методи та форми навчання в екологічній освіті (тренінги, воркшопи, семінари, конференції).
4. Методи на форми навчання в екологічній освіті (квести, вікторини, екопікніки, екскурсії у природу, екологічні табори).
5. Застосування еко-ігор як фактор мотивації учнів.
6. Практично орієнтовані підходи до організації навчання в екоосвіті (масові акції, майстер-класи).
7. Роль дослідницьких проєктів у залученні дітей та молоді до екоосвіти.
8. Екологічна освіта та мистецтво (пленери, виставки малюнків, екологічний театр, ляльковий театр).
9. Застосування цифрових технологій в екологічній освіті.
10. Використання медіа ресурсів та соціальних мереж для залучення дітей та молоді до екоосвіти.

Економіка

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення Дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Економіки, підприємництва та торгівлі	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання кафедри, навчально-методичний посібник	
Форма проведення занять	Лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати:

– категоріальний апарат економічної теорії, – проблеми та принципи діяльності економіки сьогодення з урахуванням еволюційного чинника та специфіки економіки сучасної України;

вміти:

– визначити сутність змішаної ринкової економіки; – визначити механізми, що забезпечують реалізацію економічних законів; – пояснити, чому сучасна ринкова економіка найбільш ефективна порівняно з іншими моделями економіки; – пояснити головні умови зростання економіки та чинники, що породжують її нестабільність; – обчислювати ефективність виробництва, витрати та прибуток. – визначати роль держави та закордону в системі колообігу товарів і доходів; – розраховувати показники системи національних рахунків; – пояснювати механізм формування рівноваги на макроринку; – визначати специфіку функціонування ринку грошей; – пояснювати зміст економічного зростання та циклічних коливань в економіці; – розраховувати витрати виробництва та прибуток.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Економіка: предмет, функції і методи.
2. Економічні потреби та інтереси суспільства.
3. Економічні системи суспільства. Відносини власності.
4. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція.
5. Теорія грошей.
6. Ринкове господарство: його структура та інфраструктура.
7. Механізм саморегулювання ринку: попит, пропозиція, ціна.
8. Підприємство в умовах ринкового господарювання. Обороти капіталу.
9. Ринкові відносини в аграрному секторі.
10. Відтворення трудових ресурсів, зайнятість та соціальна захищеність населення.
11. Національна економіка та її показники.
12. Економічне відтворення та економічне зростання. Циклічні коливання в економіці.
13. Державне регулювання ринкової економіки.
14. Фінансова система. Державний бюджет. Податки.
15. Кредитно-банківська система.
16. Проблеми ринкової трансформації економіки сучасної України.

Економіка для неекономістів

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Економіки, підприємництва та торгівлі	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання ужну, електронний конспект лекцій, робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати: - основні базові економічні поняття, які використовуються у повсякденному житті; основні економічні закони та їх вплив на соціально-економічний стан людини і країни.

вміти: розбиратися у базових економічних поняттях; розуміти зміст економічних новин в країні; ухвалювати оптимальні рішення за обмежених засобів; вдумливо і осмислено ставитися до явищ економічного середовища; застосовувати в різних поєднаннях елементи економічних знань до конкретних економічних ситуацій.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Об'єктивні закони попиту і пропозиції, та як кожен впливає на ціну, що склалася на ринку. Чим обмежені безмежні потреби людини, та скільки ресурсів має економіка, аби їх задовольнити? Як поводить себе раціональний споживач, та що робити, коли вибір обмежений наявними фінансами? Для чого існує Національний банк України, та як його грошово-кредитна політика впливає на курс національної валюти, внутрішні інвестиції і добробут кожного? Від чого залежить рівень інфляції, що таке інфляційні очікування та як вберегти свої заощадження при гіперінфляції? Які активи найбільш захищені від інфляційного впливу, та чому помірна інфляція корисна для розвитку економіки держави? Скільки і які податки сплачує фізична особа, яка працює у наймі, та яка відкриває свою власну справу? Що потрібно знати початківцю у бізнесі про оптимізацію майбутніх податків? Що таке валовий внутрішній продукт (ВВП), та як наш добробут залежить від нього? Чому найбагатші країни світу не є найрозвиненішими, а в найкращих світових економіках люди не найбагатші? Чому під час війни вчасно сплачуються зарплати і стипендії, тоді як основні статті доходів Державного бюджету України йдуть на фінансування військових потреб? Від чого та від кого залежить економічна стабільність України під час війни? Що таке тіньова економіка та яка вона в Україні? Скільки і якого бізнесу релоковано на Закарпаття внаслідок війни, та як це вплинуло на місцевих жителів?

Економічний аналіз бізнесу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Обліку і аудиту	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

1. Знати й розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами в бізнес-середовищі, що є основою для організації та проведення економічного аналізу.
2. Розуміти місце й значення аналітичної системи в забезпеченні користувачів обліково-аналітичною інформацією, яка використовується для вирішення питань соціальної, економічної та екологічної відповідальності бізнесу.
3. Визначати ключові об'єкти економічного аналізу, розуміти їх роль і значення в господарській діяльності підприємств.
4. Володіти методичним інструментарієм економічного аналізу, що дозволяє формувати достовірну, об'єктивну та точну аналітичну інформацію для ухвалення ефективних управлінських рішень.
5. Розуміти механізм управління підприємством, оцінювати ефективність управлінських рішень, використовуючи аналітичну інформацію, яка відповідає принципам точності та об'єктивності.
6. Володіти загальнонауковими та спеціалізованими методами аналізу соціально-економічних явищ і господарських процесів для ефективного застосування економічного аналізу в бізнесі.
7. Проводити аналіз функціонування та розвитку бізнес-суб'єктів, визначати функціональні сфери, розраховувати ключові показники результативності їхньої діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Зміст, предмет та види економічного аналізу.
- Тема 2. Інформаційне забезпечення та організація економічного аналізу на підприємстві
- Тема 3. Методи і методика економічного аналізу.
- Тема 4. Система комплексного економічного аналізу та резерви підвищення ефективності господарювання.
- Тема 5. Аналіз фінансового стану підприємства.
- Тема 6. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.
- Тема 7. Аналітичне забезпечення антикризового управління бізнесом та оцінка стабільності його розвитку.
- Тема 8. Аналіз бізнес-процесів підприємства.
- Тема 9. Аналіз ресурсного потенціалу підприємства.
- Тема 10. Аналіз витрат підприємства.

Екосистемний менеджмент та основи реставраційної екології

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ботаніки	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання ДВНЗ «ужну»; навчально-методичні та електронні презентаційні матеріали; інформаційні ресурси в мережі Інтернет	
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Сьогодні людська діяльність, де безпосередньо, де побічно, підірвала здатність багатьох екосистем до самопідтримання та природного відновлення. Це призвело до низки серйозних проблем, які вимагають прямого управління та впровадження заходів регулювання й підтримки екосистем, з азами яких повинен бути обізнаний широкий загал. За результатами вивчення дисципліни студенти будуть

знати: й розуміти теоретичні основи, загальні принципи й завдання екосистемного менеджменту, що відповідає природоохоронним цілям; головні завдання й принципи, сучасні методи й технології реставраційної екології, особливості впровадження її заходів для різних типів лісових, трав'яних та водно-болотних екосистем та різні моделі їхнього утримування;

вміти: встановлювати загрози, діагностувати поточний стан різних типів екосистем, розробляти плани, формувати завдання, залучати зацікавлені сторони і здійснювати їхній первинний менеджмент; застосовуючи вже існуючий досвід, розробляти основи та впроваджувати сучасні методи і технології реставрації різних типів лісових, трав'яних та водно-болотних екосистем, оцінювати можливі ризики.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Екосистемний менеджмент як міждисциплінарна наука комплексного управління на основі системно-екологічного підходу. Етапи становлення, перспективи та тенденції розвитку.

Тема 2. Екосистемний менеджмент, що відповідає природоохоронним цілям – загальні принципи, теоретичні засади та визначальні характеристики. Ключові елементи екосистемного підходу. Екосистемний масштаб, адаптивний менеджмент та зацікавлені особи.

Тема 3. Екосистемний менеджмент – практичне застосування. Встановлення загроз, діагностування стану екосистеми та розробка планів її менеджменту. Менеджмент на популяційному, видовому та екосистемному рівні. Чи повинен екосистемний менеджмент копіювати природні процеси?

Тема 4. Екологічне відновлення як механізм вирішення глобальних проблем та його роль в збереженні довкілля. Теоретичні засади, терміни, загальні принципи та центральні положення реставраційної екології.

Тема 5. Сучасні методи і технології та можливі ризики реставрації екосистем різних типів.

Тема 6. Менеджмент і особливості збереження водно-болотних і прирічкових екосистем. Відновлення екосистем ветлендів – практичні підходи, масштаб, вартість, економічні стимули. Приклади реставраційних проєктів – європейський досвід та вітчизняні напрацювання.

Тема 7. Особливості менеджменту лісових екосистем. Поняття про наближене до природи лісівництво. Реставраційні заходи в лісових екосистемах та методи їхнього проведення. Відновлення корінних та цільових деревостанів різних типів лісу.

Тема 8. Менеджмент трав'яних екосистем різних типів (лучно-пасовищних, степових, високогірних). Поняття про активний, пасивний, охоронний і відновний менеджмент. Реставрація та утримування трав'яних екосистем: методологія, сучасні моделі та технології, орієнтовані на різні типи угруповань.

Електронний документообіг бізнесу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Обліку і аудиту	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські), лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- Надання студентам фундаментальних знань з методології електронного документування та документообігу, організації ефективної роботи з електронними документами у процесі ділових комунікацій в бізнес-середовищі підприємства.
- Оволодіння студентами теоретико-методологічними та практичними навичками складання електронної документації, засвоєння сучасних прийомів опрацювання електронних документів, набуття досвіду організації раціонального електронного документообігу та побудови ефективних ділових комунікацій з контрагентами (у т.ч. іноземними) в умовах цифрової економіки й суспільства.
- В результаті вивчення даної дисципліни студенти набувають навичок відображення господарських операцій за допомогою інструментів цифрової економіки, електронного документування та звітності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Основні поняття та організація електронного документообігу.
- Тема 2. Поняття електронного документа, його складові компоненти й життєвий цикл.
- Тема 3. Електронний цифровий підпис. Кваліфікований електронний підпис.
- Тема 4. Організація як об'єкт впровадження електронного документообігу.
- Тема 5. Інформаційно-технологічні та організаційні аспекти впровадження електронного документообігу.
- Тема 6. Сучасні системи електронного документообігу.
- Тема 7. Система електронного документообігу «Вчасно».
- Тема 8. Система електронного документообігу «М.Е.Дос».
- Тема 9. Електронний та віртуальний офіс.

Етика ділового спілкування

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Етика ділового спілкування» спрямований на формування гармонійно розвиненої особистості, підвищення духовності та загальної культури студентської молоді, виявлення творчих можливостей студентів, їх морально-етичного потенціалу, формування чуттєвої культури сучасної молоді людини, культури спілкування і комунікативних властивостей особистості. Курс орієнтований на практичне оволодіння відповідними навичками та вміннями.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Етика ділового спілкування» є не тільки навчання студентів науці ділового спілкування, а й спонукання їх до мистецтва спілкування шляхом активної пізнавальної діяльності, формування відповідної мотивації, самовдосконалення, використання різних вправ і завдань. Більш глобальною метою є розкриття краси, гармонії людських стосунків, зокрема у сфері ділового спілкування, спонукання до формування особистісних морально-етичних принципів, які стали б основою всієї трудової діяльності керівника, організатора, менеджера.

Дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: формування теоретичних засад світогляду, концептуальних принципів духовного розвитку особистості та інтегрального розуміння особливостей соціокультурного розвитку людства;

загальні: здатність оперувати філософським та загальнонауковим понятійно-категоріальним апаратом; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань; здатність генерувати нові ідеї на основі аналітично-синтетичного опрацювання філософської проблематики;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з колективом на основі етичних засад; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; вміння враховувати культурні, соціальні та естетичні особливості особистості в професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Феномен ділового спілкування.

Тема 1. Спілкування як основа людської життєдіяльності. Тема 2. Відображення ролі моральних норм і принципів у пам'ятках історії та культури. Тема 3. Структура та функції ділового спілкування. Тема 4. Види та рівні ділового спілкування.

Змістовий модуль 2: Етика як основа ділового етикету.

Тема 1. Способи, моделі, стилі ділового спілкування. Тема 2. Вербальні засоби спілкування та мовленнєвий етикет. Тема 3. Невербальна комунікація та етикет ділових відносин. Тема 4. Службовий етикет та його правила.

Етика і естетика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Метою вивчення дисципліни є: розглянути місце етики в системі філософського знання, культури, виявити можливість різних підходів до її вивчення, акцентувати на науковій, релігійній та філософській моделях етичного знання, вказати на тісний взаємозв'язок між етикою, психологією та релігією у сучасну добу кризи; також виробити в студентів вміння розуміти роль естетичних цінностей в людській життєдіяльності, здатність аналізувати сучасний стан естетичної сфери, опиратись на ці знання в своїй професійній та особистій життєдіяльності.

В процесі викладання дисципліни студенти повинні: оволодіти знаннями про специфіку етичного знання, основні поняття, категорії, структуру етики; про природу та феномени добра і зла, їх сучасні різновиди; про сутність та зміст моралі, її основні принципи та поняття, структуру, функції і закономірності, що пояснюють еволюцію та механізм дії моралі у житті людини, суспільства, світу; народів; основні категорії, напрямки і проблеми естетики як філософської науки в її історії та на сучасному етапі розвитку; зміст базових концептів філософських, соціологічних, історичних і культурологічних програм, що стосуються осмислення естетичних феноменів людської культури; естетично-художні засади суспільного життя, специфіку естетичної регуляції людської життєдіяльності; природу мистецтва і особливості його функціонування в культурі та людській життєдіяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Поняття моралі, її сутність, структура, функції.

Тема 2. Культурно-історичний зміст моралі.

Тема 3. Структура моральної свідомості.

Тема 4. Добро та зло.

Тема 5. Основні моральні поняття.

Тема 6. Сучасні проблеми етики.

Змістовий модуль 2.

Тема 1. Естетична діяльність та сфери її прояву.

Тема 2. Сутність та структура естетичної свідомості.

Тема 3. Природа і сутність мистецтва.

Тема 4. Художній твір і художній образ.

Тема 5. Естетичний розвиток особистості.

Забезпечення прав людини в діяльності поліції

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кримінального права та правоохоронної діяльності	
Інформаційне забезпечення		
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): за результатами вивчення дисципліни «Забезпечення прав людини в діяльності поліції» здобувачі освіти повинні знати поняття, зміст та основні напрямки захисту та дотримання прав і свобод людини в діяльності поліції; основи законодавства України, норми якого регулюють суспільні відносини, які виникають між громадянами та представниками правоохоронних органів у випадку вчинення адміністративних або кримінальних правопорушень; особливості забезпечення прав та свобод осіб під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, підвідомчі поліції; форми та види взаємодії поліції із громадськістю з метою реалізації основних прав та свобод громадян; знати підстави і порядок застосування заходів примусу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Права людини та рівень їх забезпечення в Україні. Правове регулювання належного забезпечення прав і свобод людини в діяльності підрозділів поліції. Забезпечення прав людини на стадії досудового розслідування. Заборона катувань і жорстокого поводження в діяльності підрозділів поліції. Захист та дотримання прав людини під час адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції. Захист та дотримання прав людини під час співпраці з громадськістю. Прийом звернень громадян. Захист та дотримання прав людини під час надзвичайних ситуацій. Дотримання прав людини під час затримання й арешту. Дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та осіб, які проживають на тимчасово окупованій території.

Запобігання та протидія домашньому насильству

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кримінального права та правоохоронної діяльності	
Інформаційне забезпечення		
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): за результатами вивчення дисципліни «Запобігання та протидія домашньому насильству» здобувачі освіти повинні знати основні терміни та поняття, такі як насильство, його основні форми та види, причини й умови вчинення, способи подолання та профілактики, уміння аналізувати нормативно – правові акти й інші документи, знати систему запобігання домашньому насильству в Україні і зарубіжних державах, основні принципи організації та діяльності суб’єктів протидії насильству, проблеми, які виникають при розробці конкретних запобіжних заходів на різних рівнях протидії насильству. Вміти самостійно аналізувати стан домашнього насильства за територіально-адміністративними суб’єктами, уміти застосовувати отриманні знання при оцінці конкретної ситуації, використовувати засвоєні знання для розв’язання типових конфліктних ситуацій, що виникають у соціально-побутових відносинах, а також оволодіти навичками спілкування як з жертвами домашнього насильства, так і їх кривдниками.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття, види та основні ознаки домашнього насильства. Правові засади запобігання та протидії домашнього насильства. Організація взаємодії з правоохоронними органами, з органами виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадськістю та міжнародними організаціями щодо запобігання та протидії домашньому насильству. Повноваження дільничних офіцерів поліції, поліцейських офіцерів громади у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Вчинення домашнього насильства щодо неповнолітніх осіб. Жорстоке поводження із дітьми як прояв насильства. Ідентифікація жорстокого поводження із тваринами як форма превенції домашнього насильства.

Засади бізнес-комунікації

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Журналістики	
Інформаційне забезпечення	Матеріали на сайті електронного навчання ужну, навчально-методичні посібники	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Студенти розвинуть уміння чітко й переконливо висловлювати думки та ідеї в бізнес- комунікації, працювати в команді; відшліфують майстерність підготовки ділових публічних виступів і презентацій; покращать навички письмової комунікації, зокрема написання ділових листів, найважливіших документів; опанують діловий етикет, етику офіційного спілкування; доповнять знання про інструменти покращення бізнес-комунікації, організацію та проведення офіційних заходів; поліпшать навички ефективно організації часу; загалом покращать власні комунікативні навички в діловій сфері.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна спрямована на розвиток навичок, необхідних у професійній діяльності й побудові ефективних ділових відносин. Курс охоплює короткий огляд засад бізнес-спілкування, основних принципів професійної комунікації; коротку інформацію про стиль і структуру документів, специфіку усного ділового мовлення (зокрема побудови й виголошення ділових промов, прийоми їх візуалізації; особливості ведення переговорів тощо), етику офіційного спілкування й корпоративний етикет, організацію й проведення ділових заходів, основи тайм-менеджменту, аналіз складових успішної бізнес-комунікації.

Застосування математичних пакетів до розв'язання прикладних задач

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Елементарні знання шкільної математики	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Алгебри та диференціальних рівнянь	
Інформаційне забезпечення	Система Moodle, електронні ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

основні поняття комп'ютерної алгебри;
методи представлення даних у комп'ютері;
способи перетворення виразів засобами комп'ютерної алгебри;
аналізувати та визначати структуру даних, виразів і виконувати їх обчислення;
досліджувати задачі лінійної алгебри;
розв'язувати рівняння, нерівності та їх системи;
обчислювати похідні, границі функцій, інтеграли;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Елементарні перетворення виразів за допомогою математичних пакетів.
2. Розв'язування алгебраїчних рівнянь, нерівностей та їх систем за допомогою математичних пакетів.
3. Побудова графіків функцій та їх дослідження за допомогою математичних пакетів.
4. Обчислення границь функцій та послідовностей за допомогою математичних пакетів.
5. Вивчення операцій диференціювання та інтегрування функцій за допомогою математичних пакетів.
6. Операції з матрицями, визначниками за допомогою математичних пакетів.

Захворювання, пошесті та пандемії в культурі та соціально-політичній історії

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредита ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Модерної історії України та зарубіжних країн	
Інформаційне забезпечення	Офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua , - доступ до мережі Інтернет, фондів та електронних каталогів наукової бібліотеки ДВНЗ «Ужну», електронного репозитарію ДВНЗ «Ужну» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui ; наукова бібліотека, читальні зали; віртуальне навчальне середовище Moodle (https://e-learn.uzhnu.edu.ua/); дидактичні матеріали для самостійної роботи студентів з дисциплін; Спеціалізовані пошукові системи google.scholar, academia.edu, EBSCO, researchgate.com, archive.org, http://research.nbu.gov.ua/ . Офіційні сайти академічних інститутів НАНУ http://history.org.ua/uk ; https://www.oriental-studies.org.ua/uk/home/ ; http://arceos.org.ua/ ; https://ipiend.gov.ua/ ; Національної бібліотеки України ім. В.Вернадського http://www.nbu.gov.ua/ .	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою дисципліни є необхідність освоєння й осмислення фактів і проявів їхнього впливу на індивідів, спільноти та цивілізації в історичному часі та просторі від давнини до сьогодення з метою вироблення наукового світогляду, відповідного сучасному рівневі розробки цього кола проблем. Актуальність цього дисциплінарно-тематичного підходу є непересічне значення природної сфери буття на розвиток людського суспільства в його біосоціальних основах, той вплив, котрий соматичні, інфекційні та психічні патології справили на поступ/регрес цивілізацій, соціальних спільнот, на специфіку владарювання в конкретних історичних обставинах та на відображення зазначеного феномену у культурі та мистецтві. Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних *компетентностей*: здатність розв'язувати різноманітні загальні і спеціалізовані практичні завдання в галузі професійної діяльності, що передбачає застосування концептуальних методів окремих наук, конкретизованих предметних знань; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, інтелектуальні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, індивіда; прищеплення навичок вести здоровий спосіб життя; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання дисципліни у практичних ситуаціях; мати навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність до формування загальних і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків; володіти основами цілепокладання, планування та проектування процесу професійної діяльності; здатність здійснювати об'єктивний контроль і самооцінювання рівня власних досягнень; здатність до пошуку ефективної мотивації до саморозвитку (самопізнання, усвідомленого ставлення до здобуття нового знання); здатність

мотивувати та здійснювати соціалізацію, формувати досягнення певного культурного рівня, загальної обізнаності, ерудиції та начитаності; здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної діяльності, оцінки професійного досвіду; здатність використовувати епістемні підходи історії повсякденності; здатність орієнтуватися в історичному часі, застосовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу, доцільно використовувати категоріально-понятійний апарат й історичну хронологію; здатність ефективно й грамотно працювати з різними джерелами історичної інформації, будувати усні й письмові судження щодо факторів розвитку людської цивілізації, та перешкод, котрі об'єктивно виникають на цьому шляху, постатей визначних мислителів й науковців, котрі сприяли прогресові, вивчаючи етіологію різних захворювань та виробляли способи їхнього лікування, запобігання, усунення набутих негативних наслідків, виробляли наукові засади соціальної гігієни, сталого розвитку; здатність розкривати загальну структуру історичного процесу на основі взаємозв'язку різних природних та соціальних структур, основних історичних подій та постатей; здатність чітко і логічно відтворювати базові знання з даної предметної області з метою демонстрування впливу захворювань, пошестей та пандемій на культуру та соціально-політичну історію, оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування цілісної наукової картини світу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Людина і людство як біосоціальні феномени. Предмет, завдання та джерела до вивчення дисципліни.
2. Осілий та кочовий спосіб соціального життя в доцивілізаційну епоху і зародження патогенних інфекцій. Теорія Джарета Даймонда.
3. Захворюваність, соціальна гігієна, рівень медичних знань та лікувальних технологій у стародавніх цивілізаціях Сходу.
4. Людина як мікрокосм у давньогрецьких філософських вченнях, способи забезпечення її фізичного та ментального здоров'я.
5. Медичні вчення і технології Стародавнього Риму. Перші пандемії.
6. Деградація соціальної гігієни, охорони здоров'я та залишковий характер медичних знань в умовах західноєвропейського середньовіччя (V-XV ст.).
7. «Чорна смерть» та інші пандемії доби середньовіччя (V-XV ст.), їхні соціально-політичні наслідки та відтворення у літературі й мистецтві.
8. «Східна гілка» середньовічної науки й технологій та медико-гігієнічна сфера (Далекий Схід, Індія, країни арабо-ісламської цивілізаційної зони).
9. Місце людини в новій картині світу та мистецтві доби Відродження. Прогрес медичних знань і боротьби із захворюваннями. Теофраст Бомбаст Парацельс.
10. Географічні відкриття та поширення інфекцій у глобальному масштабі. «Велика лондонська чума».
11. Наукова революція XVII ст. та її вплив на медичну освіту, охорону здоров'я та медичні технології.
12. Енциклопедична наука, медичні знання та соціально-гігієнічні характеристики доби Просвітництва. Відкриття та поширення щеплення від інфекцій.
13. Промислова революція, індустріалізація та їхній вплив соціогігієнічну сферу буття суспільства. Формування інфраструктури охорони здоров'я.
14. Виникнення та прогрес мікробіології та епідеміології: досягнення, представники, практичне застосування.
15. Епідемії та пандемії у XX на початку XXI ст., їхній вплив на суспільне життя, соціальну політику, культуру та мистецтво.
16. Патології влади та патології політики. Індивідуальний та суспільний невроз. Крізь призму історичного дискурсу.

Іміджологія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Предметом дисципліни «Іміджологія» є публічний імідж-образ, створений об'єктом, суб'єктом для отримання зворотнього зв'язку з масовою аудиторією.

Теоретичний курс дасть змогу отримати знання про: імідж як явище; — іміджмейкерство та його особливості; психологічні властивості іміджу; технології управління особистісним іміджем; методи створення ефективного імідж-образу.

Об'єктом вивчення іміджології є імідж як феномен сучасного світу.

Студент повинен знати: теоретико-методологічну базу іміджології; історію та основні етапи розвитку іміджу; типологію іміджу; — основні функції іміджу; особливості імідж-технологій в організації; принципи корпоративної культури в організації; методи формування, реалізації, корегування іміджу в організації; інструментарій іміджології; основи іміджмейкінгу; особливості ділового іміджу.

Результатом отриманих знань буде вміння: створювати особистий імідж; володіти механізмами впливу імідж-образу на масову свідомість; володіти навичками колористики та стилістики; володіти навичками сучасного іміджмейкера зі створення іміджу фірми, корпорації крізь призму людського фактора.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основними завданнями вивчення дисципліни «Іміджологія» є: пізнати сутність і поняття іміджу і його складових; визначити складові зовнішніх і внутрішніх якостей в особистості; опанувати вміннями створювати імідж за певними технологіями, що включають як певну систему поведінкового аналізу особистості, так і форми і способи придбання тих якостей, які допомогли б людині змінити свій образ в сфері соціального спілкування.

Тема: 1. Іміджологія як наука та навчальна дисципліна.

Тема: 2. Типи іміджів.

Тема: 3. Іміджмейкінг: сутність, основні принципи політичної влади.

Тема: 4. Основні закономірності побудови іміджу.

Тема: 5. Інструментарій іміджології. Іміджеві стратегії.

Тема: 6. Особливості рекламної діяльності у створенні іміджу.

Тема: 7. Створення іміджу організації (корпоративний імідж): основні вимоги та чинники.

Тема: 8. Технології формування політичного іміджу.

Тема: 9. Імідж країни.

Інформаційне право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знання таких категорій, як: поняття інформації у праві, її види та особливості; роль інформаційного права в сучасному інформаційному суспільстві; уміння застосувати теоретичні і правові основи правової охорони права на інформацію в Україні; розуміння системи органів управління у сфері інформаційних правовідносин; знання особливостей правового регулювання окремих інститутів інформаційного права, таких, як державна таємниця, інформаційна безпека, засоби масової інформації, персональні дані та ін.; тлумачення та застосовування чинного законодавства України, що регулює інформаційні правовідносини, інформаційну відповідальність; розуміння змісту нормативно-правових актів та використовувати їх на практиці; уміння висловити власну правову позицію з використанням посилань на нормативні акти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Поняття інформаційного права як галузі права. Предмет та метод правового регулювання. Інформаційні правовідносини в Україні. Поняття інформації, як об'єкту інформаційних правовідносин. Права людини в сфері інформаційних правовідносин. Особливості доступу до інформації. Інформаційна безпека. Правові основи діяльності засобів масової інформації в Україні. Правове регулювання інформаційних правовідносин в мережі «Інтернет». Правове регулювання інституту державної таємниці в Україні. Інститут захисту персональних даних Поняття та види юридичної відповідальності в інформаційному праві. Поняття та особливості інформаційних правопорушень.

Інформаційні основи обліку

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Обліку і аудиту	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

1. Здатність до адаптації і компетентного використання сучасних знань з інформаційних основ обліку в професійній діяльності та повсякденному житті.
2. Володіння сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями для організації та автоматизації облікових процесів.
3. Здатність здійснювати облікові процедури за допомогою спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.
4. Здатність застосовувати та створювати інформаційне забезпечення для управління підприємством з використанням сучасного програмного забезпечення та методичного інструментарію.
5. Здатність використовувати спеціалізовані інформаційні системи та комп'ютерні технології для виконання облікових, аналітичних, аудиторських і податкових завдань.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Освітня компонента «Інформаційні основи обліку» інтегрує знання базових понять дисциплін: «Інформатика», «Бухгалтерський облік (загальна теорія)», «Цифрова економіка», «Інформаційне право», «Основи інформаційної безпеки та захисту інформації», «Підприємництво», «Фінансовий облік», «Податковий облік», «Управлінський облік» «Інформаційні системи в обліку і оподаткуванні» та іншими дисциплінами, з метою надання студентам знань про основи бухгалтерського обліку, фінансового обліку, податкового обліку, управлінського обліку у поєднанні з сучасними інформаційними та автоматизованими системами та технологіями.

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку та поняття бухгалтерського балансу.

Тема 2. Подвійний запис та документація.

Тема 3. Інформаційні системи та їх роль в управлінні економікою.

Тема 4. Проектування, розробка та впровадження комп'ютерних систем бухгалтерського обліку.

Тема 5. Організаційно-методичні основи інформаційного забезпечення обліку.

Тема 6. Сучасні прикладні програмні рішення та їх основні функціональні можливості.

Тема 7. Налаштування параметрів обліку та оподаткування в сучасних системах обліку.

Тема 8. Інформаційні основи звітності підприємств.

Тема 9. Електронний документообіг.

Історичне краєзнавство

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3	1
Семестр	Осінній	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Археології, етнології та культурології	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, презентації	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчального курсу є ознайомлення здобувачів із особливостями комплексної дисципліни, органічно пов'язаної з багатьма суспільними та гуманітарними науками. Пізнання різнобічної джерельної бази та можливості використання досягнень всіх галузей суспільно-гуманітарних знань та специфіку застосування методів історичного аналізу для комплексного вивчення історико-культурного розвитку окремого регіону, популяризація серед широких верств населення активної участі у збереженні та популяризації місцевої історії, культурної спадщини. Вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти компетентностей: здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та розвитку суспільства, техніки і технології; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання історико-культурних особливостей розвитку регіонів України, реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках історії, у позакласній та позашкільній роботі з учнівською молоддю.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Історія краєзнавчого руху в Україні . Стан та перспективи історико-краєзнавчий досліджень в Україні на сучасному етапі.
2. Зародження та становлення історичного краєзнавства на Закарпатті
3. Теоретико-методологічні питання історико-краєзнавчих досліджень.
4. Актуальні проблеми вивчення історико-культурних пам'яток. Правові проблеми охорони історико-культурних пам'яток.
5. Територія Закарпаття у давні часи та ранньому середньовіччі
6. Землі сучасного Закарпаття у складі Угорщини (середина XIII – початок XX ст.)
7. Адміністративно-політичний та соціально-економічний розвиток Закарпаття у XX ст.
8. Історико-культурна спадщина Закарпаття як невід'ємна частина історії Карпатського регіону.

Історія жінок: від забуття до рівності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Модерної історії України та зарубіжних країн	
Інформаційне забезпечення	Мережа Інтернет; фонди та електронні каталоги наукової бібліотеки ДВНЗ «ужну», репозитарій ДВНЗ «ужну» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/), наукова бібліотека, читальні зали; віртуальне навчальне середовище Moodle (https://e-learn.uzhnu.edu.ua/); https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fhistory_relati/specs ; дидактичні матеріали для самостійної роботи студентів з дисциплін	
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою дисципліни є ознайомлення студентів з роллю жінок у світовій та українській історії, вивчення процесів боротьби за права жінок та розуміння викликів сучасного фемінізму.

Компетентності:

- Знання основних етапів історії жіночого руху та гендерної рівності.
- Уміння аналізувати роль жінок у різних історичних епохах.
- Розуміння впливу соціальних, економічних та культурних факторів на становище жінок.
- Здатність критично осмислювати стереотипи та міфи щодо жінок.
- Навички роботи з історичними джерелами та науковою літературою.
- Уміння дискутувати на теми гендерної рівності у сучасному світі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Формування жіночої історії: витоки та розвиток.
2. Жінки в античному світі: від Афін до Риму.
3. Жінки у Середньовіччі: між домом і монастирем.
4. Ренесанс і Реформація: нові можливості для жінок?
5. Жінки в епоху Просвітництва: перші феміністичні ідеї.
6. Жінки у XIX столітті: боротьба за права та емансипація.
7. Жінки під час воєн та революцій XX століття.
8. Фемінізм у другій половині XX століття: «друга» та «третьа хвилі».
9. Жінки в Україні: від козацької доби до сучасності.
10. Сучасні виклики гендерної рівності.

Історія світових цивілізацій

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Модерної історії України та зарубіжних країн	
Інформаційне забезпечення	Мережа Інтернет; фонди та електронні каталоги наукової бібліотеки ДВНЗ «ужну», репозитарій ДВНЗ «ужну» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/), наукова бібліотека, читальні зали; віртуальне навчальне середовище Moodle (https://e-learn.uzhnu.edu.ua/); https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fhistory_relati/specs , мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук	
Форма проведення занять	Лекції, семінарські (практичні) заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Цивілізація – основа життєвого простору сучасної людини, невід’ємна частина її існування в навколишньому світі. Приналежність до цивілізації визначає політичний, економічний, культурний розвиток людства, значною мірою формує сучасне суспільство та впливає на всі його сфери. Історія світових цивілізацій дає можливість розглянути основні етапи розвитку людського суспільства, різні форми його існування. *Метою навчального курсу* є формування у здобувачів теоретичних знань та вироблення практичних навичок з історії світових цивілізацій. Навчальний курс розглядає історичний процес розвитку суспільства в цілому, аналізує сукупність явищ суспільного життя, з усіх його боків, прослідковує логічний зв’язок у розвитку давніх і сучасних цивілізацій, формує вміння системно аналізувати основні етапи та шляхи історичного розвитку цивілізацій. *Основними завданнями* вивчення курсу «Історія світових цивілізацій» є поглиблення знань з всесвітньої історії, формування навичок критичного осмислення історичної інформації, роботи з джерелами і літературою, вироблення власного ставлення до подій минулого, вміння застосовувати набуті знання з історії для самостійної орієнтації в суспільно-політичних подіях. Навчальний курс забезпечує набуття студентами *компетентностей*: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність працювати в команді. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Цивілізація як суспільно-історичне явище. Різноманітність та єдність людських цивілізацій. 2. Цивілізація стародавнього Єгипту. 3. Антична цивілізація та її вплив на історію людства. Цивілізації стародавніх Греції та Риму. 4. Візантійська цивілізація. 5. Індійська цивілізація. 6. Китайська цивілізація. 7. Японська цивілізація. 8. Арабо-мусульманська цивілізація. 9. Тропікоафриканська цивілізація. 10. Цивілізації Доколумбової Америки. Великі географічні відкриття та їх роль у формуванні єдиної світової цивілізації. 11. Західноєвропейська середньовічна цивілізація. 12. Європа у ранній Новий час. Передіндустріальна цивілізація. 13. Доба індустріальної цивілізації. 14. Постіндустріальна цивілізація. Суспільство масового споживання. Досягнення і проблеми людської цивілізації в XXI ст. 15. Україна у світовому цивілізаційному процесі.

Історія становлення світових релігій та їх трансформація в сучасному світі

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, презентації	
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів ґрунтовного комплексу знань і цілісного уявлення про історію світових релігій а також виявлення місця релігії у сучасному глобальному просторі, і тенденцій розвитку релігій в умовах глобалізації і суттєвого прискорення динаміки суспільства.

У результаті вивчення навчальної студенти повинен: знати: загальну історіографію курсу; основну хронологію історії світових релігій; понятійно-термінологічний апарат конкретної проблеми; основні тенденції і вимоги до спеціаліста в інформаційному суспільстві і використання їх у професійній діяльності. Вміти: застосовувати на практиці методологію і методи історичного дослідження; опрацьовувати історичні джерела та наукову літературу; аналізувати та узагальнювати конкретно-історичний матеріал, давати оцінку історичним подіям, явищам, постатям; використовувати конкретно-історичний та аналітичний матеріал для історичних реконструкцій; розуміти значення релігійного фактору в історії міжнародних відносин, вивчати конфесійну динаміку в умовах глобалізації; Співставити позиції традиційних релігій з позиціями нових релігійних течій; обґрунтувати власну світоглядну позицію щодо значення релігії у суспільному та особистому житті; аналізувати та прогнозувати тенденції та перспективи розвитку релігії в добу сьогодення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Релігія на тлі загальних глобалізаційних процесів.

Тема 2. Світові релігії: особливості, вплив на соціально-історичне життя людства, історичні трансформації.

Тема 3. Буддизм. Регіональні особливості буддизму.

Тема 4. Християнство. Сучасне християнство і міжнародні відносини.

Тема 5. Іслам. Іслам у сучасному світі.

Тема 6. Релігійні конфлікти та їх роль у сучасному суспільстві.

Тема 7. Релігійна свідомість і проблеми суспільного життя. Екуменізм і толерантність.

Історія та культура Чехії

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни, історичні карти, презентації	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни «Історія та культура Чехії» – послідовне вивчення основних етапів еволюції Чеської держави, крізь призму політичних, соціально-економічних і культурних процесів на чеських землях.

Студент повинен:

а) знати: мету, завдання, об'єкт, предмет та методику дисципліни; зміст основних категорій дисципліни; факти, матеріали, гіпотези та домінуючі й альтернативні погляди стосовно тем курсу; суть суспільно-політичних, соціально-економічних та культурних процесів на чеських землях.

б) володіти: матеріалом курсу; здібностями до складання бібліографії з тематики досліджень, що проводяться; оволодіти навичками самостійної роботи з історичними джерелами і науковою літературою, пошуком необхідної інформації через мережу «Інтернет» для використання на семінарських заняттях, при написанні рефератів тощо.

в) вміти: використовувати рекомендовану літературу та джерела; аналізувати основні концепції й гіпотези етногенезу; порівнювати особливості організації державної влади; орієнтуватися в проблематиці соціальної стратифікації суспільства; пояснити специфіку економічного ладу; пояснити виникнення і розвиток чеської державності; давати критичну оцінку усталеним поглядам на проблеми, що порушуються на лекціях та семінарських заняттях; використовувати методи порівняння, аналогії, протиставлення, історизму, типології та інші; готувати виступи на проблематику, що стосується предмету дисципліни, застосовувати картографічні матеріали.

Стислий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ до курсу.

Тема 2. Стародавня історія Чехії.

Тема 3. Землі Чеської корони в добу Середньовіччя (V–XVI ст.).

Тема 4. Культура Чехії доби Середньовіччя.

Тема 5. Особливості розвитку чеських земель в Новий час (XVII–XIX ст.).

Тема 6. Культура Чехії Нового часу.

Тема 7. Чехія в Новітній час (XX– поч. XXI ст.).

Тема 8. Особливості розвитку чеської культури (XX– поч. XXI ст.)

Історія філософії

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Історія філософії» має на меті виробити у студентів систему філософських знань, необхідних для формування філософської культури, розуміння місця і призначення людини у соціальних процесах і явищах.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія філософії» є: засвоєння знань щодо оволодіння студентами спеціальною філософською термінологією, категоріально-понятійним апаратом; поліфонією та плюралізмом філософського мислення та історико-філософського знання; прочитання ними спеціальної філософської літератури, оригінальних філософських текстів; розвиток у них навичок філософського діалогу, філософського дискурсу в цілому; формування незалежного толерантного мислення як світоглядно-діяльної цінності. Дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Інтегральна: набуття навичок володіння культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу та відтворення інформації; логічно правильно, аргументовано і чітко вибудовувати усну та письмову мову, до міжкультурних комунікацій.

Загальні: набуття навичок здатності дотримуватися етичних та правових норм, регульованих соціальною політикою держави відношень людини з людиною, суспільством, навколишнім середовищем; аналізувати соціально-значимі проблеми і процеси, використовувати методи соціальних, гуманітарних і економічних наук у вирішенні соціальних і професійних завдань.

Спеціальні (фахові, предметні): здатність здійснювати порівняльний аналіз різних філософських систем у межах одного історико-філософського періоду; аналізувати матеріал і самостійно проводити історико-філософську роботу з опрацювання текстів;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Вступ до історії філософії. Історія Стародавньої філософії, Середньовіччя та Відродження. Тема 1. Історія філософії, її значення у розвитку цивілізації і культури. Історико-філософські концепції. Тема 2. Східна філософія. Тема 3. Західна філософія Середньовіччя. Тема 4. Філософія Відродження.

Змістовий модуль 2. Філософія Нового часу та Новітніх часів. Тема 1. Філософія Нового часу. Тема 2. Французька філософія XVIII ст. Тема 3. Німецька філософія Нового часу. Тема 4. Новітня філософія XIX ст. Тема 5. Сучасна західна філософія. Тема 6. Українська філософська думка.

ІТ право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання основних понять та категорій правової науки у сфері правового регулювання ІТ відносин; Здатність визначати, формулювати проблемами правового регулювання ІТ відносин в Україні, аналізувати нормативно-правовими актами, які регулюють ІТ відносини в Україні; Уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; здатність використовувати інформаційно-комунікативні технології; Здатність застосовувати теоретичні положення на практиці, результативно використовувати здобуті знання; Здатність аналізувати та вирішувати практичні кейси в ІТ сфері.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

ІТ право як галузь законодавства. Поняття та ознаки правовідносин у цифровому середовищі. Правовий режим веб-сторінки. Правове регулювання надання телекомунікаційних послуг. Електронний документ, електронний підпис. Електронні гроші. Криптовалюта. Комерційні позначення та об'єкти патентного права, які використовуються в мережі Інтернет. Реклама в Інтернеті. Регулювання адміністрування адресного простору мережі Інтернет в Україні. оподаткування сфери ІТ послуг.

Квантові комп'ютери і квантові обчислення

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Базовий курс природничих дисциплін	
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Електронних систем	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, навчально-методичний посібник, Internet-ресурси.	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Студент повинен знати:

- основні поняття про квантові об'єкти, квантові стани, сплутані стани та методи їх генерації і детектування;
- процедуру квантових вимірювань, квантових обчислень;
- що таке кубіт, однокубітні вентиля, універсальні квантові вентиля;
- логічні елементи, що діють на один, два, три кубіти; багатокубітні логічні елементи, квантові схеми;
- структуру реального квантового комп'ютера;

Студент повинен вміти:

- застосовувати набуті знання для керування станами кубіта;
- будувати логічні схеми з використанням однокубітних, універсальних вентилів;
- використовувати алгоритми стиснутого кодування, алгоритми Дойча, Шора, Гровера, Саймона, квантового перетворення Фур'є;
- застосовувати теорему про заборону клонування, розраховувати ентропію, розуміти алгоритм телепортації станів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна "Квантові комп'ютери і квантові обчислення" дає загальні відомості про історію розвитку квантових обчислень. Про властивості квантових об'єктів, квантові вимірювання і квантові обчислення та операції, квантові алгоритми, квантові криптографічні системи. Загальні вимоги до реалізації квантового комп'ютера. Фізичні основи роботи квантового комп'ютера. Стан квантових комп'ютерів на сьогодні, і подальші напрямки розробки квантових комп'ютерів.

1. Історія квантових обчислень та квантової інформації. Властивості квантових об'єктів. Суперпозиція квантових станів. Сплутані стани. Способи генерації та методи детектування сплутаних станів.
2. Квантові обчислення та операції. Квантові вимірювання. Квантовий біт. Представлення кубіта на сфері Блоха (Тривимірна візуалізація кубіта). Керування станом кубіта: осциляції Рабі. Багатокубітні квантові системи.
3. Обчислення на квантовому комп'ютері. Кубіти. Однокубітні вентиля. Універсальні квантові вентиля.
4. Квантові обчислення. Однокубітні логічні елементи. Логічні елементи, що діють на два, три кубіти. Багатокубітні логічні елементи. Квантові схеми.
5. Теорема про заборону клонування.
6. Квантова телепортація станів. Квантова комунікація. Схема квантової телепортації. Квантовий паралелізм.
7. Квантові алгоритми. Стиснуте кодування. Алгоритми Дойча, Шора, Гровера, Саймона, квантового перетворення Фур'є;
8. Ентропія фон Неймана – характеристика заплутаності двокубітних систем.
9. Квантові криптографічні системи. Квантовий розподіл ключів. Протоколи квантового розподілу ключів. Оптична реалізація квантових криптографічних систем.
10. Ідеальний квантовий комп'ютер. Реальний квантовий комп'ютер та його структура.
11. Фізичні проблеми квантових комп'ютерів. Порівняння квантового комп'ютера з оптичним комп'ютером.
12. Методи придушення декогеренції. Фазова декогеренція кубіту.
13. Загальні вимоги щодо реалізації квантового комп'ютера.
14. Квантовий комп'ютер на основі спектрометра ядерного магнітного резонансу.
15. Квантові комп'ютери на різних фізичних основах. Стан квантових комп'ютерів на сьогодні і напрямки подальшої розробки квантових комп'ютерів.

Комунікативний курс словацької мови

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Словацької філології	
Інформаційне забезпечення	Підручник, навчальний посібник, методичні рекомендації	
Форма проведення занять	Практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Когнітивні компетентності включають: знання і розуміння загальних відомостей про Словаччину, її історію, культуру, традиції та сучасні геополітичні умови, місце словацької мови серед інших слов'янських мов, специфіку її фонетичної, граматичної та лексичної системи. Засвоєння сучасної словацької графіки, опанування словацької вимови, граматики словацької мови, збагачення словникового запасу. Читання, переклад та переказ словацьких текстів. Складання речень та діалогів словацькою мовою, ведення бесіди словацькою мовою на задану тему.

До практичних вмінь та навичок входить: володіти відомостями про Словаччину, її історію, культуру та традиції, сучасні лінгвокраїнознавчі реалії, знати специфіку словацької мови на фоні інших слов'янських мов, вміти лінгвістично обґрунтувати особливості фонетичної, граматичної та лексичної будови, володіти усним та писемним словацьким мовленням, перекладати тексти із словацької українською мовою та навпаки, вміти ілюструвати теоретичний матеріал прикладами сучасної словацької мови.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Загальні відомості про словацьку мову та Словаччину. Алфавіт. Голосні звуки. Засвоєння необхідних виразів: привітання, прощання, подяка та ін. Типи відмінювання іменників. Дієслівні основи. Дієслова теперішнього часу. Особові та присвійні займенники. Дієслова минулого часу. Числівники. Кількісні числівники. Порядкові числівники. Синтаксичний зв'язок кількісних числівників з іменниками. Прислівники. Ступені порівняння прикметників та прислівників. Особливості синтаксису сучасної словацької мови. Майбутній час дієслів. Умовний спосіб дієслів. Порядок слів при використанні умовного способу. Наказовий спосіб дієслів. Підрядні речення мети. Прийменники з просторовим відношенням. Пасивні дієприкметники минулого часу. Пасивний стан. Підрядне допустове речення. Закон ритмічного скорочення. Частки. Вигуки. Дієслівне керування. Іменники Pluralia Tantum. Віддієслівні іменники. Підрядне речення місця. Сполучники. Пряма мова. Уживання інфінітива.

Комунікативний курс чеської мови

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Словацької філології	
Інформаційне забезпечення	Підручник, навчальний посібник, методичні рекомендації	
Форма проведення занять	Практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Когнітивні компетентності включають: знання і розуміння загальних відомостей про Чехію, її історію, культуру, традиції та сучасні геополітичні умови, місце чеської мови серед інших слов'янських мов, специфіку її фонетичної, граматичної та лексичної системи. Засвоєння сучасної чеської графіки, опанування вимови, граматики чеської мови, збагачення словникового запасу. Читання, переклад та переказ чеських текстів. Складання речень та діалогів чеською мовою, ведення бесіди чеською мовою на дану тему.

До практичних вмінь та навичок входить: володіти усним та писемним чеським мовленням, перекладати тексти із чеської українською мовою та навпаки, вміти ілюструвати теоретичний матеріал прикладами сучасної чеської мови.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Загальні відомості про чеську мову та Чехію. Алфавіт. Голосні звуки. Засвоєння необхідних виразів: привітання, прощання, подяка та ін. Типи відмінювання іменників. Дієслівні основи. Дієслова теперішнього часу. Особові та присвійні займенники. Дієслова минулого часу. Числівники. Кількісні числівники. Порядкові числівники. Синтаксичний зв'язок кількісних числівників з іменниками. Прислівники. Ступені порівняння прикметників та прислівників. Особливості синтаксису сучасної чеської мови. Майбутній час дієслів. Умовний спосіб дієслів. Порядок слів при використанні умовного способу. Наказовий спосіб дієслів. Підрядні речення мети. Прийменники з просторовим відношенням. Пасивні дієприкметники минулого часу. Пасивний стан. Підрядне допустове речення. Закон ритмічного скорочення. Частки. Вигуки. Дієслівне керування. Іменники Pluralia Tantum. Віддієслівні іменники. Підрядне речення місця. Сполучники. Пряма мова. Уживання інфінітива.

Криптовалюта

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Обліку і аудиту	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Компетентності та знання: вивчення змісту блокчейну та його ролі в децентралізованій природі криптовалюти; вивчення видів криптовалюти та ознайомлення із основними поняттями, пов'язаними з криптовалютою; розуміння різниці між криптовалютою та цифровими активами, природи смартконтрактів, NFT; вивчення принципів DeFi (Децентралізованих фінансів) та прогнозів по використанню блокчейн-технологій у побудові бізнес-схем за допомогою токенів; вивчення способів зберігання крипто-монет, особливостей використання гарячих та холодних криптогаманців; вивчення механізмів функціонування централізованих криптовалютних бірж та способів здійснення на них операцій з криптовалютою; вивчення особливостей функціонування децентралізованих криптовалютних бірж та обмінників; розгляд основних способів та стратегій заробітку на криптовалюті: трейдинг, майнінг, фармінг та стейкінг; вивчення основних криптовалютних ризиків, поняття скаму; вивчення законодавчого регулювання та особливостей оподаткування операцій з криптовалютою.

Практичні вміння: розрізняти різні типи криптомонет та вміти знайти інформацію про їх випуск, капіталізацію, ціни на різних біржах; відкрити гарячий криптогаманець та вміти виконувати основні операції по отриманню та виводу своїх монет з гаманця; обрати, за потреби, холодний криптогаманець за визначеними параметрами та виконувати операції за його допомогою; оцінювати безпечність криптобірж, реєструватися на них, заводити кошти через картку або P2P та проводити операції по придбанню і продажу монет в межах чинного законодавства; проводити технічний аналіз графіку ціни криптовалют; за допомогою онлайн карти знаходити місця, де можливо розрахуватися криптовалютою; самостійно користуватися онлайн ресурсами для отримання інформації про основні події, які відбуваються у світі криптовалют.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Головною метою вивчення дисципліни «Криптовалюта» є отримання здобувачами знань із економічного змісту криптовалюти, можливостей і загроз її використання, основних операцій з криптовалютою та практики її використання.

Тема 1. Природа криптовалюти та історія її розвитку: можливості та загрози. Блокчейн.

Тема 2. Зміст основних понять, пов'язаних з криптовалютою,

Тема 3. Види криптовалют.

Тема 4. NFT, смартконтракти та DeFi (Децентралізовані фінанси).

Тема 5. Зберігання криптовалют, холодні та гарячі криптогаманці.

Тема 6. Криптовалютні біржі: централізовані та децентралізовані. Криптовалютні обмінники.

Тема 7. Технічний аналіз ціни на графіку криптовалют.

Тема 8. Майнінг. Фармінг та стейкінг, як стратегії криптоінвестування.

Тема 9. Законодавче регулювання криптовалютної сфери в Україні та закордоном, криптовалютні ризики, скам.

Тема 10. Оподаткування доходів, одержаних в сфері криптовалюти.

Ктитори і меценати в історії української культури

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Античності, Середньовіччя та історії України до модерної доби	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, конспект лекцій, презентації	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Ктитори і меценати в історії української культури» має на меті ознайомити студентів з явищами меценатства та патронату в історії української культури, ключовими українськими ктиторами і меценатами і їх ролі для розвитку культури України. Курс також сприятиме усвідомленню, глибокому засвоєнню вітчизняної історії та культури, основних рис політики благодійності в Україні, ролі відомих меценатів у творенні національного культурного простору та процесів національного усвідомлення. Дисципліна ознайомить студентів з біографіями головних творців, організаторів та благодійників української культури. У процесі вивчення курсу слухачі здобудуть навички застосування емпіричних методів дослідження локальних тем в історії України.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей:

- інтегральна: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хиби та вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації; аналіз та інтерпретація гуманітарного тексту: здатність виокремити та відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність та валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї;
- загальні: набуття навичок всебічного загальнокультурного аналізу проблем суспільного і культурного життя з використанням відповідного категоріального апарату; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати соціокультурні проблеми в Україні на основі засвоєного знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих знань;
- спеціальні (фахові, предметні): мати професійні знання, бути переконаним у їх соціальній доцільності й корисності, вміти компетентно застосовувати їх у своїй професійній діяльності; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння враховувати культурні, соціальні та естетичні особливості особистості в професійній діяльності; вміння застосування методи наукового пізнання в процесі дослідницької діяльності; здатність виявляти та досліджувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Поняття ктиторства, меценатства та патронату в історії української культури

Тема 2. Зародження традицій меценатства в часи княжої доби. Ктитори серед давньоруських князів.

Тема 3. Явище меценатства в епоху культури Відродження. Благодійники серед українських магнатів і шляхти.

Тема 4. Меценатство періоду Гетьманщини. Козацько-гетьманські ктитори.

Тема 5. Жінки-меценати в історії української культури.

Тема 6. Меценати XVIII- початку XIX століття.

Тема 7. Українські благодійники та меценати кінця XIX – початку XX століття

Тема 8. Явище меценатства серед релігійної еліти.

Тема 9. Доля меценатства в радянську добу.

Тема 10. Вітчизняні благодійники часів незалежної України.

Культурологія

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Культурологія» має на меті сформувати в студентів систему знань про закономірності культурного процесу, про культуру як специфічний та унікальний феномен людства, надати уявлення про типологічні структури культури, особливості культурних епох та стилів, навчити культурологічному аналізу процесів та явищ.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Культурологія» є: дослідження культури у всій повноті її проявів, її сутності й смислах, в усьому різноманітті її історичних формоутворень, структурних специфікацій та принципів функціонування; знайомство з культурологічними ідеями представників різних історичних епох, країн та культур; вивчення характерних рис української культури на сучасному етапі розвитку суспільства; систематизація сучасних західних та вітчизняних культурологічних концепцій.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: набуття навичок та вмінь застосування знань для визначення лінії особистої поведінки в умовах розмаїття культур; формування системи знань про закономірності культурного процесу, про культуру як специфічний та унікальний феномен людства;

загальні: набуття навичок всебічного загальнокультурного аналізу проблем суспільного і культурного життя з використанням відповідного категоріального апарату; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з колективом на основі етичних засад; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; вміння враховувати культурні, соціальні та естетичні особливості особистості в професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Феномен культури в історії цивілізації Тема 1. Особливості культури східних цивілізацій. Тема 2. Особливості культури західних цивілізацій. Тема 3. Культура сучасної технологічної цивілізації. Тема 4. Феномен української культури. Тема 5. Перспективи розвитку української культури.

Змістовий модуль 2: Феномен культури в системі філософської теорії

Тема 1. Культура як предмет культурології. Тема 2. Культура, цивілізація та культурна динаміка. Тема 3. Культура як особлива інформаційна система. Тема 4. Духовна культура та її система. Тема 5. Наука як важливий елемент культури.

Логіка

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Логіка» має на меті навчити студентів правильно мислити, запобігати помилковим судженням і умовиводам; забезпечувати правильність побудови думок, уміння логічно і аргументовано доводити істину або спростовувати хибні судження; показувати можливості логічного мислення у навчальній роботі студента, виробити в студентів вміння самостійно застосовувати основні теоретичні положення логіки у процесі пізнання та практичної діяльності. Знання та навички, отримані в курсі «Логіка», матимуть універсальне застосування як у повсякденному житті, так й у подальшій професійній діяльності студента.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хибні та вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації; аналіз та інтерпретація гуманітарного тексту: здатність виокремити та відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність та валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї;

загальні: набуття навичок всебічного загальнокультурного аналізу проблем суспільного і культурного життя з використанням відповідного категоріального апарату; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань;

спеціальні (фахові, предметні): мати професійні знання, бути переконаним у їх соціальній доцільності й корисності, вміти компетентно застосовувати їх у своїй професійній діяльності; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; вміння враховувати культурні, соціальні та естетичні особливості особистості в професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Предмет і значення логіки

Тема 1. Мислення і мова. Тема 2. Мова та метод логіки. Тема 3. Поняття як форма мислення. Тема 4. Судження як форма мислення. Тема 5. Умовивід як форма мислення.

Змістовий модуль 2: Логіка та теорія аргументації

Тема 1. Основні закони логіки. Тема 2. Модальна логіка. Тема 3. Основи теорії аргументації. Тема 4. Логічний аналіз діяльності. Тема 5. Гіпотеза, теорія та наукове передбачення.

Маркетинг у соціальних мережах

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Економіки, підприємництва та торгівлі	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання ужну електронний конспект лекцій, робоч програма, методичні матеріали з навчально дисципліни, список інформаційних джерел для вивчення дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

вміти:

- визначати цільову аудиторію,
- аналізувати конкурентів, добирати інструменти відповідно до цілей,
- аналізувати результати маркетингових кампаній і будувати комплексний маркетинг. знати:
- базові навички SEO, SMM та email маркетингу.

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на поглиблення знань та управлінських навичок у сфері просування продуктів чи послуг за допомогою маркетингових онлайн інструментів, допомагає залучити потенційних клієнтів, збільшити трафік та покращити продаж.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Цифровий маркетинг.
- Тема 2. Концепції моделі маркетингу.
- Тема 3. Унікальна товарна пропозиція.
- Тема 4. Аналіз конкурентів.
- Тема 5. SEO.
- Тема 6. Відеомаркетинг.
- Тема 7. Контент-маркетинг.
- Тема 8. Реклама в соціальних мережах.

Машинне навчання

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Базовий курс природничих дисциплін	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Електронних систем	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, навчально-методичний посібник, Internet-ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Студент повинен знати:

- основні принципи машинного навчання, класифікацію нейронних мереж, алгоритми навчання і можливості їх використання для аналізу, сортування, верифікації, даних, в тому числі даних експериментальних вимірів;
- аналізувати поширення сигналів в інформаційних електронних системах та інших середовищах.

Студент повинен вміти:

- застосовувати набуті знання для концептуального планування, проведення і аналізу експериментальних досліджень;
- перевіряти гіпотези, моделювати процеси та критично оцінювати отримані результати;
- розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов;
- застосовувати відповідні фізико-математичні, технічні, інформаційні методи і технології, програмне забезпечення, навички роботи з комп'ютерними мережами, базами даних та Інтернет-ресурсами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна "Машинне навчання" дає загальні уявлення і відомості про машинне навчання, яке вже давно є важливим для фундаментальних і прикладних досліджень, зокрема – для сортування та аналізу великих обсягів даних. Машинне навчання на основі штучних нейронних мереж зараз революціонує всю науку, техніку та повсякденне життя. Дисципліна акцентується не тільки на математичних аспектах, а і на фізичних явищах і процесах, що сприяли цьому розвитку: як відомо Нобелівська премія за 2024 рік присуджена Д. Гопфільду і Д. Гінтону за основоположні відкриття та винаходи, які дозволяють машинне навчання на основі штучних нейронних мереж.

Тема 1. Машинне навчання глибоких мереж.

Тема 2. Теорема Байєса. Функції помилки і регуляризація.

Тема 3. Штучні нейронні мережі. Перцептрон і як він працює. Функції активації.

Тема 4. Регуляризація в нейронних мережах. Нормалізація за міні-батчами. Метод моментів.

Тема 5. Сучасні згорткові архітектури. Згорткові нейронні мережі і автокодувальники.

Тема 6. Рекурентні нейронні мережі. Поширення помилок і архітектури RNN.

Тема 7. Інтелектуальна обробка текстів. Рекурсивні нейронні мережі і синтаксичний аналіз.

Тема 8. Новітні архітектури. Моделі з увагою encoder-decoder.

Тема 9. Породжуючі моделі і глибоке навчання.

Тема 10. Змагальні мережі. Архітектури, що базуються на GAN.

Тема 11. Глибоке навчання із закріпленням. Марковські процеси прийняття рішень.

Тема 12. Нейробайєсівські методи. Майбутнє машинного навчання.

Тема 13. Алгоритм Expectation-Maximization (EM).

Тема 14. Варіаційні наближення і варіаційний автокодувальник.

Тема 15. Байєсівські нейронні мережі і дропаут.

Мистецтво управління майном

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Фінансів і банківської справи	
Інформаційне забезпечення	Електронний конспект лекцій, тестові завдання, робоча програма та навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

знати, розуміти необхідність, сутність та роль майнового менеджменту; здатність аналізувати майнові відносини, проводити аналіз та оцінку майнових ресурсів; здатність розробляти та впроваджувати стратегії володіння та управління майном відповідно до змінного середовища; здатність інтегрувати принципи сталого розвитку та соціальної відповідальності в стратегії управління майном; вміння розробляти та управляти фінансовими бюджетами для майнових проєктів, розуміння інвестиційних стратегій, податкового планування та ролі страхування у майновому управлінні; здатність розпізнавати та оцінювати ризики, а також розробляти стратегії управління майновими ресурсами у змінних умовах; вміння використовувати інноваційні рішення для оптимізації процесів майнового управління; застосування отриманих знань на практиці через аналіз кейсів та розв'язання реальних сценаріїв майнового управління.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Теоретичні основи майнового менеджменту. Роль майна в економіці та суспільстві. Регулювання майнових відносин цивільним законодавством. Основні поняття та принципи майнового менеджменту.

Тема 2. Аналіз та оцінка майнових ресурсів. Основи аналізу та оцінки майнових ресурсів. Методи визначення вартості майна. Використання методів прогнозування для аналізу майнових трендів.

Тема 3. Володіння та управління майном. Поняття, завдання та види управління нерухомим майном. Типи стратегій володіння та управління майном. Управління об'єктами нерухомості професійними управителями. Використання технологій та інновацій у процесах майнового управління.

Тема 4. Сталість та соціальна відповідальність у майновому управлінні. Етичні стандарти у майновому менеджменті. Впровадження сталого розвитку у стратегії майнового управління. Роль соціальної відповідальності у прийнятті рішень щодо майна.

Тема 5. Фінансовий менеджмент майнових активів. Бюджетування та фінансове планування для майнових проєктів. Інвестиційні стратегії в майновому портфелі. Податкове планування в майновому менеджменті. Роль страхування в майновому управлінні та його вплив на фінансову стабільність.

Тема 6. Технологічні інновації у майновому менеджменті. Вплив технологій на управління майном. Використання інноваційних рішень для оптимізації процесів.

Тема 7. Управління ризиками та захист власності. Геополітичні та економічні тенденції та їх вплив на управління майном. Розпізнавання та оцінка ризиків у контексті стратегій майнового управління. Управління майном у контексті фінансових криз. Інформаційна безпека та кіберстратегії для майнових активів.

Митне право

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

володіння основами митного права; систематизація джерела вітчизняного та міжнародного митного права; аналіз структури та повноважень митних органів; оцінка здійснення митного контролю та митного оформлення; уміння охарактеризувати принципи регулювання зовнішньоекономічної діяльності, у тому числі міжнародні; уміння визначати порядок здійснення митних формальностей; здатність робити висновки щодо повноважень посадових осіб митниць в сфері правоохоронної діяльності та порядку провадження в справах про порушення митних правил; знання основ міжнародного співробітництва щодо припинення незаконного обігу окремих предметів, товарів та речовин.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основні засади митної справи. Митний контроль. Митне оформлення товарів. Тарифне регулювання. Митні платежі. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Пропуск товарів та транспортних засобів через митний кордон. Особливості пропуску товарів громадян та пільги. Правоохоронна діяльність митних органів. Порушення митних правил. Провадження у справах про порушення митних правил. Міжнародне митне право. Спрощення та гармонізація митних процедур. Міжнародне співробітництво. Протидія митному шахрайству.

Міфи та реальність: як історія формує національну ідентичність

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Модерної історії України та зарубіжних країн	
Інформаційне забезпечення	Мережа Інтернет; фонди та електронні каталоги наукової бібліотеки ДВНЗ «ужну», репозитарій ДВНЗ «ужну» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/), наукова бібліотека, читальні зали; віртуальне навчальне середовище Moodle (https://e-learn.uzhnu.edu.ua/); https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fhistory_relati/specs ; дидактичні матеріали для самостійної роботи студентів з дисциплін	
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів критичного мислення щодо національних наративів, розуміння ролі історичних міфів у формуванні національної ідентичності та здатності аналізувати їх у різних соціальних та політичних контекстах. Компетентності:

- Здатність описувати та аналізувати історичні міфи та їхній вплив на національну свідомість.
- Вміння деконструювати історичні наративи та розпізнавати їхнє використання у політичних цілях.
- Знання основних теорій націоналізму та міфотворення.
- Критичний аналіз історичних джерел та сучасних медіа.
- Усвідомлення впливу історичних міфів на міжнародні відносини.
- Здатність комунікувати та дискутувати на теми національної ідентичності у міждисциплінарному середовищі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Конструювання національних міфів: теоретичні основи, поняття національного міфу, націоналізм та історична пам'ять.
2. Київська Русь як «колиска трьох братніх народів» в історичних наративах України, Росії та Білорусі.
3. Козацький міф і формування української ідентичності: образ козака у національній свідомості та літературі.
4. Польські національні міфи: «Золота доба» Речі Посполитої
5. Міф про «третій Рим» та російська імперська ідентичність: ідеологія та пропаганда в контексті сучасної Росії.
6. Французька революція: міфи про «свободу, рівність і братерство»: вплив революційних ідей на сучасну демократію.
7. «Дух фронтиру»: міфологія американської ідентичності
8. Німецький міф про «арійську расу» та його наслідки: історія нацизму та його ідеологічний спадок.
9. Національні міфи Балкан: конфлікти та примирення: як історичні міфи вплинули на конфлікти у колишній Югославії.
10. Міфи національної єдності та сучасні конфлікти в Європі (Каталонія, Шотландія та Бельгія: сучасні виклики національній ідентичності).

Моделювання та аналіз цифрових схем

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Базовий курс природничих дисциплін	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Електронних систем	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання кафедри ЕС, навчально-методичний посібник, Internet-ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття.	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Студент повинен знати:

- основи моделювання NI Multisim;
- різновиди сигнали та методи їх дослідження ;
- основні елементи цифрової електроніки;

Студент повинен вміти:

- використовувати отримані знання для аналізу цифрових кіл;
- уміти моделювати цифрові кола пакетом NI Multisim;
- уміти користуватись контрольно діагностичним обладнанням при розробці та налагоджуванні цифрових кіл.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна ” Моделювання та аналіз цифрових схем ” вирішує широкий круг питань, пов’язаних з вивченням, проектуванням, аналізом, моделюванням і використанням елементів та вузлів цифрових та імпульсних пристроїв за допомогою програми NI Multisim .

Тема 1. Програма моделювання NI Multisim.

Тема 2. Сигнали та методи їх дослідження.

Тема 3. Проходження імпульсних сигналів через RC-кола.

Тема 4. Транзисторні насичені ключі.

Тема 5. Комбінаційні схеми.

Тема 6. Тригерні елементи.

Тема 7. Регістри.

Тема 8. Лічильники імпульсів.

Тема 9. Генератори імпульсів.

Тема 10. Запам'ятовувальні пристрої.

Тема 11. Застосування цифрових інтегральних мікросхем.

Тема 12. Рекомендації з монтажу інтегральних мікросхем.

Тема 13. Застосування контрольно виміральної апаратури в цифрових колах.

Навички, що врятовують: тренінги з основ парамедичної допомоги

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання біології	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Сімейної медицини та амбулаторної допомоги	
Інформаційне забезпечення	Міжнародні рекомендації по первинній медичній допомозі, локальні протоколи, підручник	
Форма проведення занять	Лекційні та практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Курс охоплює базові алгоритми дій у критичних ситуаціях: серцево-легенева реанімація, зупинка кровотечі, допомога при удушенні та травмах. Студенти опанують використання засобів першої допомоги та навчатися розпізнавати небезпечні стани, як-от інсульт чи інфаркт. Особливу увагу приділено практичним вправам, що формують впевненість у діях і відповідальне ставлення до допомоги. Завдяки інтерактивному підходу студенти отримують знання й навички, що сприятимуть ефективній допомозі та збереженню життя.

Заняття проходитимуть на кафедрі сімейної медицини та амбулаторної допомоги в комфортних умовах та приємній атмосфері. Кожен студент матиме змогу відпрацювати практичні навички на висококласному симуляційному обладнанні, адже на кафедрі є власний симуляційний центр та підготований персонал. Скажемо ні сухій теорії та тестам. З нами ви навчитеся рятувати життя.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основи домедичної допомоги: правові аспекти та відповідальність.
2. Оцінка стану потерпілого: алгоритм дій у надзвичайних ситуаціях.
3. Серцево-легенева реанімація (СЛР): техніка виконання для дорослих та дітей.
4. Зупинка кровотечі: методи накладання бинтів і джгутів.
5. Надання допомоги при зупинці дихання, удушенні: дії при обструкції дихальних шляхів.
6. Невідкладна допомога при укусах.
7. Перша допомога при алергічних станах.
8. Як розпізнати інсульт та інфаркт: перші симптоми і невідкладні дії.
9. Травми та переломи: іммобілізація та перша допомога.
10. Опіки, обмороження та теплові удари: заходи першої допомоги.
11. Епілепсія та судоми: допомога при епілептичному нападі.
12. Перша допомога при утопленні: алгоритм дій.
13. Основи роботи з автоматичним зовнішнім дефібрилятором (AED).
14. Евакуація та передача потерпілого екстреним службам.
15. Базові навички комунікації в екстрених ситуаціях.

Навчання і штучний інтелект

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Базовий курс природничих дисциплін	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Електронних систем	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, навчально-Методичний посібник, internet-ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Студент повинен **знати**: різні методики академічного навчання в тому числі із застосуванням засобів і можливостей експертних систем і штучного інтелекту, цінність нових знань для розвитку суспільства, напрямки та закономірності розвитку предметної області, її місце у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку техніки і технологій продукування і набуття нових знань.

Студент повинен **вміти**: застосовувати методики академічного навчання для здобуття нових знань, навичок та вмінь у своїй сфері діяльності з метою удосконалення та професійного росту; вміти користуватися сучасними досягненнями комп'ютерних наук в області штучного інтелекту для вирішення професійних завдань довольного рівня складності, як для перевірки гіпотез так і для дослідження явищ, планування дослідницької роботи, аналізу та моделювання і критичної оцінки отриманих результатів; розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; застосовувати відповідні математичні, наукові й технічні методи, сучасні інформаційні технології і комп'ютерне програмне забезпечення, навички роботи з комп'ютерними мережами, базами даних та Інтернет-ресурсами, в тому числі GPT.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна "Навчання і штучний інтелект" дає загальні відомості про діяльнісний підхід у академічному навчанні і роль штучного інтелекту в процесі отримання, набуття нових знань, вдосконаленні предметних вмінь та навичок, а також про розширення функціональних можливостей навчально процесу і його удосконалення у випадку застосування експертних систем.

Тема 1. Штучний інтелект і діяльнісний підхід у навчанні. Сутність діяльнісного підходу.

Тема 2. Структурування навчальної діяльності. Функціональне структурування.

Тема 3. Інженерія знань. Знання і дані. Класифікація знань. Знання в комп'ютерній системі.

Тема 4. Методи представлення знань. Логічний і продукційний методи. Семантичні мережі. Метод фреймів.

Тема 5. Модель навчальної предметної області. Компоненти предметних знань. Система вмінь у навчанні.

Операційні предметні моделі.

Тема 6. Поточне моделювання навчального процесу. Загальний підхід до поточного моделювання.

Класифікація поточних моделей.

Тема 7. Проблемний характер навчання як методологічна основа моделі помилок.

Тема 8. Інформаційне викладання і проблемний характер навчання. Джерела протиріч у навчанні.

Тема 9. Структурування понять навчальної предметної області. Встановлення ієрархії понять методом асоціативних мереж.

Тема 10. Застосування у навчанні експертних систем. Класифікація експертних систем.

Тема 11. Особливості експертних систем створюваних в оболонці BESS. Байесовський метод прийняття рішень.

Тема 12. Діагностуючі експертні системи. Діагностика знань і вмінь з допомогою експертних систем.

Тема. 13. Застосування для діагностики плануючих експертних систем.

Тема 14. Реалізація діяльнісного підходу в комп'ютерній навчальній системі.

Тема 15. Інтелектуальні навчальні комплекси.

Нетрадиційні засоби оздоровлення

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Фізичної терапії, реабілітації, спеціальної та інклюзивної освіти	
Інформаційне забезпечення	Презентації, підручники, лекційні та Дидактичні матеріали на сайті Електронного навчання ужну elearn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	Лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- ознайомити студентів із поняттям «нетрадиційної медицини» і «нетрадиційних методів реабілітації та оздоровлення». Енергетична система людини;
- ознайомити студентів із сучасними поглядами на механізми дії фізичних факторів навколишнього середовища на організм людини;
- ознайомити студентів із засобами нетрадиційного оздоровлення;
- розкрити механізм дії загартовуючи факторів та їх види;
- надати знання про механізм дії води на організм людини (прісна, мінеральна, морська); правильне проведення водолікування; надати знання про механізм дії води на організм людини (прісна, мінеральна, морська); правильне проведення водолікування;
- ознайомити студентів з особливостями дії на організм людини аромотерапії, спелеотерапії, геліотерапії;
- вивчити нетрадиційні засоби харчування (вегетаріанство, сиродіння, роздільне харчування та харчування за групами крові та ін.).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Основи нетрадиційних методів реабілітації та оздоровлення.
- Тема 2. Сучасні погляди на механізми дії фізичних факторів навколишнього середовища на організм людини.
- Тема 3. Вода як фактор життєдіяльності людського організму.
- Тема 4. Вплив дихання на людський організм.
- Тема 5. Вплив вібрацій, музики, кольорів, ритміки мовлення на здоров'я людини. Застосування психологічних тренінгів в оздоровленні.
- Тема 6. Нетрадиційні види харчування, гомеопатії та фітотерапії.
- Тема 7. Використання нетрадиційні методик масажу та систем очищення організму людини.
- Тема 8. Використання пірамід та астрології в профілактики захворювань.

Нові професійні ролі вчителя/викладача

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби	
Інформаційне забезпечення	віртуальне освітнє середовище на платформі MOODLE, інформаційні ресурси Інтернет	
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Предметом є освітні технології, інноваційне «прочитання» і творче впровадження яких зорієнтоване на ефективну професійну діяльність педагога як агента змін, модератора якісної освітньої діяльності розвиток предметно-методичної, інноваційної та оцінювально-аналітичної компетентностей (усвідомлений підбір для своєї професійної діяльності технологій, засобів, методів навчання, форм організації діяльності здобувачів, які, дійсно, будуть ефективними у досягненні прогнозованого в умовах невизначеності результату), компетентності педагогічного партнерства (шляхи реалізації права здобувача на формування індивідуальної освітньої траєкторії, сприяння особистісному та професійному розвитку).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ. Цивілізаційний статус педагога в освітньому поступі людства.

Тема 2. Нормативно-правові засади освітньої діяльності: європейський та український вимір.

Тема 3. Індивідуальний підхід й індивідуалізація освіти: спільне і відмінне (теоретичне підґрунтя трансформації ролі вчителя/викладача).

Тема 4. Як готувати чемпіонів? (коучингові технології в освіті (і не лише!).

Тема 5. Тьюторство як форма педагогічного супроводу руху здобувача за індивідуальною освітньою траєкторією. Сучасні моделі тьюторингу у системі середньої освіти країн Європи та США.

Тема 6. Модерування і фасилітація як технології «командної гри».

Тема 7. Нова українська школа як інноваційний майданчик апробації нових професійних ролей педагога.

Тема 8. Дієві міжнародні практики для професійного розвитку педагогів.

Новітні цифрові технології в шкільній освіті

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Алгебри та диференціальних рівнянь	
Інформаційне забезпечення	Система Moodle, електронні ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

1. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання.
2. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу.
3. Здатність ефективно планувати та організовувати різні форми позакласної роботи
4. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми навчання, виховання та розвитку (у тому числі, такі, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук.
5. Здатність використовувати різноманітні ресурси для пошуку потрібної інформації, критично аналізує й опрацьовує інформацію з метою використання її у навчальній і професійної діяльності із дотриманням принципів доброчесності та визнанням авторських прав.
6. Вміння здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти, створює та впроваджує новий зміст освіти та новітні методики (технології) навчання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології у сучасному суспільстві.

Тема 2. IT-супровід освітнього процесу

Тема 3. Розробка інтерактивних завдань до уроку за допомогою цифрових ресурсів.

Тема 4. Інтернет-ресурси для вчителя

Тема 5 Мультимедійні технології

Тема 6 Створення мультимедійних дидактичних вправ у середовищі LearningApps

Тема 7 Персональний веб-ресурс педагога: проектування і розробка

Тема 8 Використання Google Form для збору та аналізу анкетних даних. Проведення інформаційного аналізу засобами Google Таблиць.

Облік і контролінг в ІТ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Обліку і аудиту	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

1. Вміння планувати і забезпечувати реалізацію ІТ проектів в підприємствах, організаціях та установах (проектний супровід ІТ-процесів).
2. Вміння розробляти систему КРІ (система ключових показників ефективності) для ІТ-проектів та здійснювати контроль на їх основі.
3. Вміння здійснювати облік ІТ-проектів, обчислювати фактичні витрати та калькулювати фактичну собівартість ІТ-проектів.
4. Вміння формувати бюджети витрат та доходів, пов'язаних з впровадженням ІТ-проектів, та здійснювати на їх основі контроль і аналіз відхилень.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Концептуальні основи обліку та контролінгу в ІТ-сфері.
 Тема 2. Використання інструментів стратегічного контролінгу в ІТ-сфері.
 Тема 3. Використання інструментів оперативного контролінгу в ІТ-сфері.
 Тема 4. Облік і калькулювання собівартості ІТ-проектів.
 Тема 5. Бюджетування, контроль і аналіз витрат з виконання ІТ-проектів.
 Тема 6. Використання системи ключових показників ефективності як інструментів контролю ІТ проектів.

Облік та оподаткування у ФОП

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Обліку і аудиту	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна «Облік та оподаткування у ФОП» охоплює коло питань щодо формування системи обліку та оподаткування у фізичних осіб-підприємців (надалі – ФОП). Загальна підготовка з цього напрямку може знадобитися здобувачам вищої освіти в реалізації набутих ними спеціальних (фахових) знань у своїй сфері діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Фізична особа-підприємець, як суб'єкт підприємницької діяльності. Державна реєстрація: онлайн і офлайн спосіб.

Тема 2. Вибір системи оподаткування: обмеження та особливості.

Тема 3. Єдиний податок у ФОП: 1 та 2 група.

Тема 4. Єдиний податок у ФОП: 3 та 4 група.

Тема 5. Загальна система оподаткування: облік та звітність.

Тема 6. Акциз та ліцензія на право здійснення певних видів діяльності у ФОП.

Тема 7. РРО та ПРРО у роботі ФОП.

Тема 8. Оплата праці працівників у ФОП. Індексація та пільги.

Тема 9. Закриття ФОП. Перехід між системами оподаткування.

Тема 10. Ліквідація ФОП. Особливості складання звітності.

Тема 11. Податкові перевірки у роботі ФОП.

Тема 12. Безпека бізнесу ФОП. Процедури банкрутства. ПДВ у роботі ФОП.

Оздоровчі засоби у профілактиці хвороб

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Основ медицини	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання; навчальний посібник «Сучасні технології здоров'язбереження»; інформаційні ресурси Всесвітньої організації охорони здоров'я	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- знання теоретичних основ профілактики хвороб: факторів ризику, причин та особливостей виникнення захворювань; розуміння впливу стресу, соціального середовища та психологічного стану людини на розвиток хвороб; розуміння принципів профілактики найбільш розповсюджених захворювань сучасності. Знання принципів здорового харчування та дієтотерапії при різних захворюваннях, розуміння ролі фізичної активності, дихальних практик, медитації, дотримання режиму дня і відпочинку, інноваційних оздоровчих методів у зміцненні здоров'я та профілактиці захворювань;

- уміння застосовувати оздоровчі методики для зміцнення індивідуального здоров'я та профілактики конкретних захворювань; оцінювати психофізичний стан організму за допомогою найпростіших методів для раннього виявлення донозологічних станів та підбору ефективних оздоровчих засобів; закріпити навички застосування найпростіших методів самоконтролю здоров'я; складати здоровий індивідуальний харчовий раціон, планувати і контролювати фізичну активність, використовувати методи загартовування, фітотерапії, аромотерапії тощо для зміцнення здоров'я та профілактики хвороб;

- компетентності: розвинути здатність до самостійного навчання і вдосконалення у сфері здоров'язбереження та профілактики хвороб; удосконалити критичне мислення та здатність до аналізу інформації про методи оздоровлення; розвинути комунікативні навички для інформування осіб різних вікових груп щодо профілактики хвороб і переваг здорового способу життя;

Загалом вивчення дисципліни сприятиме формуванню цілісного уявлення про профілактику захворювань, розвитку практичних навичок і компетентностей для застосування оздоровчих засобів у збереженні та зміцненні індивідуального здоров'я та професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Поняття про профілактику хвороб, здоров'я та хвороби, засоби і методи оздоровлення і профілактики.
2. Фізична активність як основа профілактики захворювань. Види та форми фізичних вправ (аеробні, силові, дихальні вправи) у профілактиці захворювань різних органів та систем.
3. Загартовування організму як метод підвищення адаптаційних можливостей (водні процедури, контрастні душі, сауна, кліматотерапія тощо) та профілактики хвороб.
4. Харчування як засіб профілактики хвороб (принципи здорового харчування, збалансованість харчового раціону, вітаміни, мікроелементи та біодобавки у профілактиці хвороб).
5. Психологічні аспекти оздоровлення та профілактики хвороб (вплив стресу та емоційного стану на здоров'я, методи психологічної релаксації: медитація, аутогенне тренування, арттерапія тощо).
6. Методи оцінки та самоконтролю стану здоров'я (показники фізичного та ментального здоров'я; методи моніторингу та самоконтролю для раннього виявлення донозологічних станів і профілактики хвороб).

Оздоровчо-рекреаційні заходи для осіб постраждалих в наслідок бойових дій

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Фізичної терапії, реабілітації, спеціальної та інклюзивної освіти	
Інформаційне забезпечення	Презентації, підручники, лекційні та Дидактичні матеріали на сайті Електронного навчання ужну elearn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	Лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

- ознайомити студентів із поняттям «оздоровчих заходів» і «сучасних реабілітаційних технологій».
- ознайомити студентів із сучасними поглядами на механізми дії фізичних факторів навколишнього середовища на організм людини;
- ознайомити студентів із засобами нетрадиційного оздоровлення;
- розкрити механізм дії загартовуючи факторів та їх види;
- надати знання про механізм дії води на організм людини (прісна, мінеральна, морська); правильне проведення водолікування; надати знання про механізм дії води на організм людини (прісна, мінеральна, морська); правильне проведення водолікування;
- ознайомити студентів з особливостями дії на організм людини аромотерапії, спелеотерапії, геліотерапії;
- вивчити нетрадиційні засоби харчування (вегетаріанство, сироїдіння, роздільне харчування та харчування за групами крові та ін.).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сучасне уявлення про реабілітацію учасників бойових дій, членів їх родин.

Тема 2. Можливості рекреаційних баз Закарпаття.

Тема 3. Природні та преформовані фізичні фактори у реабілітації учасників бойових дій.

Тема 4. Засоби відновлення опорно-рухового апарату.

Тема 5. Вплив вібрацій, музики, кольорів, ритміки мовлення на здоров'я людини. Застосування психологічних тренінгів в оздоровленні.

Тема 6. Нетрадиційні види харчування, гомеопатії та фітотерапії.

Тема 7. Використання нетрадиційні методик масажу та самомасажу.

Тема 8. Терапевтичні вправи у відновленні руховий функцій в домашніх умовах.

Оподаткування підприємницької діяльності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Обліку і аудиту	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення дисципліни є набуття знань та формування навичок з теорії і практики ведення обліку з метою оподаткування та складання податкової звітності на підприємствах. Основні знання та уміння, які отримує здобувач в результаті опанування дисципліни: розуміння основних положень Податкового кодексу України; уміння визначати базу оподаткування за різними податками, зборами та обов'язковими платежами; розуміння методики обчислення суми податкових зобов'язань; уміння складати первинні документи та облікові реєстри, податкову звітність.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Основи оподаткування підприємницької діяльності.
- Тема 2. Податок на додану вартість: облік та звітність.
- Тема 3. Податок на прибуток підприємств: облік та звітність.
- Тема 4. Акцизний податок: облік та звітність.
- Тема 5. Податок на доходи фізичних осіб: облік та звітність.
- Тема 6. Екологічний податок: облік та звітність.
- Тема 7. Ресурсні платежі: облік та звітність.
- Тема 8. Податок на майно: облік і звітність
- Тема 9. Місцеві податки та збори: облік та звітність.

Організація власного бізнесу у часи невизначеності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Економіки, підприємництва та торгівлі	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні матеріали з навчальної дисципліни, інформаційні джерела (електронні ресурси), електронний конспект лекцій	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

знати:

- аспекти організації підприємницької діяльності, як знайти та перевірити бізнес-ідею, як оформити власний бізнес.

вміти:

- залучати та утримувати клієнтів у мінливому світі;
- управляти фінансами бізнесу; - організувати бізнес-процеси;
- управляти ризиками бізнесу.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Як знайти та перевірити бізнес-ідею для власної справи? У чому полягає цінність бізнес-ідеї? Організаційно-економічні форми підприємництва. Як оформити власний бізнес? Де і як зареєструвати бізнес з мінімальними витратами грошей і часу? Що потрібно знати початківцю про оптимізацію майбутніх податків? Ключові задачі власника щодо маркетингу. Як легко розібратися у фінансовій звітності? Як розуміти, скільки потрібно грошей для запуску власної справи, та де шукати кошти для цього? Алгоритм планування рівня безбитковості і прибутку. Що треба знати про витрати, аби розрахувати власну точку безбитковості? Як підвищити потенціал свого бізнесу? Технології аналізу ризиків та як ними управляти в умовах невизначеності

Основи автоматички та робототехніки

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Базовий курс природничих дисциплін	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Електронних систем	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання кафедри, навчально-методичний посібник, Internet-ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Студент повинен знати:

- оволодіння здобувачами професійної (професійно - технічної) освіти основних платформ у сучасній автоматичці й робототехніці; - використання технічних засобів автоматички, електронних пристроїв і елементів, мікропроцесорних контролерів та платформ Arduino, зокрема для потреб робототехніки;
- ознайомлення з програмним забезпеченням платформи Arduino та з використанням датчиків, виконавчих пристроїв і в цілому роботів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна “ Основи автоматички та робототехніки ” присвячена освоєнню основних понять проектування автоматизованих роботизованих систем та механізмів.

Тема 1. Вступ.

Тема 2. Принципи побудови автоматички.

Тема 3. Вимірювальні перетворювачі неелектричних величин.

Тема 4. Задавачі, пристрої порівняння та підсилювачі в системах автоматички.

Тема 5. Автоматичні регулятори.

Тема 6. Електричні апарати та елементи.

Тема 7. Виконавчі пристрої.

Тема 8. Мікропроцесорні засоби в системах автоматички.

Тема 9. Робототехніка в системах автоматички.

Тема 10. Класифікація і будова роботів та маніпуляторів енергозбереження підприємств.

Тема 11. Методи і системи керування в робототехніці.

Тема 12. Робототехніка на платформі Ардуїно.

Тема 13. Напрямки розвитку робототехнічних комплексів.

Основи бухгалтерського обліку

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Обліку і аудиту	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна «Основи бухгалтерського обліку» охоплює коло питань системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах, вміння аналізувати фінансово-господарський стан підприємства на основі облікових даних з метою своєчасного прийняття правильних управлінських рішень. Загальна підготовка з цього напрямку може знадобитися здобувачам вищої освіти в реалізації набутих ними спеціальних (фахових) знань у своїй сфері діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Господарський облік, його суть та становлення.
- Тема 2. Предмет, метод та нормативне забезпечення бухгалтерського обліку.
- Тема 3. Бухгалтерський баланс, його зміст, призначення та побудова.
- Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.
- Тема 5. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. План рахунків бухгалтерського обліку.
- Тема 6. Первинне спостереження та документація.
- Тема 7. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку.
- Тема 8. Оцінка і калькуляція в системі бухгалтерського обліку.
- Тема 9. Організація обліку на підприємстві. Облікова політика підприємства.
- Тема 10. Облік основних господарських процесів.
- Тема 11. Облікові реєстри, техніка, форми бухгалтерського обліку.
- Тема 12. Фінансова звітність підприємства та вимоги до неї.

Основи національної безпеки

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кримінального права та правоохоронної діяльності	
Інформаційне забезпечення		
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): метою викладання навчальної дисципліни «Основи національної безпеки» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з міжнародно-правовими стандартами прав людини у зовнішній політиці, чинним законодавством України в сфері національної безпеки, тенденціями нормотворення у державній політиці, забезпечення безпеки громадян та держави у цілому, а також ознайомлення з юридичною практикою у сфері захисту прав людини, в т.ч. Європейського суду з прав людини. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати поняття та особливості внутрішньої та зовнішньої політики, міжнародних відносин, а також основи національної безпеки України, а також розкривати види й підстави відповідальності за порушення законодавства щодо національної безпеки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Поняття національної безпеки держави. Національна стійкість. Політика як суспільне явище та об'єкт дослідження. Зовнішня політика та міжнародні відносини. Національна безпека України. Правова політика держави. Правоохоронна політика держави. Сталий розвиток. Військова, економічна, екологічна, соціальна безпека України. Система забезпечення міжнародної безпеки. Протидія транснаціональній злочинності в умовах глобалізації сучасного суспільства.

Основи підприємництва

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Економіки, підприємництва та торгівлі	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання кафедри, навчально-методичний посібник	
Форма проведення занять	Лекції, практичні	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати:

– категоріальний апарат підприємництва, – проблеми та принципи діяльності економіки сьогодення з урахуванням еволюційного чинника та специфіки економіки та підприємництва сучасної України;

вміти:

– визначити сутність змішаної ринкової економіки; – визначити механізми, що забезпечують реалізацію економічних законів; – пояснити, чому сучасна ринкова економіка найбільш ефективна порівняно з іншими моделями економіки; – пояснити головні умови зростання економіки та чинники, що породжують її нестабільність; – обчислювати ефективність виробництва, витрати та прибуток. – визначати роль держави та закордону в системі колообігу товарів і доходів; – розраховувати показники системи національних рахунків; – пояснювати механізм формування рівноваги на макроринку; – визначати специфіку функціонування ринку грошей; – пояснювати зміст економічного зростання та циклічних коливань в економіці; – розраховувати витрати виробництва та прибуток

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Економіка та підприємництво: предмет, функції і методи.

Тема 2. Економічні потреби та інтереси суспільства.

Тема 3. Економічні системи суспільства. Відносини власності.

Тема 4. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція.

Тема 5. Теорія грошей.

Тема 6. Ринкове господарство: його структура та інфраструктура.

Тема 7. Механізм саморегулювання ринку: попит, пропозиція, ціна.

Тема 8. Підприємство в умовах ринкового господарювання. Оборот капіталу.

Тема 9. Ринкові відносини в аграрному секторі.

Тема 10. Відтворення трудових ресурсів, зайнятість та соціальна захищеність населення.

Тема 11. Національна економіка та її показники.

Тема 12. Економічне відтворення та економічне зростання. Циклічні коливання в економіці.

Тема 13. Державне регулювання ринкової економіки.

Тема 14. Фінансова система. Державний бюджет. Податки.

Тема 15. Кредитно-банківська система.

Тема 16. Проблеми ринкової трансформації економіки сучасної України.

Основи веб-дизайну

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4,	1
Семестр	Осінній, весняний	Осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Системного аналізу та теорії оптимізації	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, інтернет джерела, навчально-методичні посібники	
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Спеціаліста будь-якого фаху в сучасних умовах навіть неможливо уявити без уміння використання комп'ютерної техніки та можливостей мережі інтернет. Останнім часом особливого розповсюдження набули web-сайти та web-додатки. Даний курс призначений для навчання студентів основам web-дизайну, що дасть змогу продовжити вивчення засобів розробки web-сайтів та web-додатків.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання. Основи HTML та CSS, включаючи селектори, властивості та структуру веб-сторінок. Принципи адаптивного дизайну та методи створення адаптивних макетів. Сучасні інструменти та фреймворки для веб-дизайну (Bootstrap, Tailwind CSS). Препроцесори CSS (Sass, LESS) та їх використання у проєктах.

Уміння. Розробка структурованих і семантичних HTML-документів. Створення стилів для веб-сторінок за допомогою CSS, включаючи використання Flexbox та Grid. Реалізація адаптивного дизайну за допомогою медіа-запитів у CSS. Використання сучасних фреймворків для створення стилізованих та функціональних веб-сайтів. Застосування інструментів розробки для тестування та налагодження веб-сайтів (Visual Studio Code, Chrome DevTools).

Інші компетентності. Здатність працювати у команді для розробки веб-дизайну проєктів. Навички критичного мислення та аналізу для оцінки користувацького досвіду. Креативність у створенні інтуїтивних та привабливих дизайнів. Самоорганізація та тайм-менеджмент у роботі над проєктами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. HTML та CSS. Основи HTML: структура веб-сторінки, теги та атрибути. Основи CSS: селектори, властивості, каскадність та специфічність. Flexbox та Grid.
2. Адаптивний дизайн та верстка. Принципи адаптивного дизайну. Використання медіа-запитів у CSS. Практика створення адаптивних макетів.
3. Сучасні засоби та фреймворки. Вступ до фреймворків: Bootstrap, Tailwind CSS. Використання препроцесорів CSS (Sass, LESS). Знайомство з інструментами для розробки (Visual Studio Code, Chrome DevTools).

Основи міжнародного туризму

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3/4	1
Семестр	Осінній, весняний	Осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Англійська/ Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	При викладанні курсу англійською мовою рівень володіння – В2 (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти) Опанування навчальних дисциплін (НД) освітньої програми підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр попередніх курсів навчання	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Полікультурної освіти та перекладу	
Інформаційне забезпечення	Інструменти Google for Education. Google Class підтримка 24/7. Аутентичні підручники та сучасні поточні публікації українською та англійською мовами	
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс дасть можливість студентам:

- 1) поглибити теоретичні знання та практичні
- 2) навички в галузі міжнародного туризму як складової сучасної зовнішньоекономічної діяльності;
- 3) вдосконалити володіння іноземною мовою;
- 4) опанувати теоретичні положення законодавчого забезпечення, регулювання, організації та управління туристичним бізнесом у світовому і національному масштабі, наукове розуміння особливостей формування міжнародних туристичних потоків та перспективи розвитку туризму в світі та в Україні.
- 5) вдосконалити загальні та професійно орієнтовані комунікативні мовленнєві компетентності для забезпечення ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. З історії міжнародного туризму.
2. Поняття та визначення туризму.
3. Статистика міжнародного туризму.
4. Міжнародний туристичний бізнес та його розвиток в сучасних умовах.
5. Міжнародні туристичні організації.
6. Міжнародний туризм у країнах, що розвиваються.
7. Анти конкурентна практика.
8. Державне регулювання міжнародного туризму.

Основи створення сайтів без кодування

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4,	1
Семестр	Осінній, весняний	Осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Системного аналізу та теорії оптимізації	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, інтернет джерела, навчально-методичні посібники	
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Спеціаліста будь-якого фаху в сучасних умовах навіть неможливо уявити без уміння використання комп'ютерної техніки та можливостей мережі інтернет. Останнім часом особливого розповсюдження набули web-сайти та web-додатки. Ця дисципліна надає студентам можливість опанувати базові навички створення web-сайтів без необхідності програмування. Мета курсу полягає у формуванні компетенцій використання сучасних конструкторів сайтів для розробки професійних та привабливих веб-ресурсів.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання. Основи роботи з безкоштовними платформами для створення сайтів, такими як Wix, WordPress.com, Weebly, Google Sites. Принципи створення адаптивного дизайну для різних пристроїв. Основи SEO та використання аналітичних інструментів.

Уміння. Створення та налаштування професійних веб-сайтів без використання коду. Налаштування шаблонів, додавання та редагування контенту. Оптимізація сайтів для пошукових систем та аналіз поведінки користувачів.

Інші компетентності. Здатність самостійно працювати над веб-проектами. Креативність у створенні дизайнів та наповненні контентом. Навички управління часом та організації робочого процесу.

Цикл загальної підготовки. Ця дисципліна є частиною циклу загальної підготовки і надає студентам можливість опанувати базові навички створення веб-сайтів без необхідності програмування. Мета курсу полягає у формуванні компетенцій використання сучасних конструкторів сайтів для розробки професійних та привабливих веб-ресурсів.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ до конструкторів сайтів. Основні поняття та терміни. Огляд популярних конструкторів сайтів (Wix, WordPress, Squarespace, Tilda).
2. Створення та налаштування веб-сайтів. Вибір та налаштування шаблонів. Додавання та редагування контенту (тексту, зображень, відео). Налаштування навігації та структуризація сторінок.
3. Адаптивний дизайн. Створення сайтів, що адаптуються до різних пристроїв (телефонів, планшетів, ПК). Використання вбудованих інструментів для налаштування адаптивності.
4. SEO та аналітика. Основи оптимізації для пошукових систем (SEO). Використання аналітичних інструментів для відстеження відвідуваності та поведінки користувачів.
5. Практичні завдання. Створення демонстраційного веб-сайту. Виконання проекту з використанням вибраного конструктора сайтів.

Основи WEB Програмування

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3, 4,	1
Семестр	Осінній, весняний	Осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Системного аналізу та теорії оптимізації	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, інтернет джерела, навчально-методичні посібники	
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Спеціаліста будь-якого фаху в сучасних умовах навіть неможливо уявити без уміння використання комп'ютерної техніки. Особливо це стосується спеціалістів, чия діяльність безпосередньо пов'язана з використанням ЕОМ. Створення сучасних програмних продуктів передбачає використання мережі інтернет, а отже, сучасний додаток повинен бути web-додатком. Даний курс призначений для навчання студентів основам web-програмування, що дасть змогу продовжити вивчення засобів розробки web-додатків.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- принципи організації мережі інтернет;
- структура та елементи веб сторінки;
- принципи організації клієнт-серверної взаємодії;
- структурні елементи веб-сторінки (HTML);
- основи стилізації веб-сторінки (CSS);
- об'єктна структура документу;
- структурне та об'єктно-орієнтоване програмування засобами JavaScript;

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. HTML та CSS
2. JavaScript. Структурне програмування.
3. Структура браузерних об'єктів DOM, BOM
4. JavaScript. Об'єктно-орієнтоване програмування.

Особливості застосування OSINT технології в промисловості

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Базовий курс природничих дисциплін	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Електронних систем	
Інформаційне забезпечення	сайт електронного навчання, навчально-методичний посібник, Internet-ресурси.	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Студент повинен знати:

-зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Студент повинен вміти:

-застосовувати експериментальні навички (знання експериментальних методів та порядку проведення експериментів) для перевірки гіпотез та дослідження явищ, планувати; аналізувати, моделювати та критично оцінювати отримані результати.

-розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов;

-застосовувати відповідні математичні, наукові й технічні методи, сучасні інформаційні технології і комп'ютерне програмне забезпечення, навички роботи з комп'ютерними мережами, базами даних та Інтернет-ресурсами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна "Особливості застосування OSINT технології в промисловості" дає загальні відомості про аналіз даних у рамках академічної діяльності, про методи та засоби обробки та експлікації контекстного знання. В дисципліні розглядаються підходи та технології інформаційного пошуку, змістовного та інтелектуального аналізу інформації.

Тема 1. Поняття відкриті джерела. Основні принципи OSINT технології. Етичні та правові аспекти. Огляд основних інструментів та методів OSINT технології. Попередній аналіз даних. Якість даних. Профілювання даних та аналітика даних.

Тема 2. Пошук у мережах. Всесвітня павутина (WWW). Файлообмінники. Парсинг. Сканування мережі. Анонімні оверлейні мережі. Tor. I2P. Freenet. Пірингові мережі. Міш-мережі. Інші мережі. Карти.

Тема 3. Використання OSINT Framework, Babel X, Google Dorks.

Тема 4. Використання Shodan, Maltego, Metasploit, Harvester.

Тема 5. Використання Recon-ng, Aircrack-ng, NexVision, AlienVault.

Тема 6. Особливості застосування вузькоспеціалізованих утиліт Wireshark, Nmap, Phone Infoga, TinEye,

Тема 7. Надбудова Analytic Solver Data Mining (ASDM) з Analytic Solver Platform for Education в рамках OSINT технології.

Тема 8. Основи застосування надбудови ASDM. Набори даних: отримання, підготовка і аналіз. Кластеризація. Короткострокове передбачення (Time Series). Машинне навчання. Класифікація. Передбачення. Пошук правил асоціації.

Тема 9. Приклади впроваджень та використання OSINT серед великих компаній. OSINT та блокчейн.

Політологія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2, 3	1
Семестр	осінній, весняний	осінній, весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра політології і державного управління	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни; національні та міжнародні нормативно-правові акти.	
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття.	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати:

- окремі розділи політології (політична філософія, політична соціологія, порівняльна політологія, теорія міжнародної політики, політична історія, прикладна політологія, теоретична політологія, геополітика);
- методи політологічного аналізу, інформування і прогнозу відносно поточних політичних ситуацій;
- сутність влади як суспільного явища, суб'єкта й об'єкта політичної влади.
- вміти:
- використовувати базові політичні цінності та норми політичної поведінки для формування активної громадянської позиції;
- здійснювати політичну комунікаційну діяльність;
- розпізнавати різні види владних відносин, специфіку політичної влади, її сутність, структуру, характерні ознаки, типи і функції;
- орієнтуватись у проблемах поділу влади, формах державного устрою і формах державного правління;
- розпізнавати прояви прямої і представницької демократії, сприяти їх утвердженню в сучасному українському суспільстві;
- давати раціонально-критичну оцінку діям різних політичних партій і лідерів з позицій загальнонаціональних інтересів;
- орієнтуватися в міжнародному політичному житті, геополітичній обстановці, мати уявлення про місце і статус України в сучасному світі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- 1 Генеза і розвиток світової політичної думки.
- 2 Політико-правові вчення в історії політичної думки України.
- 3 Основні напрямки сучасної зарубіжної політології.
- 4 Політична влада і політична система суспільства.
- 5 Політичні партії в політичній системі.
- 6 Політична свідомість і політична культура.
- 7 Політичний процес.

Постмодерністська філософія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

загальні: вміння виявляти, окреслювати та вирішувати проблеми, що передбачає здатність як до нестандартного розв'язання задач, так і до розв'язання нетипових задач; здатність генерувати нові ідеї (креативність), що передбачає самостійність міркувань та умовиводів, навички інтелектуального пошуку, залучення нестандартних смислів, зокрема з іншої предметної області; здатність бути критичним і самокритичним; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей діяльності), що передбачає вміння аргументовано викласти власну експертну позицію, володіння формами публічного мовлення, засобами та стратегіями інтелектуальної полеміки; здатність працювати в команді, що передбачає здатність до міжособистісної комунікації, емоційної стабільності, а також вміння долати комунікаційні напруження та конфліктні ситуації;

спеціальні: знання теоретичних основ філософської науки і суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук; володіння спеціалізованими знаннями в межах певної філософської проблематики, системну обізнаність з відповідною спеціальною літературою; навички фахового сприйняття результатів історико-філософського аналізу та інтерпретації творів, ідей і процесів філософської традиції та використання історико-філософської спадщини в осмисленні та розв'язанні власних дослідницьких проблем; розуміння зв'язків спеціалізації не лише з іншими напрямками філософського дискурсу, а й з різними інтелектуальними й гуманітарними практиками; навички застосування аналітичного методу в оцінці сучасних суспільних процесів; навички критичної роботи з текстами, знання принципів та закономірностей їх інтерпретації, опанування методології філософської герменевтики; вміння розробляти соціально-гуманітарні проекти на основі використання спеціальних філософських методів; здатність розуміти та працювати з іноземною філософською літературою; вміння стисло та послідовно викладати наукові підходи щодо філософських проблем під час участі в наукових конференціях, семінарах, інших наукових заходах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1. Тема 1. Вступ до курсу. Розуміння постмодернізму як напрямку в сучасній західній філософії. Тема 2. Методологічні принципи постмодерністської філософії. Тема 3. Деконструкція Жака Дерріда. Тема 4. Дискурсивно-владна онтологія Мішеля Фуко. Тема 5. Текстуальна аналітика Ролана Барта.

Змістовий модуль 2. Тема 1. Деконструктивізм Жюльєн Дельоза. Тема 2. Теорія дискурсу Гьона ван Дейка. Тема 3. «Суспільство спектаклю» Гі Дебора. Тема 4. Масовізація суспільства і симулякри в концепції Жана Бодрійєра. Тема 5. Постмодерністські ідеї Славоя Жижека.

Психофізіологія поведінки

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології	
Інформаційне забезпечення	Електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui); сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» (e-learn.uzhnu.edu.ua); офіційний сайт УжНУ (https://www.uzhnu.edu.ua); корпоративна електронна пошта УжНУ; інформаційні ресурси в мережі Інтернет	
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен розглянути психофізіологію як біологічну дисципліну, предметом якої є з'ясування фізіологічних механізмів сприйняття і відчуття, формування вроджених і набутих пристосувальних поведінкових програм, процесів мисленнєвої (розумової) діяльності. Основою програми є детальний розгляд фізіологічних механізмів пам'яті, мотивацій, емоцій, мови, сну, уваги, свідомості та неусвідомлюваного.

Курс розрахований не лише на студентів-біологів, він може бути корисним всім, хто цікавиться роботою мозку та психофізіологічними проблемами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні поняття психофізіології поведінки.
2. Пам'ять.
3. Потреби та мотивація поведінки.
4. Психофізіологічні основи типології поведінки.
5. Психофізіологічні основи мови.
6. Функціональна асиметрія півкуль великого мозку.
7. Статеві відмінності психофізіологічних функцій.
8. Психофізіологія сну.
9. Психофізіологія уваги.
10. Психофізіологія свідомості.

Право інтелектуальної власності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Адміністративного, фінансового та інформаційного права	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, сайти електронного навчання Moodle	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

науково-теоретичні та практичні положення про інтелектуальну власність; особливості правового регулювання суспільних відносин у сфері охорони інтелектуальної власності; основні міжнародно-правові акти; норми чинного законодавства України, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності, порядок застосування вищевказаних норм законодавства України правовий захист майнових і немайнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності; спеціальну науково-методичну та іншу юридичну літературу; правильно визначати види, об'єкти і суб'єкти інтелектуальної власності; визначати порядок захисту порушених майнових та особистих немайнових прав інтелектуальної власності; володіти знаннями з правил оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності; визначати істотні умови необхідні для укладення договорів у сфері інтелектуальної власності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Загальні положення про право інтелектуальної власності. Авторське право. Суміжні права. Право промислової власності. Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту. Нетрадиційні результати інтелектуальної власності Оформлення прав інтелектуальної власності на об'єкти інтелектуальної власності. Договори у сфері інтелектуальної власності.

Практичний курс OSINT технологій в академічних дослідженнях

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Базовий курс природничих дисциплін	
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Електронних систем	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, навчально-Методичний посібник, Internet-ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Студент повинен **знати**: зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Студент повинен **вміти**: застосовувати експериментальні навички (знання експериментальних методів та порядку проведення експериментів) для перевірки гіпотез та дослідження явищ, планувати; аналізувати, моделювати та критично оцінювати отримані результати; розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; застосовувати відповідні математичні, наукові й технічні методи, сучасні інформаційні технології і комп'ютерне програмне забезпечення, навички роботи з комп'ютерними мережами, базами даних та Інтернет-ресурсами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Дисципліна дає загальні відомості про аналіз даних у рамках академічної діяльності, про методи та засоби обробки та експлікації контекстного знання. В дисципліні розглядаються підходи та технології інформаційного пошуку, змістовного та інтелектуального аналізу інформації.

Тема 1. Інформаційно-комунікаційні технології в академічній діяльності.

Тема 2. Інформаційно-комунікаційні технології у науковому інформаційному пошуку.

Тема 3. Основи наукового інформаційного пошуку. Якість інформації. Релевантність

Тема 4. Можливості інформаційного писку з допомогою ІПС. Концепція Deep Web.

Тема 5. Електронні мережеві наукові ресурси та інші джерела даних.

Тема 6. Різноманітні цифрові ресурси для академічної діяльності.

Тема 7. Знання як категорія. Загальні підходи до визначення знань. Загальні знання таксономії.

Тема 8. Контекстне знання та контексти. Модальність та типологія контекстів. Методика автоматизованого добування та вивчення контекстного знання до інформаційних ресурсів нетекстової модальності.

Тема 10. Використання технологій добування та аналізу контекстного знання в академічній діяльності. Методи інтелектуального аналізу наукових текстів.

Тема 11. Контент-аналіз та контент-моніторинг інформаційних потоків. Тематичне моделювання.

Тема 12. Наукометричні методи та системи в аналізі наукового знання

Тема 13. Синтетичний метод аналізу наукового знання. Візуалізація результатів аналізу контекстного знання.

Тема 14. Поняття відкриті джерела. Основні принципи OSINT технології. Етичні та правові аспекти.

Тема 15. Основні інструменти та методи OSINT технології. Попередній аналіз даних. Якість даних. Профілювання даних та аналітика даних.

Профілактика та корекція відхилень поведінки

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2,3,4	1
Семестр	Осінній/весняний	
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології	
Інформаційне забезпечення	Електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsru/); сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» (e-learn.uzhnu.edu.ua); офіційний сайт УжНУ (https://www.uzhnu.edu.ua/); корпоративна електронна пошта УжНУ; інформаційні ресурси в мережі Інтернет	
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: термінологічну систему курсу; зміст тем, які висвітлюють актуальні проблеми профілактики і корекції відхилень поведінки; критерії нормативної поведінки; види, чинники виникнення відхилень у поведінці дитини та форми їх прояву; методи діагностики, профілактики й корекції відхилень поведінки учнів.

уміти: виявляти критерії нормативної поведінки, види відхилень поведінки; визначати фактори, що сприяють відхиленням поведінки; надавати психолого-педагогічну допомогу особистості з відхиленнями поведінки, здійснювати її профілактику та корекцію.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ до дисципліни. Соціальна норма та нормативна поведінка. Завдання курсу. Поняття «норми». Критерії нормативної поведінки. Визначення поняття відхиленої поведінки. Нестандартна поведінка.
2. Типологія поведінки з відхиленнями. Концепції відхилень поведінки та їх характеристика. Загальнонауковий підхід до класифікації відхилень поведінки. Види відхилень поведінки. Стадії та рівні прояву відхилень поведінки.
3. Детермінація відхиленої поведінки. Основні теоретичні підходи до пояснення причин відхилень поведінки. Групи факторів, що зумовлюють відхилення у поведінці особистості. Психобіологічні, індивідуально-психологічні чинники поведінкових відхилень.
4. Сім'я як чинник відхиленої поведінки особистості. Благополучна і неблагополучна сім'я. Стили виховання у педагогічно неспроможних сім'ях. Класифікація відхилень поведінки дітей у сім'ї.
5. Школа як соціально-педагогічний чинник відхиленої поведінки неповнолітніх. Важковиховуваність та важконаучуваність. Педагогічна занедбаність. Форми негативних педагогічних впливів у школі. Шкільна дезадаптація.
6. Діагностика відхилень поведінки. Вимоги до змісту, форм і методів психолого-педагогічної діагностики. Програма дослідження особистості важковиховуваного учня. Методи діагностики особливостей відхиленої поведінки.
7. Психологічні умови профілактики та корекції відхилень поведінки. Суть психологічної профілактики та корекції. Мета корекційного впливу та зміст корекційної діяльності. Види психологічної профілактики та корекції відхиленої поведінки. Принципи психологічної корекції. Методи й форми профілактики та корекції поведінки учня з відхиленнями поведінки. Етапи корекційної роботи та їх характеристика.
8. Агресивна поведінка: профілактика і корекція. Поняття агресивності. Класифікація видів агресії. Програма психолого-педагогічної корекції агресивності. Вандалізм та булінг. Заходи щодо профілактики булінгу в школах.
9. Гіперактивність у дітей молодшого шкільного віку та її корекція. Гіперактивність як типове порушення поведінки. Причини. Основні прояви в учнів молодшого шкільного віку. Корекційно-розвивальна робота з гіперактивними дітьми.
10. Адиктивна поведінка, її корекція та профілактика. Хімічні адикції. Віртуальні адикції. Фізіологічні адикції. Заходи щодо корекції і профілактики.

Радіобіологія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній	Осінній
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Генетики, фізіології рослин і мікробіології	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання; навчально-методичні матеріали, навчальні посібники і підручники з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття, семінари	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Після проходження курсу студенти будуть:

знати:

- масив знань з закономірностей дії іонізуючого випромінювання на різних рівнях організації живої матерії: від клітинного – до біогеоценотичного;
- розуміти основні механізми дії радіопротекторів, радіомодифікаторів та радіосенсибілізаторів,
- досягнення радіобіології в інших галузях біології, медицині, сільському господарстві.

вміти:

- використовувати іонізуюче випромінювання в конкретних біологічних дослідженнях для вирішення проблем у різних галузях біології;
- оцінювати реальні дозові навантаження на біологічні системи різного рівня;
- здійснювати оперативний радіоекологічний моніторинг місцевості в умовах радіоактивного забруднення й оцінювати міру безпеки проживання та виробничої діяльності на ній людини.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Типи іонізуючого випромінювання. Іонізація та збудження молекул і атомів.

Тема 2. Дія іонізуючого випромінювання на речовини, що входять до складу живих клітин. Неферментативна й ферментативна фотореактивація ДНК.

Тема 3. Клітинна радіобіологія.

Тема 4. Радіобіологія багатоклітинних організмів.

Тема 5. Радіобіологічні реакції рослинних систем.

Тема 6. Радіобіологічні реакції тваринного організму.

Тема 7. Віддалені наслідки опромінення.

Тема 8. Основи радіоекології. Радіонуклідне забруднення довкілля.

Релігієзнавство

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Курс «Релігієзнавство» спрямований на формування знань про феномен релігії, її місце та роль у суспільному житті, причини виникнення релігії та її еволюцію, методологічних навичок аналізу релігійних явищ, знань з історії релігієзнавчих досліджень, історії та доктринальних і культурних особливостей окремих релігій.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Релігієзнавство» є оволодіння системою понять, обґрунтування основних положень щодо релігійних систем, роз'яснення конфесійної ситуації в Україні й світі, формування в студентів уявлення про роль релігії не лише в суспільному, але й особистому житті кожної людини, сформуванню власний погляд на релігійні явища та події церковного життя.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: формування теоретичних засад світогляду, концептуальних принципів духовного розвитку особистості та інтегрального розуміння особливостей соціокультурного розвитку людства;

загальні: здатність абстрактного, логічного мислення, аналізу і синтезу; здатність оперувати філософським та загальнонауковим понятійно- категоріальним апаратом; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з пацієнтом на основі етичних засад; здатність до комплексного аналізу та прийняття виваженого рішення у професійній діяльності; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; вміння враховувати культурні, соціальні та інші особливості особистості в професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Релігія як духовний і суспільно-історичний феномен

Тема 1. Релігія як суспільне явище та складова духовної культури людства.

Тема 2. Предмет релігієзнавства та особливості дослідження релігії.

Тема 3. Національно-державні релігії.

Тема 4. Буддизм як світова релігія.

Тема 5. Іслам як світова релігія.

Змістовий модуль 2: Християнство та сучасний стан релігії в Україні й світі

Тема 1. Особливості формування християнства.

Тема 2. Головні течії християнства.

Тема 3. Сучасна релігійна ситуація в світі.

Тема 4. Релігійна ситуація в Україні.

Тема 5. Релігійна ситуація в Закарпатті.

Релігійні конфлікти в історичному просторі

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, презентації	
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів ґрунтовного комплексу знань і цілісного уявлення про релігійні конфлікти, оскільки саме релігія, сьогодні відіграє роль невід’ємного активного компонента більшості соціально-політичних подій. Так, майже всі соціально – політичні загострення та конфлікти на своєму ґрунті мають різні віросповідання та релігійні непорозуміння, що з них випливають.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повиненні: **знати:** загальну історіографію курсу; понятійно-термінологічний апарат конкретної проблеми; хронологію історії релігійних конфліктів; класифікацію релігійних конфліктів, методів їх врегулювання та розв’язання; досягнення з даної проблематики сучасних наук, таких як: психологія, політологія та соціологія для набуття конфліктологічної компетентності у професійній діяльності. **Вміти:** застосовувати на практиці методологію і методи історичного дослідження; опрацьовувати історичні джерела та наукову літературу; аналізувати та узагальнювати конкретно-історичний матеріал, давати оцінку історичним подіям, явищам, постатям; використовувати конкретно-історичний та аналітичний матеріал для історичних реконструкцій; розуміти поняття релігійного конфлікту як виду соціальних конфліктів; з’ясувати зміст, причини і структуру релігійних конфліктів; аналізувати релігійні конфлікти на основі логічних аргументів і перевірених фактів; співставити позиції традиційних релігій з позиціями нових релігійних течій; обґрунтувати власну світоглядну позицію щодо релігійних конфліктів у суспільному житті; аналізувати та прогнозувати тенденції й перспективи розвитку релігії в добу сьогодення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Релігійний конфлікт, як інтрасуб’єктивне, соціальне явище.

Тема 2. Релігійні спільноти та інституції, як суб’єкти релігійного конфлікту.

Тема 3. Релігія і традиція.

Тема 4. Релігія і іновірство.

Тема 5. Релігія і ересь.

Тема 6. Релігія і атеїзм.

Тема 7. Роль релігійного конфлікту у міжнародних відносинах.

Тема 8. Міжнародно-правове регулювання релігійної свободи.

Тема 9. Конфліктологія релігії в умовах глобалізації суспільства.

Рослини та кліматичні зміни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ботаніки	
Інформаційне забезпечення	Презентації, підручники, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsptui); сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» (e-learn.uzhnu.edu.ua); інформаційні ресурси в мережі Інтернет	
Форма проведення занять	Лекція, лекція-бесіда, семінар, лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): формування розуміння кліматичних змін та їхнього впливу на екосистеми, основних причин сучасних кліматичних змін та впливу на фенологічні цикли рослин, впливу зміни температури та рівня опадів на водний режим рослин, впливу кліматичних змін на біорізноманіття рослин, роль рослин як біологічних індикаторів кліматичних змін, механізми адаптації рослин до змін клімату, роль рослин у боротьбі з кліматичними змінами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Вступ до взаємодії рослин та клімату.
- Тема 2. Клімат та рослинність: основи екології.
- Тема 3. Глобальні зміни клімату: причини та наслідки.
- Тема 4. Фенологія рослин та зміни клімату.
- Тема 5. Вплив змін клімату на водний режим рослин.
- Тема 6. Кліматичні зміни та біологічне різноманіття рослин.
- Тема 7. Рослини як індикатори кліматичних змін.
- Тема 8. Зміни в агрокліматичних зонах та їх вплив на сільське господарство.
- Тема 9. Адаптація рослин до змін клімату.
- Тема 10. Перспективи боротьби з кліматичними змінами за допомогою рослин.

Світоглядно-методологічні концепції сучасного природознавства

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування уявлень про головні філософські проблеми сучасного природознавства, поняття, концепції і підходи, що лежать в основі розвитку його методології, виявлення основних тенденцій розвитку сучасної науки, а також репрезентування плюралістичного духу сучасної філософської думки.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

загальні: розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства і уміння їх використовувати у професійній діяльності та всебічно аналізувати історичні процеси, події та факти з наукових позицій й їх тлумачення; знання специфіки і основних напрямків освітнього, наукового співробітництва і взаємовпливу світової і вітчизняної науки і освіти у сфері філософської науки; знання специфіки і основних напрямів освітнього та наукового співробітництва і взаємовпливу у глобалізованому світі;

спеціальні: знання основних етапів розвитку світової філософської думки та сутності поглядів видатних філософів античності, Європейського середньовіччя, Нового часу, сучасної західної філософії, вітчизняної філософської традиції і східних релігійно-філософських вчень; володіння проблематикою основних філософських дисциплін; розуміння основних закономірностей розвитку природи і суспільства та місця людини у світі; усвідомлення ролі та значення культури в історії людства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Методологічні принципи наукового пізнання.

Тема 2. Структура та динаміка наукового пізнання.

Тема 3. Ідеали, норми та філософські засади природознавства.

Тема 4. Актуальні філософські проблеми природознавства XXI сторіччя.

Змістовий модуль 2.

Тема 1. Філософські проблеми біології. Еволюційна і креаційна парадигми наукових теорій.

Тема 2. Філософські проблеми фізики. Теорія відносності.

Тема 3. Філософські проблеми космології.

Тема 4. Філософські проблеми математизації та комп'ютеризації науки.

Тема 5. Філософські проблеми математики.

Соціальні комунікації

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Соціальні комунікації» формує базові уявлення про феномен комунікації, основні напрямки загальної теорії комунікації та дослідження конкретних форм і засобів комунікації в сучасній культурі, про основні поняття та моделі комунікації, а також комунікаційні практики в інформаційному суспільстві. Також формує у студентів поняття м'яких навичок (soft skills), які протиставляються жорстким – спеціальним вузькопрофесійним навичкам (hard skills – професійним компетенціям). Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

- володіти культурою мислення, здатність до узагальнення, аналізу і синтезу в діяльності, пов'язаній із пошуком, накопиченням, зберіганням і використанням інформації;
- мати здатність адаптуватися до нових ситуацій та приймати обґрунтовані рішення;
- демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних мотивів, поваги до різноманіття думок, індивідуальних та міжкультурних відмінностей людей;
- ефективно працювати як індивідуально, так і у складі команди;
- уміти спілкуватися, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію українською мовою;
- мати здатність використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва;
- володіти культурою мислення, узагальнення, сприйняття інформації в постановці мети і вибору шляхів її досягнення;
- пояснювати інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід фахівцям і нефахівцям у фінансовій області;
- уміти вирішувати професійні завдання спираючись на гуманістичні, загальнолюдські цінності, особисті знання, ідеї, переконання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Теоретико-методологічні засади теорії комунікації.

Тема 1. Соціальна комунікація як наука та навчальна дисципліна. Тема 2. Головні компоненти комунікаційного процесу. Тема 3. Структурні моделі комунікації. Тема 4. Комунікаційні бар'єри та комунікативні девіації. Тема 5. Генеза та основні етапи розвитку комунікації.

Змістовий модуль 2: Види, рівні та різновиди соціальної комунікації.

Тема 1. Вербальна та невербальна комунікації. Тема 2. Усномовленева та писемна комунікації.

Тема 3. Міжособистісні комунікації. Комунікація в малих групах. Тема 4. Різновиди спеціалізованих комунікацій: комунікації в організаціях, політична комунікація, публічна комунікація. Тема 5. Міжкультурна комунікація. Типи сприйняття міжкультурних відмінностей.

Старт і розвиток власного бізнесу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Обліку і аудиту	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Навчальна дисципліна «Старт та розвиток власного бізнесу» охоплює коло питань щодо планування та формування власного бюджету, організації підприємницької діяльності фізичних осіб, організації та планування діяльності юридичних осіб, та облікового супроводу здійснення господарської діяльності. Загальна підготовка з цього напрямку може знадобитися здобувачам вищої освіти в реалізації набутих ними спеціальних (фахових) знань у своїй сфері діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Економічна природа бізнесу і підприємництва.
- Тема 2. Етика бізнесу.
- Тема 3. Логіка процесу створення власної справи. Формула успіху.
- Тема 4. Формування ідей бізнесу та їх обґрунтування.
- Тема 5. Вибір способу входження у бізнес.
- Тема 6. Економічна оцінка маркетингових стратегій.
- Тема 7. Бізнес-планування.
- Тема 8. Державна реєстрація суб'єктів господарювання.
- Тема 9. Вибір оптимальної форми оподаткування бізнесу.

Сучасна нутриціологія та wellness-технології

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення Дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує Викладання дисципліни	Фармацевтичних дисциплін	
Інформаційне забезпечення	Презентації, підручники, лекційні та дидактичні матеріали на сайті електронного навчання ужну e-learn.uzhnu.edu.ua	
Форма проведення занять	Практичні та лекційні заняття, самостійна робота	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Пропонована дисципліна передбачає забезпечення студентів знаннями стосовно здорового способу життя та раціонального харчування, здатного впливати на регуляцію обмінних процесів і нормалізувати функції окремих органів і систем. Зміст пропонованої дисципліни охоплює сучасні підходи до формування збалансованого харчування, підтримки здорового способу життя та профілактики захворювань через корекцію харчових і поведінкових звичок. У рамках курсу вивчаються основи білкового, жирового та вуглеводного обміну, значення макро- та мікронутрієнтів у забезпеченні життєдіяльності організму. Особлива увага приділяється питному режиму, ролі води та інших напоїв у підтримці гідrataції організму. Дисципліна також розглядає енергетичний обмін, принципи формування збалансованого раціону та його залежність від калорійності. Вивчаються методи обробки продуктів і їхній вплив на нутритивну цінність їжі, а також способи збереження корисних властивостей під час приготування страв. Слухачі ознайомляться з концепціями здорової тарілки, різновидами дієт і їхнім впливом на здоров'я, принципами гастрофізики та формування харчових звичок. Важливими складовими є теми сну, фізичної активності та психічного здоров'я, які розглядаються як частина комплексного підходу до профілактики захворювань. Додатково вивчаються основи скринінгу здоров'я, роль лабораторних аналізів у діагностиці порушень та значення вакцинації. Значний акцент робиться на первинній профілактиці метаболічного синдрому, включаючи модифікацію способу життя, управління вагою, запобігання діабету, серцево-судинним захворюванням та анемії. Цей курс спрямований на формування теоретичних знань та практичних навичок для підтримки здоров'я, попередження хронічних захворювань і підвищення якості життя.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основи харчування. Роль різних відділів травного тракту в процесі травлення: ротова порожнина, шлунок, печінка і жовчний міхур, підшлункова залоза, тонкий і товстий кишківник.
2. Білки як макронутрієнти. Функції та метаболізм білків. Симптоми дефіциту білків. Амінокислоти та їх види. Види білків. Норми білку в раціоні різних категорій населення.
3. Жири як макронутрієнти. Структура, функції та метаболізм жирів. Види жирів та норми споживання різними категоріями населення. Термостабільність і точка димлення.
4. Вуглеводи як макронутрієнти. Функції та метаболізм вуглеводів. Моно-, ди- та полісахариди (глюкоза, фруктоза, сахароза, лактоза, крохмаль, клітковина) і їх вплив на здоров'я. Що таке глікемічний індекс та глікемічна щільність. Види цукрозамінників. Процес глікації в організмі людини і його вплив.
5. Мікронутрієнти як важливі складові збалансованого раціону. Вітаміни А, D, С, Е, групи В. Мікроелементи: кальцій, фосфор, магній, залізо. Що таке нутріцевтична щільність продуктів і як зробити правильний вибір.
6. Питний режим. Вода як базовий різновид пиття, види фільтрів для води. Інші напої та їх вплив на здоров'я людини: чай, кава, алкоголь, солодкі напої.
7. Енергообмін і калорійність. Що таке збалансований раціон і чи залежить він від калорійності. Індекс маси тіла і як його розрахувати. Формула Міффіна Сан-Жеора. Що таке метаболічна гнучкість. Голодування та його види.

8. Способи приготування їжі. Обробка продуктів. Вплив на нутритивну щільність продуктів різних способів приготування страв в домашніх умовах. Замочення, консервування, заморозка продуктів. Маркування на етикетках продуктів харчування. Додатки, їх аналіз.
9. Здорова тарілка. Принципи побудови збалансованого раціону. Кількість продуктів важлива? Цукор та сіль. Різновиди діет. Середземноморська діета. Повільна діета. Гарвардська тарілка. Гастрофізика.
10. Сон. З чого складається сон і що таке циркадні ритми. Мелатонін. Порушення сну. Норми сну. Джетлаг, його різновиди. Оптимізація сну, гаджети для моніторингу.
11. Фізична активність. Різновиди та норми фізичної активності для різних категорій населення. Тренування на витривалість, силові та інтервальні тренування. Ризики та протипокази до різних видів тренувань. VILPA тренування. Ходьба як базова фізична активність. Тайм-менеджмент.
12. Психічне здоров'я. Емоційний інтелект: які бувають емоції та як вони впливають на поведінку, керування емоціями в різних ситуаціях. Стрес. Розлади харчової поведінки: нервова анорексія, нервова булемія, пікацизм. Психологічні тести.
13. Скринінг здоров'я та вакцинація. Лабораторні аналізи: ЗАК, ЗАС, печінкові проби, ниркові проби, вуглеводневий обмін, ліпідограма. Які аналізи здавати не варто. Календар щеплень для дітей та дорослих.
14. Первинна профілактика метаболічного синдрому. Модифікація способу життя - запорука первинної профілактики низки захворювань: ожиріння, атеросклероз, артеріальна гіпертензія, цукровий діабет, анемія (залізодефіцитна, В12фолієводефіцитна).

Сучасне мистецтво Закарпаття

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, презентації	
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Сучасне мистецтво Закарпаття» є формування у студентів розуміння закономірностей розвитку мистецтва краю, уміння аналізувати еволюцію сучасних мистецьких практик, та використовувати набуті знання у музейній, пам'яткоохоронній діяльності, культурології, навчально-виховному процесі закладів освіти..

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні: знати: загальну історіографію курсу; теоретичні основи дисципліни; понятійно-термінологічний апарат; функції та види мистецтва; жанри, напрямки, стилі та мистецькі течії др. пол XX – XXI ст.; життя та творчість відомих представників сучасного Закарпатського мистецтва. Володіти: матеріалом курсу; аналізувати літературу з історії та теорії мистецтва; розрізняти і характеризувати художні напрями, течії та стилі сучасності; встановлювати стилістичні та жанові особливості сучасних мистецьких творів закарпатських митців; здатністю використовувати отримані знання під час вивчення інших дисциплін та у подальшій професійній діяльності. Вміти: застосовувати на практиці методологію і методи історичного та мистецького дослідження; опрацьовувати наукову літературу та мистецькі каталоги, альбоми; аналізувати та узагальнювати мистецький матеріал, давати оцінку мистецьким подіям, явищам, постатям; користуватися історичною та мистецькою термінологією; обґрунтувати власну світоглядну позицію щодо значення мистецтва у суспільному житті; аналізувати та прогнозувати тенденції та перспективи розвитку мистецтва Закарпаття в добу сьогодення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сучасні стильові мистецькі течії і напрями.

Тема 2. Стильові особливості та основні представники постмодернізму у живописі Закарпаття.

Тема 3. Еволюція графіки в др. пол. XX – XXI ст. Комп'ютерна графіка і дизайн.

Тема 4. Скульптура Закарпаття епохи постмодернізму.

Тема 5. Розвиток декоративно-прикладного мистецтва на Закарпатті у др. пол. XX – XXI ст.

Тема 6. Сучасне мистецтво Закарпаття як форма соціальної комунікації.

Сучасні інформаційно-вимірювальні комплекси і системи

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська, англійська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Оптики	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання ужну, навчальний посібник, навчально-методичні рекомендації	
Форма проведення занять	Лекції та лабораторні (комп'ютерний клас), практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна спрямована на ознайомлення студентів з питаннями організації і планування вимірювального експерименту, розвитку системного підходу до вирішення вимірювальних задач у різних галузях (медицина, біологія, інженерія, фізика та інші), використовуючи при цьому сучасні електронні сенсори. Очікувані результати навчання: оволодіння сучасними методами збору даних; розуміння сутності сучасних інформаційно-вимірювальних технологій; вміння самостійно здійснювати вибір засобів вимірювання для реалізації задачі дослідження; вміння практичного використання інформаційно-вимірювальних комплексів; здатність аналізувати результати досліджень та забезпечувати їх застосування; вміння формулювати висновки та рекомендації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні поняття щодо інформаційно-вимірювальних систем. Основні визначення, область застосування та ознаки інформаційно-вимірювальних комплексів та інформаційно-вимірювальних систем. Класифікація інформаційно-вимірювальних комплексів та систем. Основні структурні елементи. Характеристики. Области застосування.
2. Мікроконтролери – як основна частина інформаційно-вимірювальних комплексів. Мікроконтролери. Класифікація мікропроцесорів. Порівняння архітектури мікропроцесорів. Класифікація контролерів. Контролери модульні. Контролери каркасні. Віртуальна структура контролерів. Аналого-цифрові перетворювачі. Розрядність. Типи перетворення. ЦАП та АЦП.
3. Електронні сенсори. Класифікація за методом вимірювання. Класифікація за видом вхідного сигналу. Класифікація за видом вихідного сигналу. Класифікація за принципом дії. Датчики електричних величин. Датчики механічних величин. Оптичні датчики. Використання датчиків в різних галузях: інженерія, фізика, хімія, біологія, медицина.
4. Технології прямих і непрямих вимірювань у різних галузях. Номенклатура основних величин, що підлягають вимірюванням. Основні етапи інформаційно-вимірювальних технологій прямих і непрямих вимірювань. Технології вимірювання електричних величин. Технології вимірювання неелектричних величин. Приклади взаємодії засобів вимірювання з об'єктом вимірювань. Метрологічна структурна схема прямих вимірювань. Метрологічна структурна схема непрямих вимірювань.

Сучасні статистичні методи обробки та аналізу даних наукових досліджень

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська, Англійська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Оптики	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання УжНУ, навчальний посібник, методичні рекомендації	
Форма проведення занять	Лекції та лабораторні (комп'ютерний клас), практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна спрямована на розвиток здатності самостійно обробляти та аналізувати дані наукових досліджень в різних галузях (медицина, біологія, математика, економіка, інженерія, фізика та інші), використовуючи при цьому сучасні статистичні методи. Очікувані результати навчання: оволодіння сучасними методами аналізу статистичних даних; здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень; вміння самостійно ставити задачу дослідження та забезпечувати її розв'язання; здатність проводити комп'ютерний аналіз даних; здатність аналізувати результати досліджень та забезпечувати їх застосування; вміння формулювати висновки та рекомендації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Методи визначення та оцінювання параметрів розподілу. Спостереження, вибірка, варіаційний ряд. Точкові і інтервальні оцінки характеристик ряду спостережень. Оцінювання параметрів за відомим законом розподілу Гаусса, рівномірного і трикутного розподілів, експоненційного розподілу, розподілу Вейбулла, бета-розподілу та без наявності інформації закону розподілу. Методи з групуванням даних, аналіз варіаційних рядів. Перевірка гіпотез про згоду оцінки закону розподілу з теоретичною моделлю. Методи без групування даних. Перевірка гіпотез про закон розподілу Гаусса. Перевірка гіпотез про експоненціальний закон розподілу. Критерії згоди для рівномірного розподілу. Перевірка гіпотез про закон розподілу Вейбулла. Гіпотези про математичне сподівання. Гіпотези про математичні сподівання та дисперсії груп спостережень. Гіпотези про інші статистичні характеристики. Перевірка гіпотези про рівність медіан. Гіпотези про належність спостереження до генеральної сукупності експериментальних даних. Гіпотези про однорідність експериментальних даних.
2. Кореляційний аналіз. Загальні відомості про поняття кореляції. Кореляційний аналіз даних із розподілом Гаусса. Коефіцієнт парної кореляції Пірсона. Перевірка статистичних гіпотез щодо коефіцієнта кореляції Пірсона. Кореляційний аналіз, що ґрунтується на порядкових статистиках. Рангова кореляція. Коефіцієнт рангової кореляції Спірмена. Коефіцієнт рангової кореляції Кендалла. Спеціальні питання кореляційного аналізу. Часткова кореляція.
3. Регресійний аналіз. Лінійна регресія. Спрощені методи оцінювання коефіцієнтів регресії. Стійкі методи оцінювання коефіцієнтів регресії. Оцінювання коефіцієнтів регресії методом найменших квадратів. Перевірка початкових даних на наявність надмірної похибки. Визначення обсягу вимірювань для отримання заданої точності оцінювання коефіцієнтів регресії. Нелінійна регресія. Застосування регресійного аналізу для виявлення та усунення прогресуючої систематичної похибки (тренду).
4. Дисперсійний аналіз. Загальні відомості та визначення дисперсійного аналізу. Однофакторний дисперсійний аналіз. Двофакторний дисперсійний аналіз.

Теорія та практика ділового спілкування

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Англійська	
Передумови для вивчення дисципліни	Рівень володіння англійською мовою – B2 (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти)	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Полікультурної освіти та перекладу	
Інформаційне забезпечення	Інструменти Google for Education. Google Class підтримка 24/7. Аутентичні підручники та сучасні поточні публікації українською та англійською мовами.	
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Успішно закінчивши цей курс, студенти зможуть:

- Розпізнавати та описувати різні стилі спілкування;
- Розуміти особливості вербального спілкування та невербальної комунікації;
- Демонструвати правильні прийоми на ефективні навички під час письмового спілкування;
- Демонструвати прийоми вдосконалення навичок усного мовлення;
- Демонструвати методи покращення групового спілкування;
- Користуватися методами покращення комунікації за допомогою технологій;
- Визначати перешкоди для спілкування та ефективно їх долати;
- Порівнювати культурні аспекти спілкування;
- Користуватися стратегіями спілкування для вирішення розбіжностей і конфліктів;
- Користуватися стратегії ведення переговорів;
- Отримувати та доносити конструктивну критику.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

1. Комунікаційна модель. Розпізнавання та розуміння стилів спілкування
2. Вербальне та невербальне спілкування
3. Письмове спілкування
4. Розвиток навичок спілкування
5. Спілкування в групі
6. Комунікаційні технології
7. Перешкоди для спілкування. Розбіжності та конфлікти
8. Культурні аспекти спілкування
9. Ведення переговорів
10. Зворотній зв'язок і конструктивна критика

Українська еміграція: історія і сучасність

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби	
Інформаційне забезпечення	Віртуальне освітнє середовище на платформі MOODLE, інформаційні ресурси Інтернет	
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Предметом є феномен української діаспори, передумови, причини, напрями, етапи її формування, досвід і уроки її культурозберігаючої, соціально-політичної діяльності.

Метою дисципліни є поглибити гуманітарну освіченість, розширити спектр фахової реалізації у справі духовного відродження українського суспільства,

Розвиток оцінювально-аналітичної, рефлексивної, громадянської та культурної компетентностей, здійснюючи:

- аналіз явищ та процесів, пов'язаних з формуванням та сьогоденням української діаспори;
- проектування варіантів використання можливостей «народної дипломатії» в умовах масштабної міграції, творчого використання досвіду культурозберігаючої діяльності української діаспори в сучасних умовах України;
- формування власної громадянсько свідомої позиції щодо оцінки феномену української діаспори, її ролі в державотворчих процесах;
- критичне переосмислення надбань та сучасних тенденцій діаспорознавства.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль Україна і світовий міграційний процес.

Тема 1. Вступ. Міграція як типова складова історії українського народу.

Тема 2. Масова українська еміграція: Хто? Коли? Куди? Чому?

Тема 3. Сучасні українські емігранти- хто вони ? (за матеріалами Міграційної служби України та альтернативних джерел).

Тема 4. Діаспора - основна форма існування закордонної гілки українського етносу.

Змістовий модуль Українська діаспора в об'єктиві сучасності – національно-політичний та духовно-культурний феномен.

Тема 5. Українські «інтелектуали» в Світі: від Середньовіччя до Великої війни.

Тема 6. «Виштовхнуті та Ретельно забуті» (українські громадські та культурні діячі - емігранти міжвоєнного та повоєнного періоду.)

Тема 7. Українці світу-світ українців.

Тема 8. Українська діаспора як суб'єкт і чинник розбудови українського громадянського суспільства.

Тема 9. Українська діаспора в контексті зовнішньої політики незалежної України: здобутки та упущені? можливості (Діаспора як дипломат України в світі).

Університети Європи: історія та сучасність

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні рекомендації з дисципліни, історичні карти, презентації	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета дисципліни – дати студентам цілісне уявлення про історію університетів Європи, їх виникнення, стадії розвитку і сучасний стан, специфіку кожного з етапів, про провідні напрями розвитку європейської педагогічної думки, а також сформувані у них вміння користуватися основними категоріями і поняттями, що відносяться до історії європейської системи освіти і педагогічної думки, виявляти зв'язки між її окремими етапами й історичними формами освіти, аналізувати різні освітні процеси і феномени в історичному і соціокультурному контексті.

Студент повинен: а) **знати** основні категорії і поняття, які стосуються історії європейських університетів, його витоки, етапи формування та специфіку кожного з них, основні форми і інститути, провідні тенденції його еволюції, роль в ній соціокультурних чинників, головні напрямки розвитку європейської педагогічної думки, характерні риси європейського типу освіченості, а також найбільш поширені в історичній науці та педагогіці підходи до вивчення історії європейської освіти; б) **володіти:** матеріалом курсу; здібностями до складання бібліографії з тематики досліджень, що проводяться; основними прийомами методичної роботи історика; оволодіти навичками самостійної роботи з історичними джерелами і науковою літературою, пошуком необхідної інформації через мережу «Інтернет» для використання на семінарських заняттях, при написанні рефератів, курсових та дипломних робіт; в) **вміти** орієнтуватися в історії європейських університетів, виявляти різні його форми і стадії розвитку і зв'язки між ними, аналізувати джерела інформації про історію європейських університетів і його основні типи, виявляти механізми взаємодії між університетами, викладати матеріал у навчальних закладах. Знання дисципліни передбачає вміння збирати, систематизувати, аналізувати інформацію історичного характеру та використовувати її на практиці. Опрацювання історичних джерел та практичні види роботи спонукатимуть студентів до логічного мислення, критичного аналізу теоретичного матеріалу та історичних джерел. Оволодіння дисципліною передбачає пізнання політичних, соціально-економічних та культурно-релігійних процесів, які обумовлюють особливості історичного розвитку університетів Європи. Програма розрахована на вивчення і засвоєння конкретного матеріалу з історії розвитку європейської університетської освіти, починаючи від Середньовіччя до сучасності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ. Мета і завдання курсу.

Тема 2. Виникнення середньовічних університетів Європи.

Тема 3. Процес навчання в середньовічних європейських університетах.

Тема 4. Середньовічні університети як фактор формування західноєвропейської [науки](#).

Тема 5. Становлення і розвиток середньовічних університетів Італії.

Тема 6. Формування середньовічних університетів Франції.

Тема 7. Процес розвитку середньовічних університетів Великобританії.

Тема 8. Становлення і розвиток середньовічних університетів Іспанії.

Тема 9. Розвиток середньовічних університетів Німеччини.

Тема 10. Становлення університетів Чехії.

Тема 11. Виникнення і розвиток університетів Польщі.

Управління часом

Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Економіки, підприємництва та торгівлі	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма навчальної дисципліни, підручники, монографії, інтернет-ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, самостійна робота	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління часом» є сформулювати у студентів необхідний обсяг теоретичних і практичних знань про ефективне управління часом, уміння і навичок практичної реалізації інструментів управління часом.

Основними завданнями дисципліни «Управління часом» є забезпечення студентів знаннями та навичками, необхідними для більш ефективного управління часом кожного з них.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Суть, значення та цілі управління часом.
2. Значення делегування повноважень в управлінні часом.
3. Самоменеджмент.
4. Інструменти ефективного управління часом.
5. Методи ефективного використання часу.
6. Основні аспекти управління часом; часовий принцип Парето; вміння ставити пріоритети за допомогою матриці А,В,С; вміння планувати свій час; вміння делегувати повноваження; вміння використовувати методи ефективного управління часом; формування навичок, необхідних для управління часом.
7. Ефективне проведення зборів як засіб економії часом. Управління часом як шлях до успіху.

Фауна Карпат у контексті збереження біорізноманіття

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології	
Інформаційне забезпечення	Електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsru1); сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» (e-learn.uzhnu.edu.ua); офіційний сайт УжНУ (https://www.uzhnu.edu.ua); корпоративна електронна пошта УжНУ; інформаційні ресурси в мережі Інтернет	
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Фауна Карпат у контексті збереження біорізноманіття» впливає із цілей освітньо-професійної програми підготовки здобувача ступеня доктора філософії за спеціальністю 091 «Біологія» та визначаються змістом тих системних знань і умінь, якими повинні оволодіти спеціалісти-біологи.

Для досягнення поставленої мети перед навчальною дисципліною визначено наступні завдання:

- Навчитись використовувати фауністичні терміни, керуючись законами Біогеографії.
- Визначати фауністичні об'єкти, виявляти їх таксономічно важливі діагностичні ознаки та еколого-біологічні особливості.
- Виявляти небезпечні фауністичні об'єкти та негативні явища і процеси, обумовлені їх розвитком та діяльністю.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Загальна проблематика і головні завдання дослідження Фауни Карпат. Основні поняття дисципліни. Теоретичне і народно-господарське значення досліджень Фауни Карпат. Зв'язок предмету з іншими біологічними науками. Завдання вивчення Фауни Карпат.
2. Історія формування і розвитку фауни Карпат. Фауна мезозойської ери (вік панування голонасінних і плазунів, початок панування квіткових рослин). Оледеніння північної півкулі Землі. Льодовикові міграції. Фауни третинного і четвертинного періодів. Сучасні типи фаун.
3. Фауни різних зоогеографічних областей Середньої Європи. Бореальна область. Атлантична область. Континентальна область. Альпійська область. Степова область. Панонська область.
4. Фауна Простіших Середньої Європи. Вільноживучі та паразитичні простіші.
5. Фауна Червів Середньої Європи. Фактори оточення та особливості їх впливу на представників різних типів червів. Екологічний стандарт та екологічна пластичність.
6. Фауна Комах Середньої Європи. Представленість різних систематичних груп комах у фауні Середньої Європи. Механізм формування еколого-фауністичних комплексів комах у зв'язку з особливостями життєвого середовища.

7. Фауна Павукоподібних Карпат. Особливості поширення Павукоподібних у Середній Європі. Адаптація павукоподібних до життя в ґрунті. Життєві форми водних павукоподібних.
8. Фауна Ракоподібних Середньої Європи. Особливості поширення Ракоподібних в регіоні. Фотоперіодичні реакції у ракоподібних та їх значення для життєдіяльності. Адаптації ракоподібних до життя у різних умовах та режимах освітлення.
9. Фауна Молюсків Середньої Європи. Особливості формування малакофауни Середньої Європи. Представники різних систематичних груп молюсків у фауні регіону. Комплексна дія на молюсків кліматичних факторів.
10. Фауна Хребетних Карпат. Особливості формування фауни Хребетних Середньої Європи. Представники різних систематичних груп у фауні регіону. Склад іхтіо-, батрахо-, герпето-, орніто, теріофауни Середньої Європи. Особливості ґрунту як середовища життя хребетних. Адаптація хребетних до життя в ґрунті. Роль хребетних у ґрунтоутворюючих процесах. Особливості водного середовища в зв'язку з існуванням у ньому хребетних. Вплив фізичних та хімічних властивостей води на гідробіонтних хребетних. Життєві форми водних хребетних. Пристосування хребетних до життя у водному середовищі. Санітарна роль “ґрунтових” та водних хребетних.

Філософія історії

Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Філософія історії – це один із тематичних розділів філософського знання і певний спосіб філософського міркування. Як складова частина системи філософського знання, філософія історії одночасно є однією з форм історичного пізнання, теоретизацією емпіричних досліджень спеціалістів, що аналізують конкретні історичні події минулого країн і народів.

Головним завданням дисципліни є: осмислення студентами-філософами усієї палітри історичного виміру буття людини.

Визначена мета реалізується шляхом розв'язання наступних завдань: сформувати у студентів основи філософського осмислення історії, ознайомивши їх з головними напрямками й аспектами даної сфери філософського знання; під час практичних занять навчити студентів методам аналізу найвизначніших концепцій філософії історії; розвинути уяву студентів, вміння співставляти різні концепції, методологічні підходи, віднаходити в них спільні та відмінні елементи, вміти витлумачити ці специфічні риси соціальним контекстом, який їх продукував.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Предмет філософії історії.

Тема 2. Становлення філософії історії.

Тема 3. Німецька класична філософія історії.

Тема 4. Філософія історії другої половини XIX - початку XX ст. та її критицизм.

Змістовий модуль 2.

Тема 1. Постнекласична філософія історії: цивілізаційний підхід.

Тема 2. Сучасна філософія історії.

Тема 3. Постмодерністська критика історичистської раціональності.

Тема 4. Динаміка соціокультурного розвитку.

Тема 5. Сенс історії.

Філософія лідерства та самореалізації особистості

Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Основними завданнями вивчення дисципліни «Філософія лідерства та самореалізації особистості» є: формування у студентів наукових і професійних знань у сфері ефективного лідерства; вироблення мотивації та прагнення до лідерства; активізація лідерського потенціалу як сукупності умінь; самоуправління і управління іншими людьми; розвиток психологічної культури майбутнього керівника і освоєння технологій; створення і просування особистого бренду керівника-лідера; формування небайдужої, активної позиції у вирішенні проблем як особистого життя, так і у суспільній сфері діяльності; сприяння формуванню оптимістичного сприйняття навколишнього середовища, стійкості у стресових і кризових ситуаціях; створення й закріплення позитивного досвіду лідерської поведінки та взаємодії з послідовниками; розвивати у студентів інтелект, творчі якості, здатність до науково-дослідницької та інноваційної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: основні положення і глосарій класичних теорій лідерства; актуальні проблеми і теми сучасного лідерства, а також найвищі стандарти досягнень в лідерстві; психологічні характеристики таких явищ та процесів як: лідерська поведінка, лідерські ролі, лідерська мета, персональний бренд та імідж лідера; стилі лідерства, передумови ефективного лідерського впливу, чинники ефективною взаємодії та комунікації тощо; основні принципи управління командою та характерні параметри системи управління; технології публічного виступу й управління аудиторією.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *вміти*: демонструвати знання і розуміння сучасних вимог до ефективного лідерства; описувати і пояснювати досвід ефективного лідерства в реальному житті; визначати цілі для особистісного, академічного та кар'єрного росту, а також працювати для їх досягнення; формувати власний стиль лідерства; здійснювати вибір ефективного стилю лідерства в організації; обирати адекватні психотехніки управлінського впливу; визначати готовність колективу до формування команд; вести дискусію й управляти аудиторією; формувати та підтримувати довгострокові партнерські стосунки; здійснювати презентацію ділової інформації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

ТЕМА 1. Вступ. Методологічні концепти курсу. ТЕМА 2. Феномен лідерства як міждисциплінарна проблема. ТЕМА 3. Лідерство як місія і саморозвиток. ТЕМА 4. Питання здібностей до лідерства в контексті проблематики курсу. ТЕМА 5. Історія виникнення і розвитку теорії лідерства. ТЕМА 6. Соціально-філософські концепції теорії лідерства (Г. Лебон, Г. Тард, М. Вебер). ТЕМА 7. Науково-теоретичні дослідження феномену лідерства в XVIII - XIX ст. ТЕМА 8. Психоаналітичний підхід до проблеми лідерства. ТЕМА 9. Науково-теоретичні дослідження феномену лідерства наприкінці XIX — початку XX ст. ТЕМА 10. Концепції феномену лідерства XX ст. ТЕМА 11. Сучасні дослідження феномену лідерства та вітчизняні розробки. ТЕМА 12. Методологічні аспекти курсу та його проблематика. ТЕМА 13. Феномен самореалізації: історико-філософський екскурс. ТЕМА 14. Проблема самореалізації як філософсько-світоглядна. ТЕМА 15. Принцип самореалізації та поняття життєвого шляху. ТЕМА 16. Типологія теорій самореалізації: теоретичний аналіз. ТЕМА 17. Самореалізація і самоактуалізація (А. Маслоу, К. Роджерс). ТЕМА 18. Проблема самореалізації: подальші перспективи дослідження.

Філософія медицини

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Філософія медицини» слугує теоретичним фундаментом циклу соціально-гуманітарних дисциплін та забезпечує інтеграцію гуманітарного та природничого знання завдяки висвітленню світоглядних та загальнонаукових проблем у їх історичному розвитку та в сучасності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є логічні, гносеологічні, аксіологічні, етичні, філософські проблеми, пов'язані з процесом діагностики та лікуванням людини.

«Філософія медицини» пов'язана з історією, соціологією, культурологією та комплексом медичних наук тощо. Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: формування теоретичних засад світогляду, концептуальних принципів духовного розвитку особистості та інтегрального розуміння логіки соціокультурного розвитку людства;

загальні: здатність абстрактного, логічного мислення, аналізу і синтезу; здатність оперувати філософським та загальнонауковим понятійно- категоріальним апаратом; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань; здатність генерувати нові ідеї на основі аналітично-синтетичного опрацювання філософської проблематики;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з пацієнтом на основі етичних засад; здатність до комплексного аналізу та прийняття виваженого рішення у медичній практиці; вміння користуватися критеріями істини у медичній практиці; вміння враховувати культурні, соціальні та економічні особливості особистості пацієнта у власній медичній практиці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Історія, теорія та практичні проблеми філософії.

Тема 1. Історія та філософія науки. Філософські основи медицини як науки.

Тема 2. Історичний розвиток філософії від Стародавніх цивілізацій до сучасності.

Тема 3. Онтологія. Проблеми буття матеріального та ідеального (свідомості). Філософська антропологія.

Тема 4. Гносеологія: проблема пізнання та істини. Феномен науки.

Тема 5. Соціальна філософія, філософія культури та філософія історії.

Змістовий модуль 2: Філософський вимір проблем медицини.

Тема 1. Філософські категорії та поняття медицини.

Тема 2. Гносеологічні проблеми медицини.

Тема 3. Морально-етичні проблеми в медицині. Етичне виховання лікарів.

Тема 4. Раціоналізм та науковість медичних знань.

Філософія мови і теорія дискурсу

Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Філософія мови і теорія дискурсу» має на меті сформувати в студентів глибоке розуміння мови як екзистенційно-онтологічної проблеми в межах різних концептуальних підходів, основними ідеями філософії мови та теорії дискурсу, в тому числі й у сучасну постмодерну епоху.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Філософія мови і теорія дискурсу» є: розкрити взаємозв'язок філософії та мови; зрозуміти особливості функціонування мови, її роль та значення в суспільстві, історії людства та в різних культурах; окреслити філософсько-антропологічний підхід до сутності мови, зв'язок мови зі життєвим світом людини; з'ясувати зв'язок між мовою, мисленням і буттям; визначити сутність дискурсу та його особливості на сучасному етапі розвитку суспільства та культури.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: набуття навичок та вмінь ведення дискусії та діалогу; формування теоретичних засад світогляду, концептуальних принципів духовного розвитку особистості та інтегрального розуміння особливостей соціокультурного розвитку людства;

загальні: набуття навичок всебічного загальнокультурного аналізу проблем суспільного і культурного життя з використанням відповідного категоріального апарату; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з колективом на основі комунікативних навичок; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; формування вмінь логічно формулювати, висловлювати та аргументовано відстоювати власну позицію; застосовувати форми й способи дискурсу для обґрунтування власного світобачення, в тому числі й професійного.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Мова як предмет філософського аналізу Тема 1. Лінгвофілософський підхід до мови. Тема 2. Гумбольдтіанство та неогумбольдтіанство. Тема 3. Структуралізм та постструктуралізм у філософії мови. Тема 4. Логіко-семантичний аналіз мови. Тема 5. Розуміння мови в філософії постмодернізму.

Змістовий модуль 2: Теорія дискурсу

Тема 1. Сутність дискурсу та його значення в культурі сучасного суспільства. Тема 2. Дискурс і влада в Мішеля Фуко. Тема 3. Текстуальна аналітика Ролана Барта. Тема 4. Лінгвопсихоаналіз Юлії Крістєвої. Тема 5. Теорія дискурсу Тьона ван Дейк.

Філософія науки та методологія наукових досліджень

Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета курсу – оволодіння компетентностями: формування у студентів здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатності розробляти проекти та управляти ними; здатності генерувати нові ідеї (креативність); формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; здатність працювати в міжнародному контексті; здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність.

Результати навчання дисципліни:

знати: сутність, структуру філософії науки, методи і підходи до процесів, які відбуваються в природі, суспільстві та методи наукових досліджень; особливості та сутнісні аспекти суспільних відносин і наукових процесів; історію становлення та розвитку науки, сучасний стан світової та вітчизняної філософської та наукової думки; знати класичні твори, що становлять джерельну базу філософської науки; сутність основних філософсько-методологічних підходів до аналізу наукових ідей та наукового розвитку; зміст основних концепцій, теорій наукового розвитку; основні філософські категорії та загальнонаукові методи, структуру філософії науки та класифікацію наук; мати базові уявлення про основи філософії науки; засвоїти увесь спектр підходів до філософсько-методологічного аналізу наукового знання;

вміти: застосовувати в своїй науковій діяльності та переконливо володіти категоріально понятійним апаратом філософії науки; свідомо приймати участь у наукових дослідженнях та суспільному житті; вирішувати свої науково-практичні та життєві проблеми в цивілізованому співробітництві з іншими людьми, поважаючи їх інтереси й наукові переконання; застосовувати отримані знання в науково-практичній діяльності; ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень; творчо використовувати загальнонаукову методологію у ході наукових досліджень та практичній діяльності, давати моральну оцінку власним вчинкам, коректно покладатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей, усвідомлюючи норми академічної доброчесності; усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності; оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності; давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх з моральними та професійними нормами;

здати: продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у певній галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; розробляти проекти та управляти ними; абстрактно мислити; генерувати нові ідеї (креативність); формувати системний науково/мистецький світогляд, професійну етику та загальний культурний кругозір; спілкуватися іноземною мовою; використовувати інформаційні та комунікаційні технології; працювати в міжнародному контексті; розуміти та розв'язувати теоретичні, методологічні, світоглядні проблеми сучасної науки, а також

надання цілісного викладу основних проблем філософії науки і методології досліджень на рівні об'єктивного, ідеологічного незаангажованого бачення проблем сучасної науки;
володіти навичками: практично використовувати основні філософські поняття, методи й підходи в процесі науково-творчої діяльності; змістовно аналізувати особливості головних течій та напрямків у філософії науки та наукових концепцій; застосовувати знання основних філософських загальнонаукових методів; спроможністю ґрунтовно й логічно доводити і обстоювати свою науково-концептуальну позицію; свідомим підходом щодо своєї професійної діяльності; діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; самостійно вирішувати: науково-практичні та життєві проблеми в цивілізованому співробітництві з іншими людьми, поважаючи їх інтереси й наукові переконання; застосовувати отриманні знання в колективній науково-практичній діяльності; застосовувати критичне мислення до аналізу результатів власного наукового дослідження, його наукової новизни, теоретичного і практичного значення відстоювати принципи толерантності та наукової і професійної коректності в процесі співпраці з колегами в межах наукової спільноти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Наука як предмет філософського аналізу.

Тема 2. Основні етапи становлення науки.

Тема 3. Філософія науки: походження та основні етапи розвитку.

Тема 4. Наука як специфічний тип знання.

Тема 5. Класифікація наук.

Тема 6. Розвиток наукового пізнання та методологія науково-дослідницької, інноваційної діяльності.

Тема 7. Філософія і наука на межі ХХ-ХХІ століть.

Тема 8. Етика сучасної науки.

Тема 9. Проблема відповідальності вченого.

Тема 10. Наука як виробництво інноваційних знань. Філософія техніки.

Тема 11. Науково-технічний прогрес, особливості розвитку сучасної науки і техніки.

Тема 12. Філософське та наукове осмислення проблем людства.

Філософія освіти

Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення курсу студенти мають **знати**: головні проблеми сучасних методологічних вчень світової та вітчизняної філософії освіти; досягнення світової та вітчизняної філософії освіти, її історію становлення, основні етапи і особливості розвитку філософії освіти; філософські засади формування духовності сучасної людини; основні функції філософії освіти.

У результаті вивчення курсу студенти мають **вміти**: самостійно аналізувати факти, явища та процеси які відбуваються в освітньому просторі; прогнозувати соціальні процеси в системі освіти; робити світоглядні і методологічні висновки на основі отриманих знань.

У результаті вивчення курсу студенти мають бути ознайомленими: із внеском іноземних вчених у розвиток та модернізацію системи освіти; з методологією та методикою наукового пізнання. Компетентності, що формуються у здобувачів освіти під час вивчення даного курсу: здатність виявляти національну й особистісну гідність, громадянську свідомість та активність, дбати про розвиток і функціонування громадянського суспільства; мати і відстоювати власну громадянську позицію.

Програмні результати навчання: здатність вдосконалювати свою особистість, підвищувати інтелектуальний та культурний рівень, володіти основними нормативними вимогами до організації освітнього процесу; готовність оновлювати правові знання і вміння з питань організації освітнього процесу, методичної роботи та наукової діяльності у вищій школі; здатність до цілісного уявлення про досягнення сучасних методологічних вчень, основних етапів і особливостей розвитку філософії освіти; розуміння педагогічних явищ та фактів у взаємозв'язку з соціальним, політичним і економічним контекстом; готовність оновлювати правові знання і вміння з питань організації освітнього процесу, методичної роботи та наукової діяльності у вищій школі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1. Основні напрями філософії освіти у вирішенні педагогічних проблем.

Тема 1. Освіта та ідеї її розвитку у філософській думці.

Тема 2. . Ідеї сучасної філософії освіти.

Тема 3. Аксиологічний вимір сучасної освіти.

Тема 4. Філософія і стратегії розвитку сучасної освіти.

Змістовий модуль 2. Філософія освіти і сучасна методологія науки.

Тема 1. Філософські засади формування духовності сучасної людини.

Тема 2. Філософія освіти і сучасна методологія науки: тенденції взаємозв'язку та взаємовпливу.

Тема 3. Сучасні філософсько-методологічні засади систематизації основних предметів навчання і методів їх викладання.

Тема 4. Філософсько-методологічні засади управління системою освіти та реформування такого управління.

Філософія та біоетика

(для галузі знань 22 Охорона здоров'я)

Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Філософія та біоетика» слугує теоретичним фундаментом циклу соціально-гуманітарних дисциплін та забезпечує інтеграцію гуманітарного та природничого знання завдяки висвітленню світоглядних та загальнонаукових проблем у їх історичному розвитку та в сучасності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система поглядів на світ в цілому і місце в ньому людини, її здібності пізнавати світ і впливати на нього.

«Філософія та біоетика» пов'язана з історією, соціологією, культурологією, політологією, соціальною психологією, комплексом медичних наук тощо. Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: формування теоретичних засад світогляду, концептуальних принципів духовного розвитку особистості та інтегрального розуміння логіки соціокультурного розвитку людства;

загальні: здатність абстрактного, логічного мислення, аналізу і синтезу; здатність оперувати філософським та загальнонауковим понятійно- категоріальним апаратом; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань; здатність генерувати нові ідеї на основі аналітично-синтетичного опрацювання філософської проблематики;

спеціальні (фахові, предметні): здатність взаємодіяти з пацієнтом на основі етичних засад; здатність до комплексного аналізу та прийняття виваженого рішення у медичній практиці; вміння користуватися критеріями істини у медичній практиці; вміння враховувати культурні, соціальні та економічні особливості особистості пацієнта у власній медичній практиці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Історія, теорія та практичні проблеми філософії.

Тема 1. Філософія і світогляд. Філософія і наука. Тема 2. Історичний розвиток філософії від Стародавніх цивілізацій до сучасності. Тема 3. Онтологія. Проблеми буття матеріального та ідеального (свідомості). Філософська антропологія. Тема 4. Гносеологія: проблема пізнання та істини. Феномен науки. Тема 5. Соціальна філософія, філософія культури та філософія історії.

Змістовий модуль 2: Біоетика. Тема 1. Історичні корені біоетики. Епістемологія та етико-культурні корені біоетики. Філософські основи біоетики. Тема 2. Біоетична концепція демографії. Біоетична концепція охорони життя людини. Основи біобезпеки. Тема 3. Біоетика і трансплантація органів. Ксенотрансплантація з точки зору біоетики. Проблема евтаназії в контексті біоетики. Тема 4. Стан і перспективи розвитку біоетики в Україні. Вплив біоетики на ефективність діяльності органів та установ системи охорони здоров'я України. Тема 5. Біоетика і соціальні проблеми

Філософія та методологія наукового пізнання

Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Філософії	
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Філософія та методологія наукового пізнання» має на меті на глибокому рівні з'ясувати природу пізнання, пізнавальний процес, його можливості, співвідношення знання та об'єктивної реальності, умов адекватності, істинності такого співвідношення. Курс також сприятиме усвідомленому, глибокому засвоєнню проблем теорії, логіки та методології наукового дослідження, формуванню як загальної, так і логічної культури особистості. У процесі вивчення курсу важливо не тільки засвоїти основні теоретичні положення, а й навчитися застосовувати основні закономірності, методи та форми наукового пізнання на практиці, в тому числі й у професійній науковій діяльності.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хиби та вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації; аналіз та інтерпретація гуманітарного тексту: здатність виокремити та відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність та валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї;

загальні: набуття навичок всебічного загальнокультурного аналізу проблем суспільного і культурного життя з використанням відповідного категоріального апарату; здатність самостійно опрацьовувати першоджерельну літературу на високому теоретичному рівні; відкритість до діалогу; здатність критично аналізувати сучасні соціокультурні проблеми на основі засвоєного філософського знання; здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді; здатність вирішувати теоретичні та практичні проблеми на основі отриманих філософських знань;

спеціальні (фахові, предметні): мати професійні знання, бути переконаним у їх соціальній доцільності й корисності, вміти компетентно застосовувати їх у своїй професійній діяльності; здатність до комплексного аналізу та прийняття виважених рішень; вміння користуватися критеріями істини в професійній діяльності; вміння враховувати культурні, соціальні та естетичні особливості особистості в професійній діяльності; вміння застосування методи наукового пізнання в процесі дослідницької діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль 1: Філософські основи наукового пізнання Тема 1. Світоглядні, ціннісні та методологічні основи науки. Тема 2. Класична, неklasична та постнеklasична наука. Тема 3. Пізнання як предмет філософського аналізу. Тема 4. Структура та етапи процесу пізнання. Тема 5. Формування наукової картини світу.

Змістовий модуль 2: Методологія наукового пізнання. Тема 1. Поняття та види методів наукового пізнання. Тема 2. Форми наукового пізнання: факт, гіпотеза, теорія, закон, концепція. Тема 3. Філософські методи пізнання. Тема 4. Загальнологічні методи наукового пізнання. Тема 5. Емпіричні та теоретичні методи наукового пізнання.

Фінансовий аналіз

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр (осінній/весняний)	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Обліку і аудиту	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні рекомендації, електронний конспект лекцій, електронні презентаційні матеріали по темах дисципліни, підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, електронні ресурси	
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
2. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
3. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
4. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.
5. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Навчальна дисципліна «Фінансовий аналіз» охоплює коло питань щодо методичних підходів до аналізу фінансової інформації з метою ухвалення на цій основі ефективних управлінських рішень, які стосуються стратегічних та оперативних аспектів бізнес-діяльності підприємства.

Тема 1. Роль та місце фінансового аналізу в процесі прийняття управлінських рішень.

Тема 2. Методи і методологія фінансового аналізу.

Тема 3. Аналіз ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості суб'єкта господарювання.

Тема 4. Аналіз ділової активності та ефективності діяльності суб'єкта господарювання.

Тема 5. Фінансовий аналіз прибутковості (рентабельності) підприємства.

Тема 6. Аналіз показників звіту про рух грошових коштів в управлінні грошовими потоками підприємства.

Тема 7. Аналітичні можливості звіту про власний капітал при прийнятті управлінських рішень.

Тема 8. Оцінка інвестиційної діяльності та аналіз фінансових ризиків.

Тема 9. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств та оцінка потенційного банкрутства.

Фінансовий план-інструкція з використання або «Як добре жити і не працювати?!» (Інструменти дієвої економіки)

Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3	1
Семестр	Весняний	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Основи економічних знань (рівень середньої школи)	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародних економічних відносин	
Інформаційне забезпечення	Силабус дисципліни. Електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять з виконання розрахунків, проведення аналізу, опрацювання особистих інвестиційних стратегій тощо.	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, консультації	
Форма семестрового контролю	Залік	

Дисципліна спрямована на здобуття студентами знань щодо фінансового планування, формування бюджету витрат і доходів життєдіяльності і бізнесу. Аналізуються основні риси інвестиційних інструментів: дохідність, ризик та ліквідність, принципи інвестування, захисту капіталу, основні класи активів, вміння та навички диверсифікації інвестицій за валютами, класами активів та країнами.

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

Знання про головні принципи інвестування та способи як краще інвестувати в себе.
 Здатність сконструювати власний фінансовий план та інвестиційний портфель.
 Навички побудувати систему захисту від ризиків та форс мажорів.
 Розуміння як декларувати та платити податки з інвестицій.
 Осмислення ролі грошей для особистого щастя та суспільного блага.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Спочатку плануємо. Потім інвестуємо.
 Тема 2. Захист капіталу. Депозити, облігації, фонди та нерухомість в світі та Україні.
 Тема 3. Ризикові інвестиції . Податки.
 Тема 4: Диверсифікація та оптимальний портфель.

Фінансові технології та інновації / Financial Technologies and Innovations

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) The first (bachelor's) level	Другий (магістерський) / The second (master's) level
Курс (рік) навчання	4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська/англійська / ukrainian/english	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Фінансів і банківської справи / Finance and banking	
Інформаційне забезпечення	Електронний конспект лекцій, тестові завдання, робоча програма та навчально-методичні матеріали з дисципліни /Electronic synopsis of lectures, tests, work program, educational and methodological materials for the discipline	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття /Lectures, practical classes	
Форма семестрового контролю	Залік / test	

Ключові результати навчання (знання, вміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати* передумови формування та еволюцію інноваційних фінансових послуг, основні канали розповсюдження фінансових електронних послуг, переваги для компаній та споживачів новітніх фінансових продуктів, ризики пов'язані з використанням фінансових електронних послуг та заходи безпеки, що їх нівелюють; *вміти* користуватися технічним і програмним забезпеченням фінансових систем, класифікувати фінансові електронні послуги, обирати найбільш оптимальний канал доставки фінансових електронних послуг

Key Learning Outcomes (knowledge, skills, and other competencies):

As a result of studying the course, the student should *know* the prerequisites for the formation and evolution of innovative financial services, the main channels for the distribution of financial electronic services, the benefits of modern financial products for companies and consumers, risks associated with the use of financial electronic services, and safety measures to mitigate them. The student should *be able* to use the technical and software tools of financial systems, classify financial electronic services, and choose the most optimal delivery channel for financial electronic services.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Розвиток ринку фінансових послуг в контексті інноваційної діяльності.

Тема 2. Інновації в платіжних системах.

Тема 3. Трансформація страхової діяльності під впливом інновацій.

Тема 4. Нововведення в депозитних і кредитних послугах.

Тема 5. Інноваційні зрушення в залученні капіталу та інвестиційному менеджменті.

Brief Course Description (what will be studied, list of topics):

Topic 1: Development of the financial services market in the context of innovative activity.

Topic 2: Innovations in payment systems.

Topic 3: Transformation of insurance business under the influence of innovations.

Topic 4: Innovations in deposit and credit services.

Topic 5: Innovative shifts in capital attraction and investment management.

Цифрові інструменти в освітній діяльності

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Немає	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Системного аналізу та теорії оптимізації	
Інформаційне забезпечення	Сайт електронного навчання, інтернет джерела, навчально-методичні посібники	
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Програма передбачає формування цифрової компетентності педагогічних працівників закладів освіти щодо використання можливостей цифрових інструментів у професійній діяльності, організації персонального інформаційного середовища вчителя та застосування цифрових інструментів для організації ефективної взаємодії учасників освітнього процесу (у т.ч. для дистанційного навчання).

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- надати здобувачам освіти знання щодо ефективного використання ІТ-технологій та онлайн-сервісів у професійній діяльності педагога, володіння методикою використання і створення системи дидактичних засобів та моделей;
- забезпечити у здобувачів освіти необхідні уміння та навички щодо використання технічних та програмних засобів навчання для ефективності освітнього процесу, підготовки до уроку з використанням засобів ІКТ;
- поєднувати традиційні методичні системи навчання із новими інформаційнокомунікаційними технологіями;
- добирати раціональні платформи та онлайн-сервіси для організації та супроводу освітнього процесу, враховуючи індивідуальні особливості учнів;
- ефективно використовувати відкриті освітні онлайн-сервіси для свого професійного розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Основні поняття хмарних технологій. Моделі надання хмарних послуг. Створення Інтернет-опитувань засобами хмарних технологій (Google Forms, Poll Everywhere, ClassMaker, SurveyMonkey, Survio.com, Typeform, Mentimeter, Flippity). Хмарні сервіси як заміна офісним додаткам: створення презентацій засобами хмарних технологій та з використанням можливостей штучного інтелекту. Хмаро орієнтовані інтелектуальні карти. Створення сайтів (у т.ч. портфоліо вчителя). Сучасні інструменти створення навчального відеоконтенту. Платформи дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, Мій клас та інші. Створення електронних навчальних курсів у Google Classroom.

Шерингова економіка

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3	1
Семестр	Весняний	Весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Основи економічних знань (рівень середньої школи)	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Міжнародних економічних відносин	
Інформаційне забезпечення	Силабус дисципліни, електронні лекції, презентації, методичні рекомендації до самостійної роботи та практичних занять	
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, консультації	
Форма семестрового контролю	Залік	

Дисципліна спрямована на здобуття студентами знань щодо розвитку нового модного тренду глобальної економіки, на основі якого формується сучасна модель споживання.

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Вміння відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Навички міжособистісної взаємодії.

Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Здатність розробляти та управляти проектами.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Економіка сталого розвитку та її значення у сучасному світовому господарстві.
2. Шеринг та шерингова економіка: сутність та передумови формування.
3. Шерингові Інтернет-платформи як основні суб'єкти шерингової економіки.
4. Тренди розвитку шерингової економіки.
5. Цифрова трансформація міжнародного бізнесу.
6. Бізнес – моделі в умовах шерингу.
7. Шерингова економіка та розвиток ІТ.
8. Шеринг – технології в освіті.
9. Шерингова економіка в умовах глобальних викликів.
10. Шерингова економіка в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.

Digital English. Integrating Technology into Language Learning.

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Англійська	
Передумови для вивчення дисципліни	Готовність вивчати та використовувати цифрові інструменти, ресурси та платформи для вивчення англійської мови	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Іноземних мов	
Інформаційне забезпечення	Комп'ютер, мультимедійні презентації, відеоматеріали, аудіо записи, тощо	
Форма проведення занять	Практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування у студентів навичок роботи з різноманітними цифровими інструментами, ресурсами та платформами, що підвищує їхню здатність ефективно користуватися інтернет-ресурсами для вивчення англійської мови, здатність інтегрувати технології в навчальний процес, розробляти та впроваджувати творчі цифрові проекти для покращення та сприяння комунікативним навичкам.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Learning with Phone Apps.
2. Talking to Foreigners.
3. Gamification.
4. Listening to Audio Material.
5. Watching Videos to Speak Better.
6. Making Digital Projects.
7. Going to VR.
8. Beyond Textbooks. Multimedia Resources.
9. AI in English Learning.
10. Navigating the English-Speaking Cyberspace.

English for Global Explorers

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Англійська	
Передумови для вивчення дисципліни	Готовність вивчати та розуміти різні культури та їхні особливості; знання словникового запасу для повсякденного спілкування під час подорожей до інших країн	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Іноземних мов	
Інформаційне забезпечення	Комп'ютер, мультимедійні презентації, відеоматеріали, аудіо записи, тощо	
Форма проведення занять	Практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності у сферах загальнопобутового спілкування під час подорожей в усній і письмовій формах у процесі навчання, виховання, освіти і розвитку особистості студента; набуття студентами мовних, лінгвокраїнознавчих і культурологічно орієнтованих знань; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність до міжособистісної взаємодії; здатність спілкуватись іноземною мовою; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; формування системи мовленнєвих умінь з говоріння, читання, письма та аудіювання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

11. Travelling Promoting Learning and Education.
12. Means of Transport.
13. Navigating Global Cities and Streets. Giving Directions.
14. Social Norms and Cultural Expectations.
15. Airport Insights. A Guide for Travellers.
16. Language Challenges at the Airport.
17. Accommodation. At the Hotel.
18. Exploring World. Heritage Sites.
19. Food and Drinks.
20. The Art of Shopping.
21. Emergencies. Stress and Fun brought by Travelling.
22. Sharing your Travel Stories in English.

English for Public Relations in the Modern Society

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Англійська	
Передумови для вивчення дисципліни	Формування іноземною мовою теоретичної бази знань та практичних навичок здійснення PR-діяльності; уміння планування PR-кампанії, визначати її пріоритетні напрями та комплекс PR-акцій; знання словникового запасу для ефективної комунікації на рівні ділових, масових, публічних, організаційних комунікацій	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Іноземних мов	
Інформаційне забезпечення	Комп'ютер, мультимедійні презентації, відеоматеріали, аудіо записи, тощо	
Форма проведення занять	Практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності у сфері здійснення PR-діяльності в усній і письмовій формах у процесі навчання, виховання, освіти і розвитку особистості студента; набуття студентами мовних, лінгвокраїнознавчих і культурологічно орієнтованих знань; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність до міжособистісної взаємодії; здатність спілкуватись іноземною мовою; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; формування системи мовленнєвих умінь з говоріння, читання, письма та аудіювання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Effective Communication Strategies in PR.
2. Crafting Compelling Press Releases.
3. Media Relations and Outreach Techniques.
4. Social Media Management for PR Professionals.
5. Writing for Different Platforms: Blogs, Articles, and Speeches.
6. Crisis Communication and Reputation Management.
7. Building and Maintaining Positive Public Image.
8. Understanding and Utilizing PR Jargon.
9. Strategic Message Development.
10. Ethics in Public Relations.
11. Event Planning and Promotion in PR.
12. Measuring PR Success: Metrics and Analytics.

English for SMM

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Англійська	
Передумови для вивчення дисципліни	Готовність вивчати потреби ринку з урахуванням задоволення потреб споживачів та розуміти різні культури та їхні особливості; знання словникового запасу для повсякденного спілкування у галузі управління продажами	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Іноземних мов	
Інформаційне забезпечення	Комп'ютер, мультимедійні презентації, відеоматеріали, аудіо записи, тощо	
Форма проведення занять	Практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності у сфері маркетингу відносин, а саме розуміння системи методів маркетингу в управління продажами, забезпечення необхідних знань щодо вибору та роботи з посередниками, управління діяльністю учасників товарного руху, набуття методологічних і методичних навичок щодо вибору та ведення політики розподілу в умовах конкуренції та кон'юнктури ринку в усній і письмовій формах у процесі навчання, виховання, освіти і розвитку особистості студента; набуття студентами мовних, лінгвокраїнознавчих і культурологічно орієнтованих знань; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність до міжособистісної взаємодії; здатність спілкуватись іноземною мовою; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; формування системи мовленнєвих умінь з говоріння, читання, письма та аудіювання за даною тематикою.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Crafting Engaging Social Media Content.
2. Understanding and Utilizing Hashtags Effectively.
3. Community Engagement and Building Online Presence.
4. Creating Compelling Visuals for Social Media.
5. Developing a Social Media Content Calendar.
6. Effective Copywriting for Social Media Platforms.
7. Utilizing Influencer Marketing in Social Media.
8. Analyzing Social Media Metrics for Strategy Enhancement.
9. Navigating the Algorithm: Platform-Specific Strategies.
10. Managing Social Media Crisis Communications.
11. Harnessing the Power of User-Generated Content.
12. Trends in Social Media and Adaptation Strategies.

History of Philosophy

(крім спеціальностей, для яких дисципліна є нормативною)

Level of higher education	the first (bachelor`s) level	the second (master's) level
Course (year) of study	2/3/4	1
Semester	First/second semester	First/second semester
Course credit	3 credits ECTS	
Language of teaching	English	
Prerequisites for studying discipline	-	
The department that provides teaching discipline	Department of Philosophy	
Information support	Educational and methodological publications	
Form of classes	Lecture, seminar	
Form of semester control	Test	

Key learning outcomes (knowledge, skills and other competencies):

Philosophy begins in the human's experience of reality, being the most ancient of all intellectual disciplines; philosophy is the mother of the human and natural sciences. As the love of wisdom, Philosophy is more than just knowledge, seeking to open its students' minds to critically become aware of illusions, fraudulent claims, and flawed reasoning. Philosophy attempts to explore wisdom in world' intellectual traditions, making ourselves relevant to the changing socio-cultural environment of our continent. The *aim* of the course «History of Philosophy» is to give students a complete understanding of the peculiarity of philosophical knowledge, the specifics of solving philosophical problems. The course introduces us to the great thinkers and their ideas, starting with Plato, Aristotle and the other founders of Western thought; thousand years of medieval philosophy; rich intellectual legacy of Christian thinkers like Augustine, Aquinas; great works of Descartes, Hobbes, Locke, Leibniz, Spinoza and Kant, which remain essential reading today; in the nineteenth and twentieth centuries, Hegel, Mill, Nietzsche, Freud and Wittgenstein again transformed the way we see the world. The basic idea of the course is to reveal the creative role of philosophy in contemporary culture and to substantiate the need of philosophical knowledge for students. Today philosophical thought is applied to almost every component of life, from science to warfare, politics to artificial intelligence. There are certain themes which have been constant concerns of philosophy since its early beginnings: the fundamental questions of what exists and how we can know about it; the nature of humanity, the mind, truth, and meaning; the place of God in the universe; how we should live and how society should be ordered.

According to the requirements of the discipline standard, students acquire the following competencies:

Integral: ability to solve complex specialized tasks and practical issues in the field of philosophy and humanities or in the learning process, which is characterized by complexity and uncertainty of conditions and involves the application of philosophical theories and methods.

General: ability to think abstractly, analyze and synthesize; ability to learn and master modern knowledge; ability to apply knowledge in practical situations; ability to work in a team; interpersonal skills; ability to communicate in a foreign language; ability to act socially responsibly and consciously; ability to act on ethical considerations.

Professional: ability to use knowledge about the development of basic philosophical ideas, teachings and trends in professional activities; ability to analyze modern philosophical problems and teachings; ability to realize the multiplicative nature of European cooperation based on knowledge of the historical and philosophical heritage.

Brief content of the discipline (what will be studied, list of topics):

Content Module 1. Introduction to the history of philosophy. The history of Ancient philosophy, Medieval philosophy and the Renaissance. Topic 1. The history of philosophy, its importance in the development of civilization and culture. Historical and philosophical concepts. Topic 2. Ancient Eastern Philosophy. Topic 3. Ancient Greek Philosophy. Topic 4. Medieval Philosophy. Topic 5. Renaissance philosophy.

Content Module 2. The Rise of Modern Philosophy. Topic 6. Early Modern Philosophy. Topic 7. Philosophy of Enlightenment. Topic 8. Classical German Philosophy. Topic 9. Modern Western Philosophy (the second half of the XIX–XX cc.)

Noch ein Grund, nach Europa zu fahren

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Німецька	
Передумови для вивчення дисципліни	Готовність спілкуватися з носіями мови та іншими іноземцями у ситуаціях повсякденного живого спілкування, а саме: проводити прості розмови в аеропорту, готелі, ресторані, магазині, лікарні та інших публічних місцях, вивчати та розуміти різні культури та їхні особливості	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Іноземних мов	
Інформаційне забезпечення	Комп'ютер, мультимедійні презентації, відеоматеріали, аудіо записи, тощо	
Форма проведення занять	Практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності у сферах загальнопобутового спілкування під час подорожей в усній і письмовій формах у процесі навчання, виховання, освіти і розвитку особистості студента; набуття студентами мовних, лінгвокраїнознавчих і культурологічно орієнтованих знань; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність до міжособистісної взаємодії; здатність спілкуватись іноземною мовою; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; формування системи мовленнєвих умінь з говоріння, читання, письма та аудіювання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Urlaubsmöglichkeiten.
2. Reise.
3. Transportmittel.
4. Unterkunft. Im Hotel.
5. Stadt. Auf der Straße.
6. Essen und Getränke.
7. Die Kunst des Einkaufens.
8. Soziale Normen und kulturelle Erwartungen.
9. Die Welt erkunden. Kulturelle Sehenswürdigkeiten.
10. Rund um den Sport.
11. Medizinische Betreuung.
12. Notfälle. Stress und Spaß, den das Reisen mit sich bringt.
13. Teilen Sie Ihre Reise Geschichten auf Deutsch.

Smart технології в бізнесі

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Українська	
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання по використанню ПК	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Економіки, підприємництва та торгівлі	
Інформаційне забезпечення	Робоча програма, методичні матеріали навчальної дисципліни, підручники навчальні посібники, сучасні інформаційн технології, пакети прикладних програм	
Форма проведення занять	Лекції, практичні, самостійна робота	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета навчальної дисципліни: формування системи базових знань smart-технологій, практичних умінь і навичок з питань їх впровадження для розв'язання задач підприємницької діяльності, виробничого господарської діяльності підприємств, бізнесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: зміст основних категорій дисципліни; принципи організації і функціонування Smart-технологій в підприємстві та бізнесі; організацію інформаційно-вимірювальних каналів цифровізації бізнесу; методи, основні аспекти та проблеми застосування цифровізації бізнесу; *вміти:* вільно користуватися системою знань з питань створення сучасних технологій; здійснювати обґрунтування складу апаратних та програмних мережевих компонентів цифровізації бізнесу; оцінювати і вибирати методи і моделі розробки, впровадження, експлуатації апаратних і програмних засобів та управління ними для цифровізації бізнесу; розробляти системи і пристрої цифровізації; організувати взаємодію між апаратними і програмними засобами з використанням комунікаційних протоколів, поєднуючи їх в єдину систему.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Теоретичні і методологічні засади розвитку і становлення Smart підприємництва та бізнесу.
2. Сучасні Smart технології.
3. Наукове і аналітичне обґрунтування напрямів становлення Smart підприємництва та бізнесу в Україні.
4. Державне регулювання Smart підприємництва та бізнесу в Україні.
5. Економіко-математичні моделі та інформаційно-комунікаційні технології розвитку Smart підприємництва та бізнесу.
6. Особливості Smart підприємництва та бізнесу в сучасному світі та його роль у модернізації економіки.
7. Інтернет речей.
8. Забезпечення безпеки систем IoT.

Survival English Abroa

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС	
Мова викладання	Англійська	
Передумови для вивчення дисципліни	Готовність спілкуватися з носіями мови та іншими іноземцями у ситуаціях повсякденного живого спілкування, а саме: проводити прості розмови в аеропорту, готелі, ресторані, магазині, лікарні та інших публічних місцях, вивчати та розуміти різні культури та їхні особливості	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Іноземних мов	
Інформаційне забезпечення	Комп'ютер, мультимедійні презентації, відеоматеріали, аудіо записи, тощо	
Форма проведення занять	Практичні заняття	
Форма семестрового контролю	Залік	

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності у сферах загальнопобутового спілкування в усній і письмовій формах у процесі навчання, виховання, освіти і розвитку особистості студента; набуття студентами мовних, лінгвокраїнознавчих і культурологічно орієнтованих знань; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність до міжособистісної взаємодії; здатність спілкуватись іноземною мовою; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; формування системи мовленнєвих умінь з говоріння, читання, письма та аудіювання.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. At the airport: Expressions for passport control and customs clearance. Questions about the destination and directions.
2. At the hotel: Ordering a room and services. Conversations with staff.
3. In the restaurant: Ordering food and drinks. Complaints and questions about the bill.
4. In the store: Shopping for groceries and essentials. Questions about the location of goods.
5. In the hospital: Describing symptoms and getting help. Asking about medications and doctor's advice.
6. Money and banking: Exchange currencies and use banking services.
7. Public transport: Buying a ticket and using public transport. Directions and questions about routes.
8. In Society: Asking for help and directions.
9. Emergencies: Calling the police, fire or ambulance. Responding to emergencies.
10. Cultural adaptation: Traditions and customs in English-speaking countries. Basic socio-cultural norms.

Дисципліни для вибору здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти

Англійська мова для успішної кар'єри. Основи ділового етикету

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	4	1	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	Англійська		
Передумови для вивчення дисципліни	Рівень володіння англійською мовою – B2-C1 (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти). Опанування навчальних дисциплін (НД) освітньої програми підготовки здобувачів попередніх курсів навчання		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Полікультурної освіти та перекладу		
Інформаційне забезпечення	Інструменти Google for Education. Google Class підтримка 24/7. Аутентичні підручники та сучасні поточні публікації українською та англійською мовами		
Форма проведення занять	Практичні заняття		
Форма семестрового контролю	Залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс дасть можливість студентам:

- розширити і поглибити розуміння ділового етикету та його впливу на ділову практику;
- опанувати теоретичні положення про основні явища й поняття ділового етикету
- розуміти етичні питання, обґрунтовано висловлювати власні позиції, дотримуючись етичних стандартів;
- уміти розрізняти помилки у сфері ділового етикету, запобігати їх виникненню та знаходити шляхи виходу з конфліктних ситуацій;
- розширити інформованість і сприйнятливості до інших культур та оволодіти навичками професійно представляти себе у різних культурних середовищах;
- володіти навичками етики ділового спілкування та розвивати навички міжкультурного спілкування.

Короткий зміст дисципліни (перелік тем):

1. Навички професійної комунікації.
2. Ефективні резюме та супровідні листи для успішного просування на ринку праці.
3. Пошук вакансій. Підготовка до та проходження співбесіди:
4. Правила етикету та корпоративної культури у бізнес-середовищі.
5. Особливості етики міжкультурного ділового спілкування.
6. Помилки у сфері ділового етикету.
7. Бізнес етикет у різних країнах.
8. Особистий та професійний розвиток: навички саморозвитку та планування кар'єри. Особистий професійний бренд для кар'єри.
9. Використання мовних ресурсів в професійній діяльності для підтримки професійного зростання
10. Мовленнєва культура. Комунікативні навички роботи в команді.

Апімоніторинг

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1	1
Семестр	Осінній/весняний		
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	Українська		
Передумови для вивчення дисципліни	Немає		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології		
Інформаційне забезпечення	навчально-методичний посібник, монографія, наукові статті, електронні ресурси		
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття		
Форма семестрового контролю	Залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання з предметної області включають: морфологічні особливості різних порід бджіл; методи розведення у бджільництві; роль маток і трутнів у племінній роботі, їхні генетичні особливості; розмноження бджолиних сімей та умови застосування різних способів розмноження сімей; роль материнських сімей для ведення племінної роботи; найбільш розповсюджені види медоносних рослин в різних ґрунтово-кліматичних зонах, їх ботанічна та виробнича характеристика; класифікація медоносних рослин; методи та способи покращення кормової бази бджільництва; особливості моніторингу бджіл, залежно від їх поведінки, вегетаційного періоду, кормової бази, взятку, зональності та кліматичних умов.

До практичних умінь та навичок входять: Вміння проводити систему спостережень за поведінкою бджіл під час вегетаційного періоду, різної кормової бази, взятку, зональності та кліматичних умов, здатність втілювати отримані аналізи моніторингу у практичні навички, вміння проведення специфічних робіт на пасіці (відкачування меду, підготовку бджолосімей до зимівлі і тощо).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Модуль 1. Сіра карпатська медоносна бджола, її переваги та адаптації до кліматичних умов

1. Морфологічні особливості сірої карпатської медоносної бджоли
2. Характерні особливості будови медоносної бджоли.
3. Розмноження бджіл. Життєдіяльність бджолиної сім'ї в різні періоди року.
4. Здатність сім'ї регулювати функціональну діяльність матки і бджіл. Роїння бджіл, як природний спосіб розмноження сімей.
5. Переваги сірої карпатської медоносної бджоли та її адаптації до кліматичних умов.

Модуль 2. Особливості моніторингу бджіл залежності від різних чинників

6. Зміна поведінки бджіл протягом року.
7. Особливості моніторингу бджіл, залежно від кормової бази.
8. Моніторинг бджіл за умов наявності чи відсутності взятку.
9. Моніторинг бджіл залежно від різної зональності (гірська, передгірська та низовинна зона) та кліматичних умов
10. Огляд та спостереження за бджолосім'ями, які уражені хворобами. Особливості лікування бджіл.
11. Моніторинг шкідників та ворогів бджіл на пасіці. Заходи боротьби з ними.

Біологія поведінки людини

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	Українська		
Передумови для вивчення дисципліни	Немає		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології		
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.		
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття		
Форма семестрового контролю	Залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Внаслідок вивчення курсу здобувач має *отримати знання* про основні закономірності формування психіки; еволюцію та систематику поведінки людини, форми індивідуальної, репродуктивної та соціальної поведінки та специфіку фізіологічних процесів, які пов'язані з ними, особливості формування рефлексів, інстинктивних проявів, форми навчання та специфіку поведінки під впливом різних факторів. Будуть сформовані уявлення про взаємозв'язок вродженого та набутого у поведінці, передумови виникнення та розвитку психіки у людини.

Здобувач повинен *отримати вміння* аналізувати основні аспекти поведінки людини в залежності від дії різних факторів, розрізняти характерні та патологічні поведінкові реакції, опанувати методики спостереження за поведінкою людини.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Основні методи та сучасні напрямки дослідження поведінки людини.
2. Інстинкти. Інстинктивна поведінка людини. Стимули та імпринтинг.
3. Класифікація типів поведінки. Поняття про рефлекси. Індивідуальна поведінка, її форми. Агресія. Роль агресії у взаєминах.
4. Біологічна обумовленість онтогенезу поведінки людини. Навчання в процесі онтогенезу.
5. Особливості формування відносин. Роль ритуалізації і ієрархічних відносин.
6. Типи комунікації. Зорова, акустична, тактильна, нюхова комунікація. Мови.
7. Шлюбно-сімейні взаємовідносини. Причини різноманітності батьківської поведінки.
8. Адаптивність поведінки її роль. Порівняльні аспекти становлення психіки тварин і людини.

Грантрайтинг

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1	1
Семестр	Осінній/весняний	Осінній/весняний	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни в кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	Українська		
Передумови для вивчення дисципліни	Базові знання з обраної іноземної мови		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Ентомології та збереження біорізноманіття		
Інформаційне забезпечення	Методичні рекомендації, навчальні посібники, сайт електронного навчання Moodle, електронні ресурси, бази даних, наукові публікації, персональні комп'ютери		
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття		
Форма семестрового контролю	Залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

формування практичних умінь та навичок по застосуванню інструментів і механізмів планування, розробки та реалізації науково-дослідницьких проєктів; вміння формулювати ідею проєкту та її обґрунтування; формування практичних навичок по пошуку інформації про міжнародні програми і гранти, по підготовці, розробці та поданню проєктних заявок до міжнародних програм на отримання наукових грантів; управління проєктів з використанням міжнародних стандартів; вміння працювати з проєктною документацією, складати робочі плани та графіки реалізації проєкту, розраховувати кошторис і формувати бюджет проєкту, використовувати та поширювати результати проєкту; формування у майбутніх фахівців розуміння інноваційної значущості міжнародних проєктів, грантів і програм в умовах інтеграції до світової наукової спільноти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Науковий пошук, фандрайзинг. Інформаційні ресурси конкурсів про наукові гранти. Міжнародні програми і гранти як джерела фінансування досліджень.
2. Моделі, методи та критерії вибору наукових проєктів та програм.
3. Організаційний та фінансовий план наукового гранту, проєкту.
4. Алгоритм роботи над грантом. Розробка концепції проєкту. Групова генерація ідей та мети.
5. Підготовка заявок на грант, проєкт. Формування аплікаційних документів.
6. Управління проєктом, команда проєкту. Середовище проєкту, зовнішні фахівці.
7. Проєктний цикл, етапи реалізації наукового проєкту.
8. Звітування та презентація результатів наукового проєкту.

Еволюція поведінки та антропогенез

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1	1
Семестр	Осінній/весняний		
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	Українська		
Передумови для вивчення дисципліни	Немає		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології		
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор		
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття		
Форма семестрового контролю	Залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Дисципліна "Еволюція поведінки та антропогенез" охоплює: вивчення розвитку та становлення людини як біологічного виду, порівняльний аналіз анатомо-морфологічних особливостей та поведінки гомінід загалом, древньої людини, сучасних мавп та людини зокрема, визначення спільних та специфічних механізмів реалізації поведінкових реакцій, аналіз появи та розвитку психіки. В ході вивчення дисципліни наводиться та демонструється значення знань антропогенезу та еволюційної етології для фізіології людини та тварин, психофізіології, нейробіології поведінки людини, психології соціальних комунікацій, а також зоології, еволюційної та екологічної фізіології.

4. Завдання (навчальні цілі): 1) розглянути місце людини, як біологічного виду, в природі; 2) ознайомити студентів з основними етапами антропогенезу; 3) проаналізувати біологічні та соціальні фактори антропогенезу; 4) прослідкувати процес розвитку головного мозку людини, його когнітивних функцій та мови впродовж всього часу антропогенезу; 5) дати студентам наукові уявлення про пристосувальну функцію та еволюційний розвиток поведінки тварин. 6) сформувані уявлення про закономірності формування поведінки і психіки

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Лекція 1. Гіпотези виникнення неоантропів. Місце і час виникнення людства. Ранні етапи еволюції гомінід. 2 Лекція 2. Перші представники роду Номо. Неоантропи: гіпотези виникнення. Порівняльна характеристика архантропів, палеоантропів та неоантропів. Міграційні хвилі людини розумної. Лекція 3. Роль природного добору та соціальних факторів в антропогенезі. Теорія розуму. 4 Лекція 4. Еволюція головного мозку людини. Розвиток когнітивних функцій під час антропогенезу. Фактори, що призвели до виникнення мови. 4 Лекція 5. Генетичні відмінності між неандертальцями та кроманьонцями. Сучасне уявлення про раси та расо утворення. Класифікації рас. Роль соціальних факторів в антропогенезі. Лекція 6. Інстинкт і навчання. Вроджена і набута поведінка. Види навчання. Основні методи вивчення інстинктів. Імпринтинг і його роль у формуванні різних форм поведінки. Облігантне навчання і його роль у формуванні поведінки. 4 Лекція 7. Репродуктивна поведінка і статевий відбір. Розвиток поведінки. Специфіка змісту діяльності в дитинстві в порівнянні з дорослим життям. Орієнтовно -дослідницька діяльність: роль у поведженні тварин, зміст, структура. 4 Лекція 8. Тваринні угруповання. Основні форми поведінки тварин. Типи тваринних співтовариств. Організація угруповань ссавців. Домінування та ієрархія. Типи домінування. Територіальна поведінка. Агресивна поведінка та агресивність. Природа агресії. Альтруїстична поведінка.

Емоційний інтелект

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1	1
Семестр	Осінній/весняний		
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	Українська		
Передумови для вивчення дисципліни	Немає		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології		
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.		
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття		
Форма семестрового контролю	Залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Емоційний інтелект важливий елемент як у професійному, так і в особистому житті, адже він впливає на якість спілкування, прийняття рішень, стресостійкість та лідерські якості.

Поняття «емоційний інтелект» було сформовано й набуло популярності у 1990-х роках. Його започаткували психологи Пітер Селовей та Джон Майєр. Популярність ідея отримала після публікації книги Данієла Гоулмана «Емоційний інтелект» у 1995 році. Автор детально описав концепцію та її значення для особистого та професійного успіху.

Унаслідок вивчення курсу здобувач має *отримати знання* про те, як розпізнавати, розуміти та керувати своїми емоціями та емоціями інших людей. Фахівцям, що працюють з людьми, вкрай важливо «прокачувати» свій емоційний інтелект. Він допомагає краще розуміти почуття та поведінку інших, створювати довірливу атмосферу і робити взаємодію ефективнішою.

Здобувач повинен *отримати вміння* співпереживати, будувати ефективні стосунки та адаптувати свою поведінку відповідно до емоційного контексту.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Самоусвідомлення – здатність розуміти свої емоції та їхній вплив на поведінку.
2. Мотивація – здатність залишатися сфокусованим на цілях, незважаючи на емоційні труднощі.
3. Саморегуляція – вміння контролювати свої емоційні реакції.
4. Емпатія – здатність розуміти почуття інших людей та співпереживати.
5. Соціальні навички – вміння ефективно взаємодіяти з іншими людьми, будувати і підтримувати стосунки.

Зоопсихологія та порівняльна психологія

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1	1
Семестр	Осінній/весняний		
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	Українська		
Передумови для вивчення дисципліни	Немає		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології		
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.		
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття		
Форма семестрового контролю	Залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Зоопсихологія та порівняльна психологія — науки, що перебувають на зламі біологічних і соціальних наук та посідають важливе місце в системі підготовки біолога. Курс “Зоопсихологія та порівняльна психологія” розкриває процеси розвитку психіки у філогенезі та онтогенезі, а також питання, пов’язані з біологічними передумовами антропогенезу. Детально розглядаються умови виникнення психічних процесів та етапи їх розвитку, становлення соціальності у тваринному світі як передумова соціуму людини, а також відносини між тваринами в угрупованнях, побудованих на ієрархічному принципі та принципі територіального розподілення ресурсів. Мета курсу — сформувати у студентів знання з наукового розуміння загального процесу становлення та розвитку психіки, проблеми біологічного і соціального в поведінці, ролі біологічних детермінант у психіці. Вивчення психологічних особливостей, виявлених на тваринах, та їх порівняння з особливостями людини дасть можливість майбутнім психологам підвищити професійну компетентність, усвідомити загальні та принципові відмінності у відображенні навколишнього світу, поведінці на різних рівнях філогенезу істоти та відносин між особинами на різних рівнях розвитку соціуму, якнайповніше розуміти передумови виникнення людської свідомості.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль I. Зоопсихологія та порівняльна психологія в системі наук.

1. Предмет і завдання порівняльної психології, зоопсихології та етології. Їх єдність і зв’язок з природничими та соціальними науками.

Змістовий модуль II. Загальна характеристика психічної діяльності тварин і людей.

2. Уроджена і набута поведінка. Мотивація діяльності.

3. Індивідуальна пам’ять і навчіння тварин. Елементарне мислення тварин.

4. Розвиток психічної діяльності в онтогенезі тварин і людини.

Змістовий модуль III. Основні форми поведінки.

5. Репродуктивна поведінка.

6. Соціальна організація угруповань тварин. Ієрархія та територіальність.

7. Комунікативна поведінка.

8. Популяція та міжпопуляційні стосунки.

Змістовий модуль IV. Антропогенез.

9. Еволюція психіки та антропогенез.

Мозок. Інструкція з використання

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1	1
Семестр	Осінній/весняний		
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	Українська		
Передумови для вивчення дисципліни	Немає		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології		
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.		
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття		
Форма семестрового контролю	Залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Внаслідок вивчення курсу здобувач має *отримати знання* про те, як працює людський мозок. Чому розумні люди часом надходять нелогічно і необачно? Наприклад, витрачають час на другорядні завдання, забуваючи про головне? Навантажують себе роботою, яку не в змозі виконати? Раз у раз сваряться через дрібниці? Болісно реагують на критику? Виявляється, причиною цих та інших проблем є не тільки людська психологія, а й особливості пристрою нашого мозку, яке неможливо змінити, але можна і потрібно враховувати і в роботі, і в повсякденному житті.

Здобувач повинен *отримати вміння* аналізувати основні аспекти поведінки людини в залежності від дії різних факторів, розрізняти характерні та патологічні поведінкові реакції, опанувати методики спостереження за поведінкою людини.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Якими ми себе бачимо?.
2. Із чого складається мозок?.
3. Топографія мозку.
4. Основні характеристики роботи мозку.
5. Установка системи. Як формується мозок.
6. Працездатність мозку.
7. Панель керування. Як змінювати налаштування мозку.
8. Версії мозку.

Наукові основи раціонального природокористування

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1	1
Семестр	Осінній/весняний		
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	Українська		
Передумови для вивчення дисципліни	Немає		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології		
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, Постанова Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 р. № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля»: [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/391-98-п		
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття, самостійні заняття		
Форма семестрового контролю	Залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знання: екосистема, її структура та види, природні ресурси, їх класифікація та економічна оцінка, охорона навколишнього середовища та її значення у збереженні природних ресурсів.

Уміння, навички та інші компетентності: уміти раціонально використовувати наявні природні ресурси, шукати рішення найбільш ефективного природокористування, розробляти заходи щодо збереження та відтворення природних ресурсів, вміти роз'яснити основні принципи природокористування всім оточуючим, а особливо тим, хто безпосередньо пов'язаний з природними ресурсами.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Вступ до дисципліни. Основні поняття та принципи природокористування.
2. Природні ресурси, їх класифікація та економічна оцінка.
3. Механізм природокористування.
4. Планування раціонального природокористування та охорони навколишнього природного середовища.
5. Світовий досвід і міжнародне співробітництво у сфері охорони навколишнього природного середовища.
6. Участь України у міжнародному співробітництві в галузі охорони довкілля та природокористування.

Обчислювальна геноміка

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1	1
Семестр	Осінній/весняний		
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	Українська		
Передумови для вивчення дисципліни	Немає		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології		
Інформаційне забезпечення	Електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsru1); сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» (e-learn.uzhnu.edu.ua); офіційний сайт УжНУ (https://www.uzhnu.edu.ua); корпоративна електронна пошта УжНУ; інформаційні ресурси в мережі Інтернет.		
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття		
Форма семестрового контролю	Залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Обчислювальна геноміка» є формування у здобувача системи теоретичних знань і практичної спроможності задля організації наукової проектної роботи, набуття навиків застосування сучасних методів та технологій у таксономії та систематиці. Навчити здобувачів орієнтуватися в сучасних концепціях філогенетики, дати цілісне уявлення про структуру та методи аналізу біологічних послідовностей, структуру та методи аналізу просторових структур біологічних молекул, структуру та методи комп'ютерного геномів, сформувані у здобувачів цілісний і системний й погляд на організацію біологічної інформації на молекулярному рівні

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Загальні уявлення про обчислювальну геноміку. Повні та неповні геноми. Ортологи та паралоги, шляхи їх виникнення.
2. Порівняння близьких та віддалених геномів. Анотування геномів. Розпізнавання білок-кодуючих областей в нуклеотидних послідовностях. Пошук регуляторних послідовностей.
3. Особливості методів дослідження транскриптому. Функціональна діагностика за допомогою біочипів. Метаболічна реконструкція.
4. Динамічна взаємодія протеому з геномом. Поняття генної мережі. Структурна геноміка. Внесення змін в геном та протеом. Генетична та білкова інженерія.

Основи етології

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1	1
Семестр	Осінній/весняний		
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	Українська		
Передумови для вивчення дисципліни	Немає		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології		
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор		
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття		
Форма семестрового контролю	Залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою вивчення курсу «Основи етології» є формування більш глибоких теоретичних знань з питань фізіологічних механізмів та функцій поведінки, що забезпечують виживання тварин у їх природному середовищі, особливостей соціальної поведінки різних видів тварин, особливості появи, форм прояву та закономірностей психічних процесів тварин, як у онтогенезі, так й при встановленні шляху еволюції психічних здібностей у тваринному світі. Завдання курсу: теоретичні: опанування понятійного апарату, об'єктивних і суб'єктивних методів вивчення поведінки тварин, історії спостережень і досліджень; вивчення основних сучасних напрямів дисципліни, розуміння природженого і надбаного у поведінці тварин, онтогенетичні та філогенетичні особливості проявів; оволодіння системою знань про форми розсудливої діяльності тварин і розум тварин як самостійне явище, формування на основі спеціальних етологічних понять загально біологічних. Крім того, вивчення курсу дає можливість більш чітко розуміти місце людини у тваринному світі, причини та особливості прояву власних поведінкових реакцій, витоки появи культури, ритуалів, звичок тощо. Практичні – сформувані вміння проводити спостереження за поведінкою тварин, організувати досліді, аналізувати та передбачати поведінкові реакції диких, хатніх та свійських тварин в залежності від статі, віку, пори року тощо.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Етологія – наука про поведінку тварин. Інстинктивна поведінка тварин. Класифікація типів поведінки. Індивідуальна поведінка. Біологічна обумовленість онтогенезу поведінки тварин. Особливості формування внутрішньовидових відносин. Типи комунікації тварин. Шлюбно-сімейні взаємовідносини у тварин. Батьківська поведінка. Адаптивність поведінки її роль у видоутворенні.

Порівняльна психологія з основами зоопсихології

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1	1
Семестр	Осінній/весняний		
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	Українська		
Передумови для вивчення дисципліни	Немає		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології		
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор		
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття		
Форма семестрового контролю	залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Зоопсихологія та порівняльна психологія — науки, що перебувають на зламі біологічних і соціальних наук та посідають важливе місце в системі підготовки біолога. Курс “Зоопсихологія та порівняльна психологія” розкриває процеси розвитку психіки у філогенезі та онтогенезі, а також питання, пов’язані з біологічними передумовами антропогенезу. Детально розглядаються умови виникнення психічних процесів та етапи їх розвитку, становлення соціальності у тваринному світі як передумова соціуму людини, а також відносини між тваринами в угрупованнях, побудованих на ієрархічному принципі та принципі територіального розподілення ресурсів. Мета курсу — сформуванню у студентів знання з наукового розуміння загального процесу становлення та розвитку психіки, проблеми біологічного і соціального в поведінці, ролі біологічних детермінант у психіці. Вивчення психологічних особливостей, виявлених на тваринах, та їх порівняння з особливостями людини дасть можливість майбутнім психологам підвищити професійну компетентність, усвідомити загальні та принципові відмінності у відображенні навколишнього світу, поведінці на різних рівнях філогенезу істоти та відносин між особинами на різних рівнях розвитку соціуму, якнайповніше розуміти передумови виникнення людської свідомості.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Змістовий модуль I. Зоопсихологія та порівняльна психологія в системі наук

1. Предмет і завдання порівняльної психології, зоопсихології та етології. Їх єдність і зв’язок з природничими та соціальними науками.

Змістовий модуль II. Загальна характеристика психічної діяльності тварин і людей

2. Уроджена і набута поведінка. Мотивація діяльності.

3. Індивідуальна пам’ять і наочність тварин. Елементарне мислення тварин.

4. Розвиток психічної діяльності в онтогенезі тварин і людини.

Змістовий модуль III. Основні форми поведінки

5. Репродуктивна поведінка.

6. Соціальна організація угруповань тварин. Ієрархія та територіальність.

7. Комунікативна поведінка.

8. Популяція та міжпопуляційні стосунки.

Змістовий модуль IV. Антропогенез

9. Еволюція психіки та антропогенез.

Репродуктивні біотехнології

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1	1
Семестр	Осінній/весняний		
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	Українська		
Передумови для вивчення дисципліни	Немає		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології		
Інформаційне забезпечення	Презентації, сайт електронного навчання		
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття		
Форма семестрового контролю	Залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Володіти сучасними інформаційними та комунікаційними джерелами для пошуку необхідної інформації для проведення необхідних методичних прийомів маніпуляції зі статевими клітинами та ембріонами; вміти аналізувати отримані дані та давати оцінку результатам; вміти на основі поглиблених знань закономірностей гаметогенезу та ембріогенезу, застосовуючи спеціальні методи ідентифікації здійснювати моніторинг стадій розвитку гамет та ембріогенезу та проводити оцінку їх якості; вміти обирати адекватні методи для проведення різних типів допоміжних репродуктивних технологій; володіти сучасними інформаційними та комунікаційними джерелами для пошуку необхідної інформації для проведення необхідних методичних прийомів маніпуляції зі статевими клітинами та ембріонами; знати ембріологічні основи запліднення *in vitro*, кріоконсервації гамет та ембріонів та моніторингу ембріогенезу ссавців; знати методи, що лежать в основі культивування гамет та ембріонів в умовах *in vitro*; знати теоретичні основи гаметогенезу, запліднення, раннього ембріогенезу та імплантації зародка ссавців; представляти результати наукового пошуку у формі доповідей з використанням сучасних технологій, коректно вести дискусію, критично оцінювати.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

1. Історія розвитку допоміжних репродуктивних технологій в світі і Україні.
2. Статистика безпліддя людей в Україні. Основні фактори, що впливають на жіноче та чоловіче безпліддя. Хромосомні, ендокринні фактори безпліддя.
3. Вимоги до оснащення ембріологічної лабораторії. Міжнародні протоколи ДРТ. Умови роботи з пацієнтами та документацією.
4. Оцінка якості чоловічих статевих клітин. Аналіз спермограми. Морфологічні, молекулярні та біохімічні показники якості сперми та сперматозоїдів.
5. Методи підготовки сперматозоїдів до ЕКЗ. MAR-тест.
6. Методи отримання яйцеклітин та умови їх культивування. Принципи суперовуляції.
7. Основні критерії оцінки якості та зрілості ооцитів. Дозрівання ооцитів *in vitro* (IVM). Лабораторні фактори, що впливають на якість ооцитів та ембріонів.
8. Сучасні методи штучного запліднення: інсемінація, ЕКЗ, ІКСІ. Методи IMSI та PICSI.
9. Перинуклеарний перенос. Дитина від «трьох батьків».
10. Моніторинг якості запліднення та раннього ембріогенезу зародків (3 доба розвитку). Критерії оцінки запліднення.
11. Оцінка морфо-кінетичних властивостей ембріона на 5-6 добу розвитку.
12. Допоміжний хетчінг, його типи. Правила забору біопсійного матеріалу трофектодерми для генетичного дослідження.
13. Відбір та критерії відбору ембріонів для трансферу.
14. Принципи вітрифікації гамет, ембріонів та тканин гонад.
15. Етичні аспекти ДРТ.

Філогенетика (класична біоінформатика)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Другий (магістерський)	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	2/3/4	1	1
Семестр	Осінній/весняний		
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС		
Мова викладання	Українська		
Передумови для вивчення дисципліни	Немає		
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Зоології		
Інформаційне забезпечення	Електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsru/); сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» (e-learn.uzhnu.edu.ua); офіційний сайт УжНУ (https://www.uzhnu.edu.ua); корпоративна електронна пошта УжНУ; інформаційні ресурси в мережі Інтернет		
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття		
Форма семестрового контролю	Залік		

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Метою навчальної дисципліни «Філогенетика» є формування у здобувача системи теоретичних знань і практичної спроможності задля організації наукової проектної роботи, набуття навиків застосування сучасних методів та технологій у таксономії та систематиці. Навчити здобувачів орієнтуватися в сучасних концепціях філогенетики, дати цілісне уявлення про структуру та методи аналізу біологічних послідовностей, структуру та методи аналізу просторових структур біологічних молекул, структуру та методи комп'ютерного геномів, сформувати у здобувачів цілісний і системний й погляд на організацію біологічної інформації на молекулярному рівні

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Розділ 1. Філогенетика (класична біоінформатика).

1. Визначення та предмет досліджень філогенетики. Основні розділи філогенетики. Особливості та труднощі обчислень в різних галузях біоінформатики. Точки застосування біоінформатики. Первинні біологічні дані. Банки та бази біологічних послідовностей. Основні характеристики банків даних. Формати даних біологічних послідовностей
2. Методи визначення біологічних послідовностей
3. Парне вирівнювання біологічних послідовностей. Якість вирівнювання. Матриці амінокислотних замінів.
4. Пошук гомологів в банках даних. Основні алгоритми пошуку гомологічних послідовностей.
5. Множинні вирівнювання біологічних послідовностей. Значення та алгоритми. Вимога до однозначності множинного вирівнювання.
6. Молекулярна філогенія і еволюція. Філогенетичні дерева.

Розділ 2. Структурна філогенетика (комп'ютерна структурна біологія)

7. Структурна біоінформатика. Ієрархічність властивостей живих систем. Зв'язок "послідовність-просторова структура". Особливості просторової організації структури біополімерів. Стабілізація просторової організації макромолекул.
8. Особливості представлення даних, що описують просторову структуру макромолекул. Формати файлів. Банки даних просторових структур. Методи визначення просторової структури

макромолекул. Кристалографічні методи. Спектроскопічні методи. Візуалізація молекулярних даних.

9. Методи відтворення просторової структури білків. Реконструкція *ab initio* (конформаційний пошук). Реконструкція за гомологією. Однозначний зв'язок між первинною та третинною структурою. Застосування квантових методів для пошуку перехідних станів молекулярної системи та реакційної здатності молекул.

10. Структура білків та еволюція. Доменний склад і доменна архітектура. Родини та надродини білків.. Порівняння просторової структури макромолекул. Просторове вирівнювання.

11. Методичні підходи до оцінки якості просторової структури. Молекулярна динаміка як метод оцінки якості та як

метод аналізу поведінки макромолекул.

12. Білок-білкові та білок-нуклеїнові взаємодії. Структурні та енергетичні критерії стабільності макромолекулярних комплексів. Критерії міжбілкової взаємодії.

13. Специфічна взаємодія білків з низькомолекулярними речовинами. Передбачення і пошук потенційно активних сайтів на поверхні білків. Комп'ютерний дизайн нових біологічно активних сполук.

Розділ 3. Комп'ютерна геноміка

14. Загальні уявлення про обчислювальну геноміку. Повні та неповні геноми. Ортологи та паралоги, шляхи їх виникнення.

15. Порівняння близьких та віддалених геномів. Анотування геномів. Розпізнавання білок-кодуєчих областей в нуклеотидних послідовностях. Пошук регуляторних послідовностей.

16. Особливості методів дослідження транскриптому. Функціональна діагностика за допомогою біочипів. Метаболічна реконструкція.

17. Динамічна взаємодія протеому з геномом. Поняття генної мережі. Структурна геноміка. Внесення змін в геном та протеом. Генетична та білкова інженерія.